یوردومون سپرلاری (ایکینجی جیلد)
یازان: رضا براهنی
چئویرن : زکیه ذولفقاری شرف آباد

يوردومون سېرلارې (ايكينجى جيلد)
يازان: رضا براهنى (رازهاى سرزمين من)
چئويرن : زكيه ذولفقارى شرف آباد
ائديتور: آيهان ميانالى
صفحه سايى ٤٧٨

ايندى من داها اۏنون‌لا چيگين به چيگين گئديردىم. مسافه آچماغې لازېم بيلميردىم. روقيه خانېم دانېشمېردې. ياربمچې‌لېق يانمېش، بير قاپې‌نېن اۏنۏنده دوردو. حيطين اۏرتاسېندا چۏخلو، تيكه پارا يانمېش زيلو، كيليم و پيلاستيكدن اۏلان يانمېش قاب قاشېق و كۏهنه قادېن باشماغې اۏست -اۏسته قالانمېشدې. پنجره‌لر يانمېشدې، تاوان‌لار تۏكۏلمۏشدۏ قاپې پنجره‌لرين بۏش چوخورلارې، گۏزسۏز، گۏز كاساسې كيميديلر. بير قۏجا خانېم، إله گۏرۏنۏردۏ سانكې ساچ‌لارېنا زېغ ياخېبلار! قالېب قورويوبدور، بو زيبيل‌لرين كنارېندا اۏتورموشدو، بير اوزون أنبۏرو بو زيبيل‌لرين ايچينه سالېب چېخاردېردې باخېردې، يۏنه سۏخوردو اۏرا. روقيه خانېم پيللەلردن إندى آشاغا. قۏجا قارې، باشېندا بۏله قاوزامادې گۏرسۏن كيم گلير ايچەرىيه. من روقيه خانېمېن دالېنجا، پيللەلردن إنديم، قارې‌نېن يانېندان سۏووشدوم، إشيک حيطى، ايچەرى

حیطه باغلایان پیللەلردن ده گئچدیم، حیطین دؤرد طرفینده یانمپش اوتاق‌لاری گؤردؤم یانپق‌لارپن اوستو هله ده یاشیدی. قارا بیر دالاندان، بیر قادپن چپخدی آرخاسپنجا اوزن –اوزن‌ایکی یاشپندا ساچلی بیر قپز اوشاغی گلیردی. روقیه خانپم هله ده، اوزونو کیپ توتموشدو. دوردوق.

"ننه أکرم هاردا؟"

" نه بیلیم؟"

روقیه خانپمپن جاوابپن وئرن خانپمپن سسی توتقونودو و قایغی‌سپز. قپز اوشاغی قایپدپب روقیه خانپمپن جاوابپن وئرن خانپمپن اوزونه شاشقپن باخپردی .

" پس خانپم‌لار هارا گئدیبلر؟"

" او بیری حیطه‌دیلر."

روقیه خانپم یوللاندی. نئچه دیقه اؤنجه، او خانپم‌لا اوشاق اوردان چپخان دالانا گئتدیک. سونکی حیط کیچیک‌یدی. بو بؤلومون اوتاق‌لاری یانمامپشدی. دئیه‌سن، إولری اوتدویان‌لار بو حیطی گؤرمه‌میشدیلر. و اوت اوز اؤزونه بورا یاپیلمپشدی آما اوتاق‌لارپن هامی‌سپنی یاندپرا بیلمه‌میشدی. آما جپزغالا قوخوسو بوردا داها چوخودو. نییه؟

روقیه خانپم سسلندی:" ننه أکرم!"

پیللەلرین باشپندان بیر پنجره آچپلدی. بیر قادپن قورخاق، پنجره‌ده ظاهیر اولدو، من‌له روقیه خانپمی گؤرونجه دئدی، اوتاغپمپز یوخدو."

روقیه خانپم دئدی:" بیز اوتاق ایسته‌میریک."

" پس نه ایسته‌پیرسیز؟"

" ننه أکرمی ایسته‌پیریک."

ایکی قادپن دا گلدیلر پنجره قاباغپنا. روقیه خانپم چادپرا آلتپندان دئدی:

" بیز ننه أکرمی ایسته‌پیریک."

قادپن‌لارپن بیری او ایکی قادپنی چکدی کنارا، اوزون گتیردی.

" ننه أکرمی نمه‌نه‌یه ایسته‌پیرسیز؟"

" ایشیمیز وار."

او قادپنپن اوزو یاخپنراق گلدی و بیردن قادپن پیللەلردن قاچدی آشاغا:

" أکی سنسن‌می؟"

قادېن قاچدي بيزه ساري، اؤزؤنؤ آتدي روقيه خانېمېن قوجاغېنا. آغلاېپردي.
" أكى! أكى! نهايت گلدين."
روقيه خانېم دا آغلاېپردي. او بيرىلر ده پيللەلردن آشاغا گليب بير بيرىلرين قوجاقلايان ايكى قادېنېن يانېندا دوردولار.روقيه خانېم دئدى:" فرى، ننه أكرم هاردا؟"
فرى دئدى:" أكى نييه چادېران آچمېرسان؟"
پس "أكى" همان روقيه خانېمدى. بوردا ياشايياندا آدي أكيميش.
روقيه خانېم دئدى:" ننه أكرم هاردا؟"
فرى دئدى:" أرين نييه قوجالېبدېر؟"
روقيه خانېم دئدى:" أريم دَگيل. قونشودو. ياردېم إتمەگه گليب. ننه أكرم هاردا؟"
فرى دئدى:" نئجه ده اؤرەگى ايستەېيردى سنى گؤرسؤن. يوخارېدادي."
آغلادي. او بيرى قادېنلار دا آغلاېپردېلار همى ده بيلميردېلر نه إتسينلر. روقيه خانېم پيللەلردن قاچدي اؤسته. فرى دالېنجا قاچدي. سؤنرا قادېنلار پيللەلردن گئتديلر. من اوتاغا گيرنده جېزلېق قوخوسو چوخالمېشدي. فرى دئدى:" أكى، يؤرقانې چكمه!" آغلادي.
روقيه خانېم يؤرقانېن آلتېندا اولانېن يانېندا ديز چؤكمؤشدؤ. فرى دالېدان قولتوق‌لارېندان ياپېشدي:" أكى دور يؤرقانې چكيب باخما.!"
روقيه خانېم دورمادى. ترديدليدى. آغلامېردي، اؤزؤ گؤرؤنمؤردؤ. فرى قايېتدي منه ساري، ايسلاق كيرپيكلرى قهوه‌اى و چوخ بؤيؤک اؤلمايان گؤزلرينى چولقامېشدي. اؤزؤ نيسبت يؤغونو ايدى. دؤداق‌لارې يؤغون و قابار چالمېشدي. بورنو دا قېرمېزې و ايسلاق ايدى.
" آغا سن دئنه دورسون."
روقيه خانېم ألينى اوزالدېب يؤرقانې دالې چكدى. بيردن وحشتله دالې چكيلدى. چادېراسې باشېندان دؤشدؤ . قهوه رنگلى ساچلارې تؤكؤلدؤ إشيگه. من ايرەليله‌ديم. يؤرقان آلتېندان چېخان آدامېن اؤزؤ، آدام اؤزؤنه اوخشامېردي. كيچيک‌يدى. باشې‌نېن تؤكؤ يوخودور. باشې‌نېن تَركى، گؤرؤنؤردؤ. گؤزلرى‌نين كاساسې بؤش و قاران‌لېق ايدى. باشې‌نېن قولاغې يؤخودو و أنگى قاتماق قؤيان اؤز كيميدى.

"أکی جان دور آیاغا! قالخ!"
قادین‌لارین بیری یۏرقانی اۏلۏنۏن باشینا چکدی. ایندی روقیه خانیم دالی چکیلیب دووارا دایانمیشدی. چادیراسی چیگین‌لرینده‌یدی. یاشیل و حئیرتلی گۏزلریله یۏرقانا باخیردی. سانکی یۏرقان موقدس بیر شئیدی. آنلامی اۏلمالیدی و نۏرمال اینسان‌لار اۏنو درک إده بیلمیردیلر.
" او بیری جنازه‌لریندیلر؟"
ایلک دفعه من دانیشیردیم. فری دئدی:" بعضی‌لرین آپاردیلار، بعضی‌لری هله إولرده‌دیلر. بیز دیری قالان‌لار بیلمیریم هارا گئدک.؟ روقیه خانیم یاواش یاواش آغلاییردی. آناسینا آغلاییردی‌می؟ اۏز حالینامی؟
" أکی جان، آغلاما! سن آللاه آغلاما!"
من روقیه خانیمین آدینی دیله گتیرمکدن قۏرخوردوم. نه أکی سسله‌یه بیلیردیم و نه آلیشدیغیم آددان ایستفاده إده بیلیردیم.
" نه زامان اۏلدۏ؟"
" ننه أکرم بیر ایل اۏنجه یئخیلیب قیچی سیندی. چلیک‌له یئرییردی. دۏنن بالا حیطه تۏکۏلنده، بیز قاچیب گلدیک بۏیۏک حیطه. ننه أکرم بۏیۏک حیطه‌یدی دئدی نۏلوب؟ دئدیک تۏکۏلۏبلر بالا حیطه، هر یئری اۏتدورلار. دئدی: سیز گئدین دالی حیطه. من قۏیمارام اۏرا گلسینلر. دئدیم: ننه أکرم سن ده گل، قاپینی باغلارپق بیلمزلر بو حیطده ده آدام وار. بیردن او بیری حیطدن، اۏت قالخدی. ننه أکرم دئدی سیز گئدین، من ده گله‌رم. بیز قاچیب گلدیک قاپینی آچیق قۏیدوق، ننه أکرم گلسین. بیردن ننه أکرم قیشقیردی. دئدی: فری!فری! سۏرا باغیردی:أکی! أکی! سۏنرا سسی کسیلدی، آما چلیگی‌نین سسین إشیتدیک. من قاپی چاتداغینداں باخدیم. کیمسه یۏخودو هر یئر یانیردی. گۏزۏم ننه أکرمی گۏردۏ. اۏت توتموشدو. باشی یانیردی، چلیگی‌له گلیردی. قاچدیم پالتاریمی چیخاردیب سالدیم باشینا، دالیما آلیب گتیردیم بو حیطه. بۏیۏک حیطین اۏتاق‌لاری یانیردی. ننه أکرم بوردا قورتولدو."
من روقیه خانیمین قارشی‌سیندا أگیلدیم. سئحر اۏلموش آدام‌لار کیمیدی. دئدیم:" باخ بیز آناوی بوردان آپارمالییپق. إله ایندی گرک آپاراق. گۏجلۏ اۏلماغا چالیش."

دانېشمادي. باخمايارا‌ق منيم لحنيم صميمى اوزلموشدو، او هئچ بير تېكى گؤرۆستمه‌دى.
" باخ، بو يازېق گئج تئز گئتمه‌ليدى. سن ده گليب اونا يئتيشنمه‌يه‌جک يدېن. ايندى گرک گؤتۆرۆب آپاراق."
"حسين آغا ياني بو؟ آدام قايېدېب گؤره آناسي بو گؤنه دۆشۆبدۆر؟"
أعصابېنا حاكيم اوزلوردو. ايلک ضربه‌لرى آتلادېردى.دئديم:" سۆنرا دانېشارېق. واختېمېز وار. آنجاق ايندى گؤتۆرۆب آپارمالېيېق."
فرى دئدى:" سيجيللى‌سى مندەدى."
گئتدى كيچيک صاندېغېن باشېنا، قاپې‌سېني آچدي آختاردي سيجيللينى گتيردى و وئردى روقيه خانېما.
دئديم:" بوردا نرديوان تاپېلارمي؟"
روقيه خانېم سيجيللى‌نى توتدو منيم گؤزۆمۆن قاباغېنا، دئديم بو سنين سيجيللينديكى!"
دئدى:گل ننه أكرمين آدي روقيه‌يدى. من حاج گۆلابېن خانېمي اوزلاندا اوزون آدېن قويدوم اؤزۆمه." سۆنرا دئدى:" ايسته‌ييرم شكلينه باخاسان." اوزوندا لحنى من‌له صميمى اوزلموشدو.
" بو سنين شكلينديكى!"
" يۆخ اوزوندو. من اونا اوخشايېرام. ايندى منيم يازېق آنام يۆرقان آلتېنداكي شئيدى."
باشقا قادېن‌لاردان سۆردوغوم سوالى يئنه تيكرار إتديم:" بوردا نرديوان تاپېلارمي؟"
فرى دئدى:" نرديوان زئرزميه‌دى." من قايېدېب پيلله‌لردن گئتديم آشاغا. پيلله‌لرين دالېندان گئتديم زئرزميه،اورا سۆيوغويدو. نرديوان آغېريدي. قالدېرماق يئرينه بير طرفيندن ياپېشېب گتديم إشيگه. نرديواني پيلله‌لردن اۆسته چكنده، روقيه خانېم دا ياردېما گلدى. چادېراسېن باشېنا سالمېشدي. أل‌لرى إشيكده‌يدى و چادېراسېني قولاق‌لارېن دېشېندا ساخلامېشدي. نرديوانى چكيب قويدوق جنازه‌نين يانېنا. سۆنرا زيلونون دۆرد بوجاغېندان ياپېشېب جنازه‌نى قاوزادېق قويدوق نرديوانېن اۆستونه، سۆنرا چادېرا چكديک اۆستۆنه.
دئديم: ايكى اۆچ مئتير ايپ ايسته‌ييرم."

فری قاچیب گئتدی آشاغادان اوچ دؤرد مئتیر ایپ گتیردی. ایپین، اوجونو سالدیق نردیوانین آشاغاسینا . روقیه خانیم اوزیاندان ایپی توتوب منه آتدی، من یئنه ایپین اوجون نردیواندان گئچیردیم اوزیانا، او چکدی آتدی منه. ایپی دؤگؤنله‌دیم. داها ایمکانی یوخودور جنازه، نردیوانین اوستوندن سوئیروشوب دوشسون. فری و او بیری قادین‌لارا دئدیم چادیرا اوزتون باشیزا! جنازه‌نی بیر وانئته یئتیرمه‌لییک، قادین‌لار چادیرا اوزتدؤلر.ایکی‌سی ده نردیوانی قاوزایاندا، چادیرالارینی باش‌لارینا ساخلایا بیلمیردیلر. نردیوانی یئره قویدولار چادیرانی چیگین‌لرینه سالیب، بئل‌لرینه باغلادیلار. جنازه‌نی قاوزادیق. من‌له روقیه خانیم قاباقدا و فری‌له قادین‌لارین بیری، آرخادان نردیوانی پیلله‌لردن ایندیردیک، حیطدن گئچیب دالانا گیردیک بؤیوک حیطینده بؤیونو یئریدیک، یئتیشدیک ایشیک حیطه. بیز بورا گیرنده، کؤل و زیبیل تپه‌سی‌نین یانیندا گؤردؤگؤموز قاری، گینه اوردایدی. یانیندان گئچنده باشین چئویریب ماراق‌لا بیزی ورآنداز ایله‌دی. فری دئدی:" ننه أکرمدی سولطان، دؤنن یاندی." قاری باشین ترپتدی، سونرا قایپدیب همان أنبورلا زیبیل‌لری ، کؤل‌لری قاریشدیردی. پیلله‌لردن یوخاری قالخدیق. کؤچه‌ده کیمسه یوخودو، نردیواندان یاپیشمایان قادین قاچدی قاباغا روقیه خانیما دئدی:" سن چکیل کنارا، یاخشی دئییر سنی کیمسه گؤرسؤن." روقیه خانیم دالی چکیلیب، آرام نردیوانین باشینی قویدو او قادینین ألینه اوزؤ دالی چکیلدی. کؤچه باشینا چاتدیق. بیردن سس صدا، شولوقلوق و ماشین‌لارین سسی هامی‌سی بیزه طرف گلدی. یانان اولرین، توکان‌لارین و ایریلی خبردالی او وساییلی تللی‌نین ، یان‌لارینداندان گئچدیک. بیر مؤعتاد کی بورنونون سویو اوجوندا دایانمیش بیر مؤعتاد، مندن سوردو:" کیمدی؟" جاواب وئرمه‌دیم. آدام‌لار بیزه باخیردیلار باخمالی ایدیق دا إله. کؤچه‌دن چیخدیق إشیگه. ایندی خیاباندایدیق. بوردا تکجه، ماشین سسی دَگیلدی ماشین‌لارین اوزؤ ده وارپیدی. روقیه خانیم اؤنده، دؤرد نفر اونون آرخاسینجا و جنازه ده نردیوان اوسته بیزیم آرامیزدا، یؤلا داوام وئردیک. فری دئدی:" کیشی‌لرین غئیرتین گؤرؤسن؟ گؤرؤرلر، اوچ دنه قادین اؤلؤ آپاریرلار، قاباغا گلمیرلر! ننه أکرم روحون شاد اولسون!" نئچه دیقه سونرا بیر کیشی گلیب، اؤنه‌ری وئرنده نردیوانین باشین توتسون، فری

قېشقېردي:" جهنم اۆل! دۆنن خالقېن إوين اۆتدوياندا هاردايدېن!" كيشى قايېدېب گئتدى. كيمسه ده، ياردېم إتمەدى. بير ايلنميش قنووون يانېندا، پارک اۆلموش وانئتين يانېنا يئتيشديک. جنازەنى قويدوق يئره. وانئتين سۆرۆجۆسۆنۆ تاپدېم. دانېشدېم:" يئتميش تۆمن بهشت زهرا." سۆرۆجۆ دئدى، ايلک حوقوقى طبيه گئديب قويلاماق ايذينى آلماليېيق." فرى دئدى: " دۆز دئيير ايذين اۆلمازسا قويلامازلار." دئديم نئچه ايستەيېرسن ايلک پزشک قانونى سۆنرا بهشت زهرا؟ دئدى:" بير كلام يۆزايگيرمى تۆمن." دئديم: قبول!" نرديوانى قاوزايېب وانئتين دالېنا قۆياندا بيرى فرينى تانېدې، قاباغا گليب سۆردو اۆلۆ كيمدى؟ فرى دئدى: " ننه أكرم. دۆنن ياندې." كيشى تيرياكىيدى. أليندە سيقار وار بېدې، سيقارا بير نفس ووروب دئدى:" غريبه قادېنيدې! آللاه رحمت إلەسين." سۆنرا سيقارېني قويدو دۆداغېنا، ياردېم إتدى، نرديوانى قۆياق وانئتين دالېنا. آنجاق نرديوان اۆزونويدو. تيرياكى كيشى آتېلدې اۆسته جنازەنين و نرديوانېن دۆرەسيندن، ايپى آچېب آتدې يئره، زيلونون باشېن توتدو دئدى:" نرديواني چكين إشيگه." جنازەنى وانئتين تركينه اۆزاتدې، آتېلدې آشاغا، سيقارېن دۆداغېندان گۆتۆردۆ. سيقارى سۆنمۆشدۆ. أل آتدې جيبيندن بير تک سيقار چېخاردېب كيربيت چكيب ياندېردې، فرىدن سۆردو" بو آغا ننه أكرمين نمەنەسيدى"
فرى دئدى"تانېشلارېندانيدې." اۆزۆن چئويردى منه دئدى، " نه قادېن يدې! آللاه رحمت إلەسين." سۆنرا قۆيدو گئتدى. روقيه خانېملا فرى سۆرۆجۆنۆن يانېندا اۆتوردولار. ايكى قادېندا نرديوان أللرينده، دوردولار بيز يۆللاناق. من آتېلدېم وانئتين دالېنا گئتديم جنازەنين باشې اۆسته، آرخام سۆرۆجۆيه، اۆزۆم آرخايا دوردوم. يۆللاندېق.
هاوا سۆيوغويدو، سۆرۆجۆ هېزلانماندا، يئل اۆز گۆزۆمه ووردو. خيابانلار شولوغويدو. آزاد هاوادا داها جېزلېق قۆخوسوندان، خبر يۆخودور. آنجاق قۆخو منيم داماغېما ياتمېشدې و اۆردماندا شهرين هر يئرينه يايېلېردې، و ياخود شهرين هاواسې، آغېز بورنومدان جيگېرلريمه دۆلاندا اۆ شوم قۆخونون، دادېنې اۆزۆنه جذب إديردى منيمسەيېب. سينەمى آلېردې. جسد نه ده مظلوموىدو،! بو يازېغا، اۆزل بير حيسيم يۆخودو. تانېمېردېم گۆرمەميشديم. آنجاق تانېنمايان گۆرۆنمه ين آدام، دۆنيادان، وانئتين دۆربرينده، پياده يۆللاردا، خيابانلاردا گئدن

آدام‌لارین اوزه‌واری یاشاییش‌لارینا بیر مئساژلار گؤنده‌ریردی. اونلاری، بیر قاورام‌لاری آنلاماغا، دعوت إدیردی و بو دورومدا، بئله شئی‌لری آنلاماغا، شرایط یوخودور. وانت دؤرد یول‌لاردا دایانیردی، بعضن اوتوبوسداکی موسافیرلردن بیری، قضادان جنازه‌نی گؤرؤردؤ، باشینی قاوزاییب یانپنداکینی دا جنازه‌یه مؤلتفیت إدیردی، سونرا ایکی‌سی ده باخیردیلار. بعضن ایشاره‌یله مندن بیر سوروولار سورووردولار، من بیلمیردیم نه دئیه‌م یالنیز باخیردیم. سونرا، وانت یا اوتوبوس حرکت إدیردی و هره‌سی اوز یول‌لارینا گئدیردیلر. بیر کره، دؤرد یول‌لارین بیرینده، اوچ نفر بیرگه جنازه‌نی گؤردؤلر، بیری سوردو:

" نه زامان شهید اولدو؟" دئدیم:" شهید اولمویوب." چؤن بیلمیردیم او شؤبهه‌لی دورومدا بیر فاحیشه‌نین اؤلؤمؤ شهید اولا بیلر یوخسا یوخ. سوال إدن دئدی:" نییه آمبولانس چاغیرمایی‌بسینیز؟" دئدیم:" گئج اولاردی." سوردو:" هاردا اؤلؤبدؤر؟" دئدیم:" قالادا، قالانی اوتلاییبلار، سیزین خبرینیز یوخدومو؟" وانت حرکت إتدی و سوزو سوران، بوهوتئلو گؤزلریله بیزی تعقیب إتدی، دا گؤرنمه‌دیم.

حوقوقی طیبین اؤنؤ شولوغویدو. روقیه خانیملا فری إندیلر. فری، برانکاردلا آمبولانس‌لارین بیرینه طرف گئدن، ایکی کیشینی یاری یؤلدان قایتاریب گتیردی وانئته طرف. وانئتین دالینا باخدیلار و هر ایکی‌سی تله‌سیک اوسته آتیلدیلار، زیلونون باشین دیبینی، توتوب قالدیریب جنازه‌نی قؤیدولار برانکاردین اوستونه. بیری آتیلدی آشاغا برانکاردین بیر باشین توتدو. او بیری کیشی یوخاریدان برانکاردین او بیری طرفین توتدو، یاواش گلدی آشاغا سونرا هر ایکی‌سی حوقوقو طیبه ساری، سؤرعت‌له یوللاندیلار. أن کیچیک بئله، بیر سؤز دئمه‌دیلر. سونرامادیلار. من‌له روقیه خانیم جنازه‌نین دالینجا گئتدیک، حوقوقی طیبین ایچینه. دوکتور بیر جاوان کیشیدی، چوخ هیزلی و دقیق ایشله‌ییردی. بو سؤرعت و دیقتی باعیث اولدو بؤیؤک بیر پرابلئم یارانسین: پؤلیس جنازه‌نین یانماق راپورون حوقوقی طیبه وئرمه‌ییجه، دفن ایذینی صادیر اولماز. روقیه خانیم، آناسی‌نین قالادا یانماسینی دوکتورا دئمه‌گه، حاضیر دَگیلدی. دوکتور دئدی، بو قادینا اوز وئرن

اوﻻى پۇليسه خبر وئريلمەليدى، بير دۆكتۇر جنازەنى گۆرۆب موعاينه إديب او زامان او راپۇرلار أساسېندا، قويلاماق حۆكمۆ وئره بيلر.
روقيه خانېم دئدى:" بيزيم بو قانونلاردان خبريميز يۇخودور. جنازەنى گۆتۆرۆب گتيرميشيک بوردا قويلاماق ايذنى آلاق."
دۆكتۇر دئدى:" آغا كيمديلر؟"
روقيه خانېم دئدى:" قونشوموزدو."
دۆكتۇر دئدى:" أرينيز هاردا؟"
روقيه خانېم دئدى:" گئديبلر تظاهوراتا."
گۆردۆم بو بحثلر بير يئره چاتماز. دۆكتۇرون ألیندن توتوب آپاردېم سالۇنون ديبينه، اوردا نئچه جنازه يئرده اوزانمېشدېلار و بللى دگيلدى اۆلۆملرىنين نەدنى نه ايميش، چۆن چۆخراق يۇل اۆستۆ قهوەخانالاردا، موسافيرلرين هاىكۆيۆندن، يۇرغونلوقدان آياقدان دۆشن، كيشىلره اوخشايېردېلار. ايكى اۆچ ديقه ده روقيه خانېمېن حياتېندان، بير اۆزت وئردېم. دئديم آناسي نەكارايدې، اوﻻى بيتمزسه روقيه خانېمېن إولىليگى تهلۆكەده اوﻻر.
دۆكتۇر ماجرانې آنلادې.دئدى:
" بو خانېمېن موداخيلەسى لازېم دَگيل. سيز حاضېرمېسېز جنازەنى تانېماغا شهادت وئرەسينيز؟"
دئديم:" حاضېرام."
دئدى:" بيز تصديق إدەريک بو خانېم يئنى شهرده يانېبدې، چۆن دۆنن گئجه سۇن ساعاتلاردان ايكى ديقه اؤنجەيەجن، نئچه باشقا جنازه ده حوقوقى طيبه گتيرميشديلر. بو خانېم موداخيله إتمەسين، بيز جنازەنى سيزه تحويل وئرەريک. دفن ايجازەسين ده اوزنا ايشاره إتمەدن صادير إدەريک."
دئديم:" تشكۆر إديرم."
روقيه خانېمېن يانېنا گلديگيمده، دئديم:" آغاى دۆكتۇر سۇرونو چۆزدۆلر." دۆكتۇر يۇرقانې چكدى كنارا، باشېن قاوزادې. نه تئز ايذين وئريلدى! دۆكتۇر او ايكى ساكيت كيشييه ايشاره إتدى. برانكاردې قاوزادېلار. يۇللاندېق گلديک إشيگه.
حوقوقى طيبين مأمورلارې، جنازەنى آمبولانسلارېن بيرينه آپارماق ايستەديلر. دئديم،" آمبولانس يۇخ، قۇيارېق او وانئته." برانكاردې

گؤتۆرۆب، جنازەنین آلتیندا کی زیلونون ایکی طرفین توتدولار، برانکاردان قالدیرديلار و اؤلۆنو قویدولار وانئتین ترکینه. روقیه خانیم فری‌له هله‌لیک‌لشدی:
" أکی غوصه یئمه، آنان راحاتلاشدی."
واقعیت بویودو هامی‌نین خیالی" ننه أکرم" دن راحاتلاشمیشدی. من داها چوخ قلعه اوت توتوب باش‌لارینا داغیلان فری، او ایکی قادین، و باشقا قادین‌لاری دۆشۆنۆردۆم.
روقیه خانیم فری‌یه دئدی:" سیز پس هارا گئده‌جکسینیز؟"
" نه بیلیم؟ ایندی دا آللاه ألینده، تکجه من دَگیلم. بو قدر آدا م وار."
" بیر آدامین وار سنه پناه وئرسین؟"
فری دئدی:" کیم قالا قادینینی إوینه قویار. سن فرق إلرسن. بیزیم هامیمیزدان گؤزل‌یدین. أرین ده آدامدی."
دئدیم:" من بیر یئر تانیرام فری ایسترسه اوردا قالا بیلر."
روقیه خانیم دئدی:" هارا؟"
" آذر شهرده کی آپارتمان. من اوردا یاشامیرام."
روقیه خانیم منیم بو سؤزۆمۆ إشیدیب بیر آز دایاندی سونرا دانیشدی.:
" آغا ایبراهیمین نۆمره‌سین من سنه وئره‌رم. بیر یئر تاپا بیلمه‌دین، زنگ وور حسین آغانی ایسته."
" روقیه خانیم دئدی:" یۆللاناق."
فری گئتدی.
وانئتین کنارینا دئدیم:" باخ روقیه خانیم حاج گۆلاب قایینیب سنی إوده گؤرمزسه، بیرینجی گئدن یئر، سن بۆیۆن گئتدیگین یئردی.سن چوخ تئز إوه قایيتمالیسان. من ننه أکرمی آپاریب قویلارام، سونرا اویغون زامان سن قبیر اۆسته گئدرسن. کیمسه بو گۆن سنین هاردا اؤلدوغوو بیلمه‌مه‌لی‌دیر. حاج گۆلاب یاخشی کیشیدی، آنجاق سن اؤزۆۆ تهلۆکه یه سالمامالیسان. آنان اؤلمه‌سه‌یدی بلکه بو ایشی گؤررردین. آما سن اؤلۆنۆ دۆشۆنمک یئرینه، اؤزۆۆ، اوشاغیوی و أریوی دۆشۆن. سنین أن بیر کیچیک سهوین، هر شئیی تهلۆکه‌یه سالار. بوراجاندا گلیبسن چوخ شوجاعت گؤرسه‌دیبسن. إحتیاط إتمه‌لیسن. یقین حاج گۆلاب دا بیلیب‌دیر یئنی شهری اوتلاییبلار. کسین ایسته‌ییر گؤرسۆن سن نه إده‌جکسن. إله گؤرستسن قضیه‌نی بیلمیرسن و بیلسن ده سنین حالیوا

فرق إتمز، آناوا گؤره بير شئی سؤرسا، دئنه او اؤزۆ بير دام تاپار. قبرين نۆمرەسين آلېب سنه وئرەرم. اويغون زامان قبير اۆسته گئدرسن."
" آما حسين آغا، آنامدې. قبرىنين بيرينجى گئجەسيدى. او منه بير فاحيشه دَگيل. آنامدې. گلمەيه بيلمەرم."
" آنجاق سن ده آناسان. اوشاغېوې دۆشۆن. ننه أكرم ديرى اولسايدې، يالنېز سنى دۆشۆنردى. بو قدر ايل سنين دالېنجا گلمەدى، بيليردى سن له گؤرۆشسەيدى، سنله حاج گۆلابين ايشى بيتردى، او گلمەدى، قېزېنى گؤرمک ايستەمەدى. سن ديريسن، ياشايېرسان. قۆيما آناوين اؤلۆ كؤلگەسى، سنين اؤزۆوۆن و اوشوغېوين اۆستۆنه دۆشسۆن. چوخ تئز إوه قايېت."
" سندن نئجه تشكۆر إديم؟"
" سن اؤنجه بو ايشى گؤرۆبسن."
" ناواخت؟"
" نييه دئييم؟"
وانئتين سۆرۆجۆسۆ باشين پنجرەدن چېخاردېب سسلندى، ترپن، گۆن باتسا اؤلۆ يئرده قالار ها!"
روقيه خانېم يئنه سؤردو:"
" نه واخت؟"
" بو گۆن اۆزۆوۆ گؤردۆگۆمده."
بير آن دانېشمادې. من ده هئچ واخت بير قادېنا بو سؤزۆ دئمەميشديم. سؤنرا دانېشدې. آما بو قۆنويلا ايلگيلى دَگيلدى:
سن پول ايستەميرسن؟"
" نمەنەيه؟"
" آنامين دفنينه."
" ميه چوخ پول ايستەيير؟"
" مين تۆمن يانېندا اولسا ياخشېدې."
" واردې."
" آما او سنين پولوندى. آنامين دفن كفن پولون من وئرمەلييم."
" بو آندان او اؤلۆ منيمدى. سن قايېت إوه."
داها يوباتمادېم، قايېتدېم ميندېم وانئته.

سۆرۆجۆ دئدی:" او باجي بيزيملە گلمير؟"
دئديم:" يوخ! اؤلۆ منيمدی اونون دَگيل. يوللان!"
يوللانماندا دئدی:" بوردا اوتورموشدو، فقط گؤز ياشي تؤکۆردۆ."
" خانيم طايفاسي آغلامازسا نه إتسين؟"
" سن ده قالادانسانمي؟"
" هن؟"
"سوردوم سن اؤزۆنده قالا آدامپسان؟"
دئمک ايستەييردیم: يوخ من قالادان دَگيلم. آما بير آز تردۆددن سونرا سوردوم:" منه ياراشير قالا آدامي اولام؟" قصديم بويودو سورام:" منه ياراشير قاوادلىق؟ سورمادىم.
دئدی:" نه فرق إدر؟ قالاداکي دا آدامدي، إشيکدەکی ده." سونرا سوردو:" رحمتليک سنله قوهوموىدو؟"
" بلی"
ايستەييردیم دئيم او، اؤلۆ اولدوغو شئی اۆچۆن، من ديرييم. مۆمکۆن دَگيلدی بير وانت سۆرۆجۆسۆ ذئهنيمدن گئچن سؤزۆ آنلاسپن.اونون يئرينه دئديم:
" نه فرق إدير اؤلۆ آدامپن قوهوم أقرباسي اولسون يا اولماسپن. اؤلن اؤلۆبدۆر. اؤلۆ قوهوملوق ايديعاسي إده بيلمز."
سۆرۆجۆ سؤزۆن دگيشدی:" ياخشي هله صاباح اؤلمەدی!"
" هن؟"
" دئييرم ياخشي صاباح اؤلمەدی."
" نييه؟"
" صاباح قيامتدی. صاباح ايمام گلير بهشت زهرايا. يقين صاباح قويلاماقدان زاددان خبر يوخدو."
" ترسينه، تعطيل اولمايان تکجه شئی، اؤلۆمدۆر."
" نه بويوردوز؟"
" دئديم اؤلۆمۆن قاباغپن آلماق اولماز. کسين صاباح دا بعضیلری اؤله جکلر. بۆيۆن صاباحي يوخدو. اؤلۆم هر زامان اۆرەگی ايسترسه، گلر. اؤلۆم ياشايپش کيمیدير. صاباحدا هر گۆنلره تای بعضیلری دۆنيايا گليب بعضیسی ده دۆنيادان گئدرلر."
سؤزۆ دگيشدی:" دۆنن قالاني اوتدوياندا، سن ده اوردايدپنمي؟"

" يوخ دَگيلديم."
" كيم بو ايشى گؤرۆب؟"
" بيلميرم."
" بعضى‌لرى اؤزلرين آللاهين يئرينه قويورلار. صاباح قيامتده آللاها نه جاواب وئره‌جكلر؟"
" دئييرلر ساواک بو ايشى گؤرۆبدۆر."
" ساواک يوخسا هر كيم. بيرقادين اؤزۆن ساتيب‌سا، بيرى ده كسين آليب. دَگيل‌مى؟"
" مۆطلق."
"پس اوت وورماق اولورسا، ايكى‌سين ده اوتلاماق گره‌كير."
" سنجه تهرانين بۆتۆن كيشى‌لرى اوتلامالي‌دپرمي؟"
گئنيش‌ليک و تيرافيک‌سيز بير خيابانداً، بهشت زهرايا ساري، دنده دگيشيب هپزلاناراق، دؤنۆب شاشقين باخيب دئدى:
" هامي‌سين يوخ، ياريدان چوخون."
" او زامان تهرانين هامي‌سين اوتلاسينلار، بلكه ياريدان چوخ كيشى‌لر يانسين."
سۆن سؤزۆن دئدى:" بير فاحيشه‌نى اوتلايان، او فاحيشه‌دن يۆز قات داها پيسدى." سۆنرا من سئوينيم دئيه، دئدى:" ظن إتمه بو سؤزۆ سنين اؤلۆوه خاطير دئييرم ها!؟"
دئديم:" اؤلۆ منيمدى. منيم اؤلۆمدۆ." ايسته‌ديم او اؤزگه كيشييه، اؤزگه اؤلۆ حاقدا اۆرَكدن چيخان بير سؤزلر *دئيه‌م*. او اؤلۆ منيمدى، منيم قيسمتيمدى. كيمسه‌نين قيسمتى دَگيل‌دا. او اؤلۆنۆ منه آدايلاييبلار. ياني اؤزۆم اؤزۆمه آدايلامپشام. گئنلده اؤلۆ، اونو كفن إله‌ين آدامي اؤنجه‌دن تانيپار. بو دا بئله دۆشۆنۆردۆ تانيپير. دۆشۆنۆردۆ قپزپنا خبر وئررلر و او دا گليب آپارار قويلار. سهو إديردى. بيلميردى بيرى يۆلدان يئتيشيب اونا صاحاب چيخار. اون‌لا تۆرپاق آراسيندا واسيطه اولار، تكجه اون‌لا تۆرپاق آراسي يوخ، اون‌لا كاييئات آراسيندا، اونو كاييناتدا ياتپردار، بۆتۆن كاييناتين دگرسيز بير سئلولوندا، اونا دئيه‌ر، سن بوردا ياتپرسه، طبيعى ترپه‌نه بيلمزسن يات. فقط بعضن، گلن نئچه ايلده- ظن إت ايگيرمى ايل، اوتوز ايل، قيرخ ايل،- سندن سونراكى نسيل ديرى قالاناجان، يات سن‌له اولان آدام‌لارين يوخوسونا گل: روقيه

خانېمېن، فرىنين، او ايكى قادېنېن، باشقا قادېنلارېن ، سرخوش و يا عادى، قاپېنې دۈگۈب سنين يانېوا گلن اۈزگه كيشىلرين، سۈنرا دا كيمسەنين يوخوسونا گلمه، چۈن بير ايكى نسل گئچندن سۈنرا، هئچ بير ديرى، سنين كيمى تانېنمايان اۈلۈلرين يوخوسون گۈرمز. ياتدېغېن يئرده يات ترپنمه، چۈن بۈتۈن كاېينات‌يلا عصيرداشسان، گۈنش‌يله عصيرداشسان، اۈلۈ داينا‌سۈرلارلا عصيرداشسان. اولدوزلارېن درين مسافەسى و وارلېغېن نظملى سيستمى‌له عصيرداشسان. اۈردا يات. ترپنمه. بوندان سۈنرا بوندان بئله، نه سن بيز ديرى‌لرين دورومون بيله جكسن و نه بيز سن اۈلۈنۈن. بيزيم سنين حاقدا آنلاېېشېمېز، بير مۈطلق كۈرون باشې‌نېن اۈستۈنده، سوكوت و قارانلېقدا، ديل چېخارماق كيمى اۈلاجاق دېر . منيم يۈل‌داشېم يات، منيم اۈلۈم يات، منيم او بيرى يۈل‌داشېمېن يانېندا يات. دئيەسن من اۈنون تكجه آدېن بيليرم. او منيم يوخومادا گلمير بئله، من اۈن‌بئش ايل، گئجه‌لر اۈنون اۈز به اۈزۈنده ياتېردېم، آيېلدېغېمدا غملى اۈلان يئكه صوراتېنا تاماشا إدردېم. بيليرسن‌مى، عبدالله خانې دئييرم. سن اۈنو تانېمېرسان. او دا سنى تانېمېر، من ده نئچه گۈن، نئچه آى؛ ياخۈد نئچه ايلدن سۈنرا اۈنو تانېمايا‌جېيام. هئچ كيمى تانېمايا‌جېيام، بلكه ده ايل‌لر سۈنرا، بير ايكى دفعه روقيه خانېمېن، أحمدين و يا خود آغا ايبراهېمېن يوخوسونا گئده جەيم. سۈنرا أبده‌جن، هئچ كيم بيزى تانېمايا‌جاق، ديرى قالان‌لار، سوكوت و قارانلېقدا، بيز مۈطلق كۈر اۈلان‌لارا ديل چېخارداجاقلار، چۈن بيز كاېيناتېن بۈتۈنۈيۈك و بير يازېق وانئتچى بيزى قۈيوب وانئتى‌نين دالېنا آپارېر تانېنمايان بير يئرده باسدېرسېن. اولدوزلارېن مسافەسى، باشقا اولدوزلارېن قبيرستان‌لېغېدې.

سۈرۈجۈ ميرده‌شيرخانانېن اۈنۈنده دايانديِ. آتېلدې آشاغا. عجله‌سى وار بيدې. اۈنجه بئله تلسميردى، آما ايندى – بلكه گۈنشين باتماغېنا گۈره يدى- إله تله‌سيردى سانكې اۈنو ميرده‌شيرخانايا چاتدېرماسا، اۈلۈ قاچاجاق، آتېلدې وانئتين دالېنا. سۈنرا منه- من ده اۈنا باخاراق آتېلمېشدېم آشاغا، تئز ايشه باشلاماق ايسته‌يېردېم- دئدى: زيلونون باشېندان ياپېش." من ياپېشدېم. سۈرۈجۈ آتېلدې آشاغا جنازەنى آپاردېق قۈيدوق راهرويا. اۈرانېن أطرافې و ميرده‌شيرخانا شولوغويدو. هاوا سۈيوغويدو. اۈزلر كدرلى، آغلارېيدې، اۈزل‌ليك‌له اۈتوزدۈرد-

اوتوزبئش ياشېندا قادېنېن اوزۇ! قالېن پالتۇلا، دالبادال تيترک دۇداغلار يلا دئييردى:" آخې نييه بئله اوزلدو؟ پس من نه داش ساليم باشېما؟" هر آن قېشقېرېب ساچلارېنې يۇلماق ايمكانې وارېيدې. منله سۇرۇجۇ بو قادېنا باخېردېق، ننه أكرمين جسدى ايكى اوچ آددېم اوزانلېق، زيلو اوسته دۇشمۇشدۇ. بو قادېندا باشقا آغلار قادېنلارېن يانېندا دوروب باغلې قاپېيا باخېردې و دئييردى:" نييه بئله اوزلدو؟ من نه داش ساليم باشېما؟" سۇرۇجۇ قادېنلارېن بيريندن سۇردو:" مرحومله بير نيسبتى وارېيدېمې؟"

" أريدى."

" جاوانيدې؟ گئتميشديلر تظاهوراتا باخسېنلار. پياده يۇلوندا دورموشدولار. اوزاقدان گۇلله سسى گليردى. بير ده گۇرۇرلر أرى دۇشۇب يئره. قېرخ ياشېندايدې." قادېن دئدى:" بس من نه داش ساليم باشېما؟" قاپېنې آچدېلار و هامې باهم دئديلر: لا الا الا الله." جنازه تابوت اوسته أللرده گۇگچه قالخدې، أللرين نظيمسيز حركتلريندن اوزلان دالغا، إله جانلېدې، حيس إتديم مۇمكۇندۇ جنازه نئچه آن سونرا اوردان قالخېب دئسين: "اؤلۇم قۇنوسو كاميل يالاندې، بيرگۇلمەلى نومايېشدى،" اونون بو قدر قۇرخو و عذابېنا نەدن اوزلدوغو اوچۇن، اوندان عۇذۇر ايسته سين. قادېنېن گۇزۇ تابوتا دۇشمک همان، يۇگۇردۇ تابوتا سارې، قېشقېرا قېشقېرا قاچدې:" يۇخ قۇيمارام! قۇيمارام تۇرپاغا قۇيسونلار! قۇيمارام! أمير! أمير" يۇزلدو، گۇزلەنيلديگى كيمى أل آتدې قالېن ساچلارېنې يۇزلدو. قادېنلار كيشىلر، توتدولار. يۇخ! يۇخ! قۇيمارام قۇيمارام قۇيلاسېنلار! يۇخ! يۇخ!آللاه من نه داش ساليم باشېما!" سۇرۇجۇنۇ گۇردۇم آغلاياراق آداملارېن دالېسېجا گئديردى. جنازەنى إشيگه آپاراندان سونرا دا قادېنېن سسى گلمەدى سۇرۇجۇ قاېېتدې منيم يانېما:

" دۇشۇنۇرسن بو قانلارې آللاه گۇرمۇر؟ بو سسلرى إشيتمير؟"

أليمى آتديم جيبيمه،ايكىيۇز تۇمن چېخاردېب وئرديم سۇرۇجۇيه. پول لارا باخدې شاشدې:

" دانېشدېغېمېز قدر بسدى آتا"

" يۇخ چۇخ چكدى."

بیلیرم بو پول ایکی تۆمن- ایکی تۆمن‌له یېغېلېب، ایکی قات آلماغېم دۆز دَگیل."
دۆشۆنۆردۆ من ده یئنی شهردنم. ایسته‌میردیم بونو بئینیندن چېخاردام. دئیه‌نده پولو ایکی تۆمن ایکی تۆمن یېغېبسان بیلیردیم نمه‌نه‌یه ایشاره إدیر.
دئدیم" یوخ آل، رحمت‌لیک بیر شئی‌لر قویوب گئدیب اؤز مالېدې."
پولو آلېب گئتدی. گئتدیم ننه أکرمین غوسل و کفنی‌نین دالېنجا. راهرۆ بۆشودو، گئتدیم إشیکدن سۆزاغلاشدېم، طیبی کاغاذې، میرده‌شیرخانا أهلیندن، ساندېغېم آدامېن ألینه وئردیم. ایکیمیز قایېتدېق راهرۆیا، ننه أکرم یئرده‌یدی، قالادا اۆستۆنه آتدېق‌لارې شئی‌لرین، آلتېندا. سۆنرا قادېن‌لارېن میرده‌شیرخاناسې‌نېن قاپې‌سې آچېلدې قۆجا خانېم چېخدې إشیگه، منیم یانېمدا اؤلان کیشی دئدی بونا دا غوسل وئریله‌جک‌دیر، إله دانېشدې سانکې ننه أکرم تر تمیز یویولوب إشیگه چېخېب، گئییینیب گئده جک ایش‌لری‌نین دالېنجا. زیلونون باشېندان، دییېندن یاپېشېب آپاردېق قۆیدوق میرده‌شیرخانایا، چېخدېق.
کیشی دئدی:" اؤلۆنۆن سندن باشقا آدامې یۆخدو؟"
" یۆخ یۆخودو!"
" اۆندا قۆی دئییم نئچه نفر گلسینلر، سۆنرا قبیره‌جن آپارارلار."
" خرجین کیمه وئرمه‌لییم؟"
" گئد دفتره!"
گئدیب قایېتدېم گۆردۆم بۆش آلتې نفر میرده‌شیرخانانېن دۆره‌سینده دوروبلار. هامې‌سې بیر شکیلده‌یدی. سۆنرا همان قادېن گلدی إشیگه.
اۆ کیشی‌لردن سۆردو:
" اؤلۆ کیمیندی؟"
دئدیم:" منیمدی."
" چۆخ پیس یانېبدې."
" بیلیرم."
"بو قۆلۆندایدې"
کیچیک بیر قرآن‌دې یارېیاجان یانمېشدې. اۆستۆنده اؤلان پارچا دا، یارېیاجان یانمېشدې. قرآن نارین حرف‌لرله یازېلمېشدې، گۆزۆنن گۆرۆنمۆردۆ.قرآنی جیبیمه قۆیدوم.

سۇنرا جنازەنى إشيگە گتيردىلر، گئديک دوردوق نامازا، پيش ناماز اوزتا ياشلي بير كيشيدى و كيچيک عباسى، بير نازيک پالتۇوا اوخشاييپردي. اؤنجه اونو گؤرمەميشديم. ناماز بيتديكدن سونرا، من‌له بير شكلده اولان كيشى‌لر، پئش‌نامازسيز، سۆرعت‌له گئتديک قبير اۆستۇنه. من نۆمرەنى وئردىم اونلارا سۆرعت‌له گئتديلر، قبيرلرين قېراغيندان و بعضن اۆستۇندن گئچيردىلر، من ده دالېلارېجا گئديردىم. هر يئر شوعارېيدي، شكيل ايدى، آدام ايدى، قرآن أيگرسيدى، دوعايدي. موختليف گوروپ‌لارېن سؤزلريدي. هر يئرده مئيوەساتان و سۇزوچولارېن تاباغي- بونلار بوردا نه إديردىلر؟- سياسى و سۇسيال بحث‌لرين مئيدان‌يدي. همى ده او سۇيوقلوقدا گۆن باتان چاغي! قبريستان نئجه ده گئنيش‌يدي. يئركۆرەسى‌نين گئنيش‌ليگى‌جن. آنجاق هر يئرى قبير دَگيلدى. گئتديک. بير گئنيش و هامار آلان‌يدي. عئين شكيلده اولانلار تله‌سيردىلر. يئتيشديک بيريئره، قبيرلر تازايدي، اۆستۇنده داش‌لاري يۇخودو هله، و تازا قازېلمېش قبيرلر بۇشودو. اۇندان اۇيانا دا بۇم بۇشودو،: قبيرسيز، آغاج‌سېر، چالا چوخورسوز، گؤزله‌نيلمز چؤل. سۇنونجو قبير ننه أكرمين قبريدى. اۇنون اۇلماسي بللىدى. چۆن ميرده‌شيرخانادا دا گؤردۆم، اۇندان سۇنرا اۇلۆ گتيرمه‌ديلر. سۇنونكو اۇلۆ منيم قارالېب يانمېش اۇلۆمۆيدۆ. اۇنون بۇش قبيريندن باشقا، نئچه بۇش قبير ده وارېيدي و سۇنرا بۇش يئرلريدي. گۇرقازان، سۇنونجو دۇلو قبير و بۇش اولان بيرينجى قبير ده، منيم اۇلۆمۆن قبيرينده، گؤزلۆيۆردۆ. اۇلۆنۆ قۇيدوق يئره. اۇنو اينسان‌لارېن و حئيوان‌لارېن گؤزۆندن گيزلتمه‌ليديم، اۇنو كاييناتېن قوجاغيندا گيزلتمه‌ليديک. اۇلۆنۆ تۇرپاغا تاپشېرماق دقيقن، غئيب‌له ايرتيباط، آنلامېندادي. إى تۇرپاق گۆنشين ٩٧ اينجى -ايلينده بهمنين- اۇن بيرينده، بو سۇيوق گۆن باتاندا، قديم اولان تاريخده، سۇنونجو اۇلۆنۆ قبول إت. اۇنو قۇجاقلا، سېخي و مؤحكم. چۇخ تئز اونو اۇزۆوه چئوير. او جهنمينى بو دۆنيادا تجرۆبه إتدى. باشېن اۇتلادېلار، اۇتلاماماليديلار دا. آنجاق إى تۇرپاق اۇن‌لا مئهربيان اۇل، حيات و اۇلۆم اۇن‌لا مئهربيان اۇلماسا بئله، اۇت اۇن‌لا مئهربيان اۇلماسا دا. اۇز وجوداوون سۇنسوز، ديل‌سيز سيرلرينى ذره ذره اونون قولاغيندا پېچېلدا، اۇنون بدنينده كى شيرەنى چک إشيگه و

اؤز غئیبی گؤجؤوه قات. آنجاق داها اؤنو ایجیتمه، بوندان آرتیق بیزیم مظلوموموزو اینجیتمه.
" آغا رحمت‌لیک سیزن محرمیزدی‌می؟"
" نمه‌نه؟"
رحمت‌لیک سیزین محرمیز ایدی‌مي؟
" بلی، یقین."
" پس گئد آشاغا، کفنین باشین آچ!"
گؤرقازان اؤزؤ قبیردن إشیگه چیخدي. من أل‌لریمی قبرین ایکی طرفینده کی سؤیوق و یاش توپراغین اوستونه قویدوم، اؤزؤمؤ قبیره سالللادیم. کفنین باشین یاواش آچدیم، یانمیش اؤزؤ چیخاردیب، یاناق‌لارین قویدوم لؤت توپراغین اوستونه. إی توپراق بوندان آرتیق بیزیم مظلومو اینجیتمه. اؤزؤنؤ مندن سونرا کیمسه گؤرمه‌میدی. من اونون محرمیدیم. اؤز بوز سویا سالینمیش، أرینمیش قیر کیمیدی. باشیمي قاوزادیم. کیشی‌لرین بیری أگیلیب قولومو توتوب چکدی إشیگه. سونرا گؤرقازان، سال داش‌لاري قویدو توپراغي تؤکدؤ. من‌له او کیشی‌لر فاتیحه اوخودوق. اونلارین پولونو وئردیم، گؤرقازانین دا پولون وئردیم. سونرا عجله‌یله اوزاقلاشدیم. میرده‌شیرخانانانین أطرافینا گلدیم بیر سو قیرناسي تاپدیم. أل‌لریمی سویویلا یودوم. صابین یوخودو. قبیرستاندان چیخدیم. تله‌سیردیم، بیلمیردیم نییه تله‌سیرم. خیاباندا تاکسي یوخودو. اؤچ دؤرد ماشین سؤرعت‌له یانیمدان گئچدی. بو قدر یؤلو شهره‌جن پیادا گئده بیلمزدیم. گئچن ماشین‌لارا أل قاوزادیم. نهایت ماشین‌لارین بیری ساخلادي. سؤرؤجؤ أگیلدی، ساغ ألده کی قاپیني آچدي میندیم. اوتوزدؤرد- اوتوزبئش یاشیندا بیر جاوان‌یدي. دانیشمادان کیهان گؤنده‌لیگینی سئوینج‌له گؤزؤمؤن قاباغینا توتدو و ماشینین چیراغین یاندیردي. یازمیشدي:" ایمام صاباح صؤبح تهراندادي." باشقا خبرلرله یاناشي، یازمیشدي ایمام تهران دانیشگاهیندا و بهشت زهرادا دانیشاجاق. اونون مسیرین مهرآباد هاوا لیمانیندان بهشت زهرایا کیمی موعین إتمیشدیلر. نقشه گؤرسه‌دیردی ایمام أمیریه‌دن ده گئچه‌جک.
قاپیني آغا ایبراهیم آچدي گئچدیم ایچه‌ری. نیگارانچي‌لیغیني، دایانمادان گؤرستدی:
" نؤلوب؟ هاردایدین؟"

" باشېما ووردو من ده دوروم إيلمڵره گئديم. او شكيلڵره باخماقدان يۏروڵدوم."
" ايندى ده اۏلۏلر كيميسن. هارالارا گئتدين؟
" إله بئله شهرين اورتالارېناجان گئتديم."
گئتديم تاوالته. أل اۏزۏمۏ يومالېدېم. اۏزلليكـله أللريمي. حيس إديردېم او يانمېش جنازەنين ياناغېندان بير شئى ساغ أليمه دگيب و ميردەشيرخانادا يوماقلا آرادان گئتمەميشدى. تووالئتين آيناسېندان اۏزۏمه باخدېم، آغا ايبراهېمېن سۏزۏن تصديق إتديم. اۏلۏلر كيمى اۏلموشدوم. بئش آلتي دفعه أللريمى صابېنلا يودوم.، أللريم تميز ايدى آنجاق او شئى اۏردايدي و تميزلنميردى.اۏزۏمۏ يودوم. نه قالا نه يۏلدا ونه ده بهشت زهرادا تۏز تۏرپاق وارېيدي، آنجاق اۏزۏم قارا و كيفير يدي. نهايت چېخدېم إشيگه. قۏرخدوم آغا ايبراهېم قالايا گۏره بير سۏزلر دانېشېردي، طرف حاجي گۏلابدان باشقا كيمسه دَگيلدى. سسى هالا دۏلموشدو. ايندى منيم تكليفيم نەدى؟ او گۏزل اۏز و ياشېل آغلار گۏزلرى خاطېرلادېم. ايندى كسين جزالانمالېيام. چارەم يۏخودو. گئتديم اوتاغا.
بيليردېم أعصابېما حاكيم اۏلماق تلاشېم، فايداسېزدي. يقين او هر شئيى بيليردى. روقيه خانېم باشېنا ووروب يالانلا ياشايا بيلمز و آناسېنېن كفن دفنين حاجي گۏلابا دئمەليدى. بۏشونا تۏبه سويونو باشېنا تۏكمۏيۏبدۏر.
آما يۏخ قضيه فرقليدى. حاج گۏلاب إيلمدن قايېدېب گۏرمۏشدۏ اوشاق قۏنشودادي، بير باشا گلميشدى آغا ايبراهېمېن إوينه. فرنگيس ده قۏنشولارېن بعضى قادېنلاريلا گئديب قايېتمېشدي. قاپېني حاج گۏلابا آچېب دئميشدى روقيه خانېم اۏسته و دئيەسن او گۏن سحردن حاج فاطيمەنين يانېندايمېش چۏن ايندى اۏنون يانېندا يۏرقون آرقېن، اوزانېب دۏشۏب. حاج فاطيمه ده، يوخو داواسي يئييب ياتېب .
" ياخشي بس، سۏرون نەدى؟"
آغا ايبراهېم دئدى:" حاجېنېن ويجداني راحاتسېزدي."
" نەدن"
" چۏن دئيير قۏرخور روقيه خانېمېن آناسېنا بير شئى اۏلسون."
" نمەنه اۏلسون؟"

" آخي قالاني اوتدويوبلار."
حاج گۆلاب دانيشدي:" بيزيم قرارىمىز بويودو، روقيه داها آناسىنى گؤرمەسين. بيليرم روقيه إله آدام دَگيل گئديب قالادا آناسىنى گؤرمک ايستەسين. ظن إتميرديک قالاني اوتدويالار. ايندى آللاهدان خبرسيز بعضىلرى، قالاني اوتدويوبلار. بيلميرم روقيەنين آناسىنين باشىنا نه گليب. آما بيليرم نهايت بير گۆن من آنلامالىيام بو قادين اؤلۆدۆرمۆ يۆخسا ديريدى. ديرى اولورسا من حاضىرم اونون بيزدن اوزاق آبىرلى ياشاماسىنى آيارلايام.بيلميرم اؤلۆرسه روقيه خانىما دئييم يۆخسا دئمەييم؟ كفن دفنه گئديم يۆخسا گئتمەييم؟ بيلميرم عاغليم ايشلەمير.""
حاجي سن دور گئد اوستن خانىمين گؤتۆر گئد إويوه ياشايىشىوا يئتيش! روقيه خانىم آناسي، گؤرمەگه سؤز وئريبسه، قرارىنا باغلي قالمالىدى، دئييرسن باغلىدى و گلەجكده ده قالاجاقدىر. آناسي دا يا اؤلۆدۆ يا ديرى. ديرى اولسا اؤزۆنۆن حياتىني قۆرويوب و قۆرويار. اؤلۆبدۆرسه يقين يئرده قالماييب. نهايت نئچەسى تاپىلار آپارىب تۆرپاغا وئررلر. دور! ايندىيەجن اوزنو دۆشۆنمەميسن بوندان بئله ده دۆشۆنمه.!"
آغا ايبراهيم دئدى:" من دئييرم ماجراني منه تاپشير. صاباح ايمام گلير هامىمىزين باشىمىز قارىشىقدى. من آنامي اوزنو قارشىلاماغا آپاراجاغام. سيز ده منه ياردىم إتمەليسينيز. بيرى گۆن من گئدەرم روقيه خانىمين آناسىنين سۆراغىنا. ديرىديرسه، حاجي ايستەديگى كيمى إدەرم، اؤلۆر سه گئديب اؤلۆسۆن گئديب تاپارام قويلارام."
دئديم:" داها بوندان ياخشي اولماز."
" پس روقيه خانىما بير سؤز دئمەيک‌مى؟"
دئديم:" اؤزۆ سؤزۆن دانيشماييىنجا سن دانيشما. دانيشسا سن آناسىنين عونوانىني وئر يا بهشت زهرادا يا دا سن توتدوغون اوتاقدا."
ايبراهيم آغا حاج گۆلابا دئدى:" دا نه ايستەييرسن؟"
حاج گۆلاب أحمده دئدى: قاچ گئد اوسته روقيه خانىمي اوزيات، دئنه گلسين آشاغا گئدک."
من دئديم:" سن اؤزۆنده گئد اوسته حاجى! روقيه خانىم قالاني اوتدويوبلار دئيه، مۆمكۆندۆ اوياندان بويانا اولسون. أعصابي خاراب اولار سنه إحتياجي وار."

حاج گۆلاب دوروب گئتدي اۆسته.بير آن فيكريمه چاتدي جيبيمده اولان، ياري يانميش قرآني چيخاردىب ننه أكرمين قبرىنين شمارەسين يازىب توتام آغا ايبراهيم و فرنگيسين گۆزۆنۆن اۆنۆنه. اونلارا دانيشدىغيم سۆزلره گۆره آنلاملي باخيردىلار. آنجاق روقيه خانيما وئردىگيم سۆزۆ خاطيرلادىم. همى ده، بو ايشى گۆرسەيديمسه، اينانمازدىلار من ايكى اۆچ ساعات اۆنجه اونلار دئديكلرى ديرى قادىني تورپاغا تاپشيرميشام. جانىليق بير حيسيم اولدو. سانكي ننه أكرمى اوتدامىشام بيرى آنلاماسين دئيه گيزلينجه قويلامىشام.
آغا ايبراهيم دئدى:" چوخ قاطئع دانيشدين. خوشوم گلدى."
" همشه سن قاطئع اولوبسان بير گۆنده من قاطئع اولومدا. پاخيللىغين توتدومو؟"
" گئد پالتارلارين دگيش، گل آشاغا، صاباحين نقشەسينى چكمەليييك."
دئديم:" سنله منيم نقشه چكمەگيميز لازيم دَگيل. صاباحين نقشەسى حاضيردي. آنان شانس گتيريبدير. كيهانين كوروكوسون گۆرۆبسن؟ أميريه ده يۆل اۆستۆدۆ."
" آما من هله بيلميرم نه إديم آنام ايمامي گۆرسۆن و ايمام دا آنلاسين، آنام دۆنيادا هر كسدن چوخ اونو گۆزلۆيۆر."
دئديم:" آناندي. هر نه أليندن گلسه إلەمەليسن."
فرنگيس خانيم دئدى:" من دئييرم چۆن صاباح حاجي خانيمين ايمامي گۆرمەگى اولاسي دَگيل، ياخشيدي آغا ايبراهيم گئديب صاباح بيرين تاپسين ايمامدان واخت آلسين. سونرا بير گۆن آناسيني قويسون او چرخه آپارسين ايمامين يانينا. هر يئردن بو قدر آدام گليبلر تهرانا، اونلارلا حاجي خانيم ايمامي گۆره بيلر ميه؟"
آغا ايبراهيم دئدى:" دئييرلر دۆردميليۆن نفر شهرستانلاردان گليبلر تهرانا. سۆرون بودور آنامي آپارساق نه دانيشگاه قاباغينا گئده بيلەريک ونه بهشت زهرايا. بير گوشه ده دورماغا مجبوروق."
" ياخشي داى چارەنيز يۆخدو."
قاپي دۆيگۆلدۆ. أحمدين يئيين آددىملارينين سسى پيللەلردن گليب قاپيا گئتدى. قاپي آچيلدي. حاج جابباربن سسى قولاغا دگدى سونرا نئچه نفر گلدى ايچەرييه. منله ايبراهيم آغا گلديک دهليزه. فرنگيس بير چادىرا

آتدې باشېنا.بیرینجی دفعەیدی نامحرمدن چادېرا گۆتۆرۆب باشېنې اۆرتۆردۆ. اۆنجه چیگینینده چادېرا گۆرمۆشدۆم آنجاق باشېندا یۆخ.
حاج جاببار دئدی:" گلمیشیک صاباحېن نقشەسینی چکک."بونلارېن بیر آزېنې بیرینجی دفعه شوکوهون مچیدینده گۆرمۆشدۆم. آنجاق بیر ایکیسینی أصلن گۆرمەمیشدیم. سۆنرا حاجې جاببار ایرەلی گلدی منیم ألیمه بیر پاکات وئردی.
" بونو قارشېلاماق کۆمیتەسیندن سیزه آلمېشېق."
" نمەنەدی؟"
" سیز بو کارتلا صاباح طیاره مئیدانېندا ایمامېن حوضوروندا اۆلا بیلرسیز."
پاکاتې آچدېم. کارتې گۆرۆب ماراقلاندېم:
" بو کارتې کیمدن آلېبسېنیز؟"
" قارشېلاما کۆمیتەسی‌نین اۆزۆندن. اینانمېردېق سیزه کارت وئرسینلر. بیز تکجه سیزین مۆشخصاتېنیزې دۆستلارېن بیرینه وئردیک اۆ دا گئدیب دانېشدې. قایېدېب دئدی یۆخلایېرلار، سۆنرا بیر ساعات بوندان قاباق کارتې گتدی."
" سیز نمەنه؟"
" بیز أمیریەده قالارېق. بیز ایگیرمی ایل زیندانداا یاتمامېشېق. سیزین کسین حاققېنیزدې ایمام گلن زامان طیاره مئیدانېندا اۆلاسېنیز."
" دۆشۆنۆرم بو جمعده ایکی نفرین طیاره مئیدانېندا اۆلماق حاققې وار سا، بیری سیز اۆزۆنۆزسۆنۆز کی قېزېنیزې اینقیلاب یۆلوندا وئریبسینیز، ایکینجی‌سی حاجې فاطمەدی. هامېمیز بیلیریک اۆنون أن بۆیۆک آرزې‌سې ایمامې گۆرمکدی. بو کارتدان یا سیز ایستفاده إدېن و یا باشقا بیر کارت تاپېن آغا ایبراهېم حاجې فاطمەنی گۆتۆرۆب آپارسېن طیاره مئیدانېنا. حاجې فاطمەیله ایمامېن گۆرۆشۆنه أن یاخشې یئر، طیاره مئیدانېدې.""
آغا ایبراهېم دئدی:" هلەلیک کارتې ساخلا. بلکه ده سنین گئتمەگیوه قرار وئردیک." سۆنرا اۆز توتدو أحمده." گئد اۆستن حاجې گۆلابا دئنه گلسین آشاغا جلسەمیز وار."
من دئدیم: یاخشې‌سې بودو اۆنو موعاف إدەسینیز."
آغا ایبراهېم دئدی:" تئز مورخص إدەریک ایشینه یئتیشر."

حاج گۆلاب‌لا أحمد پيللەلردن گلدى آشاغا. من گئتديم اۆسته. ايبراهيم آغا دئدى:" هارا گئديرسن؟ ايشيميز وار."
" قايېدېرام دئديم. گئتديم اوتاغيما. يۆرقون أزيلميش و آجيدېم. پالتاريمي سۆيوندوم. يانمېش قرآني جيبيمدن چېخارتديم. ننه أكرمين رديف و شماره‌سينى قرآنين بيرنجى صفحه‌سينده يازديم. دۆشۆندۆم قرآني وئريم فرنگيسه وئرسين روقيه خانيما. آنجاق روقيه خانيمين آياق سسى قاپي دالېسيندان گلدى. من داها بو آياق سسه و باشقا سس‌لرله تانېش‌يديم. حاجي فاطمه‌نين اوتاغيندان چېخېردي. يقين قۆرخوردو منه باش وورسون. گئتديم قاپيبا پيللەلرين باشينا يئتيشمه‌ميشدى. ياواش دئديم:" بير ثانيه گل ايچه‌رييه."
قايېتدي چۆخ ياواش گلدى اوتاغيما. قرآني وئريدم أليئه بيرينجى صحيفه‌نى اۆنۆنده آچديم. أليمى قۆيدۆم بير ديقه قاباق يازديغيم حرف‌لره. ياواش دئديم سۆنونجو قبير بهمنين اۆن بيرينده‌دى.
دئدى:" پس بيتدى‌مى؟"
دئديم:" بلى" سۆنرا سۆردوم كيمسه‌يه دئمه‌ميسن كى جرياني."
" نييه، دئميشم."
" كيمه؟"
" حاجي فاطمه‌يه."
" نه دئدى؟"
" بير أگر اۆخودو."
" نمه‌نه؟"
" يادېمدا قالمادي چۆخ قېسسايدي."
" نزاعه للشوى؟"
" سن هاردان بيلدين؟"
" إله بئله."
" معناسي نه‌دى؟"
آشاغادان سس گلدى. قۆرخدوق بيرى اۆسته گلسين. ايبراهيم آغايدي آشاغادان منى سسله‌ييردى:"
" حسين آغا آشاغا گلميرسن‌مى؟"
من قېشقېردېم:" گلديم."

گئتديم آشاغا. اوتاغا گئديردیم، روقیه خانیم گلدی آشاغا أحمدی سسلەدی. أحمد اوتاقدان چیخدی روقیه خانیمی إولرینه یئتیرسین. حاجی گۆلابین اۆزۆنه باخدیم. یقین اوندان گیزلتدیگیم سیرری بو آن اوتا دئسه یدیم، دوروب أللرینی بوغازیما سالیب منی بوغاردی.. آنجاق بو سیرری نه اوتا، نه ده کیمسەیه دئمک اوڵمازدی. اوندان اۆنملیسی بو کی اینانمیشدیم حاج گۆلاب روقیه خانیمین ایستەدیگینه قارشی بیر ایش گۆرمەگه قادیر دَگیل. قالسین هله اوتا بیر ضرری توخونسون. آنجاق سیر بو دَگیلدی. سیر منله روقیه خانیم بیر طرف و ننه أکرمین اۆلۆمۆ اوزتادا، باشقالاری، حاجی گۆلاب داخیل، آراسیندا دَگیلدی. سیر منله روقیه خانیم بیر طرف و حاجی گۆلاب اۆ بیری طرفینین آراسیندایدی. بلکه منله روقیه خانیمین آراسیندا. حاجی فاطمه خانیم " نزاعه للشوی" أگرسینی دیلینه گتیرمەگینین نەدنی بویودومو؟ بو سیر تۆکلریمی بیز بیز إدیردی. بلکه ده سیر بونلارین هئش بیری دَگیلدی. منله باشقالاریندن و یا دۆنیانین آراسیندا اوڵان بیر شئیدی. إله کی ننه أکرمین جنازەسینی کایيناتین أن کیچیک جیبینده گیزلتمیشدیم، بو سیری دا ذئهنیمین سئلولارین دا گیزلتمەلیدیم. نییه حاجی فاطمه، بو سیرلی قادین، " نزاعه للشوی" یا ایشاره إتمیشدی؟

آغا ایبراهیمین کیچیک کابینەسی منسیز ده لازیم اوڵان قرارلاری وئره بیلردیلر. یۆرقونودوم. گۆنۆم تۆرپاغا تاپشیرماق گۆنۆیدۆ، مینباشی جزایریندن مکتوبلاری واسیطەسیله- سۆنونجو مکتوبو بیر ده اوخومالیدیم- شادانین یئنیدن تۆرپاغا تاپشیرماسی و اونون گئچمیشی او چاووشلارین یئنیدن قویلاماسی. بو ایکینتی چاغی، تۆرپاغا تاپشیرما ایکینتیسیدی. روقیه خانیمین گئچمیشینی تۆرپاغا تاپیشیرمالی ایدیم. ایندی ذئهنیمده مینباشیلا ننه أکرم بیر درجەده مظلومویدولار. بلکه ده اوڵمکلرینین فرقلی اوڵماسینا رغمن، اونلارین اوڵمک نەدنلرینه گۆره، شئعرده أفسانه ده غرقیدیلر. گرچکله خیالی، بیر بیریندن سئچمک هر آن چتینلشیردی، بلکه ده روقیه خانیمین منله داورانیشی و یۆرقونلوق، اونو شئعره أفسانەیه یاخینلادیردی، بوردا اوتوروب صاباحین گرچکلرینه، قرار وئرنلر منه او حیسی وئرمیردی. شۆبهەسیز روقیه خانیم دا، اونلارین گرچکلرینله باغلیدی. نئجه ده اویغونسوز و دئو کیمی بیر یاشاییش تاپمیشدیم!!! او

دۆنيادا لازىم دَگيلدى باشىمىن دريسين سۆيسونلار. بو دۆنيادا باشىمىن دريسى سۆيولور، ننه أكرمين باشىنىن دريسى سۆيولان كيمى بلكه. كيمسه ننه أكرملە " نزاعه للشوى"نىن سيررين اورتايا قۆيموشدومو؟
دوردوم. آغا ايبراهيم و حاجى گۆلاب و حاج جابباردا دوردولار.
" منى باغيشلايين. يۆرقونام. هرنه قرار وئرسەنيز من قوللوغوزدايام."
حاجى جابباردئدى:" بيز حاضىرىق صاباح سيزين طياره مئيدانىندا اۆلماغىنىزى آيارلارىق."
"يۆخ. يا سيز گئدين، يادا آغا ايبراهيم حاج فاطمەيله. من بو فخره لاييق دَگيلم."
" كارت سيزين آدىزادى. گئتمەسەنيز بو گئجه قايتارمالىيىق."
" قايتارين."
" بو محلەدن بيرى بو ايشه ايفتيخار تاپمالىدى."
حاج گۆلاب دانىشىردى.
" من بو محلەدن دَگيلم." بونو دۆشۆندۆگۆمده كى، أصلينده اونون قاين‌آناسى قالادان اۆلماسايدى، منيم ئيريمه حاج گۆلاب اونون اۆزۆن تۆرپاغا قۆياردى، دئديم:" حاج گۆلاب من أصلن بيلميرم هانسى محلەليم."
" سيز بو محلەنين بۆتۆن قادىن و كيشى‌لرى‌نين قارداشىسىنىز حسين آغا."
من گۆزۆمۆ حاجى گۆلابىن گۆزلرينه تيكديم. بيلسەيدى من اونون خانىمى‌نىن گۆزل اۆزۆنۆ تاماشا إتميشم، ئينه من‌له قارداش‌لىق حيسى اۆلاردى‌مى؟ و بيردن غريبه بير قىسقانج‌لىق حيسى تاپديم. حاج گۆلابىن اۆزۆ، قاچاقاچدا و إيلمده يۆرقون اۆلماغىنا رغمن، قىزارمىشدى و ساليم گۆرۆنۆردۆ. بلكه ده ايچينده بير ساليم و چيچكلى روح وارپيدى و ايندى اۆ توتقون آنجاق اومودلو گۆزلرله منه باخىردى.
كئشكه اۆ چيچك‌لنمه و ساغلام‌لىقدان منه ئيتيشردى. اۆزۆمۆ ايرەلى گئتديم قۆل‌لارىمى ساليدىم حاج گۆلابىن بۆينونا، و بۆتۆن گۆجۆم‌له اونو چكديم اۆز طرفيمه، اۆزۆمو اۆزۆنه دايادىم و بوغ‌لارى‌نىن دۆداق‌لارى‌نىن قىراغىندان اۆپدۆم. منيم بو گۆزله‌نيلمز ايشيمه وئرديگى جاواب اونون كيمى ساغلام و چيچك‌لنميش اينساندان اۆلان گۆزلنتى‌دير. أل‌لرينى چيگين‌لريمه ساليب نئچه دفعه صميميت‌له

اۆزۆمۆ اۆپدۆ. یقین بو ماجراني روقیه خانیما تعریف إدردی، او، حاج گۆلاب و اوزداکي‌لاردان چوخ، بو ایشین آنلامین بیلردی. سونرا اۆزۆمۆ اونون گۆجلۆ قول‌لارینداn خیلاص إدیب اوتاقدان چیخدیم. پیلله‌لرین باشینا چاتاندا آغا ایبراهیمین سسینی إشیتدیم:
" دینجل، سونرا گل شاما آشاغایا."
چوخ یۆرقونودوم. یاتاغین اۆستونه دۆشدۆگۆمده، نه ایش گۆردۆگۆم بۆتۆن یادیمدان چیخدي. إله بیل تام سۆرعت‌له، قاچیب یئتیشمیشم بو سونسوز یۆرقونلوغا. اۆره‌گیم یۆرقونلوقدان دایانیردي‌مي؟ سونسوز أبدیته دۆشمک نئشه‌سی‌نین ، بیلینمز شئی‌لرین درین‌لیگیندن چیخان بیر نوع أفسون، وجودومو بۆرۆدۆ بایپلیب و یوخلادیم.
و سونرا آیپق ایدیم. نئچه ساعات یاتمیشدیم؟ بیلمیردیم. سانکي بیر عصر او یۆرقونلوقدان گئچیب و آیپق‌لیق بیر یئنی رؤیادي. بیر قادین حزین سس‌له اوخویوردو:
باهارین گۆلشن چاغیندا
نه گزیرسن باغي بۆلبۆل
نه گزیرسن باغي بۆلبۆل
اوخودوم عقلیمی آپاردین
اوزدون مندن یاغي بۆلبۆل، یاغي بۆلبۆل
بۆلبۆل سنین ایشین قاندي
عاشیق‌لار اوزدونا یاندي
نه‌دن هر یانین ألواندي
دۆشۆن آلتي ساري بۆلبۆل
دۆشۆن آلتي ساري بۆلبۆل
پیلله‌لرین اۆستونده گئت گلیدی. نه خبریدی؟ سونرا اوزیاندیم، گلدیم قاپیپا. أحمد هیزلا پیلله‌لردن آشاغا گئدیردی و فرنگیس خانیم پیلله‌لردن اۆسته چیخیردي. آغا ایبراهیم ، آناسي‌نین قاپي‌سي‌نین قاباغیندا دورموشدو. حاجي فاطمه- ایندی بیلیردیم او حزین سس اونونکویدو- اوخویوب تیکرار إدیردی:
دۆشۆن آلتي ساري بۆلبۆل
دۆشۆن آلتي ساري بۆلبۆل

من قاپيا يئتيشديم گؤردۆم آغا ايبراهيم دوروب آناسينا باخير و آناسي تاوانا باخاراق همان آهنگی اوخويور.
ياواشجا سوردوم:" نولوبدو؟"
او دا ياواش دئدی: يارېم ساعات اوزلار بوردايېق. ياري گئجه اويادېب، گلين دونون ايستەييب."
" نييه؟"
" گئيمک ايستەيير."
أليندە کی بۆزۆشمۆش آغ دونو منه گورستدی.
فرنگيس خانيم دئدی:" اويان بويياندان جېرمالېيېق چوخ داردي."
" بو دۆن هاردايدي؟"
آغا ايبراهيم دئدی:" ۵۳- ايلدی بونو ساخلاييبدي. بعضی يئرلرينی مۆر يئييب آنجاق هله ساليمدی آما أگينينه اوزلمور چوخ کيچيکدی. بير اوزيئددی ياشدا قېزېن دونو يئتميش ياشين أگينينه گئچرمی!"
أحمد يئتيشدی. أليندە قئيچی وارېيدي. فرنگيس خانيم قېچېني آلېب قوزلتوق آلتلارېن و يانلارېن عجلەيله کسدی. حاجي فاطمه اوز عالمينده‌يدی و اوخويوردو:
بۆلبۆل اوخور قفسينده
قېزېل گۆل هوسينده
سن طاهارېن سينه‌سينده
زهره يارېن داغي بۆلبۆل داغي بۆلبۆل.
آغا ايبراهيم دئدی:" آنا دونون حاضېردي."
آنجاق حاجي فاطمه سانکي إشيتميردی. فرنگيس ايرەلی گئتدی. آغا ايبراهيمه دئدی:" گل ياردېم إله" آغا ايبراهيم فېرلاندي گئتدي حاج فاطمەنين اويانېندا دوردو. منله أحمد مات مات دوروب باخېردېق. اونلار حاجي فاطمەنين باشيني توتوب اؤنه ساري أيديلر، ايلک گلين دونون دامنينی وسونرا قالانېن باشيندان گئچيتديلر. او بو سۆره‌ده، باشيني اويان بويانا تېرپەديردی و دئييردی:" داغي بۆلبۆل!! داغي بۆلبۆل! سونرا چالېشدېلار حاجي فاطمەنين چيگينلرينی سالسينلار دونون ايچينه، اوزلمادي. دونو اونون باشيندان چېخارتدېلار، سونرا حاجي فاطيمەنين اوز پالتارلارېني أگينيندن چېخاتماغا باشلادېلار،و سۆرعتله دۆگمەلرينی آچدېلار قوزلارېني قاوزايېب بير بير

پالتارلارینی أگینیندن چیخاردیردیلار. او بئش دنه موختلیف پالتاری اۆست اۆسته گئیمیشدی. گلینی و اوغلونون أل ترپتمه‌سی‌له، بو پالتارلارین هامی‌سی بیر قارا آلت پالتارینداندان سونرا أگینیندن چیخدی، سونرا گلین دونونو گئیدیرمک تلاشی باشلاندی. آنجاق اونون کؤکلۆغۆ قویموردو پالتار چیگین‌لریندن آشاغا گئتسین. فرنگیس خانیم دئدی:" أحمد قئیچینی گتیر!" سانکی أحمدین گؤره‌وی قئیچینی ألده ساخلاماق ایدی، هر دفعه اونو آناسینا وئریب قایتاراندان سونرا، یئره قویمامیشدی. قاچدی آناسینا ساری قئیچینی وئردی ألینه و فرنگیس خانیم بو دفعه پالتاری ایکی طرفدن ده کسدی و نهایت موفق اولدو حاجی فاطمه‌نین إنلی یوغون چیگین‌لرینی پالتارا گئچیتسین. قاری یورولماق بیلمیردی باشینی اوزان بویانا تریه‌دیب، تۆرکجه ماهنی‌نین بیر بؤلۆمۆنۆ غملی آهنگ‌له اوخویوردو. گؤره‌سن گرچکدن بو قادین بۆتۆن عؤمرۆنده یالنیز قرآن اوخوموشدو؟ دئیه‌سن ایل‌لریدی مشق إتمیشدی بو ماهنینی مهارت‌له اوخوسون.:" نه گزیرسن ساری بۆلبۆل!! ساری بۆلبۆل! ساری بۆلبۆل!." پالتار کامیل آشاغا گئدیب بئلینه یئتیشنده، أمر إتدی:" ایندی هامیز اوخویون! هامیز دئیین:" ساری بۆلبۆل! ساری بۆلبۆل! ساری بۆلبۆل!" سونرا فرنگیس خانیما دئدی:" داراغی گتیر، ساچ‌لاریمی دارا! تئز اول!" فرنگیس خانیم گئدیب رفین اوستۆندن آینانین قاباغینا قویان، بورئسی گؤتۆرۆب گتیردی حاجی فاطمه‌نین باشی اوسته مشغول اولدی. بیز هامیمیز ساکیت دورموشدوق او اوخویوردو. سونرا حیرص‌لنیب دئدی" نییه اوخومورسوز؟ میه بیلمیرسیز بو گئجه نه گئجه‌سیدی؟ هن؟" آغا ایبراهیمین إعتیراضا جۆرأتی یوخدو دئدی" آنا جان سن اوخو، سن گؤزل اوخویورسان!" قاری دئدی:" یوخ!! هامینیز اوخویون! هامی دئسین: نه گزیرسن ساری بۆلبۆل. اوخویون سونرا دییه‌رم سیزه، نییه اوخویون دئییرم." آغا ایبراهیم دئدی:" چوخ یاخشی سن دئنه، من ده دئییم." قاری دئدی:" یوخ! فرنگیس ده گرک اوخوسون. أحمد ده و حتتا حسین آغا دا گرک دئسین. کئشکه محله أهلی هامی‌سی دئیه بیلردی. دئیین: نه گزیرسن ساری بۆلبۆل." ایبراهیم آغا دئدی:"نه گزیرسن ساری بۆلبۆل." قاری دئدی:" یوخ اولمادی!! هامی بیرگه دئیین: نه گزیرسن ساری بۆلبۆل." هر دۆردۆمۆز ده اون دفعه‌دن چوخ بو قافیه‌نی تیکرار إتدیک. داها

یۇرولدوق دوردوق. آنجاق قوجا یۇرقون دېگیلدی. دۇرد بئش دفعه ده بونو تیکرار إتدی و سۇنرا دئدی:" بیلیرسیزمی نۇلوبدور؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" یوخ آنا بیلمیریک نۇلوبدور."
دئدی:" دۆشۆنۆرسۆز نه اۇلدوغونو إشیتمه‌گه لیاقتیز واردېمې ؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" آنا سن دئسه‌ن لیاقتیمیز وار یقین وارېمېزدې. یوخسا دۆشۆنسن یوخوموزدور کسین یوخوموزدور."
" آما من دئمه‌لییم. سیزدن سۇنرا بیر کسیم یوخدو. کاش روقیه ده بوردا اۇلاردې. أحمدی یۇللا گئدیب روقیه خانېمې گتیرسین!"
" آنا، ساعات گئجه یاریسې ایکیدی. أحمد بو ساعاتې إشیگه چیخانېماز."
" اۇزۆن گئت!"
" روقیه خانېمېن گلمه‌سی لازېم دَگیل. صاباح اۇنا دا تعریفلرسن."
" قۇی حسین آغا گئدیب گتیرسین!"
" آنا تعریفله داها. گئجه‌نین بو واختې خالقا موزاحیم اۇلانمارېق."
" حسین آغا، دۆشۆنۆرسن ایندی روقیه خانېمېن دالېنجا گئتسن موزاحیم اۇلارسان؟"
دئدیم:" أمر حاجې خانېمېن أمریدی. ایسته‌سه گئده‌رم."
" بیلیرسیز نۇلوب؟"
گۇردۇم روقیه خانېمېن دالېسېجا آدام یۇللاماغې بۇشلاییب. بو قادېنېن حرکت‌لری‌نین و کلمه‌لری‌نین آنلامې نمه‌نه‌یدی؟ و تعریفله‌دی:
" یوخوم چوخ آشکارېیدې. پنجره آچېق ایدی. ایندی‌کی کیمی قېش‌یدې. إله بو إو ایدی، آنجاق منیم پنجره‌م ده بۇیۆک بیر آی ایشېغې وارېیدې. بیردن گۇردۇم پنجره ایشېقلاندې. دئیه‌سن بیردن گۆن چېخمېشدی. دۆشۆنۆن گئجه یاریسې بیردن گۆن چېخسېن! آنجاق ایشېق گۆنش ایشېغې کیمی قېرمېزې دَگیلدی. آغېدې، آغ آپیاق ایدی. بیردن بیر گیرده شئی، نازیک و گیرده، پنجره‌نین إشیگینده دوردو. من نارین ناخېش‌لارېن گۇردۇم. فرشین دالېسېندا کې ناخېش‌لار کیمیدی، آما چوخ خۇشرنگ‌یدې. ایکی نفر اۇ گیرده شئیین اۇستۆنده، صندلده اۇتورموشدولار اۇز اۇزه. یوخ اۇچ دنه صندل ایدی. اۇ شئی آی‌ایشېغې‌نېن اۇستۆنده اۇتورمادې. آی ایشېغېندان فاصیله‌سی وارېیدې. بیر مئتیر؟ ایکی مئتیر؟ دۇغرو بیلمه‌دیم. اۇنلارېن بیری اۇ گیرده شئیین

اۆستۆندن- اینانپن بیر یئکه مژمئیی کیمیدی- قالخدیِ. بۆیو اوجایدیِ. او، شئیین یا مژمئیی‌نین اۆستۆندن آتیلدیِ پنجره‌نین آستاناسینا باشپن أگدی گلدی ایچه‌رییه، ألین اوزالتدیِ منه دئدی: دور آیاغا حاج خانیم، دور گئدک. ایلک منیم دیلیم توتولدو سۆنرا آچیلدیِ. دئدیم: سنه قوربان اولوم آغا سن کیمسن؟ دئدی: من خیضر پئیغمبرم، گلدیم سنی آپارام. دئدیم منی هارا آپارپرسان؟ دئدی: اونودوبسان‌می؟ سۆردوم: نه؟ دئدی: بوگۆن سنین تۆیوندو. دئدیم یادیمدا دَگیلدی. دئدی: بلی سنین تۆیوندو. قرار بئله‌دیر، سن منیم یۆل‌داشیمین گلینی اۆلاسان. دئدیم آغا، قوربانپن اۆلوم. سن خیضر پئیغمبرسن‌سه، اۆ مژمئیی اۆستۆنده اۆتوران کیمدی؟ دئدی: هانسیِ مژمئیی؟ دئدیم: اۆ هاوادا آی ایشیغینا دوران بۆیۆک مژمئیی. دئدی:اۆ مژمئیی دَگیل. مژمئیی هاردادیِ؟ دئدیم: پس نه‌دی؟ اۆ آغا کیمدی؟ دئدی: اۆ حضرت سۆلئیمان پئیغمبردی. أریندی. قالخ. دئدیم: یا خیضر دۆغردو سنین أبدی عۆمرۆن وار؟ دئدی: بلی دۆزدۆ آما داییمی عۆمۆر إله ده ماتاح دَگیل. دئدیم: إی خیضر پیغمبر منیم ده داییمی عۆمرۆم وار؟ دئدی: یۆخ تکجه منیم داییمی عۆمرۆم وار. دئدیم أریم نئجه؟ دئدی: اۆ دا اۆلمه‌لیدی. سۆنرا ألیمی قۆیدوم حضرت خیضر پئیغمبرین أللینه. یاواش- یاواش هاوادا یۆل گئدن آدام‌لار کیمی پنجره‌دن إشیگه گئتدیم. گئدیب اۆ مژمئیی کمیی، شئیین اۆستۆنده دوردوم. سۆنرا خیضر پئیغمبر منه دئدی: اۆتو صندلین اۆستۆنده. اۆتوردوم. سۆنرا حضرت سۆلئیمان حالیمیِ سۆردو. دئدیم: حالیم چۆخ یاخشیدیِ. دئدی: آیاق‌لارپن نئجه‌دی؟ دئدیم آیاق‌لارپم دا، آیریِ یئرلریم کیمی سالیمدی. دئدی: بارکاللاه قشنگ قیز. اینانپن منه دئدی قشنگ قیز. سۆنرا دئدی کاش گلین دۆنووی دا گئیردین. سۆنرا مژمئیی هاوادا داها دا اوجالدیِ دام‌لارپن اۆستۆندن حرکت إتدی، گئتدی داها اوجالارا. و حضرت سۆلئیمان منه دئدی ماهنیِ اۆخو. دئدیم نه‌جۆر ماهنیِ؟ دئدی هانسیِ‌سپن سئوسن. دئدیم" ساریِ بۆلبۆل" ۆ اۆخویوم؟ دئدی: هه. همانیِ اۆخو. دئدیم: تۆرکجه‌دیر. سیزین آجیغیز گلمز؟ چۆن چۆخ‌لاریِ‌نپن آجیغیِ گلیر. دئدی: یۆخ بیزیم آجیغیمیز گلمز، دیل دیلدی دای. نییه آجیغیمیز گلسین. دئدیم: سیز تۆرکجه باشارپرسیرمیِ؟ دئدی: بیز دیل‌لرین هامیِ‌سپن باشاررپق. ایندی دا سۆرما، اۆخو. من باشلادیم همان" ساریِ بۆلبۆلۆ" اۆخودوم. آوازپن اۆرتاسیندا دئدیم:سئویرم تۆی گۆنۆم گلین

دۇنو گئييم. دئدى: سن اۇخو. ايشين اۇلمازسېن. من ده پادار اۇخودوم. اۇنلارېن ماهنېدان خوشلاري گلدى، اۇزللیکله أريم اۇلان و يا أريم اۇلاجاق حضرت سۆلئيمانېن . سۇنرا منى إنديردیلر، دئديلر گئت گلين دۇنووو گئى گل. من ده گلديم آشاغا بوردا اۇزإنديم سيزى گۇزلەديم گلين دۇنونو گتيرەسيز. سيز ده گتيرديز. ايندى دا گئدين"
باشلادي گينه همان ساري بۆلبۆلو اۇخوماغا.
آغا ايبراهېم دئدى:" آنا گير يات صاباح آپارارام ايمامې گۇرەسن.
حاجي فاطمه ماهني اۇخوماغېنا داوام إتدى.
" آنا خستەخانادان آلدېغېم چرخين اۆستونه قۇيارام، آغا گئچنده، چرخى آلارېق باشېمېزا سن آغاني گۇررسن، كسين آغا دا سنى گۇرر."
سۇنرا حاجي فاطمه اۇ آوازي اۇخوياراق يوخلادي. تيكه پارچا گلين دۇنون ايچينده بير يئكه قۇلچاق كيميدى. فرنگيس خانېم تختين قېراغېندا اۇلان يۇرقاني گۆتۆرۇب اۇ بيرى يۇرقانېن اۆستۆندن چكدى، اۇتاقدان چېخدېلار. سۇنرا هامېمېز گئتديک منيم اۇتاغېما. "باخ أصلن اۇلماز اۇنو گۆتۆرۇب آپاراق إشيگه."
دئديم:" گۇردۆن گۆندەليک نه يازمېشدې؟"
آغا ايبراهېم دئدى: گۆندەليگى گۇردۆم، نەيه گۇره دانېشېرسان؟"
" گۆندەليک يازمېشدې صاباح ايمامېن گلماغېنې بير باشا تئلويزيۇندان ياياجاقدېر."
" گۇردۆم. كلكدى. ايستەييرلر خالق قارشېلاماغا گئتمەسينلر.هامې اۇتورسون إودن باخسېن."
" ظن إتميرم بيرى تئلويزيۇن قاباغېندا اۇتورسون. آنجاق بلكه تئلويزيۇن آناوېن ايستەگىنين چۇزۆمۆ اۇلسون."
فرنگيس خانېم دئدى:" بۇينونا قۇيمالېيېق ! گلمەگي فايداسېزدېر."
أحمد دئدى:" آما نه يوخويدو! مۇمئيه ده، مينيبدى." سۇنرا سۇزدو:" بابا، حضرت خيضر كيمدى؟"
" پئيغمبرلرين بيريدى."
" نمەنەيه مشهوردو؟"
" اوزون عۇمرۆيله. همشه ديريدى."
" او بيرىنين آدې نه ايدى؟ أرى اۇلان آدامېن."
" حضرت سۆلئيمان."

" عجب یوخویدو. کاش من ده او مژمئیه مینردیم."
فرنگیس دئدی: مژمئیی دَگیلدی. حضرت سؤلئیمانین قالیچه‌سیدی."
آغا ایراهیم دئدی:" اوچان بوشقابیدی."
من اون- اون‌ایکی گؤن اؤنجه، آغا ایبراهیمین قئین‌آناسی‌نین إولرینده، اؤلؤم حاقدا آغا ایبراهیم‌لا دانیشدیغیم سؤزلری خاطیرلادیم.
آغا ایبراهیم دئدی:" دئییرم تئلویزیونو إله ایندی گؤتوروب گتیرک اوتاغینا."
" گلمه‌گه ایصرار إتسه نه آدرئسن؟"
فرنگیس سؤرموشدو. آغا ایبراهیم دئدی:" چوخ ایصرار إتسه آپاررئق. گئدک تئلویزیونا گتیرک اوسته."
دئدیم" گئدک."
آغا ایبراهیم دئدی:" یوخ گیر یات. بیز اوچؤموز عؤهده‌سیندن گله‌ریک." سونرا دئدی:" صوبح ساعات بئشده دورارپق."
و گئتدیلر.
گئدیب اوزاندیم. گرچکدن نه بتر یوخویدو. منیم یوخولاریمین هامی‌سی‌نین اوستونه‌یدی. نئجه ده قشنگ تعریفله‌ییردی. بیز آرتیق سؤز و یا عمل یوخوسوندا یوخویدو. یاریم عصردن قالمیش او گلین دونویلا نئجه ده گؤلمه‌لیدی. بیلیردیم کسین ایصرار إده‌جک ایمامین گؤرؤشونه گئتسین. بو قدر زامان دؤزمؤشدو و ایندی؟ بو فورصتی ألدن وئرمه سی غئیرمؤمکونودو. مؤعجوزه اولاسی دَگیلدی. بو قادین تکجه یوخودا یئرییه بیلردی. دئمیرم حضرت خیضر بو ایشی گؤره بیلسین. پیللهلردن داها سس صدا گلمه‌دی. دئیه‌سن دوشونمؤشدولر تئلویزیونو حاجی فاطیمه‌نین اوتاغینا گتیرمک فایداسیزدی، چون او یوخودان دوروب تئلویزیونو گؤرسه‌یدی آنلاردی اونو آلداتماق ایسته‌ییرلر، تئز إعتیراض إدردی. بونلاری دوشونرکن حیس إتدیم بالیشیمین آلتی بیر آز اوجادی. باشیمی قاوزادیم بالیشی گؤتوردوم گؤردوم بیر پاکات قویولوبدو. پاکاتین آغزین آچدیم، ایچینده مین تومن پولودو. بللیدی روقیه خانیم دان باشقا کیمین ایشی دَگیلدی. دئیه‌سن روقیه خانیم ایسته‌ییردی بو پولونان، آناسی‌نین اؤلوسونه و دفنینه صاحاب اولسون. کیفی آچدیم پاکاتی آتدیم اورا، سودابه شادانین إولریندن گؤتوردوغوم

شكيللر، آلبۇملار و سندلرين آراسىنا . بو مين تۆمن منيم روقيه خانىمىن گئچميشينى دفن إله‌ديگيمين موزدويدو. يئرى ده همان او كيفيدي.
صاباح صۆبح دوروم كاميل آيدىنيدي. ايبراهيم آغا آناسىن إوده قالماغا راضي إتميشدى، تئلويزيونو تئزدن چكيب گتيرميشديلر اۆسته. چۆن او گۆن كيمسه إوده قالماغا حاضىر اولموردو، صۆبح تئزدن تئلويزيون يانىق قالمىشدي. ايمامىن گلمه‌سى تئلويزيوندان بير باشا ياييلاجاقمىش. حاج فاطيمه هله‌ليک ايمامي تئلويزيوندان گؤرمه‌گه قانئع اولموشدو، سونرا گؤرۆش برنامه‌سينى قويا بيلرديلر. ايبراهيم آغا بير شئيدن تعجۆب‌لنميشدى: آناسي چوخ تئز راضي اولموشدو.
" بو قادىن، ايكى آى تامامدي دئييردى منى همان گۆن آپار ايمامي گؤرۆم، آپارمازسان سنى عاق إلەرم. بۆيۆن ايكى اۆچ كلمه‌يله راضي اولدو."
" سندن اؤنجه ده كيمسه يانىندايدي؟"
" همشه كى كيمين روقيه خانىم. بيليرسن بۆيۆن روقيه خانىم آنام دان آيرىلمىردي. دئييردى بۆش يئره دۆنن منى خبر إتمه‌ييبسيز."
"صۆبح نه دانىشىرمىشلار؟"
" ميه آداما دئييرلر! خلوت إتديلر، پيچ پيچ دانىشديلار. روقيه خانىم اوتاقدان چيخاندا آغلاييردي. دئييردى قۆيون من ده حاجي خانىمىن يانىندا قالىم. أرى دئدى: گئدک. سونرا گليب سنى اوياتديق. من شخصن چوخ سئوينيرم آنان إوده قالماغا حاضىر اولوبدو. دۆشۆنۆرم دۆنن‌کى او يوخونون ايشيدى."
" ياني بئله دۆشۆنۆرسن يوخوسى گرچكين يئرينده اوتوروبدومو؟"
" بو دورومدا آنامىن روحسل دوروموں يۆخلاماغا واختىم هاردايدي؟"
" نييه بو قدر أعصابىن خرابدي؟"
"بيلميرم. دالغينام بير آز، آما نه‌دنينى بيلميرم."
خيابان صۆبح بئش يارىمدا شۆشه كيميدى، يئر ترتميز ايدى. سانكي بير ميليۆن پيشيک ديقت‌له تامام دووارلاري، آسفالتي و پيادا يۆل‌لارىن تميز ياليييبديلار. هر شئى پارىلداييردي. بللى دگيلدى بو قدر گۆلۆ هاردان تاپمىشديلار. چۆن ايمكاني يۆخودو بو فصلده، بو قدر گۆل أكيلسين. هامىسي دا تازا و پارلاق ايدى. ايمكاني يۆخودو بو گۆل‌لرى گتيرن او

گۆل‌خانا، سودابه شادانپن اؤلۆشگه‌میش گۆل‌لرین گتیردیگی گۆل‌خانادان اؤلسون.
" ایبراهیم آغا بو خیابان‌لاری ناواخت تمیزله‌دیلر؟"
" دۆنن گئجه."
" سن ده وارپیدپن؟"
" بللیدی. هامی وارپیدی. دۆنن جلسه‌نی تئز بیتیردیک گئتدیک خیابانا.
بیلیرسن خالقپن روحیه‌سی نه ایدی؟ سن بو شئعری اوخویوبسان‌می؟
روزی
خواهم آمد، و پیامی خواهم آورد.
در رگها نور خواهم ریخت
و صدا خواهم در داد، ای سبدهاتان پر خواب! سیب آوردم، سیب سرخ خورشید.
بیرگۆن
گله‌جه‌گم، بیرپیام گتیره‌جه‌گم.
دامارلارا ایشپق تؤکه‌جه‌گم.
سسله‌یه‌جه‌گم، إی سبدلریز یوخویلا دؤلولار، آلما گتیرمیشم، گۆنشین قپرمپزی آلماسپنی.
هامی‌سی یادپمدا دَگیل. اؤزۆندۆ. خالقپن روحیه‌سی، بو شئعرین روحیه‌سیدی.
خواهم آمد، گل یاسی به گدا خواهم داد.
زن زیبای جذامی را گوشواری دیگر خواهم بخشید.
کؤر را خواهم گفت چه تماشا دارد باغ!
گله‌جه‌گم، دیلنچییه بیر یاس چیچه‌گی باغپشلایاجاغام.
جؤزامی گؤزل بیر قادپنا سپرغا باغپشلایاجاغام.
کؤرا دئیه‌جه‌گم: باغ نه تاماشالپدی!
آمان بو حافیظه‌نین ألیندن، اینان بو شئعر تازا چپخاندا، بیر یؤل اؤخویوب حیفظله‌دیم. بئله بیر گۆنده بو شئعری سنه أزبردن اؤخومالپدپم. دئیه‌سن طرف، بئله بیر گۆنۆ اؤن‌دؤرد اؤن‌بئش ایل اؤنجه گؤرۆب سؤنرا شئعرین دئییبدی:
و بهم خواهم پیوست خواب کودک را با زمزمه زنجره‌ها.
بادبادک‌ها، به هوا خواهم برد.

و اوشاغېن یوخوسون زنجرەیله بیرلشدیرەجەیم.
بردیوان‌لار، گؤیگه آپاراجاغام.
گؤلدان‌لاری سوواراجاغام.
سؤنرا، سؤنوندا دئییر:
خواهم آمد سر هر دیواری، میخکی خواهم کاشت.
پای هر پنجره ای، شئعری خواهم خواند.
هر کلاغی را، کاجی خواهم داد.
مار را خواهم گفت: چه شکوهی دارد غوک!
آشتی خواهم داد.
آشنا خواهم کرد.
راه خواهم رفت.
نور خواهم خورد.
دوست خواهم داشت.
گلیب هر دووار باشېندا بیر میخک أکەجەیم.
هر پنجرەدن بیر شئعر اوخویاجاغام.
ایلانا دئیەجەیم قورباغا نه عظمتلیدی!
بارېشدېراجاغام.
تانېشدېراجاغام.
یۆل یئرییەجەیم.
نور یئیەجەیم.
سئوەجەیم."
ایندی سن بردیوان‌لارا باخ.
لۆتېۆت یارپاقسېز آغاج‌لارېن و نظملە دوران آدام‌لارېن باشې اۆستۆنده، ألوان بردیوان‌لاردان اۆلان اوجا بیر سالخېم گؤرۆنۆردۆ، و اۆنون آشاغې‌سېندان، ایمامېن بیر بؤیۆک شکلی، سالانمېشدې و گؤیگه آتېلېردې.
" بۆیۆن بارېش گؤنۆدۆ. من ده حال‌سېزلېغېمې آتمالېیام. نیگارانام. بیر آز. بیلمیرم نییه."
" جریان نەدی؟ سن هئی نیگاران‌لېقدان و حال‌سېزلېقدان دانېشېرسان؟"
" هئچ زاد. من یالقېز قۆیمامالېدېم."
" چاره یۆخدو. ایستەییرسن من قایېدېم گئدیم إوه یالقېز قالماسېن."

" آنام سنی ایستەمیر. منی ایستەییر."
" سنی ده ایستەمیر سهو إلەمه. شفا تاپماق ایستەییر. دورب یئری‌سین یۆل گئتسین. اۆرەگی ایستەییر دئسین، ایمام منه شفا وئردی. اۆرەگی بیر مؤعجۆزه ایستەییر. سن ده، من ده بیلیریک بو اۆلاسی دَگیل. ایمامین گؤرەوی بو دَگیل بیر ایفلیج قوجانی یئریندن قاوزاسین و بیر جاوان آدام کیمی یۆلا سالسین و دئسین قاچ! اونون گؤرەوی مؤعجۆزه إتمک دَگیل.مؤعجۆزه دئورانی دا باشا چاتیب‌دیر، سن ایلک گؤندن بو قضیەنی آناوا ایضاح إدردین. اوندا داها نیگاران و راحات‌سیز اۆلمازدین."
" بو سادەلیکده دَگیل. من نئجه بیر قوجا خانیما دئییم، سن اینانديغین ایمام مؤعجۆزه باشارمیر؟ آنام اینانماز. بئله دۆشۆنر من یالان دئییرم یادا آللاها إعتیقادیم یوخ مۆسلمان دَگیلم، کافیر اۆلموشام."
اۆرەگیم یاندی. دئدیم:" سن بئله گؤنده چتین توتمامالیسان. اۆلۆم قالیم سۆرونو دَگیل. قالدی بو گۆن سنین حیاتیوین أن بۆیۆک گۆن‌لرینددی. یادیندا تانیش‌لیغیمیزین ایلک گۆنۆنده بوندان صۆحبت گئدیردی کی، چوخ ایش‌لر گؤرۆلمه‌لیدی. سن دئدین ایش‌لرین أن اۆنملی‌لری نەدن بیری ایمامین ایرانا قایيتماسی‌دیر. یاخشی بوگۆن قایيدیر. بیلیرم آناندا اۆرَکدن سئوینیر. بیلیر بوگۆنده گؤرمزسه صاباح بیری‌گۆن گؤره جک‌دیر. قالدی، سن‌له من بیلیرم اۆنملی اۆلان سنین آناوین اومۆدئلاری دَگیل. بو قدر آدام خیابان‌لارا تۆکۆلۆب ایمامی گؤره بیله‌جکلر و یقین گؤره‌جکلر. سن ده اۆز گؤزۆن‌له گؤره‌جکسن، اوندان باشقا، ایمامی گؤرمک دَگیل أصلی. گؤرک نه اۆلور. سن نه إدیرسن. خالق نه إدیر. ایمام نه إدیر."" دئیه‌سن حسین آغا اونودوبسان منه دئییردین:" اینقیلاب من‌له تهمینه ناصری‌له تماس توتور. یاخشیدا من‌له ده آنامین أل‌ی‌له علاقه باغلاییر"
دئدیم:" آغا ایبراهیم نییه بو قدر عصبی‌سن؟ سن منیم سۆزۆمۆن کاریکاتۆرونو منه قایتارپسان و آناوین إوده قالماغینی مؤصیبته چئویریرسن! فرض إت ایمامین گلمه‌سی اۆچ گۆن یوبانیبدی. اۆچ گۆندن سونرا آناوی گؤتۆرۆب ایمامین گؤرۆشۆنه آپارسان. محله أهلی ده گلر. آناوین بوردا آدی سانی وار، سنین ده. حاجی جابیار و حاجی گۆلاب ایمامین چئورەسینده‌کی‌لرله ایلگیده‌دیلر. من بونو دۆنن آنلادیم.

يۇخسا حاجي جاببار قارشىلاما كۆميتەسيندن منه كارت آلا بيلمزدى.
بير ايكى گۆنده ديشيوى قېس سۆرون اۆز اۆزۆنه چۆزۆلر.
بو سۆزلرى دئييردىم، آنجاق اۆرەگيمده من ده نيگرانيدىم. بيز أن آزى، بيرينى قادىنىن يانىندا قۆيمالى ايديق. سۆنرا گۆردۆم ايبراهيم آغا اۆزۆ قارشىلاما ماجرالارى‌لا مشغولدو، نيگارانچى‌لىغىمى اونوتدوم. حاج جاببار گرچكدن زحمت چكيردى و خيابانىن بير بخشينه يئتيشيردى.
حاج گۆلاب بيزدن آشاغادايدى و قارشىلاما كۆميتەسى‌له ايش بيرليک إديردى. گۆردۆم أحمد، حاج جاببارلا دانىشىر و حاج جاببارىدا أگيليب ديقت‌له قولاق آسىر. سۆنرا أحمد هېزلا خيابانىن اۆرتاسيندان قاچيب گلدى اۆستە. اۆچ دۆرد نفر اوشاق‌لاردان پيادا يۆلوندان قيشقيرديلار أحمد! أحمد!" أحمد اۆزۆنۆ بيزه چاتديرىدى.
" بابا من نظم قۆرويان‌لاردان اۆلماق ايستەييرم. حاجي جاببار آغايا دئديم. دئدى سندن ايذين آلىم، ايذين وئريسن؟"
" بير قارىنج اوشاق، نظيم قۆرويان اۆلار ميه؟"
" مندن كيچيک‌لر ده آشاغادا دوروبلار. راه‌آهن طرف‌لرينده هامى‌سى من‌له ياشيتدى."
" اۆيان‌لارا دا گئتدين؟"
" بلى، گئتديم."
" نه خبريدى؟"
" خالق بير بيرى‌نين كۆرک‌لرينه مينيرديلر. راه‌آهنين اۆ تايىندا يۆز-يۆزأللى دنه مينى‌بوس دوروب. ايمام گئچندن سۆنرا ماشينى إكسۆرت إدەجكلر."
" نه؟"
" واللاه دئديلر إكسۆرتدولار."
" أحمدين قصدى إسكۆرتدو آغا ايبراهيم چتين توتما."
" ياخشى، ايذين وئريسن يۇخسا يۇخ؟"
" چۆخ ياخشى گئد دئنه ايذين وئردىم."
من‌له ايبراهيم آغا پيادا، پهلوى دۆردىيۆلو سئچ دۆردىيۆلونا گئتديک. هر يئر آدامىدى. هر يئر ترتميز ايدى. هامى سئوينيردى و بعضن ده شوعار وئريردىلر، آنجاق شوعار گئچن گۆن‌لر كيمى غضبلى دَگيلدى. سۆنرا يئنيشه گلديم. آغا ايبراهيم يۆلون اۆرتاسيندا نئچه نفرلرله خۆش

بئش إتدی و اونلارېن بیرینی منه تانېتدېردی و دئدی ایصفاهاندا اؤرگتمن‌یدی، ایکی ایلده زیندااندا قالېب‌دېر. سونرا بو اؤرگتمن بیزیم یانېمېزدا، پیادا یولویلا گئتدیک آشاغا. چؤن خیابانېن اورتاسېندان یئریمک یاساق ایدی و نظم قوروییان‌لار مانئع اولوردولار. بیردن باشېمېزېن اؤستونده اوچاغې گؤردؤک آشاغایا دوغرو گلیردی اوتورماق ایسته‌ییردی، خالق غلبه علامتی‌له أل‌لرین قاوزادېلار و گؤلؤمسه‌دیلر. آغا ایبراهېم قایېتدې منه دئدی:" آنام ایندی اوچاغېن سسین إشیده بیلیر ایمام گلیر." سااللانا -سااللانا گئتدیک آشاغا. سونرا بیردن بیره بعضی‌لر یانېؤل خیابان‌لاردان کؤچه‌لردن تؤکؤلدؤلر إشیگه، آلېنمېش و حیرصلیدیلر. بیری قېشقېردې:" قورقو اولوبدو!" سونرا اوچ دؤرد نفر باغېردېلار" بختیار قورقو قوروبدو." بیری دئدی:" کودئتا اولوب. آغا ایبراهېم بونلاردان عاغېللې و یاشلې اولان بیری‌سینه دئدی:" آتا جان نولوبدور؟"

" بیز اوتورموشدوق تئلویزیونون قاباغېندا مراسیمه باخماق، ایسته‌ییردیک. ایلک إی ایران سورودون قویدولار. تئلویزیون صحیفه‌سینده، شاهېن شکلیندن خبر یوخودو. تئلویزیونون آرمېنداکې شمشیرلرین یئرینه ایکی گؤل قویموشدولار. هر شئی بونو گؤرسه‌دیردی، تئلویزیون ناأهل آدام‌لاری‌نېن أللینده دَگیل و ایمامېن گلمه گېنې جانلې یایاجاقلار. آنجاق بیردن گؤردؤک شاهنشاهی سورودو یایدېلار برنامه‌نی ده کسدیلر. بیز تؤکؤلدؤک إشیگه."

آغا ایبراهېمېن رنگی قاچدې. قارشېسېندا دوران قوجا کیشییه مات - مات باخېردې. بیردن -بیره بیر مرکزدن گؤج تاپدې، أمیریه‌نین قوزئییینه ساری دؤمدؤز خیابانېن اورتاسېندان قاچدې. و خالق- اونلارېن چوخو اوشاق‌لاری‌نېن مدرسه مؤدؤرلری اولان آغا ایبراهېمې تانېردېلار- ایلک دؤشؤنؤردؤلر کیمسه مؤدؤرؤ تئرؤر إتمه‌گه تهدید إدیبدی، چؤن آرخاسېنا باخېردېلار. سونرا هوجوم گتیردیلر آغا ایبراهېمې توتدولار.

" نولوب، آغای مؤدؤر؟"

آغا ایبراهېم نفسی تؤشؤیه‌رک دئدی:" تئلویزیونون برنامه‌سینی کسیبلر!"

" بیله‌ریک. آنجاق سن نییه قاچېرسان؟"

" پس نه إديم؟"
" هامي بيلير ايمامېن اوچاغي ساليم اوتوروب و ايمام مئهرآباددادي."
" آما من نئينه‌ييم؟"
دئديم: " آغا ايبراهيم گئدک. قوزخما بير شئی اوزلمويوب."
" حسين آغا، من نئينه‌ييم؟"
بيردن جمعيتين اورتاسېندا روقيه خانېمي سۏرعت‌له قاچماقدا گؤردۏم. بير آن گؤردۏم أحمد يانېمېزدادي. نظم قوزوقچوسو قوزلباغېن دا باغلامېشدي، آنجاق سۏرون او دَيگيلدی:
" بابا، گئدک إوه! بابا گئدک إوه!! گل گئدک بابا!"
روقيه خانېم يئتيشدی:" آغا ايبراهيم فرنگيس خانېمېن سيزين‌له ايشی وار.کۏچه آغزېندا دوروبدو."
آغا ايبراهيم قاچدي، دا کيمسه اوزنو ساخلايا بيلميردی. خيابانېن اورتاسېندان قاچيب گئتدی پيادا يۏلونا، إعتيراض إدنلری ده چيگين و بدنی‌له سۏکۏب گئتدی. أحمد ده بو سۏره ده يانېندا قاچېردي. روقيه خانېم قادېن‌لارېن آراسېندا يئنيشه گئديردی. من يئيينلتديم جمعيتين ايچينه گيرديم اوردان کۏچه‌يه، کۏچه‌ده هئچ کيم يۏخودو. گئتديم إوه. پيللەلردن يوخاري گئتديم آرخامجا خانېم‌لارېن آياق سس‌لرينی إشيتديم. حاجي فاطمه‌نين اوتاغېنا گيرنده، نه اوزلدوغونو آنلادېم. آنلادېم آغا ايبراهيمېن راحات‌سېزلېق نه‌دنی نه ايميش. آغا ايبراهيم دۏشمۏشدۏ آناسي‌نېن آياق‌لارېنا ، ناله إديردی:
" او ايفليج آياق‌لارېوا قوربان اولوم!! نييه دۏزمه‌دين! نييه دۏزمه‌دين!"
دئييب آغلاييردي. سۏنرا روقيه خانېم شۏوه‌نه باشلادي. بللی ده دگيلدی اؤز آناسېنا آغلاييردي!! حاجي فاطيمه‌يه گؤره:
" دور آياغا حاجي فاطيمه ايمام گليبدی، دور ايمام گليبدی! زامانېن علی‌سی گليب‌دير! دور حاجي فاطيمه!!
و أحمد آغلاييردي، اۏرَکدن آغلاييردي. بيلميردی نه دئسين آغلاييردي. اوز قوزوقچو قوزلباغي‌لا ياشېندان ايکی قات بۏيۏک گؤرسه‌نيردی. و فرنگيس خانېم دئييردی:" نه داش دۏشدۏ باشېمېزا! آللاه من بۏيۏک خانېم‌سېز نه داش ساليم باشېما!" و آغلاييردي. حاجي فاطمه اوز گلين دۏنويلا، آچېق گؤزلری‌له سانکي حياتېن سۏن آن‌لارېن دا، غئيرعادی سۏرون‌لار حاقېندا بير تۏرلۏ درين باخېشا يۏل تاپمېشدي، تاوانا

باخېردې و هر ایکی ألی ده، بیری آچپق بیری دۆگۆنلۆ یۆرقانېن إشیگینده‌یدی. سۆل ألیندەکی یوموروقوندا بیر تیکه کاغاذ وارېیدې و سانکې اۆلۆم سیخینتې‌سې اۆنو سیخمېشدې.
و سۆنرا حاجې گۆلاب گیردی، آرخاسېنجا حاجې جاببار و اۆنلارېن دالېندان دۆنن گئجه گۆردۆکـلریمیز آدام‌لارېن ایکی -اۆچۆ. آغا ایبراهېم یئنه دئییردی:" او ایفلیج آیاق‌لارېوا قوربان اۆلوم نییه دۆزمه دین!" بیری دئدی:" رحمت‌لیگین اۆزۆنۆ اۆرتۆن." روقیه خانېم داها شیون إتمیر یاواش آغلاېپردې، تختین کنارېنداکې یۆرقانې گۆتۆرۆب چکدی حاجې فاطیمه‌نین اۆزۆنه. أحمد داها آغلامېردې دئدی:" ألینده! ألینده بیر کاغاذ وار." آغا ایبراهېم دوروب حاجې جاببارا باخېردې:" سۆنرا دئدی حاجې سنین قېزېن و منیم آنام بیر هفته فاصیله‌یله..." داوام إدنمه‌دی. حاجې جاببارېن إنلی چیگین‌لری، تشنۆج‌له هېزلې و هماهنگ آغلاماسې‌نېن هېقاهېق‌پلا، آشاغا یوخارې گئدیردی. بیردن ایکی داغ گۆرمۆش بیر بیری‌لرین قوجاقلاېیب آغلاماق سس‌لرین بیر بیرینه قاتدېلار. قېزارمېش گۆزلرله آیرېلاندان سۆنرا، روقیه خانېم حاجې فاطمه‌نین ألی‌نین اۆستۆنده‌کی یۆرقانې قېراغا چکمیشدی اۆنون کیلیدلنمیش بارماق‌لارېن آچېردې. سانکې بۆتۆن آغلاماق‌لار روقیه خانېمېن ایشینه گۆره دایانمېشدې. روقیه خانېم گۆزلۆیۆردۆ. نه‌دن قوجا قادېن عۆمرۆنۆن آخېرېندا بیر تیکه کاغاذ ألینه آلېب ألین قېفېللامېشدې؟ آل وآلا بولا خالې دامارلارې شیشمیش و گۆگۆدۆر. روقیه خانېم اۆتاغا حاکیم اۆلان مۆطلق سوکوتوندا ، بارماق‌لارې بیر بیر آچېب اوجوندان آیېردې. نهایت کاغاذ اوجوندان یئره دۆشدۆ . روقیه خانېم کاغاذې وئردی حاجې گۆلابا و باشلادې آغلاماغا. من کاغاذې حاجې گۆلابدان آلدېم اۆخودوم: یازمېشدې:" منیم وصیتیم اۆغلوم ایبراهېمه، من اۆلمک همان تۆرپاغا تاپېشېرېن. یوبانماق جاییز دَگیل." آغا ایبراهېمېن یانېنا گئدیب کاغاذې وئردیم ألینه. اۆخودو. سۆنر آغلار گۆزلریله منه باخدې: " نییه؟ نییه بونو یازېب‌دېر؟" حاجې گۆلاب ایندی اۆزۆنو أله آلمېشدې دئدی:" آللاهېن ایشیندن کیمسه باش تاپماز. نییه بئله بیر وصیت إدیب‌دیر؟"

سۇنرا اۇتاقدا بيرينه مۆلتفيت اۇلدوق .اۇنو بو آناجان اونوتموشدوق. أحمد تئلويزيۇنو گۇرستدى. تئلويزيۇنون صحيفەسى سېنمېشدې. بير يئكه باجا اۇرتاسېندا آچېلمېشدې. كيم تئلويزيۇنو بو گۇنه سالمېشدې؟
فرنگيس خانېم دئدى:" حاجې فاطيمەنين ساچلارې‌نېن بۇرئسى ايچينده!"
حاجې گۆلاب دئدى:" بۇردس اۇردا نه قئيرير؟"
آغا ايبراهېم دئدى: كسين سېندېرماغا بير شئى تاپا بيلمەيېب، باشې‌نېن بۇرئسين آتېبدې."
حاجې جابار دئدى:" نييه؟"
" يازېق آنام! حتمن گۇرۆبدۆر ايمامې گۇرۆستمک يئرينه شاهنشاهى سورود سالېبلار. شاهېن شكلين گۇرمک همن بير اۇلايېن اۇز وئرمەسين دۆشۆنوبدۆر."
حاجې گۆلاب دئدى:" دئييردىلر شاهېن شكلينى قۇيمامېشدېلار، تكجه شاهنشاهى سورودو آچمېشدېلار."
آغا ايبراهېم يئنه آغلادې:" يازېق آنام! آخې نييه قۇيمادېلار تئلويزيۇندا دا گۇرسۆن."
هامې آغلادې. كيشى‌لرين آغلاماغې قادېن‌لارېن أعصابېنا مؤحكم تأثير بوراخمېشدې. فرنگيس خانېم إله قېشقېردې سانكې بير آن اۇنجه، گۇزۆنۆن اۇنۆنده حاجې فاطيمه سيكته إديب دۆشمۆشدۆر. سۇنرا چادېرا آلتېندان ألين آپاردې دۆنن ميردەشيرخانادا گۇردۆگۇم قادېن كيمى، ساچ‌لارېن يۇلدو. چادېراسې باشېندان دۆشمۆشدۆ. چئورەسينه إعتينا إتميردى، قېشقېرېردې:" نييه بيزى يالقېز قۇيدون؟ نييه؟ نييه؟"
بيردن روقيه خانېم اۇزۆنۆ سالدې جنازەنين اۆستۆنه. چادېراسې باشېندان دۆشمەميشدى. چادېرا بۆتۆن بدنين اۇرتمۆشدۆ. اۇزۆنۆ قبرين اۆسته سالېب و قبرين هر يئرين توتان بير قادېن كيمى‌دير. إله آشاغادان ناله إديردى:" آنا! آنا! نييه سنى يالقېز قۇيدوم؟ نييه تک باشېنا قالدېن، نييه اۇلدۆن، آنا!آنا!آنا!" سانكې روقيه خانېم دۆنن‌كى سوكوتونو بو ناله يله جوبران إديردى. چۆن دۆنن اۇزۆنۆ آناسې‌نېن قبرى‌نين اۆستۆنه سالانمامېشدې، بۆيۆن حاجې فاطيمەنى او محبتله قوجاقلاييردې.
من حاجې گۆلابا دئديم:" حاجې روقيه خانېمې قالخېز. گرک ايش‌لرى باشلاياق."

فرنگیس خانیم ساکیت اوزلموشدو. بلکه عملن روقیه خانیم اوزنو سوکوتا مجبور إتمیشدی. چادیراسین دؤزتمیشدی فقط اؤزؤ إشیکده‌یدی. أحمد آناسینی ساکت إتمکده بیر نقشی اوزلمامیشدی. آنجاق گیرمیشدی آناسی‌نین چادیراسی‌نین آلتینا. فرنگیس خانیم ألینی چادیرانین آلتیندان قوزیموشدی اوغلونون چیگینینه و مات -مات روقیه خانیمین آنا آنا دئییب اوخشامالارینا باخیردی. أحمد اؤلؤمؤن ماجرالی آن‌لارینا شاشقین قالمیشدی. نه آغلاییردی نه ده دانیشیردی، گاهدان روقیه خانیمین قبیر اوستە یاییلدیغی أنداما باخیردی. بعضن ده آتاسینا باخیردی. إله بیل گؤزله‌ییردی آتاسی، آناسی حاقدا سوزن سؤزؤنو دانیشسین.
من تیکرار حاجی گؤلابا دئدیم:" حاجی، روقیه خانیمی قالخیز، یولا دؤشک."
حاجی گؤلاب باخدی:" اونا بیر آنا کیمیدی. سن بیلیرسن دا حسین آغا." نییه من بیلمه‌لیدیم. او دورومدا دانیشان سؤزلر عاغیل منطیق اوزؤیله دَگیلدی. قبول إتمکدن باشقا چاره‌م یوخودو:
" بیلیرم. بیلیرم. قاوزا دورسون، یولا دؤشمه‌لییک."
حاجی گؤلابین عوضینه، حاجی جابیارین خانیمی- هامی‌نین گؤزؤندن ایراق یاواش یاواش آغلاییردی- گئتدی روقیه خانیمین یانینا. آغا ایبراهیم ، أحمد هامیدان چوخ گؤزله‌ین او سوزن سؤزؤ، دئدی:" آخی بیز بئله بیر گؤنده نئجه اؤلو باسدیراق؟"
آما سانکی بو جؤمله اوتاقداکی‌لارین هئچ بیرینه خیطاب دَگیلدی. گؤرؤنوردو آغا ایبراهیم بو سوزونو تکجه بیر نفردن سوروردو: آناسیندان. دئیه‌سن حیس إدیردی آناسی بو گؤنده اؤلمک‌له ایبراهیم آغا و اونون اومود آرزی‌لارینا خیانت إدیب‌دیر. و بلکه ده بیر جیددی سوزونو آناسیندان سوروب و ایسته‌ییردی آناسی‌نین جنازه‌سی اؤلؤمؤنه جاواب وئرسین و اوزتا اوزلان ضیدیت‌لری چؤزسؤن: سن نه حاق‌لا بئله بیر گؤنده اؤلدؤن؟ و نه حاق‌لا، کیمسه‌نین اؤلمه‌گه حاققی اوزلمایان گؤنده، سنین جسدینی قویلایاق. نه حاق‌لا ایسته‌ییرسن تئز قویلایاق؟ ایگیرمی‌دؤرد ساعات دؤزه بیلمرسن‌می؟
حاجی جابیار بو تضادی چؤزدؤ:" آغا ایبراهیم ، اؤلؤم حاقدی. حاجی فاطیمه سنین آنان ایدی، آنجاق بیزه ده آنایدی. بؤیؤگؤمؤزؤیدؤ. محله‌نین بؤیؤگؤزیدؤ. هر شئی گؤرسه‌دیر سنین آنان شهید اوزلوبدو. او لامصب‌لر

مراسيمى گۆرستمەدىلر. آنان بو گۆنۆ گۆزلۆيۆردۆ. ايمامېنې اۆز گۆزۆ يله گۆرمک ايستەييردى. ايمامېن يئرينه شاهې گۆرسەديبلر. آنان ووروب تئلويزيۆنو سېندېرېبدې. بوردا دا دېغلاييب اۆلۆبدۆر. شهيد تکجه گۆلله قاباغېنا گئتمز. بيرى منيم قېزېم کيمى شهيد اولار. بيرى سنين آنان کيمى. ايندى بيز اونو بير شهيد کيمى عزيزلەيک. نئجه؟ بيزيم کۆچەدن ايکى کۆچه آشاغادا بير آمبولانس قۆيوبلار. ايچينده دۆهتۆر ده وار. من گئديب آمبولانسې گتيريم کۆچەيه، دۆهتۆرۆ ده گتيرم." سۆنرا دئدى:" کيشىلر اۆتاقدان چېخسېنلار خانېملار اۆتاغې سهمانلاسېنلار. بويرون. آغا ايبراهېم سن اۆزۆنده گل إشيگه. أحمدجان سن ده." سۆنرا اۆز خانېمې‌سېنا اۆز توتدو. روقيه خانېمې جنازەنين اۆستۆندن قاوزامېشدې و چيگينينى چادېرا آلتېندان اونا دايانق وئرميشدى:" عيال، ياتاغې و اۆتاغې مۆرتب إت!" هامېنېز گلديک إشيگه.

آغا ايبراهېم حاجې جابارا دئدى:" گرچکدن دۆشۆنۆرسن، آنامېن وصيتينه عمل إتمک اولار؟ تئزراق تۆرپاغا تاپشېرا بيلەريک؟"

" نييه اۆلماسېن؟"

" نەجۆر؟"

" تئز ترپنسک. کۆچەنين آغزېندان بهشت زهرانېن اونېئددينجى بۆلۆمۆنەجن، بير ماشېندا بئله گئت گل إتمير. يالنېز آداملار دۆزۆلۆبلر پياده يۆلونا. حاجې فاطيمەنى بير روبعا بهشت زهرايا چاتدېرماق اولار. ايمام کۆچه باشېندان گئچميش اولسا چتين اولار. اوندا خالق بهشت زهرايا هوجوم گتيرر داها آناني قبيرستانا يئتيرمک اولماز."

دئديم:" پس حاج جابار ايشه باشلا."

حاجې جابار يانېندا اولان بير نئچه کيشىلرله، پيللەلردن إنديلر. حاجې گۆلاب دئدى:

" آغا ايبراهېم آناوېن خوش‌حالېنا. کۆچەنين باشېندان، بهشت زهرايا کيمى هامې أليندە گۆل دوروبلار. نه گۆندۆ نه سعادتدى! حاجې فاطيمه گرچکدن گئدير بهشت زهرايا. بو داها بير اووج تۆرپاق دَگيل، گرچک جنتدى."

آغا ايبراهېم مات، حاجې گۆلابا باخېردې. اينانمېردې اۆنون، بئله جنتلى خيال‌لارې اولسون. من آغا ايبراهېمېن أليندن ياپېشېب چکديم

آپاردیم اوتاغیما. تک‌لیکده، ساکیت إتمک ایسته‌ییردیم. تختین اوستونده اوتورتدوم. گؤرمک ایسته‌ییردیم نمه‌نه اوزنو یاخاسیندان یاپیشان مؤصؤبتدن، یانیلدیب و ساکیت إده بیلر.
" بیلیردین من بیر گئجه گئتدیم آناوین اوتاغینا و صوحبتلشدیم؟"
" نه"
" بلی نه من دئدیم سنه و نه آنان. بیر گئجه منی سسله‌دی. گئجه یاری‌سی ایدی. حالیم یئنی یاخجیلاشمیشدی. گئتدیم آناوین یانینا."
" نییه منی اویاتمادین؟"
" فؤرصت یوخودو. سسله‌ییردی. گئتدیم. ایلک اینانمادیم منی سسله‌ییر، ایچه‌ری گئدندن سونرا گؤردؤم منی گؤرمک ایسته‌ییر. بیلیرسن منه نه دئدی؟"
" یوخ. کئشکه منی اویالداردین."
" منه دئدی نزاعه للشوی منیم حاققیمدادی."
" اؤزؤنؤنمؤ"
" یوخ منیم"
" یانی منیم سؤزلریم یادینده قالمیشدی‌می؟"
" منه دئدی، منیم حیاتیمین ماجراسینی سن اونا دئییبسن. و بو قرآن أگرسینه گؤره ده چوخ دؤشؤنمؤشدؤ."
" نییه دئدی او قرآن أگرسی سنه گؤره‌دی؟"
" منه دئدی: سنین دردین اینامسیزلیقدی."
" سنین دردین‌می یوخسا منیم؟"
" یوخ بابا، سن‌له نه ایلگی‌سی وار! منیم دردیمدن صؤحبت گئدیردی. دئدی ایماني اوزلمایانین باشی‌نین دری‌سی سویولاجاق‌دیر."
" سن نه دئدین؟"
" دئدیم: منیم دردیم ایمانسیزلیق دَگیل. دئدیم من یاشامیمدا شاد دَگیلم. دئدیم هر شئی‌له مسافه‌م وار و تهمینه ناصری‌نی تاپسام، بلکه بو مسافه آرادان گئدیب شادلیق منه قیسمت اولا."
" آنام نه دئدی؟"
" من مین‌باشی جزایری‌نین دردلریندن عذاب‌لاریندان دانیشدیم. یانی اونون آدینی وئرمه‌دیم. سؤزؤن دانیشدیم. دئدیم او هامیدان چوخ تحقیر اوزلموشدو بونا گؤره اونون دردلری، أن اوستون دردلردن ایدی. آنان

سۈردو:" او كيشى آللاها ايناڭپردې يۈخسا يۈخ؟ دئديم:" بلى. سۈردو تحقيرى آرادان گئتدىمى يا يۈخ؟ دئديم: گئتدى. داها او مينباشې دان دانېشمادې."
" تهمينه ناصرىيه گۈره نه دئدى؟"
دئديم: من تبريزين جۈمعه مچيدىنين دالېندا كې، إوده اولان خانېم دان، دانېشېب دئديم: منيم دردىم او خانېمېن دردينددى. من اونو گۈردۈم او اۈلدۈ. آنان نه دئدى بيليرسنمى؟"
" نه؟"
"من اونا دئميشديم تهمينه ناصرىنى تاپسام راحات اۈلەرم. آنان دئدى: بلكه سن او قادېنېن تهمينه ناصرىسىيدين."
" هانسې قادېن؟"
" همان جۈمعه مچيدين دالېسېندا كى إوده اولان قادېن."
" من قاتمېشام."
" آيرې سۈز ده دئدى."
" يقين باشقا تاپماجا، باشقا قادېن، و باشقا جۈمعه مچيد!"
" دئدى: أگر او قادېن سنى گۈرمک همن، اۈلۈبدۈر، پس اونون تهمينه ناصرىسىيدين."
" سن كيمين تهمينه ناصرى سىيدين؟"
" او قادېنېن تهمينه ناصرىسى."
" يانې نه او قادېنېن تهمينه ناصرىسى؟"
" نييه گيجلدين آغا ايبراهيم ؟ من عربى دانېشمېرام. تۈركى دانېشېرام."
" تۈركى دانېشېرسان؟ سن همشه منله تۈركجه دانېشاردېن. آنجاق ايندى اون- اونايكى ديقەدى فقط فارسجا دانېشېرسان."
" من ده قاتېشدېرمېشام."
" ايندى سن منه بير شئى دئنه: نييه بو قادېن چوخ تئز باسدېرماغېن ايستەييبدير؟
" بلكه بيليردى بئله بير گۈنده اۈلەجكدير دۈشۈنۈب بئله گۈنده دفن اولورسا ياخشېدې."
" ميه علم غئيبى وارېيدې بيلردى بو گۈن اۈلەجكدير؟
" دۈننكى يوخوسو يادېندا دَگيلمى؟ ايمامدان سۈز يۈخودو. خيضردن دانېشېردې. داييمى عۈمردن دانېشېردې. او مژمئيى مينمكدن صۈحبت

إديردی. او مژمئییده حضرت سۆلئیمانین یانیندا اوتورماقدان دئییردی. صۆحبت بویودو سنین آنان حضرت سۆلئیمانین کبینلی‌سی اوللوبدور. منجه آنان اؤلۆ یوخوسو، گؤرمۆشدۆ.
اؤلۆمۆ، تۆی‌لا دگیشیک توتموشدو، کفنی گلین دۆنویلا، او گؤزله‌مه‌لر، او یوخو، آناوی میندیریب ایمامی گؤرمه‌گه آلدیغین او چرخ، او بۆرئس او تئلویزیۆن، بونلارین هامی‌سی‌نین بیر آنلامی وار تکجه، آنان یاواش یاواش أبدییته یاخینلاشیردی. دۆنه‌نین هیجانی، بو گۆنۆن هیجانی، خالقین هیجانی، اینقیلاب و ایمام آناوی یئریندن قالخیب او مژمئیه میندیردی، آناوین أبدیتدن باشقا گئتمه‌گه بیر یئری یۆخودور. آنان-ایسترسن من آد قۆیام- أبدیتین گلینیدی. اۆره‌گی گئتمک ایسته‌ییردی و گئتدی. شاهین شکلی، اونو تئلویزیۆن صحیفه‌سینه قۆیسایدیلارسا، أبدیته اۆز توتان آناوی، گئچمیشه قایتاریردی، اونون باشاباش گؤزله‌مه حیاتی گئچیردیب و بیتیردیگی گئچمیشه. آنان اؤزۆنۆن گئچمیشه قایتاردیغینی گؤرۆنجه، قاچدی قاباغا بۆرئسی توللادی تئلویزیۆنا و گئتدی."
" آغا ایبراهیم آمبولانس حاضیردی آشاغادا."
حاجی گۆلابین سسیدی. آغا ایبراهیم دئدی" آما حسین آغا سن منیم جاوابیمی هله وئرمه‌ییبسن. نه‌دن آنام ایسته‌دی چوخ تئز قویلاسینلار؟ فرض إت اؤلۆم أبدیته قووشماقدی، تۆرپاغا تاپشیرماق أبدیته چاتماق دَگیل کی."
" بیلمیرم. بیلیرم بو بئله دوروم‌لاردا هر شئی تخمین‌دیر. آناوین اؤلۆمۆ سنین ذئهنینده یارادان سۆزو یا نئجه جاواب وئرمه‌گیمی ایسته‌ییرسن؟ قالدی نییه تۆرپاغا تاپشیرماق أبدیته چاتماق دَگیل؟ دَگیل‌سه، نییه اؤلۆنۆ قویلویورلار؟ آنان اؤلۆم گۆنۆن موعین إدیب‌دیر. بو اؤنملیدی. آنجاق چۆن اؤلۆمدن سۆنراکی اولایلار أللدن اوزاق ایدی، اوغلونا بیر وصیت إدیب‌دیر. دئییب:" من اؤلمک همن منی قویلا. یانی منی بۆیۆن قویلا. هئچ گۆن، بو گۆنه اوخشاماز. منجه سن ایلک بو ایشی گؤر سۆنرا فلسفه تۆخوماغا باشلا."
دوروب اوتاقدان چیخدیق. کیشی‌لر پیللەلردن اۆسته چیخیردیلار. برانکارد أل‌لرینده‌یدی. برانکارد چوخ کیچیکیدی. حاجی فاطیمه کیمی یئکه پر آدامی او کیچیک‌لیکده برانکاردا نئجه قۆیماق اولار؟ برانکارد

ألىلرينده اوﻻن كيشىلرين آرخاسېنجا، گيرديک اوتاغا. تانېش‌لار هامېسي ساکيت‌يدېلر. کيشىلرين بيرى دئدى:" حاجي آغانېن ايذنى‌له." بللیدى قصدى حاج جاببارېيدي، او بيرى آدام‌لارې تانېمېردي. حاج جاببار دئدى:؟ قوى دوکتور گلسين دفن جاوازې صادير اوﻻمالې‌دېر." هامېمېز ساکيتجه دوردوق. حاجي گۆلاب بير گوشه‌ده دورموشدو. دؤزنمه‌دى و اوستالېق‌لا دئدى:" رحم اللاه من قرء الفاتحه." هامې باشېن سالدې آشاغا و أل آياق‌لارېن ايتيرميش تله‌سيک قاتيحه اوخودولار.

من بونا قانئع اوﻻمادېم گئديب جنازه‌نين باشې‌نين اوستۆندن قرآنى گؤتۆردۆم.دۆنن گئجه‌دن، حاجي فاطيمه‌نين يوخوسونو إشيدندن سۆنرا، نظيم‌سيز بئينيمده جاللانان، أگرلرى آختاردېم. غريبه بير تجرۆبه‌يدى. منى بيردن بيره يئنى يئتمه واخت‌لارېما قايتارېردي. او زامان‌لار راستا کۆچه‌ده‌کى کيچيک مچيدى هيجانا گتيرميشديم، و سۆنرا گۆگ مچيدين گئجه سوکوتونو سسيمله دوﻻدورووردوم. أگرلرى تاپدېم. قلبيم مؤحکم چېرپېنېردي. يئنى يئتمه واخت‌لارېم کيمى قرآن اوخويا بيلردېم‌مى؟ يئنى يئتمه سسيمى يانسېلاماق‌لا، آما عصبلى اوخودوم:

بسم الله الرحمن الرحيم. سۆنرا گئتديم "نمل" سوره‌سينده سليمان‌لا ايلگيلى اوﻻن أگرلرين باشېنا:

" و ورث سليمان داود و قال يا أگرا الناس علمنا منطق الطير و اوتينا من کل شئى ام هذا الهم الفضل المبين. و حشر لسيمان جنوده من الجن والانس و الطير فهم يوزعون. حتتا اذا اوتو على وادالنمل قات نمله يا أگراالتمل ادخلوا مساکنکم ﻻ يحطمنکم سليمان و جنوده و هم ﻻيشئعرون." ايستردېم تئزجه هدهدو آختارام. نئچه أگرنى اوخومادېم يئتيشديم، هد هد بلقيسدن خبر وئرن آيه‌يه، إله او شکلده، اوخومامېش أگرلرى بيلينديرمه‌دن، اوخودوم: انى وجدت أمراه تملکهم من کل شئى و لها عرش عظيم."

داها واخت يۆخودو. دۆکتۆر گلميشدى.گۆز آلتې گۆرۆردۆم. دئديم" صدق‌الله العظيم" و هامې‌نين حئيران‌لېق و گۆزله‌مه حالېندا، ساکيت اوﻻدوم گئديب قرآنى قۆيدوم يئرينه. بو سۆنونجو أگر دقيق همان أگريدې کى، حاجي فاطمه دۆنن‌کى يوخوسوندان سۆنرا ديرى قالسايدې، سۆنرالار اونا اوخويارديم.

اوتاقدان إشیگه چیخماق لازیم دَگیلدی. دوکتور أگیلیب یوزقانی قاوزادی. بیز بیر شئی گؤرمه‌دیک. قولاق‌لیغی قویدو قولاغینا. داها نه إتدیگینی آنلامادیق. سونرا باشین قاوزادی دئدی:"آللاه رحمت إتسین." سونرا حاجی جاببارا باخدی . جیبیندن بیر کاغاذ چیخارتدی، حاجی فاطیمه‌نین آدین، سوی‌آدین و یاشین سوردو. آغا ایبراهیم یئترلی ایضاح إتدی.دوکتور یازماغا مشغول اولدو. بیردن حاجی گؤلاب سوردو:" خانیمین اؤلوم نه‌دنی نه ایدی؟"
دوکتور یازا یازا، دئدی:" رحمت‌لیگین اؤلومونو گوشویلا تصدیق إتمک اولار، آنجاق:" نه‌دنین موعین إتمک بئله راحات دَگیل. دؤشؤنورم رحمت‌لیک سیکته إدیب‌دیر." حاجی گؤلاب سوردو:" هانسی ساعاتدا کیریز گئچیردیب؟ دوکتور یازا یازا دئدی:" اونو موعین‌لشدیرمک چتیندی." سونرا ساعاتینا باخدی:
" ایندی اون‌بیریارییمدی. تخمین إدیرم ساعات اون دؤر بریندە قورتولوبدور." حاجی گؤلاب دئدی:" رحم الله من قرء فاتحه." دوکتور کاغاذی بؤکؤب وئردی حاجی جاببارین أللینه و گئتدی.
یوزقان‌لارین آلتیندا‌کی یشمی ملافه‌نین دؤرد بوجاغینی، دؤرد نفر یاپیشدیلار. حاجی جاببارین خانیمی قاباغا گئتدی یوزقان‌لارین بیرینی جنازه‌نین اوستونده گؤتوردو. جنازه‌نی قاوزادیلار. قیافه‌لری نه‌دن بللیدی هر دؤرد نفر آغیرلیغی حیس إدیرلر. جنازه یئکه بدنی اولماغینا رغمن ملافه‌نین اورتاسینا دیغیرلاندی. کیشی‌لر بؤیؤک تختین قیراق‌لارینداn حرکت وئریب قویدولار برانکاردین اوستونه. یوزقان جنازه‌نین اوستوندن چکیلدی. قادین‌لار حاجی فاطیمه‌نین آغ ساچ‌لاری‌نین اوستونو اؤرتمؤشدولر و گؤزلرین باغلامیشدیلار و بیر آغ پارچانی گؤز باغی کیمی گؤزلرینه باغلامیشدیلار. آما جنازه‌نین آغزی آچیق ایدی. حاجی فاطیمه گؤزونو باغلاییب، شیکنجه آلتیندا اؤلدوروlمؤش بیر زیندانیيا اوخشوردو. ایندی ده اونو زیندانداn إشیگه آپاریردیلار. قادین‌لار اوتاقدان چیخدیلار. ایندی یاتاغی بوم بوشودو و اورتاسی بیر آز یاشیدی. آما یاتاقدان جنازه‌دن هئچ بیر قوخو گلمیردی. جنازه‌نی قاوزادیلار، آمبولانسین ایکی نفر مأمورلارینداn، اؤنده و ایکی نفر محله أهلی اونون آرخاسیندا، حاجی گؤلاب اوجا سسله دئدی:" لا اله الا الله." اوردا‌کی‌لارین هامی‌سی ، قادین‌لاردان باشقا،

دئديلر:" لااله الا الله." پيللەلردن إنديكـلرينده كيچيک بير سۏرون اۏز وئردى. آمبولانسېن مأمورلاري جنازه زۏيرۏشۏب دۏشمەسين دئيه، جنازەنى قاوزادېلار كى أللرى، جنازەنى آرخادان توتانلارېن أللرى له بير سطحده اۏلسون. سۏنرا برانكاردې بير آز أيگديلر، بيز آشاغايا چاتېنجا جنازه آمبولانسدايدې. آمبولانسېن آرخاسېندا آغا ايبراهېمېن ماشېنې دورموشدو. مرتضى فرمان دالېندا اۏتورموشدو.آغا ايبراهېمېن آناسېنېن اۏلمەگين هاردان بيلميشديلر؟ و آغا ايبراهېمېن ماشېنېن دالېندا آيرې ماشېنيدې. بيلينميردى اۏ كيميندى، چۏخ تئز حاجې جاببارېن بۏينو يۏغون آداملارېندان ماشېنېن دالې صندليندە اۏتورموشدولار. روقيه خانېم، فرنگيس خانېم و حاجې جاببارېن خانېمې آغا ايبراهېمېن ماشېنېندا اۏتوردولار. حاجې جاببار دئدى:" حسين آغا سيز بويرون آغا ايبراهېمېن ماشېنېنا مينين."
آغا ايبراهېم آمبولانسېن يانېندا دورموشدو حاجې جاببارېن سۏزۏنۏ إشيتدى دئدى:" يۏخ، حسين آغا منله اۏتورسون."
حاجې گۏلاب دئدى:" من آرخاداكې ماشېنا مينيرم."
حاجې جاببار دئدى:" ايكى نفردن چۏخ آمبولانسدا اۏتورماق اۏلماز. ايبراهېم آغا حسين آغانېن آمبولانسدا اۏتورماغېن ايستەييرسه، من آغا ايبراهېمېن ماشېنېندا اۏتورام، اۏنده گئدەرم سۏرون يارانماسېن دئيه. أحمد ده منيم يانېمدا اۏتورا بيلر."
منله آغا ايبراهېم مينديک. مرتضى آمبولانسدان اۏنجه كۏچەدن چېخدې، ساغا دۏندۏ و آرخاسېنجا، يۏل آچان آداملارېن اۏرتاسېندان گئتدې جماعاتلا دۏلو و ماشېنسېز اۏلان خيابانا. خيابانېن اۏ أل بو أليندە خالق أللرينده گۏل دورموشدولار، هامې سۏينيردى و شاشقېن سۏرعتله توتان بيزيم كروانېمېزا باخېردېلار. دمير يۏلوندا، ايگنه سالماغا يئر يۏخودو. تكجه خيابانېن اۏرتاسې بۏم بۏشودو. نظمى قۏرويان جاوانلار، أللر، سينەلر و باش دالغالارېن ماشېنلارېن گئچن يئريندن اۏزاقدا ساخلامېشدېلار. سانكې خالق بير بۏيۏک تۏيدا ايشتراک إديبلر، بعضن خالقېن صفلرىنين دالېندان، پياده يۏللارې گئنيش اۏلاندا، خالق بير سسله شوعار وئريردىلر و بعضن ده اۏ تۏرک دستەلريدى، آياق وورماق و يوموروقلارېلا! فارسلارېن همشه

اۆلدوغو شاشقېنلېق‌لاري! بونا گۆره‌كى تۆركلر بو هيجان‌لا نه‌يى ايثبات إديرلر.
آغا ايبراهيم دئدى:" حسين آغا سنين سسين چوخ يئتيشكيندى؟"
" نه؟"
" زيندانداا تمرين إديبسن؟"
" نه‌دن دانېشېرسان؟"
" آنامېن باشې اۆستۆنده قرآن اۆخوماغېندان."
" إى بابا، سن جمعيته باخ. بو قدر آدام هارداېدېلار؟"
سۆرۆجۆ دئدى:" ايران جمعيتى‌نين ياريسي گليبلر تهرانا."
آغا ايبراهيم دئدى:" نه‌دن منيم آنام بئله بير گۆنده، اۆلدۆ؟"
سۆرۆجۆ دئدى:" آللاهېن ايشيدى آغا. صبريز اۆلسون."
" اۆره‌گيم ايسته‌ييردى آنام ديرى اۆلايدې ايمامېن پئشوازېنا گلن بو قدر آدامې گۆررردى."
سۆردوم:" دۆشۆنۆرسن‌مى بو آدام‌لارې گۆرمک آناوې سئويندييرردى؟"
" مۆطلق. من آنامې ياخشې تانېرام بيليرم آنام ديرى اۆلسايدې، بو قدر آدامې گۆرمكدن سئوينردى."
"دۆنن ده آنان چوخ سئوينيردى. يوخوسو اۆنو سئويندييرميشدى. اۆخوماغې يادېندا دَگيل‌مى؟"
" سن اۆنا گۆره اۆ أگرلرى باشې اۆسته اۆخودون؟"
" بيليرسن‌مى اۆ أگرلر نه‌يه ايشاره إديرديلر؟"
" نمل سورەسيندن ايدى، دَگيل‌مى؟"
" إله‌دى."
" ياخشې اۆ أگرلرى نه‌دن آنامېن جنازەسى اۆسته اۆخودون؟"
" يوخوسونا گۆره."
" اۆ مژمئيى و خيضر و حضرت سۆلئيمان‌مې؟"
" اۆ گلين دۆنو، آناوېن اۆ بۆيۆک تختى، اۆ ماهنې اۆخوماغې، و اۆ صندل اۆسته و مژمئييده اۆتوران آدام. آنان اۆزۆيله حضرت سۆلئيمانېن تۆيون اۆ أگرلرين ايچيندن گۆرمۆشدۆ."
"دئمک ايسته‌ييرسن‌مى آنامېن يوخوسونون تفسيريدې؟"

" بلكه ده قرآندان رؤيايا، رؤيادان تۇيا، تۇيدان اۇلۇمه. بو مسافەلرى آنان چۇخ هېزلي گئتدى. آنان او تۇركۆ ماهني اۇخويياندا و سۇنرا يوخوسونو دئيەنده، من ياالنېز سۇلئيمان، هدهد و بيلقئيسين تختى و سبا و سۇلئيمان‌لا بيلقئيسين تۇيونو دۇشۇنۇردۇم. بو قادېن سلطنتينى، تۇيونا كېين سالدې. سۇلئيمانېن حرملرېندن اۇلدو.آنان خۇشبخت اۇلدۇ. بيلقئيسدى و تئزليكده سۇلئيمانېن سارايېندا اۇز تختينده اۇتوراجاغې، حيس إتديگى آندا."
" اۇز تختينده‌مى؟"
" بللیدى بيلقئيس سۇلئيمانېن قصرينه واريد اۇلاندا سۇلئيمانېن أمرى‌له، اۇنو گۇز قېرپېنجا سبا كاخېندان گۇتۇرۇب سۇلئيمانېن قصرينه گتيردىلر. أصلينده آناوې هدهد سۇلئيمانا إلچى‌ليق إتميشدى."
سن بو سۇزلرى منيم اۆره‌گيم شاد اۇلسون دئيه سۇيله‌يېرسن!"
سۇرۇجۇ دئدى:" من آغانېن سۇزلرين باش تاپمادېم. آنجاق كاش بيرى تاپېلايدې منيم ده آنامېن حاقېندا بو سۇزلرى دئيردى."
داها دانېشمادېق. هېزلي گئديردىك. مرتضى قابيل سۇرۇجۇيدۇ. بعضن فرنگيس خانېم دۇنۇب آرخاسېنا باخېردې. سانكې أرى‌نين غوصه‌لى اۇلدوغوندان نيگاران‌يدې. روقيه خانېم دۇنمۇردۇ. بلكه ايندى ذئهنينده كيچيك قرآنېن آراسېنداكې وئرديگيم شومارەنى گئچيرديردى و ياران فۇرصتدن ايستيفاده إديب آناسې‌نېن قبرى اۆسته حاضېر اۇلماق ايسته‌يېردى.او بو آن‌لار نه دۇشۇنۇردۇ؟ آمبولانس تۇرموز إتدى.بعضى‌لرى مرتضانېن ماشېنېن قاباغينې ساخلامېشدېلار. مرتضى چېخمېشدې إشيگه و حاج جابار نئچه نفره ايضاح إديردى و آمبولانسا ايشاره إديردى. من‌له آغا ايبراهېم إنديک نه اۇلدوغونو آنلاياق. خالق ماراقلېدې. اۆزلرېندن بيلينيردى .تله‌سيردىلر بيزيم كيچيك كروانېمېز چۇخ تئز گئچسينلر، تا ايمامېن ماشېن‌لارې گئچمک اۆچۇن خيابان بۇشالسېن. بيز چاتاندا گۇردۇم ماشېنا مانئع اۇلان نئچه نفر ايصرار إديرلر بيز دالې كۆچه‌لرده ساخلاياق، ايمامېن ماشېنې گليب گئچسين. حاجې جابار جيبينده هر نه كاغاذ وارېدې چېخاردېب نئچه نفره گۇرسه‌ديردى، آنجاق اونلار قانئع اۇلموردولار و آغا ايبراهېم گئنيش ايضاحات وئردى و بيردن أل آتدې جيبينه – آناسې‌نېن وصيتنامه‌سينى- يانې او اووجوندان قالان كيچيك كاغاذ – اونو روقيه خانېم زحمت‌له

اووجوندان چیخارتمیشدی.- چیخاردیب اونلارین حرکتینه مانئع اولان جاوان‌لارین بیرینه وئردی. جاوان گئچه‌ری کاغاذا باخدی اوندان باش تاپمادان قایتاردی و سونرا آغا ایبراهیمین باش گؤزونه باخدی . اینانمیردی آغا ایبراهیم یاشدا قیافه ده بیر کیشی، گئتمک ایذینی یئرینه، بوزوشموش و أل به أل دولانان بیر کاغاذی اونا وئریب‌دیر. ایندی دا هر اوچ ماشیندا اوتوران‌لار کیشیلی قادینلی و هم آمبولانسین سورو‌جوسو، إنمیشدیلر. یالنیز بیریندن باشقا، چون إننمیردی، او دا، چئوره‌نین های‌کویوندن و خالقین هیجانلی گؤزله‌مه‌سیندن خبرسیز، حاجی فاطیمه‌نین جنازه‌سیدی. او یورقان آلتیندا آمبولانسین ترکینده اوزانمیشدی و قایغی‌سیزلیق‌لا بو گونون عظمتی‌له، موباریزه آپارپردی. آمبولانسین سورو‌جوسوده بیر آز جیبیندن کاغاذ چیخاردیب و قورقچو مأمورلارا وئردی. جاوان‌لار بیر شئیی دوشونوردولر و دیله گتیریردیلر: هئچ بیر ماشینین، ایمامین ماشینی بهشت زهرایا گئتمه‌دن اؤنجه، بهشت زهرایا گئتمک حاق‌لاری یوخدور.حاجی جابیار ایضاح إدیردی. دئییردی:هئچ بیر ماشینا گئتمک ایذینی وئرمه‌مکده حاقلیدیلار. آنجاق بو ماشین ایستثنا اولسون. اونلار دئییردیلر هئچ بیر استیثنامیز یوخدور.

بیردن بیره سورون، اوز اوزونه چوزولدو. جاماعاتین آراسیندا بیر ولوله دوشدو بو ولوله بیزیم و مأمورلارین هیجان‌لارینی بیر یئرده، بیتیردی. من دونوب آرخاما باخدیم، چون هامی اورا باخیردیلار. منیم ضعیف و تارلی باخیشیمدان ایلک بیر یئکه ماشین گلیردی، آرخاسینجا دا بیر بویوک ماشین دامی‌نین اوستونده نئچه نفر دورموشدو، اونلارین دالیجا باشقا ماشین‌لار، سونرا اونلارین دالیجا آدام‌لار قاچاقاچا گلیردیلر، خیاباندان، پیادا یولوندان، سانکی دام‌لارین اوستوندن ده، إله بیل بیر بویوک و ماشین داغینا حرکت وئرمیشدیلر! گلیردی.

حاج جابیار دئدی:" گئدین قبراقدا دورون! ایمام گلدیلر. اونلار گئچمک همان آرخالاریجا گئده‌ریک.

مرتضی میندی ماشینی یاندیردی خیابانین ساغ ألینده، پارک إله‌دی، گلدی إشیگه، ماشینی قیفیللادی. آمبولانسین سورو‌جوسو قاچدی آمبولانسا ساری مینیب گئتدی آغا ایبراهیمین ماشینین دالینا قویدو. حاجی گولاب اوزون ایتیردی. ایکی اوچ دیقه‌یه‌جن، ماشینین سیویچین

تاپانمادي. خالق قېشقېردي ايتەلەيين!" سيويچلر تاپيلدي. حاجي گۆلاب آتيلدي و سۆرعتله گئتدی. بيردن ماشين تۆرموز إلەدی، تيگرلری يئرده چکيلدی آز قالدي آمبولانسا دگسين. چيخدي قاپي‌لاري قېفيللادي، آمبولانسين اؤنۆنده دوران، بيزيم کيچيک جمعيميزه قۆشولدو.
اۆچ دؤرد نفر جوان‌لاردان، أل‌لرينی بير بيری‌نين بئلينه سالميشدي‌لار و قارشيلاما کۆميته‌سی‌نين قول‌باغيني قول‌لارينا باغلاميشدي‌لار و جمعيتی خيابانين اۆرتاسيندان اوزاقلادي‌لار، اونلار قېشقېردي:" گلين دورون سېرادا" آنجاق بيز قولاق آلتيندا ووردوق. اونلار اؤز ايش‌لرينه مشغولويدولار بيز اونلارين گيريفتار اولماغيندان سو ايستيفاده إتديک و قالديق. بيردن او بيرينجی يئکه ماشين گلدی بيزيم اؤنۆمۆزدن گئچدی، منيم گؤزۆم او دامي اۆستۆ دولو اولان ماشينا، ساتاشدي. بير قوجا کيشی، چوخ أدب‌له اوتورموشدو و گۆلۆردۆ.! آغا ايبراهيمه دئديم" آغا ايبراهيم باخ، اوردادير."
منيم دئمه‌گيم گرکميردی. او اؤزۆ باخيردي، ايمامين ماشيني دۆم دۆز اونون اۆزۆنۆن قاباغيندان گئچنده، آغا ايبراهيم قېشقېردي!" ايمام منيم قوربان‌ليغيمي قبول إت!" و باشلادي آغلاماغا. حاجي جابار دئدی معطل اولمايين آتيلين ماشين‌لارا." هامي‌نين اوتوردوق ماشين‌لاردا ايمامين کاروانی‌نين دالينجا يوللاندیق.
آغا ايبراهيم هله ده آغلاييردي. سۆرۆجۆ دئدی:" آغلاما حاج آغا. آنان چوخ خوشبخت قادينيدي. باخ گؤر کيمين دالينجا گئدير بهشت زهرايا؟"
آغا ايبراهيم دئدی:" آغلاماغيم اونون اؤلمه‌گينه گؤره دَگيل. اۆره‌گينده قالان حسرته گؤره‌يدی. او اؤز گؤزۆيله آغاني گؤرمه‌ليدی."
من دئديم:" باخ آغا ايبراهيم ، سنين آرزين بئله بير گۆنۆ گؤرمه‌يدی! باخ جماعاتا، اؤزلرينی ماشينين اؤنۆنه آتماق ايسته‌ييرلر."
آغا ايبراهيم دئدی:" هاريکادي! عاليدی!" آغلاييردي:" بوندان داها عالی اولا بيلمزدی! آنجاق حئييف! حئييف! آنامسيز. او اوردا اوتوروب نه اولدوغون آنلامير."
سۆنرا ماشين‌لار سانکي جماعاتين چيگينينده حرکت إديردیلر. قاباق‌لاردا ماشين‌لارين گئتمه‌سی اۆچۆن بير شېرېق يۆل آچميشدي‌لار، خالق کۆچه‌لرده، خيابان‌لاردا، دام‌لارين اۆستۆنده، آغاج‌لارين باشيندا، ماشين‌لارين دامينداء، کاميۆن‌لارين و اوتوبوس‌لارين اۆستۆنده

اوتورموشدولار. ایره‌لیده هامي گؤل‌لرین آتمیشدیلار یئره، ماشین‌لارین قاباغیندا، ماشین بیر روح کیمی، جماعتین ایچیندن، اوزلردن، گئییم‌لرن، نفس‌لردن و گؤلر و آغلار اوزلردن گئچیب گئدیردی.
سؤرؤجؤ فرمانی یاواش یاواش اویان بویانا چئویریردی آدام‌لاری و ماشین‌لاری یاخشی گؤرسؤن دئیه، بعضن باشینی قاوزاییب بؤینون اوزالدیردی. بیردن ألینی فرماندان گؤتؤروب آنلیانا چالدی:" بابا بونا ایمام دئییرلر! بو ایمامدی! آنلاییرسان‌می؟ خالق بیلیر بو ایمامدی! شوخلوق دَگیل!" و بیردن اوز سؤزلری‌نین تأثیرینده های های آغلادی. آغا ایبراهیم گؤرؤردؤ اؤزؤندن داها دویغولو تاپیلیب اونا قوشولدو و آغلادی. بیر آز ایره‌لی حرکت یاواشلادی. یئیین گئتمک اوزلموردو. سؤرؤجؤ دئدی:" بهشت زهرایا باخ! باخ گؤر نه خبردی!" باخدیم. دؤنن‌کی بهشت زهرایا هئچ اوخشارلیغی یوخودور. قبریستان دگیلدی، قیامتیدی. سانکی صور إسرافیل چالینیب اؤلؤلر هامی‌سی قالخیب و گئنیش آلاندا، دیری آدام‌لارین یانیندا حاضیر اولوب و اونلارلا چاغداش اوزلموشدولار. گرچک‌می‌دی؟ خیال دا تصوؤر إتمک اوزلموردو بئله. سانکی بو آدام‌لار، بیرلیک و بیرلشیم‌لرین گؤرؤستمک یئرینه، اؤز خیلقت‌لرین نومایشه قویموشدولار، همی ده سای‌سیز‌لیق‌لارینی. گؤز ایشله‌دیکجه خالق یوخ، خیلقتیدی. سؤرؤجؤ یئنه باخدیقدا دئدی:"شوخلوق دَگیل!" آغا ایبراهیم دئدی:" بو قدر آدام‌لار هاردان گلیبلر؟"
دئیه‌سن آناسی‌نین اؤلدوغونو اونوتموشدو و تکجه اونون بیر گؤره ویسی وارییدی اونو ایجرا إتمه‌لیدی. سونرا آغا ایبراهیم باشینی گؤگه قالدیردی. هئلیکوپتئر سسی گلیردی. دئدی:" بو هاردان تاپیلدیدا، نه إتمک ایسته‌ییرلر؟" سؤرؤجؤ دئدی:" نیگارن اوزلما! ایکی‌مین دنه دا هئلیکوپتئر گلسه أل‌لرینده بیر ایش گلمز. عجب جمعیتدی! هئلیکوپتئر گئتدی اوزاق‌لاردا، سانکی جماعاتین باشی‌نین اوستونده فیرلانیب اوتوردو. بیر آز اوردا قالدی. إله بیل آدام‌لارین اوستونده اوتوروب و یاخود، آدام‌لار أل‌لرینی قاوزاییب هئلیکوپتئری هاوادا ساخلامیشدیلار.
آغا ایبراهیم دئدی عئین اویونچاقدی. گؤرؤسن‌می؟ " بیردن دئدی:"
" دئدین نمه‌نه؟ قرآندان رؤیایا، رؤیادان نمه‌نه‌یه؟"
" نه دئییرسن؟"

" آنامېن و يوخوسو حاقدايدې. نه ايدى؟ دئدين: قرآندان رؤيايا رؤيادان نمەنەيە؟"
" دۆز يادېمدا دَگيل. دئيەسن دئديم:" قرآندان رؤيايا، رؤيادان تۆيا، تۆيدان اؤلۆمه. دۆشۆنۆرم بئله بير شئى دئديم."
"دۆغرو دئدين. آنام حاقدا يۆخ، سۆزۆن بو آداملار حاقېندا دۆغرودور، منيم آنامېن حاقېندا دَگيلدى. دئيەسن هر دۆردۆ ده بير يئرده اۆز وئرير، هم قرآن، هم رؤيا، هم تۆى، همى ده اؤلۆم. بورا اؤلۆم يئريدى، ايندى اؤلوب تۆى يئرى، ويصال يئرى. گۆرۆسن هئچ بير شئيى گرچک دَگيل. رؤيا كيمىدير. بورا دۆنيانېن يۆخولارېنېن مركزيدى. يوخلويوب يوخو گۆرمک يئرينه گۆزۆووۆ آچ يوخو گۆر."
دئديم:" منيم قصديم باشقا شئيدى. ألبته چۆخ فرقلى دَگيل بير آزجا سنين تعبيرينله فرقليدى. دئييلن كلمه، گۆرۆلن يوخو، توتولان تۆى، بو گۆن سحر اؤلان اؤلۆم هامېسې بير ديلدن ايستفاده اؤلور و ياخۆد هامېسې بير ديلده يازېلېبلار. بير بيرىله قارشې دَگيللر. اۆستاۆسته دۆشۆرلر. خيلقت، يوخو، تۆى و اؤلۆمۆن بير ديللرى وار، يا دا ديلداشدېلار. دۆغومدان رؤيايا، رؤيادان تۆيا، تۆيدان اؤلۆمه و سۆنرا اؤلۆمدن تۆيا، تۆيدان رؤيايا، رؤيادان دۆغوما، هر شئى بيرليكده فېرلانېر. بوگۆن دۆغولان شئى آناوا اؤلۆمدۆر، سنله منه رؤيادې، باشقاسېنا دۆغومدور او بيرىسينه تۆيدو. رؤيا تۆى اؤلۆمۆن دۆغومو، بير كلمەدى دۆرد دَگيل. سن دانېشاندا، تۆى إليرسن، اؤلۆرسن، دۆغولورسان، رؤيا گۆرۆرسن. من بو فلسفەنى دۆنن سنين آناندان اؤرگندىم ايندى خالقېن ايشلرى ده او فلسفەنى كاميللەدير."
گۆردۆم حاجې جاببار اؤندەكى ماشېندان إنيب گئتدې ايرەلى، قاباقداكې ماشېنلارېن يانېندا دوروب نئچه ديقه دانېشدې، قايېتدې گلدى آمبولانسا سارې. آمبولانسدا او بيرى ماشېنلارا تاى دورموشدو. ماشېنلارېن هئچ بيرى حركت إتميردى. ايمامېن ماشېنې دا بئله.
" دئييرلر: ماشېنلار قراردې بوردا دورسونلار. گۆگدن هئليكۆپتئر قايېدېب ايمامې اۆن يئددينجى بۆلۆمه آپاراجاقدېر."
آمبولانسېن سۆرۆجۆسۆ دئدى: " دئيەسن قېفېللاندېق. آنجاق مرحومو آرخادا ساخلاماق اؤلماز."
" حاجې جاببار دئدى:"تكجه بير يۆلو وار."

" نه؟"
" ایندی کی، ماشین‌لار بوردا قالاجاق، جنازه‌نی گؤتۆرۆب گئدک، جماعاتین اورتاسیندان یولو آچاق آپاراق میرده‌شیرخانایا."
آغا ایبراهیم دئدی:" اولار میه؟ یول چوخدو! آدام‌لاری دا دۆشۆن إعتیراض إلرلر."
سۆرۆجۆ، باش‌لارینی اؤنه گتیرن اۆچ دؤرد نفرین سؤروللارینا جاواب وئریردی. نهایت بیری سؤروشدو هاردا شهید اولوب؟
بللی دَگیلدی شهید سؤزۆنۆ سۆرۆجۆ دئمیشدی یا او اۆچ دؤرد نفرمی؟ بیر سؤرو سؤرولموشدو و اویغون جاواب وئریلمه‌لیدی.
آغا ایبراهیم آغزین آچدی جاواب وئرسین، حاجی جابیار اونو اؤنله‌دی:" هاراسی اؤنملی دَگیل. شهید اولوب دای."
سؤرو سؤران کیشی دئدی:" آللاه رحمت إله‌سین:" سؤنرا بیزیم بئینیمیزده اولان سؤرغونو بیزدن سوردو:" میرده‌شیرخانایا نه‌جۆر آپاراجاقسیز؟"
آغا ایبراهیم دئدی بیز ده بونو دۆشۆنۆردۆک."
کیشی دئدی:" شهید خالقا عزیزدی. چیخارتساز إشیگه أل‌لری‌نین اۆستونده میرده‌شیرخانایا یئتیررلر."
ایبراهیم آغا دئدی:" دۆشۆنمۆرسۆز بو ساعاتدا جنازه گتیرمه‌گیمیزدن خالق راحات‌سیز اولار."
" إی آغا سیزین أللینیزده دَگیلدی. آللاهین أللینده‌یدی. خالق نییه ناراحات اولسون. بو شهیدلر اولمازسایدی اینقیلاب غلبه‌یه چاتاردی میه؟ باخین گؤرۆن نه غوغادی؟ بیز بو عظمتلی گونۆ، او شهیدلردن قازانمیشیق."
حاجی جابیار دؤنۆب یانی‌یؤوره‌سینه باخدی . سانکی قرار وئرمه‌دن دۆشۆنمک ایسته‌ییردی. آغا ایبراهیم اؤزۆنۆ ماجرالارا تاپشیرمیشدی، یاواش دئدی" مؤمکۆندی خالق سؤروشسون بو شهیدی هاردا گیزلتمیشدینیز ایندی نییه چیخاردیبسیز؟"
کیشی دئدی:" بیز ده یاردیم إده‌ریک."
حاجی جابیار باشین چئویریب أمر إله‌دی:" گلین آشاغا!"
إندیک. حاجی جابیار أللین قاوزادی، حاجی گؤلابا ایشاره إتدی هامی‌سین گؤتۆرۆب گتیرسین. جنازه‌نی چکدیک إشیگه.

بيزيم جمعيميزه قۇشولان كيشى تک دَگيلدى. برانكاردپن باشپندان ياپپشاراق دۇستلارپنا ايشاره إتدى ياردپما گلسينلر، اۇزۇ ده اوجادان دئدى:" لا الاه الا الله." جنازەنى أليميز اۇسته قالدپرماق همان، كيشى قپشقپردپ:" شهيد"! دۇر بريندەكىلر قپشقپردپ شهيد! جنازه كيشىنين تخمين إتديگى كيمى خالقپن أليندە يۇللاندپ. خالقپن أللرى بير كۇرپۇيدۇ جنازه اونون اۇستۇنده مقصده گئديردى. جنازه يئل كيمى گئديردى. إله اۇلدو اونون أصلى آداملارپندان يانپ بيزدن اوزاقلاشدپ. ايندى جنازه نه بيزيم و نه ده او اۇزگه كيشىله دۇستلارپنپن أليندە يدى، او تک باشپنا يۇل آچپب گئدردى. آغا ايبراهپم ، حاجي جاببار، حاجي گۇلاب، روقيه خانپم و فرنگيس خانپم آداملارپن آراسپندان سۇرعتله گئدرديلر. أحمدين جۇثەسى كيچيک اۇلدوغوندان داها يئيين و ايرەليده گئديردى، حاجي جاببارپن ايدمانچيلارى، ايدمان مهارتلرينه دايانماراق، جماعاتپن آراسپندان ويراژ وئريب گئديرديلر. ايرەليده، جنازه بعضىلرىنين أللرينده و باشپ اۇستۇندن گئچنده، شوعار همان قپسسا شوعارپيدپ:" شهيد! شهيد!" سۇنرا جنازه بيردن دايانديِ. دئيەسن بير مانئعه دگيبدير. ايبراهپم آغا و حاجي جاببار يئييننەميشديلر. سۇنرا أحمدى گۇردۇم، دۇم دۇز جنازەنين قارشپسپسندا دوروبدو. نئجه او قدر اوجالمپشدپ؟ سانكپ خالقپن چيگنينده دورموشدو. بيز جنازه دايانان يئره يئتيشنده، دووار گۇردۇک. آتپلدپق دووارپن اۇستۇنه. نئچەسى ده ياردپم إتدى. يقين بيليرديلر او جنازەنين صاحابلارپ بيزيک، خالق دووارپن او تاى بوتايپندا دورموشدولار، اۇنا گۇره ده بيز اوزاقدان، دووارپ گۇرمەميشديک. جنازەنين ده، دايانماق نەدنى بويوموش. دۇر بريمه باخدپم، قادپنلار يۇخودو. اۇنلار دووارداِن آتپلا بيلمزديلر. يقين بير يۇل تاپپب اۇزلرينى ميردەشيرخانايا يئتيرردپلر. ايندى بيز قبيرلرين اۇستۇندن، آغاجلارپن يانپندان و اۇستلرينده تازا گۇل اۇلان اوجا قبيرلردن ده، گئچيرديک. خالق قبيرلرين اۇستۇنده دورموردولار. بعضن قبيرلرين اۇستۇنه آياق قۇيوردولار و دايانمادان آياقلارپن چكيرديلر. بيز گئديرديک. ايندى جنازەنى تحويل آلمپشدپق گئدرديک. خالق هله ده دئييرديلر:" شهيد! شهيد!" جنازەنى آپاردپق ميردەشيرخانايا.

بۇمبۇشودو. دۆنن سۇن ساعاتلارا تای، دئیەسن ننه أکرمی بیر آز اۇنجه میردەشیرخانادان إشیگه چیخارتمیشدیلار. جنازەنی، دۆنن ننه أکرمین جنازەسین قۇیان یئره، قۇیدوق. سۇنرا قادین‌لار یئتیشدیلر. حاجی جابباربن خانیمی اۇنده گلیردی، آغلاییردی. روقیه خانیمین اۆزۆ چادیرا آلتیندایدی بیلینمیردی آغلاییر یۇخسا یۇخ. فرنگیس خانیمین اۆزۆ چادیرادان إشیکدەیدی و آغلاییردی. یقین روقیه خانیم ایستەییردی بیر آز اۇنجه اۇزۆنۆ آناسی‌نین قبیر اۆستۆنه یئتیرسین. آما دۇزمەلیدی. گۇرۆنتوسۆنۆ قۇرومالیدی.
حاجی جابباربار دئدی:"پس بونلار هانی؟"
حاجی گۆلاب گئتدی او بیری قاپی‌نین قاباغینا. خالق میردەشیرخانانین إشیگینده، بویاندا اۇیاندا دورموشدولار. سۇنوندا دۆنن‌کی او قۇجا خانیم تاپیلدی. اۇزۆ گلمیشدی. یقین اوزاقدان گۇرمۆشدۆ جنازه گتیرمیشدیلر، گلمیشدی. إشیکدن موختلیف شوعارلارین همهمەسی گلیردی. بعضن جماعات بیرگه شوعار وئریردی. بعضن ده شوعارلار بۇلۆم -بۇلۆم اۇلوردو، بونا گۇره موختلیف همهمەلر، بیرگه سسه دۇنمەدن، قارىشیردی و بیزیم قولاغیمیزا چاتیردی.
" قادینديمی کیشیدی‌می؟"
قادین بونو سۇردو و گۆزۆ ساتاشدی منه:" سن دۆنن بیر جنازه گتیردین، دَگیل‌می؟"
" یۇخ آنا دگیشیک توتوبسان. من ایندییەجن آیاغیمی میردەشیرخانایا قۇیمامیشام."
" هر کیمیدی سنه تاییدی. سۇن واختیدی بیر قۇجا خانیمین جنازەسیدی. یانمیشدی. پس سن دَگیلدین‌می؟"
دئدیم:" یۇخ آنا من دَگیلدیم."آغا ایبراهیم‌لا حاجی جابباربار دورموشدولار حاج فاطیمەنین جنازەسی‌نین یانیندا و شاشقین‌لیق‌لا بو صۇحبتی دینله ییردیلر.من بو قادین‌لا داشیماغیمی چۇخ قۇرومالیدیم. قۇرخوردوم دۆنن‌کی بیر شکیلده اۇلان او آدام‌لار و مالالا یئتیشسینلر. آللاه آللاه آلیردیم اۇنلاردان خبر اۇلماسین. چۆن اۇنلار منی دۇغرو دۆزگۆن گۇرمۆشدۆلر و او قۇجا خانیمین سۇزۆن تصدیق إدردیلر.

قوجا خانىم دئدى:" چوخ غريبەدى. كيشى سنله عئينيدي. إله بو پاتلئتده. دئيەسن هم اؤلۆ غريبيدي هم ده كيشى. ميردەشيرخانادا اولان كيشىلر، جنازەنى آپاردىلار قبيره. باشي يانمىشدي."
روقيه خانىمين آغلاماق سسى گليردى. سونرا حاجي گۆلاب بير مالللا يلا گلدى. آنجاق مالا دۆننكى مالللا دَگيلدى. يقين او كيشىلر ده تاپيلمازدي. مالللا اوجا بويودو، دئيەسن حاجي گۆلاب جماعاتين ايچيندن تاپيب گتيرميشدى. چۆن ميردەشيرخانانين يۆل يۆلاجاغين بيلميردى. او قوجا قادين منه خيطاب دئدى: دئنه گؤتورۆب گتيرسينلر ايچەرى."
آغا ايبراهيم دئدى:" جريان نەدى؟"
دئديم" يازيق قاري دگيشيک توتوبدور."
جنازەنى قاوزايىب آپاردىق ميردەشيرخانايا، گلديک إشيگه. حاجي گۆلاب، حاجي فاطيمەنين اوتاغيندا إشيتديگيميز سۆزلرى آغلار خانيمي‌سينا تسكين اولاراق دئييردى:" بيليرم سنه بير آنا كيميدى آما چاره يوخدو گئتمەليدى. هامىمىز گئتمەلييىک."
آغا ايبراهيم دئدى:" گرچكدن دگيشيک توتموشدومو؟"
" منيم بورا گلمەگيمين نەدنى يوخودو من شهردەيديم."
حاجي جابار دئدى:" گؤرمەدين قاري‌نين گؤزۆ قارا سو، گتيرميشدى؟ دۆزگۆن گؤره بيلميردى."
قاري‌نين گؤزلرى‌نين، غريبه بير أگرى‌ليگى وارپيدي، آما من گؤزلرى‌نين سو گتيرمەسين گؤرمەميشديم.
آغا ايبراهيم دئدى:" صاباح دا منى بيرى‌له دگيشيک سالماسي مۆمكۆندۆ."
دئديم:" آغا ايبراهيم ، گرچكدن سن دۆشۆنۆرسن دۆنن من بوردايديم؟"
گيلايه إتدى:" سن بير هفته اؤنجه گئجه ياري‌سي گئديبسن آنامين يانينا، بۆيۆن اؤلندن سونرا دئييرسن، دۆنن ده سنين بوردا اولماغين اولاسي‌دير، بير ايكى هفتەدن سونرا منه دئيەجكسن." سونرا اوشاق‌لار كيمى آغلاماغا باشلادي:" سن نييه آنامين يانينا گئدنده منه دئمەدين؟"
" بابا سن يوخودايدين. هامي ياتميشدي. او رحمت‌ليک منى سسلەدى."
" نييه سونرا دئمەدين؟"
" آخي سنين حالبوا نه فرق إدردى؟"

" فرقی بویودو أن آزي من آنامېن سئوینجلرینین بیرینی گؤرەیدیم. او ایمامي گؤره بیلمەدی!"
" اینان آغا ایبراهیم منی گؤرمەگه سئوینمەدی. سئوینسەیدی ده، چوخ سئوینمەدی. آغا ایبراهیم ، او گؤرۆش یوخو کیمیدی. سونرا دا سنه تعریف إده بیلردیم. من بیلسەیدیم آنان بو تئزلیکده اؤلەجکدیر، اؤنجەدن بو سوزرونو سنه دئییردیم. اؤنملی دَگیلدی."
" آنجاق حسین آغا اونوتما بیزیم إویمیزه گل دئیه خواهیشیمین نەدنی، آنام ایدی، اونون سیاسی زیندانېنې گؤرمک آرزیسي ایدی. او سنی گؤرنده من اوردا اولماق ایستەییردیم."
" اۆزگونم آغا ایبراهیم . قوصور مندەیدی."
بیردن حیس إتدیم منله آغا ایبراهیمي باغلایان شئی، آناسینین وارلیغي ایدی. او گئدندن سونرا بیزیم علاقەمیز بیتیردی.
قوجا قادین چیخدي إشیگه. اۆزۆن توتدو منه:" جنازه کیمیندی؟"
حاجي جابباربار قاباغا دۆشنلیک إلەدی:" بیزیم هامیمیزیندي، نئجه میه؟"
" نه ایشیقلي اۆزۆ واردي! نه گؤزل اۆزۆ واردي. نه گؤندۆ بۆیۆن آللاه! بو گؤنۆن برکتینه بیر قوجا خانیمین اۆزۆ إله ایشیقلي اولور. آللاه، سویو اۆزۆنه تؤکۆردۆم اۆزۆندن نور قالخیردي. سیز اوغلانلارسیز؟"
حاجي گؤلاب، روقیه خانیم، فرنگیس خانیم و حاجي جابباربن خانیمیسي لا أحمد ده بیزه قوشولدو. قاریبن سؤزلرین إشیدیردیلر.
قوجا خانیم تیکرار دئدی:" سیز اوغلانلارسینیز؟"
روقیه خانیم دئدی:" نۆلوبدو؟"
قوجاخانیم قایيتدي روقیه خانیما:" قیزیم، سن قیزیسانمي؟" روقیه خانیم هن، یوخ دئمەدن، قوجا دئدی:" قوی اۆزۆوه باخیم." و دوغرودان گئدیب روقیه خانیمین چادیراسیني اۆزۆنه توتدو. بیز بیر شئی گؤرمەدیک و او اؤزۆ اونو تاماشا إتدی. سونرا دئدی:" بەبه! بەبه! گرچکدن إله بیر آنادان، بئله بیر قیز! بللیدی! سوروشماق لازیم دَگیل! عئین آناسیدي. بیر آلمانې ایکی یئره بؤلن کیمی. بختەور اولاسان قیزیم. آناوین قبرینه نور یاغسین. بللیدی آنان مؤمۆنه خانیم ایدی. نه! بیر قیز تربیت إدیب! ایمان اۆز گؤزۆندن تؤکۆلۆر. قوی اۆزۆوۆ اؤپۆم. بیر آن روقیه خانیمین چادیراسي آلتا گئتدی اوردا قالدي، سوکوتدا. سونرا

باشېنې قاوزايياندان سۇنرا، دئدى:" آللاه بيرينى اۆتلاييپر، دۆننكى خانېم كيمى، بيرىنين اۆزۈنۈ ايشېقلاندېرپر، بو خانېم كيمى،! دۆنن سۇنونجو يووان اۆلۈنۈن اۆزۈ يۇخودو. بۆيۈن بيرينجى يودوغوم خانېم بير پارچا ايشېق ايدى. آللاه سنه شۆكۈر.!"
و قۇيدو گئتدى. آغا ايبراهېم مات- مات منه باخېردې. روقيه خانېم إله هيجان‌لا آغلاياردې تامام بدنى تيتره‌ييردى. حاجې گۈلاب تسكين وئرمه‌گه چالېشدې، روقيه خانېم چادېرا آلتېندا دئدى:" حاجې، من‌له ايشين اوڭماسېن! راحات بوراخ!" حاجې گۈلاب دئدى:" روقيه، يئتر دا!" آما سانكې بو سۇزلر روقيه خانېمې تسكين يۇخ تحريک إتدى. آغلاماغې‌نېن سسى اوجالدې، بدنى سيلكه‌لندى، بيردن گۇردۈک أل‌لرى چادېرا آلتېندا قالخدې، روقيه خانېم تۆكـلرين يۇلماغا باشلادې. فرنگيس خانېم‌لا حاجې حاببارېن خانېمې‌سې ساكيت إتمه‌گه چالېشدېلار، آنجاق اۆزلرى ده آغلاييپردېلار. روقيه خانېم اۆزۈنو ايكى قادېنېن أليندن ده قورتارېب قاچدې. سۈرعت‌له راهرۇوى قاچدې. چادېراسې باشېندان دۆشدۈ . بيز هامېمېز قاچدېق. حاجې گۈلاب هامېدان اۆنده. روقيه خانېم پيلله‌ده دورموشدو و او قدر جمعيت و بهشت زهرايايا خيطاب قېشقېرېردې:" آنا!آنا!آنا! آنا!" بعضى‌لرى سسى إشيتمک همان قاچدېلار ميرده‌شيرخانايا طرف. حاجې گۈلاب ميرده‌شيرخانانېن قاپې‌سېنا يئتيشدى. ايلک خانېمې‌سې‌نېن چادېراسېنې باشېنا سالدې و سۇنرا خانېمې‌سېنې دۆم دۆز قوجاغېنا آلېب يئردن قالدېردې. سۇنرا ميرده‌شيرخانانېن قاپې‌سېنا هوجوم گتيرنلرى سايمادان، قايېتدې خانېمېنې گتيريب حاجې فاطميه‌نى يووان سالۇنون آغزېنا قۇيدو. روقيه خانېم قېشقېرېردې:" آنا! آنا! سۇنرا دئدى:" ننه!ننه!" فرنگيس خانېم‌لا حاجې گۈلابېن خانېمې اۇنو حاجې گۈلابېن قوجاغېندان چېخارتدېلار. فرنگيس خانېم روقيه خانېمېن باشېنې قۇيدو چيگنينه، بير قۇرخان اوشاغې دانېشدېرېب محبتلى سۇزلر دئيه‌ن آنا كيمى، دئدى:" آغلاما گۈلۈم، آغلاما عزيزيم، سن آللاه بو قدر اۆره‌گى يانېق اۇلما! آغلاما منيم قرارسېزېم! بيليرم نييه ناراحاتسان، آغلاما ! ساكيت اۇل! سن آللاه ساكيت اۇل!" حاجې گۈلاب ناماز قېلماق اۆچۈن تاپان ماللا، روقيه خانېمېن اوجادان قېشقېرماق سسينه ميرده‌شيرخانايا گلن آدام‌لارا دئدى:" گئدين ميرده‌شيرخانادان رحمت‌ليگى گتيرين. نامازېنې إشيكده

قبلپرېق." آغا ايبراهيم ، حاجي جابباار و من ماللانېن أمرينه ايطاعت إتديک و خالق‌لا گئتديک ايچه‌رييه. جنازه‌نی قاوزادېق گتيرديک، سالونا. اوردان لا اله الا الله دئيه -دئيه گتيريب قويدوق إشيگه. بير چوخ جمعيت نامازا قوشولدولار. سانکي ماللانېن دالېندا بهشت زهرادا اولان بۆتۆن جمعيت نامازدا ايشتيراک إتميشديلر. حاج جابباار دئدی:" نه موتلو حاجي فاطيمه‌يه! باخ گؤر نه جماعات اونا ميت نامازي قبلپرلار!"

نامازحالېندا بهشت زهرانېن گؤيگونده بير هئليکوپتئر گؤرۆندۆ. همان هئليکوپتئريدي. يقين گئديب ايمامي گؤتۆرۆب گتيريردی.کسين اون‌يئددينجی بؤلۆمده قيامت‌يدي.

جنازه‌نی قالدېردېق. بو دفعه اؤزۆمۆز جنازه‌نين آلتېنا گيرمه‌ليديک. چۆن خالق بيلميردی اؤلۆ هاردا قويلامالېدي. حاجي جابباار حاجي فاطيمه‌نين قبری‌نين آدرئسين آلمېشدي. شوعار وئرن و يا صلوات چئويرن آدام‌لار جنازه‌نی ألدن أله وئريردیلر. بيز جنازه‌نی تکجه سۆن مقصده ساري يۆنلديردیک. نهايتده جنازه‌نی يئره قويانداا، گؤردۆم همان من تانېيان توزپاق ايدی، يئر ده إله، من تانېيان يئريدي و خوشبخت‌ليک له، قبير قازان همان دَگيلدی. بلکه ده گۆنۆز اولان شيفت‌له گۆن باتان شيفت‌لری فرقليديلر. حاجي جابباار قبرين نيشانه‌لرين دئيه‌نده بيلديم نۆمره ده همان‌يدي.

پس حاجي جابباار بير عادی اؤلۆيه قبير آلمېشدي، شهيده يۆخ. ننه أکرمين قبری سۆنونجو قبريدي. جنازه قويماغا بيرينجی قبير بۆشويدو.. حاجي فاطيمه‌نين قبری بويودو. طالئع بئله‌يدی ايکی قادېن موختليف دۆنيادان، اولاري بيرليکده تانېيان‌لارېن وسيله‌سی‌له، بير بيری‌نين يانېندا قويلانالار. دئيه سن بو ايکی قادېنېن اؤلۆمۆنۆن آراسېندا، زامان مسافه قۆيمويوبدور.

اونلاري قوجاقلايان تورپاغېن گؤزۆنده پاک و ناپاکېن آراسېندا فرق يۆخودور.

باشېمي قالدېردېم روقيه خانېمي آختاردېم. أحمد اۆچ چادېرالي قادېنېن اؤنۆنده گليردی. حاجي جابباارېن خانېمي‌سي‌نېن اۆزۆ فرنگيسين اۆزۆندن آز إشيکده‌يدی. روقيه خانېمېن اۆزۆ چادېرادايدي. ايکی قادېن اونو قوجاقلاييب گتيريردیلر، سانکي دۆشمکدن قۆرخوردولار. چادېرا

آلتېندا گۆرۆنن دورومدان بللیدی او دا، اۆزۆنۆ دۆستلارېنا تاپېشېرېب و آیاغېنېن آلتېنا باخمېر. کیشی‌لر بۆش قبرین قېراغېندا دورموشدولار. روقیه خانېمې دۆلو قبرین باشېندا ساخلادېلار. بیلیردی‌می، آناسې‌نېن قبری‌نین باشېندا دوروب؟ باشې یئنه یوخارېدایدې. بللیدی آیاغې‌نېن آلتېنې و قبری گۆره بیلمیردی. حیس إدیردیم اۆنون مندن نیفرتی اۆلار، چۆن من اۆنو آناسې‌نېن تۆرپاغا تاپشېرماق مراسیمیندن محروم إتمیشدیم. چادېرا آلتېندا نه دۆشۆنۆردۆ؟ خیالېندا، او یاشېل گۆزلری، هاراني گۆرۆردۆلر؟

حاجې جاببار و حاجې گۆلاب، جنازه‌نین او باش بو باشېندان یاپېشدېلار، یاواشجا، آشاغادا دوران قبیر قازانېن طرفینه وئردیلر. یئنه دۆنن‌کی مراسیم تیکرار اۆلدو، بو کز آغا ایبراهېم گئتدی آشاغا، کفنین اۆزۆنۆ بیر آز آچېب و او ایشېق تیکه‌سینی تۆرپاغا قۆیدو. آغا ایبراهېم باشېن قاوزاېیب قبیردن آتېلاندا، قۆل‌لارېنې بدنینه دایاق وئردی. بهشت زهرانېن موختلیف همهمه‌لری‌نین ایچیندن بیر سس گلدی. قبیر قازان قبیر ده، روقیه خانېم چادېرا آلتېندا باشې یوخارې آناسې‌نېن قبری‌نین یانېندا، بللی دَگیلدی تانېېیرې یۆخسا یۆخ، آغا ایبراهېم آغلار گۆزلر یله، فرنگیس خانېم و حاجې جاببارېن خانېمې روقیه خانېمېن ایکی طرفینده، أحمد مرتضی‌نین و مرتضی او بیری کیشی‌لرین یانېندا، هامې، إله اۆلدوق‌لارې کیمی قالدېلار. سانکې گۆرۆنمه‌گن بیر فوتو شکیل بۆتون اۆردا حاضېر اۆلان‌لاردان شکیل چکیر. بۆتون همهمه، هلهله، و داغېنېق سس‌لر ساکیت اۆلموشدولار، سس دئییردی:

بیز بیر زامان‌لار مۆصۆبت‌لر چکمیشیک، بۆیۆک مۆصۆبت‌لر و بعضی غلبه‌لریمیز ده اۆلوبدور. ألبته اۆنلار دا بۆیۆکۆیدۆ. جاوان اۆلن خانېم‌لارېن مۆصۆبت‌لری، اوشاق‌لارېنې ایتیرن کیشی‌لر، آتالارېن أللدن وئرن اوشاق‌لار. إولادلارېن أللدن وئرن‌لری دۆشۆننده چیگین‌لریمده آغېرلېق تاپېلېر. بیزیم میللتیمیزه بو قدر زیانېن دگمه‌سی‌نین عۆهده‌سیندن، گله بیلمیرم. من بو میللتدن تشکۆر إده بیلمه‌رم، بونلار هر شئی‌لرین آللاه یۆلوندا وئریبلر. بۆیۆک و موبارک آللاه اۆزۆ بولارا أجر وئرمه‌لیدی.

گۆزۆم دۆشدۆ حاجې جاببارا او یئریندن ترپنمه‌دن و یا یا باشېنې ترپتمه‌دن یاواش آغلاېیردې. شۆبهه‌سیز بو سۆزلرین موخاطبی اۆیودو.

هله، شوکوهون قبری هاردایدی؟ یقین اون یئددینجی بؤلوّمؤدوّ. و کسین حاجی جاببار حیس إدیردی شوکوه تؤرپاقلی سئلولوندان بو سؤزلری إشیدیر و دیری‌لر آنلامیبیان او درین معنانی راحات‌لیقجا درک إله‌ییر.
أسین سسی اوزیان بویانا آپارپردی و بعضی کلمه‌لر و جؤمله‌لر گاهدان إشیدیلمیردی. آما بعضن ده تام آشکار ودانیشیلان کیمی إشیدیلیردی:
هرملیتین طالئعی اؤزوّنه باغلیدی. میه بیزیم آتالارپمیز بیزیم صاحابیمیزدیلار کی، سئکسان و یا یوّز ایل بوندان اؤنجه بیزیم طالئعیمیزی موّعین‌لشدیرسین؟
بو دا محمدرضا شاهین سلطنتی‌نین قانونی اؤلماماغینا بیر نه‌دن. بوندان علاوه، توتاق او زامان بو دؤزلدن سلطنت و مؤسسان مجلیسی، دؤزؤدؤر. اؤز طالئعی اؤز ألینده اؤلمالی خالق بو زاماندا دئییر: بیز بو سولطانی ایسته‌میریک. بونلارین طالئع‌لری اؤز أل‌لرینده‌دیر. بو دا بیر یؤلدی کی، بونو ثابیت إدیر اونلارین سلطنتی باطیلدی.
سسی داغیدان نسیم، بعضن آیاق‌لارین آلتینا گیریردی، تؤرپاغی ذره ذره قبرین قیراق‌لارینداں قالدیریب تؤکوّردوّ حاجی فاطیمه‌نین قبرینه. دئیه‌سن تؤرپاق قبری دؤلدورماغا تله‌سیردی. کفنلی جنازه او دار و درین سئلولدا، سانکی اوّشوّیوّردوّ و اوّشوّمه‌سین دئیه، بیر آز اؤنجه یاردیم إدیب قبری دؤلدورماق‌لارینی ایسته‌ییردی.
بیز إعلام إدیریک اؤزوّنوّ قانونی دئولت موّعریفی إدن دئولت، اؤزوّ ده قانونو اؤلماسینی، قبول إتمیر. اؤزوّ نئچه ایل بوندان اؤنجه، ویزارت ألینه دوّشمه‌دن، غئیرقانونی اؤلماغینی قبول إدیردی. ایندی نؤلوبدو دئییر من قانونویام؟... بئله‌لیک‌له او میللت کی باغیرپر بیزیم بو دئولتیمیز بو شاهیمیز بو مجلیسیمیز قانونا قارشیدی و بیزیم شرعی و بشری حاققیمیز بودور اؤز طالئعیمیز اؤز ألیمیزده اؤلسون، بو میللتین حاققی بودو، تهراندا بیزه شهیدلر قبریستان‌لیغی دؤزه‌لده‌لر باشقا یئرلرده ده همچنین!. من دئمه‌لییم محمدرضا شاه پهلوی، بیزه خبیث خایین، گئتدی، قاچدی هر شئیی باده وئردی. مملکتی خاراب إتدی، قبریستان‌لاری آباد.
آغا ایبراهیمین اوزوّنه باخدیم. آغلامیردی، إله باخیردی دئیه‌سن یئلده گلن سس‌لره گؤزلری‌له باخیردی. بیردن أل‌لری دیقتیمی چکدی. عصبی حالتده أل‌لرینی دؤگؤنلؤیوّب یوموروق إدیب یئنه دؤگؤنلؤیدوّ. سانکی

نئچه آن سۆنرا اوچوب بيرى‌نين ياخاسېندان ياپېشېب و يومروق‌لا أنگينى أزه‌جک‌دير.
بيزيم بۆتۆن اينسان‌لارېمېزې و اينسان گۆج‌لريميزى آرادان آپارېبدې.
بو آدام اؤز نؤكرى أللە فيسق فوجور مركزلرى دۆزلديب‌دير.
تئلويزيۆن فحشا مركز ايدى، راديۆسونون چۆخو فحشادې. آچېق اولماغا ايذين وئرديكلرى مركزلر، فحشا مركزلريدلر و بونلار أل أله وئريبلر. تهراندا مشروب ساتان‌لار كيتاب ساتان‌لاردان چۆخدو. باشقا فحشا مركزلرى ده ألى ماشاللاهدې. نييه بيزيم سيناماالارېمېز فحشا مركزلريدې؟ بيز سينامايلا موخاليف دَگيليک. بيز فحشا مركزلرى‌له موخاليفيک. بيز راديۆيلا موخاليف دَگيليک بيز فحشايلا موخاليفيک. بيز تئلويزيۆن‌لا موخاليف دگيليک...
حاجې گۆلاب باشېنې گؤگه قالدېردېغې حالدا- دئيه‌سن گؤگدن گلن قافيله‌نين سسينه قولاق وئريردى- بيردن باشلادې آغلاماغې، گؤز ياش‌لارې اۆزۆنۆ اؤرتدى و چيگين‌لرى‌له سينه‌سى تيتره‌مه‌گه باشلادې.
" فحشا" كلمه‌سى اونو اؤزلۆگۆندن چېخارتمېشدې‌مې؟ چۆن گؤرۆردۆمۆ سلطنت اورگان‌لارې‌نين جۆرم‌لرى اونون خانېمې و قاين‌آناسې‌نين أسكى جۆرم مئعيارلارې‌لا اؤلچۆلۆر، آغلامېشدې.
قايېدېب روقيه خانېمې گؤردۆک بللى دَگيلدى چادېرا آلتېندا نه‌يى دۆشۆنۆر. ترپنميردى آغلتېمساردې. فقط اۆزۆنۆ يوخارې توتموشدو.
آياغې‌نين آلتېنا باخماغا حاضېر دَگيلدى. اونون و آناسې‌نين أسكى سوچ‌لارې بهشت زهرانين فضاسېندا و داغېنېق كلمه‌لرين قالېيېنده، سلطنت‌لرى، تئلويزيۆن‌لارې، راديۆلارې و مطبوعاتى،محو إده بيلردى. يقين چادېرا آلتېندان اۆزۆنۆ سسين سئحرينه تسليم إتميشدى و كلمه‌لرين آنلامېنې آيدېنجا درک إده بيلميردى. حاجې گۆلاب بونا گؤره‌مى آغلاېپردې؟ حاجې گۆلابين حيات سۆره‌سينده، پهلوى سلطنتى‌نين بۆتۆن حيات سۆره‌سى ده، اؤلوردو، اينسانين روحونون فيسادې‌نين حئساب قايتارماق زامانې چاتمېشدې‌مې؟ گرچكدن حاجې گۆلاب نه دۆشۆنۆردۆ آغلاياراق؟ بلكه بيردن بيره سوچلولوق دويغوسو تاپمېشدې، روحو پاكلاشېب و نسيمده گلن صلابتلى سسه لايېق اولسون دئيه، آغلاېپردې!

بیزیم جاوان‌لارین قانی بو یؤن‌لرده، تؤکؤلؤبدؤر. تؤکؤلؤبدؤ کی بیز آزادلیق ایسته‌ییریک. بیز ٥٠ ایلدی بؤغونتودا یاشایپرپق. نه مطبوعاتیمیز اؤلوب نه ده دؤز، رادیو تئلویزیؤنوموز اؤلوبدور. نه خطیب دانیشا بیلیردی و نه منبر أهلی دانیشا بیلیردی. نه ایمام جماعت اؤزگؤرلؤکجه ایشین گؤره بیلیردی و نه ده میللتین طبقه‌لری اؤز ایش لرینه داوام إده بیلیردیلر. اونلارین زامانیندا دا بو بؤغونتو داها چوخ قالیردی و قالیری و ایندی ده اونون یاریمچی‌لیق سلطنتی کی قالیر بو بؤغونتو دا قالیر. بو آدامین اؤزؤ، او آدامین دئولتی، او آدامین مجلیسی هامی قانونا قارشیدیلار، داوام إتسه‌لرسه سوچلودولار و محکمه اؤلمالیدیلار. من دئولت قوراجاغام. من بو دئولتین آغزیندان ووراجاغام. من دئولت قوراجاغام، من بو میللتین یاردیمی‌یلا دئولت قوراجاغام. منی قبول إدن بو میللتین أللی‌له...

سس دایاندی. چؤن بیردن بعضی‌لری سؤن سؤزلری إشیدنده أل چالماغا و بعضی‌سی ده صلوات چئویریردیلر بؤتؤن بهشت زهرا سسلندی. بیز نه إده‌جه‌گیمیزی بیلمیردیک. آغا ایبراهیم سؤن سؤزلری إشتمه‌گه گؤره أل‌لرینه حاکیم اؤلا بیلمیردی و دورومو اونوتموشدو، و دؤز بیزیم باشیمیز اؤستو کفنلی و آچیق قبرین یانیندا باشلادی أل چالماغا. هامی شاشقین باخیردیلار. بو مؤددتده آغلایان حاجی گؤلاب آغلاماغینی کسدی و شاشقین حالدا آغا ایبراهیما باخدی .

حاجی جاببار سسلندی:" نه ایش گؤرؤسن آغا ایبراهیم ؟ صلوات چئویر!" آغا ایبراهیمین أل‌لری هاوادا قالدی. چئوره‌سینه باخدی . هامی دئدی:" صلوات! صلوات! صلوات!" آغا ایبراهیم ، قاپیلدیغی خلسه عالمیندن چیخدی أل‌لرین آشاغا سالدی و اوتانقاچ هامیا قوشولدو. هامی بیرگه دئدیک:" اللهم صل علی محمد و آل محمد اللهم صل علی محمد و آل محمد! سؤنرا اوزاق‌لاردا کی صلوات و أل چالمالارین سسی یاتدی و گؤرؤلتو سس آیدینجا إشیدیلدی:

او أسکی حئیثیت‌لر و أسکی ظؤلم‌لری بیز قویمارپق یئنی‌دن قایپتسین. قویمارپق محمدرضا قایپتسین. بونلار ایسته‌ییرلر اونو قایتارسینلار. آی میللت آیپق اولون ! پیلان تؤکؤرلر. بو کیشی اوردا اولان یئرده سیتاد دؤزلدیب. ایلیشکی‌لر دؤزلدیرلر. بیزی او دئورانا قایتارپرلار کی اوردا بؤغونتو ایچینده اؤلسون و بیزی وارلیق‌لارپمیزی آمریکانین بؤغازینا

تۆكۆلسۆن... من عرض إديرم، واجيبدير هامېمىز بو نئهضتى داوام إدك. اۆنلار ييخېلاناجان .اۆندا بيز ميللتين رأىله، مؤسسان مجليسى دۆزلدەريک و ايلک و دايىمى دئولتى موعين إدەريک.
يئنه هامي صلوات چئويردى. بيزيم ده جمعيميز صلوات چئويردى و سس او نسيملە قاريشدي:
بيز قان وئرميشيک. بيز جاوان وئرميشيک. بيز حئيثيت و آبېر وئرميشيک. بيزيم شئيخلريميز حبسه گئديبلر، زجر چکيبلر. بيز ده ايستەييريک أرتشيميز باغېمسېز اۆلسون. أرتشبد بگ سن باغېمسېز اۆلماق ايستەميرسنمى؟ آغاى سرلشکر سن باغېمسېز اۆلماق ايستەميرسنمى؟ نۆکر اۆلماق ايستەييرسن؟ من سيزه نصيحت إديرم گلين ميللتين قوجاغېنا و ميللت دئيەن سۆزلرى دئيين. دئيين بيز باغېمسېز اۆلمالېيېق.
ايندى داها، باشقا عالملرده سئير إدن من اۆزۆمۆيدۆم. صۆحبتى گئدن تيمسارلارېن بيرىنين حياتي اۆنۆمدەيدى: تيمسار شادان. بيليردىم نه خبرلر وار. تبريزين باغېنداکي زيندانېندا، ماهييا خيطاب دئديکلرى سۆزلرى خاطېرلادېم و شادان عايلەسىنين مکتوبلاري يادېما دۆشدۆ . سوسن- هئچ گۆرمەديگيم بيرى- بئينيمده فغان إديردى سانکي، شاهېن اۆردوسونون، بۆتۆن أرتئشبدلارېن ، سئپهبدلارېن و تيمسارلارېن، باغېملي اۆلماقلاريېنين جانلي شاهيدى اۆدور. تکجه سودابه شادانېن مکتوبلارېن دا ايشاره اۆلونان او قېز، او روزگار محلينده، بهشت زهرادا، حاجي فاطيمەنين اۆستۆ آچېق قبرينده، او عظمتلى سس أسن ده، گيزلين بير حوضور تاپېشدي و ذئهنيمين دريندن منه دئييردى" موخاطب منم سوسن شادان، سودابه شادانېن و آمريکالي بيلتمورون اوشاغي؟ بيلتمور يادېندامي؟ آتام؟ يادېندامي؟" بيردن بيره اۆز، خاطيرەلريمدن غريبه بير بئزارلېق حيسسى تاپدېم. کئشکه يادداشتېم سيلينردى. کئشکه منيم حافيظەمى دۆنن دۆلدوران قبير ده و ياخۆد بوگۆن دۆلدوراندا، قويلاناردي. باشېم اۆستۆنده سس دئدى:
بيز نيظامى داغېتماق ايستەميريک. بيز ايستەييريک نيظام قورونسون. أليته ميللتدن اۆلان و ميللتين قوللوغوندا اۆلان نيظام. باشقالاري اۆنو قۆرويان و اۆنا فرمان وئرن نيظامى يۆخ. والسلام عليكم و رحمه الله و بركاته.

نەدن منی ده او اۆستۆ آچیق قبیر ده حاجي فاطیمەنین یانیندا قویلامیردیلار؟ هامي دئدیلر:" اللهم صل علی محمد و آل محمد." حاجي جاببار أل چالماق ایستەینلره دئدی:" یوخ، یوخ، صلوات چئویرین! صلوات چئویرین!"
هامي نئچه دنه ده صلوات چئویردی و دانیشماق بیتمیشدی، یوللانیردیلار. بیزیم چئورەمیزده سسلر، دئییلیردی بهشت زهرادان گئتمک واختیدي. بیزه یوخ آنجاق. بیزیم ایشیمیز وارییدي. سونرا،هئلیکوپتئر بهشت زهرانین گؤیگونه قالخدي، فیرلاندي بیلینمەدی اوتوردو یوخسا هارا گئتدی. سونرا اوزاقدان سسی گلیردی، گئدیردی. تۆرپاغي تۆکمەگه باشلادیلار. چوخ تئز قبیر دولدو. سالداش قویدولار، زیغ توتوب داشین یانلارینی یاخشي توتدولار. حاجي فاطمه- آخي میه قبیردن قاچماق ایستەییردی داشین دۆرەسینی زیغلا توتدولار؟- او تۆرپاغین أبدی ایسارتینده قالدي.
قبرین کنارینداا اوتوردوق. کیمسه آغلامیردي، ایبراهیم آغا بئله، فاتیحه اوخویوب دوردوق. او اۆچ قادین ننه أکرمین قبریnین کنارینداا دورموشدولار. سانکي قوروموشدولار. او زامان حاجي جاببارین خانیمي ایشارەیله أرینی ایستەدی. حاجي جاببار گئتدی. خانیمي یاواش اونا بیر سۆز دئدی، أری آیریلیب، گلدی حاجي گۆلابا دئدی:" روقیه خانیم سنی ایستەییر." حاجي گۆلاب گئتدي خانیمیسینین یانینا. من سسلرینی إشیدم دئیه، ایرەلی گئتدیم. روقیه خانیمین سسینی إشیتمەدیم. چادیرا آلتیندان أریله دانیشیردي. أری دئدی:" بورا بیریnین قبریدي. بوراني آلماق اوزلماز کی!" روقیه خانیم سسی اوجالدي:" کیمین قبر یدي؟" من نه بیلیم؟" آدي یوخدی. هله داشین قویمویوبلار." روقیه خانیم دئدی:" کیمین قبریدي؟" حاجي گۆلاب دئدی:" دئدیم بیلمیرم. کیمسه بیلمیر. دئیەسن دۆنن قویلویوبلار. سون قبیردی. رحمتلیک حاجي فاطیمەنین قبریندن اوئنجه." روقیه خانیم دئدی کیمین قبریدي؟" سسی عصبیدی. حاجي گۆلاب دئدی بیلمیرم کیمسه بیلمیر. حاجي فاطیمەنین یانیندا سنه قبیر آلماق ایستەییرسنسه، او بیری قبری آلارام اوزا بۆشدی." فرنگیس دئدی:" روقیه خانیم ایندی قبر آلماق واختیدیمي؟ سن گنج قادینسان قبری نئینیرسن؟" روقیه خانیم دئدی: کئشکه او ایکی قبرین آراسي منیم قبریم اولاردي." حاجي گۆلاب سوردو هانسي

قبیرلرین اوزتاسي؟" بو قبریله حاجي فاطمه‌نین قبری‌نین آراسي."
حاجي گؤلاب دئدی:" بورا بؤش دَگیل. حاجي فاطیمه‌نین قبریندن سؤنرا قبیرلرین هامي‌سي بؤشدولار." روقیه خانیم دئدی:" پس اؤ بیری قبری آل."
بیزیم چئوره‌میزی بؤشالتمیشدیلار و قاپیپا ساري هوجوم گتیریردیلر. یالنیز اون‌یئددینجی بؤلؤمؤن أطرافي شولوغویدو. سؤنرا هامیمیز یؤللانیب حاجي جاببارین آرخاسینجا گئتدیک شوکوهون قبری‌نین اؤستونه. یؤل بؤیو دؤشؤنؤردؤم روقیه خانیم بیلیردی‌می، آناسي‌نین قبری‌نین اؤستونده دوروبدو.
شوکوهون قبری‌نین اؤستونده گؤردؤم اؤ یؤخدو. حاجي گؤلابدا یؤخودو. یقین قبیر آلماغا گئتمیشدیلر. بیزبوردان گئدنده قبریستان بؤشالیردی. بیر ده گؤردؤک حاجي گؤلاب اؤنده، روقیه خانیم آرخادا اوزاقدان گلیرلر. حاجي جاببار دئدی:" نه گؤنؤیدؤ، آللاه نه گؤنؤیدؤ! اؤ قدر آدام هارا گئتدیلر؟" ایبراهیم آغا قایيدیب قبریستانین درندشت صحنه‌سینه باخدي . قبریستانین سؤن قبری اؤنون آناسي‌نین قبریدي.
اؤندان سؤنرا گؤز ایشله‌دیکجه دؤزگانلیق ایدی. آغا ایبراهیم دؤزگان‌لیق‌لارا باخیردي و حاجي جاببارین کلمه -کلمه سؤزلرینی کلمه- کلمه تیکرار إدیردی:" نه گؤنؤیدؤ، آی آللاه نه گؤنؤیدؤ! اؤ قدر آدام هارا گئتدیلر؟" سانکي سؤزلری‌نین تک به تکینه اؤزل بیر فلسفه آنلامي وئرمک ایسته‌ییردی.
یاریم ساعات سؤنرا ماشین‌لارین یانینا یئتیشدیک، حاجي گؤلاب‌لا روقیه خانیم دا، اوردایدیلار. حاجي گؤلاب بیر آز سؤلقونودو. آما جاجی جاببار قیزی‌نین قبرین زیارت إدندن سؤنرا یؤنگؤللشمیشدی.آغا ایبراهیم دئدی:" یؤللاناق." آمبولانس گئتمیشدی. اؤنا گؤره هامي اؤ ایکی ماشیندا اوتورمالیدیق. فیرلانیب تهرانا ساري گئدنده، بیردن اون‌لارجا آمبولانسي گؤردؤک کی، سؤرعت‌له بهشت زهرایا طرف گئدیردیلر.من اوزتادا اوتورموشدوم، مرتضی ماشین سؤرؤردؤ و ایبراهیم آغا ساغیندا اوتورموشدو. آمبولانس‌لار هیزلي گئتدیلر.
آغا ایبراهیم دئدی:" ایگیرمی‌دؤرد ساعات تهرانین اؤلؤلرین قویلاماسالار، تهران جمدک قوخوسو توتار!"

عزیزینی یئنی قویلویان کیمسه‌دن بئله بیر رحیم‌سیزجه یارقې، گؤزله نیلمز ایدی. خانیم‌لار بیزیم آرخامیزدا اوتورموشدولار. چوخ ساکیتیدیلر. أحمد فرنگیس خانیمین یانیندا، زحمت‌له اوتورموشدو و ساکیت‌یدې. آغا ایبراهیم یئنه دانیشدې:
" یانې نئچه ساعاتدې اؤلؤلری قویلامیبیبلار، بوقدر اؤلؤ یېغیشیب‌دیر؟"
" تهران بؤیؤک شهردی."
مرتضی دانیشیردې. گؤردؤ یؤل آچیقدې دنده دگیشدی هیزلاندې و دئدی:
" یئنی عصر باشلانیبدې."
"و منیم آنام یئنی عصرین ایلک اؤلؤسؤیدؤ." سؤنرا دئدی مرتضی جان ساخلا بیر گؤنده‌لیک آلیم." مرتضی دنده دگیشدی یاواشلاتدې و بیر آز اوزان‌لیق ساخلادې. ایبراهیم آغا ماشیندان إنیب روزنامه آلینجا، أحمد تئز قاپینې آچدې قاچدې، گؤنده‌لیگی آلیب گئتدی وئردی باباسینا . ماشین یئنه یؤللاندې. آغا ایبراهیم دئدی چیراق‌لارې یاندیر مرتضی جان!"
مرتضی ماشینین چیراق‌لارین یاندیردې. آغا ایبراهیم دئدی:" ایچه‌ری‌نین ده چیراغین یاندیر!" نئچه دیقه، آغا ایبراهیم گؤنده‌لیکده بیز شئی آختاریردې. و نهایت ایکینجی صحیفه‌ده تاپیب اوخوماغا باشلادې. اوخویوب و آغلاییردې. اؤزؤنؤن قیراغیندا گؤز یاش‌لارین گؤرؤردؤم سؤزؤب آخیردی. اؤزؤن منه چئویریب دئدی:
" گؤرؤسن‌می دؤم‌دؤز تئلویزیؤنون برنامه‌سینی کسن ده، اؤلؤب، کؤپک اوغلولار!"
سسی اؤزؤ کیمی آغلاریردې. داها کیمسه آغلامادې. گؤنده‌لیگی بؤکؤب ألینده ساخلادې. أحمدین ألی آرخادان گلیب گؤنده‌لیگی آتاسیندان آلدې. بیر آز دان، راه آهن مئیدانیندا أمیریه‌یه چؤننده، أحمد دئدی:
" بابا بو صحیفه‌نی اوخودونمو؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" یوخ اوخومادیم."
داها سس آغلار دَگیلدی.
أحمد سؤردو:"اوخویوم سنه؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" اوخو!"
أحمد اوشاق سسی‌له، اؤرگتمنینه درس قایتاران بیر شاگیرد کیمی اوخودو:

در بگشایید
شمع بیارید
عود بسوزید
پرده به یک سو زنید از رخ مهتاب
شاید این ازغبار راه رسیده
آن سفری همنشین گمشده باشد.
قاپيني آچين
شام گتيرين
عود ياندېرېن
آی ایشیغي‌نېن اۆزۆندن پرده‌نی قېراغا چکین
بلکه بو یۆلون غوبارېندان یئتیشن
او موسافیر ایتگی‌نین یۆل‌داشي اۆلدو.
مرتضی دئدی:" یاخشي شئعردی."
آغا ایبراهیم دئدی:" ایندی نییه بو شئعری قۆیوبلار؟". سۆنرا مندن سۆردو:" آمبولانسدا سنه وئرن شئعر یادېنداديرمي؟"
" هانسي شئعر؟ منه آمبولانسدا شئعر وئرن یۆخودور."
" بۆیۆنۆ دئمیرم. سن‌له تانېش اۆلدوغوموز گۆن، شهیادا یئتیشمه‌میش آمبولانسدا بیر جوان سنه شئعر وئردی اۆخودون سۆنرا پرستار آردېنجا اۆخودو.
" هه، یادېمدا."
" او شئعر بوندان یاخشېدي."
مرتضی دئدی:" کیمین شئعریدی؟"
" فرخزادېن‌کېدي."
مرتضی دئدی:" هانسي شئعری؟"
آغا ایبراهیم دئدی: کیمسه‌یه اۆخشامایان بیری."
مرتضی دئدی گۆزل شئعردی."
آغا ایبراهیم تیکرار إتدیک" کیمسه‌یه اۆخشامایان بیری."
من شاشېردېم او زامان آغا ایبراهیم بو شئعری تانېرام دئیه، أن کیچیک بیر شئی دئمه‌دی. ایندی شئعرین آدېندا دئییردی! مرتضی اۆخودو:
من خواب دیده‌ام که کسی می آید
من خواب یک ستاره قرمز دیده‌ام

و پلک چشمم هی می پرد
و کفشهایم هی جفت می شوند
و کژ می شود
اگر دروغ بگویم
من خواب آن ستاره قرمز را
وقتی که خواب نبودم دیده‌ام...
و
بیری‌نین گلمه‌سینی یوخودا گؤردۆم
بیر قیرمیزی اولدوزو یۆخو گؤردۆم
گؤزۆمۆن کیرپیگی هئی آتیر
باشماق‌لاریم هئی جۆتله‌نیر
یالان دئسم کژر اولوم
من او قیرمیزی اولدوزون یوخوسونو
یوخودا اولمایاندا گؤرمۆشم...
أحمد سسلندی:" دایی جان گؤزتله، گؤرمۆسن‌می؟"
مرتضی‌نین آیاغی بیلمه‌دن تورموزا گئتدی. ماشینین تگرلری نئچه مئتیر یئرده چکیلدی، آنجاق ماشین، خیاباندان آرخایین گئچن قوزولارا دگمه دن دوردو. هامیمیزین چورتوموز پوزولدو، مرتضی ماشینی، قوزولارین طرفیندن، خیابانین جدولی‌نین قیراغیندا دوران إشیگه ساری أگدی و اونلارین آراسیندان گئچیب گئتدی.
أحمد دئدی:" بابا بو شئعرین آنلامی نه‌دی؟"
" هانسی شئعر؟"
" إله بو شئعر."
" دایین اوخویان شئعرمی؟"
" یوخ منه اؤزۆن دفعه‌لر اوخویان شئعری دئییرم. معناسیندا بیلیرم. گؤنده‌لیگین شئعرینی دئییرم."
آغا ایبراهیمین یئرینه، مرتضایا جاواب وئردی:" شاعیرین قصدی بودو بلکه ایمام، شاعیر گؤزلۆین آدامدی.
آغا ایبراهیم دئدی:" بو صراحتده ده یوخ ألبته."
إعتیراضلی لحنی وارییدی. دئیه‌سن أدبی ساوادیندان دا، مایا قویوردو.
مرتضی دئدی:" قصدینیز نه‌دی؟"

سانكي آغا ايبراهيم ساوادېن اوزه چكمه‌سيندن راحاتسيزېدي.
دئمک ايسته‌ييرم من او شئعرى بيرينجى دفعه ايگيرمى‌يئددى ايگيرمى‌سككيز ايل اؤنجه اوخوموشدوم. دۆشۆنۆرم باشقا بيرى‌نين اينتيظارېندا دئييليبدى."
مرتضى دئدى:" او زامان من يوخودوم هئچ." سؤنرا سؤردو:" يانې شئعرى ايماما دئمه‌ييب‌ديرمى؟"
: يوخ!"
" پس كيمه دئييب‌دير؟"
" بيلميرم، آنجاق بيليرم من سندن كيچيک اولان زامان او شئعرى اوخوموشام. اولا بيلسين طرف بو شئعرى معشوقه‌سينه دئميشدى."
" پس ترسه نالدې‌مې؟"
" بيلميرم."
من دئديم:" بير شئعرين تكجه، بير آنلامې اولماز. بيرى گؤرۆب اويغون شئعردى گؤتۆرۆب قويوب گۆنده‌ليگين بيرينجى صحيفه‌سينه. بونون ترسه نالا ايلگى‌سى يوخدور."
آغا ايبراهيم دئدى:" من سندن عؤذۆر ديله‌ييرم."
من شاشقېن دؤنۆب باخديم:" نه اۆچۆنمۆ؟"
" ميرده‌شيرخانادا دئديگيم سؤزدن اؤترۆ."
" هانسې سؤز؟"
" دا سؤزۆن دانېشانمارام. أعصابيم پۆزوغويدو. سن بيزيم عايله‌ميزدنسن. خواهيش إديرم اۆره‌گيوه آلما."
" من أصلن اۆره‌گيمه آلمېرام. سن بير سؤز دئدين. سن گرچكدن بو مۆددته منه محبت إديبسن. آنجاق ياخشې بيليرسن من داها يۆلومو توتوب گئتمه‌ليييم."
" آغا ايبراهيم دئدى:" سؤزۆنده دانېشما. سن آللاه او سفئح سؤزۆ اونود."
" أصلن سن بير سؤز دئمه‌دين. تأسۆف‌له من سيزين چيگنيزدن بير يۆكۆ گؤتۆرمه‌ميشم هئچ، اۆسته‌ليک آرتېق بير يۆک اولموشام."
" سن بيزيم يانېمېزدان گئتميرسن، تامام." بيردن آغلاماغا باشلادې:" آنام گئتدى، گرچكدن سن بير قارداش كيمى سن، سن بيزيم يانېمېزدان گئتسن، من گرچكدن يالقېز قالارام."فرنگيس خانېم آرخادان دئدى:"

حسین آغا او اۆستقات سیزین‌کی‌دیر. سیز گئتسه‌نیز أحمد ده چوخ راحات‌سیز اولار."
أحمد دئدی:" سیز بیزیم مکتبه گلمه‌لیسینیز."
آغا ایبراهیم دئدی:" بو سس صدالار یاتیب مکتب‌لر آچیلسا سن بیزیم مکتبه گلرسن."
مرتضی دئدی:" هله من دئمک ایسته‌ییردیم حسین آغا نئچه گۆن گلسین بیزیم طرف‌لره."
حاجی جاببارین خانیمی دئدی:" حسین آغا سیز داها بو محله أهلیسینیز بوردان هارا گئدیرسینیز؟"
تکجه بیری دانیشمیردی: روقیه خانیم. نه دۆشۆنۆردۆ؟ آدام بیری‌نین اۆزۆنۆ گۆرمه‌گنده، اۆزل‌لیک‌له گۆزۆنۆ گۆرمه‌ینده، بئینیندن نه گئچمه سینی آنلایا بیلمیر. روقیه خانیم اۆزۆنۆ آغا ایبراهیم و مرتضی‌یا گۆرۆستمکدن قۆرخوردومو؟ ظن إتمیردیم بو ایکی نفر آیاق‌لاریني یئنی شهره قۆیالار، هله قالدی شخصن روقیه خانیم‌لا تانیش اولسونلار. سۆرون بویودو روقیه خانیم، یئنی شهرین اۆلچۆلری‌له قیاس إتمه‌لی دَگیلدی. اون‌لا ایلگیلی نه جینسی حیس‌لر تاپماق اولوردو و نه ده قالادا اولان چیرکین‌لیق، گئری قالماق و بولاشیق‌لاریلا ایلگیلی بۆلمک اولوردو. حددن آرتیق معصومودور.
" حاجی گۆلاب بیلرسه حسین آغانین بئینینه، گئتمک ووروبدور، دلی اولار."
یازیق حاجی گۆلاب. روقیه خانیم هوشلویدو سۆزۆنۆ غئیرمۆستقیم دئییردی. یا دا گرچکدن دۆز دئییردی. اۆزۆنون منه گۆره حیسی یۆخودو تکجه حاجی گۆلابین دیلی اولموشدو.
آغا ایبراهیم دئدی:" من ده بیلیرم چوخ ناراحات اولار. حاجی جاببار دا بئله. سۆنرا دئدی:" کیم قۆیار گئتسین؟ کیم قۆیار؟"
چۆندۆک کۆچه‌یه و إوین اۆنۆنده پارک إتدیک چیخدیق إشیگه. قاپی آچیق ایدی و قاباغیندا حاجی جاببارین اوشاق‌لاری دورموشدولار، محله أهلی‌نین خانیم‌لارییندان نئچه‌سی ده اوردایدی. ایچه‌ری گئتدیک. خانیم‌لار بیر اوتاقدا اوتورموشدو، کیشی‌لر ده او بیری اوتاقدا. آغا ایبراهیمین قاین‌آناسی قوللوق إدیردی. بس او دا خبردار اولموشدو؟ سۆنرا حاجی جاببار، حاجی گۆلاب و یانینداکی کیشی‌لر گلیب، آغا

ايبراهيمي كيشىلر اولان اوتاغا آپاردىلار. آغا ايبراهيم و خانيمىسىنين ياتاق اوتاغيني خانيملارا وئرميشديلر. اوتاقدا ياتاق يوخودو. يقين بيز اولمايانداي گؤتۆرمۆشدۆلر. كسين آغا ايبراهيمين قاينآناسي قونشولارين خانيمىسىلا بو ايشى گؤرمۆشدۆلر. فاتيحه اوخودولار.

گئتديم يوخاري. يۇرقون آرقينجه‌يديم. اؤز اوتاغيما گئتمه‌ديم. گئتديم حاجي فاطيمه‌نين اوتاغينا. اوتاغا آل وورمامىشدىلار. تختخوابين اورتاسي چوخورا دۆشمۆشدۆ هله ده ياش گؤرۆنۆردۆ. پس ياش دَگيلميش بلكه ده رنگى بئله‌يدى. گئتديم پنجره قاباغينا. بو كيچيك پنجره‌دن اؤ بۇيۆك يوخو حاجي فاطيمه‌نين سۇراغينا گلميشدى‌مى؟ اؤ مژمئيى بو پنجره‌نين اۇنۆنده‌مى دورموشدو؟ خيضر بو پنجره‌دن اوتاغا گيرميشدى؟ و بو پنجره‌نين يانيندا حاجي فاطيمه آلين خيضرين آلينه وئريب إشيگه چيخميشدي و صندل اۆستونده سۆلئيمانين يانيندا اوتورموشدو و مژمئيى اوچموشدو؟ بو كيچيك پنجره‌دن‌مى؟

گئديب تختين اۆستونده اوزاندىم. بو نه حيس‌لردى؟ بو قادين‌لار نييه اؤلۆر؟ اؤ جۆمعه مچيدى‌نين دالينجا اولان قادين، آنام، شوكوه، دۆنن‌كى قادين، بو حاجي فاطيمه، نييه اؤلدۆلر؟ گرچكدن نه ده مظلوم، يازيق، اؤزل‌ليك‌له اؤلندن سۇنرا چوخ ياالقيزيدىلار! دۆنن‌كى اؤ كيچيك جنازه، بۇيۆنكۆ گؤزۆ يۇلدا قالان جنازه، هامىسي بۆرۆشۆب كيچيلميش، قايغي‌سيز و درندشت أبديتين قارشي‌سيندايدىلار. بو قادين‌لار هارا گئديرديلر؟ اؤ دامارلي آل‌لرله، غوصه‌لى گؤزلرله، اؤ واسواس‌لارى‌لا، كيچيك سئوينج و بۇيۆك يوخولاري‌لا. قادين يوخو گؤرنده بۇيۆدۆر. نه راستا كۆچه‌دكى قادين ايستيثنايدي، نه آنام، نه ننه‌م، نه شوكوه، نه يئنى شهرلى اؤ قادين و نه حاجي فاطيمه. تكجه يوخولاري فرقليدى. هله تهمينه ناصرى نه‌جۆر بير يوخو گؤرۆردۆ؟ بو چئشيت يوخو گؤرمك‌لرده، ياخشي و پيس قادين‌لارين فرق‌لرى يوخودو. ماهى نه‌دن جزايرى‌نين مكتوب‌لارينى ساخلاميشدي؟ آلى نييه سوسنين آتاسينى تاپيب اونلاري تانيشدىرماق ايسته‌ييردى؟ شوكوه نييه گؤلله قاباغينا گئتميشدى؟ نه‌دن اؤ قدرشهيدلردن اؤ شكيل‌لرى چكميشدى؟ و اؤ راستا كۆچه‌ده كى قادين، سانكي اونو اؤ كۆچه‌دن و ايگيرمى‌آلتي ايگيرمى‌يئددى ايل اؤنجه‌دن، بو إوه گتيرميشديلر، و

حاجي فاطيمەنين بدنی‌نين دری‌سينی آچيب و اؤنون وجودونو حاجي فاطيمەنين وجودوندا يئرلشميشديلر، گيزلتميشديلر. و دؤنن‌کی قادين ايستەميشدی، اؤلنده قيزی اونون يانينا گلسين. نەدن؟ نه دگيشردی؟ نەدن شوکوه او سؤزلری آلبؤمون سؤنوندا يازميشدی؟ نەدن روقيه خانيم بير آن اؤزؤنؤ إشيگه قويموشدو؟ قادينين وارلیغی‌نين رمز رازی نه ايدی؟ قادين‌لارين جيددی ايش‌لريله، تعريف إتديکلری رؤيالار، و خلق إتديکلری رؤيالاری آيبرد إتمک، اؤلاسی دَگيلدی.

نئجه ده يؤرقونودوم. بلکه ده وقتی چاتميشدی آياق‌لارىمی بو پنجره‌يه طرف، حاجي فاطيمەيله خيضر و سؤلئيمانا اؤلان کؤرپؤيه، اوزالديب و اؤلم. من‌له أبديتين آراسيندا پنجره ده بئله مسافه دَگيلدی. اؤلن آداما، پنجره، هاوا، دووار و ياراغين فرقی يوخدو. آياق‌لارىمی باشاردیغيم قدر اوزالديب گؤزلريمی يومدوم ياتديم. ياني ياتماغيمی آنلامادیم، بيردن دوروب پنجره‌يه ساری يوخ قاپيا ساری هوجوم گتيردیم. يوخ اؤزؤ دَگيلدی يوخويدو. يوخوسويدو. يئنه يوخومدان تشکؤر إتمەليدیم. گرچکدن نه اؤزؤ وارميدی! نه گؤزلری! دقيقن آدام حيس إدر اؤنجه کی حياتيندا اونو گؤرؤبدؤ. روقيه خانيم ايدی‌می؟ بلکه. او راستا کؤچه‌دەکی قادين‌يدی‌می؟ بلکه. قاييديب ياتديم. يوخ بير يوخويدو. بير آن‌لیق يوخويدو. سؤنرا داها بير شئی دگيلدی. يئنه ياتماغا چاليشديم آنجاق ياتا بيلمەديم. چاليشديم حاجي فاطيمه اؤلندن سؤنرا او آچيدان گؤگه باخام. اؤلاسی دَگيلدی. گؤز بير حالت تاپير ياشاميشدا اونون أداسين چيخارتماق اؤلمازدی. آدام حاجي فاطيمه گؤگه باخان کيمی گؤگه باخماق ايسترسه، اؤلمەسی گره‌کيردی. بيردن بالیشتين يانينا دؤشن کيتابی گؤردؤم، گؤتؤردؤم جيلدی يوخودو. کيتابدان موختليف صحيفەلر دؤشمؤشدؤ، اؤزل‌ليک‌له أول‌لرينden. سانکی شولوغ بير اوشاق، کيتابی جيرپيق جيرپيق إديب‌دير. موجود اؤلان صحيفەلر ۸۹- اينجی صحيفەدن باشلانيردی. اوخويان يئره کيمی، خفلچين قويموشدولار. ألوان و تزئينی خفله چيگين‌لردن اونلاری يان‌لاردان آچاندا اوچاق شکلينده اؤلار. صفحه‌نين سؤنونکو بندينده، نيسبت خوش خطله يازيلميشدی: صؤبح بهمنين اون‌ايکی‌سی. و بو سؤنونکو بندیدی: خبرلرده گلميشدی حرم سؤلئيمان اوندان بير کؤشک ايسته‌ميشديلر جواهيردن. او درباری‌لره أمر إتميشدی دنيزلردن جواهيرلر

گتيرميشديلر و جواهيردن إله بير كؤشک دۆزلتميشديرلر کی، يۆز أرش، اۆن كۆلبه، هر كۆلبه‌ده يۆز قادېن. اۆنو سئويملی يئل آلېب، هاوادا آپارېردې و دربارى‌لر سۆلئيمانېن حرمين اۆ كؤشكه قۆيوب هاوادا يئل له بيرگه آپارېردېلار.
سۆنرا آنلادېم منی اۆردان قاۆزايېب اۆتاغېما گتيرميشديلر. تخته اۆزالدېب اۆستۆمۆ اۆرتۆب ياتېتمېشدېلار.
يوخودا منه محبت إتميشديلر. نييه آيېق‌لېقدا كيمسه منه محبت إتميردی. مئهربيان‌لېق نه ياخشې شئيميش! خيضر حاجې فاطيمه‌نين أليندن توتوب اۆ مژمئيی‌سينه ميندير ميشدی، إله كی حاجې فاطيمه يئتميش ياشېندا سئوينجدن اۆخوماغا باشلامېشدې. حتتا بنا بونا اۆلسا، آدام اۆ اۆچان مژمئيدن، باشې اۆسته بهشت زهرانېن اۆ درين قبرينه - كفنی‌نين اۆستۆنه قېش تۆرپاغې‌لا بۆلاشسا بئله -دۆشسۆن يئنه ده محبت ياخشې شئيدی. چيگين‌لريم، بئليمين سوتون‌لارې، سينه‌م، ديزلريم، پئيسه‌ريم، بۆتۆن وجودوم، روحومون درين‌ليگی، محبته نيازې وارېيدې. تهمينه ناصری محبتيدی‌می؟ مندن موضاييقه اۆلان بير آنايدې‌مې؟ اۆزاقدا ساخلانان بير قادېن‌يدې؟ نييه من بۆ قدر خانېم‌لارا باغلانمېشدېم؟ بيردن يۆلوما چېخېردېلار بير شئی اۆلمادان، و يا قراردې بير ماجرا اۆز وئرسين، مشروع اۆلسون، ياساق اۆلماسېن. آی آللاه منی نه‌دن بير قادېنا عاشيق إتمه‌دين، بيليم كی اۆ منيم‌كيدی و من اۆره‌گيم ايسته‌گن واخت منه محبت إده بيلر؟ ايندی آنلايېردېم مين‌باشې جزايری نييه زجر چكيب‌دير. آدام ماهی كيمی بير وارلېغې، تبريزين دامېندا آيلې گئجه‌ده، اۆ صميميتده اۆلان بير داغېن كۆلگه‌سی‌نين آلتېندا، قۆجاقلايا، سۆنرا دۆنيا، بۆتۆن آدام‌لار، يئكه كيشی‌لر، گۆزل، ساغلام، پوللو، قېسقانج قادېن‌لار، قوادلار، تيپين ژئنرال‌لارې، لشكر و والی، بيردن نقشه چكيب آدامېن خانېمې‌سېن أليندن آلماغا، ماهی‌نی أصلی اۆچوسونون، أليندن چېخارماغا، سۆنرا بيردن چۆكۆش و روحون سيللی يئمه‌گی بير ضريحين يانېندا، بير آمريكالې سروانېن اۆنۆنده، سۆنرا آمريكالې ايكی ضابيطين اۆنا سارې اينانېلماز سۆرعت‌له، گۆللۆلری‌نين اۆنۆنده پيژامه يله دورماق، اۆ حالدا كی آدام اۆنو اۆلدۆرمه‌گه قرار وئرن گۆللۆلرين سسينی إشيديب سۆنرا اۆلۆر. اۆلۆمدن اۆنجه اۆلۆم تجرۆبه‌سی. ايلک سيلله‌نين سسينی إشيديرسن! سۆنرا سيللينی نوش جان إديرسن.

اوندان داها پیس آدامین عؤمرؤنده بیر دنه ماهی‌سی‌نین اؤلماماسیدی، بیر خایین ماهی‌سی ده، اؤلماسین بئله. بیری اؤلماسین کی آداما وفا إدندن سونرا وفاسیزلیق إتسین. مین‌باشی من‌له قیاسدا خوشبختیدی. سانکی من شانس گتیرمیشدیم مین‌باشی جزایری‌نین اؤلؤمؤندن اون‌یئددی اون‌سککیز ایل سونرا، او عذابلی سونوچا وارمیشدیم.
آشاغادان سس صدا گلیردی. ایلک قارپم قاتپشپغیدی سونرا بیر آنلاشیلان سؤز صؤحبت‌لر قولاغیما دگدی. آغا ایبراهیم دئییردی:" یؤخ ! یؤخ! اینان اؤنملی دَگیل! من ده گلیرم. اؤنملی دَگیل! کئشکه بو لامصب سرگرد سرور قاچمایایدی. نئجه ده ایشیمیز راحات اؤلاردی."
ایندی حاجی گؤلاب دانیشپردی:" سرگرد سرور نه غلط إلییه بیلردی. سنین ده گلمه‌گین لازیم دَگیل. من اؤزؤم دالیسیجا گئده‌رم. اینان! سن بو گیریفتارلیق‌لارپویلا بو ماجرایا واخت قؤیمامالیسان. حاجی جابیار واردی."
آغا ایبراهیم دئدی:" گئچن گئجه سؤز وئرمیشم سؤزؤمؤن اؤستونده وارام. منیم داها آناما گؤره بیر ایشیم یؤخدور."
" بو گئت گل‌لرله! خالق سنین گؤرمه‌گیوه گلیر!"
" ایندی گلمه‌یه‌جکلر. ایکینتی گله‌جکلر. هاردان باشلاماق ایسته‌یپرسینیز؟"
" چاره‌میز یؤخدو: قالانین اؤزؤندن باشلارپق. آنجاق اینان سنین گلمه گین هئچ گرکمیر."
" یؤخ من گرک گلم. باشیم قارپشار."
" حسین آغا نئجه؟"
" چؤخ یؤرقونودو. یؤلون ایتیریب گئدیب آنامین تختیتی‌نین اؤستونده یاتمیشدی. یؤرقونلوقدان سرسم دئییردی."
" قؤیون یاتسین."
من سسلندیم:" دؤزؤن" گئتدیم أل اؤزؤمؤ یودوم، دؤزگؤن پالتار گئیدیم روقیه خانیمین آناسی‌نین دالیجا گئتمکدن واز گئچسینلر دئیه، بیر ایش گؤرمه‌لیدیم. نه حیله ایشله‌ده بیلردیم‌می؟ نه‌دن روقیه خانیمین اؤزؤ حاجی گؤلابی قرارپندان دؤندرمه‌میشدی؟ بیلمه‌لیدی آیاغی قالایا یئتشیب و فری‌له باشقا قادین‌لاری گؤرسه‌یدی، روقیه خانیم‌لا من آناسی‌نین دالیجا گئتمه‌گینی آنلاردی. اوندا منیم آبریم گئدردی هئچ،

اۆستەليک اۆز عايله حياتي تەلۆکەيه دۆشردى. أحمدى سسلەديم. بيلميرديم نييه چاغېردېم. بلکه دۆشۆنمەگه داها چوخ واختېم اۆلسون دئيه. تئلفۆن زنگ چالدي. أحمد يوخاري چېخېردي، قاپېدېب دستەگى گۆتۆردۆ.
آغا ايبراهېم سۆروشدو:" کيمدى أحمد؟"
أحمد دئدى:" بير خانېمدي. حسين آغاني ايستەيير."
آغا ايبراهېم دئدى:" بير خانېم؟ گۆزۆم آيدېن! سۆروش نه ايشين وار؟"
أحمد دئدى:" حسين آغايلا نه ايشين وار؟" بير آز دايياندي. سۆنرا آتاسېنا دئدى:" دئيير اۆزلدى!"
آغا ايبراهېم دئدى:" آدېني سۆر."
أحمد آدېني سۆردو، سۆنرا دئدى:" دئيير آدي فيريشتەدى."
نه ياخشي! منيم بير فيريشتەم أسکيک‌يدي. خيضرله سۆلئيمان گلديلر حاجي فاطيمەنين سۆراغېنا او نئچه ساعات سۆنرا اۆلدۆ. ايندى ده بير فيريشته منه گليردى! بس دۆنيانېن سرگردان روح‌لاري آدام‌لارېن جيسمينه گيرنده جينسيته ده اۆنم وئريرلر. کيشى‌لر قادېن‌لارېن طرفينه و قادېن‌لاردا کيشى‌لرين طرفينه. آز قالدي سۆروشام:" باخ گۆر مژمئيى‌سى وار يا يۆخ؟" گۆردۆم بو دورومدا کيمسەنين شوخلوغا حالي يۆخدو.آغا ايبراهېمېن سسينى إشيتديم:
" گئد اۆستە حسين آغايا دئنه گلسين تئلفۆنا!"
من اۆستدن سسلنديم:" گليرم آشاغايا." پيللەلردن إنديم. آغا ايبراهېم ، حاجي گۆلاب و أحمدله خوش بئش إتديم دستەگى گۆتۆردۆم.
" ألو بويرون!"
" باخ من أحمد آنلاماسېن دئيه، دگيشيک سس‌له دانېشدېم. دئديم فيريشتەيم. فرى يادېندامي؟ ايسراغا گۆن گۆردۆن آدي فيريشتەدى. دئيه بيلرسن ايسراغا گۆن زيندانى دۆست‌لارېوېن بيرينى گۆرۆبسن و اۆرانېن تئلفۆن نۆمرەسين وئريبسن اونا، ايندى اونا سۆرون يارانېبدي گۆرۆشۆنه گئتمەليسن."
" بلى بلى، سيزى ياخشي خاطېرلايېرام. محبين حالي ياخشي دَگيل؟ نەدن"
" سن بير ايش گۆرمەليسن حاجي گۆلاب قالايا گئتمەسين. گئتسه منيم ددەمى ياندېرار. سنى ده راحاتسېز إدر."

قایپدیب، باخدیم. اونلارا ایضاح إدیب و دئیه‌م کی فیریشته کیمدی و من بیر گرچک آدام‌لا دانیشیرام روح دَگیل دئیه، هامی‌سی دورموشدولار. ایندییه‌جن کیمسه منه زنگ ووراماپشدی. قیافه‌لری نیگاران گؤرؤنؤردؤ. حیس إدیردیلر بیر کلک وار، و یا دؤشؤنؤردؤلر منیم آرخامجا اولان و یا اولمالی هوشنگ، بیر فیریشته آدیندا قادینین تئلفونوندان ایستیفاده إدیب کی، گؤرسؤن من کیم‌لره پناه گتیرمیشم. داها بوندان آرتیق اینتظاردا قویماق اولمازدی.

" دوست‌لارپمین بیری‌نین خانیمدی. أرینه بیر سوزون یارانیب یاردیم ایسته‌ییر."

آغا ایبراهیم دئدی:" سوروش بورانین تئلفونون هاردان تاپیب؟"

دئدیم:" ایسراغا گؤن گؤردؤم من‌له گؤرؤشمک ایسته‌ییردیلر. سنه دئدیم دا زیندانی دوست‌لارپمدان بیر آزینی گؤردؤم."

"توزاق زاد دَگیل‌می؟ بلکه ده او کؤپک اوغلی هوشنگین طرفیندندی."

" یوخ بابا أعتیمادلی آدام‌لاردی. نیگاران اولما."

قایپدیب گوشویلا دانیشدیم، آنجاق آللاه آللاه إدیردیم بو اؤچؤ اوتاغا گئتسینلر. من نئچه کلمه روقیه خانیم‌لا دانیشیم. حتمن! حتمن! بلی؟ یوخ! سیز بویوران کیمی ده دَگیل."

" جریان نه‌دی؟"

آغا ایبراهیم سوردو. آغزیمی گوشودان چکدیم

" سوزون یوخدو. محب یول‌داشیم خسته‌لنیبدی،منی گؤرمک ایسته‌ییر. خانیمی زنگ إدیب یانینا گئدم."

یئنی‌دن تئلفونا قایپتدیم دئدیم:" یاخشی سوزون چؤزؤلر، زیندان دا بئله حالت‌لری اولاردی. گلیب باش باشا قویارام حالی دؤزه‌لر." باشیمی قاوزایاندا هر اؤچؤ ده اوتاغا گئتمیشدیلر.دئدیم:" اؤزؤن بیر ایش گؤره بیلمزدین‌می؟"

" بیر ایش گؤره بیلمیرم، تکجه اومودوم سنسن."

" اونلارا بیر یوخو گؤره بیلمیرسن، یا بیر نقشه چکه بیلمیرسن‌می."

" یوخ إلییه بیلمیرم.إلییه بیلمیرم. سن آللاه بیر ایش گؤر. قالایا گئدیر سه، آنلاسا سن‌له من گئدیب آنامی گؤتؤرمؤشؤک حوقوقی طیبه، سن آپاریب قویلاییبسان، اؤزؤمؤ اؤلدؤررم. حاجی گؤلاب چوخ

شۆبهەليدى. دۆشۆنر،من گئديب آنامې گؤتۆرمۆشم حوقوقو طيبه، يقين اوڭا خيانت إتميشم."
" بصيرت گؤزۆن هارا گئديبدير؟"
" نه؟
دئديم:" هئچ زاد. دۆشۆنۆرم ."
" دۆشۆنمه! بير ايش گؤر!"
حيس إتديم آياق سسى گلير. ياواش دئديم فيريشته سنين تكجه گؤزلرين خيلاص إديجىدير."
" نه دئييرسن؟"
فرنگيس خانېم مطباخدان چېخدې إشيگه آرخامدان سلام وئردى گئچدى قاپېنې آچېب چېخدې إشيگه.
دئديم:" يادېندا حاجې فاطيمه سنين گؤزلرين حاقدا نه دئدى؟ سن اوزۆن نه دئدين؟ ياخشې دا بو دفعه او گؤزلردن اوز خيلاصېوا ايستفاده إت!
سۆنرا گؤردۆم حاجې گۆلاب گليب قاپېنېن دالېندان آغا ايبراهېملا هەليكلشير. عجلەيله دئديم" نيگاران اوڭما اوزۆمۆ يئتيررم. خودافيظ." گوشونو قۆيدوم باشې چئويردىم.:" سلام عليک.. من ايندى گليرم، سيز تشريف آپارېرسېزمې؟" حاجې گۆلاب سلامېمې آلېب، تردىدله دوردو دئديم:" ياخشې بير چاى دا مىله ايچين." أڭينى توتدوم آپاردېم ايچەرىيه. آغا ايبراهېمېن تئلفونا گؤره شۆبهەسينى آرادان آپارمالېدېم. اوزۆمۆ توتدوم اوڭا" بو محبى گؤرمەليسن چوخ فوقالعاده آدامدى. آنجاق هردن بير باشېنا ووراز. خانېمې دئييردى ايسراغا گۆن سنى گؤرندن برى باشېنا ووروب. ناهاردان سۆنرا گئديب اوڭا باش چكەرم." تئلفونلا دانېشماق قۆنوسون بوراخدېم چۆن حيس إتديم چوخ دانېشسام، طرفين شۆبهەسى آرادان گئتمز اۆستەليک چوخالار. صميمى لحنله دئديم:" حاجې هارا گئديرسن؟ سوزلرينيزى إشيتديم. روقيه خانېمېن آناسېنېن دالېسېجا گئديرسنمى! باخ آغا ايبراهېم گيرفتاردې سن ده أصلن آياغېوې اوزا قۆيمامالېسان. نييه منه مأموريىت وئرميرسن؟ سنين اوزا گئتمەگين مين دنه نەدنه گؤره دۆز ايش دَگيل."اۆ فۆرصت إديب إعتيراضا باشلاياناجان، داوام وئردىم:" فرض إت تاپدېن و فرض إت ديريدى، فرض إت اؤلمۆشدۆ، فرض إت آپارېب قويلاييبلار و ايندى بهشت زهرادادې. سنين حالېوا نه فرق إدر؟ روقيه

خانیمین حالینا نه فرق إدر؟ من صۆبحانه یئییم، گئدیب تاپارام، ایشیمی سنه دئیه‌رم. عذاب ویجدان توتمامالیسان. من سنین یئرینه اوزلسام، اؤزۆمۆ دۆنیانین أن خوشبخت آدامی حساب إله‌رم. بیلیرسن نییه؟"
شاشقین منه باخیردی. آغا ایبراهیملا أحمد ده همچنین. دئدیم:" دۆشۆنۆرم تکجه سن نه‌دنینی بیلیرسن".
حقیقت بویودو بیلمیردیم اوزنا نه دئییم، بلکه چۆن حیس إدیردیم روقیه خانیم کیمی بیری آداما محبت إتسه، یئر اۆزۆنۆن خوشبخت آدامی اولار. دئدیم:
" سن بیلیرسن نه‌دن؟ چۆن..." سؤزۆمۆ کسدیم. آخی اوزنا نه دئمه‌لیدیم سؤزۆم یوخودور. بونا گؤره
دئدیم:" بیر گۆن نه‌دنینی دئیه‌رم." گؤردۆم قۆنونو اوزاتماغا گلمز.
دئدیم:" سن یئر اۆزۆنۆن أن ویجدانلی کیشی‌سی سن!" گؤردۆم مات مات باخیر و بئله دۆشۆنۆر یوخودایام، دئدیم:" مۆطلق ویجدانلی!"
سۆنرا آغا ایبراهیما اۆز توتدوم:
" سنجه دۆز دئمیرمی؟" آغا ایبراهیم منیم سؤزۆمه شۆبهه إتمک یئرینه، منیم روحسل ساغلام‌لیغیما شۆبهه إدیردی سانکی! و شوبهه‌لی، تردیدله و درداش‌لیق‌لا منه باخیردی. گؤردۆم دانیشمادی، دئدیم:
" سنجه دۆز دئمیرم؟" یئنه حاجی گۆلابا اۆز توتدوم:"مۆطلق ویجدانلی! ایندی نه‌دنین سۆرما، سۆنرا دئیه‌جه‌گم. آنجاق اینان دۆز دئییرم. ویجدانلی، صادیق إودار و عایله سئون، جاندان گئچن تام آنلامدا. باخ بیری ایسته‌ییر خانیمی‌سی آناسیندان خیالی راحات اولسون، نئجه ده یاخشی آدامدی! من بو جریان‌لاردا سنین یانیندایام. هر زامان ایسته‌دین روقیه خانیمین آناسی‌نین دالیجا گئده‌سن، من گلمه‌گه حاضیرام. آنجاق...
" گؤردۆم هامی شاشقین‌لیق‌لا منه باخیرلار. خاطیرلادیم بیر آز اؤنجه روقیه خانیمین آناسی‌نین دالیجا گئتمه‌گه قارشی اولموشام. دئدیم:
" آنجاق بو قدر کی سنین نیتین خئیردی و قوجا قادینین اؤلۆ و یا دیری سینی تاپماق ایسته‌ییرسن یئتر. بونا گؤره سۆرونو باشقا بیر آداما تاپیشیر! سنین إعتیمادین اولان و کیمسه‌یه بیر سؤز دئمه‌گین بیر آدام. بئله دۆشۆنۆرسن من إله بیر آدامام، قوللوغوندایام."
گؤزلرینه باخدیم. جاواب وئرمک ایسته‌دی یانی کیشی‌لرین ایکی‌سی ده دانیشماق ایسته‌دیلر، آما زیلین سسی قاوزاندی. أحمد گئتدی قاپییا.

حاجي گۆلاب باشيني سالدي آشاغا. آغا ايبراهيم گؤردۆ حاجي گۆلابين باشي آشاغادا، ايما ايشارەيله مندن سۆزردو:" جريان نەدى؟" إله گؤرستديم اونون ايشارەلرينه مۆلتفيت اولمامېشام، بيردن روقيه خانېمين سسينى إشيتديم:
" حاجي گۆلاب بوردا؟"
حاجي گۆلاب عجلەيله گئتدى خانېمين يانېنا. نۆرمال دورومدا بيزيم ماراغېمېز لازېم دَگيلدى، آما ايندى دايانا بيلميرديم. من هامېدان چۆخ ماراقلېدېم. گلديم هالا. روقيه خانېم گيزلنمه اوصولونو دنه -دنه قۆرويوردو. باش گؤزۆ و أندامي بۆتۆنلۆكده بيربۆيۆک چادېرانين آلتېندايدي.
" حاجي بيلميرم نۆلور! اۆرەگيمه قۆيولوب بۆيۆن إودن إشيگه چېخسان، باشېوا بير بلا گلەجک. چۆخ تئز گل إوه! يۆللان!"
" نه دئييرسن؟"
ايندى هر شئى روقيه خانېمين آكتۆرلوق قابليتينه قالمېشدي. ايشين بو بۆلۆمۆ منيم ماراغېمي چۆخالدېردي. آغا ايبراهيم مات- مات باخېردي. اوزاقدان إشيدن مۆعجۆزەلرين بيرى دۆز گۆزۆنۆن اۆنۆنده اۆز وئريردى.
" اۆرەگيمه قۆيولوب. دۆنن گئجه حاجي فاطيمەنى گؤردۆم. نه يئر وئريبلر! نئجه مقام تاپېبدېر! بير بۆيۆک باغدا. يام ياشېل. مين دنەدن چۆخ فوارەسى وارېيدي. اۆتورموشدوم سۆرمەاى بير كاشى دووارين ديبينده. دالېندا موخدده قۆيموشدولارو سۆزوشدوم:
"آياق‌لارين نەجۆردۆ حاجي خانېم؟ دئدى: ميه آياق‌لارېمين نه عئيبى وارېيدي؟ آياق‌لاري‌نين ايفليج اولماغېني اونوتموشدو. سۆنرا منه دئدى، گئت آغا ايبراهېمين يانېنا دئنه، حاجي گۆلابدان موغايات اولسون. اۆنا بير قارداش كيمى اولسون. ايكى‌سى قارداش اولسونلار. اۆچ گۆنەجن ده قبير اۆسته گلمەسينلر.دئدى: اۆچ گۆنەجن آغا ايبراهېم و حاجي گۆلاب بهشت زهرايا گلمەسينلر."
آغا ايبراهېم دئدى:" گرچكدن‌مى؟"
" آللاه رحمت إلەسين ! چۆخ تئز يوخوما گلدى. صۆبح حاجي گۆلاب آياغين إشيگه قۆياندان سۆنرا بيردن بدنيم تيتره‌دى. سانكي بيرى منه دئدى: نييه قۆيدون حاجي آياغين قۆيسون إشيگه؟ نه إتديگيمى بيلمەديم.

تئلفون إتديم بورا مشغولويدو. دۆشۆندۆم قاچيم گليم بورا، بلكه حاجي بوردا اۆلسون. نه ياخشي تاپديم بوردا. حاجي گئچ گئدک!"
حاجي گۆلاب دئدی:" سن نه دئييرسن؟ بيزيم ايشيميز وار. سن گئت إوه، من ايش‌لريمه يئتيشيم گله‌رم إوه. تئز گله‌رم."
" يوخ! يوخ! من‌له گله‌جکسن إوه. بۆيۆن هئچ بير يئره گئتمه‌يه‌جکسن إوده قالاجاقسان. اۆچ گۆنه‌جن ده بهشت زهرايا گئتمه‌يه‌جکسن. آيدين بير يوخو گؤرمۆشم و اۆره‌گيمه قويولوب کی سن گئتمه‌مه‌ليسن، اۆ زامان قويمارام اۆزۆوۆ تهلۆکه‌يه آتاسان.گئدک!"
حاجي گۆلاب قايیتدي، منه باخدي . سانکي دئمک ايسته‌ييردی: باخ، من بير آتديم اۆنه آتيب و قوجا قادينې تاپماق ايسته‌ييردیم، بونه‌دن‌له ده سن دۆشۆنۆردۆن من ويجدانلېيام، ايندی تام هر شئی ترسينه اۆلدو. اۆ آدام کی، من اۆنا خيدمت إتمه‌گه قرارلېديم، اۆزۆ منه مانئع اۆلور. سنين باخېشين نئجه‌دی؟
دئديم:" حاجي، روقيه خانېمين حاققي وار. بئله دۆشۆنۆرسه بۆيۆن گئتمه‌مه‌ليسيز، گئتمه‌گين. دئديگيم کيمی سن اۆ سۆرونو منه بوراخ."
دئدی:" چوخ ياخشي." خانېمې‌سي اۆنو خئير ايشينه مانئع اۆلدوغونا گؤره دالغين‌يدي.
بو سۆره ده هامې ظاهيرسازلېق إديردی، هامې يالان دئييردی. روقيه خانېم منيم اۆنه‌ريمه، بيزه. اۆچ نفره يالان دئييردی، حاجي گۆلاب اۆنا دئميردی آناسي‌نين اۆلۆ يۆخسا ديری‌سينی آختارماق قصدی واردېر، من‌له روقيه خانېم ايبراهيم آغا، حاجي گۆلاب و باشقالارېنا يالان دئييرديک، چۆن باشقالاري اۆنون اۆلمه‌سينه شۆبهه‌لنيرديلر، بيزيم آنجاق شۆبهه‌ميز يۆخودور، من اۆزۆم يانمېش اۆزۆنۆ قبيرين ديبينده‌کی يوموشاق تۆرپاغا قۆيموشدوم، بونا باخمياراق ايبراهيم آغانين آياغي بيلمه‌دن بو سۆرونا چکيلميشدی، حاق اۆلاراق بو ماجرادا سوچسوز سايېلمالېدې، بونا باخمياراق بيزيم طرفدن دئييلن هر يالانا راضي اۆلوردو، من هامېدان چوخ ايکی اۆزلۆلۆق إديردیم، بونا گؤره آغزېمې آچديم بو ايکی گۆنده سيرلی شئی‌لرين اۆستۆندن پرده‌نی گؤتۆرم:
" باخين، گرکليدی سيز من دئيه‌ن سۆزلره ديقت‌له قولاق آساسېنېز..."

تئلفون زنگ چالدي. آغا ايبراهيم تئلفونون يانيندا دورموشدو، دستەگی گؤتوردو، دئدی:" بلی بوردا. سيز؟" سنله ايشلری وار فيريشته خانيمدي."
من ايرادەسيز دئديم:" کيم؟" حيس إتديم بيری منی لاغا قويور. رنگيم قاچميشدي بونو بيليردیم. ايندی روقيه خانيم بوردايدی کيم منله تماس توتماق ايستەييردی؟ روقيه خانيم و باشقالاري ساکيتيدير. دستەگی آلديم:
" بلی."
" سيز حسين آغاسيز، دَگيلمی؟"
" بلی."
" من فريم، روقيه خانيمين دوستو. قالادا منی گؤردونوز. يادينزدادي‌مي؟"
هامي گرچکدن منيم کيمله دانيشديغيمي بيليردیلرمی؟ دستەگی قولاغيمدان گؤتورو‌ب حاجي گولابين قولاغينا قويسايديم نه دئيردی؟ دئسەيديمسه: خانيم تکرار بويرون، و آغا ايبراهيم بو قادينين سؤزلرينی إشيتسەيدی نه دئيردی؟
ياز‌يق قادين دئدی:" يئريم يوخدو. سيز دئميشديز يئريم اولمازسا سيز منه يئر وئره بيلرسيز. دونن قادين‌لارين اوچ دؤردويله دانيشديم. قالادان چيخماغا قرار وئرديک. اونلارين يئرلری وارميدي، گئتديلر. منيم يئريم يوخدو. يا او إوه قايينتماليام ياخود باشقا يئره. سيز اؤزونوز دئدينيز يئرينيز وار منه وئره بيلرسيز. من بير دام آختارميرام. هله‌ليک. سونراسي آللاهين أليندەدی."
" او زامان من گله‌رم سيزين دالي‌زجا. بلی سيز اوردا اولون بلی. من گله‌رم مؤطلق. پس هامي اوردان گئتديلرمی؟"
" بلی هامي گئتديلر. من ساعات ايکيده قاييدارام اوردا سيزی گؤزله رم."
" چوخ ياخشي."
" آللاه عؤمور وئرسين."
" چوخ ممنون"
" خودافيظ."
دستەگی قويدو، من هله‌ليک‌لشمەميش موخاطب‌سيز گوشويا دانيشميردیم:

" دئدیم سیز چوخ راحاتسیز اولمایین. اونون زیندانداً دا بو حالتلری اولوردو. زیندانین أثریدی. من ده بو إتکیلردن وار، دؤزملر. تک قالیب بئله اولوب. سیز اونا یئتیشین یالقیز قالماسین. او یئترینجه یالقیزلیق چکیبدیر. سیز ده بو قدر دؤزؤبسؤز. بلی من گلهرم قوللوغوزا. دئدینیز او بیری اوشاقلاردا وار؟ یاخشی دا. بو اونا روحیه وئرر. چوخ ممنون. ساعات ایکیده نیگاران اولمایین. خودافیظ."
دستهگی قویدوم. دئدیم:" یازیق محب! یازیق!"
روقیه خانیم دئدی:" حاجی، گئش گئدک."
قاپی آچیلدی، فرنگیس خانیم، آناسی و قارداشی گلدیلر ایچهری و هامی لا خوش بئش إتدیلر و آغا ایبراهیمین قایناناسی گئتدی روقیه خانیمین چادیراسینین آلتیندا و اؤپؤشؤنؤن سسی گلدی. فرنگیس خانیم دئدی:" بویرون گئدک ایچهریه نییه بوردا هالدا دوروبسوز؟"
حاجی گؤلاب دئدی:" یوخ دا بیز گئدیریک إوه. سؤنرا یئنه گلهریک قوللوغوزا."
روقیه خانیم دئدی:" حسین آغا سیز او سندلره باخیبسینیز؟"
من او قدر باشقا عالملردهیدیم تئز سوردوم:" هانسی سندلر."
" او خانیمین إویندہ کی سندلر. ووزرا خیابانیندا."
" بلی بلی باخدیم. دؤزدن او سندلرله نه إدهجکسینیز؟"
مرتضی دئدی:" بیلمیرسیز" ایران" خیابانین و ایمامین ایقامتگاهیندا نه خبردی. هامینین باشی قاریشیقدی. قویون بیر آز سس صدالار یاتسین. او زامان سندلری آپاریب وئرریک ایمامین آداملاریا ."
دئدیم:" سندلری قویارام آغا ایبراهیمین یانینا."
آغا ایبراهیم گؤردؤ بو سؤزدن آیریلیق قوخوسو گلیر، دئدی:" سندلر سنین یانیندا قالاجاق سن ده بیزیم یانیمیزدا. تامام."
بیردن من دئدیم دؤزدن آذرشهر إویمنین آچاری کیمدهدیر؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" دؤشؤنمه بونو أصلن."
" دئدیم:" لازیمدی."
" نمهنهیه؟"
" او محبله خانیمیسینیدی و آچاری اولارا قایتارمالیام."
آغا ایبراهیم دئدی:" بس داها آذر شهر إوی سنین ایختیاریندا دَگیلمی."
" یوخ دا من ده دَگیل دا."

روقيه خانېم چادېرالي ألينى توتدى حاجي گۆلابا ساري. آچار ألينده‌يدى. حاجي گۆلاب آچاري آلدي وئردى منه دئدى:" روقيه خانېم هر گۆن اۆلارا باش ووروردو. تكجه دۆنن گئتمه‌ميشدى. ايسراغا گۆنده اۆردايدي. بير خبر يۆخودو. سن دا بو محله‌دنسن آرتېق."
روقيه خانېم دئدى:"گئدك." و گئتديلر.
بيليردېم روقيه خانېم آنلاييب ناهاردان سۆنرا ايكيدن اۆيانا بير شاهيد اۆلمايا‌جاق‌دېركى، صاباح حاجي گۆلاب اۆرا گئدسه اۆنا دئسين، من موشخصاتدا بيرى‌له گليب آناسي‌نېن جنازه‌سينى آپاريب‌دېر. داها او جنازه اۆغورلوغوندان بيرشاهيد قالمايا‌جاق‌دېر. من‌له روقيه خانېم دان باشقا تكجه بيرى شهادت وئره بيلردى جنازه باغ ريضوانا گئديب، او دا حوقوقى طيب‌يدي. آنجاق او دا او قدر جنازه‌يله يقين ماجرانېن خېردالېق‌لارېني اونوتموشدو. يالنېز من‌له روقيه خانېم بيليرديك، حاجي فاطيمه‌دن بير مئتير اۆياندا ننه أكرم تۆرپاق آلتېندا يۆخلاييب‌دېر و اۆرتاق موريانالار هر ايكى‌سى‌نين أتلرينه تيكان‌لارېني سۆخورلار.
ناهاردان سۆنرا ايكيده، فرى چادېرا باشېندا و ألينده بۆخچا، ننه أكرمين جنازه‌سين بيرليكدن إشيگه چېخاردېغېمېز إوين اۆنۆنده دورموشدو. اۆزۆ كاميل إشيكده‌يدى. أصلن فاحيشه‌لره اۆخشامېردي. اۆزۆنو ترتميز يوموشدو. هئچ بزگي يۆخودو. بزك‌سيز اۆزله ياخشي ايدى. دۆنن، اۆنجه‌كى گۆندن قالمېش قورو بزك اۆزۆنده‌يدى. ايندى آما سۆيوقدا اۆزۆ بير آز قېزارمېشدي. چۆخدا ساليم گۆرۆنۆردۆ. أصلن فاحيشه‌لرين حالتى يۆخودو بوندا.
كۆچه‌دن إشيگه چېخاندا، اۆچ دۆرد نفر، يانان إولردن شكيل چكيرديلر. بير قادېن آخسايا آخسايا زيبيل قابېنا ساري گئديردى. بير تيرياكى يانېندان گئچنده دئدى:
" فرى گئديرسن‌مى؟"
فرى دئدى:" بلى بير إو تاپمېشام."
شيره‌چى دئدى:" آى آللاه بيرى تاپېلسېن من اۆلندن سۆنرا گليب آپارسېن قويلاسېن."
فرى دئدى:" نييه عيصمتين يانېنا گئتميرسن؟ دئييرلر إوى يانمېيېبدي."

مؤعتاد دئدی:" عیصمت گئتدی. بۆیۆن هر شئییئی تۆپلادیِ گئتدی شهریستانا."
گئچیب گلدیک اۆتۆز مئتیره، تاکسیِ گۆزتله‌دیک.
" سنین کیمسه‌ن یۆخدو؟"
" وارِمدیِ، آنجاق منی قبول إتمیرلر. توتسالار اۆلدۆررلر."
" گئتدیگیمیز یئر منیم دَگیل، دۆست‌لارِمین بیری‌نیندی. گلسه‌لر منیم دالیمجان سنی إوده گۆرسه‌لر اۆنلارا نه دئییرسن؟"
" بیلمیرم."
" دا بیر سۆز دئمه‌لیسن. دئمه‌سن دئییرلر بس زۆرلا إوه گیریبسن."
" دئییرم دۆستویام."
" دئسه‌ن منیم یۆل‌داشیمسان عئیبی یۆخدو. آما اینانمازلار."
" پس نه دئییم؟"
" دئیرسن منیم باجیمسان."
" سیز اینجیمیرسینیز یئنی شهردن بیری دئسین سیزین باجیناِزدیِ."
" داها بوندان سۆنرا سن یئنی شهرلی دگیل‌سن و اۆردا دا دگیلسن. کیمسه ده سنین گئچمیشینی بیلمیر."
" بیردن منی تانیان‌لارین بیری گۆرسه نئجه؟"
" روقیه خانیم گۆرن ایشی سن ده گۆره بیلرسن."
" نه ایشی؟"
" اۆزۆووۆ مؤحکم توتارسان."
قایِدیب باخدیِ منه سانکیِ بیر شئی آرایِر. بیردن دئدی:
" سیز منی آلماق ایسته‌میرسیز کی؟"
" یۆخ! ایسته‌میرم سن راحات‌سیز اۆلاسان. سنی بیری تانیسا، سنی أذیت إدر. پس سن بوندان بویانا منیم باجیمسان. اۆردا سنه بیر سۆرون اۆز وئریرسه، گلرسن إشیگه عوموِمی تئلفۆندان منه زنگ آچارسان، منی ایسترسن، اۆلسام اۆزۆمله دانیشارسان، اۆلمازسام دئیرسن فیریشته‌سن، محبین خانیمیِ، محبین حالیِ خاراب اۆلوبدور، حسین آغا اۆزۆن یئتیرسین. اۆ زامان من سن‌له تماس توتارام."
" محب. دئمه‌گی چتیندی. نییه بو قدر چتین آد قۆیوبسان؟"
چۆن اۆنجه‌دن بو آدیِ ایشلتمیشدیم، ایندی دانانمارام. سن اۆرگن. محب. محب."

" محب، محب،...."
" چوخ ياخشي."
و ميندیک تاکسیيا، گلديک مۆجسمه مئيدانيندا، اوردان ميندیک سوارييا. خيابان غرييه شولوغويدو. فری بعضن اۆزۆنۆ مۆحکم چادېرا آلتيندا گيزلەديردی. بعضن يئنی دوروملا اۆزۆنۆ اۆز گۆزۆنۆ آلېشدېرانمېردي و بۆينون بۆغازېن إشيگه قۆيوردو. إله اوحالتده يۆل يئريمەسی ده دگيشيردی، آياق‌لارېن آرالي قۆيوردو و نيسبتن يۆغون گۆرۆنۆردۆ. هر دفعه گۆرۆردۆم اۆز گۆزۆ چوخ إشيکەدی دئييردیم: قۆرو. او چادېراسېن يېغېردي اۆز گۆزۆنه، او زامان يۆل گئتمەسی ياواشلاييردي. اۆزۆنۆ مۆحکم توتماغا آلېشمامېشدي.
و نهايت آپارتمانېن قاپي‌سېني آچدېم گئچديک ايچەری. خۆشبخت‌ليک‌له آپارتمانېن دۆر برينده کيمسه يۆخودو.
چۆخدان‌يدي آياغېمي بو آپارتمانا قۆيمامېشدېم. هر بير شئی يئرينده‌يدی و إو ترتميز ايدی. روقيه خانېم إوی تميزله‌ميشدی.باخدېم گۆردۆم فری إله چادېرا باشېندا دوروبدو. يقين منيم کيمی بير کيشی‌له داورانېشېني بيلميردی.
" إو صاحابي گلينجه، سن بوردا قالا بيلرسن. پول مولون وارمي؟"
" وار يۆخوم مين‌سککيزيۆزدۆ."
" بير شئی لازېمېن اولسا گئديب إشيکدن بو پولويلا آلېب گتيررسن پيشيريب يئيرسن. چۆخ موغايات اول. قاپېني ايکی نفره آچارسان. روقيه خانېم‌لا من."
" سيز روقيه خانېمېن يۆل‌داشېسېنېزمی؟"
" نه دئمک ايسته‌ييرسينيز؟
" عاشيق معشوقسوز؟"
" يۆخ نه يۆل‌داشېق نه ده عاشيق معشوق و نه ده دۆست. تانېشېق يالنېز."
" يالنېز بو؟
" اوردا اولاندا کيشی‌لر اوننان اۆتۆر باش سېندېرېردېلار."
" او شئی‌لری اونود. قالاني اونود. باشقا ياشايېش باشلا. قالا بيتدی. إشيکده قالادا کی ايش‌لردن گۆره بيلمزسن دوروم دگيشدی. چالېش نورمال بير اينسان کيمی ياشاياسان."

" چوخ ياخشي."
" ايطاعت إتمک ايستەميرم، ايستەييرم دورومون دگيشمەسينی آنلاياسان. قالا ياشايپشي بيتدی!! اوزلدومو؟"
" تامام."
" من گئديرم."
" منه نەجۆر گۆوەنيرسيز آغا؟ بو إوده بو قدر شئی وار؟"
" هئچ ايش گؤرمزسن. سن اوغرو دگيلسن." سؤنرا إحتياط اوچۆن دئديم:" بيری إوی گؤدۆر. کيمسه إودن بير شئی آپارا بيلمز. " بيليردیم بو ترسه جۆمله او اوغرو اوزلورسا، اونو اوغورلوق إتمەمەگه قانئع إتمز.
سؤردو:" او آد نه ايدی؟"
" هانسي آد؟"
" قراردي فيريشته اونون خانيمي اوزلسون ها او ايسم؟"
" محب، محب. تيکرار إت."
تيکرار إتدی:" محب، محب، محب."
" يادپندا قالدي؟"
" قالار."
" خودافيظ."
" خودافيظ."
" اونوتما قاپيني ايکی نفره آچاجاقسان. روقيه خانيم و من."
" چوخ ياخشي."
"خودافيظ"
"خودافيظ"
اۆچ گۆن سؤنرا تئلفون زنگ چالدي. فرنگيس خانيمين آناسي منی سسلەدی دئدی تئلفوندا سنی ايستەييرلر. گئتديم آشاغا، دستەگی گؤتۆردۆم. شيکنجه اوزلموش بير سس دئدی:"منم محبين خانيمي" سؤنرا بيردن بير کيشی سسی گلدی:
" آناسي...، ...باجيوين حئسابينا يئتيشديک، سنين هاردان اوزلدوغون بيلديک دا، اؤز حسابيوا دا يئتيشەجەييک. هم سس و هم تۆرکجه لهجەسی، بيليندیريردی هوشنگ، يازيق قادينی گيره ساليبدي.

تئلفون دفترچەسى تئلفونون يانېندايدې، حاجي گۆلابين نۆمرەسين تاپيب زنگ ووردوم، روقيه خانېم دستەگى گۆتۆردۆ. ماجراني اونا دئديم. بير آز سوكوت إتدى. دانېشماق ايستەييردىم. هندەوريمده كيمسه يۆخويدو، او دانيشسايدې من ده دانېشاردېم.
" يازېق فرى."
" يالاندان بير هدەلەمه ده اولا بيلر."
" چۆخ بدشانسدې. اۆچ دۆرد آى بيرينه گئتدى. تۆبه غوسلو باشېنا تۆكۆب آپاردېلار. طرف اونا عاشيق ايدى. سۆنرا شيلىكۆت، قانلې مانلې گتيريب كۆچەيه آتدېلار. ايندى ده بئله."
" من گئتديم اورا گۆرۆم نۆلوبدو."
" تەلۆكەليدى. اۆزللىكله ايندى. بو سۆزلرله سنى اورا چكمک ايستەييرلر."
" بۆرانين دا تئلفون نۆمرەسين تاپيبلار، بورا دا اورا كيمى تەلۆكەليدى ".
" سن گئتمه، قۆى من گئديم."
" يۆخ بللى دَگيل فرىنين باشېنا نه بلا آچېبلار. سنه بير شئى اۆلورسا..."
سۆزۆموكسيب دئدى:" دانېشما!"
" من اۆزۆمۆ باغېشلامارام."
" بو سۆزلردن دئمه."
" چۆخ ياخشې دانېشمارام."
" باخ منيم ده سنه پيس بير خبريم وار."
" نه؟"
" سحر گئتديم آنامين قبرىنين اۆستۆنه. ياخشې يئرده قويلانيب . آنجاق عئيبى بودور هئچ واخت آدېنې اۆستۆنه يازا بيلمەيەجەييک."
" نييه؟"
" يازساق حاجي گۆلاب آنلار. يئتر بير گۆن حاجي فاطيمەنين قبرى اۆسته گئتسين. آنامې قويلاماغېمېزې بيلر."
" ياخشې، آنلاسېن. نۆلار كى؟"

" بیلمیرم نوٴلار؟ آنجاق اوٴرەگیم ایستەییر او بئله دوٴشوٴنسوٴن آنام اوٴلمەییب، قالادان دیری چیخیب. اوٴرەگیم ایستەییر بئله بیلسین آنام بیر فاحیشه کیمی اوٴلمەییبدیر."
" سنین نه فیکیرلرین وار ها؟" سوکوت إتدی. گوٴردوٴم بو سادەلیکده پیس خبره گوٴره دانیشماق ایستەمیر، سوٴردوم:" پیس‌خبر نەدی؟"
" تهمینه ناصری‌یه گوٴرەدی."
" نوٴلوبدور؟"
" قبریستانا گئتدیگیمده اوٴردا دوٴلانیردیم. قبیرلرین هله داش‌لاری یوٴخودو آما اوٴلوٴلرین بعضی‌سی‌نین آدینی اوٴستوٴنده یازمیشدیلار. حاجی فاطیمەدن بیر ایکی ردیف آشاغادا بیر قبیر گوٴردوٴم، اوٴستوٴنده یازیلمیشدی: تهمینه ناصری."
" نه! اوٴلاسی دَگیل."
" اینان! اوٴزوٴنده گئدیب گوٴره بیلرسن."
" یقین بیز قبریستان‌لیقدان گلنده، او آمبولانس‌لارین بیری تهمینه ناصری‌نی اوٴرا آپاریردی." سوٴنرا بیردن اینانماماق، بئینیمه حاکیم اوٴلدو. اینانمیردیم تهمینه ناصری اوٴلوٴبدوٴر. آخی نییه! آما روقیه خانیما دئیه بیلمزدیم یالان دئییرسن.
" آخی سنین میه ساوادین وار؟"
" بللیدی!"
" ساواد، او دا قالادا؟"
" من‌له آنام أولدن اوٴردا دَگیلدیک. آتام اوٴلندن سوٴنرا، عمیم من‌له آنامی دلال‌لارا ساتدی. آنامی آلماق ایستەییردی. گئتمەدی. عمیم اینتیقام آلدی. هارا گئتدیک، گوٴتوٴروٴب آپاردیلار اوٴرا. منیم اوٴن یاشیم واریدی مدرسەیه گئتمیشدیم."
" پس بونا گوٴره حاجی فاطیمەدن قرآنی راحات اوٴرگنیبسن؟
" آنام قالادا منه درس وئردی. سوٴنرا داها بوٴیوٴدوٴم دوٴشدوٴم أل آیاغا. تا حاجی گوٴلاب گیردی حیاتیما."
" پس سن تهمینه ناصری‌نین اوٴلمەسینه اینانیرسان !"
" قبریستاندا بیر قبیر وار اوٴستوٴنده یازیب: تهمینه ناصری. من بونو اوٴز گوٴزوٴمله گوٴردوٴم. بلکه باشقا تهمینه ناصری‌دی."
" من گئدەرم قبریستانا."

" نييه؟"
"اؤز گؤزۆمله گؤرمەيينجه اينانمارام."
" من ده گئديرم سنين إويوه. گؤرۆم فرىنين باشپنا نه گليب."
" يوخ، سن گتميرسن. تهلۆكەليدى، من ايذين وئرميرم ..."
" او هندەورده دۆلاننام. سۆنرا گئدەرم ايچەرييه."
"گئده بيلمزسن ايچەرى."
" نييه؟"
" آچارپن يۆخدو."
" وارېمدي."
" آچاري فرىيه وئرمەدين ميه؟"
" آچاري آغا ايبراهېمدان آلاندا، وئردىم بير آيرېسېن چېخارتدېلار."
" نييه؟"
" عادتيمدى. همشه بير آچاردان ايكىسينى دۆزلتديررم."
"نييه؟"
"آنام عادت وئريبدى."
بو تفتيشى بۆشلادېم. أصل قۆنويا قايېتدېم:
" منه سۆز وئر اۆرا گئتمەيەجكسن."
" فرىنين باشپنا بلا گتيريب اۆرا قۆيسالار، نئينرسن؟"
" سن نئينرسن؟"
" دۆز بيرېندن ياردېم ايسته. ايبراهېم آغادان، يا مرتضادان. يادا ايكىسيندن ده."
" اۆندا ماجراني اۆنلارا تعريف إتمەلييم. دئمەلييم فرى كيمدى؟ دئمەلييم يالان دئييردىم و جۆرأتيم يۆخدور. آغا ايبراهېمدان اوتانېرام. قبريستاندا يادېندامې؟ هله ده آغا ايبراهېم بئله دۆشۆنۆر، آناسېلا گۆرۆشۆمۆ اۆندان گيزلتمەمەليديم. اۆنا دئسەم، سن گليبسن يانېما قالايا گئتميشيک آناوې دفن إتميشيک. منيم اۆزۆمه باخمايا بيلر."
" پس نه إدک؟"
" مۆطلق سوكوت. يالنېز بو."
" فرى نەجۆر؟"
" بيلميرم عجيب بير چېخېلماز يئرده قالمېشام."
" منى باغېشلا."

" سنین سوچون دگیلدی. سنین یازیق آناوین جنازەسی قالمیشدي یئرده. او قادین منه پناه گتیرمیشدی، پناەسیز قالمامالیدي. ایندی ده بیرینی اؤلؤمه وئرمیشم بو إودن گئدیرم."
و داها کیمسەنین حیاتین تهلؤکەیه سالماق ایستەمیرم. بو إودن گئدیرم."
" بو قدر اؤزؤوؤ شماتت إتمه. آغا ایبراهیمین إوی سنه تهلؤکەلیدی. بیلمیرم نییه.آنجاق تهلؤکەلیدی.."
" اؤزؤم ده بیلیرم. موخابراتدا آداملاري اولسا. بو إوین آدرئسین تاپیب گلرلر دالیمجان."
" بیلیرسنمی من دؤشؤنؤرم بؤشونا سنی آرایبرلار. میه سن نئینه میسن؟"
" آنلاماغا آدام طرفین بئینینده اؤلمالیدي."
" إوده کیم وار؟"
" فرنگیس خانیمین آناسي. أحمد ده گئدیب إشیگه."
" سن اؤتؤر، حاجي گلیرسه بیر باهانایا اونو یؤللارام اوزا."
" آچاري وئر گتیرسین."
" یوخ، وئرمەرم."
" نییه؟
" سن او إوه آیاق قویمامالیسان."
" پس فری نولاجاق؟"
" اؤتؤر."
" چوخ یاخشي."
هلەلیکلشمەمیش دستەگی قویدو اؤستؤنه. پیللەنین اؤستؤنده اوتوردوم. یؤرقون و إندیشەلی.
نه إتمەلیدیم؟ دوروب پیللەلردن چیخدیم اؤسته. تئز قایيدیب گلدیم آشاغا، دستەگی گؤتؤردؤم تیکرار زنگ ووردوم. نەدن روقیه خانیم هلەلیک لشمەدن دستەگی قویموشدو؟ زنگ، زنگ .... کیمسه دستەگی گؤتؤرمؤردؤ. دئدیم بس دگیشیک توتموشام. دستەگی قویوب. تئلفون دفترچەسینه باخدیم، دگیشیک توتمامیشدیم. تیکرار توتدوم. یوخ. کیمسه دستەگی گؤتؤرمەدی. گئتدیم یوخاري تعجیلی پالتار گئیدیم. گلدیم آشاغا. یقین فرنگیس خانیمین آناسي یوخلامیشدي. إودن أن کیچیک سس بئله گلمیردی. تئلفون دفترچەسینی آچدیم، حاجي گؤلابین نؤمرەسین یازیب

قۆيدوم جيبيمه. قاپيني آچيب گئتديم إشيگه و قاپيني باغلادىم كۆچەدن چيخديم. همشه اۆلدوغو كيمى أميريه شولوغويدو. بير آز پيادا گئتديم. دالي كۆچەلردن زاددان. هارا گئتديم؟ دۆشۆندۆم گئتديم آذر شهر كۆچەسينه. يقين روقيه خانىم اۆرا گئتمىشدى. تەلۆكه ايچينده‌يدى شۆبهەسيز. ايكى ديللىيديم: آذر شهر كۆچەسينه، روقيه خانىم، فرى و طالئعى‌نين دالينجا؟ يۆخسا حياتىمين أصلى قۆنوسونون قۆخوسو گلن يئره‌مى؟ تاكسيا ميندىم. تاكسي شهرين قۆزئيينه گئديردى. موسافيرلر بوندان دانيشيردىلاركى، اۆردو ايمام‌لا بئيعت إده‌جك يۆخسا كودئتا إتمك ايسته‌يير. سانكي تاكسي دۆنيانين خبر مركزلرى‌نين اۆرتاسيدي. راننده دئييردى:" اۆردونو بۆشلا. شاه گئديب، اۆردو بير كارا دَگيل." پەلوى دۆرد يۆلوندا إنديم تاكسي آشاغايا گئتمك ايسته‌يير. آيري تاكسيا ميندىم اۆ دا قۆزئيه دۆغرو گئديردى. هارا گئديردىم" قصديم بللى دگيلدى. بۆرا نه آذرشهريدي نه ده بهشت زهرا. بيلميرم نييه، آنجاق بير آندا بئله اينانمىردىم تهمينه ناصرى اۆلۆبدۆر. آنجاق أمين اۆلمالي ايديم. روقيه خانىم دئيه‌نلر دۆز دگيلدى. باخمياراق، اۆ اۆز گۆردۆگۆنه اينانا‌راق، ماجراني منه نقل إتميشدى. عابباس آباد خيابانيندا إنديم. اۆيان بويانا باخديم، گئتديم ووزرايا، اۆردان سودابه شادانين إولرينه ساري گئتديم، نييه بۆرا گلميشديم دقيق بيلميرديم من ده روقيه خانىم كيميديم مى، بعضن بير شئى‌لر اۆره‌گيمه قۆيولوردو؟ إوين اۆنۆندن گئچديم، گئتديم يۆخوشا، پاركين گيريش قاپي‌سيندا ، خياباندان گئچيب گئتديم اۆيانا يئنيشه گلديم. اۆيياندا دوردوم. أصلن بۆرا نييه گلميشديم؟ گيرديم قنادپيا. بير ايكى دنه شيرنى آلدىم. اۆردا دوروب شيرنى‌لرى يئييردىم. يئيه يئيه إوى گۆدۆردۆم. هئچ بير خبر يۆخودو. شيرنى‌لرين پولونو وئريب ماغازادان چيخديم، آشاغايا دۆغرو گلديم. هر بير نئچه آتدىمدان قاييدىب سودابه شادانين إوينه باخيردىم. هئچ بير خبر يۆخودو. قاپيتدىم يوخاريا. يقين ذئهنيمين ديبينده شهرين بو طرفينه گلمه‌گينه بير نه‌دنيم وارىمىش. ذئهنيمده اۆلان هانسي بير ايشاره منى بو إوه ساري چكيب‌دير؟ بيردن غريبه بير ماجرا اۆز وئردى. ماوى بۆيادا بير رئنۆ ماشينى، سودابه شادانين إوى‌نين قاباغيندا بير نيش تۆرموز ووردو اۆچ دنه قيسا، دالبادال سيقنال چالدي فيرلانيب گئتدي اۆسته. قاپي آچيلدي. چادير‌الي بير قادين چيخدي قۆزئيه طرف گئتدى. چتين يۆل يئريردى.

قوجا اۆلماغي بللیدی. من خیابانین بو تایینداں قوروپوردوم. گئتدی پارکا. تعقیب إتدیم، ایستەمیردیم اۆ منی گۆرسۆن. پارکدا یئییینلەدی. پیللەلردن آشاغا گئتدي پارکین آں درین قیسمتینه گئدیب اۆردان نئچه پیلله یوخاري گئتدی. پارکین لۆت آغاج‌لاري‌نین یانیندان گئچیب بیر کیچیک تپەنین دالیندا ایتدی. سۆنرا بیر شیک کېراواتلي کیشی تپەدن چیخدي، پیللەلردن اۆسته قالخیب ساغا دۆنۆب ایتدی. من تپەنین دالیندا قاچدیم.قادیندان بیر خبر یۆخودو. اۆیان بویانا مات مات باخدیم. پیللەلردن قاچدیم اۆسته، پهلوی خیابانیندا چاتدیم. خالق گلیب گئدردیلر. جماعاتین ایچیندن کېراواتلي شیک کیشینی گۆردۆم خیابانین ، إنیندن اوجا آددیم‌لارلا گئچدی نئچه دیقه اۆنجه ووزرادا گۆردۆگۆم اۆ ماوی بۆیادا رئنۆیا میندی. جماعاتین آراسیندان، ایکی‌سی‌نین ده صوراتین گۆردۆم. ماشینا مینن کیشی هوشنگ‌یدي. فرمان دالیندا قصر زیندانی‌نین مئیدانیندا گۆللە یئمەمیشدن اۆنجه گۆردۆگۆم کیشیدی. منی گۆرمەدیلر. یئنیشه ساري یۆللانیپلار. پس هوشنگ دگیشیک پالتارلا باجي‌سي إوینه گئت گل إدیردی. خیابانین اۆ تایینا قاچدیم. تاکسي توتدوم:" آغا ریجا إدیرم بو ماشیني تعقیب إت !"" ایشیم وار، إده بیلمه رم. نەدن خالقین ماشینیني تعقیب إدیم؟"

" اۆندا نه قدر إده بیلسن دالیندجا گئت. بو ایشی گئچن‌لرده بیر دفعه إتمیشدیم، ایندی بو ایشی تیکرار إتمک منه گۆلۆنج گلیردی. رئنۆ اۆرتالاردا ساغا چۆندۆ. تاکسي سۆرۆجۆ ده ساغا دۆندۆ. پس تعقیب إدیردی. آنجاق سۆرۆجۆ خیابانین سۆنوندا تۆرموز إدیب ساخلادي و دئدی:"ایشیم وار، آتیل اۆ بیری تاکسیپا مین " إنیب پول وئردیم قاچدیم. رئنۆ گئدیب، قپرمیزي چپراغین دالیندا دورموشدو. رئنۆ یۆلا دۆشدۆ . آتیلدیم تاکسیپا." هارا؟" " مستقیم." و گئتدیک. ایشیق یاشیل اۆلدو.ایندی داها یئیین گئدیردی. ایرەلی‌لرده ترافیک آز ایدی. رئنۆ سیقار ساتانین اۆنۆنده دایانیب، سیقار آلدیلار و من باشیمي گیزلەدیب رئنۆنون یانیندان گئچدیم. تاکسي هیزلانیب گئدیردی. آرخاما باخماغا قۆرخوردوم. ساغا دۆندۆک، سۆنرا پارک ویدن، سۆلا دۆندۆک. یئرلری دۆزگۆن تانیمپردیم. یالنیز بیر غریزی حیس‌له، بیلیردیم، گئتدیگیمیز یئر، اۆلا بیلر، شاه قاچان گۆن اۆ، بی.إم. و "نین ساخلادان یئر اۆلسون. تاکسي آیزنهاوردان گئچدی. آرخاما باخدیم. رنو آیزنهاوره دۆنمۆشدۆ و

سۆرعتلەنيردى. إنديم پولو وئردیم قاچدیم. آيزنهاورېن إنيندن گئچيب آتيلدیم آيرې تاکسيیا. رئنز گؤرۆنمۆردۆ. تاکسي ايکی قېرمېزې چېراغي گئچدی. بيردن رئنزنو گؤردۆم. ايش باخانلېغې‌نېن ، يانېندا پارک إديب دورموشدو. هم هوشنگ همی ده دۆستو، ماشېندا اۆتورموشدولار سيقار چکيردیلر، و آذر شهرين آغزېني گۆدۆردۆلر. باشېمې تاکسيدا گيزلتديم، يئتميش سئکسن آتديم ايره‌لی إنديم، خيابانېن أنيندن گئچيب گئتديم اۆز آشاغا. آذر شهرين يان بايان خيابانېندان آشاغا گئتديم، يان يۆل بيتنده، سۆلا دۆنۆب گليب آذر شهرين ديبينده دوردوم. اوزاقدان رئنز گؤرۆنمۆردۆ. پس اۆنلار دا منی گؤره بيلمزديلر. گئتديم کۆچه ايچينده، اۆرتالاراجان گئتديم. رئنزنو گؤرۆردۆم، اۆردا اۆتوران‌لاري دا اوزاقدان محو بير گؤرۆنتۆيله .سۆنرا قايېدېب گلديم بير باقفالدان حاج گۆلابين إوينه زنگ آچدېم. کيمسه دسته‌گی گؤتۆرمه دی. پس روقيه خانېم هله ده إشيکده‌يدی. گئديب آذر شهر کۆچه‌سی‌نين باشېندا دوردوم. رئنزنو گؤرمۆردۆم آما، آپارتمانېن گيريش قاپې‌سېني گؤرۆردۆم، يقين منيم آپارتمانا گئتديگيمی گؤزلۆيۆردۆلر. بيردن تانېش بير سس دئدی "دالېمجا گل"روقيه خانېمېن سسيدی. إله همان‌جۆر چادېرا باشېندا و گيزلين گئديردی آشاغا. دالېنجا گئتديم. أصلی خيابانا چۆندۆ دايانديم.

" ميه سن سۆز وئرمه‌دين بورا گلمه‌يه‌سن؟"

" منيم جاوابېم سنين سۆروندو. سن نئجه؟ سن ده سۆز وئردين گلمه‌يه سن!"

" من بورا گلمه‌ديم. ايلک گئتديم آيرې يئره. سن نئينه‌دين؟"

" من گئتديم آپارتمانا کيمسه يۆخودو. هر شئی اۆز يئرينده‌يدی.سنه اۆردان زنگ آچمامېشدېلار."

" بيليرم اۆرانېن تئلفونو يۆخدو. تئلفونو اۆلان بير يئردن زنگ آچېبلار. من ده اۆرا گئتديم." ايندی آنلاييېردېم نه‌دن ووزرا خيابانېنا گئتميشديم. بلکه ده إله بئله گئتميشديم، آنجاق تئلفونون اۆلوب اۆلماماسي ذئهنيمين بير يئرينده ايش‌لريمين يۆنتمه‌نی اۆلموشدور.

" هارا؟"

" ووزرا خيابانېنا."

" اۆرا نييه گئتدين؟"

" ایچەری گئتمەدیم. هارا گئتمەگیمی بیلمیردیم گئتدیم اوزا. سودابەنین اویندن سنین کیمی بیر چادیرالی چیخدی. تعقیب إتدیم بیلیندی هوشنگدی چادیرا اوزتوبدوز. گئتدی پارکا چادیراسینی آچدی اوزلدو بیر شیک کیراواتلی کیشی. بیر رئنوزیا میندی. باشقا بیریله. آشاغا گلدیلر. تعقیب إتدیم، گؤردوم گلدیلر بورا."
" من آپارتماندا قالماقدان قورخدوم. گلدیم إشیگه پیللەلردن گئتدیم داما. او زامان رئنونو گؤردوم. کۆچەده سنی ده گؤرۆردوم. گؤرنده سن کۆچەنین اورتالارپناجان گلدین، ایچەری گلمکدن قورخدوم گلدیم آشاغا. سنجه فری هاردا؟"
" بیلمیرم تخمین إدیرم سودابه شادانین اویندەدی. دۆشۆنۆرم آغا ایبراهیمین اوینه اوردان تئلفون إتمیشدیلر."
" بیلیرسن بونلار سنی آرایپرلار. دۆشۆنۆرلر فری گرچکدن سنین باجیندی. گؤزلۆیۆرلر سن او إوه گئدەسن."
کۆچەنین اورتالارپناجان گئتدیم، رئنو یوخودور. یئنیدن قایپدیپ گلدیک .کۆچه باشینا.
" هارا گئتدیلر؟"
" یقین اومودسوزلانیب گئدییلر."
سونرا یئنیدن رئنونو گؤردۆک. گئدیب فیرلانیب گلیب کۆچه باشیندا دورموشدی. هوشنگ إندی گئتدی آپارتمانین قاپیسینی آچدی گئتدی ایچەری.
" دئییر به سن اوزداسان."
" او کؤپک اوغلونون نه دۆشۆندوگۆ بللی دَگیل"
" نئجه دی من گئدیب سس صدا سالیم، آی اوغرو آی اوغرو دئییم، خالق یئغیشیب توتسونلار."
" سیلاحلیدی. یقین. داها دا آیری آدامی اؤلۆمه وئرمەملییم."
" سنجه فریني اؤلدۆرۆبمۆ؟
" بیلمیرم."
هوشنگ آپارتماندان چیخدی، چئورەسینه باخیب رئنوزیا میندی رئنو حرکت إتدی، گئتدی.

روقيه خانېم دئدی سن دالي قال گئديم گؤرۆم گئديبلر يۆخسا يۆخ."
گئتدی کۆچه باشېنا يئتيشنده دۆرەسينه باخدې دئيەسن بير خبر يۆخودو.
قايېتمادې إله دوردو. گئتديم کۆچەنين آغزېنا. بير خبر يۆخودو.
روقيه خانېم دئدی:" يۆخدولار. گئديبلر." سۆنرا أليني چادېراسېندان چېخاتدې. بير مکتوبويدو.
" بو نەدی داها؟"
" من يئتيشنده بو مکتوب آپارتمانېن قاپې قاباغېندايدې. بۆيۆن يئتيشيب دئيەسن. يا دا ايکی ساعات اۆنجه فيلان. بلکه ده هوشنگين گئت قايېت فاصيلەسينده گليبدی."
" نييه به اۆنجەدن وئرمەدين منه؟"
" اۆنجه بو ايشه واخت يۆخودو. اۆ رئنۆ و کيشيلری دۆشۆنۆردۆم."
" هله باخ گۆر کيمدندی؟"
" بابک پورأصلن آدلا بيريندن."
" دۆسوتوندومو؟"
" أصلن آدېنې إشيتمەميشم."
" آچ اۆخو!"
" باخ، من اۆ إوه گئتمک ايستەييرم، اۆز گۆزۆملە نه اۆلدوغونو گۆرۆم.
" سنين آچارېن يۆخدور. من دئديم دا هئچ بير خبر يۆخدو. آنجاق ياخشېسې بودو ايندی کی اۆ کيشی اۆرا گئديب
گليب، من بير گئديم اۆرا. تئز قايېدارام."
"آخې نييه گئديرسن اۆرا؟"
قاپېنې آچېب گئتدې ايچەری. قرار وئردیم نئچه ديقه ده چېخمازسا، گئديب قاپېنې دۆيۆب ايچەری گئچم. يقين قاپېنې آچار.
مکتوبا باخديم: بابک پورأصلن کيميدی؟ مکتوب نيسبتن آغېريدې. نيگارانيديم مکتوبو آچېب اۆخويا بيلمزديم. ماجرالار دالبادال گليردی منيم دۆشۆنمەيگه، فۆرصتيم يۆخودو. نيگارانلېغېم بير اۆلسايدې ياخشېدې، آنجاق نيگارانلېق بير بيرینين دالېنجا، داها منه دۆشۆنمەيگه مجال وئرميردی. ايندی فری؟ هاردايدې؟ اۆلۆيدۆمۆ ديريدیمی؟ روقيه خانېم؟ اۆلمويا إوه بير بۆمب قۆيوبلار و روقيه خانېم تلەيه دۆشۆبدۆر! نييه هوشنگ گئتدې إوه چېخدې؟ نه ايشی وارېيدې؟ فری؟ نييه هوشنگ له دۆسوتونو تعقيب إتمەديم؟ بوردا بۆش بۆش نەدن دورموشدوم؟ بو

بۆحراندا کیمه گئده بیلردیم و اۆلایلاری دنه دنه اۆنا دئییب فری‌نین جانین خیلاص إتمه‌گه- دیری اۆلسایدی‌سا- یاردیم ایسته‌یم؟ أگر بو اۆلای‌لاری حاجی گۆلابا، حاجی جابارا، آغا ایبراهیم و فرنگیس خانیما، أحمدله مرتضی بیلسه‌یدیلر، نه دئییردیلر؟
روقیه خانیم قاپینی آچدی گلدی إشیگه. راحات نفس چکدیم. گلدی منه طرف بیر تیکه کاغاذی قویدو اۆوجوما.
" بیر مئساژ."
بیر تیکه کاغاذیدی مئساژی آیری حرف‌لرله اۆستۆنده یازمیشدیلار و اۆخودوم:" یئرین آلتیندا دا اۆلسان تاپاجاغام. سنین فیریشته‌ن ایندی فیریشته‌لرین یانیندادیر. من باجیمی ایسته‌ییرم. سن بیلیرسن‌می هاردا؟ قیرخ‌سککیز ساعات واختین وار باجیمی منه تحویل وئره‌سن. دۆشۆن. هاردا یاشادیغیوی بیلیرم. أمیریه إوینی ده تانیرام. باجیمی تحویل وئر سن‌له ایشیم یۆخدور. هوشنگ."
دئدیم: گئدک."
هوشنگین مکتوبونو اوجادان اۆخوموشدوم. یقین روقیه خانیم اۆزۆ ده اوجا اۆخوموشدو آپارتماندا. دئدی:
دوروم تهلۆکه‌لیدی. هارا گئتمک ایسته‌ییرسن؟
" نئجه‌دی قاییدیم تبریزه؟"
" تاپارلار؟"
" سۆرون بودو من بیلمیرم هوشنگین باجی‌سی هاردادی. بو حالدا بللیدی سودابه اۆزگۆر دَگیل. هاردادی بس؟"
" دئییرم إویوی دگیش، دا آغا ایبراهیمین إوینه گئتمه."
" هارا گئدیم؟"
" گل بیزه."
" ماحالدی! منیم کله‌مدن گئچه‌نی بیلیرسن؟ سنین إوینده، قالانمارام."
" نییه؟"
" قۆرخورام."
" نمه‌نه‌دن؟"
" سندن."
" آنجاق بیر یئره گئتمه‌لیسن."

" ايندى گئدک. هرنه اۆز وئرسه بير شئى اونودولماسېن. سودابه شادانېن إوينده کى سندلر أهلينه چاتدېرمالېدېلار."
ميندېک تاکسېيا. تاکسېدا دانېشمادېق. مۆجسمه مئيدانېندا دۆشدۆک. تاکسېيا مينيب باغشاهدان آشاغا إندېک. يئنه ميندېک تاکسېيا باتېيا ساري گلدېک. أميريەده إندېک.
" گئت آغا ايبراهېما دئنه منى خيابان آغزېندا گۆردۆن. دئنه اۆنو گۆزلۆرم." يۆللانادا دئديم:" اۆنا دئنه منه وئرن کيفى منيم اۆتاغېمدان گۆتورسۆن گتيرسين، لازېمېدي. يئنه دئديم:" باخ من سۆز وئريرم او إوه گئتمەيم. سن ده آچاري وئر منه صاحابي گلسه وئريم."
چادېرا آلتېندان أليني آتدي جيبينه، سۆنرا أليني چادېرادان چېخارتدي. آچار بارماق‌لاري‌نېن آراسېندايدي، ألى آغ بير آز دا أتلى‌يدى و ديرناق‌لاري گۆزل اۆووج‌لاري تر تميز ايدى. او قدير اۆنون چادېراسېز أل‌لرينى گۆرمەگه آلېشمامېشدېم، ايندى اۆنون أليني گۆرنده سانېرديم گۆزلريم سهو گۆرۆر، اۆرتۆلۆ ألى لۆت گۆرۆرم. آچاري آلديم. قۆرۆيوردوم أليم ألينه دگمەسين. سۆنرا- بير اۆزل سس‌له-بۆ بغض هاردان منيم سسيمى دگېشميش‌ديرـدئديم: " باخ!" اۆز سسيمى إشيتمکدن شاشېرديم. دئدى:" هان!" آنلاملي بير شئى دئيه بيلمەديم. دئديم:" تشکۆر إديرم." دانېشمادي. قايېديب گئتدى.
پس ايندى هوشنگ منى تاپا بيلردى.من ده اۆنو تاپا بيلەرم. آغا ايبراهېمېن آدرئسينى تاپماق، غريبه و چئشيتلى يئته‌نک‌لره صاحيب اۆلان، هوشنگ کيمى بير کيشييه ساده ايش‌يدي.هوشنگ يۆخ اۆلمايېنجا، منيم أمنيتيم اۆلا بيلمزدى. آنجاق سۆرون بويودو، هوشنگى نەجۆر آرادان آپارماق اۆلار. ايندى‌کى دورومدا نئچه نفرى تۆپلايېب اۆنو توتوقلاماغېمېز اۆلاسي دَگيلدى، چۆن اۆنو توتوقلايياندان سۆنرا، اۆنو هانسي مقام تعقيب إديب و يارقېلايا بيلر. قالدي ايندى مملکته هئچ قانون حاکيم دَگيلدى، بلکه ده هوشنگى بير کز خيلاص إدن أل‌لر، يئنى‌دن اۆنو آزاد إده بيلردىلر، و يا هر بير حيله‌يله کى، بير کره آزاد اۆلموشدى، يئنى‌دن آزاد اۆلا بيلردى. گرچکدن شاشېرديجېدي، سرگرد سرور کيمى اۆنمسيزلر قۆرخودان قاچېردېلار، نەدن بو هوشنگ- إله اۆنمليدى کى شاهېن اوچاغي‌لا گئتمک ايسته‌يېردى- قاچمېري؟ يا بو

کیشی دلیدی؟ و یاخود مأموروبدو! آنجاق کیمین طرفیندن؟ تکجه بیر گؤرەوی وارپیدی: منی آرادان آپارماق.
ألیمی آتدیم جیبیمه. مکتوبو چیخارتدیم. آغیریدی. بابک پورأصلن کیمیدی؟نه ده غریبه آد ایدی! ایندی مکتوبو اوخویا بیلمزدیم. قوزخوردم مکتوب باشقا بیر نیگاران‌لیق قایناغی اوزسون.. داها بدنیم، بئینیم، قلبیم قالدیرمیردی. بو هوشنگین شرریندن قورتولمالی ایدیم. و همی ده ایشه باشلاییب آنلامالی ایدیم تهمینه ناصری‌نین اؤلؤ و یا دیری‌سی هاردادی. هوشنگ مندن باجی‌سینی ایسته‌ییردی. هانسی باجی‌سینی ؟ باجی‌سینی تاپیب تحویل وئرمه‌گه، منه قیرخ‌سککیز ساعات واخت وئرمیشدی. بللی دگیلدی فیریشته اؤلؤدؤمؤ دیریدی. یازیق آروادی چالادان قویویا سؤرؤتله‌میشدیم. آخی سنه نه کی، یئنی شهری اوتلاییبلار و بیر یازیق قادینا سیغیناجاق بیر یئر لازیمدی؟ میه سنین اؤزؤن دامین واردی، آیری‌لاری‌نین دامی‌نین فیکریندەسن؟ أصلن سنین باشقالارینا یاردیم إتمک گؤجؤن اوزلمایان یئرده، نەدن بو قاریشیق و راحات‌سیز دورومدا،بیر آیری آدامین إوینی یازیق بیر قادینین ایختیاریندا قویورسان؟ اوندان اؤنملی نەدن باشقا آدامین حیاتینی تهلؤکه‌یه آتیرسان؟ سن کی آیری‌لارینا یاردیم إتمک یؤلونو باجارمیرسان، نەدن یاردیم إتمه‌گه قالخیسان؟
بونلاری دؤشؤنرکن پاکاتی آچدیم مکتوبو چیخارتدیم، آما مکتوبو اوخومامیش، أحمدین سسینی إشیتدیم، او پیاده یؤلوندان منی سسله ییردی. کیف ألیندەیدی. خیابان شولوغویدو. من ماشین‌لارین آراسیندان گئچدیم، گئتدیم دالینجا.
" بابا إوده دَگیل. آنام هر یئره زنگ آچیب، تاپا بیلمه‌ییب‌دیر. بیری اوزن-اوزن‌ایکی کره بیزه زنگ آچیب سنی ایسته‌ییب‌دیر."
" نه دئییردی؟"
" دئدی..." و سؤزؤن کسدی.
" نه دئدی؟"
" دئدی اؤلدؤرەجه‌گم."
"دا نه دئدی؟"
" دئدی باجی‌سینی اؤلدؤردؤم. اؤزؤنؤ ده تاپیب اؤلدؤرەجه‌گم. دئدی باجی‌سینی ایسته‌ییر." سؤنرا سؤردو:" حسین آغا سیزین باجینیز وار؟"

" يۇخ منيم باجېم يۇخدو. شاشقېنام نەدن تئلفوندا منيم باجېمدان صۇحبت إديبدى. أصلن بيلميرم نەدن دانېشېر."
أحمد دئدى:"روقيه خانېملا آنام دئدى، سيز بيزيم إوه گلمەيين تەلۆكەليدى. آنام دئدى سيز مۆطلق گئدين بۇيۆك آنام گيله."
" بۇيۆك آنا؟ هانسې بۇيۆك آنا؟" حيس إتديم أحمد رۇيالاردا سئير إدير و بيلمير بۇيۆك آناسېنې نئچه گۆن اۇنجه قويلادېق. يئنه سۇردوم هانسې بۇيۆك آنا؟"
أحمد مات مات باخدې:" بللیدى آنامېن و مرتضى دايېنېن آناسې. او كيشى اورانېن آدرئسينى بيلميرمى."
" من ده اورانېن آدرئسينى بيلميرم گئتديگيمه رغمن."
" من بيليرم."
" ياخشې دا آدرئسينى منه وئر."
" آدرئسين بيلميرم. آما بيليرم هاردادې."
" من سنى اۇزۇملە اورا آپارا بيلمەرم."" نييه يۇخ؟"
" يۇخ اولاسې دَگيل."
" پس نەجۆر اورا گئتمک ايستەييرسيز؟"
قلميمى چېخاردېب. أليمه چاتان مكتوب پاكاتېنې قلمله وئرديم أحمد، بۇيۆك آناوېن تئلفون نۆمرەسينى بوردا ياز. تئلفون إديب، آدرئس آلارام" كيفيمى أليندن آلدېم زيپينى آچېب باخدېم. هر شئى اوردايدې. پورأصلنېن مكتوبونو دا آتدېم اورا. سۇنراكې فۇرصتلرده اوخويارام. تئلفون شومارەسينى أحمددن آلدېم.
" باباوا دئنه سۇنرا اونا زنگ ووراارام."
أحمد دئدى:" قۇيون من ده سيزينله گليم. بۇيۆك آنامېن إويندن زنگ ووروب دئييرم من سيزينلەيم."
" يۇخ. من ايندى اورا گئتميرم. سۇنرا سن ده گلرسن اورا، گۆرۆشه ريک."
سۇنرا خاطېرلادېم أحمدين بۇيۆك آناسې، من آغا ايبراهېمېن إويندن چېخاندا، اوردايدې.
" بۇيۆك آنان ايندى هاردا؟"
" چۇخداندې گئديبدى. من إوه قايېتدېغېمدا گئتميشدى."
" مرتضى دايې هاردا؟"

بۆیۆن قرارپیدی دانیشگاها گئتسین، اوردان ایران خیابانینا."
" یاخشیدا هله‌لیک."
" سیز هارا گئدیرسیز؟"
" سونرا دئیه‌رم."
نئجه ده نیگاران گؤزلری وارپیدی بو اون- اون‌ایکی یاشیندا اوشاغین! أگیلیب اؤپدۆم و یاواشجا دئدیم:" أحمد داها گئت. یاخشی؟" قایپدیب آرخاسینحا باخدیم. گئتمه‌سینه أمین اوزلماق ایسته‌ییردیم و کۆچه باشینا چاتاندا قایپتدی. اوزاقدان کیچیلمیشدی، اوزۆنۆن مینیاتوروویدو. گؤردۆ باخیرام، گئتدی.
ماشین‌لار اوزۆ یوخاری گئدیردیلر. تاکسیپا میندیم. سونکو دؤرد یوللدا إنیب آیری تاکسیپا میندیم گون چیخانا ساری. سونکو بؤیۆک خیاباندا إندیم، باشقا بیر تاکسیپا میندیم بو گۆننئیه ساری گئدیردی. سۆروجۆ لاقئید سۆروردۆ، هئچ مندن هارا گئتدیگیمی سوزمادی. اون اون‌ایکی دیقه‌دن سونرا ساخلادی دئدی، من یوخاری قایپدیرام. کیرایه‌نی وئریب إندیم. باخدیم. گئچن گۆن‌لرده اوردان نئچه یول گئچدیگیم محللین جغرافیاسی قارشیمدا تاپیلدی. پیادا، پیادا یولوندان یوخ، خیابان قیراغیندان ماشین‌لارین آراسیندان دۆشدۆم یولا. دؤرد یوللدا قنوودان آتیلدیم او تایا. أطراف ماغازالاردا هر شئی ساتیردیلار. ایسته‌دیگیم شئی‌لری بیر ماغازادان تاپدیم. گئتدیم ایچه‌ری. بیر بئل و کیچیک کۆلۆک آلیب قویدوم او یئکه ساکا. چیخدیم آیری ماغازادان بیر قووه چیراغی آلدیم. سونرا میندیم تاکسیپا:" ایگیرمی تومن بهشت زهرا." راننده‌نین یانیندا اوتوران تعجۆب‌له قایپدیب باخدی. یاریم ساعاتدان سونرا، گۆل‌لرین، آدام‌لارین شوعارلارین . عزادار کیچیک گوروپ‌لارین آراسیندان گئچیردیم کی، اوزۆم ایسته‌ین قبره چاتام. عزادارلیق، اؤلۆم و خالقین أل‌لرینده میرده‌شیرخانایا اوردان قبیر اوسته داشینان جنازه‌لره رغمن، خالقین ایچینده غریبه بیر شادلیق وارپیدی. حتتا آغلاماق‌لاری دا شادلیق لا قاریشیق ایدی. اؤلۆم شادلیق پایلیپیردی.
هر ایکی قادینین قبری‌نین اوستونه گۆل قویولموشدو: آغ و قیرمیزی. ننه أکرمین قبری‌نین اوستونده آد یوخودو. گۆل شاخه‌لری سویوق و یاش تورپاغین اوستونه قویولموشدو. حاجی فاطیمه‌نین قبری بؤیۆک گؤرۆنۆردۆ. بلکه هله‌لیک، قبیرداشینا گؤره‌یدی. اونون مۆشخصاتی

قبرين اۆستۆنده وارپيدي. هلهليک قبير داشي و اۆستۆندهکی يازپلار، اۆنو ننه أکرمين قبيرنه گۆره جلاللي إديردی. گئتديم و نهايت ايکی رديف آشاغالپق، روقيه خانپم دئيهن قبری تاپديم. يازپلمپشدي تهمينه ناصری: دووغوم، ١٣١٥، اۆلۆم ١١/٥٧/ ١٢. مۆشخصاتي أل‌يله يازمپشدپلار. داش هلهليک‌يدي.
باخمياراق دۆغوم تاريخی و آتاسي‌نپن آدي و باشقا مۆشخصات قبرين اۆستونده يازپلمامپشدي، آنجاق دۆغوم تاريخی تهمينه ناصری‌نين اۆز دۆغوم تاريخی اۆلا بيلردی.
قبير او بيری قبيرلره تای گرچک‌يدي. تکجه بونون فرقی او بيری قبيرلره گۆره مۆشخصاتپن آزلپغي ايدی.آنجاق هلهليک قبير داشي او بيری داش‌لار کيميدی. قبرين قپراغپندا اۆتوردوم. گرچکدن تهمينه ناصری اۆردايدي. قبيرين گرچک اۆلماغپنا رغمن، تهمينه ناصری‌نين اۆردا اۆلماق دۆشۆنجه‌سی، گرچک دَگيلدی. نه‌دن؟
آشاغادا، جنازه قويلويوردولار.او طرف‌لرده، قبيرلر، گۆل‌لر و آدام‌لار، گۆل‌لر و شوعارلار، ناله‌لر و شۆون‌لر، و دوعا. جنازه قويلايان آدام‌لارپن اۆزۆ گۆن باتانپن آلا قاران‌لپغپندا گۆرۆنۆردۆ.مراسيم شورسوزودو. گزه گزه قبيرلرين يانپندان، ميرده‌شيرخانايا کيمی گئتديم سۆنرا يوخاري‌لپق گئتديم آغاج‌لارپن ، قبيرلرين آراسپندان بير آز يوخاري‌لپق گئتديم. قبريستان نئجه ده صفالي و گۆزل ايدی. او بۆيۆکلۆقدا شهرين اۆلۆلری، بو داش‌لارپن آلتپندا، بو ايسلاق تۆرپاقدا، سۆيوق و های هويلو قپشدا ياتمپشدپلار، دئيه‌سن گئجه ياري‌لاري بوردان قاچپردپرلار و شهر أهلی‌نين يۆخولارپنا گيزليجه هيجرت إديردپلر. روح‌لاري گئجه‌نين قوش‌لاري‌دير. جام‌لارپن آرخالارپندا، مهتابي‌لارپن اۆستونده، کومالارپن يانپندا، قاپي پنجره‌لرين آرخاسپندا، خاراباٰ إولرين دالي صاندپق‌خانالارپندا و سۆيوق و لۆت آغاج‌لارپن اۆستوندن اۆتوراردپلار سۆنرا بيردن هپزلي گۆرۆنتۆ کيمی، ايلدپرپم تک، ديرلی‌لرين بۆيين‌لرينه هوجوم گتيرردپلر، او زامان يوخولار قارپشاردپلار، اوشاق‌لار، گلين‌لر، اۆغول‌لار و يۆکه کيشی و قادپن‌لار آيپلاردپلار:" نه دئدين آتا؟ نه دئدين آنا! سنين اۆچۆن دارپخمپشام عزيزيم! " رؤيا و گرچه‌گين، اۆلۆ و ديری‌نين ، اۆلۆم و ياشامپن،

اؤلمک و قیامتین، آلیش وئریشی دیری‌لرین روح‌لاری‌نین درین‌لیگینده، داوام إدردی. و اؤلؤم نیقابی، بیر اؤزدن او بیری اؤزه کؤچردی.
هاوا قاران‌لیق ایدی. هامی گئتمیشدی. تک تؤک آدام‌لار أل گؤتؤرمؤردؤلر. یاواش یاواش قبیرلردن اوزاقلاشیردیلار. اینانمیردیلار اؤلؤلرینی یالقیز و مظلوم تورپاق آلتیندا بؤشلاییب گئدیرلر. سانکی حیس إدیردیلر، اؤلؤلر بونو آنلاییرلار کی اونلاری بؤشلاییب و ایش‌لری‌نین باش‌لارینا قایيدیرلار. اؤلؤلرین اؤلمه‌سینه دیری‌لر سوچلولوق حیسی إدیردیلر و بلکه ده بونا گؤره أل گؤتؤرمؤردؤلر.
گئدیب بیر آغاجین آلتیندا اوتوردوم. قوزخوردوم گؤرؤنم. دوروب هیزلی آددیم‌لارلا یئنی قبیرلره ساری گئتدیم. بوردا آغاجدان خبر یوخودور. من اوزاق‌لاردا آدام‌لارین کؤلگه‌سینی گؤرن کیمی اونلار دا منی گؤره بیلردیلر. بیر بؤش قبرین کناریندا اوتوردوم. دورماغا قوزخوردوم. دورسایدیم اوزاقدان بو یانا باخان‌لار، یقین وحشتدن غش إدردیلر. کسین گومان إدردیلر بیر اؤلؤ قبیردن قالخیبدی و تئزلیک‌له او بیری‌لر ده ظوهور إده‌جکلر. چاره‌م یوخودو. تازا قازیلان قبیرلرین ایچینه آتیلدیم. قبیر إشیگه گؤره نیسبتن ایستیدی. آنجاق غریبه دارپدی. میه آدام اؤلندن سونرا نه قدیر کیچیلیر بو داراش‌لیق یئره یئرله‌شیر. ساکی دا گؤتؤرؤب یاپیشتیردیم سینه‌مه. باشیمی گیزلتدیم. أن کیچیک بئله سس گلمیردی. اؤلؤلر همشه‌لیک اؤلمؤشدؤلر، دیری‌لرده همشه‌لیک بو اؤلؤلری بؤشلاییب گئتمیشدیلر سانکی. راحات‌سیز دوروموم، دگیشمه‌لیدیک. قایيدیب آیاق‌لاریمی اوزاتدیم، آرخامی قبیرین بؤش دووارینا دایادیم و ساکی قویدوم قبرین دیبینه. أل‌لریمی جیبیمه قویدوم، گؤیگه و سای‌سیز اولدوزلارا ساری قالدیم. قوزخوم تامام تؤکؤلمؤشدؤ. ایندی ده گؤندؤزؤ قاچاقاچدا اؤلدوغوما گؤره یوزقونلوق جانیمی آلمیشدی. حیس إتدیم دیری‌لره أن أمنیتلی یئر، اؤلؤلرین أن أمنیتلی یئرلری‌دیر. یوخو توتدو. سویوقدان‌یدیمی، یوخسا او قدر اولدوزلاری گؤرمکدن‌می؟ یوخلادیم. اؤز خوزخوز سسیمه آییلدیم دؤنیا إله یوخلامادیغیمدان اؤنجه نئجه‌یدی‌سه، إله‌یدی.ساکیت، سویوق، اولدوزلو، أمن. باشیمی قاوزادیم باخدیم، نه گؤل‌لر گؤرؤنؤردی نه شوعارلار و نه أن کیچیک بیر جانلی گؤزه دگیردی. أگیلیب آغیر ساکی

قالدېردېم قۇيدوم قبيرين قېراغېنا چېخدېم إشيگه، گئتديم تهمينه ناصرىنين قبرينه طرف. تاپماغي راحاتيدي. ساكدان قووه چېراغېني گۆتۆردۆم. هر يئر قارانلېغېدي آما من محللين جفرافياسېني أزبرلەميشديم. قبيرى تاپماغا ايكى اۆچ كرەدن آرتېق چېراغي ياندېرمادېم. بئل كۆلۆنگۆ ساكدان چېخارتدېم باشلادېم. كۆلۆگۆنن قبرين يان يۇورەسينى قازېب داشي گۆتۆرۆب كنارا قۇيدوم، سۇنرا تۇرپاغي بئلىله قازېب إشيگه تۇكدۆم. يئتيشديم قبرين ايكى اۆچ قارېش قالان يئرينده، بير سال داشا. تۇرپاقلاري بئلىله يېغېب هامىسېني قبرين كنارلارېنا تۇكدۆم. قووه چېراغېن ياندېردېم. داش قېراقلارېني پالچېق توتموشدولار. كۆلۆنگۆ گۆتۆرۆب سال داشېن كنارلارېني قازدېم. تۇرپاقلارېن هامىسېني يېغېب يئنه بئلىله إشيگه تۇكدۆم. ايندى ايكى تيكه اۇلان سال داشي زحمتله چېخارتدېم چېراق قووەنى ياندېردېم. قبير بۇشودور. دوردوم. سال داشي سالدېم قبره. بئلىله تۇرپاقلاري يېغېب تۇكدۆم قبره، يئنه همان قبير داشېني قۇيدوم قبرين اۆستۆنه.سهو إتميشديممى؟ قووه چېراغي ياندېريم هلەليک داشا، يئنه باخدېم. شۆبهه يۇخودور. قبير تهمينه ناصرىنين قبيريدي، آنجاق تهمينه ناصرى قبير ده دَگيلدى. بئل كۆلۆنگۆ بير أليمده او بيرى أليمده ساک يۇللاندېم، ايچينده گيزلنديگيم قبره طرف گئتديم. بئل كۆلنگى سالدېم اۇرا. سۆرعت له بۇش و يئنى دۇلان قبيرلردن اوزاقلاشدېم قۇرخوم يۇخودور. چۆن قبريستاندا كيمسه يۇخودور. تهمينه ناصرىنين مئعيارلاريلا اۇلۆلر ده قبريستاندا دگيلديلر. او ياندان، بهشت زهرانېن قاپېسېندا بير چېراق يانېردي. باشاردېقجا اۇردان اوزاقلاشدېم. سۇنرا بير دۆم دۆز آلاندان باش چېخارتدېم اۇرا نه قبيرستانېدي ونه آوادانلېقدا، اۇردان قوزئيه ساري گئتديم. شهرين چېراقلارېني گۆردۆم. شهر ايشېغېدي. آرخاما باخدېغېمدا، قبريستان زيل قارانلېق ايدى. او چۆلدن اۆز به اۆز ماشېنلارا علامت وئريب گئچن ماشېنلاري گۆرۆردۆم. يۇلومو جاده و ماشېنلارا طرف أگديم. ياخېنلاشدېقجا چېراقلار يئكەليردىلر و تگرلرين آسفالت اۆسته چكيلمەسى آيدېنجا قولاغېما دگيردى. جاده قېراغېنا چاتدېغېمدا داها ايضطيرابېم يۇخودور. گئچن ماشېنلار، چېراقلاريلا، قارشېدان گلن ماشېنلارېن سرنئشينلرىنين اۆزلرينه قارانلېقدان اۆزه چېخاردېلار. قارانلېقدا بو اۆزلر هامىسې گۆزل

ایدی. نەدنی او قبیرین بۇش اۇلماق ایدیمي؟ بیر آز جاده قپراغیندا یۇل گئتدیم. سانکي ایستەییردیم قارشیدان گلن بۇتۇن ماشین‌لار چپراق‌لاري لا اۇزۇمۇ ایشیقلاندیرسینلار، تا اونلارین سرنئشین‌لری بیلسینلر منم، یۇل گئدیرم و بیلیرم، اونلار دا تهمینه ناصری‌نین دیری اۇلماسیني بیلمه لیدیلر، چۇن او قبیر بۇشدو. بللی دَگیل او قبیری کیم اونون آدینا ساختاجا دۇزلدیب. سۇنرا گئدیب جاده‌نین او طرفینده دوردوم من وارام دئیه، قوزئیدن گلن ماشین‌لارین هامي‌سینا علامت وئریردیم. من وارام چۇنکۇ او قبیر بۇشدو، و تهمینه ناصری‌نی تاپماق چاباسي یئنی‌دن باشلاندي. سۇنرا بیر کامیۇنا میندیم. بو ماشین چوخ بۇیوگۇیدۇ اونا مینمه‌گه ایکی دمیر پیللەدن یوخاري گئتمه‌لیدیم. سۇرۇجۇنۇن جۇره مۇره هئیکلین گۇرندن شاشدیم، یاخلاشیک من بۇیدایدي. آنجاق جاوان‌یدي. خۇش بئش إدنده، اۇندن ایکی دیشی دۇشن آدام‌لار کیمی‌یدی. ایکی آیپدي آرواد اوشاغیني گۇرمه‌میشدی، گئچن گئجه شیراز دان چیخمیشدي. ایندی ده تبریزه گئدیردی، یۇل اۇستۇ کرجه گئدیردی صاباح ناهاردان سۇنرا تبریزه گئده‌جه‌گیدی، گئجه ماشین سۇرمه‌گی سئویردی نئجه ده سئویملیدی، منیم کیمی دیققیلی میققیلیدی، آما جاواني ایدی. خۇشبخت‌لیک‌له، أصلن منه دانیشماق مجال وئرمیردی، من ده هئچ هاردان گلیب هارا گئتدیگیمی بیلمیردیم.یالنیز بیر شئیی بیلیردیم و اونو دا اونا دئیه بیلمزدیم. چۇن بئله دۇشۇنۇردۇم، او دلی اۇلماغیمي سانیب ومنی إندیرر. او دا بویودو

تهمینه آدینا بیری دیریدی، او قبیر ده دَگیلدی؛ سن ده، بیلمیرسن نئجه من موتلویام چۇن بیر عصرده یاشایپرام کی، اوردا تهمینه ناصری‌نین قبیرینده، تهمینه ناصری‌نین اۇلۇسۇ یۇخدور. مندن حیاتیمي سۇروشسا،دئیردیم، بۇیۇک اوغلان قپزلاریم وار، نوه‌لریم ده بۇیۇگۇبلر و خانیمیم قوجادا اۇلسا سئومه‌لیدی، ایندی إوده منی گۇزلۇیۇر، إوه یئتیشسم ایلک بیر دوش آلاجاغام سۇنرا یاتاقدا گیریب یاتاجاغام. اوزیاتمایاجاغام، راحات‌سیز إتمک ایسته‌میرم، او آنلایار ومنه ایذین وئرر حیس إدیم منیم یانیمدادي، منیم یانیمدا اۇلماغیندان دا چوخ سئوینیرم. سۇروشسا اوغلان‌لارپوپن، قپزلارپوپن آدي نەدی، گۇزل آدلاري اونلارا قویارام، چۇن من ایندی دۇنیانین أن موتلوسویام، چۇن او قبیر ساختادي بۇشدور و تهمینه ناصری یاشایپر.

آقای حسین تنظیفی:
ایذین وئرین سیزی دوست و قارداشیم خیطاب إدیم. بو مشقتلی گئچن ایل‌لرده، من‌له سیزین گئچن شوم ایل‌لرده، منیم همشه بو حیسیم اوزلوردو کی، بیر یئرده منیم حسین تنظیفی آدیندا بیر یوزل‌داشیم قارداشیم واردیر. باخمایاراق مندن اوزاقدادیر و اوزلا بیلر من اونو هئچ واخت گؤره بیلمه‌یه‌جه‌یم، آنجاق او، بو دگرسیز دوست و قارداشی‌نین وارلیغیندان خبری وار، و مؤمکوندور بیر گون، زیندانداندان خیلاص اولاندان سونرا، دالینجا گلسین. منیم عزیزقارداشیم منیم دالیمجا گلمه‌دین. آنجاق من سیزین وارلیغینیزی و عونوانیزی آنلایاندان سونرا، سیزین‌له گؤروشمه گه چالیشدیم. بیر دفعه سیزی گؤرمه‌گه گلدیم، نه قدر زنگی چالدیم جاواب وئرن اولمادی، تهرانی ترک إتمه‌گه مجبور اولدوم ایندی ده بو مکتوبو سیزه یازیرام.
ألبته سیز منیم حیاتیمین داستانینی اوخویاندان سونرا بئله ظن آدرئسینیز من اؤلوزلرین آراسیندان قالخیب، گلمیشم و سیزین‌له دانیشیرام. منیم باشیما گلن اولای‌لار، إله اؤنملی ماجرانین کؤلگه‌سینده قالیبلار، دئیه‌سن من اونلاری جانلاندیریب و صحنه‌یه گتیرمه‌گه، روح‌لارین دونیاسیندان یاردیم آلمالییام. بلکه بو سیزین حاققینیزدا دا صیدق إدر. بیز نئچه ایل‌لیک بیر بوشلوقدان، وارلیق دونیاسینا قایيدیریق. بو آچیدان، سیزین له من گئچمیشدن گله‌جه‌گه دوغرو توتدوغوموز سوزعتده، من سیزی اؤزوم‌له چیگین چیگینه گؤروروم. زامان بویوندان،، دونیایلا منیم آیریلان ایل‌لریم، سیزین ایل‌لریزدن چوخدور. آنجاق من دیشاریدایدیم سیز زیندانداسینیز. بو نه‌دن‌له، بلکه ده او چاتلاغین درین‌لیگی سیزین حاققینیزدا مندن چوخدو. همچنین بو نه‌دن‌له، سیزین بوگونه قایيتماغینیزین زحمتی من چکن زحمت‌لردن بلکه چوخدور.
من بابک پور أصلان، آمریکالی چاووش دئیویسین چئویرمه‌نی‌یدیم. سیز یقین، یابانجیل قوردون ماجراسینی إشیدیبسینیز. یابانجیل قوردونون ماجراسی باخمایاراق أفسانه‌یه اوخشایير، حتتا من اؤزوم شاهید اولان بیر ماجرادا دا گرچک یوخ أفسانه‌یه اوخشایير. باخمایاراق کی، من اؤزوم او قوردو گؤردوم و اوندان سونرا دا دفعه‌لرجه گؤرموشم، آنجاق اوز گؤزوم‌له، او آمریکالی چاووش‌لا نه إتدیگینی گؤرمه‌دیم. من ماجرادان یاریم ساعات آیریلدیغیمدان سونرا، چاووش دئیویسی اؤلو

گؤردۆم. بو أفسانه، منجه مؤطلق حقیقتدی. إله همچنین اینانیرام أردبیلده اۆز وئرن ماجرا و سیزین، رحمت‌لیک مین باشی جزایری‌له چاووش‌لارا اؤز وئرن اولای أفسانه‌یه اوخشاسا دا عئین حقیقتدی. من سیزین حیاتینیزین اولای‌لاری‌نین خبردالیق‌لارینی بیلمیرم، آنجاق إشیتدیک‌لریم گئرچکدی، دۆنیا یبغیشیب دئسه ده، یوخ إله دَگیل.
مؤمکۆندۆ سۆزاسینیز سیزی نه‌جۆر تاپمیشام. بو سۆزووا تئز جاواب وئرمه‌لییم. سیز محسنی مئیدانیندا، شاه ایراندان قاچاندان سۆنرا بیر جاوان گؤرمۆشدۆنۆز. اۆندان ایسته‌میشدینیز سیزی تهمینه ناصری‌یه آپارسین. نئچه گۆن سۆنرا اونو یئنی‌دن گؤرۆبسۆنۆز و تهمینه‌یه یئتیرسین دئیه، اونا بیر مکتوب وئریبسینیز. من او مکتوبو گؤرمۆشم. من نه‌جۆر او مکتوبو گؤرمۆشم او من‌له تهمینه خانیمین آراسیندا اولان سۆزون‌لا ایلگیلی‌دیر. یانی بو قدر بیلمه‌لیسینیز بیز یانی من‌له تهمینه خانیم، چوخ تعجۆب إتمیشیک کی بو قدر زامان گئچندن سۆنرا، بیری همان ماجرانین دالینجا گئتدی کی، ایلک گۆن‌لر من‌له او، آیری آیری اونون دالینجایدیق. سۆنرا بیربیریمیزین کنارینداو بیرگه. آنجاق بونا باخاندا کی سۆزون تهمینه‌دن چوخ من‌له ایلگیلیدی، بیز ایکیمیز قرارا گلدیک ایلک من سیزین سۆزاغینیزا گلیم، سۆنرا او. لازیم اولسا ایکیمیز بیرگه. آخی بیز ایکیمیز ده آمریکالی‌لارلا ایشله‌میشیک، تهمینه خانیم ایشله‌مه‌یب. اونون آمریکالی‌لارلا ایلگی‌سی بو حدده‌دی کی او تیمسارین بالدیزی ایدی و بیر زامان- بلکه ده سیز بیلمیرسیز- بیلتمور آدیندا بیر ضابیط اۆندان إلچی‌لیک إدیب، اونون قارداشی ایراندا، آمریکانین گیزلی مأمورودو. اونون دۆستونو تیمسار شادان اؤلدۆرۆبدۆر و تیمسار شادان اؤزۆ ده بیر سیرلی دورومدا اؤلدۆرۆلۆبدۆر. تهمینه خانیم منه هئچ واخت دئمه‌دی، گرچکدن اونون اوغلو ناصیر تیمساری اؤلدۆرۆبدۆر یاخود باشقاسی. آنجاق منه دئدی، ناصیری تیمسار شادانین قتلی جۆرمۆنه إعدام إدیبدی. تهمینه باجی قارداشی‌نین توتوقلاما ماجراسیندان کامیل باخبردی. همچنین بیلیر قارداشی قاچیب‌دیر. آما بیلمیر باجی‌سی هاردا. ایل‌لردیر اونو گؤرمه یبدی، او دئییر سیز چوخ یاخشی ایش گؤرۆبسۆنۆز قویمایبسینیز اونلار قاچسینلار. او، اونلاری خایین بیلیر. بو آدام‌لارین حیاتیندا کی ماجرالارین هامی‌سینی منه تعریف إدیب‌دیر. او دئییر قارداشی سیزین

دۆستلارېنېزېن ألیندن قاچېب‌دېر، سودابەنی ده قاچېدېب آپارماق ایستەییر. تەمینه حیس إدیر قارداشي اونون هندەورینده بیر جاسوس‌لار قۆیوب، اۆلا بیلر او جاسوس‌لاري‌نېن طریقی‌له سیزین مکتوبونوزو اوخویوب، یقین آدرئسینیزی بیلیر، و کسین سیزی آرادان گۆتۆرمەگه هر ایش گۆرەجک‌دیر. پس اونون ایلک تاپشېرېغي بودور کی اۆزۆنۆزۆ چۆخ قۆرویون. هئچ بیر یئره تک باشېنا گئتمەگین، باشاردېقجا آذرشهر کۆچەسیندن اوزاقلاشېن. باخمایاراق من اۆزۆم مجبور قالدېم او کۆچەده‌کی آپارتمانا گئدم و نامەنی ده اوزا یۆللویام. چارەم یۆخدو، من چۆخ تئزراق گرک سیزی گۆرم. بیر آز سۆرون‌لارېم اوللدوغوندان دۆلایي ایکی اۆچ هفتەیه‌جن تهرانا گله بیلمه یەجەگم. آنجاق تهرانا گلمک همن، سیزی گۆرمک ایستەییرم. بو نەدن له سیزین‌له اۆزل بیر قرار قۆیورام.
ایسفندین بیرینده، ناهاردان سۆنرا ساعات دۆرددە، فروردین و شاەریضا دۆرد یۆلوندا عوموميی تئلفۆن دکەسینه گیرەجەگم. من ایکی دفعه بیر شمارەنی توتارام. سیز چۆخ راحات بیرینی اوزا یۆللویا بیلرسیز من توتان شماره یادداشت إتسین. سۆنرا من دستەگی قۆیوب چېخېرام إشیگه. عوموميی تئلفۆنون یانېنداگۆزله‌رم. سیزین دۆستونوز گئدر ایچەری بیر نۆمرەنی ایکی کره توتار من او نۆمرەنی یا أزبرله‌رم یا دا یادداشت إله‌رم. بیز بو ایشی ایکی دفعه و هر دفعه بیر روبع فاصیله یله تیکرار إدیب تئز اوردان اوزاقلاشارېق. من بیر روبع سۆنرا باشقا عوموميی تئلفۆندان سیزین‌له تماس توتوب و آدرئس وئره‌رم. سیز گره کیر اوللان یئری ترک إدیب منیم گۆرۆشۆمه گله‌سینیز. من سیزین‌له تماس توتا بیلمزسم سیزین دۆستونوز منیم شمارەمی سیزه وئرر. سیز دایانمادان او شمارەیله تماس توتون و دئییلن آدرئسه گئدرسیز. سۆرون بودور مۆمکۆندۆر هم من و هم سیزی موختلیف آدام‌لار تعقیب إدیرلر. پس کامیل أمنیتیمیز اوللمازسا گۆرۆنمه‌گیمیز یاخشي اوللماز. تهمینه خانېمېن دا سیزین سۆراغېنېزا گلمک نەدنی أمنیت سۆرونودور. آنجاق اینانېن او هر کسدن چۆخ سیزی گۆرمک ایستەییر. ایندی بئله قرار اوللوبدو او بیر مصلحتلی سفره گئتسین کی دۆشمن‌لری اونون اۆلمەسینی بیلسینلر. سیز بو حاقدا بیر شئی‌لر إشیتسەنیز نیگاران اوللمایېن او دیریدی و بو تئزلیکده ده اۆلمک قصدی یۆخدور.

و آما اؤز حاققیمدا. من او قوردو گؤرن گؤندن طالئعیم دگیشدی. ساوالانین أتهگینده بیر کوما آلیب اوردا یاشادیم. هله ده اوردا قالیرام. تهمینه خانیم تبریزدن قاچاندان سونرا کندیوانا گئتمیشدی. بیلمیرم سیز کندیوانا گئدیبسیز یا یوخ. سردریnین گؤنئییینده بیر ایلگینج کنددی. إولرین هامیسی دوغالدی، هامیسی دیک و داغین سینهسیندن قازیلیبدیر. ایکی ایل ناصیرله اوردا یاشادی. سونرا منیم ماجرامی اوندان بوندان إشتمهگینه گؤره، منیم یانیما گلدی. داها سس صدالار یاتمیشدی کیمسه اونو آرامیردی. هامی بئله سانیردی او اوشاغیندا گؤتوروب ایراندان گئدیبدیر. کندیوانا گئتمهسینین نهدنی ده، آناسینین کندیوانلی کؤلفتیدی. بیر گون گؤردوم منیم ساوالان أتهگینده اوالن کومامین اؤنوده بیر قادین اوغلویلا دوروبدور. آلتی ایل منیم کومامدا یاشادیالر. گئدنده، اوشاق داها هر شئیی بیلیردی. آتاسینین ماجراسینی، بؤیوک باباسی، آمریکالیالرین ، شادان، سودابه و اوشاقالرینین دا ماجراسینی. سونرا گئتدیلر تهرانا فقط یایالری منیم یانیما گلیردیلر. سون کز ناصیری گؤردوگؤمده، بؤیومؤشدو. عؤمرومده گؤردوگؤم أن گؤزل بیر وارلیق ایدی. سونرا شیراز دا. تهمینه خانیمدان بیر مکتوب آلدیم یازمیشدی شادان شیرازا مأمور اولوبدور. سونرا بیلیندی تهمینه خانیم سهو إدیبدیر. شادان أسکی گوماشتهلرینین بیرینی تاپماق اوچون شیرازا گئدیبدیر. سونرا او اوالی اوز وئردی و تیمسارین اؤلومو و ناصیرین إعدامیالا بیتدی. تهمینه خانیم جنازهنی آلیب گتیردی منیم یانیما، ایکیمیز جنازهنی ساوالانین أتهگینده قویالدیق. تهمینه خانیم ایکی ایلده اوردا قالیب گئتدی تهرانا. سیزین مکتوبونوزو آالندان سونرا منله تماس توتدو. دانیشدیغی سؤزو اونودانمیرام: بیری سنله منه تای، اؤلولرین ایچیندن قالخیب، گؤروشونه گئدک. بئله قرار اولدو ایلک من سنی آرایام. من ده آرادیم یوخودون، ایندی بو مکتوبالا سنله تماسالشیرام.

اومارپم بو مکتوب ألینیزه چاتسین.بیز اولدوقجا إحتیاط إدیریک.سیز ده إحتیاط إتمهلیسینیز. ایسفندین بیرینده تماس توتا بیلمهسک و یاخود مکتوب ألینیزه چاتماسا، باشقا یولالر تاپاریق. یئنه ده دئییرم کامیل إحتیاط إدین. اؤزونوزه بیر سند کیمی باخین او سندی آرادان آپارماغا

چوخلاري، هوشنگ اؤزۆ، جهد إديرلر. اونوتمايين هوشنگ بير نفر دَگيل. يۆزلرجه اونا تاى وار. اؤلا بيلر هر قيافهده سنه ياخينلاشسينلار. خوداحافيظ و گؤرۆشمک اومودويلا،
بابک پور أصلن
نهدن دۆنن بو مکتوبو اوخومامېشدېم؟ گرچکدن هر شئى دۆغرويدومو؟. منه وئرن چوخ بيلگىلر، دقيق منيم اؤز بيلگىلريملە اۆست اۆستەيدى. أگر مکتوبون قالان بيلگىلرى منيم بيلگىلريملە اۆست اۆسته دَگيلدى، نەدنى منيم بيلگىلريمين ناقيصليگى و يا أصلن بيلگى حئساب اؤلموردو. نه ده ايلگينج مکتوبويدو. اينانېلماز ايدى. بيردن بيره قاراناېغېن تركيندن، ايگيرمىدۆرد ايگيرمىبئش ايل اؤنجەدن بيرى منيم و اؤزۆنۆن حياتيمنېن آچارلارېن منه يۆللايېردې و منه ايذين وئريردى يئنىدن، ياددداشتېم سئلولارېنا ، يئنى بير باخېش و يئنى بير گؤزلرله، باخام، سانکې بو ايلر عرضينده گليب گئتمەميشدى. مستشاريمنېن بۆيۆک حيطى، بينانېن خاراب قالمېش آسانسورو، تيمسار شادان، سروان كيرازلې، ستوان بيلتمور، چاووشلار، آمريکالې سرجوخەلر، تبريزين گۆنئى قوزئيى، هر يۆل و كند يۆلو، آذربايجانېن قېشلاسې، سنگرلر، قارلې قالالار، يۆزلرجه باشقا شئىلر، هامېسېندان اؤنملى، خيالې اؤلمازسا أن آزې باشدان ديبه، رۆمانتيک يابانجېل قورد، تاريخين بير آنېندا- منيم حيات تاريخيم زيندانا گئتديگيمه گؤره اونلارلا كسيلميشدى- فيريز اؤلموش باغلې، تر- تميز نئچه صحيفەليک بو مکتوب طريقىله منه تحويل وئريليردى. دئيەسن تاريخدن اؤنجه ده گيزلەنن مئفيک سيستم، نوبوغون ايلدېرېم كيمى گؤزۆيله كشف اؤلوب و بيردن هامېنېن قارشېسېندا ، بۆيۆک بير موزەده سرگىلنيبديركى، تاماشاچېلار گؤرسۆنلر،كؤكلرى بيلينمەين بير ايستكلرى اؤلور و يا بير ايشلر گؤرۆرلرسه، نەدنى ذئهنلرىنين او گيزلين اوسطورەاى منظومەيله ايلگىسى كسيلمكدير.اونلارېن گئچميش ياشايېشلارېنېن بيناسې آيدېنلاشان حالدا، بير ايش گؤرمەگه قالخماسالار بئله، أن آزې بونو بيلرلر، نييه اؤلدوقلارې كيمىيديلر و باشقا جۆره دَگيللر.
بلكه مکتوبون أن اؤنملى بۆلۆمۆ تهمينەيله علاقەسى اؤلان بۆلۆمۆيدۆ. مکتوبو يازان كيچيک نيشانەلرله، اونون حياتيمنېن ايتميش حلقەلرينى منيم ايختيارېمدا قۆيموشدور.

کندواندا دۆغال و دیکئی إولرده یاشاماق، سۆنرا ساوالانا گئتمک، یابانجیل قوردا ایلگینج سئوگی بسلەین بیر غریبه کیشیله نئچه ایل یاشاماق، سۆنرا گوماشتەسینی آختاران شادانین آرخاسیندا، شیرازا گئتمک، شادانین اؤلۆمۆ و تهمینەنین اوغلونون إعدامی، اوغلونون جنازەسیله ساوالانا قایېتماق، اوغلونو ساوالانین أتەگینده قویلاماق. منیم غئیبتیمده، نه أفسانەلر اۆز وئرمیشدی. شهرلر، کندلر و جادەلردن، من بیلمەین، یئنی بیر جغرافیا. تهمینه و بابک پورأصلن نه تکجه، اونو آددېملاېببلار، بلکه هر گۆتۆردۆکلری آددېملا اونو یارادېببلار. یئرکۆرەسی تهمینه آیاق قۆیان یئریدی، و تاریخ اونون حیاتین هندەورینده دۆزەلن بیر شئیدی و بونلارین هامیسی منیم یۆخلوغومدا اوزلموشدور. گرچکدن بابک پورأصلن، منی دۆست و قارداش بیلدیگی آدام، نئجه ده ایلگینج بیر موجودویدو! نامەنی اوخویاندان سۆنرا گۆزلریمی باغلادېغېمدا، قارشېمدا بیر اوجا بۆی اوغلان ظاهیر اوزلدو او بۆیۆک و دیری قوردو چیگینینه آتېب اوجا آددېملارلا گلیردی، و کنارېندا تهمینه اوغلویلا قۆل قۆلا سالللانا سالللانا گلیردی. هر اۆچ آدام و حتتا یئکەپر حئیواندا گۆلۆمسەییردیلر.

مکتوبدا تهمینەیله بابکین ایلیشکیسی، نەجۆر اوزلدوغوندان دانېشېلمامېشدی. آنجاق بللیدی. بیر کۆلبەده یاشایان قادینلا کیشی، یقین ایلیشگیلری اوزلار. و یاخۆد أر آروادی ایدیلار، و بلکه ده بابک پورأصلن، ناصیری اوغوللوغا گۆتۆرمۆشدۆ. آنجاق بونلار هامیسی تخمینلردیلر. طرف تهمینه ناصری دئیەنده خانېم تهمینه دئییر. دئیەسن تهمینەیه، خانېمی و یا معشوقەسینه اوزاندان داها چۆخ حۆرمت قاییل ایدی. مکتوبدا ایلیشگیلری حاقدا سوکوت اوزلموشدو. حتتا شادان حاقدا دا، تهمینەیله اوغلونون ایشی، بابک پورأصلنین ایشلریله باغلیسی یۆخودور. گرچکدن بابک پورأصلن نەجۆر بیریدی؟

و من نئجه ده آخماق ایدیم؟ دۆنن روقیه خانېم مکتوبو منه وئرمک همن، اوخوماغېم گرەکیردی. او زامان دا او قدر قبیر قازما و گئجه قبریستاندا یاتماق زحمتینی چکمزدیم. مکتوبو تئز اوخوسایدېم، اؤزۆمۆ تهلۆکەیه آتمازدېم. بیری منی گۆرسەیدی بیر خانېمین قبرین سۆکۆرم نه دئییردی؟ قبری سۆکندن سۆنرا باخېب گۆددۆغومدا قبیر بۆشدو، قبریستانین مأمورلاری یئتیشسەیدی، بۆش قبیر حاقدا نه دئیه بیلردیم؟

مۆمكۆنۆدۆ، دۆشۆنسۆنلر اۆلۆنۆن اۆغورلامېشام و يا دا اۆ آداملارلا كى، بير بۆش قبيرى دۆلو آدېنا گۆرسەديب و خيالي بير آدامېن موشخصاتېني بير داشېن اۆستۆنه يازېب قۆيوب قبيره، سيرلى و گيزلى علاقەم واردې! يقين گئچن نئچه گۆن عرضينده قبرى اۆسته گليلر و كسين- بابک پورأصلنېن قصدى تهمينه ناصرىنين مصلحتن سفر و آرادان گئتمەسى إله بو تهمينه ناصرى آددا جنازەسيز قبيريدې- بعضىلرى ده قبير اۆسته بير مراسيملر ايجرا إتميشديلر كى تهمينه ناصرىنى آختارانلار اۆنون اۆلمەسينه اينانسېنلار و تعقيبدن أل گۆتۆرسۆنلر.
تهمينەنين دۆشمنى ده هوشنگدىمى؟ قارداشې؟ هوشنگين دۆشمنى ده تهمينەيدىمى؟ باجېسې؟ بئلەيديرسه نه اۆلموشدو باجې قارداشېن و قارداش باجېنېن علئيهينه، بئله شيددتله عمل إدەلر. معصوم باجې قارداشېن شكيللرى ، آغا ايبراهيمېن إوينده قالان آلبۆملاردا قالمېشدې.
اۆ شكيللرين صاحابلارې بو حدده بير بيرىلرله، دۆشمن اۆلا بيلردىلر؟ اۆخودوغوم بۆتۆن مكتوبلاردان- هم هوشنگله باجېسېنېن و هم بو مكتوبو- بوسۆنوچا، وارمېش اۆلاردېم كى، بو باجې قارداشېن دۆشمنلېغې، كۆكلۆ بير دۆشمنچىلېقدېر. بو چاغدا، بو دۆشمنلېق اوجا يئتيشيب باجې قارداشېن أليله ايش وئرر. قالدې، بئله گۆرۆنۆردۆ باجې من يا بابک پورأصلنله، قارداشېنېن علئيهينه أل بير اۆلاردې. بيز اۆچ نفرى هانسې بير شئى بو قدر أل بير إديب و قارداشې باجېدان آيېرېردې؟ من باش تاپمايان چۆخ شئىلر وارېيدې.
دوروب مسافيرخانادان چېخدېم. ساک أليمدەيدى. پيللەلردن إندېم مسافيرخاناچېنېن پولون وئرديم. مسافيرخانانېن مۆدۆرۆندن ايكى دنه بئش قېرانلېق آلدېم. بيرينى سالدېم تئلفۆنون دخيلينه، حاجې گۆلابېن نۆمرەسين توتدوم. كيمسه دستەگى گۆتۆرمەدى. قطع إتديم حاجې ايبراهيمېن قئينآناسېنېن شمارەسينى توتدوم. مرتضى تئز گۆتۆردۆ. سسى نيگاران سسيدى.
" سيز هارداسېنېز؟ دۆنن هاردا ياتدېنېز؟"
" من دۆنن مسافيرخانادا ياتدېم بئواختيدې راحاتسېز إتمک ايستەمه ديم."

" آما هامي سيزدن نيگاراندي. دۆنن گئجه دۆرد بئش عايله ياتمايىبلار. حاجي گۆلاب، حاجي جاببار، آغا ايبراهيم ، بيز هامىمىز سيزدن نيگاران‌يدىق."
" من چوخ تأسۆف إديرم" گرچكدن ده تأسۆفلۆيدۆم. آنجاق تهمينه ناصرى‌نين اؤلۆم سۆرونو إله منى راحات‌سىز إتميشدى نه إتديگيمى بيلميردىم. سۆنرا سۆردوم:" داها نه خبر؟"
" اؤنملى خبر بو كى او گئده، هوشنگ قبرخ دفعه‌دن چوخ آغا ايبراهيما زنگ ووروب باجي‌سىنى ايسته‌ىير." بير آز ناراحات حالدا دئدى:" بير شئيى ده وورغولاىير بيز اوندان باش تاپا بيلميريك. دئىير سيزين باجىنىزى."
" اؤلدۆرۆبمۆ"
" بلى. سيزين ميه باجىنىز واردي؟ بيزه دئمه‌ميشدينيز."
" يوخ منيم باجيم يوخدو."
" پس هوشنگ نه دئىير؟"
" بير يازىق قادىنين إوى يوخودو. من إوين آچارىنى اونا وئردىم هله‌ليك اوردا سىغىنسىن. اونا دئديم بيرى سۆرسا إوده نه ايش گۆرۆر دئسين منيم باجيمدي. دۆنن هوشنگ آغا ايبراهيمين إوينه تئلفون إدنده آنلادىم هوشنگ بو يازىق قادىنى تاپىپ او دا دئىيب منيم باجيمدي اينانىب، قۆرخورام باشىنا بير بلا گتيرسين."
" ايندى هاردادي سيزجه؟"
" آذرشهر إوينده دَگيل. دۆشۆنۆرم ..."
يانى سيز او تئلفوندان سۆنرا آذرشهر إوينه گئديبسينيز؟"
" من يوخ. دوست‌لارىمين بيريندن خواهيش إتديم اورا باش ووورسون. بيليندى او قادين اوردا دَگيل. هوشنگ اورا باش ووروب منه بير نۆت قۆيموشدو كى باجي‌سىنى ايسته‌ىير. بير اوزون مكتوبدا منه يئتيشميشدى بير ساعات اؤنجه‌يه‌جن اوخومامىشدىم."
مرتضى بو قۆنو حاقدا بير سۆز سۆرمادي. طبيعيدى قۆنونون اؤنمينى بيلميردى. او قادىنين باشىنا گلميش اولان اولايدان نيگاران‌يدي.
" نهايتده بو قادين هاردادي؟"
" منجه اؤلۆسۆ يا ديرى‌سى ووزرا إوينده‌دى."
" تئزراق اورا گئتمه‌ليىيك"

" منجه ايکی نفرله اوزلاسي دَگيل."
" آنجاق چوخ تئز بير ايشلر باشلامالييق."
" آغا ايبراهيمدان خبرينيز وارمي؟"
" إوده‌دير. دانيشمامېسېز اوزلا؟"
" حاجي جابباز هاردادي؟"
" بيلميرم. يقين آغا ايبراهيم بيلير."
" وورزا إوينه هوجوم گتيرمه‌گيميز لازيمدي."
" سيزجه حاجي جابباربن آدام‌لاربنا نيازيمېز واردي؟"
" بيلميرم. سيزجه اوزنلاردان ايستفاده إدکمی يوخسا يوخ؟"
" منجه بعضی زوزخاناچي‌لاربن ألينی، گؤردوکلری مؤمکوٌن اوزلان بعضی ايش‌لرده، آچيق قوياق."
" من ده سيزه قاتيلېرام. آما نه إتمه‌ليييک؟"
" گئچن ايگيرمی‌دؤرد ساعاتدا سيز گؤرن ايش‌لرده بير ايبهام يئری واردېر، دوٌنن ايکينتی منه زنگ ووراندان بری هاردايديز؟ نييه بيزه گلمه‌ديز. سيز بيليردیز تهلوٌکه‌ده‌سينيزکی؟"
" من دوٌنن موسافيرخانادايديم."
" دئدينيز اورا گئج گئديبسيز. بئواخت چاغاجان هاردايديز؟"
" دوست‌لاربمېن بيری منی أکميشدی."
" يانې نه؟"
" بو عزيز دوست منه دئدی بهمنين اوزايکی‌سينده، باشقا بير قادېنېن جنازه‌سی بهشت زهرادا دفن اوٌلوب دئدی او تهمينه ناصری‌دی."
" نه؟"
" بلی دوٌنن من گوٌن باتان چاغلاربندا بهشت زهرايا گئتديم. تهمينه ناصری‌نين قبرين تاپديم."
" پس تهمينه ناصری اؤلوٌبموٌ؟
" يوخ! اؤلمه‌يي‌ب‌دير!"
" پس قبرين جريانې نه‌دی؟"
" من دوٌنن سوٌن واختاجان بهشت زهرادايديم. بئل کوٌلوٌنگ و چېراق لا. قبری آچيب تورپاغې توٌکدوٌم إشيگه قبره باخديم هئچ بير اؤلوٌ قبير ده دَگيلدی."
" يانې قبير بوٌشودو؟"

" بۆم بۆشودو!"
" سیز قبری بۆشالدیبسیزمی؟"
" دقیقن، اۆز گۆزۆملە گۆردۆم اۆلۆ زاد یۆخدو."
" چۆخ سئوینمەلیسینیز."
"سئوینیرم" قۆرخمادیناپزمی؟"
" قۆرخو سۆرونو دَگیلدی. حقیقت سۆرونویدو. آنلامالی ایدیم طرف اۆلۆبمۆ یۆخسا یۆخ."
"آخی نییه بو ایشی گۆردۆلر؟ ایندی تهمینه اۆلۆ یا دیریدیمی؟"
" بو گۆن آنلادیم اۆلمەیب دیریدی. إله بیل دۆشمنلریننین ألیندن راحات اۆلسون دئیه، هم دئدی-قۆدو یایپبلار او اۆلۆب همی ده اونا قبیر قازیبلار."
" ایلگینجدی. اینانیلمازدیر!" یئنه اینانیلمازجا سۆردو:" سیز قبرین ایچینی گۆردۆنۆزمۆ؟"
" بللیدی گۆرمۆشم. بۆم بۆشویدو."
" آخی تهمینه ناصیری اۆنملی بیریسی دَگیلدی کی ایتسینلر دئدی-قۆدو یلا جانیني قورتارسینلار."
" ألبته سیزجه ده."
" یۆخ ریجا إدیرم حسین آغا سهو إتمەیین. بیلیرم سیزه تهمینه ناصری چۆخ اۆنملیدی. آنجاق جامعەده إله ده اۆنملی بیریسی دَگیلدی. باخین هئچ بیر یئرده اۆندان صۆحبت یۆخدو. گۆندەلیکلر دۆلو ساغ سۆلدان اۆز ایناملاری حاقدا دانیشان آداملارلا. تهمینه ناصریدن خبر یۆخدو. نییه بو آدام إله اۆنملی گۆرسنمەلیدی کی اۆنون تئرۆرونا مانئع اۆلسونلار دئیه، اۆلمەسی دئدی-قۆدونو یایسینلار؟"
" نەدنی قارداشیدیر. دئیەسن باجینین قارداشی حاقدا چۆخ بیلگیلری واردیر، قارداش قۆرخور بو بیلگیلر اینقیلابیلارین ایختیاریندا قۆیولسون. همی ده باجی بیلیر قارداشی نئجه اۆنملی آدامدی و بلکه ده بیلیر نەدن بو قدر اۆنمسەیبدیر."
" بیلمیرم. ایندی یاخشیسی بودو بورا گلەسیز. هامی منه دئدیلر إوده قالام سیز تئلفون إتسەنیز بورا گلمەنیزی خواهیش إدم."
" پس او بدبخت قادینی نئجه تاپاق؟"

" تشریف گتیرین بورا. اؤ بیرلرده گلر بورا. بوردا اؤتوروب نقشه چکه ریک."
" پس سیز آغا ایبراهیملا تماس توتورسونوز؟"
" ایستهییرسینیز دئیهم گلسین سیزین دالیزجا؟
" یوخ."
" نییه؟"
هوشنگین آداملاری اونو تعقیب إدرلر. گلهرم سیزه سونرا بیرلیکده نقشه چکهریک."
" چوخ یاخشی پس آدرئسی یازین."
آدرئسی یازدیم هلهلیکلشیب دستهگی قویدوم. بیر بئش قیرانلیق داها دخیله قویدوم حاجی گؤلابین نؤمرهسینی توتدوم. روقیه خانیم گؤتؤردؤ: روقیه خانیم سسیمی إشیتمک همن سوردو:" هاردایدین؟"
بللیدی حاجی گؤلاب إوده دَگیلدی.
" لاپ ایندی آغا ایبراهیم گیلدن قایپتدیم. آز قالمیشدیم هر بیر شئیی فرنگیس خانیما دئیهم. حاجی گؤلاب، آغا ابیراهیم همن ایندی گئتدیلر آذرشهر کؤچهسینه. سن هاردایدین؟"
" باخ تهمینه دیریدی. قبیر ده دَگیلدی، بودا مکتوبو..."
سؤزؤمؤ کسدی:" یانی نئجه قبیرینده دَگیلدی؟ هاردان بللیدیر؟"
" دؤنن گئجه قبریستاندایدیم. قبری قازدیم باخدیم. کیمسه قبیر ده یؤخودو. بو مکتوبدا..."
" گرچکدن سن قبیری قازدین؟"
" پس نه؟ قارانلیقدا گئدیب قبری قازدیم باخدیم."
ساکیتیدی. بیر آن دؤشؤندؤم بیری گلیب اؤ دا قورخودان دستهگی قویوب. دئدیم:" ألو؟ اورداسان؟"
" هه"
" سن منه گتیردیگین مکتوبو تئز اوخوسایدیم گئدیب قبری قازمازدیم. مکتوبو یازان تهمینهنین دوستلارپندان‌دیر، یازیب‌دیر دؤشمنلری اوندان أل چکسین دئیه شایئع إتمهلیدیلر تهمینه اؤلؤبدؤر."
" ایندی نه إتمک ایستهییرسن؟"
" گئدیرم آذرشهر کؤچهسینه. حاجی گؤلابگیلی تاپام.اونلار إوه گیره بیلمزلر. آچار من دهدی."

" پس عجله إت. من إوده‌یم. حاجي گؤلاب دئییب إودن إشیگه چیخمایی‌م. دؤنن بئله بیلیردی من آنامین دالینجا گئنتمیشم."
" سن نه دئدین؟"
" دئدیم منیم آنام یوخدو دا. سنین خانیمین اوللدوغوم گؤندن آنام یوخدور، ایندی ده یوخدور، نیگاران اوللما. دئدی پس هاردایدین؟ دئدیم گئنتمیشدیم حاجي فاطیمه‌نین قبری اوسته."
" چوخ قورومالیسان."
" حاجي گئنتمیشدی قالایا دئمیشدیلر هامي قاچیب‌دیر. ایندی دئییر بس آنام تئزلیکده من‌له گؤروشه‌جک‌دیر."
" نهایت بیر گؤن اونا ماجراني دئمه‌لیسن."
" جؤرأتیم یوخدو."
" من گئتدیم."
" خودافیظ."
ساکي آتدیم چیگینیمه آتیلدیم تاکسییا. خیابان شولوغویدو. هر یئرده بازرگاندان صؤحبت وارییدي .او باش‌باکان‌لیق حؤکمؤ آلمیشدي. قاپ باجا، کودئتایلا موخالیفتی‌دیر.اوچ دؤرد یئرده دووارلاردا یازمیشدیلار: کودئتا محکومدو. إیلم اؤنری‌سی، وئریلمیشدی. تاکسي سؤروجؤسؤ هیزلانماق ایسته‌دی، اوللمادي. چؤندؤ یانیوْلا. گیریلمزی‌دیر. سؤرعت له گئتدی اؤندن ماشین گلمه‌دن گئچسین، دئیه. آما قارشیدان بیر یوخ، دؤرد بئش ماشین دالبادال گیردی کؤچه‌یه. سؤروجؤ دالي دالي گئتدی کؤچه‌دن چیخدي دؤشدؤ شولوغ خیابانا. بیر آز یوخاري گئتدي بیر باشقا یانیوْلا دؤندؤ، اونوندا تک یؤن علامتی وارییدي، ماشین‌لا دولویدو، آنجاق ماشین‌لار سؤرعت‌له گئدردیلر. نهایت بیر گئنیش خیابانا چیخدي اورا جمعیت‌له دولویدو. اونلار هامي بیرگه، قیشقیرپردیلار: کار بختیار تمام است، بازرگان منتخب إمام است." بختیارین ایشی تامامدي! بازرگان ایمامین سئچیمی‌دیر!" اؤنده‌کی ماشین‌لار دؤنمؤشدؤلر یوخاریا و جماعاتین آراسیندان قوزئیه ساري گئدیردیلر. دؤردیوز آددیم، یوخاري‌لیق، خالق قیشقیرپردیلار:" بازرگان! بازرگان! حوکومتین موبارک" بیز یوخاریا گئتدیکجه شوعارلار دگیشدی دئدیلر:" خمینی‌یه دورود! بازرگانا سلام!" ماشیندا‌کي‌لارین بیری دئدی:" دووارا باخین." او گؤرسه‌دن سمته باخدیم. آیري خطله

يازېلمېشدي: ما بچه های مولوی هستیم- شاه را گرفتیم تو طویله بستیم- از بس کی عر عر کرد- بختیار را هم خر کرد" بیز مولوی اوشاغېبېق- شاهي توتوب طۇلەده باغلادېق- از بس چوخ آنقېرېردي- بختياري دا إششكلتدى. "راننده گئتدى اۆسته ساري، مئيداني فېرلاندې جمعيتين آراسېندان گئتدى داها اۆسته. جمعيت آزالدې چۇندۆ يانېۇلا هېزلاندې. يۇلون هامېسېني يانېۇللاردان گئتدى. سۇنرا خيابانلارېن بيريندن سۇلا دۇننده، جمعيت سئلى، يومروق‌لارېلا شوعار وئريب گئديردىلر. هامېسې ، ايندى آزادلېق مئيداني اۇلان شهيادا طرف گئديردىلر. دئييردىلر: فرموده خمينى- براى ما چون جان است! نخست وزير محبوب- مهدى بازرگان است." خمينى‌نين أمرى بيزه جاندي! سئويملى باش‌باخان مهدى بازرگاندي." تاكسېدان إنديم تاكسي‌نېن سۇن موسافير يديم. ايكى دنه اۇن‌تۆمن‌ليق قۇيدوم سۆرۆجۆن اۇوجونا، پمب بئنزينين قېراغېندان گيرديم جماعاتېن آراسېنا ، شهيادا طرف اۇتوز قېرخ آددېم گئتديم. گۇزۆم ساتاشدې حاجي گۆلاب‌لا آغا ايبراهېما، دانېشېردېلار بير آز آشاغادا حاجي جابباری گۇردۆم اۇ بيرى‌له بحث إديردى. آدام‌لاري‌نين نئچه‌سى حاجي جابباار و اۇزگه كيشى‌نين دۇره‌سينى آلمېشدېلار. جمعيتين ايچيندن چېخدېم گئتديم حاجي گۆلاب‌گيلين يانېنا.
" هارداسان بابا؟ دئديک بس بو گئده سنى ده، باجېن كيمى توتوبدى."
" يۇخ منيم ايشيم واريدي. منى توتمويوب. اۇ توتان قادېن دا منيم باجېم دَگيل. بير آدامدي هوشنگ بئله دۆشۆنۆر باجېمدي."
آغا ايبراهېم مات -مات منه باخېردي، يقين منى اۇلدۆيه قۇيموشدو. سۇنرا گئتديک حاجي جابباار گيلين يانېنا. حاجي جابباار دا اۇنلار كيمى شاشمېشدي. دئدى:
" بو آغا قۇيمور بيز گئدک اۆسته. دئيير آچارېنېز اۇلمايېنجا اۆسته گئده بيلمزسينيز."
" منيم آچارېم واردي."
عجله‌يله گئتديک اۆسته بيليردىم آپارتماندا كيمسه يۇخدو. اۇنلار اۇز گۇزلرى‌له گۇرسۆن دئديم. حاجي جابباار جمعين ليدرليگينى عۇهده لندى.آچاري مندن آلدې قاپېنې آچدې گئتديک ايچه‌رييه. كيمسه آپارتماندا يۇخودو. هر شئى يئرينده‌يدى. أن كيچيک أثر نئچه گۆن اۇنجه بوردا ياشايان قادېندان يۇخودو. بيزيمله بيرگه ايچه‌رى گيرن قۇنشو سۇردو

نه آرایپرێق، اونا دئیەنده کی بیر قادێنی آختارپرێق، اؤزۆ ده اؤلمازسا وسایلینی آختارپرێق دئدی:
" بیر قادێن گلیر گئدیر، چادیرالێدێ اؤزۆنۆ ده کیپ توتور."
حاجی گۆلاب دئدی بیز اونو تانیپرێق. آیری قادێن بورا گلمه ییب‌دیرمی؟"
" من او قادێنی دا هردن گؤرۆردۆم. باشقا قادێندان خبریم یۆخدور. بورا گلیب‌می؟"
" آیری آدام دا بورا گلیب‌می؟"
" بو حاجی آغا دا گلیب‌دیر بیر سۆره ده بوردا یاشایپردی."
منه ایشاره إدیردی. دئدیم:" مندن باشقا."
" بیر اوجا بۆی کیشی ده باش ووروب گئدیب من بیر دفعه‌دن چۆخ گؤرمه‌دیم."
" حاجی جابیار دئدی:" گئدک."
چیخدیق إشیگه. حاجی گۆلاب دئدی:" حسین آغا سن دئیەن بو قادێن واردی‌می؟"
" بلی واردی."
اۆره‌گیم ایسته‌ییر دئیەم روقیه خانیمین اؤلدوغو کیمی. آما حاجی گۆلابین ساده‌لیگی هر بیر طنز و کنایه ایشلتمه‌گه مانئع اؤلوردو.
" سیزجه هاردا."
" دۆشۆنۆرم سودابه شادانین إویندە."
" نییه؟"
" دۆنن منه زنگ ووراندا او قادێن اؤزۆ دانیشدی و سؤنرا هوشنگ گلدی خط اۆسته. تکجه بیر یئر وار هوشنگه تهلۆکه‌سیزدی او دا سودابه شادانین إوی و یا اؤز إوی. بیز اؤز إوینی تانیمپرێق. شادانین إوینه باش وورمالییێق.
ماشینین ایچینده، یۆللانمامیش، آغا ایبراهیم سؤردو:" بو قادێن کیمدی؟ بالاغئیرتن منه دۆزۆن دئنه."
" بیر یازێق قادێن. تانیمپردیم."
" دۆستونویدو؟"
"یۆخ."
" آخی آدام إوی‌نین آچارینی تانیمادیغی قادینا وئرر!"

" دوروما باغلېدي. من اولان دورومدا سن ده اولسايدېن وئررديڼ."
اۆرەگيم ايستەييردى بيرتهريله، تامام اۆز وئرن ماجرالاري آغا ايبراهيما تعريف إدم.. أن آزي بو قادېن حاقدا. أمين اولسايدېم حاجي گۆلابلا حاجي جابباڼ كى آرخادا اوتورموشدولار، تۆركۆ باشارمېرلار، تۆركجه ماجراني آغا ايبراهيما دئيردىم. بير باهانا آختارېردېم تۆركجه دانېشماغا. گۆزۆم دۆشدۆ آذرشهرين دووارېنا.
" آغا ايبراهيم باخ گۆر نمەنه يازېب ."
آغا ايبراهيم اوخودو:
مين اۆش يۆز أللى يئددى- إششك پالانسېز گئتدى
مين اۆش يۆز أللى يئددى- شاه چمدانسېز گئتدى
مين اۆش يۆز أللى يئددى فرح توانسېز گئتدى
مين اۆش يۆز أللى يئددى- رهبريميز قئييتدى
مين اۆش يۆز أللى يئددى- سلطنت ألدن گئتدى
حاجي گۆلاب دئدى:" دوبله إت."
آغا ايبراهيم ترجۆمەيه باشلادي. ترجۆمەنين اورتالارېندا من ده ياردېم إديردىم. بيتنده من داها أمينيدېم اونلار تۆركجەنى بيلميرلر. دئديم:
" بو كيشىنين قاينآناسي يانمېشدي. آروادېلا من گئتديک. من آپاردېم قويلادېم. آيېن اونبيرينده. بو آرواد كى آختارېرېق، بو كيشىنين آروادىنېن قديم يۆلداش‌لارېندادي. يئر آختارېردي. من دئديم گلسين بوردا قالسېن. بئچاره. آللاه إلەمەسين هوشنگ باشېنا بير بلا گتيرسين."
آغا ايبراهيم دئدى:" ياالان دئييرسن. ماحالدي. اۆزۆوه دۆشمۆر."
" سن اۆل. أحمد جاني."
" هاردا قويلاييبسان؟"
" دۆز حاجي فاطيمەنين يانېندا. بو بونون قبريدى. او دا اونون. بير بيرىنين يانېندا. يادېندادي بو كيشىنين آروادي نه هاراى تېيردى. اۆز ننەسيندن اۆتۆرۆيدي."
" بيليسن كى بو كيشى بيلسه، سنى تيكه تيكه، إدر."
" سن منى باغېشلا او گۆن مجبور اولدوم ياالان دئيەم بو كيشى گرک بيلمەسين، بيلسه آروادېن مندن قاباق تيكه تيكه إدر."

حاجي گۆلاب دئدی:" بابا بیز دئدیک او شوعاري دوبله إدین. سیز باشلادیز تۆرکۆ دانیشماغا. بیر تۆرکجه شئعرین بو قدر تفسیری اوزلار! اوزنو دا تۆرکجه!"
دئدیم: باغیشلا حاجي هیجانلاشدیق."
آغا ایبراهیم دئدی:" ایلگینج شئعردی. چوخ تفسیری واردي. چوخدا یېغجامدي.
حاجي جاببار دئدی:" من شئعر بیلیمرم. آما حئیوان شوکوه شئعر عاشیقی‌یدی. گئجه گۆندۆز شئعر دئییردی."
آغا ایبراهیم دئدی:" اۆزۆن گۆرۆبسن‌می؟"
" کیمین؟"
" بو کیشی‌نین آروادي‌نین ."
دئدیم:" گۆرمۆشم. نئجه میه؟"

" آی پارچاسیدي."
" سن میه گۆرۆبسن؟"
" یۆخ فرنگیس تعریفله‌یب‌دیر."
حاجي گۆلاب دئدی: یۆل باغلیدي پیس یئردن دۆندۆن."
حاجي جاببار دئدی:" بیر ایش گۆرمه‌لییم یۆل آچیلسین، آما نه‌جۆر؟"
ماشینین قاپي‌سیني آچیب دۆشدۆ قاچدي قاباق‌لیق. حاجي گۆلاب دا ماشیندان إندی دالینجا گئتدی. حاجي جاببارین آدام‌لاري دا ماشیندان إنیب آرخادان گئتدیلر. آذربایجان خیابانیندان گلمیشدیک، دۆنمۆشدۆک یان‌یۆل‌لارین بیرینه، اوردان گلمیشدیک بولوار کیمی بیر خیابان آغزینا، سونرا چۆنمۆشدۆک اۆسته گلمیشدیک "آزادی" یا گئدن جماعت سئلی‌نین اوتوز قبرخ مئتیرینه.حاجي جاببار بیر ایش گۆرسۆن دئیه دورموشدوق. بورا همان یئریدي کی شاه گئدن گۆن قضادان منیم گۆزۆم "ب إم و "ده‌کی سودابه‌یه دۆشمۆشدۆ.
آغا ایبراهیم دئدی:" هچله دۆشدۆن."
دئدیم:" بیلیرم."
ایندی داها تۆرکجه دانیشبردیق.
" اوماریم قادین دیری قالسین" سوردو:" آدي نه‌دی؟"
" فیریشته. اوردا فری دئییرمیشلر."

" گؤزلدی؟"
" یوخ. چوخ یازیقدی. باخ گؤر او نئجه شانسیزدی منه پناه گتیرمیشدی."
" سن بیزیم هامیمیزدان اؤنجه اؤزونو اونا یئتیرمهلیسن."
" دیری قالسا. تاپسامدا."
ایندیم گئتدیم قاباغا. آغا ایبراهیم ماشیندا قالدی. ماشین‌لار دؤرد یؤلون گؤنئی قوزئینده دورموشدولار. دؤرد یؤلون آشاغاسیندا دوران‌لار طنز حالتدا بختیارین دئولتی حاقدا شوعار وئریردیلر:
این است شوعار دولت- دزدی، چپاول، غارت...
" بودو دئولتین شوعارلاری- اوغورلوق، چالیب چاپماق! بودو دئولتین شوعاری...
ایره‌لی گئتدیگیم ده هیجانلی و سئل کیمی باغیرماق سسی إشیدیلیردی:
سرباز تو هم از مایی!- فردا میان مایی- وقتی که این چنین است!- أمروز چرا نیایی؟
" عسگر سن ده بیزدنسن، صاباح آرامیزداسان- بئله اولورسا – بوگؤن نییه گلمیرسن!؟"
سونرا اوزاقدان شوعار سسی گلیردی ایکی کلمه‌سینی آنلایا بیلیردیم:" خمینی!" بیر آز فاصیله‌یله بازرگان! سونرا یاخین‌لیق گلمیشدیلر، دئییردیلر:" خمینی‌یه دورود! بازرگانا سلام!" قادین‌لار بیر طرفده، کیشی‌لر بیر طرفده، ییغجام و نظم‌له. بونلار یؤلو باشا باش هارای تپه جکلرمی؟
بیردن حاجی جابارا مؤلتفیت اولدوم. او دؤرد یؤلا یئتیشمه‌میش آرخادان گلن بیر دسته‌نین اؤنونده، نئچه نفرله موذاکیره إدیردی. حاجی گؤلاب دا یانیندایدی و حاجی جابارین ایدمانچی‌لاریلا بیرگه. حاجی جابار قایپدیب قاچدی دؤرد یؤلون باشینا ساری، آدام‌لاردان ایسته‌دی ماشین‌لارین قاباغیندان چکیلسینلر. أللی‌له حاجی جابار دا او سوتوندان اولان ماشین‌لارا ایشاره إتدی و قیشقیردی:" یوللانین !" سوتون حرکت إتدی و دؤرد یؤلون قوزئی خیابانیندا خالق، ماشین‌لار یئتیشنده قیراغا چکیلدیلر و نئچه دیقه سونرا آغا ایبراهیم دؤرد یؤلدان گئچدی و گئدیب اوسته دایاندی، سونرا حاجی جابارین ماشینی – آدام‌لاری‌نین بیری سؤرؤردی- ماشین‌لار و آدام‌لارین اورتاسیندان ویراژ وئردی گئدیب

آغا ایبراهیمین ماشینین آرخاسیندا پارک إتدی. ماشین‌لارین سوتونو گؤنئی قوزئیدن دایاناندان سونرا، حاجی جابیار جماعات و إیلمچی‌لرین صفینه ایشاره إتدی یؤرؤدؤلر:
فرمانده کل قوا خمینی هوایی و دریایی و زمینی
ارباب بختیار جیمی کارتر است امیر تیمسارها ژئنرال هایزر است
تیمسار ایراتی برای هایزر گماشته و أمربر و نوکر است
کل قوانین فرماندهی خمینی – هاوا، دریایی و زمینی
بختیارین أربابی جیمی کارتردی- تیمسارلارین تیمساری ژئنرال هایزردی
ایرانلی تیمسار هایزره- گوماشته و نوکردی
من گئدیب میندیم ماشینا. حاجی جابیار و حاجی گؤلاب دا نئچه دیقه سونرا گلدیلر و بیزیم کیچیک قافیله‌میز ووزرایا ساری یوللاندی.
آغا ایبراهیم قارسیلن‌لری ایشه سالدی دئدی:" یاغیش آلتیندا اوزلارا چتین اوزلاجاق دیر ."
حاجی جابیار دئدی:" چوخو چتیر گتیرمیشدی."
حاجی گؤلاب دئدی:" ایچ‌لرینده آرواد اوشاقدا چوخدو."
حاجی جابیار دئدی:" بعضی قادین‌لار چادیراسیز چارقادسیز‌دیلار."
حاجی گؤلاب دئدی:" قادین‌لارین چوخو ایداره‌ای‌دیلر." سونرا دئدی:" آغا ایبراهیم بیر عوموملی تئلفونون اؤنونده ساخلا من بیر تئلفون إدیم."
حاجی جابیار دئدی:" پارک وئی ده عوموملی تئلفون تاپیلماز."
آغا ایبراهیم دئدی:" إله اوزرا طرف‌لرینده اوزمالیدی. پارک وئی خلوتدی نئچه دیقه سونرا ووزرایا یئتیشه‌ریک."
حاجی گؤلاب دئدی:" مؤمکؤندؤ ونک مئیداني شولوغ اولسون."
آغا ایبراهیم دئدی:" یوخ خالق گئتدیلر شهرین آشاغاسینا . یوخاریدا خبر یوخدو." نئچه دیقه سونرا مندن تؤرکجه سوروشدو:
" دؤنن گئجه هاردایدین؟"
" حاجی گؤلاب و حاجی جابیار ناراحات اولور. هله‌لیک تؤرکؤنؤ قوياق قیراغا."
حاجی جابیار دئدی:" یوخ بابا بیزی دؤشؤنمه‌یین. بیز فارسی دانیشاندا سیز تؤرک‌لری دؤشؤنؤرؤک میه؟"

آغا ایبراهیمبن گۆلماغي توتدو، سۆنرا دئدی:" حسین آغادان سۆردوم دۆنن گئجه هاردایدین."
حاجي جاببار دئدی:" پس إله ده محرمانه دَگیلدی."
دئدیم" ایختیارېز وار حاجي جاببار آغا بیز دۆستلارېن ایچینده محرمانه سۆز یۆخدو. فقط بیز تۆرکلر بیربیریمیزله تۆرکۆ دانېشماغا آلېشمېشېق."
حاجي جاببار دئدی:" یاخشي گئچن گئجه هاردایدین؟"
" یاخشي یادېمدا دَگیل هانسي گۆزدایدېم. دئیه‌سن ووزرایلا آذرشهر آراسېندا گئد- گلده‌یدیم."
" بو حوکومت نیظامي وضعیتینده ."
حاجي گۆلاب دانېشېردي.دئدیم: "سۆنرا گئتدیم مسافیرخانایا."
" نییه موسافیرخانا؟"
" آغا ایبراهیمبن إوینه گئدنمزدیم گئجه یاري‌سېدي. اۆزۆمۆ فرنگیس خانېمبن آناسي گیله ده یئتیره بیلمزدیم.
" بیزه گله بیلردیز."
" اۆلمازدي حاجي گئجه یاري‌سي ایدی، اوتاندېم."
حاجي گۆلاب دئدی بیزه بیر زنگ ووراېدېز من ده دالېزجا گلردیم."
" سیزین تئلفون نۆمره‌نیزی بیلمیردیم. گئجه‌یدی، تئلفون إتسه‌یدیم، إوده راحات‌سېز اۆلاردېلار.
نئجه ده یالان‌لار توخویوردوم.
آغا ایبراهېم دئدی: "بو دا ووزرا."
خیابان خلوت‌یدي. یاغېش برک یاغېردي. بلکه خیابانېن خلوتدیگی یاغېشېن یاغماسېدي.ناهار چاغېدي و یقین خالق إولرینده یئمک یئییردیلر. خیابانېن ساغ طرفینده ساعی پارکېندان آشاغا هئچ بیر تۆکان یۆخودور. آنجاق سۆل ألده، خیابانېن اۆتایېندا اۆچ دۆرد ماغازا باغلي ایدی. بو نه‌دن‌له و یاخود بازرگانېن نفعینه. آشاغا گئتدیک آغا ایبراهېم ماشېني ساخلادې دئدی:
" حاجي گۆلاب، اۆ دا تئلفون گئد تئلفون إله تئز قایېت."
حاجي گۆلاب آتېلدې آشاغا گئتدی. من قایېدېب آرخاما باخدېم. تک تۆک ماشېن‌لار گلیب گئدیردیلر. جمعیت چۆخ آز ایدی آما. حاجي جاببارېن ماشېني بیزیم ماشېنېن دالېندا دورموشدو.

بیردن حاجي جابباربار دئدی:" یاخشي اوزلدو أسلحه گتیردیم."
آغا ایبراهیم دئدی:" سیلاح گتیردینمی؟ هاردان تاپدین؟"
" سونرا دئییرم. سیزه ده تاپارام."
" سنجه سیلاح لازیم اوزلاجاق دیر ؟"
یئنه آغا ایبراهیم سوروردو. حاجي جابباربار دئدی:" یادینیزدا دَگیل‌می بو کؤپک اوغلو هوشنگ قصر زیندانین اوئوندە نه إتمیشدی؟ سیز کی إله بیر شئیین اوز وئرمه‌سینی ایسته‌میرسینیز."
" آما بیز کیمسه‌نین اوزلمه‌سینی ایسته‌میریک." من دانیشیردیم.
حاجي جابباربار دئدی:" آدام گرک دلی اوزلموش اوزلا، سیلاحلي آدامین یانینا آلی یالین گئده. طرف سیلاحلي‌دیر شوخلوق دَگیل."
آغا ایبراهیم دئدی:" باخین گؤروّن کیم گلیر!"
بیردن مرتضی‌ني گؤردوّک. اوّ اوجا هیزلي آددیم‌لاري‌لا خیابانین اوّ آلینده پیادا یوزلوندان یوخاري گلیردی. آلینده چتری وارپیدي. آغا ایبراهیم سیقنال چالدي. مرتضی قاپیدیب یان یؤوره‌سینه باخدي . آغا ایبراهیم ایکی دنه ده سیقنال چالدي. مرتضی بیزی گؤردوّ، خیابانین إنینده گلدی ماشینین دالي قاپي‌سیني آچدي چترینی باغلادي، باشین سوخدی ایچه‌ری سونرا اوتوردی. دانیشدي موخاطبی من‌یدیم:
" گؤردوّم سیز یوباندینیز نیگاران اوزلدوم دوّشوّندوّم موّمکوّندوّ بورا گله‌سینیز، قوزخوردوم یالقیز گله‌سیز. سئوینیرم هامیز بورداسینیز. حاجي گوّلاب دا وارمي؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" اوردادي تئلفون إدیر." سونرا اوّزوّنو توتدو حاجي جابباربار ا:" حاجي سیلاحا نیاز یوخدو سوّز وئر سیلاحیندان ایستفاده إتمه یه‌سن."
مرتضی دئدی: حاجي جابباربار سیلاحلیدي‌مي؟ سیلاحي کیمدن آلیبدي؟"
حاجي جابباربار دئدی ایسته‌سه‌نیز سیزه ده آلارام. من بونو بوشونا اوزوّم له گتیرمه‌میشم. طرف سیلاحلیدي. بیر کره ده آز قالا حسین آغاني اوّ دوّنیایا یوللایاجاق ایدی. بیز طرفی توتماق ایسته‌ییریک‌سه، سیلاحیمیز اوزلمالیدي."
" قاچماق ایسترسه نئجه؟
" ووارام آیاغینا."

من بو مهارتدن تعجوّبلنميشديم، دئديم:" حاجي تيرأندازليغي هاردان اؤرگەنيبسن؟"
" ساده بير شئيدى. بير اوشاقدا اؤرگەشه بيلر."
حاجي گؤلاب قايېتدي. توتقونويدو. مرتضىيلا سلام علئيک إتدى.
آغا ايبراهېم دئدى:" موفق اوْلدونمو؟"
حاجي گؤلاب دئدى:" يوخ. آناسي ايتيب باتاندان، داها إوده قالانمېر."
حاجي جابار دئدى:" هله خبر چېخمايېب اوندان؟"
حاجي گؤلاب دالغين حالدا دئدى:" يوخ بلکه ده اؤلوّبدوّر."
حاجي جابار دئدى:" نهايت بيلينر." سوْنرا صؤحبتين موضوسونو دگيشدى:" قايېدېب گئدک اوّسته. من اوشاق‌لارين بيرينى يوْللارام قاپينى دؤگسوّن. اؤزوّم كنارادا دورارام. قاپينى آچماسالار دووارادان آتېلمالېيېق."
مرتضى دئدى:" گوّنوّن ايشېغېندامي؟"
" كيمسه خيابانادا يوْخدو. بو ياغېش‌لا چوْخ ايش‌لر گؤرمک اوْلار. دؤر ووردوق گئديب قنادي‌نين اؤنوّنده دوردوق. قنادى باغلي ايدى. حاجي جابار إندى گئتدى آشاغا او بيرى ماشېنا ساري.گؤردوّم ايكى نفر خيابانادان گئچيب گئتديلر او طرفه. حاجي جابار قنووون كنارېندا دوردو. يوْل‌داشي گئتدى قاپېيا دوردو ألين ده قويدو زنگه باسدي. ألين گؤتوردوّ دوردو. زيلى سوْل ألى‌له ووروردو ساغ ألينى دبرتميردى. يئنه سوْل ألينى قوْوزادي قويدو زيله. دالي چكيليب دوردو ساغ ألى آما دگدى. شاخ دوردو.
مرتضى دئدى:" دئيه‌سن قوْلوندا پيچاق وار." قايېتدي منه:" حسين آغا دئيه‌سن چاره يوْخودو دَگيل‌مى؟"
آغا ايبراهېم دئدى:" نه حاقدا دانېشېرسېنيز؟"
دئديم:"بيز تئلفوْندا بير شئيه گؤره بحث إتميشيک.مرتضى خانېن ايشاره‌سى اوْنادي."
من قاپېيا باخېردېم. او بيرلر ده همچنين. سوْنرا زنگى ووران كيشى قايېدېب دانېشمادان حاجي جابباردان تكليف سوْردو. حاجي جابار ايشاره إتدى يوموروق‌لا قاپينى دؤگسوّن. كيشى قايېتدي همان سوْل ألى له قاپېيا نئچه يوموروق ووردو. حاجي جابار ياغېش آلتېندا دورموشدو ايسلانېردي. كيشى آنجاق قاپي باشېندان ايستفاده إديردى ياغېشدان

آماندایدی. نئچه آندان سونرا یئنه همان ألی‌له قاپیا مؤحکم یومروق وورووردو. قاپی آچیلمادی. کیشی قاپیتدی ایشاره‌یله حاجی جابباردان تکلیف ایسته‌دی. حاجی آرخادان آتیلیب گئتدی اوزانا دوستونا ایشاره إتدی گلسین. کیشی بیر آتیلماق‌لا آیاغین قویدو حاجی جابباریڼ جؤت‌لنمیش أل‌لرینه آتیلدی چیگنینه، فورن دووارین اوستؤندن ایتدی. بیر آز سونرا قاپی آچیلدی. حاجی جابباریڼ گئتدی ایچه‌ری. هامیسی نفس‌لریمیزی ساخلامیشدیق، گؤزلریمیزی قاپیا تیکمیشدیک. قولاق‌لاریمیز دا حاضیریدی، ایندی تیرأندازلیق سسی و یا أل به یاخا اوزلماق هایینی إشیدک. من دوردوم خیاباندان گئچیب گئتدیم او یانا. قاپی‌نین یانی آچیق ایدی. آچیب گئتدیم ایچه‌ری. منیم دالیمجا حاجی جابباریڼ آدام‌لاری سؤروؤجؤدن باشقا گلدیلر ایچه‌ری، سونرا ایبراهیم‌لا حاجی گؤلاب گلدی. مرتضی گلمه‌دی. قاپینی دالیمیزجا باغلادیق. حاجی جابباریڼ ألینده کیچیک بیر طاپانچا واریدی. آدام‌لاری‌نین هامی‌سی‌نین ألینده کارد واریدی. من‌له ایبراهیم و حاجی گؤلاب أللی یالین‌یدیق. یوللاندیق. حاجی جاببارلا آدام‌لاری‌نین بیری اؤنده، من‌له آغا ایبراهیم آرخادان، حاجی جابباریڼ آدام‌لاری منیم دالیمدان. حاجی گؤلاب قاپی دالیندا، قالدی گئتدیک ساختمانین قاباغینا. شؤشه‌لر إله اوجور سینیق قالمیشدی. پرده چکیلیدی. اوین ایچی گؤرؤنمؤردؤ، حاجی جابباریڼ پرده‌نی قپراغا چکدی ایچه‌رییه باخدی . باشین ترپتدی یانیناکینا دئدی گئت ایچه‌ری. کیشی پرده‌نی قپراغا چکیب باشین آپاردی ایچه‌رییه، سونرا بدنینده یبغیب، سینیق شؤشه‌دن گئتدی ایچه‌ری. حاجی جابباریڼ ألینده سیلاح اونون آرخاسینجا گئتدی. من‌له آغا ایبراهیم آرخالاریڼجا گیردیک إوه او بیری‌لر ده بیزدن سونرا.

إوه أل دگمه‌میشدی. فقط بیر شئیدن باشقا. شکیل‌لرین هامی‌سینی دووارلارین اوستونده گؤتورمؤشدؤلر. إله بیل آنلامیشدیلار آلبوم‌لارلا سندلر اوغورلانیب‌دیر و اوزلا بیلر دووارداکی شکیل‌لر ده اوغورلانسین. نئچه دیقه عرضینده إوین هر یئرینه باش وورودوق. فری دن أن کیچیک بئله نیشان یوخودو. آخی بو قادینی هارا آپارمیشدیلار؟ آغا ایبراهیم دئدی:" بوردا دگیل. آذرشهر إوینده دگیل پس هاردا؟" حاجی جابباریڼ دئدی: بو هوشنگین اؤزونون إو إشیگی یوخدومو؟" دئدیم:" بیلمیرم مؤمکوندو واریدی من آما آدرئسینی بیلمیرم."

حاجي جاببار دئدى:" ايندى نه إدک؟"
حاجي جاببار دئدى دۆشۆنۆرسۆز بو هوشنگ يئنه تئلفون إدر؟"
" كسين إدر."
"اونا دئيين بيز حاضېرېق باجېوي قايتاراق. سن ده حسينين باجي‌سېني قايتارسان."
دئديم:" بيز بيلميريک اونون باجي‌سي هاردادي."
" او دا بيلمير. دئييرم تئلفون إتسه اونا پوليتيک ووراق. اونا دئيه‌ک سن حسين آغانېن باجي‌سېني ساليم بيزه تحويل وئر بيز ده باجېوي ساليم تحويل وئره‌ريک، او بئله بيلير بيز اونون باجي‌سي‌نېن يئرينى بيليريک و ياخود بيزيم يانېمېزدادي." سۆنرا آغا ايبراهېم‌دان سۆروشدو:" سنجه يئنه إوه زنگ ووروبدور؟"
دئديم:" بورانېن تئلفونو ياتاق اوتاقېندادي. همن ايندى سۆروشا بيلرسن." ايبراهېم گئديب تئلفون آلدي قايېتدي دئدى:" اون اون‌ايکى دفعه زنگ ووروب، فقط حسين آغاني ايسته‌ييرر، دئيير حسين آغا باجي‌سېني قايتارمالېدي. روقيه خانېم دا بيز ده‌دى. بير ايکى دفعه ده اون‌لا دانېشېب‌دېر."
" چوخ ياخشي گئدک."
گلديک إشيگه همان سېنېق شۆشه‌دن. گئتديک قاپيا طرف. آغا ايبراهېم حاجي گۆلابا دئيه‌نده خانېمي‌سي اولاردادي. من دئديم:" بير يئرده قالېر اورا دا باخاق. حاجي جاببار و آغا ايبراهېم دا دالېمجا گلديلر. گۆلخانانېن پنجره‌سى باغلي ايدى. هر نه قدير ايته‌له‌ديم آچېلمادي. باشېمي دايادېم باخديم. كيچيلميش قورو گۆل‌لر باش‌لارېني قۆيموشدولار شاخه‌لرينه. بو پنچره‌دن گلن ضعيف ايشېقدا دورموشدولار آغاج‌لار اؤلۆ نظره گليردىلر. سارماشېق‌لار دووارلارېن اۆستۆنده تاريخدن اؤنجه ياشايان حئيوان‌لارېن عصب دامارلاري كيمى، داغېلمېشدېلار.
آغا ايبراهېم دئدى:" بورانېن آيري يۆلو يۆخدومو؟"
" گئچن دفعه أحمد بوردان آتېلدي ساختمانا. آما ايندى پنجره باغلېدي.
حاجي جاببار دئدى:" إله او سېنېق شۆشه‌دن گئدک ايچه‌رييه."
قايېدېب گلديک بينانېن اؤنۆنه. ايلک من گئتديم ايچه‌رى سۆنرا حاجي جاببار و سۆنرا آغا ايبراهېم . گئتديک مطباخا،مطباخېن، بينانېن دالې حيطينه آچېلان شۆشه قاپې‌سي قېفېللي ايدى. نه قدير چالېشدېق آچا

بیلمەدیک. حاجي جابباار طاپانچانېن قونداغيیلا ووروب شۆشەنی سېندېردې. آغا ایبراهېم دئدی:" قۆرو قۆنشولار إشیدرلر." دالي حیط دۆلویدو یاغېش سویویلا. یاغېش سس‌سیز و نەنم، داملا داملا بو تیترک سویون اۆستۆنه تۆکۆلۆردۆ. حاجي جابباار گئتدې إشیگه، سۆنرا منله آقا ایبراهېم گئتدیک. دالي حیطده پیللەلرین آشاغاسېندا بیر قاپي وار پیدې. سۆل پیللەلردن إندیک آشاغا. بو گۆلخانانېن قاپي‌سې ایدی. إله بیر او بیری مۆتۆرخانا قاپي‌سېدې. قاپي باغلي ایدی. اۆسته کی قاپییا رغمن قاپي شۆشەدن دگیلدی. حاجي جابباار دئدی:" کسین اۆردان بیر شئی وار قاپي پنجرەنی قېپېللاییبلار." حاجي جابباار دالي دالي گئدیب چیگنی له مۆحکم قاپییا حمله إتدی. آما قاپي آچېلمادې. سۆنرا اۆچۆمۆز قاپییا هوجوم گتیردیک یئنه آچېلمادې. حاجي جابباار دئدی: " دۆزۆن. مطباخېن شۆشه قاپي‌سېندان گئتدی. یقین گئتدې یاردېمجي گتیرسین.
آغا ایبراهېم دئدی:" آخي عاغېللي آدام إوی‌نین آچارېن یئنی شهر فاحیشه‌سینه وئرر!"
" چوخ یازېق ایدی و یئری یوخودو. سن روقیه خانېمېن آناسېني گۆرسه یدین بیلردین من نییه آپارتمانېن آچارېني بیر فاحیشەیه وئرمیشم."
" نەجۆرۆیدې؟"
" قاب قارا. کامیل یانمېشدې. فقط اۆز گۆزۆ یانمېشدې بدنی‌نین او بیری طرفلری سالیم ایدی."
" روقیه خانېم چوخ سس صدا إلەدی؟"
" ایلک هه. سۆنرا ساکیت‌یدې. قبریستاندا قېقشقېرماغېندان باشقا داها سسی چېخمادې."
سۆنرا سۆردوم:" سنجه بو قادېن اۆلسه من سوچلویام؟ اۆز باخېشېوی بیلمک ایستەییرم."
" بیلمیرم، سن بیر یازېق قادېنا یاردېم إتمک ایستەمیسن بئله اۆلوب. سنین پیس قصدین یۆخودو آنجاق..." بیر آن دۆشۆندۆ سۆنرا دئدی:" من بیلسەیدیم إویمده، حیاتېم تهلۆکەدەدی، سنی إویمه قۆیمازدېم، چۆن سنین ده حیاتېوې تهلۆکەیه آتا بیلردیم."
" آما من اۆزۆمۆن حیاتېم او إوده خطرلی اۆلماغېنا رغمن،بیلمیردیم باشقاسې‌نېن حیاتې خطره دۆشه بیلر. قالدې او إو اۆنجه ایمتحان

اۆلموشدو. دفعەلر روقيه خانېم اۆ إوه گئديب ساعاتلار اۆردا اۆتورموشدو و تەلۆكەلى بير شئى اۆلمامېشدي."
" بو دا بير منطيقدى. بيرينه بير اۆلاى اۆز وئرمزسه نەدن اۆلماز ايكينجىسينه اۆلماسېن."
" باخ آغا ايبراهېم ، منله سن آلېشمېشېق ايشلريميزه نەدن تاپاق، همشه دۆشۆنمۆشم هر ايشين بير يا نئچه نەدنى واردي. بو باخېشدان بيزيم كاراكتئريميز باشقالاريلا فرقليدى. بو ماجرانېن اۆزۆدۆ. ايچيميز آما باشقالاري كيميدى. من إلەيه بيلمزديم، حۆسن نيت و إحساسات اۆزۆيله بيرينه ياخشىلېق إدن زامان بۆتۆن يۆنلرينى نظرده توتام. روقيه خانېم دا بيليردى من آچاري بو قادېنا وئريرم. آما إعتيراض إتمەدى. بو ايشده يا بير تەلۆكه گۆرمۆردۆ يا دا حيسلر اۆنون گۆزۆنده، كۆر إتميشدير."
مطبخدن نئچه نفرين سسى گليردى. سوكوت إتديک. حاجي جاببار دالي حيطه گيردى، آرخاسېجا ايكى نفر آداملارېندان ايچەرى گلديلر. بيز پيللەلردن اۆسته چېخدېق اۆنلار گئتديلر آشاغا، اۆچ نفر بيرگه قاپېيا هوجوم گتديک. اۆچۆنجۆ حمله ده قاپي آچېلېب دۆشدۆ گۆلخانايا. حاجي جاببارېن آياغېنېن آلتېندان بير يئكه سيچان پيللەلره طرف قاچدې بيزى گۆردۆ قۆخدو و ياخود پيللەلردن يوخاري گلنمەدى قايېدېب گۆلخانايا گئتدى.
آغا ايبراهېم گيرمک همن دئدى: " نه يامان قۆخو!" حاجي جاببار دئدى:" يقين قاپي پنجرەلر باغلي ايدى بئله اۆلوبدور.
آنجاق بو قۆخو، گۆلخانانېن اۆز قۆخوسو اۆلا بيلمز. گۆللر بيتگىلر قوروسالار و خفه هاوادا دا قالسالار بئله قۆخو وئرمەمەليدىلر.
حاجي جاببارېن آداملارېنېن بيرى دئدى:" بوردا دۆرد بئش دنه گۆلدان وارېيدي. باخ حاجي! بير، ايكى، اۆچ، دۆرد. گۆلدانلارېن يئرلرى قالېر. بونلارى يئر به يئر إديبلر."
" بو قۆخو چۆخ پيسدى."
آغا ايبراهېم دستمالېني چېخاردېب توتدى آغزېنا. گرچكدن ده چۆخ پيس قۆخويوردو. قۆخو گۆلخانانېن هر يئرېندن گليردى. سانكې اۆلۆشگەميش گۆللرين و بيتكىلرين هر تک تکىنين ووجودوندا ايلنميش بير كيچيک جندک يئرلشميشدى.

سۆنرا آغا ایبراهیم دستمالی آغزیندان گؤتۆردۆ:" باخین اۆ دووار یئنیدی. هله ده یاشدی."
حاجی جابباار دووارا مات قالدی. گۆل‌خانانین ناجور بۆلۆمو اۆ دووار پیدی.دووار آغ ایدی و بوخاری یئری‌نین اۆستۆندن، تاوانین باشینا چاتمامیش داوام إدیردی. بو دووارین اۆستۆنده اۆلۆشگه‌میش سارماشیق دامار و عصب‌لرینن خبر یۆخودور. دووارین آلتیندا دۆرد دنه گۆلدان قۆیولموشدو. ایندی چۆخ راحات آنلاشیردی اۆ گۆلدان‌لارین یئری دووارین اۆنۆ دَگیل. بو بیتکی‌لرین لۆت زوغ‌لاری تکجه دووارین بیر بۆلۆمۆنۆ توتوردو. من ایره‌لیله‌دیم. ألیمی قۆیدوم دووارین اۆستۆنه هله ده یاشیدی.
" هله ده یاشدی آغا ایبراهیم دۆز دئییر."
حاجی جابباار دئدی:" اوشاق‌لار نمه‌نه‌یه معطل‌سیز؟" و اۆزۆ گۆل‌خانانین اۆیان بویانینا باش چکدی بلکه دووارین خارابلاماغا بیر شئی تاپا بیلسین. بیر شئی تاپمادیغیندا آدام‌لاری‌نین بیرینه دئدی:" باخ گۆر دالی حیطده بیر شئی تاپا بیلرسن‌می؟" اۆ بیرسینه دئدی:" گل گئت اۆسته گۆر دووارین دالیندا بیر شئی وارمی؟" کیشی حاجی جابباارین ألری‌نین اۆستۆنه آتیلدی آیاق‌لارینی قۆیدو چیگین‌لرینه آنجاق ألری دووارین باشینا چاتمادی دنگه‌سینی ساخلایا بیلمه‌دی دۆشدۆ آشاغا. گۆل‌خانادان إشیگه چیخان کیشی قایتدی گلدی گۆل‌خانایا. بئل کۆلۆنگ ألینده یۆخودو آنجاق اۆچ دۆرد دمیر ألینده‌یدی و بللیدی مطباخ أشیالارینداندی. اۆنلارین بیری چکیش کیمی یئکه بیر شئیدی، آما چکیشدن چۆخ بۆیۆک. اۆ بیری دمیر پارچالارینی آتدی یئره و چکیشه بنزر اۆ شئی‌له مشغول اۆلدو. نئچه ضربه ووردو. آما دئیه‌سن حاجی جابباار اۆنون ضربه‌لرینن نه‌دن راضی دَگیلدی. ایره‌لی گئتدی، دئدی:" وئر منه!" چکیش کیمی اۆ آراجی ألینده توتدو، باشینا باخدی:" بونون تیغه‌سیندن بیر ایش چیخماز، گرک دسته‌سی‌له ووراق." و ووردو. مۆحکم و فقط بیر یئردن. دووارین دالی‌سیندا اۆلان کرپیچ ایلک ضربه ده گۆرۆندۆ حاجی ألینده‌کینی کرپیچین باشینا چپرپدی. کرپیچ اۆچ دۆرد ضربه‌یله سیندی. سۆنرا دالبادال ضربه‌لرله، دۆرد بئش کرپیچه داها ووروب سیندیریب سالدی. سۆنرا هامیمیز بیرگه ألیمیزی سالدیق دۆزه‌لن باجالارا و نهایت دووارین آشیردیق. دووار آشاندان سۆنرا

گؤردۆگۆمۆز شئی چوخ قۆرخمالي ايدی. اۆز دۆم دۆز قارشېيا باخېردي. آچېق گؤز، آچېق آغېز. بورونون باجالاري بئله. قادېنېن آلني اوجا گؤرۆنۆردۆ. ساچلاري تميزيدی. قۆللاري ايکی طرفه آچېلمېشدي. سينه‌سی قهوه‌ای گئييمين آلتېندا ديکلميشدی. آياغېندا شالوار وارېيدي. آنجاق چيگېن‌لری لۆتۆيدۆ. بير يئکه مېخ بۆغازېنا ووررولموشدو. ايکی مېخ داها، أل‌لری‌نين کفينه يۆخ بيلک‌لری نه ووررولموشدو. لۆت آياق‌لارېندا مېخ يۆخودو. آما قان بۆغما و ديديلميش يئرلری وارېيدي. يقين آياق‌لارېني دووارا مېخلاماق ايسته‌ميشديلر، اۆلمامېشدي. قادېن قارشېيا باخېردي. حاجي جابار و آغا ايبراهېم ، حاجي جابارېن آدام‌لاري و من دورموشدوق قۆرخاقجا و مات، مۆجسمه کيمی اۆزه باخېردېق. إله بيل بو وارلېق بيزيم تک به تکيميزين ايچيندن چېخېب دووارا مېخلانمېشدي و إله بير آنلامي وارېيدي کی بيز، هئچ واخت کيچيک تخمين‌لريميز و کيچيک ويجدان‌لارېمېزلا اۆنا أل تاپا بيلميرديک. و قضادان اۆن‌لا ايلگيلی دَگيلدی. گۆل‌خانانېن اۆزۆندن ايدی. حاجي جابارېن تخميني دۆزۆدۆ قوخويان گۆل‌خانايدي. سانکي أليندە بوخچا اۆلان اۆ قادېن هئچ واخت دۆنيانېن أن پيس يئرينده ياشاماميشدي و هئچ واخت ناپاک‌لېق ووجودونا گيرمه‌ميشدی. اۆ دۆنيانېن درين‌ليگيندن اۆز آدېني تاپان بير آدلېجايدي. اۆز آدېنا دۆنۆشن بير آديدي. اۆ گرچکدن بير فيريشته‌يدی. بير خارابا گۆل‌خانادا دارا چکيلن بير فيريشته نۆرمال آنلام‌لاردان يوخاري بير قاولارملا و آغا ايبراهېم دئدی:" ايندی نئينه‌يک."
دئديم: " کئشکه قۆيا بيلرديک اۆردا قالسېن."
حاجي جابار دئدی:" منجه، هئچ بير ايش گؤره بيلمه‌ريک."
آدام‌لاري‌نېن بيری دئدی:" حاجي يانې قۆياق إله قالسېن، قايېدېب گئدک‌می."
" بلی قۆيوب گئدک."
آغا ايبراهېم دئدی:" حاجي جابار دۆز دئيير قۆيوب گئدک. يالنېز بير ايش گؤرمه‌ليييک. پۆليسه زنگ إديب دئيک، فيلان إوده بير قتل اۆز وئرييدی."
حاجي جابار دئدی:" يۆللاناق."

إودن چېخدېق. حاجي گۆلابېن ايصراري وارېيدي بيلسين جريان نمەنەدی. آغا ايبراهيم سؤز وئردی ماشېندا اوزنو ايضاح إتسين.حاجي جابيار اوژۆ فرمان دالېندا اوتوردو آغا ايبراهيم گۆزلەدی يۆلا دۆشسۆن. حاجي جابيار فېرلانېب گئتدی آشاغا. ووزرانېن آشاغاداکي ماغازالارېنا چاتاندا، ساخلادي. اؤنجه حاجي گۆلاب إولرينه زنگ ووران عوموميی باجەدن پۆليسه تئلفۆن إديب گلدی دئدی:" سيز حسين آغاني آغا مرتضی گيله آپارېن. بو هوشنگی تاپمالېيېق. باخېن، حسين آغاني تاپسا نه إدەجک. بو ايشی حسين آغايا گۆره إديب."
و سۆنرا يۆللاندېق. حاجي گۆلاب دئدی:" نييه دئميرسيز نه اولوب.؟" مرتضی دئدی:" حسين آغا نۆلوب؟"
آغا ايبراهيم ماجراني تعريفلەدی.
بو هوشنگ عجب ايتين اوغلودو! يازېق قادېني شکيل کيمی ووروب دووارا!"
يۆللاناننان سۆنرا آغا ايبراهيمېن آغزېندان چېخان ايلک سۆزلريدي. آنجاق دئيەسن بو سۆزلر، آغا ايبراهيمېن آغزېندان يۆخ بير باشا ذئهنيندن چېخمېشدي.حاجي گۆلابلا مرتضی کی مېخلانمېش قادېني گۆرمەميشديلر، قارشېلارېندا اوز وئرن گئرچکدن، دقيق تصوير يارادا بيلميرديلر.آغا ايبراهيم بو گرچەگی دئمک اوچۆن او کلمەلری ديلينه گتيميشدی.
" آخي يانې نمەنه؟ نەدن بير قادېني إله دووارا ياپېشدېرېلار؟"
" آغا ايبراهيم دۆغرو تعريف إت! نۆلوبدور؟"
آغا ايبراهيم اوزلايي ايضاح إتدی. آما فيريشتەدن دووار اوسته تعريفله ديگی گرچکله اوست اوسته دۆشمۆردۆ. شکلين اوخشارلېغي بو وصفدن داها گرچکيدي. آغا ايبراهيم عملده او گرچەگين يوخوسونو وصف إديردی، سۆنوچدا، اوزنو باشقالارېنا إله دئيير سانکي يوخوسونو خاطېرلاماغا چالېشماق ايستەيير و اوزنون دېشېندا اوزنون دا تعبيرين تاپماق ايستەيير. بو آرادا اؤژۆندن يوخوسونا بير شئيلر آرتېرېردېکی اوردا يۆخودور.
مثلن منيم يادېمدا دگيلدی قادېنېن گۆزلرينين بۆياسېنا و يا بيلکلرينده، بۆغازي و سينەسينده قان بۆغمايا مۆلتفيت اوزلموش اوزلام. آغا ايبراهيم ، قادېنېن، اوز و بدنين بۆلۆملرينده چۆخ فوقالعاده آيدېن گۆرۆنتۆلر

آنلادېردي، سانكي،او اؤزۆ، بيلكـلر، بۇغازلاردان قان تۆكۆلنده و ياخۇد إحتيضار حالېندا اۇلان زامان، گۆزلرىنين بۇياسېنېن دگيشمەسينده، اۇلايېن بۆتۆن چاغېندا، قادېنې او گۆنه سالانېن كنارېندايدې. اؤلۆ قادېندان نيسبتن اوزون تۆصيفـلردن سۆنرا، بيردن ساكيت اۇلدو. دئيەسن قادېنېن شكليندن داها يۇرولموشدو، و ياخۇد يوخوسونون تعبيرېندن اومودسوزلانمېشدې، و يا دا گئنلده جيسمن روحن يۇرقونويدو اؤز حالېنا قۇيمالېدېلار. فيريشتەنين دووار اۆسته گۆرۆنتۆسۆ شيدتـله ناقيص گۆرۆنۆردۆ.
حاجې گۆلاب دئدى:" هله بو قادېن كيم ايدى؟ دئييرسيزسه حسين آغانېن باجېسې يۆخدو، پس بو قادېن كيمدى؟"
آغا ايبراهېم داواملې روحسل و جيسم يۇرقونلوغون ايچيندن بيردن بو سۇرويا إله اويغون جاواب وئردى كى، من اۇنون سۇزۆنۆن دۆز غلط اۇلماسېنې دۆشۆنمک يئرينه، أن پيس دورومدا بئله، اۇنون ذئهنىنين مۆركبـليگينى دۆشۆنۆب و چاشدېم:
" بير يازېق قادېنېدې حسين آغا اۇنا يئر وئرميشدى. او اؤزۆ ده بير دفعەدن چۆخ گۆرمەميشدى. آپارتمانېن آچارېنې وئرميشدى اۇنا. هوشنگ بئله بيلميشدى بو قادېن يا حسين آغانېن خانېمېسېدې، يا باجېسې. بو قادېندا چۆن يالاندان دئميشدى حسين آغانېن باجېسېيام، حسين آغانېن باجېسې يئرينه اؤلدۆرۆلدۆ."
حاجې گۆلاب دئدى:" يازېق! يازېق! گۆزل قادېنېدېمې؟"
منيم شۆبهەم يۇخودو حاجې گۆلاب فيريشتەنى گۆرسەيدى تانېيارديې. اۆرَكدن سئوينيرديم او آياغېنې او گۆلخانايا قۇيمامېشدې.
دئديم: يۇخ گۆزل دَگيلدى. نۇرمال ايدى."
آغا ايبراهېم دئدى:" او يوخارېدا بير فيريشته كيميدى."
من دئديم:" نه؟"
" عئين فيريشته."
مرتضى دئدى: گرک گۆرۆله بو قادېن هارالېدې نه چيدى. بلكه بيرىنين قادېنېدې؟ قېزېدې؟ صاباح بيرى گۆن بيلينر."
حاجې گۆلاب دئدى:" نەجۆر؟"
" حاجې جاببار پۇليسه خبر وئردى، دَگيلمى؟ بو يئكەلېقدا خبرى يقين گۆندەليـكـلر يازارلار."

آغا ایبراهیم دئدی:" دۆشۆن. دووارا میخلانان قادینین جنازەسی، تیمسار شادانین خانیمی، سودابه شادانین إوینده تاپیلدی. تیمسار شادان نئچه ایل اؤنجه اؤلدۆرۆلمۆشدۆ. هانسیسیدی حسین آغا، شیراز یا ایصفهان؟"
" شیراز."
دۆشۆندۆم داستانین بۆتۆنۆ منیم بیر کیچیک سهویملە ایفشا اؤلونور. یقین بابک پور أصلنله تهمینه ناصیری گؤندەلیگین خبرین اوخویوب، نەدن ایندییەجن گؤلخانادا اؤلن قادینین وارلیغندان خبرلری یوخوموش دئیه، چاشاردیلار.
یقین گؤندەلیکلرده قادینین شکلینده چاپ إدردیلر. تهمینه ناصری شکیلی گؤرۆب چالیشاردی اونو حیاتیندا گؤرن اؤزلرله توتوشدورسون و قادینین اؤلۆمۆنۆن نەدنینی آنلاسین. یقین فیریشتەیله ایشلری اولان اونلار و یۆزلر کیشی و یاخود، بیر زامان تؤبه غوسلو تؤکۆب سؤنرا شیل کۆت إدیب قالایا آتان کیشینین ، اؤزۆ و یا فامیللرینندن تانیشلاریندان شکیلی گؤرۆب، گئدردیلر حوقوق طیبه و یا عدلیەیه شهادت وئررردیلر دئییردیلر قادین هاردانیدی، حقیقتی دئییب اؤز تخمینلرینده باشقا تخمینلره آرتیرارديلار.اوندا آیری بیر شئی ده اولاردی. هوشنگ بیلردی منیم باجیمی اؤلدۆرمۆیۆبدۆر، بیر سوچسوز قادینی منیم باجیمین یئرینه اؤلدۆرۆبدۆر، آنلایاردی- چۆن بئله بیلیردی باجیسی بیزیم ألیمیزدەدیر-او قتلین عوضینه قتل إدەجەییک،نئجه او فیریشتەنی اؤلدۆردۆ بیز ده سودابەنی اؤلدۆرمجەییک. او زامان اونون چیرکین ایشلری داوام إدردی.
آغا ایبراهیم دئدی:" یئتیشدیک. بیز إوه گلمیریک. منله حاجی گؤلاب إوه قایيدیرپق."
مرتضی دئدی:" هله سیز همافرلرین ایمامین یانینا گئتمک جریانین بیلیرسینیزمی؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" یوخ بیر شئی إشیتمەمیشیک."
مرتضی دئدی:" بیر عیدەسی گئدیب ایماملا بئیعت إدیبلر. دئییرلر چوخونون جانی تهلۆکەدەدی."
حاجی گؤلاب دئدی:" بیلمیرسن نواب و آیزنهاور طرفلرینده نه خبر یدی بو قدر آدام هاردان گلیبدیر؟"

آغا ايبراهيم دئدى:" بازرگان يوخودا دا گؤرمزدى اوچ دؤرد ميليون آدام اونون نفعينه إشيگه چيخسينلار."
مرتضى دئدى:" نه زامان قبير اوسته گئدهجهييک آغا ايبراهيم ؟"
" بۆيۆن اولمادي. صاباح."
دئديم:" صاباح بير باشا گئدهريک قبير اوسته."
آغا ايبراهيم دئدى:" يوخ حسين آغا سن گلمه. مۆمكۆندۆ هوشنگين آداملاري بيزى تعقيب إدهلر. قبير اوسته اولسان گؤروب گلرلر دالينجا. بۆيۆن گؤردۆگۆم دوروملا، سنه أل تاپماغا قۆيمامالييبق.
" آغا ايبراهيم بيلميرسن بو قادينا نئجه اوره‌گيم ياندي. من أگر..."
" اوشاق اولما؟ بير كؤپک اوغلو سن‌له علاقه‌سى اولان بيرينجى آدامي او شكلده اؤلدۆرۆرسه، سنين سوچون نه‌دى؟"
" آما آچاري من او قادينا وئردىم آغا ايبراهيم ."
" سن بير سيغينماجاغين آچارين وئريبسن، يۆلون ياري‌سيندا بيرى آچاري اوندان آلييب‌دير. سنين سوچون يوخدور."
حاجي گۆلاب دئدى:" آغا ايبراهيم إله دانيش گۆلاب ساتان‌لاردا آنلاسينلار."
گئتديلر. شامدان سۆنرا، مرتضى گۆنده‌ليک‌لره باخاراق، باشيني قاوزادي دئدى:" بو قدر آدام بو گۆن تظاهوراتا گئديبلر، بو قدر ضابيط و همافر گئديب ايمام‌لا بئيعت إديبلر، بو بختيار أل گؤتورن دَگيل، باخين گؤرۆن نه دئييير: من‌له بازرگان آنلاشا بيله‌ريک. اوزدن گئتمير آخي نه آنلاشماسي؟ بيليرسيزمى حسين آغا من هئچ بير سياسى گوروپدان دَگيلم ياشيم آزدي، تجرۆبه‌م ده يوخدو. فقط هر نه آغ جيليدلى و مذهبى و غئير مذهبى، سۆل، ساغ، آلييب اوخويورام. چوخ‌لاري‌لا دا ايلگيم وار گئجه گۆندۆز دۆلانيرام بير شئى‌لر اؤرگه‌نيرم. سياست، تاريخ. سۆسيال عاميل‌لرله ده ايشيم يوخدور، آنجاق بو بختيارين بير آدام اولاراق دورومونو آنلايا بيلميرم. بير اوشاقدا بئله آنلاياندا چئوره‌سى اونا دگر وئرميرلر، و قارشي‌سيندا دا اؤزۆندن يئكه آلتي اوشاق وار، تسليم اولار.يا قۆيوب قاچار دئير غلط إله‌ديم. بو آدام مايماخدي؟ آنلامير، اوتوز قيرخ ميليون آدام ايسته‌يير او، جهنم اولسون."
من هله سودابه‌نين إوينده كى دووارا ميخلانميش جنازه‌نين فيكرينده‌يديم. من تانيييان بۆتۆن قادين‌لارين ايچينده، بو قادين، إله دقيق و آيدين اؤلۆمۆ

یله، آسپلمپش جنازەسی‌له هامی‌سپندان داها دگری، داها یاخپن‌یدی. باخمایاراق او، جۆمعه مچید دالپنداکی کۆچه‌ده، بالاخانادا من گۆرن قادپندان گۆزل دَگیلدی. و أصلن گۆزل حسابلانمازدی، آنجاق، أگر او قادپن فیریشته‌دی‌سه بودا فیریشته‌یدی، أگر بو قادپن حیاتپندا بیر فاحیشه یدی‌سه، او دا فاحیشه‌یدی. اؤلۆم آنپندا، أن یاخشي و أن پیس، أن هپزلي و أن یاواش، إشیت سۆرعت‌له اؤلۆمه ساري قاچمپشدپلار. یاخشي‌لا پیس کؤک فرق‌لرینی ایتیرمیشدیلر و تام برابر تۆرپاغا دۆشمۆشدۆلر.
مرتضی‌یا دئدیم:" أصلن دۆشۆنه بیلمیرم. هارا گئدیرم اؤلۆم‌له بدبخت‌لیک من‌له گلیر. بو گۆن‌لر منیم أن یاخشي گۆن‌لریمدن اؤلمالپدي. دۆشمن‌لریمدن بؤیۆک بیر اینتیقام آلپنپر. شاه گئدیب و گۆنده‌لیک‌لرده گؤرسه‌تن او دوروم‌لا، و عسگرلرین ایمامپن اؤنۆنده عسگر أگیلمه‌سی له، بللی اؤلوب بو اوردو تیکه‌لَنمک حالپندا. یادا تیکه‌لَنیب‌دیر، و تیکه تیکه اؤلماسي دا مۆمکۆندۆر. داها سیاسی زیندانی إله آزدي، زیندانی لاري آدلاري‌لا تانپماق اؤلار. هامي آزادلپقدان برابرلیق و یاخشي‌لپقدان دانپشپرلار. هامي اؤنه دۆغرو گئدیر. آنجاق یادپمدا دَگیل هاردا اؤخوموشام کی شاعیر اؤزۆنه خیطاب دئییر: سن هئچ زامان قاباغا گئتمه‌میسن باتپبسان، من خالقپن بو سئلی‌له، آرزي دیلک‌لریمه قۆشولماق یئرینه، باتماق حالپندایام. قپزپلا أل وورورام، تۆرپاق اؤلور. آخي نییه بو قادپن اؤلدۆرۆلدۆ؟ همی ده بو گۆنده؟ اینان مرتضی خان،بوقادپنا اۆز وئرن اؤلایپن یانپندا، شاه‌لا بختیارا اۆز وئرن ماجرا هئچدی. بونلار یئنیلیللر، اؤلۆرلر، یادا "گئدیرلر داها دا قایپتماسپنلار،و بئله گۆرۆنۆر،أن آزي تاریخین بو آنپندا، بوندان باشقا دا طالئع‌لری اؤلا بیلمزدی. آما قرار بویودو او قادپن خیلاص اؤلسون سپغپناجاق تاپسپن. بلکه او قدر آغ جیلدلی اؤخودوغون کیتاب‌لار بونو سنه دئمه‌سینلر، آنجاق من سنه دئییرم: تاریخ منیم اؤز حیاتپمپن عکس یؤنۆنده حرکت إدیر. من دئدیگیمده، منیم کیمی‌لر یوخ، بلکه من اؤزۆمۆ دئییرم آیري‌سپني یوخ. دۆنیا دؤزه‌لن حالدا من ویران اؤلورام. او قادپنا آپارتمانپن آچارپني وئرمک، أصلینده اؤزۆمۆ دۆزتمه‌گه بیر آددپم ایدی. دۆشۆنۆردۆم او قادپني نجات وئرمک‌له، اؤزۆمۆ دۆزلدیرم. آنجاق باخ گؤر نه‌اؤلوب؟ او قادپن او آجپناجاقلي شکیلده اؤلدۆرۆلۆب. بیرحالدا کی منیم خیلاص إدیجی أل‌لریم، اؤلماسایدي او هله دیری‌یدی. اؤلۆمدن

باشقا بير شئى ياراتمايان آدام، تكجه منمىمى؟ يا مندن سۈنرا چۈخو دا وارمي؟ او قادېنېن گرچک قاتيلى منم مرتضى خان!"
مرتضى دانېشمادي، آما آناسي كى شام باشېندا اوغلوندان ماجراني إشيتميشدى، دئدى:
" حسين آغا بو سۈزلر نەدى؟ نەدن بو قدر اۈزۈنۈزۈ قېنايېرسېز؟او قادېنېن قاتيلى نەدن سيز اولاسېز؟ او قادېنېن قاتيلى اۈزۈدۈر. دۈز عمللى آدام بو شهرده سېغېناجاقسېز قالماز. بو قادېن هارالي ايدى أصلن؟ نەدن سيزه پناه گتيرميشدى؟ من كى دئييرم طالئعى بويودو. اۈنون اۈلۈم و حياتي منله سيزله ايلگيلى دَگيل. حاجي فاطيمه ده اۈلدۈ. اۈندا او يئتميش سئكسن ياشېندا قادېنېن دا قاتيلى سيزسيزمى؟ من ايندى سيزينله دانېشېرام، صاباح اۈلا بيلر من دۈشم اۈلم. بو قدر جاوان دۈشۈب اۈلۈرلر، اۈنلارېن دا سوچو سيزدەمى؟ مندن سۈرسانېز أصلن اۈرتادا سوچ يۈخدو، بو قادېن ديرىيدى ايندى دَگيل. بو قدر جاوان ديرىيديلر، ايندى دَگيللر. آللاه اۈزۈ بيلير كيم ديرى قالمالېدي كيم اۈلمەليدى. سيزله من بونلاردان باش آچمارېق. ايلک گۈندن ده بعضىسى گليب بعضىسى ده گئديب‌دير، سنه بير آز گلير بير آز گئدير. بعضى يئرلرى بۈشاتمالېدېلار كى بعضىسى گليب يئرلرينى دۈلدورسونلار."
مرتضى دئدى:" حسين آغا، بو نئچه گۈنۈ من بير شئى آنلادېم ياخشيسي بودو سيزه دئييم. سيز بو گۈنلر چۈخ يۈرقون گۈرۈنۈرسۈنۈز. دينجلمەگه إحتياجېنېز واردي. قيافەنيز إله دى سانكي آىلاردي قاچماقداسېنېز.
باجېمېن إوى گئت گللىدير. آغا ايبراهېمېن دۈربرى هئچ واخت بۈش دَگيل. إوىنين قاپيسي همشه آچېقدي. اوشاقلار گلير گئدير. حاجي جابباار گلير حاجي گۈلاب گلير، خانېملاري گلير، مدرسه شاگيردلر گلير آتا آنالاري گلير. سيزين ايستيراحته واختېز اۈلمايېب‌دېر. ايندى ده بو جلاد هوشنگدن نيگارانسېنېز. بيزيم إوده كيمسەنين أن كيچيک خبرى يۈخدور. آنام چۈخ ماهير آشپازدي. سيز هر زامانا كيمى اۈرەگينيز ايستەيېرسه بوردا قالېن هئچ تۈرلۈ ويجدان عذابي و نيگارانسېزلېقلا بيزيم إوده ايستيراحات إدېن. منيم ياخشي كيتابخانام وار. كيتابلارېن هامېسېني گئچن ايكى اۈچ ايلده آلمېشام. سيز ياتېن دورون كيتاب

اوخویون یئمه‌گینیزه یئتیشین، دینجه‌لین، روح و جیسمی حالینیز تام دۆزلسین دئیه.
هوشنگین ایشینی ده تاپشیرین حاجی جابیارا. فقط حاجی جابیار و چئورەسینده‌کی آدام‌لار هوشنگ و اوزنون کیمی‌لرین آلیندن گله بیلرلر. شهرین بو طرفینده بئله آدام‌لاردان تاپیلماز. بورا ووزرا، گإندی پهلوی و یا دانیشگاه قاباغی دَگیل. دوشان تپه‌نین دیبیدی. سیزی بوردا هئچ بیر شئی هده‌له‌مز. صوٴحبت بوندانی هوشنگ باجی‌سینی سیزدن ایسته‌ییر. اوزلسون سیز اوزنون باجی‌سی‌نین اوزلدوغونو بیلمیرسیز."
دئدیم:" من بیلمیرم، دۆشۆنۆرم تکجه هوشنگ بیلیر باجی‌سی‌نین هاردا اوزلدوغونو."
" نییه؟"
" چۆن هوشنگ‌له باجی‌سینی ، شاهین قاچان گۆنۆ منه یاردیم إدن ایکی تاکسی سۆرۆجۆسۆ، توتوب اؤزلری تانیپیان آدام‌لارا تحویل وئرنده، من هوشدان گئتمیشدیم. هوشنگ اوزنلارین آلیندن قاچیب‌دیر. یاخشی بس اوز بیلیر هاردان و کیمین آلیندن قاچیب‌دیر. قاییدیب اوزنلاردان باجی‌سینی ایستەیه بیلر. نییه اوزنلارین یانینا قاییتمیر؟ اوزنلار کیم‌لردیلر؟ سۆرۆجۆلر کیملرله تماسدایدیلار؟ هوشنگ اوز آدام‌لارین آلیندن نه‌جۆر قاچیبدی. من بیلمیرم. تکجه هوشنگ بیلیری. اوز آدام‌لار و سۆرۆجۆلر بیلیرلر. همی ده بیر شئی وار چوخ مسخره‌دی. ایلگینج بیر قضادی!"
"نه؟"
من تخمینن بیلیرم مندن آچاری آلان قادین اؤنجه قالادایدی. بونو فقط تخمین إدیرم. نه‌دنی بودو من اوزنو، قالانی اوتلایان گۆن، حوقوقی طیبی طرف‌لرینده گۆردۆم. من دوست‌لارین بیری‌له گئتمیشدیم اوزا. هله قالسین نییه گئتمیشدیم. قالادان نئچه جنازه گتیرمیشدیلر. بو قادین اوز جنازه‌لرین چئورەسینده، فیرلانیردی. سونرا بیر قادین‌لا دانیشیب دئییردی سیغیناجاق بیر یئر آختارپر.من اوزنلارلا صوٴحبتی آچدیم و بیر غریبه آندا، یۆرقون یا اوزۆمدن چیخمیش آندا، اؤنه‌ری وئردیم یئر تاپماسا منه زنگ إتسین. چوخ معصوملوق‌لا. من ده اوزنو آپاردیم اوز إوه.
" ایندی بونون هاراسی گۆلۆنجدی؟"
" سۆرون بودو: بو قادین قالادان‌یدی و اوزانین جاوان قادینی‌نین نه کارا اوزلدوغو بللیدی. بو قادینی هوشنگ منیم باجیمین یئرینه توتدو. بیز

سودابەنين إويندن تاپدېغېمېز سندلر أساسېندا، اۋنون باجيسي دربارين فاحيشەسىيميش. قضيەنين طنز يئرى بودو بيز واقعيتده آلېش وئريش إتميشيک. بير قالالي فاحيشەنى، دربار فاحيشەسىله دگيشميشيک. بو فرقله، قالا فاحيشەسى، يئنى شهردن اۋلدوغو اۋچۆن، شانسي اۋلمايېبدي اۋلمكده ده شانسي يۆخوموش. و دربار فاحيشەسى، دربارردا اۋلدوغو اۋچۆن، نئجه شانسلي ايدى، ايندى ده شانسي گتيريب و ديريدى ".

مرتضىنين آناسي دئدى:" روقيه خانېمېن بو ماجرادان خبرى وارمي؟"

" يۆخ نەدن بيلسين، او بئله بيلير اۆلن قادېن منيم يۆلداشېمېن خانېمي و يا دا باجېمدي."

بو آخېر سۆزلرى سۆن درجه سۆيوق قانلېق‌لا دئديم. مرتضى شۆبهەلى يدى:

"ميه او سيزين آپارتمانېزا باش ووررموردو؟"

" نييه؟

" اۆندا بو نئچه گۆنده قادېني گۆره بيلردى."

" يۆخ آپارتمانا گئده بيلميردى. من آچاري آلمېشدېم. قالدې گئديب او قادېني گۆرسەيدى، أرينه دئيردى. أرى‌نين بو قضيەدن خبرى يۆخودور."

مرتضى دئدى:" ياخشي‌سي بودو، من آغا ايبراهېما زنگ ووروم گۆرۆم نه خبردى. دستەگى گۆتۆرۆب شمارەنى توتدو. دۆشۆنۆردۆم گرچک‌لرى دئيركن، نەلرى جايدېرېب، بولارا دئييردېم. بلكه ده واقعيتى جايدېرماق دَگيلدى، گرچەگين يۆلون بير درجه- سويون اۆزۆنده سېنان ايشېغين سېنماسي درجەده- أگيردېم كى، گئنلده روقيه خانېمېن آناسي‌نېن اۆلمەگى و من‌له اونون توتارېيز ايلگى‌لريميزدن دۆلايي، روقيه خانېم‌لا منيم آرامدا تاپېلان، درين عاطيفى علاقه، هامي‌نېن گۆزۆندن، آغا ايبراهېمي گۆزۆندن بئله- اونا گئرچک‌لرى جايدېرماقدا، أن آز درجه سېنماغي قادير اۆلموشدوم- گيزلەده بيلم.

مرتضى دستەگى قۆيدو. سۆزلرى ايلگينجيدي:" فرنگيس دئيير، هوشنگ تئلفون إديب سيزى آرايېبدي سۆنرا، آغا ايبراهېم‌لا دانېشېب دئييب بيلير، سيز گئديبسينيز باجي‌سي‌نېن إوينه بيلير سيز جسدى تاپېبسېنېز. دئيير اوزاقدان بۆتون ماجرالارا شاهيد اۆلوبدور. ايندى كى،

حسین آغا گؤرۆبدۆر باجی‌سی‌نین باشینا نه گلیب‌دیر، باجی‌سینی تاپیب وئرمه‌لیدی، یوخسا اونون باشینا دا همان بلانی گتیره‌جک‌دیر."
" پس بیزی ده تعقیب إدیب‌دیر."
مرتضی دئدی:" آغا ایبراهیم دئدی قوروماليیق، مۆمکۆندۆ بیزی ده تعقیب إتسین."
" پس گؤرۆرسۆنۆز من سیزین إوینیزده ده أمنیتیم یوخدور."
مرتضی‌نین آناسی دئدی:" کیمسه ایذین‌سیز آیاغینی بو إوه قویسا إله قیشقیرارام کی، نارمک تهرانپارس و تهران نویون أهلی تؤکۆلۆب گلر بو إوه."
دئدیم:" یاخشی‌سی بودو اؤزۆمۆزۆ طالئعه تاپیشیراق. هرشئیی طالئعه تاپشیراق. هارا گئتسم عزرائیل تعقیب إدیر. پس یاخشیدی گئدیم یاتیم."
" من صاباح سیزه نئچه دنه أمین نیگهبان تاپارام."
" هله لیک صاباحا کیمی."
قضادان او گئجه پیس یاتمادیم. جیسمین یۆرقونلوغو ایذین وئرمیردی، روحسل عذاب‌لار شوعورومو حددن آرتیق اینجینسین، تئز یاتمادیم.
جیسم و روح عذابی، بیرلشنده، بئینیمین سۆل طرفی کئح اولوردو. چیگنیمین اۆستۆندن آغری حرکت إدیردی یوخاری گلیردی قولاغیمین اۆستۆندن، باشیمدان یئتیشیردی گیجگاه‌لاریما، بو ایلک آغریمین جغرافیا حودودویدو. یوخوم گلمه‌سه‌یدی‌سه، آغری، سۆل گیجگاهیمدا قاپینی چیرپاردی، دلی إدیجی آغری. سانکی بیر خسته اۆرَک ، گیجگاها قۆیوبسان. سۆنرا جۆغرافی آلانی، گئنیشله‌نیب گلردی اۆسته،ایچه‌ریدن. سۆل ألیمی قاوزاییب باشیمین سۆل طرفینه قۆیاندا، بیر شوم آغری‌نین، گۆجلۆ وارلیغینی، حیس إدیردیم. بعضن ایچه‌ری بۆم بۆش اولاردی. سانکی بیر اوتاغین إلئکتیریکینی کسیبسن و او مۆطلق قاران‌لیقدا قالیبدی. سۆنرا آغری دریندن حرکت إدیب وگیزیلتیلی، گۆجلۆ، نظیم‌سیز إلئکتیریک، یاری یۆلون، بیر بۆلۆمۆنۆ یاندیرپردی و گیجگاه چکیلیردی و بئینین کئهیمیش، ضعیف و عذابلی یاری‌سی، کۆر إدیجی اومودسوزلوغا تسلیم اولوردو و روحسل، یازیق‌لیق، چاره‌سیزلیق، اونون آرخاسینجا منی بۆرۆیۆردۆ.آنجاق، جیسمی یۆرقونلوق او جیسمسل و روحسل راحاتسیزلیقدان تئزراق سۆزاغیما گلسه‌یدی، داها او چاره‌سیزلیق حیسیندن، خبر اولماز.

پيس ياتمادىم، چۆن گۆجلۆ بيرجيسيمسل و روحسل يۈرقونلوق، سۈراغىما گلميشدى. سحره ياخىن بير ايكى دفعه دوراندا، اوزاقدان موناجات سسى گليردى. بو طرفلرده، مچيد گۈردۈگۈم يادىمدا دَگيلدى. نئچه قۇشون سسى ده، گليردى. آنجاق دئيەسن، قوشلار اوتاغىن تاوانىنىن بير كۆنجۆنده، تاوانىن ايچينده، يئرلشميشديلر. و اوردان يوموشاق و نازيک سسلرينى إشيديردىم. سۈنرا ايكى خۇروزون بانلاماق سسينى إشيتديم، خۇروزلارىن سسلرى بۇغونتويدو، سانكى يووالارىندان سحره ساري بانلاييردىلار. سۈنرا يئنىدن ياتديم، دوردوغومدا گۈزل بير ايشىق گۈزلريمى دۇلدورموشدو، دئيەسن او ايشىغىن ايچينده آيىلىب و اۇنون بير بۇلۆمۆيم و داها باغىمسىز بير وارلىق، آيرى بير ساده آدام كيمى، گرچک دَگيلم. گۈزلريمى اووردوم، بير حركتده اۇيانىب آياق‌لارىم اۆسته دوردوم. اۇزۆمده غريبه بير إنئرژى حيس إديردىم. او بيرى اوتاقدان، بارداق، قاشىق بۇشقابىن بير بيرينه دگمه سسى و نئچه كيشىنين دانىشماق‌لارىنىن سسى گليردى. من اوتاغا گيرنده هامىسى دوردو. مرتضى دا وارىيدى. هامىسى مرتضىنين ياشىت‌لارى ايدى و مرتضىنين آناسى آرادا دۇلانىردى، دئدى:

" اۇياتمادىق، دئديک راحات ياتىب‌سىز ياتماغىنىز ياخشيدى."

غريبه آجيدىم. بوندان بئله غريبسەييردىم. اوتورماغا دعوت إتديم اۇزۆم ده اوتوردوم، آنجاق بيلميردىم نەجۆر دئييم آجام

مرتضى دئدى:" بيز صۆبحانه يئميشيک " باخاندا گۆلدۆ.

" جريان نەدى؟"

" سيز اوناَلتي ساعات ياتىبسىز."

" اوْلا بيلمز. سيز صۆبحانه يئييرسيز."

" بيز ايكينتى يئمەگى يئييريک. سيز صۆبحانه و ناهاري ياتىبسىز، يانى آدام بو قدر يۈرقون اوْلارمى؟"

هامى چاشقىن منه باخىردىلار.

" پس بو آجلىغىن نەدنى، چوخ ياتماقدى؟"

آناسى دئدى:" يئمەگينيزى ساخلامىشام."

ومن اوتوردوم ياواش ياواش راحاتجاسىنا يئمک يئديم. نييه بو قدر خيالىم راحاتى ايدى؟

مرتضی دئدی محله اوشاق‌لاری یئغیشیب. ایسته‌ییریک هوشنگی توتوب باغلایاق او آغاجا."
بؤیؤک و لؤت پؤت بیر آغاج‌یدی. باخاندا ایکی اؤچ هفته اؤنجه بوردا اولاندا، قاپینی دؤیگؤب ایچه‌ری گلیب و او مؤرکب سوخنران‌لیغی إدن کیشی یادیما دؤشدو . آغاجا باخاراق سوزدوم:
" او قوجا کیشیدن داها خبر اولمادی‌می؟"
" هانسی قوجادان؟"
" آغزینی شرره آچان او دلی‌می؟"
" یوخ داها خبر یوخدو."
" بلکه ده، او گؤن منه خاطیر گلمیشدی. بؤیؤن ده بلکه گلدی."
" اونو گؤرمه‌گه ماراغلییام من ده."
جاوان‌لارین بیری دئدی:" دئییرلر قاچیب‌دیر."
مرتضی سوزدو:" قاچیب‌می؟ نییه؟"
همان جاوان دئدی دانیشدیغی سؤزلر، چوخ ناجورویدو. اؤچ دؤرد دفعه اوشاق‌لار أذیت إتمیشدیلر. اینقیلابی ساندیغی آدام‌لارا توهین إدیردی و همشه گله‌جکدن پیس دانیشیردی.بیر گؤن اوشاق‌لارین بیری حیرصلندی ووردو قولاغینا. قوجا قیشقیردی: منی ووروسان جاوان! تئزلیکده بوینووو ووراجاقلار! اوشاق‌لارین بیری دئدی: بویون ووراني پیس حالدا، یوْلا سالدیق گئتدی. قالسایدی بوینونو ووراردیق! قوجا دئدی: معذالک اویاری! ایندی اوشاق‌لار آدینی قویوبلار پروفئسور معذالک اویاری! گئچن‌لردن داها گؤرؤنمؤر. چؤن چوخو قاچیب‌دیر، اوشاق‌لار دئییر او دا قاچیب‌دیر."
مرتضی دئدی:" بؤیؤن ایمامین گلمک فیلیمینی، گؤرسه‌ده‌جکلر."
" دوغوردان‌می؟"
جاوان‌لارین بیری دئدی:" خالا اوغلوم ایصفهاندا کؤلت‌لا ووروب تئلویزیونون بئینیندن. گئچن اولای‌لاردا نئچه دفعه توتوبلار و بیر دفعه ده آپاریبلار کلانتریه. اؤنجه‌لر، همشه ساواکا آپاراردیلار. کلانتریدن ایتیب‌دیر. اوردان گلیبلر خالامین إوینه. قوروقچو ضابیطین اؤزؤ ده گلمیشیمیش. دئییب: منیم ایشیم یوخدو فقط کؤلتومو وئرسین. بللی اولوب، خالا اوغلوم کؤلتو فیشنگ‌لرله بیرگه، اوغورلاییبدی. ایمام گلن گؤن خالا اوغلوم إوده‌یمیش گؤردؤگؤنده ایمامی گؤرؤستمیللر.

اوزاقدان دوروب نيشان توتوب. بيرينجي آتش آچماسيېمېش. خالام دئييردی: تئلويزيۇن ايکی مئتير، قالخدي گۆگه دۆشدۆ . صفحەسی‌نين شۆشەسی اوغولوب داغيلمېشدي."
مرتضی طنزله دئدی: بيزيم ده عاييلەميزدن بير ايکی تئلويزيۇن تلف اولدو."
مرتضی‌نېن آناسي دئدی:" يازېق حاجي فاطيمه، اؤ قدر اومود آرزي لا!"
جاوان‌لارېن ايکی‌سی دوردولار، بيری دئدی:" بيز گئدک، اؤيان -بويانا باش چکک. يئنی‌دن گليب سيزه باش ووررووق." و گئتديلر.
مرتضی‌دان سۆردوم:" أميريه جيبهەسيندن، خبر واردي‌مي؟"
" آغا ايبراهيم تئلفۆن إتميشدی سحر. طرف، هدەلەمک تئلفۆن‌لارېنا داوام إدير. فرنگيس دئييردی، روقيه خانېمېن دورومو هامېدان پيسدی. حاجي گۆلاب نئچه دفعه فرنگيسه زنگ ووروب دئييب روقيه خانېما ماجراني دئيەندن بری، بير آن آراميشی يۆخدو.فقط حاجي فاطيمەدن، دانېشېر."
" ميه بونلار گئتمەديلر قبير اۆسته."
" يۆخ."
" نييه؟"
" روقيه خانېما گۆره."
" يانې حالې إله پيسدی ."
" هه چۆخ پيسدی. فرنگيس گئديب باش ووروبدور. روقيه خانېم دئييرميش: کئشکه اؤ قادېنېن يئرينه منی اؤلدۆرردیلر."
" نييه؟"
" نه بيليم. آللاه بيلير."
مرتضی‌نېن آناسي دئدی:" من حاجي گۆلابېن إوينه زنگ ووردوم دانېشدېم. فقط آغلېيېردي."
" ياخشېدي، من زنگ ووروم حاجي گۆلاب‌لا دانېشېم."
" تئلفۆن إدەسيز! می؟"
کۆنترۆلومو قۆرومالې ايديم. سۆردوم:" حاجي گۆلابېن شمارەسی نئچەدی؟"
" تئلفۆن دفترچەسينده واردي."

دوردوم یالاندان دفترچەنی واراقلادیم، شومارەنی تاپدیم. توتدوم. بیریسی دستەگی گۆتوردۆ. سسیمی إشیتمک همان دئدی:" من فرنگیسم. روقیه خانیمین حالی أصلن یاخشی دَگیل. بللی دَگیل نوزلوبدور؟"
" حاجی گۆلاب هاردا؟"
" او بیری اوتاقدا، حاجی جابار و حاجی گۆلابلا."
" روقیه خانیم هاردا؟"
" بوردا منیم یانیمدا."
" پس دئییین منله دانیشسین."
گلدی تئلفونا. دۆنن گئجه، یوخلامامیشدان قاباق، إستیصال حالیندا ذئهنیمدن گئچن جۆملەلری - روقیه خانیملا گۆرۆشسم و یا تئلفوندا دانیشسام بونلاری اونا دئیەجەگم و بلکه ده او جۆملەلره گۆرەیدی إستیصال حالیندان چیخیب و یاخشی یاتمیشدیم- بۆتۆن اونوتدوم. دئدیگیم گرەکن سؤزلری، اونا دئدیم. فیریشتەنین جنازەسینی دووواردا گؤرن آداملاردان آلدیغیم بۆتۆن سؤنوچلاریدی. و بلکه ده روقیه خانیمین گئچمیشینه حقیقتدن بیر ایشیق سالللاردی:
" بو اؤنملی دَگیل آداملار هاردا و نەجۆر یاشایبلار. دوستلاری و دۆشمنلری کیملریدی. آنجاق اؤنملی اولان بودو، و اومارم سیز ده منیم باجیم آدیلا، بو قۆنونو آنلایاسینیزکی، یاشاماغین نۆعوندان اؤنملی، اؤلمەسینین نەجۆر اولدوغودو، اؤلۆم نۆعو، حیاتین نۆعونو یا پاک إدر و یا دا کیرلەدیر. بو قادینین اؤلۆمۆ، اونون حیاتینی منیم گؤزۆمده دگیشدی. ایندی او گرچکدن فیریشتەدی. منیم باجیم اولسایدی فخریم ایدی. بیز هامیمیز اونون اؤلۆمۆیله غنیلشدیک، چۆن او اؤلۆمۆ یله بیزیم چیرکین حیاتیمیزی پاکلادیبدی. سیز گرکمیر او آدامین اؤلۆمۆنه، کی صمیمیتله بیزه ساری حرکت إتدی و بیلمەدن بیزیم دۆشمنلریمیزین داش اؤرکلیکلرینی، اؤلۆمۆیله آشکار إتدی، راحاتسیز اولاسیز. اونون اؤلۆمۆ أهریمنی گۆجلرینین، داش اۆرَکلرینین ، سندیدی. من سیزدن ریجا إدیرم، منیم یاخشی باجیم اولاسینیز، غوصەلی اولمایاسینیز و هر زامان کدرلی اولدوز او ظالیم گۆجلری ایفشا إتمک ایستەدینیز یاخشی آنلاری، دۆشۆنۆن."

منيم بو جۆملەلريم اونا آنلاييجيدي‌مي؟ آغلاماغي‌نين سسى او طرفدن إشيديليردى. داها دئمک ايسته‌ديگيم سؤزلرى دئميشديم دسته‌گى قويا بيلردىم. آنجاق آغلاياراق دئدى:
آنامين دالينجا گئدن گؤن، من‌له گلمه‌سه‌يدينيز، اونو اوردا گؤرمه‌سه يدينيز! و من او آچاري سندن آلماغا واسيطه اولماسايدىم، ايندى او قالادا و يا باشقا يئرده ديرى‌يدى. من سوچلويام."
دا داوام إتمه‌دى. يئرينه آغلاماغي سئله دؤندۆ. مرتضى؛ آناسي و دوست‌لاري‌نين حوضورويلا – اونلار كاميل سوكوت إتميشديلر. سانكي اونون سسينيده إشيتمک ايسته‌ييردىلر- اون‌لا صميمى اولوب راحات دانيشيب و ساكيت إده بيلميردىم. آما اون‌لا چوخ دانيشمالي ايديم:
" أگر مندن سۆروشسايدىلار تانيديغيم اؤلنلردن، هانسي‌سي هامىدان دا چوخ دگرليدى، من دايانمادان دئيردىم شوكوه و فيريشته. من بونلارين ، هرهسينى ايكى دفعه گؤرمۆشم. بيرى معصوم و پاک قيز ايدى. ايكينجى بلكه ده او معصوملوقدا پاكليقدا دَگيلدى. آنجاق اؤلۆمۆ پاک و معصوموىدو. من دقيق بيلميرم شهيد ياني نه. حتتا بيلميرم بيرى اؤلۆمدن اؤنجه نه ايش گؤرر. آنجاق بو ايكى قادينين اؤلۆمۆ، من و منيم‌كى‌لرين حياتيندان، داها دگرلى‌يدى. سيز گرک ده آغلاياسيز. آنجاق بو سببه آغلامايين كى، او قادينين اؤلۆمۆنۆن اؤزل نه‌دنى وارپيدي. بونا گؤره آغلايين كى، او قادين ياخشيدي و اونو، اونا تاى‌لاري اؤلدۆرن، چوخ ظالم آدام‌لار واردي و بيزيم چئوره‌ميزده اوز وئرن ماجرالارين إتكى‌سى، چئوره‌ميزده اولان ياخشي آدام‌لارين اؤلمه‌سى، سيزين كيمى ياخشي آدام‌لاري آغلاتمالىدي. سيز آغلاماسانيز سيزين او بيرى‌لرله فرقينيز نه اولار؟ پس آغلايين. منيم بدبخت‌ليک حيسيم، اولماليدي كى بو آندا، آغلايا دا بيلميرم. بو قادينين اؤلۆمۆ، منى قورخودوبدور. دئيه‌سن دۆنيا چوخ پيس بير شئيدى. ياخشي و ساده آدام‌لارين پوسقوسوندا اوتوروب، اونلاري بير-بير أليميزدن آلير. بو گؤن‌لر،دوروم إله اولوبدو، دؤربريمه باخاندا دئييرم بيزدن ياخشي داها كيم وار، صاباح اؤلۆمۆنۆن شاهيدى اولاق. ايندى اؤلن‌لر قالان‌لاردان چوخ شريف آدام‌لاردي. ايندى اؤلۆم آدام‌لارين شرفيدى..."

بیردن حیس إتدیم خطین او ألینده داها همان نفس همان آدام یوخدو. من سؤزلریمی بیر بوش اؤلۆ دستەگە دانیشیرام. دستەگی قوزیدۆم قایپدیب گلدیم اوتوردوم.
" نوزلدو؟"
" دئیەسن کسیلدی.من ده کسدیم."
مرتضی‌نین آناسی آغلاییردی. مرتضی دانیشدی و مات مات منه باخیردی. جاوان‌لارین ایکی‌سی باش‌لارینی آشاغا سالیب وساکیت اوتورموشدولار.
تئلفون زنگ ووردو. مرتضی دوروب تئلفونو گؤتۆردۆ.
" آغا ایبراهیمدی، سیزی ایستەییر."
دوردوم دستەگی گؤتۆردۆم.
" سلام، سوزن سؤزلریوی منه دئییردین. روقیه خانیمی فرنگیس آپاردی او اوتاغا. بو اوتاقدا مندن باشقا کیمسه یوخدو. فرنگیس ده ماجرانی بیلیر. من دئمەمیشم. روقیه خانیم اؤزۆ دئییب‌دیر. باشقا سؤزلر ده دئییب من تئلفوندا سنه دئیه بیلمەرم چۆن هر آن حاجی گۆلاب مۆمکۆندۆ گلسین ایچەرییه."
" بیز نه زامان گؤرۆشک؟"
" هر زامان ایسترسن. آنجاق هوشنگین بو تهدیدلری‌له، سنین بو طرفلره گلمەگین دۆز دَگیل. من چالیشارام اویان‌لارا گلم. ألبته إله إودن چیخمالییام کیمسه منی تعقیب إتمەسین."
" حیس إدیرسن إویزین دؤربرینه کیمسەلری قویوبدولار؟"
" بیلمیرم. حاجی جابیار ایکی اۆچ نفر آدام‌لارینداندان قویوب کۆچه باشینا. صۆبح بیر شۆبهەلی آدامی توتدولار. غریبه تصادوفویدو. بیر گؤزل جاوان‌یدی. آپاردیلار زوزخانایا. سوزغو سؤال إتدیلر. بیلیرسن‌می جیبیندن نه تاپدیلار."
" نه؟"
" بیرمکتوب."
" کیمه خیطاب؟"
" شوکوها."
" شکوهمو؟"
" بلی."

" يازمېشدي سككيز ايلدى اونا عاشيقدى، ايستەييردى شوكوهو گۆرسه، مكتوبو اونا وئرسين، بيلميردى شكوه شهيد اولوبدو. قۆرخوردو زۆرخانادا ووۆرسونلار، حاجي جابباۆ مكتوبو آلېب اوخويوب سۆنرا آغلاييب. يازېق گنج بيلميردى جريان نەدى. قۆرخودان آغلاييېردي. سۆنراحاجي جابباۆ بيردن آتېلېب جاواني قۆجاقلاييب اۆپمۆشدۆ. جاوان جېغاز هاج واج قالمېشدي نه إتديگينى بيلمەميشدى. حاجي جابباۆ دا فقط آغلاييېرمېش، إله كى، جاوان اۆغلان حاجي جابباۆردان نيگاران قالمېشدي. سۆنرا اونا دئيەنده شكوه حاجي جابباۆرين قېزي ايدى و شهيد اولوبدو، اينتيحار إديرميش. هامي ييغېشمېشدېلار اۆرا. نهايت جاواني اۆووتموشدولار يۆللامېشدېلار گئتميشدى. حاجي جابباۆ سۆنرا گلدى بورا، دئييردى بيلميرديم بير قارېش ياربم قېزېم، جاوانلاري دلى إدير. مكتوبو هامېيا گۆرسەديب قۆيوردو چانتاسېنا "
دئديم:" بيلميرسن، بوردا مندن نئجه ياخشي قوللوق إديرلر. اۆنآلتي ساعات ياتمېشدېم. سنين بو قاينآناوېن دا عجب پيشميشلرى واردي.آما شهرين اۆ تايېندان اۆترۆ دارېخمېشام."
" صاباح گلەرم دالېنجا. هلەليک اينقيلاب بيزه اولوب هوشنگله حسينين موباريزەسى. خودافيظ."
دستەگى قۆيدو اۆستۆنه. شكوه اۆلۆمۆنۆن اۆ تايېندان، هيجانلي ايستى و عزيز حيسلرينى آتاسېنا يۆللاييېردي. اۆلۆمۆيله اونو اينجيتميردى. اونو دگيشيردى.إله كى، بو زۆرخاناچي كيشينى آداملارېن عاطيفه قارشيسيندا باش أگسين. اۆندان اۆستۆن، مجبور إديردى اۆزۆ هيجان مركزى اولسون. بير آدام كيمى كى، بيلمەيه شئعر نەدى و هئى شئعر اۆخويا و سۆنرا بيردن بير گۆن شئعر دئمەگه باشلاييب و عاطفه و كدر يارادا. عئشق، اۆلۆم، اونا خيطاب اولان بير مكتوبلا اۆلۆ و بئكر بير معشوقلا ايلگى قورماق تلاشي، يازېق عاشيقين سۆزلرى، بونلارېن هاميسي قابا و سرت حاجي جابباۆي، جاوانلارېن روحلاريېن ، لطيف، اينجەليک و گۆزللیک سۆلطەسينده، بۆغوردو. زۆرخاناچي، عئشق شاعيرى، اۆلماقدايدي.
مرتضى دوستلاريېن بيرينه دئدى:"يئتيشمەديک گۆرک، بازرگان دانيشگاهدا نه دئدى."

جاوان‌لارین بیری دئدی:" گئجه تئلویزیون دئیه‌ر. ایمامین گلمه‌سینی یایسالار، بازرگانین سؤزلرینی ده یایمالیدیلاردا."
او بیری جاوان دئدی:" ایمامین گلمه‌سینی یایماق، بختیارین کلگیدی."
مرتضی دئدی:" ایمامین قارشیلاماسیني، بیز گؤردوگومۆز کیمی، کیمسه گؤرمه‌دی."
" ایمامین فیلمین یایماق بختیارین کلگیدی دئیه‌ن جاوان،دئدی:" بیز ایکیمز هر شئیی گؤردوک."
مرتضی حاجي فاطیمه‌نین اؤلوم ماجراسیني تعریف إتدی. سؤنرا دئدی:" بیز عمله، ایمامین کرواني ایدیق."
دؤنن منه وئریلن اوتاغا گئتدیم. سس‌لرینی إشیدیردیم. چؤخلو، کودئتا إحتیمالیندان دانیشیردیلار. شاه، ژئنرال هایزر، سالیوان، بختیار، قره باغي، رحیمی، خسروداد و اوتلارجا آد، بحث‌لرینده دئییلیردی. سؤنوچسوز بیر سیاسی بحث! بیر شئیده فیکیرداشیدیلار: ایکی طرفینده طالئعینی، یالنیز سیلاح مشخص إدردی. کیمسه‌نین أللینده سیلاح اؤلسا و بو سیلاحدان ایستفاده إتمک ایراده‌سی اؤلسا، اوداجاق‌دیر. ساغ، سؤل، اؤرتاسی دا، فرق إتمز. کودئتا إده‌نین هم أسلحه‌سی اؤلمالیدي و هم بو سیلاحدان ایستفاده ایراده‌سی، اینقیلاب إدن ده، سیلاحلانمالیدي و سیلاحدان ایستفاده إتمک ایراده‌سی اؤلمالیدي. آدام‌لارین ماهیت‌لری فرق إتمز. بو تاریخین کؤر منطیق ایدی. مرتضی بعضن بو منطیقه، قارشي اؤلوردو آنجاق اؤزۆنۆن منطیقی اؤلموردو. موخالیف‌یدي آما جهتی آیدین دَگیلدی. کودئتا و کودئتانین علئیهینه موباریزه، تکجه سیلاح لا مؤمکؤن اؤلوردو. من اوتاغیمدان سسلندیم:
" خمینی‌نین سیلاحي یؤخدو اوداجاق یؤخسا اودوزاجاق‌مي" او قاپیدان سس چیخمادي.
بیری دئدی:" وارییدي!"
سؤردوم:" اوداجاق‌مي اودوزاجاق‌مي؟"
خالق خیابان‌لاردا اؤلارکن، هئچ بیر سیلاح یئتمز. سیلاح صاحابي مؤمکؤندؤ بعضی‌سینی ووروب اؤلدؤرسؤن، آما هامیني ووروب اؤلدؤرنمز. کیمسه هامیني اؤلدؤرمز. کیمسه قودرتی أله آلسا، بیر میللته إحتیاجي واردي، رسمی و یادا بیر آد اؤلاراق، یؤخسا تاریخ تئاتر دَگیل، بیری دئولت نقشینی اوینا‌سین و او بیری میللت نقشینی، اوچؤنجؤ

كودئتاچي و دؤردۆنجۆ اينقيلابي نقشيني. حاكيملرين أن پيسي، ميللتسيز قالان‌دېر. شاه كيمي. شاه آخېر آى‌لاردا، تاج تاختي واردي، گئديب تاجيني باشينا قويوب تختينده، اوتورا بيلردى. حتتا تختينه س.. .يب چئورەسينده‌كى‌لره أمر إده بيلردى پ.. قېزېل‌لا يوسونلار. آنجاق آخېر آى‌لاردا شاهين ميللتى يۆخودور. قېرېب تۆكمكده فايداسيز ايدى. بلكه گله‌جكده دئسينلر، طرف ايگيرمى‌مين نفرى خيابان‌لاردا اؤلدۆرسه يدى، قالاني گئديب گيرردىلر إولرينه.. طرف بيليردى إولرينده تَپيليب اوتوران ميللت، ميللت دَگيل.، دئولتين دۆشمنى‌دير، صاباح گله‌جك إشيگه ايگيرمى‌مين داها، اؤلۆ وئره‌جك‌دير و يئنه گئديب تپيله‌جك إولرينده، تا او گۆنه‌جن كى، طرف او ايگيرمى‌مين نفرى اؤلدۆره بيلمزسين. او زامان چېخار إشيگه شاهين دئولتى‌نين، نه كى وارين داغيدار و دئولتين أليندە سيلاح، اينقيلابي ايره‌ليله‌در، ميللتين أليندەكى سيلاح اينقيلابي اؤنه چكر. آنجاق سيلاح‌لا اۆز وئرن اينقيلاب، اينقيلاب دَگيل وحشت، زۆرخاناسي‌دېر. اينقيلابي، ميللت ضمانت إتمه‌لى‌دير، جانلي‌لارين حياتيني، سئلول‌لار و اينسان و ياخۆد حئيوانين بدنى‌نين اۆرگان‌لارينى، ضمانت إتديكلرى كيمى. بو ضمانت أله‌ده اۆلاندان سۆنرا، أسلحه هئچ بير كارا گلمز. ايندى بيز دقيقن او دورومدايېق. بو قدر اۆردونون أليندە سيلاح واردي، نييه چېخيب هامينى اؤلدۆرمۆرلر؟ چۆخ خالق خيابان‌لاردادېلار. بعضى‌لرينى سيلاح‌لا اؤلدۆرمك اۆلار آنجاق هامينى اؤلدۆرمك اۆلماز. هامينى اؤلدۆرمه‌گه باشقا آراج‌لار لازېم‌دېر. هامينى، يالنېز حيماقت‌له، اؤلدۆرمك اۆلار. هله او زاماندا هامي اؤلمزلر. بير آزي قالارلار، اۆزۆنۆ قانمامازلېق و سېخان جاميعه‌نين ، يالقېزاق حۆجره‌لرينده. ايلك بولار سيچانا اۆخشارلار. جهالتده غرق اۆلمونموش حوكومت و ميللت بونلارين اۆزۆنه تۆپۆررلر. باشقالاري‌نين، زير زيبيل‌لرى ، چۆرۆمۆش‌لرى و خاراب اۆلموش شئ‌لريندن قېدالانارلار. او يالقېزاق حۆجره‌لرين ديبينده، أسير جامعه‌نين آلت قات حۆجره‌لرينده، گرچك آنلامدا، حيات وئره بيلن بير شئى يۆخدور. اۆنلارين چۆخو اؤلرلر. حماقتين طاعونو ياخالارينى توتار و اۆنلار تحميق اۆلان خالقا قۆووشارلار. اۆنلارا اۆخشارلار. تكجه، اۆنلارين أن گۆجلۆلرى، باشقا آنلامدا داها ايلنميشلرى، بارماق سايي قدر قالارلار. سۆنرا او آندا، لجنين ديبيندن، يۆخلوغا دۆغرو

قۆرخولو وارلیغین ، تاریخین، بشریتین و باشقا شئیلرین قۆخولو باتلاغیندان، دگیشیک باشلانار. سیچان چئورەسینه باخیب گۆرر دگیشمک حالیندادی. نئچه ایللیک بیتلرینی اۆزۆندن اوزاقلاتسین دئیه اۆزۆنۆ قاشیماغا باشلایاندا، چاشقین قالار، ایلگینج بیر حیسلر تاپار، گۆرر بۆیۆرلریندن بیر شئیلر بیتمکدەدیر. مات قالار. سیچانیمیز دۆلانیب بیر گۆزگۆ تاپمالیدی، بۆیرۆنۆ قیدیقلاییب قاشیندیران شئیلر هاردان گلیبلر و نمەنەدیلر دئیه. گۆزگۆنۆ تاپار. گۆزگۆسۆ، اونون بدنینی دریندن قاشییان دگیشمک حالیندا اولان بیر سیچاندیر. چۆن او دا بید آختاریردی، آنجاق بید بۆرینه بیر جۆت قاناتین کۆکلرینین جۆجرمەسینی تاپار. بیلیرسیزمی؟ قاناد. ایندی سیچانیمیز بیر گئجه قوشو اۆلوب، قارانلیقدا اوچماغا باشلایاجاقدیر. گۆنش ایشغیني گۆزۆنه توتارسان کۆر اۆلوب بۆره دۆشەجکدیر. آنجاق قانات باغلاییب، گئجه قوشو اولان سیچان، سیچان قالمایاجاقدیر. گئجەنین قارانلیق بۆیۆتۆندن، دگیشیکده اولان، باشقا گئجه قوشلاریلا قاناد قانادا، صۆبحه دوغرو حرکت إدەجکدیر. یاواش -یاواش، زامانین گئچمەسیله، چوخلو باشقا باتلاقلاردان گئچندن سونرا، اۆزۆنۆ سونکو دگیشیکلره، دفعەلرجه تاپشیراندان سونرا، نهایت بیر ناب، اۆزگۆر و پاک قوش شکلینه دۆنۆشەجکدیر. هامیني أحمق إتمەگین حوکومت، قودرت تختینه دایانیب سویوش وئریب، پوسکو دا یاتار، أمر نهی إدر، ایلدیریم کیمی شاخار، او اۆزگور پاک و تایسیز قوشدان هر شئیدن چوخ قۆرخار. او زامان قوشلا صیادین آراسیندا، قارشي قارشییا ساواش باشلانار. أحمق اۆلموش او بۆیۆک تۆپلومدان یۆزلر، مینلر و یۆزمینلرجه آدام، قیسا زاماندا او خئیر برکت قوشونون دگیشمه آشاماسیني گئچیریب، هامیسي خیابانلارا تۆکۆلر و صیاد، سیلاحلار آنبارلاریلا، سایسیر سیلاحلي قوشونویلا، چارەسیز باشاراقسیز قالار، یا شاه کیمی قاچار و یا بختیار، هایزر و شاهین تیمسارلاری کیمی، عاجیز قالارلار. بیر ایمضایلا مینلر آدامي اۆلدۆرنلر، ایندی قارانلیق قبیر ده اوتورمالیدیلار و سۆل أللرینی ساغ أللرینه دایاق وئرمەلیدیلر کی، ساغ أللری تیترەمەسین، بلکه کۆلتی، گیجگاەلارینی ساخلایا بیلسینلر، ماشاني چکسینلر، دئیه. چۆن داها طالئعلرینین بو چاغینا، ماشاني چکمک واختینا، یئتیشیبلر.

بو، من دانېشان أن اوزون، تاريخى و سياسى خيطابەيدى. يان اوتاقدا اولان بيرىسينه يوخ، ذئهنيمده و اؤزۆمه خيطابدېر. باغېران سسيمى، مرتضى آناسي و او ايكى گنج إشيده بيلمزديلر. منيم باغېرماقلارېمېن هامېسي ايچسل ايدى.
بيردن داها كيمسه تئلويزيونا باخمېردي. تئلويزيون گؤرسەدن شئى اؤنمليدى، تئلويزيون گؤرسەده بيلن، أن اؤنملى شئيدى. آنجاق هئچ كيم باخمېردي. مرتضىنېن آناسي داها همان آدام دَگيلدى. پنجرەنى آچيب گئتدي حيطه. روقيه خانېما اوخشايېردي،او بهشت زهرادا ميردەشيرخانادان قاچيب قېشقېرېردي:" آنا!آنا!" و هامېنېن ديقتينى حياتلاريندن أن دگرى اولان آنلارېندا، اؤلۆمۆن حوضورونا، يؤنه تيردى.
هامېمېز قاچدېق حيطه.
" نؤلوب مرتضى؟"
" نه ايش گؤرۆرلر؟"
" گرک گئديب گؤرک."
قايېتدېق إوه. تئلويزيون آچېق ايدى. ايمامېن گلمەسينى گؤرسەديردى. سوكوتدا عجلەيله گئيينديک. مرتضىنېن آناسي هله ده حيطەدى. گۆلله سسى داها ايتى قولاغا دگيردى. سۆنرا مرتضىنېن آناسي قايېتدي اوتاغا، قالېن پالتار گئيدى، چادېرا و آچارلارېنې گؤتۆردۆ."
" آنا سن هارا؟"
" سانما كيشيسن و قهرمانسان. من ده گليرم گؤرۆم نه خبردى."
" آنا بو دفعه جيددیدى."
جاوانلارېن بيرى دئدى:" بو يانلاردا ايندييەجن، سس صدا يوخودو."
. بيردن مرتضىنېن آناسي دئدى:" مرتضى گلدى قاپيا."
مرتضى دئدى:"كيم؟"
" هر شئى!"
مرتضى دئدى:" دئديم بس بير آدامي دئييرسن."
آناسي دئدى:" بير آدام تک گليبدى. قاپېنې دؤگۆر. ايندى داها بيزيملە ايلگيليدى."
جاوانلارېن بيرى دئدى:" اؤنجەدن ده بيزيملە ايلگيليدى."

" اؤنجه سیز گئدیردیز سؤراغینا. ایسته‌ینده گئدیردینیز، ایسته‌مه‌گینده یؤخ. ایندی دوروم فرقلیدی. او گلیب بیزیم دالیمیزجا.
دئدیم:" او نمه‌نه‌دی؟"
" هر نه‌دی اؤزؤدؤر.اینقیلاب‌سا، اینقیلابدیر. کودئتادیرسا کودئتادیر. هر نه‌دی اؤزؤدؤر."
" آنا سن قال إوده."
" میه گؤرمؤرسن دیشاریدا نه خبردی؟ میه او بیری قادین‌لار إوده قالیبلار من ده قالیم."
دئدیم:" مرتضی خاندان، نیگاران‌سیزسا، بیز هامیمیز اونلاییق."
" نیگارانام یالان دئمیرم. بو اوشاق‌لارین هامی‌سیندان نیگارانام. آما ایسته‌ییرم اؤزؤم ده اولام."
و یؤللاندیق. مرتضی قاپینی آچدی، کؤچه‌ده قاپی‌لار بیر بیر آچیلیردی هامی گئدیردی هیزلا. بعضی قادین‌لار کیچیک اوشاق‌لاریلا گئدیردیلر. بعضی‌لری اوشاق‌لارینی قوجاغا آلمیشدیلار. گؤلله سسی، یاخیندان گلیردی، چوخ یاخین. بیر عیدده قیشقیریردی:"الله اکبر!" مرتضی‌یلا دوست‌لاری یئییینله‌دیلر، من ده آرخالارینجا قاچیردیم، دالیمجا باشقا جاوان‌لار، جاوان قادین‌لار قاچیردیلار. قادین‌لار اوشاق‌لاری‌نین آدلارینی سسله‌ییردیلر. هامی قاچیردی. من ده محله‌نی تانیمادیغیما گؤره اونلارین آرخاسینجا، گئدیردیم. بعضی‌لری پیژامه‌لی‌یدیلر. بعضی‌سی‌نین باش‌لارینداً شاپو وارییدی. بعضی‌لرین‌کینده دریدن بؤرک، بعضی‌سی کئپیلیدی و بیر آزی دا بو سؤیوقدا بؤرکسؤز و آیاق یالین‌یدیلار. بلکه نه‌دنی بویودوکی، اونو گؤرمه‌گه آیری یئره گئتمیردیلر، اؤز آیاغی‌لا گلمیشدی إولری‌نین قاپی‌سینا، یئرلی جاوابی وئرمه‌لیدیلر. چؤن قاپی‌لارینداً قوونمیردیلارکی، او دا باشقا یئره گئتمه‌لی اولسون. دانیشگاهین اؤنؤنده دَگیلدی، سلطنت آباد و لویزان و باغشاه دا دَگیلدی. سئپح مئیدانینداً، خوراسان و شوش و آذربایجان دَگیلدی. هر نه ایدی، یاخشی پیس، گؤزل چیرکین، ایشیق قاران‌لیق، بوردایدی و ایندی وارییدی، سانکی بو یئرده و بو زاماندان باشقا هئچ بیر یئر و زامان‌لا ایلگیلی دَگیلدی. آدام‌لار دا فقط بونلارییدی. باشقالاری یا یؤخودولار و یاخود اولسایدیلار بورا و بو زامانا عاییید دَگیلدیلر. یان یؤلدان چیخدیق، مچیدین قیراغیندان- پس بوردا دا مچید

وار اييميش؟- سۇنرا قاچدىق، هامىلار تک، شۆبھەلى بير گئجەده، ياخين گۆلله سسلرى و آرا سېرا الله‌اكبر، اوشاق و قادىنلار و جاوانلارين هارايي، بعضىلرىنين آليندە آغاجيدي، اۆزۆن و قېسا آغاج. بير آزىنين آليندە، ماشين جكى وارپيدي و هامي گۆلله سسلرينه ساري گئديردىلر. آخي ميه اۇلاردي آغاج، جک و قادين اوشاقلا، قېشلادا آتېلان گۆللەلرين قارشيسينا گئتمک؟ سۇنرا جاوانلارين بيرى دئدى:" بارون ژوريكه باخ، جكله گليب." من مرتضىدان سۇردوم:" ميه بو طرفلرده إرمنى ده تاپيلار؟"

" هه پدر سانى طرفلرينده بير إرمنى محلەسى واردي." پس بونلار دا وارپيدېلار.اونلارين دا قاپيسينا گلميشدى و جاوابلاري جک، چرخ آچاري ايدى. دئيەسن قرار بويودو، مينلرجه تگرى اۇلان، بير يئكه ماشينين پنچرينى توتسونلار. الله اكبر سسى باتاندان سۇنرا، باشقا سسلر دويولوردو، بيزيم آلچاق سسيميزدن باشقا. بير بۇيۆک خيابانين إنيندن گئچيب گئتديک اۇيانا، ايندى سانكي سس آرخامېزدا بوراخان يۇندن گليردى. بللیدى دووار قۇيموردو ياخين سسى بير باشا، إشيديک. سس ايچيندن قالخيب يوخاريا گئديردى، سۇنرا قوزئيه گئديب قايېدېردي بيزه ساري. شهر هر ياندان، نظيملى و نظيمسيز، قۇرخولو نيگاران، اومودلو و اومودسوز هاراى چكيردى، الله اكبر. گئتديک يان يۇلا وسۇنرا يئنه، يان يۇلا دۇندۆک و بيزدن اۇنجه چۇخلاري يئتيشميشديلر، قارانلېقدا جاماعاتين گئييمى يئنه ده عئينيدي، پيژامه، درى بۇركو، كئپى، پوتون، گيوه، دمپايى، دۆز عمللى پالتۇ، كاپشئن پۇليور، بۇيون شالي، قارانلېقدا. باشلارين ، ساچلارين ، اۆزلرين، بوغ ساققالارين ايچيندن چېخان، ايشېلدايان گۆزلر. هامىسينين سۇن سۇزۆ بويودو: اۇلدۆرۆرلر، همافرلرى اۇلدۆرۆرلر! گارد گليب اونلاري اۇلدۆرۆر! و بيردن قارانلېقدا پادگاندا اۇلان گۆللەمه ايچيندن بير ناله سسى. و اوزاق‌لاردان گلن الله اكبرلر اوجالدي:" ميللت !بيزى توتوبلار! سيلاح وار! بيزى توتوبلار! گلين بيزى آلين!" بعضىلرى آغلاپيرلار هاى هاى:" ميللت بيزى توتوبلار! سيلاح وارمي! ميللت! ميللت نەجۆر گئديب سيلاح آلا بيلرديلر؟ قارانلېقدا قېشلانين اورتاسينا گئديب سيلاح آلماق نئجه اۇلاردي؟ سۇنرا دووارين اۆستونده ظولوماتدا ايكى كۆلگه گۆرۆندۆلر. بو ايكى كۆلگه نه اۇلا

بیلردی؟ سؤنرا قاران‌لیق گئتمیشدی سانکی، او ایکی کؤلگه ایکی آدام ایدی آیدینجا گؤرؤنوردو. و بلکه ده اونلارین زارپیان و اوجا سس‌لری اونلاری ایشیقلی إدیردی:" گلین سیلاح آلین!" او بیری‌سی ده عئین سؤزو دئدی: گلین سیلاح آلین. بیردن گئله‌نین سسی یاخینلادی و اونلار داها یوخودولار، سس‌لری إشیدیلمیردی. خالق های -های آغلاپیردیلار و بعضی‌لری هارای چکیردیلر:" الله اکبر! الله اکبر!" بیردن بیر یئکه داش، دؤشدو مرتضی‌یلا او بیری اوشاق‌لارین آیاق‌لاری‌نین آلتینا، مرتضی داشی گؤتوردو اوستونه کاغاذ سرمیشدیلر. کاغاذین اوستونده یازمیشدی:" تله‌یه دؤشمؤشؤک. نئچه نفری اؤلدؤردؤلر، آی میللت نییه یاردیما گلمیرسیزمی؟" بو جؤر. بو ساده‌لیکده. بعضی‌سی قازیردیلار، قازما کؤلؤکله، گؤلله سسی اوجایدی و قازما سسی ده إشیدیلیردی. مرتضی‌نین آناسی‌نین سسی گلدی دئییردی:" پس مرتضی هانی؟ مرتضی!" نئچه دیقه‌یدی مرتضی یوخودو. قازیردیلار. دووارین قازیردیلار. بللی دگیلدی کیملر و هانسی دووارین قازیرلار آنجاق قازیردیلار. سؤنرا بعضی‌لری قاچیردیلار، بعضی‌سی گلیردیلر. دئییردیلر: اؤلدؤرؤلر، همافرلری اؤلدؤرؤلر، اؤرگنجی‌لری اؤلدؤرؤلر!" باجانین کنارپندایدیلار، ایچه‌ریدن گؤلله آتماق ایمکانی وار پیدی. او طرفده، بیر آزی رئژه گئدیردیلر قاران‌لیقدا و شوعار وئریردیلر. دئیه‌سن گیرفتار اولان‌لارا اؤرَک وئریب دئییرلر اؤنملی دگیل بیز گلیریک، سس‌لریمیزی سیزه یاردیم اؤچؤن گؤنده‌ریریک، هله‌لیک نفس‌لریمیزی ساخلایین، سؤنرا دا أل‌لریمیز چاتسین. گؤلله آتماق داواملیدی. سؤنرا بیر آز پالتار گتیردیلر، بعضی‌سی اؤست پالتارلارین چیخارتدی، نئچه نفر دووارین دالیندان قاچیردیلار، قیراغیندان، تیر آتماق یاخین‌یدی، بیری گلدی دئدی:" سالؤندا تئلویزیؤنا باخیردیق، اوشاق‌لار ایمامین اؤزؤن گؤرنده صلوات چئوردیلر و گارد ضابیطی، گلیب کؤلتی چیخارتدی، اوشاق‌لار إعتیراض إتدیلر!"

" اوشاق‌لار؟ هانسی اوشاق‌لار؟"

" هاوا قووه‌لرین اوشاق‌لاری، همافرلر، اؤرگنجی‌لر. طرف کؤلت‌لا نئچه نفری ووردو."

" سؤنرا؟"

بير آزي آغلاييردىلار." سۈنرا؟" " سۈنرا گارد اوشاق‌لارلا تاققېشدي. اوشاق‌لار گئتدى سيلاح آنبارېندا سيلاح گتيرسينلر.آما يۇخودو.ايندى پالتار! پالتار! اوشاق‌لار قره ياخا پالتارلا دېشاري چيخماق ايسته‌ييرلر. ميللت پالتار!" پالتارلارېمېزي سۈيوندوق، كۆت، پالتۇ، بۇرك. ايكى اۆچ نفر گلدى سيلاح‌لاري ايچه‌ريدن گتيردىلر. سۈنرا همافرلرين بيرى گلدى و همان ماجراني تيكرار دئدى. خالق ييغېشدي باشېنا و سۈنرا بير آز داها آدام، هېزلي قاچاقاچا، باش‌لارېن گيزله‌مه‌رك، او ظۆلۆماتدان او باجادان چېخدېلار إشيگه. كيمسه گليردى، ايكى اۆچ دنه سيلاح گتيريردى. سيلاح آنبارلارېن قاپې‌سېني سېندېرمېشدېلار. سيلاحي وئريردىلر، سۈنرا فيشنگى تاپېلاردي. آتېشما داوام إديردى، بو طرفدن او طرفه. مرتضى ايچه‌رييه گئتميشدى. او دۆست‌لاري‌لا گئديردى، گليردى، نئجه ده بو مرتضى قۇرخماز ايدي! بيرى دئدى:" بو قدر آدام هارالېدېلار!"بيرى جاواب وئردى" أرباب، وحيديه، تهران نۇ،نارمك، تهران پارس، سمنگان،وثوق!" هر يئردن گلىبلر. بيردن مرتضاني گۇردۆم. عسگر بۇركۆ قۇيموشدو باشېنا و عسگر اووئركۆتى گئيميشدى بيرى ده قۇلتوغونون آلتېندايدي. بيرى‌نين قۇلوندان توتموشدو گتيريردى. پالتارلاري مرتضى، قۇلوندان توتانېن أگېنينده‌يدى و زحمت له يئرييردى او اوشاق‌لاردان بيرى ده، بير قوجاق سيلاحي اۆزۆيله گتيريردى. مرتضى دۆست‌لاري‌نېن بيرينى چاغېردي و يارالي جاواني تاپشېرېردي اونا، همافرلردن بير آزي گليب گئديردىلر خالقي ايضاح إديردىلر، سۈنرا خالق دالي چكيليردىلر. تاققېشما سسى ياخېنلاشېردي. گئرى دۆنن نئچه مين نفردن سۈنرا، ايكى‌يۆزجه آدام قالدي. اونلار سنگر دۆزلتمه‌ليديلر، من مرتضى أليمه وئرن ژ- ٣ له، نه إتديگيمى بيلميرديم. بعضن اۆزۆمه دئييردىم بو ايش‌لرين من‌له علاقه‌سى اولا بيلمز. بو جاوان‌لارېن ايشيدى. او ايكى‌يۆز نفر، اوپان بويااندا خندق دۆزلتميشديلر، ايكى‌سيندن باشقا هامې‌سي جاوان‌يدېلار. منيم بۆتۆن سۆمۆك‌لريم هاراى چكيردى:" كيشى سن قاچا بيلمزسن، دۆشمن‌له اۆزلشنمزسن! ژ-٣ آت يئره گئت!

اوشاق‌لارېن بيرى گليب سيلاحېن ايستفاده إتمه‌سيني اۆرگتدى. ياري اوردو، ياري نۇرمال پالتار گئيميشدى. دئيه‌سن قېشلادان قاچميشدي. دئديلر همافرلردن بير آزي قاچېب ايماما پناه گتيرميشديلر. خالق

اؤزۆیدۆ. هر بیر شئی إله اؤلموشدو سانکي اؤنجه‌دن هئچ بیر پیلان یؤخوموش. بیز ایسته‌ییردیک گئجه باشیمیزی قویوب یاتاق، فقط بو دۆشۆنجه‌یله کی هوشنگ آدیندا بیر کیشی مۆرکب بیر شبکه‌یله، و خیالي قورقویلا،چاپقین إدیر، بیردن گؤز آچیب گؤرمۆشدۆک، هوشنگین بیزه گؤره و بیزیم او حاقدا دۆشۆندۆک‌لریمیزدن چوخ بؤیۆک، بیر ماجرانین ایچینده‌ییک و بو مئیدان هوشنگین مئیداني اؤلا بیلمزدی. بلکه بیر یئرده، آدام‌لارین ایچینده، قادین‌لار، کیشی‌لرین آراسیندا، تهمینه ناصری دیریدی و مرتضی کیمی اؤیان بویانا گئدیردی، ایشله‌ییردی، اؤز آدام‌لاري‌نین یانیندا و یا تانیمادیغي آدام‌لارین یانیندا، اؤنلاري دا تانیيا بیلردی. تانینمایان آدام‌لار نه تؤپدان و نه ده ضابیطلردن قۆرخوردولار، نه گاردین عسگرلریندن و نه ده هاوادان آچیلان گۆللەسیندن و نه ده گؤز یاشي گازیندان.هر طرفدن قوم تلیسی گتیریردیلر، اؤست اؤسته ییغیردیلار، سؤنرا بئله صؤحبت اؤلدو، تانک‌لارین گلمه‌سی‌نین ایمکاني واردی. ایندییه‌جن گلمه‌ییبدیلر أگر، صاباح گلمک ایمکاني واردیر. قوملا دۆزلتدیگیمیز بو کیچیک خندق‌لر، تانک‌لارین قارشي‌سیندا داوام گتیره بیلمزلر. مرتضی دئییردی تانک‌لارا بیر پیلان تؤکک. یالنیز بیر یۆلو وارییدي.خانیم‌لاري اوشاق‌لاري صاباح تئزدن سیرایا دۆزک! خندقدن گلدی إشیگه، قاچدي خالقا ساري، قادین‌لار دا اوردایدیلار. کۆچه‌ده اوشاق‌لار دا اؤنلارلایدیلار. بونو بیلیردیک. قیشلادان تاققیشما سسی اوجالدي. یاردیم هارایي، مۆسلسل‌لرین سس‌لری‌نین آراسیندان إشیدیلیردی. اوزاقدان الله اکبر سسی گلیردی. بوندان بئله، گئجه قۆرخولویدو. گئتدیکجه إنلی خیابانین هر یئریندن توققوشما سسی گلیردی. یوخاري و یاخود آشاغادان گلسه‌یدیلر، ایشیمیز یاشیدي. مرتضی نییه قایپتمیردي؟ جاوان‌لارین بیری دئدی ماشین‌لارین بئنزین باک‌لارینی بۆشالتسینلار شۆشه‌یه، شریت‌لرین ایپ‌لرینی تیکه تیکه إتسینلر. چۆن چوب پنبه‌میز یوخدو بونلاردان ایستیفاده إده‌ریک." دئدی:" مرتضی بو ایشین اوستاسیدي. تخصۆصۆ کوکتئل مؤلوتوفدی." مرتضی قایپتدي. یان کۆچه‌لرده، چتین‌لیک‌له آچیلان صۆبحۆن آلا قاران‌لیغیندا، بعضی‌لری ایشه مشغولودور. دئدی:"کوکتل دۆزلدیرلر."

گۆن گلديگينده، ساواشېن جۆغرافي طرحى گۆزۆمۆزۆن اۆنۆندەيدى. قېشلادان مۆسلسلين سسى بير آن كسيلميردى. اوزاق‌لاردا، گۆز ايشله‌ديك‌جن، اوجا بينالارېن دامېندا، بعضى‌لرى قوم كيسه‌لرى‌نين آرخاسېندا بۆزۆشۆب اۆتورموشدولار. دماوند خيابانې‌نېن باشا باشېندان تۆققوشما سسى گليردى. داها اۆسته‌ليك، گاردلار و تانك‌لار گله بيلن يۆرلردن، كۆچه باش‌لارېندا، خندق‌لرين آرخاسېندا، جاوان‌لار و بعضن ده قۆجالار اۆتورموشدولار. آغېزلارېن بوغو چېخېردې. گئتديكجه هاوا قووه‌لرى‌نين قېشلاسې، تهرانېن اومود مركزينه دۆنۆردۆ. سۆرعت‌له قاچېب اۆزلرينى بيزيم خندقيميزه يئتيرنلر دئييردىلر: هاوا قووه‌لرى خالقا ياپېشېبلار، بيزيم طرف‌لرده‌كى خسته‌خانالار، ياواش ياواش گاردلار و همافرلرين جنازه و يارالېلاريلا دۆلويدو. سۆنرا دئييردىلر: همافرلر، گاردلارېن يېغېنجاغېنې داغېدېبلار. اوزاق‌لاردا، خيابانېن باتې هم دۆغو طرفينده، آدام‌لارېن كيچيك باش‌لارې گۆرۆشۆردۆ. باش‌لار چۆخ كيچيك ايدې آنجاق گۆرۆنۆردۆ. بعضن دووار ديب‌لريندن جاوان‌لار سۆرعت‌له قاچېردېلار، تيكرار دورودولار و دوروب قاچمالار تاققېشما سس‌لريندن ايدى. هامېمېز باش‌لارېمېزې گيزلتميشديك و قوم تليس‌لرى‌نين دالېندا اۆتورموشدوق. باشېمېزى اۆيان بۆياندان چېخاتماغا جۆرأت إتميرديك. مرتضى مېسان يئردن، دئدى:" اوشاق‌لار بيزى رگبارا باغلادېلار."مۆسلسلين گۆللەلرى ايلك باشېمېزېن اۆستۆنده‌كى دووارا دگيب و خېردا داش‌لارې باشېمېزا تۆكدى، سۆنرا گۆللەلر داها دقيق ايدې. گۆللەلر كيسه‌لره گيريردى، بۆيانا چاتمېردې كيمسه‌يه دگميردى. مرتضى دئدى:" اوشاق‌لار اۆلمايا دوروب قاچاسېز!" هامې خطرى حيس إديردى و قاچمېردې. گۆللە ياغېردې. سۆنرا گۆللە بيزى بۆشلادې فقط سسى گليردى. بيز هله ده سيلاحېمېزدان ايستفاده إده بيلميرديك چۆن فشنگيميز يۆخودو. سۆنرا جاوان‌لارېن بيرى دئدى:" آتش‌لرينه جاواب وئرمزسك فيشنگيميزين اۆلماماسېنې بيلرلر." مرتضى دئدى قۆى بيلسينلر بيز بير ايش گۆره بيلمه‌ريك كى." باشېنې قالدېردې. بيزه گۆللە آتان ايندى بيزيم تورشوموزدا اۆلان خندق‌لرى گۆللەلەييردى. آرخامېزدان، يان يۆلدان مۆتۆرسيكلئت سسى گليردى، ايكى نفر مۆتۆرون اۆستۆنده اۆتورموشدو. ياخېن‌لېق گليديلر تۆرموز إديب

دوردولار. ایکی طرفین دووارې یاخشې، جان قۆروجویدو. باشدان آیاغا سیلاحلې‌دېلار و فیشنگ‌لری وارېیدې. مرتضی هارای تېدی:" بیزه فیشنگ وئرین!" بیزیم‌له اۆنلارېن آراسې ایکی آددېم ایدی. اوشاق‌لارېن بیری أل آیاغلې قالخېردې. مرتضی یاپېشېب چکدی آشاغایا. گۆلله یاغېشې باشلادې دووارې بیر قېیقاجې خط کیمی، قازدې یئنه قازدې. آیاغا قالخماق ایسته‌ین جاوانېن نفس‌لری‌نین سسینی إشیدیردیم. قلبی چېرپېنېردې. باشېنې گیزله‌دیب قۆیموشدو مرتضی‌نېن سینه‌سینه، مرتضی‌نې دالېیا چکمیشدی، باشېنې اۆسته توتوب گۆزلرینی یوموب و گۆزله‌یېردی. ایکی گۆلله یاغېشې‌نېن آراسېندا، بیر آغېر شئی دۆشدۆ سینه‌مه. بیری ده دۆشدۆ باشېنې مرتضی‌نېن سینه‌سی اۆسته قۆیان جاوانېن بئلینه. مۆتۆر اۆسته اۆلان‌لارېن بیری إندی، اۆزۆنۆ قارالېیان. اۆنون فقط گۆزلری پارېلدایېردې. اۆردا دورموشدو و گۆلله یاغېشې بیزیم باشېمېزدان نئچه سانت اۆسته، ایکی اۆچ مئتیر اۆندان اوزاقدا، أندامېنې قئیچیله‌یېردی. گۆلله یاغېشې قارشې طرفه دۆنن همان، قارا اۆزلۆ، آتېلدې بیزیم خندقه. گۆلله یاغېشې قایېت‌باش بیزیم خندقی تاپدادې، یئنه تاپدادې. ساکیت اۆلان همان قارا اۆزلۆ، قارا بوغ‌لارې‌نېن آراسېندان. قوروموش دۆداق‌لارې، قېرمېزېیا چالان دیش‌لری‌له، هامېیا دئییردی:" چۆخ ساده‌دی. بونو قۆیارسېز بورا. بارماغېزی قۆیارسېز بورا، باسارسېنېز ایش تامامدې." مرتضی جاواندان ایطاعت إتدی و دۆرد أل آیاقلې آتېلماق ایسته‌گۆن جاوان، سیلاحېنې حاضېرلادې. قارا اۆزلۆ، أل آتدې جیبینه، باشقا جۆره فیشنگ چېخارتدی:" بولار تۆفنگیندی." جاوان‌لارېن بیری‌نین تۆفنگین آلېب گۆلله‌نی قۆیدو گلنگئده نی چکدی. دئدی:" حاضېردې." گۆلله یاغېشې‌نېن سسی گلیردی. آما بیزی وورموردولار. قارا اۆزلۆ باشېنې نئچه سانت قوم تلیسیندن اوزاتدې. دایانمادان باشېنې سالدې آشاغا:" بیر مۆتۆرچونو وورد‌ولار دۆشدۆ خیابانېن اۆرتاسېنا ." مرتضی دئدی:" نه إدک؟" قارا اۆزلۆ دئدی:" سیزین خندقی ووران مۆتۆرچونو وورو‌بدو." مرتضی دئدی:" نئجه‌دی من گئدیم بو إولرین بیری‌نین دامېنا."" محله أهلیسن‌می؟""
بلی!"
" من آشاغېدان آتشینی خندقه طرف چکه‌رم، سن اۆستن ایشینی بیتیر."
مرتضی سینه‌سینی یاپېشتېردې یئره. ألینده سیلاح سۆزدۆ. سانکې

سۆزمۆردۆ دايانمېشدي آما سۆرۆنۆردۆ.مۆتۆرسيكلئت قارا اۆزلۆنى إنديرن يئره يئتيشنده، دوردو قاچدي. كۆچەدەكى ايلک قاپېنېن زنگين ووردو، سۆنرا يومووروقلادي. قاپې آچېلدي. خندقدن مرتضىنېن دۆداق‌لارېنې گۆرۆردۆک ترپەنيردى. مرتضى ايتدى سۆنرا گۆللەر يئنه بيزيم سۆراغېمېزا گليب كسيلدى. قارا اۆزلۆ دئدى:" مۆفته فيشنگ تاپيب ديوث! دۆنن گئجه بير پاديگانې بو فيشنگلرله دليک دليک إتديلر." دئديم:" قېشلادايدېن‌مى؟
" بلى."
" همافرسن‌مى"
" يۆخ أفسرم."
" هاردان"
" هاوا قووەلرى !"
" پس پالتار دگيشيبسن؟ "
"هامي دگيشيب"
و سۆنرا بير كيچيک داش، اۆستۆندن دۆشدۆ خندقه. قارا اۆزلۆ مندن سۆروشدو:" اۆنون آدې نەدى؟"
" كيم؟"
" داما گئدن اۆغلان."
" مرتضى."
" اۆغلوندومو؟"
" يۆخ."
" سن بوردا نه ايش گۆرۆسن؟"
قۆيمادې جاواب وئرم. سسلەدى:"مرتضى! مرتضى!"
مرتضى دامدان سسلندى:" هن؟"
قارا اۆزلۆ اۆغلان دئدى:" گۆرۆسن‌مى؟"
مرتضى دئدى:" هه گۆرۆرم آشاغالارې تاپدايېر. قارا اۆزلۆ دئدى اۆزۆنۆ قۆزو گۆرۆنمه! حيفاظېن واردې‌مې؟"
مرتضى قېشقېردې:" نه؟"
قارا اۆزلۆ دئدى:" حيفاظ. آرخاسېندا گيزلەنه بيلمک بير يئر."
" واردې دالې‌سېندا گيزلنميشم."
" مرتضى؟"

" هان؟"
" ألین تیترەمەسین ها."
" چوخ یاخشي."
" آرخادان وورا بیلرسنمی؟"
" وورارام."
" باخ طرفي ووروب اؤلدۆردۆن قالخما ها."" نییه؟"
" باشقاسي گلیب یئرین توتار سنی اؤلدۆرر."
" ممنون."
سؤنرا منه دئدی:" سن هاردان بو مرتضیني تانیپیرسان؟"
" من باجيسي أرینی یاخشي تانیرام. دۆنن مرتضیگیلده قوناغي ایدیم ایندی بوردان باش چیخارتدیم." قوزخاق دَگیلمی؟"
"یوخ قوزخاق دَگیل."مرتضینین دوستلاریندان بیری دئدی:
" أصلن قوزخاق دَگیل. فقط أعصابي خراب اولمامالیدي."
قارا اۆزلۆ هارای تپدی:"مرتضی!"
" هان؟"
"من بیر تک گۆلله آتیرام. طرف بئله بیلر منیم فقط تۆفنگیم واردي. سؤنرا بیر گۆلله داها آتارام. دوروب خندقی وورار سنین اۆردا اؤلدوغونو بیلمز. بیزیم مۆسلسلیمیزی بیلمیر. دوروب بیزی وورماق ایستەسه، اۆنو سوماخپالان آدرئسن!"
مرتضی دئدی:" چوخ یاخشي."
قارا اۆزلۆ مۆسلسلی قویدو تۆفنگی گۆتۆردۆ. دئدی:" هامي باشلارین چکسینلر!" باشیني قاوزادي. من باشیمي گیزلتدیم. گۆلله آچیلدي. سسلرین هامیسیندان داها یاخین ایدي. سانکي یئییندەیدی.مرتضی قیشقیردي:" طرف آتشین کسدی اۆیان بویانا باخیر."قارا اۆزلۆ دئدی:
" باشیني قالدیراندا منه دئنه." نئچه آن دایاندیق. اوزاقدان ماشین سیقنالي، مۆتۆرون گاز وئرمەسی و شوعار سسی گلیردی. مرتضی سسلندی:" باشین چیخارتدي إشیگه!" قارا اۆزلۆ دئدی:
" آخماق عسگر. آدامین اۆرەگی یانیر."
مرتضینین یۆلداشي دئدی:" نییه؟"

" چۆن عۇمرۆندن بئش ديقه قالدي." تۆفنگی قالدېردي دئدی: باشېنېزي گيزلەدين، بيلدی سيلاحېمېز واردي، بو کز چوخ گۆلله ياغدېرار." بيز باش‌لارېمېزي گيزلتديک اۆ آتش آچدي.
سۆنرا باشېن سالدي آشاغا و گۆلله‌لر باشلاندي. قارا اۆزلۆ سسلندی:" مرتضی نييه معطل‌سن؟ وور!" مرتضی قېشقېردي:" گير إلييبدی."قارا اۆزلۆ دئدی:
" قۆرو قۆيما سنی گۆرسۆن!"
گۆلله‌لر گليردی.
" مرتضی وور نييه وورمورسان؟"
سۆنرا بيردن مرتضی‌نېن ، مۆسلسل سس‌لری اوجالدي، اۆتوز ثانيه‌جن هر ايکی طرفدن مۆسلسل‌لرين سسی گليردی. سۆنرا داها داش کرپيچ تيکه‌لری اۆسته‌کی دووارداں باشېما تۆکۆلمۆردۆ. مرتضی‌نېن مۆسلسل سسی هله ده گليردی. قارا اۆزلۆ اۆغلان قېشقېردي:" مرتضی! مرتضی! بسدی بسيدی!"
مرتضی‌نېن مۆسلسل سسی کسيلنده قارا اۆزلۆ دئدی:" مرتضی ترپنمه!"
گۆزلری‌له گۆره بيلن يئره‌جن، باشېنې قاوزادي. ياواشجا دئدی:" طرفين ايشين بيتيردی."
مرتضی دئدی:" ووردوم يۆخسا يۆخ!"
" ووردون آنجاق ترپنمه! باشېوی گيزلت!" و گۆلله ياغېشي يئنی‌دن باشلادي. قارا اۆزلۆ باشېنې گيزلتدی. هدف مرتضی‌يدی. قارا اۆزلۆ تۆفنگی گۆتۆردی دوروب قاچدي کۆچه‌يه، گۆلله‌لر بير آن کسيلدی، سۆنرا بيزيم قوم کيسه‌لريميز هدف توتولدو. چوخ شيدت‌له، دۆلودان دا هېزلي. و يئنی‌دن گۆلله‌لر دامدا مرتضی‌يا ساري آچېلېردي. قارا اۆزلۆ اۆغلان ايکينجی قاپېني دۆيگدۆ، قاپې آچېلدي و قارا اۆزلۆ گۆرۆنمه‌دی. بير آندان سۆنرا بير گۆلله سسی گلدی. سۆنرا سانکې قېشلا طرفيندن گلن گۆلله سسی چۆخالدي. هم بيزی ووردولار هم يوخارېداکې ايکی هدفی و باشقا دام‌لاري. من ژ-٣ نی أليمه آلمېشدېم و نه إتديگيمی بيلميرديم. کاميل آماده‌يدی. قارا اۆزلۆ اۆغلان حاضېرلامېشدي. قاباقجا ايکی أل آياقلې گئدن اۆغلانېن أليندە مۆسلسل وارېيدي. باخدېغېمدا گۆزلری سۆرويلا دۆلويدو: نه إدک؟

دئدیم:" من ده اؤزۆمۆ داما یئتیرمه‌لییم."
" یوخ! سیز یوخ!" گؤلله سس‌لری کسیلدی. ایندی آیدینجا تاققیشما سسی قیشلانین ایچیندن گلیردی. بیزیم هنده‌وریمیزده تاققیشما یوخویدو. آما یئنه باش‌لارپمپزپ گیزلتمیشدیک. قارا اؤزلؤنؤن سسینی دویدوم:" مرتضی!" مرتضی‌نین سسی گلمیردی.
" مرتضی!"
من قیشقیردیم:" مرتضی! مرتضی!"
" قوزخما حسین آغا بیر شئییم دَگیل." سؤنرا قارا اؤزلؤ اؤغلانا خیطاب دئدی:" بیر مینی‌بوس گلیر."
" بلکه گاردینديِ."
" یوخ گاردین دَگیل."
" هاردان بللیدی؟"
" آخي بوردان آدام‌لار گؤرؤنؤر. آدام‌لارین ایچیندن گلیر"
مرتضی‌نین یؤل‌داشي بو سؤزلری إشیدنده باشیني قالدیردپ گؤرسؤن مینی‌بوس هاردان گلیر. آتیلدیم چکم آشاغا، اؤزؤ اؤسته دؤشدؤ و گؤلله‌لر باشلاندپ، إله دؤشدؤ بدنی منیم دالیمدا اؤلدو قان گئدیردی. گؤلله یاغیشي گلیردی. اؤزۆمۆ آلتیندان چکدیم إشیگه. سنگرده من‌له ایکی جاوان کی، دوست‌لارینا گؤلله دگمک همان اؤلموشدو و قانپ باشینپ کسن قؤیون کیمی گئدیردی، آغلاماغا باشلادیلار. اؤنلاردان بیری قیشقیریردپ:" حسن!حسن!" سس إله‌یدی مرتضی إشیتدی. مرتضی هارای تپدی:"حسن!حسن" من قیشقیردیم مرتضی آشاغا إنمه اؤردا قال قارا اؤزلؤ اؤغلانین سؤزؤنه باخ!" مرتضی قیشقیردپ:" حسن!حسن!" آغلایان و حسنین آدینپ دئیه‌ن جاوان، باغیردپ:" مرتضی!مرتضی! حسن اؤلدؤ"
من باغیردیم:" مرتضی اؤردا قال آشاغا گلمه اؤنون سؤزؤنه باخ!" سؤنرا قارا اؤزلؤ اؤغلانین سسی گلدی." کیمسه گؤلله‌لنیب‌دیرمی؟" بیر آز سؤنرا مرتضی إودن چیخدپ، قاچیردپ. قیشقیردیم دور اؤنه گلمه.!" گؤلله‌لر آمان وئرمیردی. ایندی باشیمپ گیزلتمیشدیم و باغیریردیم:
مرتضی گلمه." مرتضی نم هانسپ فؤرصتدن ایستفاده إتدی، آتیلدپ خندقه، حسنین باشینپ آلدپ قوجاغینا. گؤلله یاغیشپ داواملپدپ اؤستدن آشاغادان. مرتضی آغلادپ:" آناسپ بونو منه تاپشیرمیشدپ. نه دئیه‌جه

گم اونا؟" سۇنرا بیردن گۆللەلر کسیلدی. مرتضی اولان یئردن قارا اۆزلۆ اوغلانین سسی گلیردی:
" مرتضی نولوبدو؟"
مرتضی‌نین یئرینه من جاواب وئردیم:
اوشاق‌لاردان بیرینه گۆلله دگیب‌دیر." قارا اۆزلۆ اوغلان سسلندی:" مرتضی! مرتضی!" مواظیب اول قویما اوشاق‌لارین بیری دویغولانسین. حالی نه‌جۆردۆ؟"
مرتضی آغلایاراق دئدی:" اۆلۆبدۆر!"
" چاره نه‌دی مرتضی!" سۇنرا تسکین اۆچۆن دئدی:" گاردلاردان اۆچۆن اۆلدۆرمۆشۆک. ایکی‌سینی سن اۆلدۆرۆبسن."
مرتضی یاواش دئدی" نه فایدا! حسن! حسن! من آناوین جاوابینی نه وئریم؟حسن حسن!" آغلاییردی باشی‌نین قانی ایچینده غرق اولان جسدین اۆستۆنده. گۆللە باشینا دگمیشدی. گۆللەلر آمان وئرمیردی. قارا اۆزلۆنۆن سسی گلدی:" مرتضی! مرتضی!"
"نه‌دی؟"
" مرتضی‌نین حالی یاخشیدی‌می؟!"
" بلی یاخشیدی!"
" مرتضی اۆزۆن جاواب وئر حالین یاخشیدی‌می؟" مرتضی جاواب وئردی:
" بلی یاخشییام."
" دۆزۆن دئنه هانسی تشکیلاتداینسان؟"
" من هئچ تشکیلاتدان دَگیلم."
" کلک وورما، نیشانه توتماغین عالیدی!"
" گاردی‌لارین نیشانه توتماق‌لاری داها یاخشیدی!"
سۇنرا دئدی:" حسین آغا من بو اوشاغین آناسینا نه جاواب وئریم؟"
من دئدیم:" جنازه‌نی نئینییک؟"
مرتضی دئدی:" مینی‌بوس نولدو؟"
قارا اۆزلۆ جاواب وئردی:" مینی‌بوس گئتدی پادیگانا."
"هارانین‌کیدی؟"
" هاوا قووه‌لرین‌کیدی."
" نه‌جۆر گئتدی ایچه‌رییه؟"

" آمبولانس‌لار گئدیب گلن قاپیدان." و سؤنرا بیردن قپشلادا تاققپشما شیدتلندی. مرتضی سؤردو:" او بیری قاپی گؤرؤنؤر میه؟"
" مینی‌بوس ایتدی باتدی باشقا یئره گئده بیلمز."
قارا اؤزلؤ هارای تپدی:" آشاغادا بیری شهید اولوب." نئچه آن دایاناندان سؤنرا یئنه قپشقپردی آشاغادا بیری شهید اولوب." اوزاقدان بؤغونتو سس‌لر گلیردی. قارا اؤزلؤ قپشقپردی:
" مرتضی! مرتضی!"
" هان"
" یاردیما گلیرلر خندقدن دپشاری چپخمایین."
کؤچه‌دن آیاق سسی گلیردی، آنجاق گؤلله یاغپشی باشیمی قالدیرماغا آمان وئرمیردی. باغپردیم:
" ایره‌لی گلمه‌یین!"
قارا اؤزلؤ دئدی:" مرتضی اؤزؤن دپشاری چپخما. اوردا قال اوردان گاردی نیشانه توت، من ده بوردان توتارام. باخ، قوی او یاشلی آغا جنازه‌نی گتیرسین." مرتضی دئدی:" یوخ حسین آغا إده بیلمز اونون ایشی دَگیل." قارا اؤزلؤ قپشقپردی:" قویما دوست‌لارین خندقدن چپخسینلار. کؤچه آدام‌لا دولودو. گلیللر جنازه‌نی آپارسینلار." کؤچه‌دن خالق هارایلادیلار:" مؤسلمان قالخ آیاغا همافرین اؤلدؤرؤلدؤ! مؤسلمان..."
مرتضی دئدی:"بئله سانیرلار حسن همافریدی. دؤنن پالتارلارینی وئردی بیر همافره، اونون پالتارلارینی گئیدی. نه اوغلان ایدی!" مرتضی باغپردی" آغا گئت- گئدک و گؤلله آتماغا مشغول اولدو." من نه إتدگیمی بیلمه‌دیم. ژ-۳ نی قویدوم قپراغا، أگیلدیم حسنین آیاق‌لارینداں یاپیشیب چکدیم. جنازه تیتره‌یه‌رک آرخامجا گلدی. آتیلدیم کؤچه‌یه. جنازه قالدی کؤچه‌یله خندقین آراسیندا. حسنین گؤزلری آچیق ایدی. باشی بؤرکسؤزؤیدؤ.گئن قانا بولانمیش بیر ضابیط پالتاری، أگنینده‌یدی. دؤز قولاغیمین دیبینده، وبیر قادین باغپردی قاچیب اؤزؤن سالدی حسنین جنازه‌سی‌نین اوستونه. قادین تهلؤکه‌دی. دلیک دلیک اولا بیلردی. من قاچدیم اؤزؤمو کله‌ماللاق سالدیم خندقه. ژ-۳ نی گؤتوردوم خندقین بو باشیندان جنازه‌نین یاخینیندا، اونون اوستونه دؤشن قادینین طرفیندن، مرتضی‌یلا قارا اؤزلؤ گؤلله آتان سمته، گؤلله آتدیم. خالق

تۆكۆلدى، قادېنې جنازەنين اۆستۆندن قالدېردېلار جنازەنى كۆچەيە چكديلر. سۆنرا بيردن آتېشما بيتدى. خيابانېن باشا باشېندا بير گۆلله ده آتېلمېردې. مرتضى دئدى:" نۆلوب؟" اۆزۆ قارا اوردان دئدى:" قېشلانېن اۆچ دۆرد طرفيندن تۆستۆ قاوزانېبدېر." سۆنرا آتېشما باشلادې. بيزه طرف يۆخ باشېمېزېن اۆستۆنده. ميللت هاراى چكديلر: " مۆسلمان قالخ آياغا همافريوى اۆلدۆردۆلر!" كۆچەدن جنازەنى آپاربردېلار. مرتضى دئدى:" حسين آغا دئيەسن قارا اۆزلۆنۆ ووردولار!" هاراى تېديم:
"قاراۆزلۆ آغا؟ ياخشېسانمې؟" آنجاق سس گلمەدى. كۆچەده يېغېشان قادېن و اوشاقلارا دئديم:" اوشاقلار گئدين اۆسته گۆرۆن قارا اۆزلۆنۆن حالې ياخشېدېمې؟" هامېسې گئتديلر. كۆچه بۆشالدې. مرتضى دئدى:" حسنين آناسې يازېق نئجه قېشقېردې!"
" آناسې ايدىمې؟"
" بلى."
" چۆخ جاوانيدې"
" حسنين اۆنيئددى ياشې وارېيدې. آناسې اۆتوزاۆچ- اۆتوزدۆرد ياشېندا."
" آيرې اوشاغې يۆخدودا؟"
" بيردنه بويودو إله."
" أرى هاردا؟"
"بيلميرم."
" نه ايش گۆرر؟"
" خط واحد شۆفئريدې."
بير قادېن كۆچەدن سسلندى:" آغا گۆلله دگيب اۆلمەيب. خستەخانايا چاتدېرمالېسېنېز." گۆلله ياغېشې باشلاندې. يوخارېنې ووروردولار. مرتضى دئدى: ايندى خالقېن آرواد اوشاغې اۆسته بيچيلرلر!" دوروب قۆرخمادان قاچدې كۆچەيه. بيز خندقدن، آتشى يېغدېق، گاردېن اۆستۆنه. گارد يوخارېنې ووروردو. مرتضىنېن دۆستلارېنېن بيرى دئدى:
" بو لامذهبين بير خابې اۆلمالېدې. نييه ووراتمېرېق، پاتلاداق.؟

" دۆزگۆن گۆره بیلمیریک." بیردن گۆللەر کسیلدی. دئیەسن وورموشدولار یادا بیز وورموشدوق. بو آرادا مرتضی بیر ایش گۆرمه لیدی. بیری نم هاردان قیشقیردی:" اوشاق‌لار گاردی‌لاری نیشانه توتون. دامین اۆستۆنده بیری یارالیدی. بیزیم طرفیمیزدن گۆلله یاغیشی باشلاندی. بیز خندگیمیزدن باشلادیق. گۆللەر کسیلدی. گۆزله‌دیک. قادین‌لار، اوشاق‌لار اودن چیخدیلار إشیگه. گۆرۆردۆک. و بیر گۆزۆمۆز ده قاپیدایدی. سونرا مرتضی آغیر یۆکۆیله اودن چیخدی. قارا اۆزلۆ اوغلان دالیندایدی. قان داملالاری اوزۆندن آخیردی. إله کی سانکی مرتضی‌نین بدنیندن ده قان گئدیردی. نیگاران اولدوم. قیشقیردیم مرتضی!مرتضی!" مرتضی دئدی:" قۆرخما حسین آغا بیر شئی اولمویوب. جناب سروانا ایکی یئردن گۆلله دگیب، بیری چیگینیندن بیری بودوندان. خسته‌خانایا چاتدیرمالییق." من قیشقیردیم:" دامداکی‌لار،! دامداکی‌لار!" بیری دئدی:" نه‌دی؟"
دئدیم:" هاوامی ساخلایین!"" آتیشما باشلادی خندقه‌کی‌لر ده، آتماغی باشلادیلار. دوروب قاچدیم. ایکی نفرله خانیم‌لار، اوشاق‌لارلا قارا اۆزلۆنۆ قاچیدیق. یئتیشدیک کۆچه باشینا او طرفدن. بیر آزی یئغیشمیشدیلار. بیر تانیش سس بیردن هارایلادی:" مرتضی! مرتضی!" آغا ایبراهیم ایدی، ژ- ۳ آلینده، حاجی گۆلابین یانیندایدی اونوندا آلینده تۆفنگ. مرتضی قیشقیردی:" کیمسه‌نین ماشینین بئنزینی واردی‌می؟" آغا ایبراهیم دئدی:"
بیزیم ماشین بوردا دَگیل إوین قاباغیندادی." بیری دئدی:"
"گتیرین بورا." قارا اۆزلۆنۆن اۆزۆنه باخدیم. قارالارین آلتیندا اۆزۆ سارالیردی. دئدیم:
" سن اولاغان اۆستۆ، بیر کیشیسن." دئدی:
مرتضی‌دان موغایات اول." میندیریب آپاردیلار. داها گۆرمه‌دیم.
مرتضی آغا ایبراهیما دئدی:" حسن یادیوا گلیر؟"
" هه أزهاری‌نین أداسینی چیخاردان."
" بلی همان، صۆبح شهید اولدو."
" هاردا؟"
" بیزیم خندقده."
" نییه؟"

دئديم:"مينى‌بوس هاردان گلير دئيه قالخدي، باشپنا گؤلله دگدى. گؤزۆمۆن اؤنۆنده."
آغا ايبراهيم دئدى:" حئييف! نئجه شاد جاوان ايدي!" سؤنرا نيگارانلپق لا سؤردو:" او بيرى دؤست‌لارپن هاردا؟"
" خندقده."
سؤنرا أحمد تاپپلدي گلدى، آرخاسپنجا قادپن‌لار گليردپلر اوشاق‌لارلا. روقيه خانپم مرتضى‌نپن آناسي‌لا، گليردى.
مرتضى، آناسي‌نپن أليندە كى قابلاماني گؤردۆ.آنانپن گؤزلرپندن آغلاماغي بيلينيردى.
" سيزين جمعيزدن حسندن سؤنرا كيمسه ده وارمي؟
" يۆخ آنا يۆخدو."
" اۆره‌گيم كاباب اولدو!"
" جنازه‌نى هارا قويدولار؟"
"مچيدين حيطينه قويدولار."
مرتضى، آغا ايبراهيم و حاجي گؤلابدان سؤردو:" سيز سيلاحي هاردان گتيرديز؟"
" كلانتريدن. كلانترى چؤكدۆ. ايكى اۆچ دفعه أل به أل اولدو."
" چۆخ‌لاري اؤلدۆ."
" هرايكى طرفدن ده.سيلاحلي بير گوروپ گلدى، كلانترينى آلدي. سؤنرا كلانترى‌نين رييسى، ياردپمجي‌لاريلا گلدى كلانترى آلدي. سؤنرا ميللت يئنه تۆكۆلۆب كلانترينى آلدي. كلانترى رييسى كۆچه‌ده، دۆشۆب قالپب."
مرتضى دئدى:" من قايپتمالپيام."
آناسي دئدى:" هارا؟"
" خندقه! گئتمه‌ليم."
" پس بو قابلاماني دا آپار."
آغا ايبراهيم دئدى:" من ده گليرم."
حاجي گؤلاب دئدى:" من ده گليرم."
آغا ايبراهيم دئدى:" بيرى خانپم اوشاق‌لارلا ايشله‌مه‌ليدى.
مرتضى دئدى:" حاجي گؤلاب قالسپن."
أحمد دئدى:" من ده وارام."

روقیه خانیم دئدی:" حاجی‌لا من کؤکتیل دؤزلدک."
مرتضی‌یلا من و آغا ایبراهیم گلدیک کؤچه‌نین آغزینا، مرتضی‌نین دوست‌لاری‌نین بیری ایشاره إتدی، قوزخمایاق و إحتیاطلا خندقه گئدک. مرتضی‌نین دوست‌لارپندان بؤیؤک اولان بیری، تلیس‌لرین آرخاسیندا اوتورموشدو. آنجاق سانکی خیابانین باشاباشیندا آتش‌کس إعلام اولموشدو. اویاندان بویاندان دام‌لارین اوستوندن بیر بیرینه مئساژ وئریردیلر قیشلا چؤکدؤ! قیشلا هاوا قووه‌لری‌نین ألیندەدیر!" خندقه گیرن اوزونو کامیل قاراتمیشدی، إله کی قارانین آلتیندا بوغازی پانبیق کیمی آغا چالیردی. اوزو إنلی، بورنو یئکه. ایلگینج گؤزلری وارییدی، بالاجا اولدوغوندان رنگی بیلینمیردی. بیزیم‌له خوش بئش إتدی دئدی، دئییرلر شهرستان‌لاردان تهرانا قووه گتیرمک ایسته‌ییرلر، آنجاق تهرانین هنده‌ورییندن تؤکؤلوبلرجاده‌لره و هر یئره مانئع قویورلار کی تانک‌لارین و اوردو کامیون‌لاری‌نین قاباغینی آلسینلار، سونرا دئدی بیر سرباز هاوا قووه‌لری‌نین هئلیکوپتئرینی گؤیگده وورووب او بیری هئلیکوپتئرلرین ألیندن بیر ایش گلمز چؤن اوشاق‌لارین ألی‌لرینه دؤشن آغیر مؤسلسل‌لری‌نین گؤز اؤنؤنده‌دیلر. بونا گؤره دئولت قووه‌لری‌له گاردی‌لاری تانیماق شانسی یوخدو. دئیه‌سن، بو هئلیکوپتئرین دؤشمه‌سی، بیز هاوا قووه‌سی‌نین یارالی ضابیطینی خسته‌خانایا آپارسین دئیه ماشینا یئتیردیغیمیز زامان، اوز وئرمیشدی.
آغا ایبراهیم دئدی:" سیز اوز گؤزونزله هئلیکوپتئرین دؤشمه‌سینی گؤردؤنؤزمؤ؟"
کیشی دئدی "بللیدی گؤردوم."
مرتضی سوردو:" سیز هاردانسیز؟"
" یئر قووه‌سیندن."
" ضابیطسینیزمی؟"
" بیرینجی ألی‌باشی."
آغا ایبراهیم سوردو:" ایندی سیزجه گارد نه إدەجکلر؟"
بیرینجی ألی‌باشی جاواب وئردی:" گاردلار حمله إدەجکلر."
" هاردان؟"
" یوخاریدان."
مرتضی سوردو:" نه‌جور؟"

" باخين بويياندا ساواش بيتدى. بيزيم دوروموموز يالنيشدي. هامي دورومو دگيشمەليدى."
" يانې نەجۆر؟"
" قارشېمېزدا دا، دۆشمن يۆخدو. ميللتدى. بيز دوروب كيسەلرين او طرفينده اوتورمالېيېق. هدف آرخامېزدادي تانكلار آرخادان گلەجك. بيز ايندى خالقي نيشانه توتموشوق.
مرتضى دئدى:" پس دوروب دوروموموزو دگيشك."
اؤزۆ دوردو، ضابيط ده آرخاسينجا قالخدي هامېمېز گئتديک كيسەنين او طرفينه.
ضابيط دئدى:" بو كيسەلر يئتمز."
مرتضى دئدى:" ايندييەجن يئتميشدى."
" طرف تانكلا گلير ظارافات دَگيل. اۆچ رديف كيسه ايستەييريک بونلار آزدي."
آغا ايبراهيم دئدى:" من جۆرلەرم."
دوروب گئتدى كۆچەيه و كۆكتئل مۆلۆتۆف دۆزلدن خانېملار، اوشاقلار و حاجي گۆلابا قۆشولدو."
مرتضى دئدى:" سيز آج دَگيلسيزمى؟"
دۆستلاريېنين بيرى دئدى:" من اؤلۆرم چۆخدا پيس يوخوم گلير."
ضابيط دئدى:" قابلاماني قويدونوز دۆشمنه."
قابلاما قالمېشدي قوم كيسەلرين دالېندا. مرتضى دوردو آتېلدي خندگين اوتايينا قابلاماني گؤتۆردى آتېلدي بويانا. قابلامانين قاپاغين گؤتۆرۆب اوتوردو. هامېمېز ضابيطدن باشقا اوتوردوق.
مرتضى دئدى:" بويرون جناب سروان."
" من يئمک يئميشم."
" هله بويرون بير تيكه"
" نوشجان سيز يئيين."
يئمک يئركؤكۆ خوروشويدو، ايكى يومورو ترحالوا و چۆخلو چۆرک له."
مرتضى دئدى:" آنا بونلارين بيرينى سيزه خاطير قويوبدو قابلامايا، بيرينده آغا ايبراهيما گۆره."
دئديم:" هامي ترحالوا يئسين."

ضابیط دئدی:" بختیار حالواسپدی."
مرتضی دئدی:
" بیری..." منه گؤز ووردو دئدی:
بیری ده شاهنشاه اوردوسونون حالواسپدی."
ضابیط قایپتدی، قارا اوزو بیر آز بوغضلویدو. آما اوندا عصبیتدن خبر یوخودو. کیچیک گؤزلری سیرلیدی. او آن اوزونون چیرکینلیغینا رغمن اوبوهوتئلّیدی.
" شاهنشاهین اوردوسو اوردو دَگیل. سیلاح‌لا اوپوندو، از جلو نظام، سؤلا- سؤلا، ساغا -ساغا، ایستیهزالی مشق‌لری و ایچی بوش اینضیباط. اینام‌سیز اوردو اوردو دَگیل. شاهین اوردوسو نه وطنه اینامی وار و نه ایرانین سرحدلرینی دؤشونور و نه ده ایران خالقینی. ایران اوردوسو خالقی ساخلایان دَگیل، دشمن ایدی. یوخسا ایندی بو حساس واختدا من کی ضابیطم قارشی‌سیندا دورمازدیم"
مرتضی تیکه‌سینی اودارکن، قهری پاتلادی:
" اوردو اوردو اوزلسایدی حسنی نییه اؤلدورودو؟"
و های‌های آغلادی. دوست‌لاری دا آغلاشدی.
ضابیط سوردو:" حسن کیمدی؟"
دئدیم:" دوستویدو. صوبح خندقده اؤلدو."
ضابیط دئدی:" گرچک اوردو سیزلرسینیز بیزلر یوخ. أصلینده دَگیلدیک. گرچک اوردو حسن ایدی."
مرتضی دئدی:" آناسی‌نین اوزونه نه‌جور باخیم؟"
آغا ایبراهیم کؤچه‌دن سسلندی:" تلیس‌لر حاضیردی گلین آپارین."
مرتضی دوردو. ضابیطه دئدی:" قانی گؤرؤسن‌می، حسنین قانیدی."
ضابیط قایپتدی، اوزونو اؤنه گتیردی، قارا اوزونو. یئکه بورنو یاپیشدی مرتضی‌نین اوزونه. سونرا حاجی فیروز کیمی قیرمیزی دوداق‌لارینی مرتضی‌نین دوداق‌لاری‌نین یانینا قویدو. مرتضی‌نین اوزونو یاواش اؤپدو:
" منی باغیشلا صوبح من ده سنین دؤشمنین‌یدیم. بلکه ده من حسن کیمی‌لری اؤلدورمؤشم. بلکه أصلن حسنی من اؤلدورمؤشم. منی باغیشلا."

مرتضى اۆزۆن دالي چكدى. جاوان ضابيطين اۆزۆنه باخدي . جاوان ضابيطين گۆزلريندن، بيردن ياش قاينادي و سانكي ايشيقلي گۆز ياشي حۆبابلاريڭنين يانسيماسيندان، باخيشيڭنين رنگى گۆرۆندۆ. بالاجا گۆزلرى ياشيل ايدي. گۆز ياشي آخدي و گۆزلرىڭنين ياشيللېغي دا بيردن ايتدى، سانكي رنگده گۆز ياشيڭيلا آخيب‌دير. ضابيط دئدى:" ايندى سنين يانيڭندايام."

مرتضى دئدى:" سن بو گۆز ياشلاريڭيلا آدام اۆلدۆرنمزسن، بيزيم حسنيميزى اۆلدۆرنمزسن."
" بلكه ده سيزين حسنيزى اۆلدۆرمه‌ميشم. بيل كى من ده خالقا طرف گۆلله آتميشام. دئديم:" سيز ايندييه‌جن گارديڭلاري ووروب اۆلدۆرۆبسۆنۆزمۆ"
بلى دگيشندن سۆنرا، ووروب ايكى گارديلاردان اۆلدۆردۆم و سۆنرا قاچديم قيشلانين او يانيڭندا اۆلان خندقينه. هاوا قووەلرى نين اوشاقلاري گۆردۆلر من ايكى گارديڭي اۆلدۆرمۆشم. قۆرخوردولار آرخامدان وورسونلار. منى آتشله قۆرودولار آتيلديم خندقه. سيلاحي توتدوم گارديڭلارا. چۆن سربازلاري اۆزۆم خندقلره مأمور إتميشديم مۆضئعلرينى بيليردىم. قيشقيريب دئديم، تسليم اۆلسونلار و تسليم اۆلماليديلار. سۆن اوياريڭي وئردىم. دئديم كيمم، اۆنلارا كيم اۆلماغيڭي دئديم. مندن اۆستۆن ضابيطيم آتشله جاواب وئردى. بيز ده او قدر ووردوق پارام پارچا اۆلدولار.مرتضى دئدى: " پس سن گارد ضابيطى يدين، يئر قووەسى دَگيل؟"
" بلى من گارد ضابيطى‌يديم."
مرتضى دئدى:" نييه گلدين بو خندقه؟"
" بو خندق عاليدى. بۆرانين ياخشي دورومو واردي. بوردان تانك‌لارين قاباغيڭي آلماق اۆلار. سيز ده قۆرخماز آدام‌لارسينيز. من اۆزياندان گۆرۆردۆم بيز صفين اۆنۆنده‌يىك. من بيليرم گارد نه إتمک ايسته‌يير."
آغا ايبراهيم قيشقيردي:" بابا، پس نييه گليب تليس‌لرى آپارميرسينيز؟"
مرتضى دئدى:" ايندى گليريک آغا ايبراهيم بير ديقه دۆزۆن."

گارد ضابیطی جیبیندن بیر تیکه قاتلانمیش کاغاذ گؤتۏردۏ، آچاندا اوشاق‌لارین ایمتاحان ورقه‌سی‌نین أن بۏیوندایدی. بیر کیچیک میداد، بارماق بۏیدا، شالوار جیبیندن چیخارتدی. گۏننئی قوزئی، گۏن چیخان، گۏن باتانی کاغاذدا موعین إتدی.
" من بو بۏلگه‌نی اووجومون ایچی کیمی تانیرام. گئچن نئچه گۏنده بۏزانین نقشه‌سینی ذئهنیمده دفعه‌لرله گۏزدن گئچیرمیشم. بو بۏلگه ساواش بۏلگه‌سیدی. بورا تهران نو خیابانیدی، همان دماوند. بیز اولان یئر. ایندی فۏزه مئیدانیندان، حربی بۏلگه‌نین باتی طرفیندن باشلایيب گلیرم دۏغایا، گۏننئی قوزئیی ده اۏنوتمورام. بو اۏن مئتری دوراغی شرقده‌یدی. ألهادی مچیدی ده بوردا. بونلار إولردیلر. بورا هاوا قووه‌سی‌نین قیشلاسیدی. طیاره مئیداني دوراغی دا بوردا. هاوا قووه‌سی‌نین اۏتوز مئتیری ده بوردا. قارشیدا اۏ یان‌لیق قوزئی طرفی وحیدیه خیابانیدی. توانیر شیرکتی بورادی. قوزئیده، بورا پدر سانیدی. دوروم دگیشسه شاه قایيتسا بو إرمنی محله‌سینی تۏرپاق‌لا بیر إدرلر. إرمنی‌لر ده اینقیلابی اۏلوبلار. سحر بیری دئییردی من بیرم خانین نوه‌سییم. بو نارمکین اۏتوز مئتریدی کی، قیرخ آلتی مئتری بۏلۏر. سمنگان، اۏتوز مئترین باتی طرفینده‌دی، دۏغویا ساری یوخاری‌لیق اۏتوز مئتیر، هارا یئتیشیر؟ هفت حۏض مئیدانینا. نارمکین کلانتری‌سی بورادی. بو دا سرسبز دۏرد یۏلو. بو دا قیرخ بئش مئتیر دۏغودان تهران پارسا و باتیدان سئیدخندانا چیخیر. آشاغالیق دماوندین یانیندا کۏمئیل مچیدیدی. ایندی نئچه جنازه وار مچیدده آللاه بیلیر. بورا تهران پارسدی. بورا فلکه و بورادا تهران پارسین فلکه‌سی. بو تهران پارسین اۏچ یۏلودو.دۏزدۏ؟ ایندی گلن گۏنئیه. بورا تهران پارسین اۏتوبانیدی. آت چاپدیرماق بوردا و بو دا چایین آرخاسی گلیر چیخیر بو کۏرپۏیه. سئل قایتاراندی. بورا فرح آبادی، گئدیر چاتیر ژاله مئیدانینا، همان شهیدلر مئیداني. بو أفسریه اۏتوبانیدی. چایین بوردا داوامی وار و بو دا قصر فیروزه و هاوا قووه‌سی‌نین قیشلالاریدی و دیيده کی فرح استادیۏمودو. قایيداق فرح آبادلا، دماوندین مسافه‌سینه. بورا وثوق، اۏتوز مئتریدی. بورا ووثوق مئیداني. بورا تهران نووون کلانتری‌سیدی، تخمینن عۏمرۏنۏ وئریب سیزه. بورا ماندانا سیناماسیدی، خندق‌لرینی راحاتجا گۏره بیلرسیز. بورا آشتیاني

مئيدانېدي و بورا پارس ژاندارماسي. ايندى، تانک‌لار هاردان گلرلر؟ آب علی و لشکردن، تهران پارس اوّچ يۇلونا يئتيشنده، ايکى يۇل‌لارې وار يا بيرباشا گليب بيزيم خندق‌لريميزدن گئچيب گئدرلر فوزيه مئيدانېنا و ياخوذ باشقا يئرلره، و يا دا چؤنرلر سۇلا، تهران پارس اوتوبانېندان، فرح آبادا گئدرلر اوردا قصر فيروزه‌دن ياردېم آلېب گئدلر ژاله مئيدانېنا."

مرتضى دئدى:"من بو محله‌نين اوشاغېيام. جناب سروان سن أل گؤرۇرسن، من أللين تۇک دامارلارېنې دا تانېيېرام بئله. سنين پيلانېن قضيه اوّسته‌دى. ايندى جغرافيا فرق إديبدى. تانک هاردا. گارد هاردا و يئر قووه‌لرى هاردا. عسکر والى‌سينى مأمورلارې هارادېر بيز هاردايېق. کۇکتئل مۇلۇتۇف‌لار هاردا و همين. جغرافيا ايندى اينقيلاب جغرافياسېدې. بيز قۇيمارېق بو تانک‌لار بوردان گئچسين. سن بو قاتيل‌لردن قېرېب بيزيم طرفيميزه گليبسن. شانسېن واردېر. دۇشمنيميزين گؤلله‌سى‌له اؤلسن شهيد اوّلارسان قالسان‌سا قهرمانسان.آنجاق صۇبح اؤلسه‌يدين بير دېگرسيز جنازه‌يدين، اؤلمه‌سه يدين اوّچ گؤن سۇنرا إعدام اوّلاردېن. پس من سۇينيرم بيزيم يانېمېزداسان. ضابيط مرتضى‌نېن صداقتيندن چاشقېن اوّلموشدو.مرتضى اوّنو لاپدا شاشېرتدې:" سن بو کيشينى تانېرسان‌مى؟" منه ايشاره إديردى، ضابيط قارا اوّزۇنۇ، منى تانېمېر دئيه اوّسته آتدې، مرتضى دئدى:

" اوّن‌سککيز ايل زيندانديدې و ايکى ايلينى يالقېزاقديدې. سانما يئتميش ياشې وار. قېرخ ايکى قېرخ اوّچ ياشدان چوخ دَگيل. بيليرسن‌مى نييه زيندانديدې؟ اوّن‌ايکى نفر چاووش‌لا ايکى کاماندا‌سې‌نېن أل‌له بير آمريکالې ضابيطى، تبريزده إعدام اوّلماسې‌نېن شاهيدى اوّلوب. دۇشۇن، بو دا گؤز عوضى گؤز دَگيلدى. ايگيرمى‌سککيز گؤز ايکى گؤزۇن قارشې‌سېنديدې. ايندى ده فقط بير يئرده أمنيتى وار. بيليرسيزمى هاردا جناب سروان؟ بوردا خندقده، چۇن ايراندا اوّلان بير شرف‌سيز آمريکا جاسوسو، ايفيل ايفيل آختارېر اوّنو اؤلدۇرسۇن!"

" نييه؟"

" چۇن قۇرخور بير گؤن اوّ علنى و جهانى محکمه ده، دوروب دئسين بير آمريکالېيا گؤره اوّن دؤرد نفرى تبريزده إعدام إديبلر."

دئدیم سوزرون بو یئکه‌لیقدا دا دَگیل مرتضی جان. طرف دۆشۆنۆر، من بیلیرم باجی‌سی هاردا. مندن باجی‌سینی ایسته‌ییر. همین. من اونا إله ده اؤنملی دَگیلم."
مرتضی دئدی: " گئچن گۆن‌لرده همان بو جاسوس بیر قادینی باجی‌سی‌نین گۆل‌خاناسیندان چارمیخا چکمیشدی، چۆن بئله بیلیردی او حسین آغانین باجی‌سیدی."
" حسین آغا کیمدی؟"
مرتضی دئدی:" همان قبرخ ایکی اۆچ یاشدا یئتمیش یاش."
آغا ایبراهیم هارای تپدی:" بابا گلین بو تلیس‌لری آپارین. بیزیم ایشیمیز وار و أصلن سیز نمه‌نه‌یه گؤره بو قدر بحث إدیرسیز؟"
گارد ضابیطی بو سۆره‌ده، مات -مات منه باخیردی. مرتضی کۆچه‌یه طرف گئدنده دئدی:
" اۆره‌گیم چوخ ایسته‌ییر هوشنگ بورالاردا تاپیلسین!"
ضابیط سوزدو:" هوشنگ؟ هوشنگ کیمدی؟"
" هوشنگ همان آمریکا جاسوسودو. همام یازیق قادینی چارمیخا چکن آدام."
و گئتدیک. هامی ایکی اۆچ دفعه گئت گلده اون‌دؤرد اون‌بئش تلیسی کۆچه‌دن چکیب گتیردیک خندقه و خندقی داها دا مؤحکم إتدیک. سونرا آغا ایبراهیم بیر سبد پؤرتاغال، آلما و چای چایدانی‌لا مژمئییده نئچه بؤیۆک لیوان‌لا بیزه قوشولدو. مرتضی، آغا ایبراهیما دئدی یئنی خندقه گلن آدام،اۆچ دؤرد ساعات اؤنجه‌یه‌جن گارد ضابیطی‌یدی ایندی میللته قوشولوبدور و دئیه‌سن ایلک ایشی هاوا قووه‌لری‌نین گؤزۆ اؤنۆنده، نئچه گاردی اؤلدۆرمکدی. آغا ایبراهیم چای لیوانینی سویوماق اۆچۆن پۆفله‌یرک، منه مرتضی‌یا سیرلی باخدی . چایینی عجله‌یله ایچدی دوردو دئدی:" من آرخاداکی خندقین اوشاق‌لارینا باش چکیم گلیم." آغا ایبراهیم گئتمک همان، مرتضی دوردو. سیلاحینی حاضیرلادی. ضابیطین آرخاسی بیزه‌یدی چای ایچیردی، مرتضی سیلاحی‌نین لۆله‌سینی قویدو ضابیطین بؤیرۆنه. گارد ضابیطی قایپدیب گؤزلرینی - او قارا اۆزۆن اۆستۆندن کی هله ده گؤز یاشی‌نین نازیک و آیدین ایزی اوندا گؤرۆنۆردۆ- مرتضی‌نین اۆزۆنه تیکدی. مرتضی سرت و أدبلی لحن‌له دئدی:

"گئت اوتور اوردا ألللريوى قوى باشپوا."
ضابيط تام ساكيت اوڭوب، اوتوردو تليسلرين يانپندا و ألللرينى قويدو باشپنا. خېردا گؤزلرى- بير يئرده چالپنان ايكى مېخ كى زحمتله گؤرۆنۆر- بير آز شاشقپن گؤرۆنۆردۆ، آنجاق اۆزۆنده قورخو يۆخودو. مرتضىنې تاماشا إديردى. حتتا بئله گؤرۆنۆردۆ مرتضىدان خوشو گلير. بلكه تخمين إتمک ايستەييردى مرتضى هانسې دار دستەدن اوڭا بيلر. مرتضىنپن دوستلارې گارد ضابيطينه باخپردپلار. كسين ضابيط إله فوت فنلرى بيليردى ايستەسەيدى بيزيم هامپنپزې ووروب شيل كۆت إدردى. و ايديعاسپنا رغمن بلكه ده ميللته خايين ايدې و بيليردى بيزه زيان وورسا جان قورتارا بيلمز.
ضابيط دئدى:" فقط ژ-٣ دن موغايات اوڭ. چۆخ حساسدې."
" قۆرويارام، يالان دئسەن داها حساس اوڭلار و تامام گۆللەلرىمى بئينيوه بۆشالدارام.!"
" من يالان دئمەديم سيزه قۆشولماقا جانپمې خطره سالديم. منه پيس نيتين اوڭلماغپندا، حاقلپسان. آنجاق محكمەسيز آدام اؤلدۆرمه."
" آما شاه اؤلدۆرۆدۆ، دَگيلمى؟ ساواک اؤلدۆرۆردۆ، يۆخمو؟ هوشنگ، حسين آغانپن دالې سپجا گزن، بير سوچسوز قادپنې چارمپخا چكدى، دَگيلمى؟ بونلار سنين أرباباڭارپن ايدې. أرباباڭارپن همشه محكمەسيز اؤلدۆرۆردۆلر. بيز محكمەسيز اؤلدۆرمەريک. آغا ايبراهيمپن گلمەسينى گؤزلەريک. إله بو خندقده محكمه إدەريک سنى. اؤلدۆرمەلى اوڭلسان سنين إعدامپن بيزه اۆرَک وئرر. اؤلدۆرمەلى اوڭلمازسان إعدام يۆخ اؤپەريک. يانپمپزداسان يۆلداشپمپزسان سۆنوناجان من اؤزۆم سنله گلەرم.
ضابيط باشپنې تسليم دورومدا آشاغا سالدې.دئدى:" چۆخ ياخشې." و باشپنې سالدې آشاغا.
ايندى قرار بونا اوڭورسا، بيز بونو موحاكيمه إدک، نه حاقلا موحاكيمه إديرديک؟ يالنپز بو سببه كى بيز خطين بويانپندا او او طرفينده‌يدى‌مې؟ اوڭلماز بيرينى خندقده موحاكيمه إديب و بيتيرسن. خندق موحاكيمه يئرى دَگيلدى. تبريزين او باغپندا، مندن تفتيش إدنده، اۆرەگيمده همشه سۆروردوم نه حاققپلا مندن تفتيش إديرلر؟ حيس إديردپم مندن گۆجلۆدۆلر اونون اۆچۆن منى تفتيش إديرلر. كيمسه گۆجلۆ اوڭلسا

ضعیفی موحاکیمه إدر. چوخلاری جانیدیلار من اوزوم فوزصت تاپسایدیم سروان کیرازلی‌نی اؤز بوش ألیمله خفه‌لردیم
آنجاق بیلیردیم من آدام اؤلدورنمزدیم. زیندانداندان چیخمیش بو ایکی اوچ آیدا قضادان اینانمیشدیم جانی‌لار اینصافلی موحاکیمه اولمالیدیلار. چوّن عدالت مئعیاری، آدامین دوشمن‌لری حاقدا گوجلو ایشلنمه‌لیدی. چوّن دوشمنی محکمه‌سیز و یا ناقیص محکمه‌یله اؤلدورسک، سونرا بیزیمله ایختیلاف‌لاری اولان دوست‌لارینیزی دا، محکمه‌سیز اؤلدوره بیله‌ریک. اینانمیشدیم بیز گوجلو اولساق دوشمن‌لریمیزی اؤلدورمه‌گه إحتیاج اولمایاجاق‌دیر. اونلاری اؤز حال‌لارینا بوراخساق یا بیزیمله دوست اولارلار یا دا اؤلرلر.آنجاق تأسوّف‌له مرتضی ژ- ۳ أللینده بیزیم خندقده حوکومت ایدی، بو ضابیطی موحاکیمه و گوللّه‌مک ایسته‌ییردی. أللبته، آغا ایبراهیم قایدیب دئسه‌یدی هئچ بیر ضابیط عسگرلرین اؤلدورب خالقا یاپیشمایاجاق‌دیر.
دئدیم:" مرتضی، بو کیشینی بوشلا گئتسین!"
" نه؟"
" بیز آللاه دَگیلیک. بوشلا گئتسین!"
" عجب سؤز دئییرسن حسین آغا!"
" بیز کیمسه‌نی موحاکیمه إتمه‌گه حاققیمیز یوخدو. حتتا آغا ایبراهیم قایدیب دئسه بو کیشی بیزیم حسنی اؤلدورّوب و دئدیگینه رغمن، اؤز عسگرلرینی ده اؤلدورّوب خالقا قووشمایاجاق‌دیر بئله، یئنه ده اونو موحاکیمه و إعدام إتمک حاققیمیز یوخدور. بوراخ گئتسین!"
" گئدیب گاردلارا یاپیشسین سن‌له منی ده ووروب اؤلدورسوّنمو."
" سن اونو بوراخسان گئدیب گاردا یاپیشماز، آما سن اؤتورمزسن اؤزو قاچسا گئدیب دوشمن‌لره یاپیشار و بیزیم اوزومؤزه دورار."
ضابیط دئدی:" منیم گئتمه‌گه یئریم یوخدی. بوردا قالیرام قونو آیدینلاشسین.
دئدیم:" دور هارا گؤیلوّن ایسته‌یير گئت."
ضابیط دئدی:" گئتمیرم. سیز منی موحاکیمه إده‌سینیز یا إتمه‌یه‌سینیز منیم حالیما فرق إتمز. من اوره‌گیمده قرارپمی وئرمیشم. سیزین أللینیزدن هر نه گلیر إدین. سیز ایلک گوندن شاه‌لا موباریزه إتمه‌گه قرارلی ایدیز. منیم بئله بیر قرارپم یوخودو. گاردین ضابیطی‌یدیم، بیر ایمتیازلارپم

واربيدي و شاهين جانيني قوزرومالي ايديم. بۆيۆن صۆبح من دگيشديم. سيلاحي اوزۆمه چئويردیم. اوز عسگرلريمی کی، تربيت إتميشديم منيم دستوروملا سيزی اوٚلدۆرسۆنلر، اوٚلدۆردۆم. ايندی بو آغا مرتضی منی اوٚلدۆرسه، سيلاحي اوزۆنه طرف توتار، اوزنو اوٚلدۆرمه‌گه حاضېر اوٚلمايان بيرينی اوٚلدۆرر."
مرتضی دئدی:" سۆزۆم يوخدو.آما سنی آزاد إتميرم. آغا ايبراهېم گلينجه أل‌لرين باشېوين اوٚستونده اوٚلمالېدي. اينامېم دگيشمه‌يېبدی، بعضی‌لری شاهيد گئچمزسه کی، سن اوٚز آدام‌لارېوي ميللته گوٚره اوٚلدۆرۆبسن، من سنی إعدام إده‌جه‌يم."
دئديم:" سن‌له من کيمسه‌نی إعدام إتمک حاققېمېز يوخدور. بوراخ گئتسين."
ضابيط دئدی:" من سيزه دئديم، گئتمه‌گه يئريم يوخدو. سيز هامېنېز قاچساز دا من بوردا قالېب سوٚن نفسه‌جن گاردلارلا ساواشاجاغام. سن ده آغا مرتضی، ايسته‌يېرسن منی موحاکيمه إت إعدام إت."
من باغېردېم:" بيز کيمسه‌نی موحاکيمه و إعدام إتمه‌گه حاققېمېز يوخدور."
مرتضی باغېردي:" پس قوياق دۆشمن‌لريميز يوغونلاسېنلار، شيشسين‌لر سوٚنرا بير گوٚن إله بوٚيوٚسۆنلر ايلک اوزدوق‌لاري يئره قايېدېب هامېني قېرسېنلارمي؟"
من باغېردېم:" يوخ! همشه دۆشمن‌لريميزين شيشمه‌سينه مانئع اوٚلماغا، بير يوٚل‌لار وار. اوٚ يوٚل‌لارېن بيری، أن ياخشي يوٚلدودا، بيزيم اوٚزۆموٚز يوٚغونلاېيب شيشمه‌يک، چوٚن اوٚ حالتده اوٚز دۆشمن‌لريميزه دوٚنۆشه ريک. کيمسه ده اوٚز دۆشمنينه دوٚنۆشسه، أصلينده اوٚز دۆشمنی‌نين أللی له اوٚلدۆرۆلوٚب،. اينتيحار إديبدی. بو بير اينتحاردي سن بو کيشينی- حسنی اوٚلدۆرسه بئله- خندقده موحاکيمه و إعدام إديرسن. اوٚ زامان اوزنو موحاکيمه و إعدام إده بيلرسن کی، سن‌له اوٚ إشيت اوٚلاسېز. إله کی، محکمه‌ده حاکيم و محکوم بيرگه موحاکيمه اولونارلار. هم اوٚ قانون کی حاکيمه اوٚلان حوکومتی، محکوما اوٚلان حوکومتدن، گوٚجلوٚ اوٚلمازسا، جنايتی داوام إتمکدن باشقا بير شئی دَگيل. سيلاحي قوی يئره و ايذين وئر بو کيشی دوروب گئتسين."

ضابیط دئدی:" آغا من نئچه دفعه دئییم بیر یئره گئتمک ایستەمیرم. بو خندق سیزین اوزلدوغو قدر منیمدی ده، خوشوز گلمیرسه دورون گئدین آیری یئره."
" إششک بئیین اوزلما ضابیط دور گئت!"
مرتضی‌نین دوستلاری‌نین بیری دئدی:" آغا ایبراهیم گلیر ایکی نفر ده یانیندادی."
" کیشی دور گئت!"
باشینی ترپەتیب دئدی:" یوخ! من دگیشمیشم و کیمسه منیم دگیشمەمی دگیشه بیلمز."
آغا ایبراهیملا خندقه گلن‌لرین ایکی‌سین بیری، هاوا قووه ضابیطی‌یدی و اوردو پالتاری أگینیندەیدی، آما درجەسی بللی دَگیلدی. او بیری باش گؤزۆنۆ بیر بؤیۆک یزدی دستمالا توتموشدو فقط بورون، آغیزی و گؤز باجالاری إشیکدەیدی. آغا ایبراهیم گارد ضابیطینه کی هله ده أل‌لری باشیندایدی -باخدی و ماجرانی چوخ قیسا یانینداکی‌لارا آچیقلادی. هاوا قووه ضابیطی گارد ضابیطیندن کیملیک کارتین ایستەدی:
" کیملیک کارتی شالوار جیبیمدەدی گلین گؤتۆرۆن."
مرتضی هله ده ژ-۳ یی گاردا ساری توتموشدو. یزدی دستمالا اۆزۆن توتان کیشی ایرەلی گئتدی گارد ضابیطی‌نین شالوار جیبیندن بیر آز زحمت‌له کیفینی چیخاردیب آچدی، نئچه آن کیفدەکی‌لری اوزیان بویان إتدی، کارتی چیخاردیب وئردی هاوا قووەلر ضابیطینه.

ضابیط کارتی آلدی دئدی:" سیز بیرینجی اون‌باشی رحمان عضیدانلوسونوزمو؟"
" بلی."
هاوا قووەلر ضابیطی مرتضی‌یا دئدی:" اۆزۆنۆ سیله بیلرسن‌می؟"
مرتضی ژ-۳ - ساغ ألینده اوزلارکن، سۆل ألی‌له کۆتونون جیبیندن دستمالی چیخاردیب وئردی دوستونا.
"او چایدانین سویویلا دستمالی یاشلا، گئت اۆزۆنۆ تمیزله."
جاوان اوغلان ایرەلی گئدی هله ده داغ اوزلان و بوغو قالخان چایدانین سویویلا دستمالی یاشلادی گئتدی گارد ضابیطی‌نین اۆزۆنۆ سیلدی.

جاوان اوغلان دالي چكيلنده كيشىنين اۆزۆ، چوخ گۆلۆنج اولموشدو. ياخشي تميزلنمەميشدى، آنجاق آغ قارا دريسىنين آلتېندا، قارا و ياش لكەلرى إشيگه چېخمېشدي.
ضابيط دئدى:" كارت اؤزۆنۆندۆ."
آغا ايبراهېم دئدى:" نۆلسون كى؟"
قۆرخوردوم گارد ضابيطى يالان دئسين و يالان دئمک همان اؤلدۆرۆلمەسى حتميدى. گارد ضابيطى اؤزۆ ايضاح إتدى:" من همان ضابيطم گئديب قېشلادان آراشدېرا بيلرسيز، هاوا قووه ضابيطى سروان شاهرخدان، سۆروشا بيلرسيز. من گارد عسگرلريندن، ايكىسينى اؤلدۆرندن سۆنرا گئديب اۆلارا قۆووشدوم."
هاوا قووه ضابيطى دئدى:" دور!"
گارد ضابيطى دئدى:" من بۆ خندقدن بير يئره گئتمەرم. من گاردا خيانت إديب و ميللته قۆووشان بيرينجى ضابيطم. بورا اؤن خندقدى. من دگيشميشم. اؤزۆم بۆ دگيشمەگيمه آلېشمېشام. باشقالاري آلېشمايېبلارسا آلېشسېنلار. ياخشيسي بودو جناب سروان گئديب تدقيق إتسين سۆنوچو بۆ آغالارا دئسين."
هاوا قووه ضابيطى اۆزۆن توتان كيشييه دئدى نه إدک؟
كيشى دئدى:" سيز قالېن من گئديم آراشدېرېم گليم."
" چوخ ياخشي."
كيشى گئتدى. هاوا قوه ضابيطى آيري سۆرولاردا، گارد ضابيطيندن سۆردو. مرتضى هله ده ژ-٣ يى اونا طرف توتموشدو اۆ دا آلېرينى باشېنا قۆوموشدو، باشي دا آشاغايدي.
مرتضى دئدى:" جناب سروان بۆ ضابيط يالان دئسه نه إدک؟"
" ايمامېن دفترينه تحويل وئرەريک واختېندا موحاكيمه اۆلار."
" ياني بيز اؤزۆمۆز ايشينى آشېرمايماقمي؟"
" يۆخ. بيزيم إله بير حاققېمېز يۆخدو."
" كيم دئييب إله حاققېمېز يۆخدور!"
" كيمسه دئمەييب. آنجاق بيز اينقيلابا ياپېشمامېشېق كى، اؤزۆمۆز آدام موحاكيمه إدک."
مرتضى دؤندۆ منه طرف:" دئيەسن جناب سرواندا سيزينله مووافيقدى."

ایستەییردیم دئیەم هن بلی هم ده یوخ، دئمەدیم. ایبراهیم آغا دئدی:"من ده جناب سروان‌لا مووافیقم."
اۆز گۆزۆنۆ توتان کیشی، قایپتدې کیمسەیله دانیشمادې، ألینی اوزالتدې گاردین ضابیطینه ألینی توتدو قالدیردې اۆرتۆلۆ اۆزۆنۆ، قویدو اونون آغ قارا قیرمیزې اۆزۆنه اۆپدۆ سۆنرا مرتضی‌یا دئدی:
" بو ضابیط بۆیۆن أن بۆیۆک خیدمتی ضابیطلردن نئچەسینه إدیب‌دیر. او بیزدندی."
مرتضی دئدی:" من جناب سروواندان عۆذۆر ایستەییرم، آما دۆشۆنۆرم منه حاق وئرسینلر إحتیاط إتدیگیمه گۆره."
هاوا قووەلر ضابیطی دئدی:" هامیمیز إحتیاط إتمەلییک."
باش گۆزۆ اۆرتۆلۆ کیشی دئدی: اۆنملی خبریم وار. تهرانین اوردو قاماندئری بیر اۆنملی إعلامیه وئریب. گئت -گل یاساق ساعات‌لارینې دگیشیب. دستور وئریب کیمسه ناهاردان سۆنرا، دۆرد یاریمدان، سحر بئشەجن إشیکده اۆلماسین."
آغا ایبراهیم دئدی:" یانې گئدک إومیزەمی؟"
" قایپداق سنگره" لحنی ایستئهزالې ایدی.
گارد ضابیطی دئدی:" کودئتا ایپی گلیر." لحنی جیددیدی و خیردا گۆزلری کۆر کیمیدی.
اۆزۆنۆ اۆرتن کیشی دئدی:" گۆرنمزلر شهرین هر طرفیندن فوزه، تهران نو و فرح آبادا طرف گلیرلر. نئچه موختلیف یئرده کلانتری‌لری آلیلار و قالانیمې دا آلیرلار خبرلره گۆره. گل گئت یاساق‌لیق ساعاتی دگیشیبلر خالق خیابان‌لاردا اۆلماسین و اوردویلا گارد، تهرانی آلسینلار. سۆنرا کیم إویندن چیخسا وورسونلار اۆلدۆرسۆنلر، هامیدان اۆنملی بیلیرسیزمی هارا تهلۆکەدەدی؟ إله بورا، هاوا قووەلر قیشلاسې، بورا ییغیشان سیلاحلې قووەلر. میللت و اینقیلابا قوشولان هاوا قووەلری‌نین آدام‌لارېدې. بونلار، نئچه آیدا إدیلن ایش‌لری، دۆنن گئجەدن بئش‌یۆز آلتې‌یۆز اۆلۆ و اۆلۆم حالدا اۆلان‌لارې، خطره سالسینلار. بونلار اینقیلابې قویلاماق ایستەییرلر. بیزیم إولریمیزه گئتمەگیمیز جانیمیزې هله‌لیک قورتولا بیلر، آما صاباح بیری گۆن إولریمیزه تۆکۆلۆب تک به تکیمیزی تاپیب آپاریب إعدام جوخەسی‌نین اۆنۆنه قۆیارلار. اۆندان اۆنملی اینقیلابدې. بونلار اینقیلابین قاتیلیدی.

بیز إولریمیزه گئدک نؤلسون؟ بیزیم گئری قایېتماغا یؤلوموز یؤخدو، بو یؤلدا هامېمېز اؤلسک بئله. بو خندق أصلی خندقدی. دامداکې خندق‌لرین هامې‌سې ، آرخاداکې‌لار و اؤنده‌کی‌لر. بیز گئتسک إومیزه خالق إوده قالارلار. اوندا اوتوز ایل داها سېخېنتېدا اوزلاق تا بیر باهانا اوزلا خالق تؤکؤله إشیگه. بیزیم قایېت یؤلوموز یؤخدور. إویمیزه گئتسک، ایلک گؤردؤکلری ایش بودو کی، بو گارد ضابیطینی توتوب باشقالارېنا عیبرت اوزلسون دئیه اؤلدؤره‌لر، سؤنرا جناب سروان، سؤنرا تامام اؤرگنجی و همافرلری، سؤنرا بیزیم اؤزؤمؤزؤ.. پس بیز خندق‌لری داها درین إده‌ریک، چؤخلو کؤکتئل‌مؤلوتوف ألده إده‌ریک، چؤخلو مانئع دؤزلده‌ریک. میله تاپارېق تانک‌لارې اؤز یؤل‌لارېندان چېخاردارېق دئیه، تانک‌لارې اوتلارېق، خایین گاردېن إوینی یېخارېق. شاه گئدیب بونلار نه کارادې؟ ایندی مملکت ایش‌لری، خالقدا اوزلان سیلاحېن ألینده‌دی. و کلانتری‌لری آلان اوشاق‌لارېن ایشی دؤرد دنه بدبخت پاسباني چېرپماق دَگیل کی. کلانتریده اوزلان سیلاح‌لار اؤچؤندؤ. قېشلادا اوزلمایان دوست‌لار بلکه بیر قونونو بیلمه‌یه‌لر، بوگؤن صؤبح قېشلادا اوزلان دوست‌لار بئش دنه تانکې ایشدن سالدېلار.هاوا قووه‌لری‌نین آدام‌لارې بو ایشی باشارېرلار، بیز ده اونلاردان اؤرگه‌نه ریک. بو قدر کامیؤن و ریؤنو اوتلادېق، یئنه اوتلارېق. خالق او قدر داوا، پانېق، میوه یئمک گتیریبلر یؤز گؤن ده خیاباندا دایانساق، یئنه ده هر شئییمیز واردې. تهرانېن بؤتون إولری‌نین قاپې‌لارې بیزیم اؤزؤمؤزه آچېقدې. خالق تهرانېن أطرافېنداکې یؤل‌لارې باغلاېبلار، آیرې یئرلرین اوردو قووه‌لری تهرانا گلمه‌سین دئیه."
مرتضی دئدی:" بو سؤزلرین هامې‌سې اؤنملیدی. آنجاق بیر شئی داها اؤنملیدی. بیزلردن بعضی‌سی اوتوز قېرخ ساعاتدې یاتمامېشېق. دؤنن دؤققوزدان بوردایېق و اوندان اؤنجه ده اون‌دؤرد اون‌بئش ساعات اوزیاق ایدیق.
هاوا قووه‌سی ضابیطی دئدی:" اوزیاق قالا بیلنلر، ایندی کئشیک وئرسینلر. اوزیاق قالا بیلمه‌گن‌لر یاتسېنلار. باخمایاراق هنده‌وردن سس صدا گلیر آنجاق بلکه بعضی‌لری بیر آز استراحت إده بیلرلر. گرچک ساواش هله باشلانمایېب‌دېر. تکجه بیر پادیگان و نئچه کلانتری کؤچؤبدؤر."

آرخادان مؤتۆرسیکلئت سسی گلیردی. بیری تک به تک خندق‌لره باش ووروب بیر سؤزلر دئییردی گئدیردی. تئزلیکله بۆلۆندی ماجرا نه‌دی. مؤتۆرسیکلئتدن اؤنجه، پیامی چاتدی. ایمام و بازرگان والی‌نین بیلدیریشینی قانون دپشپندا، بیلیب و خالقدان ایسته‌میشدیلر خیابان‌لارا تؤکۆلسۆنلر. جهاد حؤکمۆندن سؤز گئتمه‌میشدی آما هده‌سی وارپیدی. سؤنراسی هر یئرلدن گلن‌لر چوخالپردپلار. خندق‌لر داها دولو اولوردو. دام‌لار، آدام‌لارلا دولوردو و موختلیف خبرلر آغپزدان آغپزا گزیردی. أن اؤنملی خبرلر تهرانپن موختلیف کلانتری‌لرین کؤچمه‌سی، اؤزللیکله بیزیم طرفده‌یدی. أسلحه‌یدی کی گتیریب خالقا داغپدپردپلار. بیردن گؤردۆم گارد ضابیطی خندقین او یانپندا یاتپبدي و مرتضی‌یلا دوست‌لاري دا او بیری طرفده. یۆرقونلوق إله آیاقدان سالمپشدي هر دؤردۆ ده یوخودا چوخ شدید مئهربان و معصوم گؤرۆنۆردۆلر. سؤنرا آیري بیر مؤتۆرسیکلئت گلیب دئدی، نئچه تانک قپشلانپن گۆنئی طرفیندن قپشلایا گیریبدیلر. ضابیط و اؤنه‌ری‌لر و قرارلاردا ایشتراکي اولان اۆزۆ توتوق جاوان، أل‌لرینده سیلاح قاچدپلار یاري یۆلدا قپشلایا گئدن بیر کامیۆنا میندیلر. قپشلادا آتپشما بترلشدی.چوخ چاشپردپم خندق داش‌لارپمپزپن دؤردۆ بو سس صدالاردا نه‌جۆر یاتا بیلیردیلر.

آغا ایبراهپم دئدی:" نییه یاتمپرسان؟"

یاواش دئدیم:" روقیه خانپم فرنگیس خانپما نه دئییب‌دیر؟"

تۆرکجه دانپشپردپم، آنجاق إحتیاط إدیردیم قۆرخوردوم دؤرد نفردن بیری تۆرکجه‌نی بیلسین.

" بو سس صدالار یاتسا دئیه‌رم سنه."

" یۆخ ایسته‌ییرم ایندی دئیه‌سن."

" اۆلماز."

" نییه؟"

" گؤرمۆرسن‌می حاجي گۆلاب گلیری؟"

حاجي گۆلاب أللینده مژمئیی یان یۆلدان چپخدي. گؤرنده خندقده من‌له آغا ایبراهپم اوزیاقدي، دئدی:"

" عجب زامانا اۆلوبدور، جاوان‌لار یاتپب ، قۆجالار اوزیاقدي."

آغا ایبراهپم سۆردو:" جیبهه آرخاسپندا نه خبر؟"

" بو گۆندن روقيه و أحمد و فرنگيس خانېم اوزدودا سيلاح‌لار بۆلۆمۆنده ايستيخدام اۆلسونلار."
" نه‌جۆر يانې؟"
" اينانېلمازدې. إله پادار كۆكتئل دۆزلديرلر."
" هاوا قاران‌لېقلاېير."
آغا ايبراهېم اولدوزسوز گۆڭه باخدې ."
" اوشاق‌لار كۆكتئل‌لرى داما آپارماق ايسته‌ېيرلر."
" آغا ايبراهېم دئدى:" منجه خندقيميزين ياريسېنې يان يۆلا آپارمالېيېق."
" نييه؟"
" ايلک قارشېدان ووراربق، تانک‌لار گليرسه آزېب داغېدارلار. يان يۆلا گئديب اوزدا ايش‌لرينى بيتيرريک."
حاجې گۆلاب دئدى:" حسين آغا بو ساندويچ‌لردن يئ چوخ دادلېدې."
ساندويچ‌لرين بيرينى گۆتوردۆم. تۆيوغويدو. ديشله‌ينده بيلديم نئجه ده آجېدېم خبريم يۆخوموش. آغا ايبراهېم آلا قاران‌لېقدا حاجې گۆلابېن اۆزۆنه زيللنميشدى.
" حاجې اوشاق هاردا؟"
" إوده."
من سۆردوم:" تک باشېنامې؟"
" يۆخ زهرا يانېندا."
" زهرا كيمدى؟"
" كۆلفتيميزدير."
آغا ايبراهېم دئدى:" حاجې سن نييه بو قدر ياخشې آدامسان؟"
" من أصلن ده ياخشې دَگيلم. نييه منيم ياخشې اۆلدوغومو دۆشۆنۆرسن؟"
آغا ايبراهېم ايشتاهايلا يئمک يئيركن دئدى:" بو ياخشې‌لېقدا ساندويچ‌لرى گتيرن آدام يقين ياخشې اۆلار."
" ساندويچ‌لرى خانېم و قاين‌آنان دۆزلديبلر."
" آما بورا سن گتيريبسن."
دامدان بير قادېنېن سسينى إشتديک:" اوزدا سيزين يئمه‌لينيز وارمې؟"

سس، صۆبح مرتضی اوردان قېشلاڼ هدف توتان دامدان گلیردی حاجې گۆلاب دئدی:"
" تۆیوق ساندویچیمیز واردې."
آغا ایبراهېم دئدی:" نییه قېشقېریرسان حاجې؟ بو دۆردۆ قېرخ ساعاتدې یاتمایېبلار."
" طرف سسیمی إشتمەلیدی یۆخسا یۆخ؟"
قادېن سسلندی:" گتیریرسیزمی اۆسته یا من گلیم آشاغا؟"
آغا ایبراهېم دئدی:" سیز گلین آشاغا."
اۆچۆمۆز ده گۆزلەدیک. دانېشمادېق. قېشلادان هله ده آتېشما سسی گلیردی. آما دئیەسن کیمسه صلاح بیلمەمیشدی داماداکې و خیاباناداکې خندقلر بۆش قالسېن، قېشلایا یۆل رویه بیلن آداملار گئتمیشدیلر. قالانې قالمېشدېلار، و بعضیلری یئنه دۆننکی یوخوسوزلوق و یۆرقونلوقدان دۆلایې، مرتضیگیل کیمی، یوخلامېشدېلار و یئنی آداملار کئشیک وئریب و دۆشمنین یۆلونو گۆزلەییردیلر.
بیزیم خندقه آددېم قۆیان، ألینده ژ-۳ و بئلینده کۆلت وارېیدې، دیکئی گۆللەلرین بئلینەکی قاطاردان پارېلداېپردې. اۆزۆ نیسبت یۆغونویدو، آنجاق اۆزۆنۆن دقیق موشخصاتی گۆرۆنمۆردۆ. أللی یاشېندا قادېن گۆرۆنۆردۆ. اۆزۆندەکی نیقابې یوخارې چکیب آنلېندان اۆسته ساخلامېشدې. سۆنرا ألینی گۆتۆرۆب اۆزۆنۆن نیقابېنې باشېندان چېخاردېب بۆینونا سالدې، خیابانېن او تایېندان گلن ایشېقلارېن آلتېندا گۆموش ساچلارې شئرین یاللاری تک، چیگینلرینه تۆکۆلدۆ.
آغا ایبراهېم کی، قادېنېن هئیکلی اۆزۆ و ساچلارېنا والئح اۆلموشدو دئدی:
" سیز اوردا تکسینیزمی؟"
" یۆخ نئچه نفر دۆستلارېمېز دا بیزیملەدیلر."
آغا ایبراهېم حاجې گۆلابدان سۆردو:" نئچه دنه ساندویچیم واردې؟"
حاجې گۆلاب دئدی:" آلتې دنه."
قادېن دئدی:" یاتانلار یئمک یئییبلرمی؟"
حاجې گۆلاب دئدی:" یئمک چۆخدو سیز بونلارې آپارېن، من گئدیب بونلارا یئمک و مئیوه گتیررم."
" واردېمې یقین؟"

" كسين وار. سيز بويرون."
" بو اوشاق‌لار دوروب آج اوزلارلار!"
" يئمک وار و بوندان آرتيق دا ايسته‌سه‌نيز واردي. مئيوه ده واردي.سيز يئددی نفرسيز. بوردا آلتي دنه ساندويچ وار و سيز بوردا قالين گئديم نئچه‌سينده گتيريم."
" زحمت چکمه‌يين بونلار يئتر."
آما حاجي گؤلاب گئتميشدی.
آغا ايبراهيم دئدی:" بيز بؤتون گؤنو بوردايديق. گؤرمه‌ديک سيز ناواخت گليب گئتديز اوسته."
" قادين گؤلدؤ:" بيز بينالارين داملاريلا گلديک. يئنی گلميشيک. کلانترينی آلپرديق. دوست‌لارپميزين بيرينده ايتييرديک. آماکلانترينی آلديق، دؤشؤندوق دامدان گلسک ياخشيدي أمنيتديدی.
دامدان بير قادين سسلندی:" مريم گلميرسن می؟"
قادين دئدی:" گليرم."
مرتضی يوخودا ديغپرلاندي. سانکي بير آن اوياندي. سؤنرا بيردن دوردو، يؤخولويدو آنجاق. دئدی:
" آنا، سن نييه گلدين خندقه؟"
قادين ژ- ٣ يی وئردی سؤل ألينه. ساغ ألينی قاوزادي قويدو مرتضی‌نين اوزونه. مرتضی هله يوخولويدو. آما آياقدايدي.
" آخي سن نييه گلدين خندقه آخي!"
قادين دئدی:" نه پهليوانسان! گير يات اوغلوم!"
مرتضی سانکي قادينين بو سؤزلرينی گؤزلؤيؤردؤ. إله اوجور يوخولو قايپتدي ايلک اوزلدوغو يئره و مئهرپبان خانيمين أمرين ايطاعت إدهرک گيريب ياتدي.
دئديم:" باغپشلايين مريم خانيم، سيز تهمينه ناصری آدينا بيرينی تانپرسپزمي؟"
قادين بير آز دايانديي سؤنرا دئدی:" يوخ تانيمپرام. نه چيدی؟"
" بيلميرم .منيم دوست‌لارپمدان بيری اونو آختارپر."
" نييه آختارپر؟"
" بيلميرم. بلکه إله بئله."

" من دوستلارىمدان سوراىرام گؤرۆم كيمسه تانىيىر يۆخسا يۆخ. تاپسام اونا دئييم كيم آختارىر اونو؟"
" يۆلداشىمىن آدى حسىن‌دى. چۆخ اۆرەگلى ايستەيير تەمينه ناصرى‌نى گؤرسۆن."
" بيلرسيز ايلگينج بير بۆحرانى دورومدور. دۆشۆنۆرم ديرى قالىرساق يقين دوستونوز، تەمينه ناصرى‌يه يئتيشر."
" بو سادەليكده اۆلدوغون دۆشۆنمۆرم. ايندييەجن ديرى قالمىشىق و چاتمايىب‌دىر."
" نۆرمال گۆن‌لر اۆنملى دَگيل‌لر، قرار اۆلورسا آدام ديرى قالسىن، بئله بير گئجەدن ديرى چيخار. سيز دوستونوز حسين آغايا بويرون ديرى قالماغا چالىشسىن. نهايت تەمينه ناصرى‌نين ديرى‌سى يا اۆلۆسۆ اونا قيسمت اولار."
حاجى گۆلاب قايىتدى. آيرى مژمئيى ألينده‌يدى. ايستى يئمەگين ايىى گلىردى.دئدى:
" چۆخ پيس چالايا دۆشدۆم. دئيەسن آياغىم دامار دامار اۆزلوبدور.آما قۆيمادىم مژمئيى أليمدن دۆشسۆن." سۆنرا اۆز توتدو قادىنا:" سيز ساندويچ‌لرى قۆيون قالسىن بو اوشاق‌لارا بو ايستى يئمەگى آپارىن اۆسته. بونو بو قۆنشولارىن بيرى پيشيريب. دۆشۆنۆرم هامىزا يئتر."
قادىن مژمئيى آلدى ألينه ژ-۳ ساغ ألينده‌يدى.
دئديم:" سيز ايكى دۆلو ألى‌له اۆزۆنۆزۆ داما يئتيره بيلمزسينيز. ايذين وئرين من مژمئينى گتيريم." قبول إتدى يۆللاندىق او اۆنده من آرخاسىندا.
دئدى:" كئشكه قووه چيراغىمىز اولاردى."
" نئچه گۆن اۆنجه منيم بيرى وارىم ايدى، آتدىم إشيگه."
" نييه؟"
" داها لازىم دَگيلدى."
" آما ايندى لازىمدى."
آچيق قاپيدان گئتديک ايچەرييه. حيطده فانىس قۆيموشدولار. بللى دگيلدى نييه چيراغلار يانمىردى. گئديب فانىسى گؤتۆردۆم بير دالاندان گئچديم، پيللەلردن قالخديق سۆنرا دۆندۆک سۆلا يئنه پيللەلردن اۆسته

گئتديک. اما يئتيشمه‌ميش قادين بير آن دوردو. نفسی‌نين تؤشه‌مه‌سينی ساندېم، دانېشاندا گؤردۈم سهو إتميشم.
" سيزين بو دۈستونوز تهمينه ناصری‌نی گؤرسه تانېيارمي؟"
" بيلميرم آنجاق منه دئييب تهمينه ناصری منيم همزادېمدي. پس يقين گؤرسه تانېيار."
" تهمينه ناصری اۈنون همزادېدي‌مي؟ بو حسين چۈخ ايلگينج آدام اۈلمالېدي."
" بيز هامېمېز بئله دۈشۈنۈرۈک ايلگينجدی."
" ايندی هاردا؟"
كسين خندق‌لرين بيرينده اۈتوروب. خيابان‌لاردا ياخۈد دام‌لاردا . اۈ دا سيزله منيم‌كيمی يئرله گۈگ آراسېندا بير يئرده آسلاقدي."
" من آسلاق دَگيلم. سيز ده دگيل‌سيز. بيزيم آماجېمېز رئژيمين داغېلماسي دَگيل‌مي؟"
" نييه؟ من قانئع آدامام. رئژيمين كاميل داغېلماسي منه يئتر. آنجاق..." آنجاق نه؟"
" منيم يۈل‌داشېم حسين بير آز سفئحدی. رئژيمين داغېلماسېندان اۈستۈن بير شئی ايسته‌يير. اۈنا تهمينه ناصری‌نی تاپماق رئژيمين داغېلماسېندان اۈستۈن دير. سانكي روحونون نجاتېني تهمينه ناصری‌ده گۈرۈر."
" يازېق! اومارېم نااۈمۈد اۈلماسېن."
" دَگيل!"
فانېسي قاوزادېم اۈزۈنه توتدوم. قاش‌لاري كوم قارايدي گؤزلری قارا و يئكه‌يدی. گؤز و دۈداق‌لارېن دا درين چين‌لر دۈشمۈشدۈ.گؤزلری‌نين آلتي تۈربالانمېشدي. بورنو ياراشېقلي ايدی، دۈداق‌لاري دۈلو بير آز دا ايری‌يدی.
اۈزۈنۈن قالاني آغ آپپاق ايدی، آما دری بۈزۈشمۈش‌لری دۈداق‌لارېندان باشلاېيردي و درين بيردايره، هر طرفدن ديک و كؤک أنگينده بيتيردی. بير درين فرق گۈمۈشۈ ساچ‌لاري‌نېن اۈرتاسېندان آچېلمېشدي.
" سهو إتمه، سن حسين اۈلسان أگر، من تهمينه ناصری دَگيلم."
فانېسي آشاغا إنديردیم دئديم:" بو مژمئيی آغېردي گئدک اۈسته."

سؤنرا دؤنؤب گئدنده، دئدیم:" سن تهمینه ناصری ده اؤلسان، من حسین دَگیلم."
مژمئینی قویدوم دامپن اؤستؤنه قایپتدیم. فانپس اؤلماسایدې قایپدا بیلمزدیم. حیطده فانپسې قویدوم یئرینه، او إودن چپخدیم، خندقه چاتماق همان قوم تلیس‌لرینه دایاندیم، او قدر یؤرقؤنویدوم، چؤخ تئز یوخو توتدو.
یوخودا نئچه نفرله ساواشپردیم، بعضن آراچې‌لپق إدیردیم ساواشماسپنلار، دئیه. سؤنرا، آذرشهر إوینده، شاه گئدندن سؤنرا یوخومون صحنه‌لری ، بو یوخومدا جانلاندې. ایلک بعضن شادی اؤلوردوم، بعضن علی، بعضن ده بو ایکی‌سی‌نین آراسپندا گئت گلده یدیم. بعضن شادی‌یا یاردیمجې اؤلوردوم و بعضن ده علی‌یه، آنجاق اؤست اؤسته شادی‌لا علی‌نین آراسپندا، آراچې‌لپق إدیردیم کی، ایلیشگی‌لری پؤزولماسپن. شادی‌نی آیدپنجا گؤرؤردؤم و همچنین علی نی. یوخوم داوام إتدیکجه، اؤنجه‌کی یوخوما رغمن، و بو یوخونون أول‌لرینه رغمن، نه شادی‌یدیم نه علی. اؤنلار ایکی فرقلی آدام‌لار ایدې بیر بیرینی تاماشا إدیردیلر و هر ایکی‌سی منی گؤرؤنمز اؤلوردولار. آنجاق بیر شئیدن قورخوردوم، قورخوردوم شادی‌یا یاخپنلاشپب او بؤیؤک تنه‌بیه گیرسین، و اؤنجه کی یوخومدا اؤز وئرن اؤلای اؤز وئرسین. علی‌نی ایکی تیکه، ایسته‌میردیم. ایندی بیلدیم، اؤنلارپن مسافه‌لری‌نین ، یاخپن‌لپغپنې ایسته‌میردیم، چؤن اؤنلارپن فاصیله‌سی‌نین آزالماسې، علی‌نین شاققالانماسې‌لا برابریدې. سؤنرا بیر خرابه إوین پیلله‌لری‌نین اؤستؤنده گئجه، فانپسې قالدپرپب روقیه خانپمپن اؤزؤنه توتموشام، او ایصرار إدیردی منیم شادیم او دَگیل و من اؤنون علی‌سی دَگیلم، و من گرک، بیر باشقا شادی و علی‌نین دالپنجا گئدم. سؤنرا او پیلله‌لرین باشپندا بیر قادپن ساچ یئرینه آصلانپن یاللاریلا، قپشقپرپردې، من تهمینه ناصری دَگیلم. من ده قپشقپرپردیم ایندی کی بئله دی من ده حسین دَگیلم. و باغپرپردیم: من نه علی‌یم نه حسین. نه علی نه حسین نه علی...
و بیردن گؤزؤمؤ آچدیم، مرتضی و گارد ضابیطی‌نین اؤزؤ، منیم اؤزؤمؤن یاخپن‌لپغپندایدې، مرتضی دئدی:" یوخو گؤرؤب! یوخو گؤرؤب!" ضابیط دئدی:" کابوس گؤرؤبدؤر! کابوس!" دوردوم

اؤزۆمۆ ييغيشدېرديم اوتوردوم. هامي اوياق ايدي، اوزاق‌لاردان، صۆبح و ناهاردان سۆنرا گلن سس‌لره تای، سس صدا گليردی.دئديم:" باغيشلاييڤن! بيلمه‌ديم نه‌جۆر اوزلدو" ضابيطين آرخاسي بيزه طرفيدی، درين نفس‌لر چكيردی. سۆنرا آغا ايبراهيم گلدی سنگره. پس من يوخودا اوزاندا، گئديب قايېدېردي. منه دئدی: " حسين آغا دور ژ-٣ نی گؤتۆر. گؤرمۆسن‌می تانک‌لار گلمكده‌دير."
دوردوم. آغا ايبراهيما دئديم:" هاردايدېن؟"
" سن يوخودا اوزاندا، من‌له حاجي گؤلاب يوخاريداكي خانيم و دۆست‌لارينا ، كۆكتئل آپاريردېق. اؤ خانيم دئيير كۆكتئل‌لری اۆستدن ياخشي آتماق اوزلار."
ضابيط دئدی:" اؤ كۆكتئل‌لر، تانكدان چۆخ بيزه تهلۆكه‌سی واردي. كوكتئل‌لرين بيری سۆيرۆشۆب دۆشسه ايشيميز ياشدي."
مرتضی دئدی:" حسين آغا بيليرسيزمی گئجه‌نين آدي نه‌دی؟"
" يۆخ! ميه گئجه‌يه آد موعين إديلر؟"
" بلی گئجه‌نين آدي شهيد سۆلئيماندي."
" نه!"
" شهيد سۆلئيمان."
" كيم موعين إديب‌دير؟"
أصلن شهيد سۆلئيمان آدېندا شهيد واردي؟"
" بيلميرم."
" آغا ايبراهيم بو ايشده ألی واريديمي؟"
آغا ايبراهيم دئدی:" نه دۆشۆندۆگۆنو بيليرم؟ آما منيم ألیم يۆخودور. آدي فۆزيه مئيدانېن طرف‌لريندن سئچيلر يۆللاييبلار."
ضابيط دئدی:" نييه بيزه دئميرسيز شهيد سۆلئيمانېن ماجراسي نه‌دی؟"
" آنام، اؤلۆمۆندن بير گئجه اؤنجه، يوخودا گؤرمۆشدۆ حضرت سۆلئيمان‌لا حضرت خيضر اوزنو آپارماغا گليلر، حضرت سۆلئيمانا عقد إتسينلر. بو يوخونون سۆن گۆنۆ، اؤلدۆ، ايمامېن گلن گۆنۆ. و ايندی شهيد سۆلئيمان گئجه آدي سئچيلمه‌سينده، حسين آغا دۆشۆنۆر منيم بو ايشده ألیم واردي. آنام، يوخودا گؤرن أرينی شهيد إديب، آدېني قۆيموشام أللی‌ئددی ايلين، بهمنين ايگيرمی دۆققوزونا."
" سيزين هامېز بير تهرسيز."

دئدیم:" سروان سن ده بیر جۆرسن. بیر جۆر اۆلمایان آدامپن وای حالپنا."
ضابیط دئدی:" سن گرچکدن اۆن‌سککیز ایل زیندانداییدپن‌مي؟"
مرتضی دئدی:" جناب سروان اینانمپر."
ضابیط دئدی:" ایندی اۆن‌سککیز ایلدن، اینتیقام آلماق واختپدي."
سۆنرا او طرف‌لرده تاقەپشمالاري إشیدنده، دئدی:" بو خندق گۆجلۆدۆ، آما درده دگمز گئدک یوخارپیا.
مرتضی دئدی:" یان‌یۆلون آغزپندا بیر بالاجا خندق دۆزلده‌ریک، ایکی اۆچ نفر قالسپن آشاغادا قالاني گئتسین یوخارپیا."
" تئز باشلایاق."
اۆن دیقه چکمه‌دی، یان یۆلون آغزپندا تلیس‌لری قالادپق.
ضابیط دئدی:" لامصب‌لر ایسته‌ییرلر گلیب گئدیب قپشلانی، هاوا قووه‌لرینی خالقپن ألیندن آلسپنلار. خالقپن روحیه‌سینی خراب إتمک ایسته‌ییرلر."
مرتضی دئدی:" ایکی مین یۆل دا قپشلاني آلسالار یئنه گئری قایپدارپق."
مریم یوخارپدان سسلندی:" قولاق آسپن، خبر چاتدي فرح آبادا، خالق أسلحه‌لره هوجوم گتیریبلر!"
ضابیط دئدی:"سیلاح‌لارپن مرکزی اۆردادي."
" نمه‌نه‌لر وار؟"
" آغپر سیلاح‌لار یۆخدو. سیلاح‌لارپن هامي‌سي شهر ساواش‌لاردان اۆتۆر جان وئرر."
" قۆنو تانکدی."
" تانکی میله‌یله أصلی هدفیندن چپخارتماق اۆلار."
" بو ایشی آشاغاداکي اوشاق‌لار إدیبلر. من بیلیرم."
آغا ایبراهپم بو سۆزۆ دئمیشدی.
" و یا دا اۆتلامالپیپق."
" بو ایشه کۆکتئل وار یۆخدومو؟"
" اۆتلا دۆره‌له‌مه‌لییک. طرف پو.. یئمه‌گه دۆشمه‌لیدی."
" یوخارپیا کیم گئتسین؟"
آغا ایبراهپم سۆرۆردو.

دئديم:"اوردا كيملر وار؟"
مرتضى دئدى:" حاجي گؤلابلا روقيه خانيم، مريملە دوستلارينا قوشولوبلار."
آغا ايبراهيم دئدى:" حسين آغايلا من ده گئدەريک اوستە."
ضابيط دئدى:" دئيين كوكتئلى آتمامىش بيزه اوياري وئرسينلر."
" نەجۆر؟"
مرتضى دئدى:" دئسينلر الله اكبر، بير ديقه سونرا كوكتئللرى آتسينلار."
" پس سن ديندار آدامسان؟ هان؟"
مرتضى دئدى:" هاراسيني گؤرۆبسن؟"
" شوخلوقدان گئچميش ديندارسانمي؟"
" بابا بو شوعار تهرانين گئجه گؤندۆز، أن بؤيۆک شوعاري ايدى! مذهبى و غئيرمذهبى بو شوعاري وئريرلر."
ضابيط بيزه دئدى:" گئدين اوستە! گئدين."
مرتضى دئدى:" فرنگيس و آنامدان، هرەنيز بير جعبه كوكتئل آلين آپارين اوستە."

كۆچەنين اورتالارينا جان قاچيب كوكتئللرى گؤتوردۆک، أحمد دئدى:" من ده گليرم اوستە."
آغا ايبراهيم دئدى:" بير نفر لازيمدي بوردان، مرتضىگيله كوكتئل آپارسين. اؤزۆوۆ قورو." سونرا هامييا خيطاب دئدى" نئچه ديقەدن سونرا يئردن گؤگدن، ياغيش گؤللەسى ياغاجاق. ياتين يئرده يا دا گئدين إولره. قورويون. تانک تكجه چئريک، همافر اؤلدۆرمز، مۆسلسللرى هامينى تاپدار."
قاچديق. چيگينلريميزده كوكتئل. حيطده بيزدن اؤنجه بير قادين فانيس أليندە، گئديب دام يولون ايشيقلاندىرديى.
آغا ايبراهيم قادينا دئدى:" گئت دووار ديبينده اوتور يا دا يئرده يات."
قادين دئدى:" چوخ ياخشي."
دئديم:" بو گئجەدن سونرا سن مۆدۆر اولماق يئرينه گرک اولاسان، لشكر قاماندئرى!"
" سن يئر قووەلرىنين قاماندئرى، اولورسان أگر."

اۆلار چاتاندا سانکې کیمسه دامدا یۆخودو. هامې یاتمېشدېلار دامېن ترکینده. کۆکتئل‌لری قۆیدوق اۆ بیری صاندېق‌لارېن یانېنا، اۆ بیرلر کیمی إتدیک. دووارېن دالېندان هر شئی گۆرۆنۆردۆ. گئجه بۆتۆن سېررېنې ایتیرمیشدی. اۆلۆم، چېلپاق و اُلوان، تانک‌لارېن قۆرخولو، اۆت اۆیون‌لارې‌نېن آراسېندا، کامیۆن‌لار، ریۆلار و تېگرلرین تۆستۆسۆ، و خیابان‌لارېن و دام‌لارېن هر گوشه‌سیندن باغېرتېلار، بیر دنیزین و یا ایشېقلې چایېن قۆینوندا، یۆزلرجه حرکت إدن گمی‌لر تک، یاخېنلاشېردې. تانک‌لار گلیردیلر، ضابیط آشاغادان قېشقېردې تانک‌لار شرمندیلر." مریم جاواب وئردی:" قۆیون گلسینلر ایره‌لی آتش آچمایېن!" گاردلار تانک‌لاردان إنیردیلر هر یئری تاپدېردېلار، آتېلېردېلار تانک‌لارېن اۆستۆنه و اۆتون، تۆستۆسۆن آراسېندان گلیردیلر. تانک‌لارېن بیری آشاغادان گئچدی. چۆخ یئکه گۆرۆنۆردۆ بۆشالمېش خیابان‌لار و خندق‌لری آزېب داغېدېردې. مریم قېشقېردې:" ایندی!" هر طرفدن تانک آتش ایچینده بۆغولدو. آما گئدردی. مریم قېشقېردې:" اۆشاق‌لار قۆیمایېن ایکینجی تانک اۆنا قۆشولسون!" آتشی ایکینجی و اۆچۆنجۆ تانکېن اۆستۆنه تۆکدۆک. مرتضی‌نېن سسینی آشاغادان إشیتدیک هارای تېیردی:" ایلک تانک منیمدی! منیم!" اۆستدن مریم قېشقېردې:" تئز اۆل!" باخېردېق. مرتضی قاچېردې ألینده میله، دۆز ایشېق و اۆت ایچینده. دۆشدۆ تانکېن قېراغېنا. وورا بیلمیردیلر. گۆرۆردۆک. سۆرۆنۆب گئدیردی. سۆنرا میله‌نی سالدې، تانکېن آشاغا بدنی‌نین ، اۆرتاسېنا . دقیق بیلینمیردی هاراسېنا . سۆنرا دوروب قاچدې. هېزلې و قئیقاجې. مریم قېشقېردې:" آتشی تانک‌لارېن اۆستۆنه تۆکۆن" مرتضی دۆندۆ یان یۆلا. آرخاداکې تانک‌لاردان آشاغاداکې خندقه گۆلله یاغدې. مریم قېشقېردې:" الله اکبر". قرار اۆلدوغو کیمی کۆکتئل‌لری ، آتدېق آشاغا. آشاغاداکې خندقین اۆستۆنه اۆلان آتش دایاندې. بیرنجی تانک هر نه قدیر چالېشدې اۆنجه کیمی خیاباندا حرکت إتسین، إده بیلمه‌دی. حرکت إدنده، دۆندۆ سۆلا سو آرخېن گئچدی دیگدی إلئکتیریک آغاجېنا. تیر سېنېب دۆشدۆ . تانک ایره‌لی گئتدی دووارېن تورشوندا دوردو. گاردلار تانکدان آتېلدېلار إشیگه. ضابیط آشاغادان قېشقېردې:" منیم هاوامې ساخلایېن!" ژ-۳ یله، تانکدان چېخان گاردلارې بیچدی.سۆنرا خندقه قایېتدې. ایندی

آشاغادان بيزى ووروردولار. تانكېن مۆسلسلى دووارې تاپدېردې، هامېمېز باشېمېزې گيزلتميشديک. حاجې خانېم، ياتدېق يئرده كۆكتئلى روقيه خانېمېن ألېندن آلدې، هامې‌نېن باشې اۆستۆندن آتدې آشاغا. آيرې يئرلردن، مۆسلسلى بيزى چېرپان تانكېن اۆستۆنه آتش ياغدېرېردېلار .آغا ايبراهېم دئدى:"حاجې باشېوې گيزلت!" حاجې گۆلاب باشېنې گيزلتدى. سۆنرا تانک بيزى چېرپمادې. مرتضى آشاغادان قېشقېردې:" اوت توتدو! اوت توتدو!" قارشې دام‌لارېن دالې‌سېندان نئچه نفر:" الله اكبر! الله اكبر!" سانكې ساواش طرف‌لرى تانكېن اوت توتماسېنا حئيران‌يدېلار. اوت توتان تانک گئديردى. دۆز خيابانېن اورتاسېندان گئديردى. آتش إتميردى. يانېب گئديردى. دووارېن لبه‌سيندن گئتمه‌سينى گۆرۆردۆک. آشاغادان مرتضى دئدى: بير گارد عسگرى بيزه پناه گتيريب! نئينييک آغا ايبراهېم ؟" آغا ايبراهېم مريم‌دن سۆردو:" نه إدک؟" مريم دئدى اۆسته گتيره بيلرسيزمى؟"
" يۆخ إده بيلمه‌ريک. سيز چۆخلوخسوز سيز گلين آپارېن!"
مريم دئدى:" چۆخ ياخشې!"
آغا ايبراهېم دئدى:" من گئده‌رم!"
إنديم:" من ده آغا ايبراهېم‌لا گئديرم." دام يۆلونا طرف سۆرۆندۆک آشاغا إنديک. أحمدله مرتضى سيلاح‌سېز گارد عسگرينى قاپې قاباغېنا گتيرديلر. أحمدين ألينده بير كۆكتئل وارېيدې. مرتضى‌نېن ألينده ژ-٣ دى. عسگر تيتره‌يردى دئييردى:" منى اۆلدۆرمه‌گين من سيزه پناه گتيرميشم! آغا ايبراهېم أحمدين اۆستۆنه قېشقېردې:" گئت آناوېن يانېنا يا الله!" أحمد گئتدى. عسگر دئدى:" من ايلک گۆندن قاچماق ايسته‌ديم. كيمسه‌نى اۆلدۆرمه‌ميشم. سيلاحېمې فيشنگ‌لرله بيرگه تحويل وئرميشم." مرتضى دئدى:" آلتې يئددى دنه‌دن چۆخ فيشنگى يۆخودو." عسگر دئدى:" من كيمسه‌نى اۆلدۆرمه‌ميشم. گۆلله آتماغا مجبورويدوم. آما هاوايا آتېردېم. چۆن آدام اۆلدۆره بيلمزديم." آغا ايبراهېم دئدى:" دۆش يۆلا!" عسگر اۆنده گئديردى ديش‌لرى بير بيرينه دگيردى. اۆشۆيۆردۆ يا قۆرخوردو؟ بلكه ده هر ايكى‌سى. داما يئتيشنده، دئديم ياتسېن يئره و سينه‌سى اۆسته اۆنه طرف سۆيرۆشسۆن. ياتدې. مريم دۆندۆ ايلک سۆردوغو سۆرو بويودو:" اوت توتان تانكېن ايچينده اۆنملى آدام وارېيدې‌مې؟"عسگر دئدى:" بلى وارېيدې."

" کیمیدی؟"
" تیمسار."
" تیمسار؟ هانسي تیمسار!"
" درجه سی نه‌یدی؟"
" سرلشکر."
" یانې بیر سرلشکر بو قدر إششک ایدې، ایکینجی تانکدا اوتوروب گلسین تهران نوبا؟ یالان دئییرسن؟"
" نه یالانیم وار دئیه‌م!"
آغا ایبراهیم دئدی:" آشاغانین آتشی قیسیلماغی‌نین سببی، بلکه ده قاماندئرلری‌نین تانکی‌نین یانماسي ایدی.؟ بیردن عسگر دوردی قاچدې بالا دووارین طرفینه، من‌له آغا ایبراهیم قاچیب یاري یؤلدان توتوب یاتیتدیق یئره. مریم دئدی اینتیحار إتمک ایسته‌ییرسن‌می؟"
عسگر دئدی:" سیز اینانمیرسیز من اونلاردان آیریلمیشام منی اؤلدۆره جکسیز!" آغا ایبراهیم دئدی:
"پس سن داها اونلاردان دَگیل‌می‌سن؟"
" یوخ دَگیلم."
مریم دئدی:" اونا بیر کوکتل وئرین دئییین آتسین آشاغادا دوران تانکین اۆستونه."
حاجې گؤلاب ألینی اوزاتدې شۆشه‌نی گؤتوردۆ وئردی عسگره. عسگر دئدی:" نه إدیم؟"
" منه بیر ژ-۳ وئرین!"
" یوخ سنه ژ-۳ وئره بیلمه‌ریک." عسگر دوروب کوکتئلی آتدې آشاغا.مریم دئدی:" اوشاق‌لار تانکې وورون!"
تانکې گؤلله‌یه توتدوق. آنجاق تانک اوت توتمادې. جاواب دا وئرمیردی. بیردن نئچه تانکدان، سربازلار تؤکؤلدۆ إشیگه. اوت توتان تانک، اۆستدن اوزاق‌لاردا، گؤرۆنۆردۆ. لابد تیمسار سرلشکر، ایچینده یانیردې و یاخود تسلیم اولموشدو. گاردلار أل‌لرینده مۆسلسل خیابان‌لارین خندق‌لرینه و دام‌لارا گؤلله یاغدیرپردیلار. آغا ایبراهیم دئدی:" آللاه نئجه إششکدیلر!" آلچاق دووارین دالیندان تانک‌لارین هنده‌وه‌رینی گؤلله‌یه باسدیق. عسگر دئدی:" قویون من ده وورووم."

مريم دئدى:" گل اوتورمنيم يانيمدا دووارين قيراغيندا ." سرباز ايطاعت إتدى.اوتوردى. مريم دئدى:" باشيوي گيزلت دوستلارين وورار ياتلارسان!"
عسگر باشيني گيزلتدى. مريم سيلاحيني وئردى عسگرين ألينه. دئدى: ايندى دۆشمنيوى اؤلدۆر!" عسگر سيلاحي آلدي باشلادي گۆلله آتماغا. آنجاق سيلاحدان گۆلله چيخميردي. مريم دئدى:
" يادينمدان چيخميشدي ايچينه خيشاب قويام. گل، ايندى وور، باخيردىق. عسگر تانكين اۆستۆنۆ ووروردو، گاردىلار چيخان يئرى. آغا ايبراهيم دئدى:" نييه تانكين اۆستۆنۆ ووروورسان؟" هامىسي إشيكدەدى!"عسگر دئدى:" تانكين سۆرۆجۆسۆ اوردا." چوخ تئز، دۆز چيخدي. بيرى باشيني تانكدان چيخارتدي إشيگه هندەوەرينه باخدي ، اؤزۆنۆ چكدى إشيگه. مريم دئدى:" بدبخت!" عسگر، تانكي و سۆرۆجۆنۆ گۆللەيه باغلادي. سۆرۆجۆ كلەسى اۆسته تانكين اۆستۆنه دۆشدۆ . مريم دئدى: ژ-٣ يى وئر منه!" عسگرژ-٣ وئردى. مريم دئدى:" گئت اوز گوشەده اوزان! اۆزۆقويلو سسينده چيخماسين. عسگر ايطاعت إتدى، اوزانيب قالدي. مريم دئدى: كؤپک اوغلو نئجه ده ماهير تير آتاندي.!.
فاجيعه دۆز بو آن بيزه باش وئردى.آغا ايبراهيم باشيني قاوزادي آشاغايا باخدي . قۆرخولو آن ايدي. دئدى:"
" دئيەسن دالي اوتوردولار يا دا تسليم اولماق ايستەييرلر!"
مريم دئدى:" قۆرويون!"
روقيه خانيم گئچن ساعاتلاردا كاميل ساكيت ايدي. باشيني بير دفعه ده قاوزاماميشدي.
حاجي گۆلاب دئدى:" كؤكتئللر قورتولور!"
مريم دئدى:" يقين اوردا آشاغادا دۆزلديرلر يئنه.
حاجي گۆلاب دئدى:" قويون من گئديم باخيم."
مريم دئدى:"قۆرويون!"حاجي گۆلاب قالخدي و بيردن دئدى:" آه، روقيه!" و دۆشدۆ . گۆلله سسى حاجي گۆلابين اوز سۆزۆندن سۆنرا، إشيديلدى.
آغا ايبراهيم دئدى:" نۆلدو؟ حاجي! حاجي!"
روقيه خانيم اؤزۆنۆ سالدي حاجي گۆلابين اۆستۆنه:" حاجي!حاجي!"

مریم دئدی:" کیمسه باشینی قالدیرماسین. آشاغایا گؤلله یاغدیرین!"
بو ایشی اؤزؤیله دوستلاری إتدیلر. گارد عسگری هله ده اؤزؤ قویلو دؤشمؤشدؤ. منله آغا ایبراهیم گؤلله آتمادیق. مریملە دوستلاریندن، یئغجام آتشی، خیاباندا اوت اویونونو، یئنیدن جانلاندیردی.
روقیه خانیمین قیشقیرتیسی إله ایتی، اؤرَکدن، شوم و درددی کی، اونون پیامی إشیدیلسین دئیه، هامی ساکیت اولدو. مریم تاقتیشمانی کسدی. سؤرؤندؤ روقیه خانیما ساری، اونو حاجی گؤلابین جسدینین اوستوندن قالدیردی. قوجاقلادی اوزاندی روقیه خانیمین کناریندا، روقیه خانیم:
" قرارسیز اولما، اؤزووؤ اینجیتمه، قیشقیرما! هامی عزیزلرینی ألدن وئریر. من ده عزیزلریمی ایتیرمیشم. آغلا! باشیوی قوی سینەمه آغلا! بیلیرم چاره یوخدو. بیلیرم آدملار یالقیز قالیرلار. بیلیرم دؤنیا ظالیم دؤنیادی. عزیزیم، گؤزلیم!."
ساواش داوام إدیردی. مؤسلسللر ایشلەییردیلر. اوزون گئجه، ایشیقلی-قارانلیق اولوردو. آدملارین اوزاقدان یاخیندان گلن ناله سسلری، شؤشەلرین دؤشؤب سینماسی و گؤللەلرین قیژیلتی سسی گلیردی. و بو آرادا روقیه خانیمین بوغونتولو، اومودسوزجا نالەلر ایدی، بیر ده مریمین یوموشاق و مئهربیانجاسینا دئییلن سؤزلری. اونون سسی إله تانیشدی سانکی ایللردی اونون سسینی إشیدیردیم و ایندی قیزدیران محبتینه، یئنی بوییوتلار آرتمیشدی.
مرتضینین سسی آشاغادان إشیدیلدی:" خانیم!مریم خانیم! بیرینه گؤلله دگیبمی؟"
آغا ایبراهیم سسلندی:" سنین ایشین اولماسین، ایشینده اول!"
" حسین آغایا بیر شئی اولوب، آغا ایبراهیم ؟"
من سسلندیم:" یوخ یوخ، بیر شئی اولمویوب."
" حاجی! حاجی آغا گؤلاب!حالین یاخشیدیمی؟"
روقیه خانیم قورخولو قیشقیرماسی یئنیدن باشلاندی. او یوموروقلارینی یئره داما ووروردو. آنجاق دورموردو. مریم قوجاقلامیشدی ایذین وئرمیردی دورسون.
مرتضینین سسی یئنیدن گلدی:" آغا ایبراهیم ! حاجی گؤلابا بیر شئی اولوبمو؟

فقط روقيه خانېمېن چارەسيز نالەلرى قولاغا دېگردى. سۈنرا مرتضى اۇزۇنۇ داما يئتيردى. سۈيرۈشدۈ گلدى دامېن اۆستۈنده گيريشده اۇلان، ايلک هئيکله طرف. بو دا حاجي گۇلابېن گۇللەلنميش هئيکليدى. دامېن اۆستۈ قانېدې، قان هامېنې ايسلاتمېشدې. مرتضى دئدى:" ياردېم إدين، آشاغايا آپاراق!"

آغا ايبراهېم دئدى:" هارا؟"

" آشاغا، حيطه."

روقيه خانېم دئدى:" حاجي!حاجي... سن‌سيز نه داش سالېم باشېما؟

مريم دئدى:" ساکين اۇل ! ساکين اۇل عزيزيم!:" سۈنرا دئدى:" ياخشېدې آشاغايا آپاراسېز." بير آن سۈنرا دئدى:" هانسېز حسين آغاسېز؟"

من دانېشمادېم. هئچ کيم دانېشمادې، مرتضى، قاران‌لېقدا، جنازەنى گيريش قاپېيا ساري چکيردى.

" آغا ايبراهېم ياردېم إدين!"

ايکيميز ده سۈرۈندۈک جنازەيه طرف. آنجاق فقط آغا ايبراهېم مرتضى‌يا ياردېم إده بيلدى. جسد دامېن گيريشينه يئتيشدى، مرتضى دئدى:"

"قالدېرېب قۇيون دالېما!"

بوردا گۇللەلردن آماندايدېق. مرتضى پيللەلرين باشېندا، اۇزۇ آشاغا اۇتوردو من‌له آغا ايبراهېم حاجي گۇلابېن جنازەسينى قالدېرېب قۇيدوق، مرتضى‌نېن بئلينه. مرتضى ألينى سالدې جنازەنين ديزلرى‌نين دالې‌سېنا، و قاندا ايسلانمېش جنازەنى قاوزادې. جسدين باشې اوجا قالمېشدې بۇينو بئلى أگيلميردى. قۇرخوردوق باشې دېگسين دام يۇلونون تاوانېنا. مرتضى ألرينى آپاردې داها يوخارې جنازه زۇيۇلدەدى آشاغا، قاران‌لېقدا مرتضى‌نېن نه إتديگى بللىدى. گئتديک آشاغا. آرخامېزدان، مريم روقيه خانېمې، آغلايا آغلايا گتيردى آشاغايا. جنازەنى يئرده اوزاتدېق. روقيه خانېم اۇزۇنۇ جنازەنين اۆستۈنه سالدې. اۇتاق‌لارېن بيريندن بير قادېن قاچدې:" نۇلوب؟ شهيد اۇلوبمو؟" مريم قادېنا دئدى:" بو خانېم دات موغايات اۇل آپار إوه!" آنجاق روقيه خانېم جنازەدن آيرېلماېپردې.

" من اۆسته يۇل‌داش‌لارېمېن يانېنا گئتمه‌ليم."

آما اۆسته گئتمک عوضینه، روقیه خانیما ساری گئتدی زۆرلا قالدیردی و إو صاحابینا دئدی:" یاردیم إت! ایکی یاندان آپاردیلار إوه. سۆنرا مریم قایيدیب گئتدی اۆسته.
آغا ایبراهیم دئدی:" نه إدک؟"
دئدیم:" صۆبح اۆلونجا دۆزمەلییک!"
مرتضی دئدی:" من قایيدیم خندقه. سیز اۆسته گئدیرسیزمی یۆخسا گلیرسیز منیم یانیما؟"
" من نئچه آن، بوردا قالیرام."
جنازەنین یانیندا اۆتوردوم. حاجی گۆلابین اۆزۆندن فقط گۆزلری، اۆ دا ایشیق‌سیز، گۆرۆنۆردۆ. هئیکلی دۆشدۆگۆ یئردن بیر آز قاباریق شکیلده‌یدی، آنجاق قاران‌لیقدا غرق ایدی. باشیمی قاوزایاندا، جامین دالیندان، ایکی چادیرالی قادینین محو، هئیکلی گۆرۆنۆردۆ. إودن هئچ بیر سس گلمیردی. دئیەسن هر بیر مۆصۆبته آلیشان روقیه خانیم بو تئزلیکده أری‌نین ده اۆلۆمۆنه آلیشمیشدی. سۆنرا فرنگیس خانیم گلدی حیطه.أحمد ده گلدی، بیر صاندیق کۆکتئل مۆلۆتۆف‌لا. آغا ایبراهیم قایيتمادی. یقین مرتضی‌نین خندقینه گئتمیشدی.
أحمد دئدی:" حسین آغا سیزین ده سیلاحینیزی گتیریم‌می آشاغایا.؟"
" آغا ایبراهیم‌ینکین گتیریرسن‌می؟"
" بلی."
" سن اۆتور بوردا، من گئده‌رم اۆستدن گتیررم."
صاندیغی قۆیدوم چیگنیمه گئتدیم اۆسته. داها ایندی پیلله‌لرین یۆلونو أزبرله‌میشدیم. بیزیم طرفده، سس صدا یاتمیشدی آما یوخاری‌لیق هله ده گۆللە سسی گلیردی. سیلاح‌لارین طرفینه سۆرۆندۆم. حاجی گۆلابین قانی هله قوروماميشدی.کۆکتئل‌لرین صاندیغینی چکدیم گتیردیم دووارین کنارینا. سیلاح‌لاری آختاریردیم. یاواش یاواش دالی گئتدیم. دئیەسن مریمین آدام‌لاری‌نین ایکی‌سی یوخودایدی. بلکه مریم ده یاتمیشدی. کیمسه دانیشمادی. نه دئدیک‌لرینی بیلمیردیلر بلکه. گلدیم آشاغا. أحمد حاجی گۆلابین اۆزۆنۆ تاماشا إدیردی، اۆچ قادینین محو کۆلگه‌لری ، پنجره آرخاسیندان، اورا بیر آز ایشیق ایدی، گۆرۆنۆردۆ. أحمدله گئتدیک إشیگه. أحمد کۆچه‌نین اورتاسیندا کۆکتئل دۆزلدن اوشاق‌لار و بۆیۆک آناسی‌نین یانینا گئتدی. من گئتدیم آغا ایبراهیمین

يانېنا. تليس‌لرين آرخاسېندا اوتوردوم. آغا ايبراهېم سوكوتدا آغلاېپردې، همشه بئله‌يدى. سوكوتدا آغلاردې.
مرتضى دئدى:" يازېق حاجې گۆلاب!"
آغا ايبراهېم دئدى:" يازېق آرواد اوشاغې!" و آغلاېپردې.
من سوردوم:" حاجې گۆلابېن باجې قارداشې يوخدورمو؟"
" وار ايدې. آما روقيه خانېم‌لا إولنمه‌گه گۆره، دانېپلار. و ايندى..." آغلاېپردې.
" و ايندى نه؟"
" تۆكۆله‌جك‌لر إوينه. آرواد اوشاغېنې إشيگه سالاجاقلار. بدبخت روقيه خانېم، نئينيسين؟"
" نييه إشيگه اؤتۆره‌جكلر؟"
" اۆستۆنه بير آد قۆيوب ايشى قورتارارلار. هامې حاجې گۆلاب دَگيل كى."
ضابيط دئدى:" او ايره‌لى‌لرده، دئيه‌سن خبرلر وار. إشيديرسيزمى؟"
مرتضى دئدى:" يئنه تانك يۆللويوبلار."
قارشې طرف ايشېغېدې. خالق دام‌لاردان يئردن كۆكتئل‌لرى تۆكدۆلر." گۆلله سس‌لرى اوجالدې. يوخارېدان آتشه جاواب وئردېلر و بيردن ايكى اۆچ كاميۆن عسگرله دۆلو ، بيزيم اون اون‌بئش آددېمېمېزدا دوردولار. عسگرلر كاميۆندان آتېلدېلار آشاغا. تانك ووردو، عسگرلر ووردو و بيز ووردوق، سۆنرا گۆردۆم مرتضى‌يلا آغا ايبراهېم دالې- دالې گئديردېلر. نه إده‌جه‌گيمى بيلميردېم. گاردلار بيزيم‌كى‌لرى تعقيب إديردېلر، اۆستدن ده گاردې‌لارې گۆلله‌يه باغلامېشدېلار. سۆنرا من قاران‌لېقدا اوزاناقلې سس‌لرى إشيديردېم. ايندى ساواش حاجې گۆلاب اونون اۆرتاسېندا دۆشن حيطده‌يدى و ايكى دالې حيطده. بيلميردېم ژ- ٣ هاردا. گاردې‌لار حيطلردن چېخسايدېلار، ايشيم ياش ايدې، دوروب قاچدېم، كۆچه‌نين ديبينه يۆخ، كۆچه‌دن إشيگه، خيابانا سارې، خيابانېن إنېنى سۆرعت‌له قاچدېم اؤزۆمۆ سالدېم باشقا يان يۆلا. گۆلله‌لر گلدى، باشېمېن اۆستۆندن گئچدى. قاچدېم، سيلاحېم يۆخودو قاپې‌سې آچېق اۆلان بير إوه تپيلديم. بير گاردلې تک تنها، قاران‌لېق إوى ركبارا باغلامېشدې، قاچدېم إشيگه. يان يۆلدان إشيگه او بيرى خيابانا. ايندى سس‌لرين هامې‌سې آرخامدان گليردى. دۆشدۆم يۆلا. هر يئر قاران‌لېق

ایدې، کئچدیم بیر یان یۏلا، ایسته‌دیم گلم تهران نۏ طرفینه. آنجاق جهت تاپماق حیسیمی، ایتیرمیشدیم. ایندی تهران نۏ طرف‌لری ده ساکیت‌یدې، هر یئر ساکیت‌یدې. إله کی بیلمیردیم تهران نۏ هانسې طرفدی. یۏرقون آرقېن‌یدېم. پس آدام‌لار هاردا؟ بلکه هامې‌سې اۏلمۏشدۏلر. هر بیر یان یۏلا گئدیردیم، سانکې عملیات مئیدانېندان اوزاقلادېردې.آغا ایبراهېم ، مرتضی، روقیه خانېم، فرنگیس خانېم او قادېن یال کیمی ساچ‌لارې‌لا، هاردایدېلار؟ حافیظه‌مده گلدیگیم یۏل‌لارا باخېردېم. قایېتدېم، تاپا بیلمه‌دیم. یۏخودولار. تاپا بیلمیردیم. بو کۏچه‌دن او کۏچه‌یه گئدیردیم یئتیشمیردیم. بیر مئیدانچادان گئچدیم. اۏیاندا بیر قاپې آچېق ایدی. یئکه قاپې ایدی، ایکی اۏچ دنه ایت اۏنۏنده فېرلانېردېلار. آچېق قاپېیا ساری گئتدیم. بیری قاپېدا اۏتورموشدو. سینه‌سی خېسېلدایېردې. آچېق قاپې مچیدیدې. یقین بو قوجا دا دربان‌یدې. دئدیم:" ایذین وئریرمیسیز من بوردا بیر آز دینجه‌لیم؟"
باشېنې قالدېردې. اۏزۏنۏ گۏرمۏردۏم. اۏزۏ حاجې گۏلابېن جنازه‌سی کیمی‌یدی. تکجه گۏزلری‌نین ایشېغېن گۏرۏدۏم. دئدی:" گئت اوزان دینجل!" گئتدیم ایچه‌ری. ایستیراحت إدن چۏخ آدام وارېیدې. هامې اوزانمېشدې دینجه‌لیردی.بونلار دا یۏل‌لارېنې ایتیرمیشدیلرمی؟ دینجه لن‌لرین ایچینده اوزانماغا بیریئر آرادېم. بعضی‌لر گۏز آچېق یاتمېشدېلار، گۏزلری‌نین ایشېغې قاپېچې‌نېن گۏزلری کیمی، اونونکو دا حاجې گۏلابېن جنازه‌سی کیمی‌یدی. نهایت بیر یئر تاپدېم. اوزاندېم. من بو قدر اۏزگه آدام‌لارېن یانېندا نه آختاربردېم؟ منیم دوست‌لارېم وار ایندی اۏلار پارچالانېرلار. آما لامصب تاپا بیلمه‌دین! سیلاحېوې دا تاپا بیلمه‌دین! باشېمې قوزادېم هامې یاتمېشدې آما کیمسه خۏرولدامېردې. مچیدین حیطی ده، یوخلویان کیشی‌لرله دۏلویدو.اوزانېب یاتدېم. گرچکدن یاتدېم. دوردوغومدا صۏبحۏیدۏ. هنده‌وه‌ریمه باخدېم یاشېیدېم. یاغېش یاغېردې؟ یانې من إله یۏرقونویدوم یاغېش آلتېندا یاتمېشدېمی. اۏلار هله یوخودایدېلار. بیردن آتېلدېم گۏیگه، ایلگینج قوخویوردو. بونلارېن بعضی‌سی یاغېش آلتېندا دا گۏزلرینی یومامېشدېلار. دوروب قاچدېم پیللەلردن قالخدېم اۏسته، قوجا کیشی یوخودایدې. اویاتدېم گۏزلرینی آچدې باخدې . یۏخ! بونون گۏز ایشېغې اونلار لا فرقلیدی. باغېردېم:

" نييه منه دئمەدين بونلار هامىسي اؤلؤدؤلر؟"
قوجا كيشى يوخولو گؤزلريله باخدي .
" ميه سن سوردون بونلار اؤلؤدؤرلر يوخسا ديرى؟ دينجلماغا يئر آختارپردپن من ده وئردیم."
" آما سن دئمەليدين اؤلؤبلر! دئمەلييدپن!"
قايپدپب پيللەلرده دوردوم. هامىسي اؤلمؤشدؤلر. پس من بهمنين ايگيرمى ايكىسينده، صؤبح نئچه ساعات اؤلؤلرله ياتمېشدېم! و بؤيؤن صؤبح اؤلؤلرين ايچيندن قالخمېشدېم! بلكه ده گئچميش بؤتؤنلؤكده، يوخ اؤلموشدو؟ بلكه باشقا بير عصرده گؤز آچمېشام؟ بلكه ده مرتضى آغا ايبراهيم ، روقيه خانېم و باشقالاري آيري بير عصرده ياشايېرلار. سؤنرا خالق تاپيلدېلار. الله اكبر دئييب، جنازه گتيريردیلر. بعضن جنازەلرين آياغيندا پؤتون گؤرؤردؤم و بعضن آياق يالين، قانلي و حئيواني آياق‌لارپني. دئيەسن آياق‌لار بير اينسانين دَگيلديلر. سؤنرا بيردن اؤره‌گيم تؤكؤلدؤ. اؤنده مريم گليردى، فيشنگ قاطاري‌لا و چارقادي. سؤنرا جنازه نئچه نفرين چيگنينده گليردى. جنازه تابوتون اؤستؤنده اؤيان بويانا ترپه‌نيردى، پؤتون‌لارې زېغلې ايدى. كيميدى؟ نييه مريم‌گيل بو جنازەنين اؤنؤنده گليردیلر؟ آرخادا، روقيه خانېم، اؤزؤ چادپرا آلتېندا، و فرنگيس خانېم اؤزؤ آچيق و روسرى‌له گليردیلر، تابوتون اؤنؤنؤ آغا ايبراهيم‌لا مرتضى ياپېشمېشدېلار. پس آللاه بو ايكىسى ديريديلر؟ آغا ايبراهيم منى گؤرمک همان تابوتون اؤنؤنؤ آرخاسيندا‌كېنا وئردى، قاچدي. من اؤتوردوم. نه دئديگيمى بيلميرديم. منى قالدپرپب قوجاقلادي:
" پس سن ديريسن‌مى؟"
" اؤردايديم. مچيددە، اؤلؤلرين ايچينه دؤشمؤشدؤم." سؤنرا دئديم اؤندەكى جنازه كيمدى؟"
دئدى:" عضيدانلويى‌نين جنازەسيدى."
" كيم؟"
" عضيدانلويى. همان گارد ضابيطى. بيلينددى گاردپن يېغجام يؤرؤشؤ اؤنو اؤلدؤرمک اؤچؤنويدؤ. بيليردیلر اؤن خندقەدى.
" ياز‌يق!نئجه كيشى‌يدى! ياز‌يق! نييه من اؤلمەديم؟ گاردلار دؤم دؤز باشېمپن اؤستوندن گئچديلر. پس دئنه كيمى ايستەييرميشلر. ژ-٣ ايتدى."

" تاپدیق. تلیس‌لرین آراسیندا قالمیشدی. حیطی گؤرمه‌لی‌یدین؟ اؤستدن مریم‌گیل گاردلارین هامی‌سینی گؤللەدیلر. نه قادینديؤ؟ بیلیرسن‌می، مرتضی عضیدانلویا نه قدر گؤز یاشی تؤکدؤ؟ یاریم ساعات چکدی جنازه‌نین اؤستونده قالدیردیق.
" نه‌دن من اؤلمه‌دیم؟"
مرتضی دئییردی:" حسین آغا حاقلیدی قویموردو من سنه زیان یئتیرم. قیشقیریب دئییردی: حاقلیدی! و آغلاییردی."
جنازه‌لری مچیده تاپشیردیلار. بللی اؤلدو حسنین ده جنازه‌سی، همان مچیده‌دیر. پس من هانسی طرفه‌یدیم؟ تهران نؤیون قوزئیی یؤخسا گؤنئیی؟ سؤنرا سؤروشمالی ایدیم. قایيتديق. من، مرتضی آغا ایبراهیم و مرتضی‌نین دؤست‌لاری. فرنگیس خانیم، روقیه خانیم و أحمد هامیمیز بیرگه قایيدیردیق. ایندی یئتیشمیشدیک تهران نؤ خیابانینا. آنجاق محللین جغرافیاسی، تام گئچن گئجه، دؤنن و ایسراغا گئجه‌یله فرقلی‌یدی. خندق‌لرین دالیندا آدام‌لار أللی سیلاحلی دورموشدولار یاخود اوتوروب یئمک یئییردیلر. اوزیان بویاندا خاراب تانک‌لار گؤرؤنوردؤلر. مرتضی یاندیران تانک یئرینده‌یدی. یوخاری‌لیق خاراب کامیون‌لار وارییدی، جیب‌لر و ریزولار. ایندی اوردو پالتارینداو قارا یاخا پالتارینداجاوان‌لار مینمیشدیلر. اوزیان بویاندا بعضی تاماشا إدنلر وارییدی و بعضن خندقده کی آدام‌لارلا، أل اوزادیب گؤرؤشؤردؤلر. خندقده کی آدام‌لار مرتضی یا اوخشوردولار.قهرمان نقشینی اوینایا بیلمیردیلر. جسدلری یيغیشدیرمیشدیلار هم دوستون جسدلرین هم دؤشمنین. بیزیم خندقیمیزین، تلیس‌لری‌نین اؤستونه گؤل شاخه‌سی قویموشدولار. حیطده دوردوق، إو صاحابي چای گتیردی. روقیه خانیملا فرنگیس آغلاییردیلار. إو صاحابي دئدی أحمدله، بؤیؤک خانیم اوتاقدا یاتیبلار، اوبیری حیطه گئتدیک،همان کؤچه کی گئجه او قدر سیرلیدی، ایندی گؤن ایشیغیندا ساده بیر کؤچه‌یدی. حوزضون یانیندا قان یيغیشمیشدی. قان دورویدو. یاغیشین سویو دورموشدو. قانین دؤره‌سینده گؤل شاخه‌لری‌یدی. آغا ایبراهیم دئدی:" فیشنگ‌لری قورتولدو! بوردا ووردولار!" مرتضی پیللەلرده اوتوروب آغلادی. همان اوشاق- کیشی آغلاماغی! بونو فقط او باشاریردی. روقیه خانیم إله، گؤز یاشی تؤکؤردؤ. تازه مؤلتفیت اوزدوق مریم و دوست‌لاری یؤخدولار.

آغا ايبراهيما دئديم:" پس هارا گئتديلر؟"
كيملر؟"
" مريم و باشقالاري."
آغا ايبراهيم دئدی:" قورخما قراردي سونرا منه تئلفون إتسين."
"آخي هارا گئتديلر؟"
" قرارپيدي پادگان‌لاري آلماغا گئتسينلر." سونرا دئدی:" دئييردين بس تهمينه ناصری‌دی؟"
" يوخ بئله دوشونموردوم، يوخسا بوشلامازديم."
آغا ايبراهيم دئدی:" آنجاق إله بيل تهمينه ناصری‌دن خبرسيز دَگيلدی."
" ايکی گون اؤنجه مندن سوردون هاردايدين، سنه دئديم هاردايديمی؟"
" دئدين موسافيرخانادايدين."
" منه دئميشديلر تهمينه ناصری اؤلوبدو. قبری‌نين نومره‌سينده وئرميشديلر. گئجه گئتديم قبری سؤکدوم. قبير بوشودو."
"شوخلوقمو إديرسن؟
" کيم تهمينه‌نين قبير نومره‌سينی سنه وئرميشدی؟"
" روقيه خانيم گئتميشدی حاجي فاطيمه‌يله آناسي‌نين قبير اوستونه، تهمينه‌نين قبرينی گؤرمؤشدو." سونرا دئديم:" دئييردیم به سنه دئميشم."
" يوخ دئمه‌گين يادیمدا دَگيل." سونرا سوردو:" قبيری نه‌جور قازدين؟"
" بئل کولونگ آپارميشديم، سن منه وئرن او يئکه ساکدا."
آغا ايبراهيم دئدی:" بيليرسن‌می، دوشونورم تهمينه ناصری‌نين اؤلو يا ديری‌سينی ده تاپيب سنه وئرسه‌لر يئنه اينانمایاجاقسان."
" پس سن دوشونورسن، مريم، تهمينه ناصری‌دی‌می؟"
" قيافه‌يله هئيکلی، سن تهمينه ناصری‌دن وئرديگين موشخصات‌يلا جور گلميردی."
" قضادان بير آز جورويدو. آنجاق تکجه بير شئی جور دَگيلدی."
" نه؟"
"طرفين أصلن لهجه‌سی يوخودو. سسی سودابه‌يله هوشنگين سسی کيمی دَگيلدی. هر نولسا بونلار اوچو ده باجي قارداشديلار، دَگيل‌می؟"
" فارسي ياخشي اؤرگنميش اولارميش. تورکلردن چوخو وار أصلن لهجه‌لری يوخدو."

دئدیم:" تهمینه موشخصاتدا آدام یوخ." سؤنرا بابک پورأصلانپن مکتوبوندان صؤحبت آچدیم:" أگر بیری ایگیرمی یاشاجان چوخ آز، آیاغینی تبریزدن إشیگه قویسا و نئچه ایل کندوان کندینده یاشاسا، تئچه ایل ساوالانپن أتهگینده، تکجه تئچه ایل تهراندا یاشاسا، اونودا اوتوز یئددی یاشدا، داها آدام لهجهسینی دگیشه بیلمز، یقین لهجه تاپار."
" بو عئلمی بحثدی. آنجاق بیر شئی آیدپندي:" بو قادپن تهمینه ناصری اوللورسا، سن أن بؤیؤک فؤرصتیوی أللدن وئردین."
" یوخ، إله دَگیل. منیم اوره‌گیم ایشپقدي .تهمینه ناصری‌نی تاپاجاغام. بو قادپن تهمینه اوللسایدي تانپیاردیم."
باشقالارپندان مسافه آچپب بو سؤزلری دانپشپردپق، بیردن آغا ایبراهیم روقیه خانپما ایشاره إتدی:
"بو قادپنپن طالئعی نه اوللاجاق دپر ؟"
" دئمه‌دین فرنگیسه نه دئمیشدی؟"
" بو نئچه‌مینجی دفعه‌دی منه دئییرسن سؤنرا دئییرم؟ ماجرا نه‌دی؟"
" منیم هئچ سنه دئمه‌گه قصدیم یوخودو. اوز دفعه سنه دئدیگیمده کی، سؤنرا دئییرم آماجیم بویودو دئمه‌لی دَگیلدی. آما ایندی دوروم فرق إدیر."
" نییه؟"
حاجي گؤلاب اوللوبدؤر."
" اونو بیلیریک. فرنگیس خانپم نه دئییب. روقیه خانپم اونا نه دئییب؟"
" دئییب بیلیرم حسین آغا منی سئویر. آنجاق من حاجي گؤلابپن خانپمي‌سپیام، فرنگیسه دئییب سنه دئییم کی، داها أمیریه طرفلرینه گلمه‌یه‌سن. یاشایپشي چتین اوللار."
من قایپدیپب روقیه خانپما باخدیم، اوز هله ده چادپرا باشپندا آغلایپردي. نئجه ده سپرلي قادپنیدي!
آغا ایبراهیم دئدی:" فرنگیس خانپم دئییر سنین اونون حاقپندا گؤردؤگؤن ایش‌لر اونا تأثیر قویوب، اونو سنه سئویملی إدیبدیر. دئییب سه سنی گؤرسه یاشایپشي چتین اوللار، بونا گؤره‌دیر."
" یاخشي دا سیزین إویزین طرفلرینه گلمه‌رم."
" نییه؟"
" یاشایپشي چتین اوللماسپن دئیه."

" حاجي گۆلابېن اۇلۇمۇنۇ اونودوبسان. بو قادېن ايكى اۆچ آيدا، حاجىنېن عايلەسىله گئچېنسه، سۇنرا داها گئچينه بيلمز. اۇنلار دا حاجي گۆلابېن مالېنا صاحابلانماغا گۆره، بو قادېني إولريندن إشيگه اۇتۆررلر."
" و اۇ زامان روقيه خانېمېن سېغېناجاق بير يئره إحتياجي اۇلاجاق دېر و من ده اۇ سېغېناجاق يئرى اۇنا وئره‌رم." بير آز دايانېب سۇنرا دئديم:" بيليرسن آغا ايبراهېم ، فيريشته‌نين ايختيارېندا قۇيان إۇى، روقيه خانېما وئرمک ايسته‌ميرم. قادېني چارمېخا چكمک، إله ده اويغون سېغېناجاق دَگيل."
" اۇزۆوۆ بو قدر فيريشته‌يه گۆره قېناما. سن ياخشىلېق إتمک ايسته‌ييردين، بيرى گليب يازېق قادېني اۇلدۆردۆ. سن بو قادېنېن اۇلۇمۇندن إله دانېشېرسان سانكي سن اۇزۇن اۇنو چارمېخا چكيبسن."
" من سوچلويام."
" بئله‌سان بير قادېني خيلاص إتدين، طالئعى اۇنون نيجات تاپماغېني ايسته‌مه‌دى. ايندى گل حياتي تهلۆكه‌ده اۇلان بير قادېني قورتار. اۇزل‌ليكله سانېرام سۇيرسن اۇنو."
سن گرچكدن ايلگينج بير آدامسان آغا ايبراهېم ! بو قادېنېن أرى‌نين اۇلۇمۇندن، سن‌له منيم ياخشي يۇل‌داشېمېز ايدى، هله اۇن‌ايكى ساعات گئچمه‌ييب‌دير. هله قويلامامېشېق. سن نه‌جۆر خانېمېنى أره وئريرسن "؟
" من كيمسه‌نين خانېمېنى أره وئرميرم. سن سوباى بير آدامسان. بو قادېندا حاجي گۆلابېن قئيد بندينده قورتولوبدور. سۇنرا دا حاجي گۆلابېن عايلەسىله تاققېشماسي اۇلاجاق دېر . حاجي گۆلابېن نه ايى وار، اۇلار صاحاب دوروب بونو تېيكله إشيگه اۇتۆره‌جكلر." بير آز دايانېب دئدى:" يادېندادېرمي ايكى اۆچ گۆن تانېشماغېمېزدان سۇنرا، فرنگيسين آناسىنېن إوينده سنه نه دئديم؟ دئديم، سن إولن. ايندى ده همان اۇنه‌رينى سنه وئريرم، بو فرقله كى بو قادېني اۇزۇن تانېيېرسان، و سۇيرسن بئله، اۇ دا سنى سۇير."
" من سن دئيه‌نلره، سنين قدر، أمين دَگيلم."
" من فرنگيس‌له دانېشارام، اۇياندان أمين اۇلارام. اۆچ دۇرد آى صبر إتمک لازېمدي عيده‌سى قورتولسون."

" آی بالا بیر اؤزگه آدام سنین بو سؤزلریوی إشیتسه، بئله دۆشۆنر حاجي گۆلابي سن اؤلدۆرۆبسن کی، دۆستون خانیمي‌سي اونا صاحاب دورسون دئیه."
" نییه بو قدر سۆزرونو قاتیشدیرپسان؟ حاجي گۆلاب اؤلۆبدی. خانیمي أر ایستەییر. سن ده سوبایسان إولنمک ایستەییرسن، إولنسن داها قاپي، قاپي تهمینه ناصری‌نین دالینجا گزمزسن."
" تهمینه ناصری تام باشقا سۆروندور."
مرتضی گلدی بیزیم طرفیمیزه. چوخ یۆرقون گۆرۆنۆردۆ. دئدی:" سیز نییه بو قدر خلوت إدیرسیز؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" خلوت إتمەمیشیک. حاجي گۆلابین تشییع جنازەسینه گۆره دانیشیرپق."
" حاجي جابیارلا دانیشمالیسینیز."
" نییه اونلا؟"
" همین آلان روقیه خانیم فرنگیسه دئدی: حاجي جابیار حاجي گۆلابین وصی‌سیدی.حاجي گۆلابین اؤزۆ نئچه گۆن اؤنجه، روقیه خانیما دئییب حاجي جابیارین هر شئیده وکالتی واردي. اونا دئییب محضر سندی ده وارییدي."
" پس نمەنەیه معطللیک؟"
مرتضی دئدی:" بیز گئدیریک عیشرت آباد قیشلاسي‌نین طرفلرینه. خالق گلیب بو طرفلره، هئچ بیر خبر یۆخدور. داها سانمیرام گاردین آلیندن بیر شئی گله بیلسین."
آغا ایبراهیم دئدی:" من حاجي جابیارا تئلفون إدەرم. إشیکده خندقده گۆزلەرم. یاخشي‌سي بودور حسین آغا قالان‌لاري گۆتۆرۆب گئتسین بۆیۆک خانیمگیله."
مرتضی دئدی:" بئله اولورسا بیز عیشرت آبادا گتمەریک."
" نییه؟"
" خندقی آللاه آمانینا بوراخماق اولماز. بیر نفر یئتمز. اینقیلابین ظفری رسمن إعلام اولمایینجان، خندق‌لری بۆشلاماق اولماز."
" پس هامیمیز قالارپق، خندقده دینجەلەریک."
" آناما دئیین من بو گئجه إوه گلەجەیم."
آغا ایبراهیم دئدی:" مرتضی، موغایات اول."

" باش اۆسته."
و گئتديلر.
او ساعاتدان سونرا، محلده باشقا بير اؤنملی شئی باش وئرمه‌دی. بعضن ايکی اۆچ نفر، او بيری خندق‌لردن گليب بيزيم خندقده قالېردېلار و قارا قاش گؤز بير قادېن بيزه يئمک گتيريردی. سونرا أحمد اوياندې گلدی يانېمېزا. هله روقيه خانېم، فرنگيس خانېم و آغا ايبراهېمېن قاين‌آناسې کۆچه‌نين اورتالارېن دا کۆکتئل دۆزلديردېلر. بئله گؤرۆنۆردۆ جيبهه، تهران نۆ جيبهه‌سی دَگيل. آيرې يئردی.
ساعات آلتېدا، خياباندا بۆيۆک بير شادلېق باشلادې. دئديلر اينقيلاب ظفره چاتېب‌دېر. آغا ايبراهېم دفعه‌لرجه حاجې جابباربن إوينه و زۆرخانايا تئلفۆن إديب، مئساژ قۆيدو. آنجاق ساعات دۆققوزاجان حاجې جابباردان خبر يۆخودور. او ساعات‌لار آغا ايبراهېم اۆچ دؤرد دفعه مچيده باش ووردو. سۆنونجو کز قايېدېب دئدی:"
،جنازه‌لری حوقوقو طيبه، آپارېبلار گئديب اوردان حاجې گۆلابې آلمالېيېق."
خندقی شهرين آشاغاسېندان گلن جاوان‌لارا تاپشېردېق گئتديک آغا ايبراهېمېن قئين‌آناسې گيله. ساعات دۆققوزدا حاجې جابباربن تئلفۆن إتدی، دئدی اؤزۆ حاجې گۆلابېن جنازه‌سينی حوقوقو طيبده گؤرۆبدۆر چۆن اؤزۆ عيشرت آباددان حوقوقی طيبه جنازه آپارېردې. آغا ايبراهېم لا دانېشاندان سونرا روقيه خانېم‌لا دانېشدې روقيه خانېم سوکوتدا قولاق آسدې و آغلادې. سونرا منی ايسته‌دی. اينقيلابېن ظفرين منه تبريک دئدی. دانېشاندا آغلادې و دئدی:" کئشکه منيم ده شوکوهوم ديری اوغلاردې و بئله بير گۆنۆ گؤره‌يدی."
آغا ايبراهېمېن قاين‌آناسې دئدی:" حسين آغا سوروش گؤر مرتضی‌نی عيشرت آباد طرف‌لرينده گؤرۆبسۆزمۆ؟"

حاجې جابباربن دئدی:" يۆخ گؤرمه‌ديم. چۆخ شولوغويدو." سونرا دئدی:" بۆيۆک خانېما دئنه، نيگاران اوغلماسېن يقين ايکی اۆچ ساعاتاجان إوه قايېدار. مرتضی زيرنگ جاواندې."
هله‌ليک‌لشيب دسته‌گی قۆيدو، دسته‌گی قۆيماق همان تئلفۆن يئنه چالېندې. من بيلمه‌دن دسته‌گی گؤتۆردۆم. مرتضی‌يدی.

" سلام یاخشیسیزمی. بیر ماجرا زاد یوخدو کی؟"
" یوخ. سیزین دورومووز نئجه‌دی؟ عیشرت آباد نئجه‌یدی؟"
" هر یئره گئتدیک. عشرت آبادا غریبه بیر ساواش وارپیدی. دؤنن گئجه کیمیدی آنجاق گؤنوزؤیدؤ. گرچکدن بو میللت محشردی."
سیز هارداسینیز؟"
" بیر بوردا دوراغین اوفیسینده‌ییک. بورانی پایگاه إتمیشیک. بیز بورا یئتیشمه‌میش، گاردلار و ساواکی‌لار شخصی ماشین‌لارلا بورانی مؤسلسله باغلاییب قاچدیلار. دئییرلر بیر کره ده، گلین دؤنو گئین بیر قادین "ب إم و" ایله گلیب خندقی مؤسلسله باغلاییب‌دیر. آیری یئرلرده ده، بو قادینین دئدی-قودوسو یاییلیب‌دیر. نهایت توتاجاییق."
" آنان چوخ نیگاراندی. گل دانیش من خودافیظ.
" خودافیظ."
آناسی گوشونو ألیمدن قاپدی" مرتضی، قوربان اولوم، هارداسان؟... یاخشی ... چوخ نیگارانام. قلبیم یئریندن چیخیردی. حسندن سؤنرا دئییردیم آللاه داها بیزیم أطرافیمیزا جیزیق چک. بیر جاوان هر جمعدن یئتر...ناواخ گلیرسن إوه؟... صؤبح؟...نییه ... چوخ یاخشی... باخ باشیوی خندقدن إشیگه چیخارتما. تامام‌می؟ سؤتؤمؤ حلال إتمه‌رم باشیوی چیخارتسان یاخشی؟ خودافیظ."
دسته‌گی قویدو قاییتدی. پریشان‌یدی. نئچه دیقه سونرا تئلفون تیکرار زنگ ووردو. گئتدی تئلفونا ساری، دسته‌گی گؤتوردؤ.
" نه؟ یئنه؟... ایندی هارا گئدیرسیز؟... قصر فیروزه؟... یؤرؤش إدیب‌می؟ کیم یؤرؤش إدیب؟"
آغا ایبراهیم دوروب دسته‌گی قئین‌آناسیندان آلدی.
" نؤلوب؟... پس دورون بیز ده گلیریک... یانی نمه‌نه لازیم دَگیل!... هامی دا گئتسه یئنه ده آزدی...
دورون من‌له حسین آغا داگلک...یوخ... من اورالاری یاخشی تانیمیرام... من قاران‌لیقدا "سیل برگردانی "هاردان تاپیم؟... سیز نمه‌نه یله اورا گئدیرسیز؟ پیادامی؟... پس بیز سیزدن تئز یئتیشه‌ریک اورا. ماشینیمیز وار. چوخ یاخشی... باخ! موغایات اول خندق زاد یوخدو ها... گؤرؤشه‌ریک."

أحمد أل گؤتۆرن دگيلدى. چارەميز يۆخودو. اۆزۆمۆزله آپارمالي ايديق. قاپي قاباغينا چاتاندا، گۆردۆک روقيه خانيم دا بيزيملەدى و أل گؤتۆرمۆردۆ.
دئييردى:" حاجي گۆلاب اۆلسايدي، يقين سيزينله گلردى ايندى يۆخدو من گليرم."
فرنگيس خانيم و بۆيۆک خانيم إوده قالديلار.
- ماشينيمپزين بئنزينى يۆخودو. بئنزينلرين هامىسيني كۆكتئللره ايشلتميشديلر. پس ماشينلا گئتمک ماحاليدي. روقيه خانيم حاجي گۆلابين تۆفنگينى وورموشدو چادپراسينين آلتينا. منله آغا ايبراهيم ژ- ٣لريميزى گؤتۆرمۆشدۆک. أحمد أللى ياليندي. کۆچەنين دورومو ايکى گئجه اؤنجه کى دوروم، دگيلدى. دئيەسن خالقين هله خبرلرى يۆخودور. خيابانين چپراق‌لاري تک -تۆک يانپردي. يئيين گئديرديک.
آغا ايبراهيم نئچه ديقەدن بير قاييديب روقيه خانيما دئييردى:" سيز گرک گلمەيەيدينيز. فرنگيس کيمى إوده اۆتورارديزيز." من بيلميردىم روقيه خانيملا نئجه رفتار إديم. اؤنجەدن، اؤزللىکله سۆن نئچه گۆنده اۆرەگيم ايستەييردى همشه اونون چئورەسينده اولام. اونا نيسبت گيجلدن، حيسلريم واريدي. ايندى آنجاق آغا ايبراهيم بئش ديقەليک دانيشماق‌لا، بيزيم حيسلريمزى بيربيريميزه قارشي، موعين و آيديناتمپشدي، من نورمال داورانيشپمى دا، ايتيرميشديم. أل آياغيمي ايتيرميشديم. آغا ايبراهيم يئيين گئدنده منه يئيين گئديردىم، ياواشلاياندا من ده ياواشلادپردىم. ايستەميردىم آغا ايبراهيم حيس إتسين کى، ايکى ساده جۆملەيله روقيه خانيما منيم مالکيت حيسيم اولوبدور. فقط بعضن چادپرا آلتيندان يوموشاق نفسلرينى إشيديردىم. بعضن اؤنەرى وئرمک ايستەييردىم، ايذين وئرسين تۆفنگيني من گؤتۆرۆم. أصلن بيلميردىم بو تۆفنگى نەدن اؤزۆيله گتيرير گۆلله آتماغي باشارپر يۆخسا يۆخ.
آغا ايبراهيم قاييدان پئيکانين اؤنۆن کسدى سۆردو:" يوخاري‌لاردا نه خبرلر؟"
سۆرۆجۆ جاوان‌يدي و بير ژ-٣ده قاباق صندلين اۆستۆنده قۆيموشدو، دئدى:" گاردي‌لار گليلر قصر فيروزه طرفيندن. دئيەسن قصر فيروزەنى اؤزلرينه پايگاه إديرلر." داها بير سؤز دئمەدى گازلادي گئتدى."

آغا ایبراهیم دئدی:" بللی دَگیل گاردلار گلییبلرسه، نییه بوردان گئدیر!" خیابانین قیراغیندا کی آغاج‌لارین آلتیندان، ایگیرمی اوتوز نفر گئدیردیلر. آغا ایبراهیم اونلاردان سوردو:" قصر فیروزه‌دن نه‌خبر؟"

بللی اولدو عسگرلر قاچاقدیلار، قیشلادان قاچیرلار. بیری دئدی:" سیزین قارا یاخا پالتاریز وارمی؟"
آغا ایبراهیم دئدی:" گئجه‌نین بو واختی قارا یاخا پالتاری هاردایدی؟ قاچیرسیزسا چوخ تئز عملیات بؤلگه‌لری نه‌دن اوزاقلاشین سونرا اولرین قاپی‌لاریني دؤگون پالتار آلین، قاچین."
دانیشان اوغلان دئدی: بیزیم کیمسه‌یله ایشیمیز یوخدو. تکجه ایسته‌ییریک تئزراق کندیمیزه چاتاق."
گئتدیلر. بیزدن یوللاندیق. ایندی یئتیشمیشدیک نسبتا بیر آچیق فضایا، آما هاوا قاپ قارانلیغیدی. بیزیم اؤنومؤزده، ایگیرمی اوتوز نفر گئدیردیلر، بیردن تاققیشما باشلاندی. اؤنده‌کی‌لرین بیری قیشقیردی:
" یاتین یئره!" سئل برگرداندان" آتش آچیرلار."
بیز ده بیردن اؤنده گئدن‌لره باخاراق، یئرده اوزاندیق. من ایندی أحمد و روقیه خانیمین نفس‌لرینی بیرلیکده إشیدیردیم، گرچکدن ده بیلمیردیم هانسی‌سی أحمدین و هانسی‌سی روقیه خانیمیندی. آغا ایبراهیم بیزدن ایره‌لی یئرده سره‌لنمیشدی. گوللەلرین قیرمیزی اوتو قارانلیقدا گؤرونوردو، آما قضادان، آچیلیردیلار هدف‌لری یوخودو. سونرا آتیشماق‌لارین سسی و ایشیغی کسیلدی. اؤنده‌کی‌لردن نئچه‌سی سینه‌خیز، اؤزلرینی سئل برگردنه یئتیردیلر، کیمسه یوخودو. بیری قیشقیردی:" کؤپک اوغلان‌لاری ایز ایتیریرلر." او بیری دئدی:" یقین قصر فیروزه‌ده ده، بیر خبر یوخدو. یاخشی‌سی بودو قاییداق." اونلار قاییتدیلار بیز دوروب یولا دوشدوک. مرتضی‌نی تاپمالییدیق. من بیلمیردیم ایستگاهین دفتری هاردایی، آنلایا بیلمیردیم بیزیم فاصیله‌میز اودن قصر فیروزه‌یه چوخودو یا ایستگاها. یوللاندیق آنجاق إحتیاطلا. ایره‌لی نئچه نفری گؤردوک، یاخلاشیق ایگیرمی نفر اولاردیلار، داها ایره‌لی مرتضی‌نین سسینی، إشتدیک نئچه نفرله دانیشیردی. سونرا اؤزونو گؤردوک قارانلیقدا دوست‌لاری‌لا. چئوره‌میزده‌کی‌لره إعتیمادیمیز یوخودو. آغا ایبراهیم دئدی:" موغایات اولون!" سونرا

گۆردۆک مرتضىيلا دوستلاري، نئچه نفر عسگرله دانېشېرلار. عسگرلرين بيرىنين لهجهسيندن بللیدی تۆرکۆيدۆ. ايکی اۆچ نفر ده تۆرکۆيدۆلر.مرتضی بيرينجی عسگردن سۆرغولار إديردی. عسگر آغلاېپردي، سۆنرا آغلاياراق دئدی:" بوردا دورموشوق، چاووش باشي گليب نه إدهجهگيميزی دئسين."

سۆنرا دئدی:" گاردي‌لار قايپداندا بيزی دۆگدۆلر هامېمېزی." مرتضی سۆردو:" ايندی هاردادېلار؟" تۆرک عسگر آغلاياراق دئدی:" بيلميرم، يوخاري‌لاردا اۆلمالېدېلار." سۆنرا محله أهليندن بير آزي تاپېلدي گلدی. بو يازېق عسگرلرين نه سوچو وارېيدي؟ پالتار گتيردیلر. عسگرلر إله اۆردا، قادېن‌لارېن کيشی‌لرين گۆزۆنۆن اۆنۆنده، پالتارلارېني چېخارتدېلار تۆکدۆلر آغاج‌لارېن آلتېنا، قارا ياخا پالتارېني گئيديلر. سۆنرا مرتضی سۆردو: پولونوز وارمي!" بيری دئدی:" منيم اۆن تۆمنيم وار." باشقالاري دانېشمادي، بلکه ده حتتا اۆن تۆمن‌لری ده يۆخودو. پول‌لاري اۆلان‌لار، پولارېني عسگرلره وئردیلر. روقيه خانېم دئدی:" آغا ايبراهېم بو پول‌لاري عسگرلرين آراسېندا بۆلۆن." آغا ايبراهېم دئدی:" بو پول‌لار هاردايدي؟" روقيه خانېم دئدی:" صۆبح حاجي گۆلابي مچيده آپارمادان، إو صاحابي دئدی، جيب‌لرينی آرامامېز ياخشېدي، چۆن مۆمکۆندۆ بير حلال سۆت أممېش پول‌لارېن و سندلرينی اۆغورلاسېن. اۆزۆ آختاردي. سندلر من ده. پول‌لاري بو يازېق‌لارېن آراسېندا بۆلۆن." عسگرلر پول‌لاري گۆتۆردۆلر و هرەسينه ايکی يۆز تۆمن يئتيشيردی. قۆيوب گئتديلر. بيز اۆنلارېن قارشي جهتينده يۆلا دۆشدۆک. پس گاردي‌لار بويانديدېلار. إلئکتيريک کسيلميشدی. خالق اۆزلری داش –گۆللهيله ووروب تيرلرين چېراق‌لارېني سېندېرېردېلار. ايندی ظۆلمتده گئديرديک. کيمسه بيلميردی کيمی وورور ياخود قراردي ووررسون. ايلگينج هاي‌کۆيۆدۆ. قاران‌لېغېن ايچيندن، ايلگينج بير نعره‌لر قولاغا دگيردی. ايندی هر طرفدن تاقېشما سسی گليردی. او طرفده ايداری إولردن ده، گۆلله سسی گليردی. قېشقېرېردېلار:" نامردلر، کيشيسينيز گلين إشيگه. کيشی‌لر گلمز آشاغا." تاقېشمالار هدفسيزيدی هدره گئديردی.بيز دورموشدوق، يا دا اوزاناقلي گۆلله آتېردېق. ايگيرمی ديقه بو شکلده تاقېشما داوام إتدی. ووروردوق، ووررودولار. آنجاق بير گليشمه يۆخودو. هامي ايره

لی گئتمکدن قۆرخوردو. سۆنرا بیری، سانکی بو ایش‌لرین پوچ اۆلدوغونا هامیدان چۆخ وارمیشدی، بیزه دانیشدی. قاران‌لیق اۆلدوغوندان اۆزۆنو یاخشی گۆرمۆردۆم. آنجاق سسیندن بللیدی تخمینن اۆتوز یاشی اۆلا بیلردی، من‌له ایبراهیم آغا خاریج، او اۆرداکی‌لاردان یئددی سککیز یاش بۆیۆگۆیدۆ. او حسین ابن علی‌نین قانیندان دانیشدی، دئدی: او قانین مئساژی شهادتیدی. علی شریعتی‌دن دانیشدی، او دئمیشدی بشریتی خیلاص إتمه‌گه، حسین کیمی بیر ایش گۆرمه‌لییک. شهیدلرین هامی‌سیندان دانیشدی. بۆلمۆردۆ، فیرقه باز دَگیلدی. تانیان هر شهیددن دانیشیردی، سۆنوندا دئدی:" ایندی بیز إله بیر دورومدایپق کی اۆزۆمۆزدن گئچمه‌لییک، اۆلۆمدن قۆرخمامالییپق، باغیشلاماقدان، قان وئرمکدن قۆرخمایاق. میللتیمیزین دیری قالماغین ایسته‌ییریک‌سه، اینقیلابیمیزین دیری قالماغینی ایسته‌ییریک‌سه، کیمه‌نک کیمی اۆزۆمۆزۆ اۆتا آتمالییپق. بیزه ساری گلن اۆتدان قۆرخمایاق. ایندی من ایلک آللاه أکبرله، سیزدن ایسته‌ییرم هرگوروپ، هر تشکیلات و مکتبدن‌سیز اۆزۆنۆزۆ اۆتا وورون، یۆلو هامی‌نین اۆزۆنه آچین و قیشلانی عزیز خالقیمیزا فتح إدین. الله أکبر." و اۆزۆ، باشقا سۆز دانیشمادان، یۆللاندی، سۆنرا یئییننه‌یپ، قاچماغا باشلادی. هامیمیز آرخاسینجا قاچماغا باشلادیق. قادینلی،، کیشیلی. هر آددیم ایکی مئتیرجه اۆلوردو. دۆشمنین اۆن خطینده اۆلان گاردلار، ایلکین گۆللەلردن سۆنرا آرخایا دۆنۆب گئتدیلر و قیشلانین بیر یئرینه یپغیشدیلار. آنجاق اۆتوز یاشیندا کیشی‌نین سۆزلری اۆز ایشین گۆرمۆشدۆ. هامی هیزلا اۆنه دۆغرو گئتدیلر، قیشلانین أصلی قاپی‌سینا تئز یئتیشنلر، گۆرنده قاپی آچیقدی، اۆیان‌لیق پارک إدن ایکی جیپی گۆللەیه باغلادیلار. آما کیمسه جیپ‌لرده یۆخودو. بیردن آرخادان چۆخلو سایدا خالقدان، یاخلاشیق ایکی‌یۆز اۆچ‌یۆز نفر، یئتیشدیلر. یئنی نفسلیدیلر و کلانتری‌لردن ژاندارمئری‌لردن آلان ماشین و جیپ‌لره مینمیشدیلر. وانت ده وارییدی، هامی‌سی دا سیلاحلیدیلار. ایلگینج تاقیشمایدی. بعضی‌لری بیر بیریلری له ظارافات دا إدیردیلر بئله. گنج‌لرین بیری او بیرینه دئییردی:" جان وین کیمی اۆلوبسان!" او بیری دئییردی: سن "کلینت ایستوود" کیمی اۆلوبسان!"

او بيرى دئييردى:" رينگويا باخ!" قېشلادا قاپې‌لارېن هامې‌سېنې سېندېرېردېلار. سيلاح آنبارېنې آختارېردېلار. تاققېشما وارېيدې. اؤلۆ ده چۆخودو. قۆرخاقدا وارېيدې. منيم ده ديزلريم چۆخ ضعيف ايدې. قۆرخودان يا ياشېمدان؟ بيلميردىم. آنجاق اوچوب اؤيانا دۆشمه‌لى‌يديم، آى كۆره‌سى‌نين اۆستۆنده اوزايا گئدنلر كيمى كى، قايغې‌سېز گۆيگه آتېلارلار سۆنرا نئچه مئتير اؤيان‌لېق دۆشرلر.
آجېناجاقلې اؤلاى بو آن اؤز وئردى. ألينده ژ-٣ اؤلان بير جاوان إحتياطسېزلېق إتدى. بارماغې رگبارداېدې، ماشانې چكدى، ژ-٣ اؤنو تيترتدى. جاوان اؤغلان نه إتديگينى بيلمه‌يېب ژ-٣ نى آتدې يئره. ايكى نفر جاوان‌لارا گۆلله دگدى، إله اؤردا اؤلدۆلر. ألينذن ژ- ٣ نى آتان اؤغلان آتېلدې بير اؤخ گۆتۆرۆب مؤحكم ووردو سينه‌سينه. بعضى‌سى آتېلدېلار ألينى توتوب بوردولار اؤخو ألينذن چېخارتدېلار. اؤخ مانۆردا ايشله‌نن بير سيلاحېدې جاوان ساليم قالمېشدې، آما اينتيحار إتمك ايسته ييردى، أل گۆتۆرن دَگيلدى هله. بيرى ألين قاوزادې مؤحكم ووردو قولاغې‌نېن ديبيندن. جاوان اؤتوردى باشلادې آغلاماغا:" نييه منى اؤلدۆرمۆرسۆنۆز! نييه منى اؤلدۆرمۆرسۆنۆز!" بير ايكى نفر دۆست‌لارېندان گۆتۆرۆب آپاردېلار.
هله ده خالق گليردىلر. قېشلانې خالق ايشغال إتميشديلر. هر جۆره قادېن گليردى، هاوا قووه‌لر ضابيطلرى دئييردىلر:" شخصى أشيا آپارمايېن يالنېز سيلاح. سيلاح آپارېن!" خالق سيلاح آپارېردې. مرتضى، من آغا ايبراهېم ، روقيه خانېم‌لا أحمد ده، قۆجاق‌لارېمېزې سيلاح‌لا دۆلدورموشدوق. قصر فيروزه، قېشلا و چۆره‌سى بۆتۆن تسليم ايدى. قايېداندا يۆرقون آرقېن آنجاق ظفردن سرخۆش، اوشاق‌لار كئشيك بورج‌لارېنې آتشه توتوردولار، سوماخچالان إديردىلر. يئتيشديك داها تانېش خيابان و يان يۆل‌لارا. قاپېنې دۆگۆب گئتديك ايچه‌رى. مرتضى او گئجه سيلاح‌لارې حيطين كردى‌سينده قويلادې. اۆزۆمۆزۆن ژ-٣ميزدن باشقا، حاجې گۆلابېن تۆفنگى‌له. روقيه خانېم دئييردى:" حاجې گۆلابېن يادېگارېيدې اؤغلونا ساخلاييرام." بيز هامېمېز ايلك كز بيرليكده آغلاشديق، گيريب ياتديق.
هر بير شئى چاپاراق كمالا سارې حركت إتديگينى ساندېغېمېزدا، بيردن، بير يئنى و نابلد مركزدن، إله بير شئى ظوهور إديردى كى او

کمالا دالبادال ضربه وورودو، اؤنون ایچ و گؤرؤنمز آغری و یارالارینی، اؤنجه‌دن چوخ گؤزه چارپیردی و بیر جمعده کی، بیرلیک، پاک نیت هیجان و اینقیلابدان دؤلایی ایستی‌لیک، اؤنون أن بؤیؤک موشخصاتینداندی، بیردن بیره ویران إدیجی ایختلاف آیرپمچی‌لیق عؤنصورو گیریب، داغیداراق ایره‌لی گئدیردی،آنجاق عؤصیانچی و ویران إدیجی حیس‌لر و نه‌دن‌لر، باشقا عؤنصورله حاکیم اؤلمادان، کمالین ساغلام و نجیب اؤزؤ یئنی‌دن آشکار اؤلوردو و اؤزؤنؤ گؤجلؤ گؤرسه‌تیردی و بئله‌لیک‌له عؤنصورلرین بیرلیگی یئنی‌دن قورونوردو! منیم و چئورمه‌کی‌لرین دؤنیاسی، بیر کمال و وحدتین کسیجی قیراغیندان اؤ بیری کمال و بیرلیگه، آتدانیلیردی. قیراق‌لارین ایکی ایتی مسافه‌سی، ایختیلافین فیرلانان اوچوروموویدو.

حوقوقی طبیبه چاتماق چتین ایدی. آغا ایبراهیم فرمان دالیندایدی، من‌له مرتضی، یانیندا قاباق صندلده اؤتورموشدوق قادین‌لارین اؤچؤ ده دالی صندلده اؤتورموشدولار. أحمد آناسی‌نین قوجاغیندا اؤتورموشدو. کیمسه آغلامیردی. روقیه خانیم بئله. اؤ چادیرانین آلتیندا نه‌یی دؤشؤنؤردؤ؟
حسنین آتا -آناسی، مرتضی‌نین دیری قالان دوست‌لاری‌نین بیری‌نین آتاسی‌نین ماشیندا، اؤتورموشدولار. حسنین جنازه‌سینی، اؤ بیری جنازه‌لرله، حوقوق طبیبی مرکزینه آپارمیشدیلار. آغا ایبراهیمین قاین‌آناسی نئچه دیقه‌دن بیر حسنین آناسی حاقدا دانیشیردی، دیلی‌نین ویردی بویودو:" اؤغول اؤلؤمؤ أن پیس اؤلؤملردندی. آدام نه‌جؤر تحمؤل إدر؟"
ایندی اؤ یاشیل گؤز قادین، اؤزؤنه قاپانمیشدی، بللی دَگیلدی، رئژیمین گرچک چؤکمه‌سی و یئنی عصرین باشلانیشی‌نین ایلک گؤنؤنؤ نه‌جؤر گؤرؤر. تکجه ایسته‌ییردیم بیرکز گؤزلرینه بو آن تاماشا إدیب و اؤ یاشیل گؤزلرین درین‌لیگینده نه گئچدیگینی آنلایام. کدرلی گؤزل قادین، یقین خوشبخت بیر گؤزل قادین قدر، حیاتی‌نین نورمال آن‌لارینداندی داها چوخ، گؤزلدی.
سنگلجین هر طرفیندن، ماشین‌لار یول‌لارینی حوقوقی طبیب مرکزینه ساری أگیردیلر: وانئت‌لر، تاکسی‌لار و شخصی ماشین‌لار.

حوقوقی طیبی، خیابانېنا چؤندۆگۆمۆزده، قیامت ایدي. بیری-گؤرۆنۆردۆ حوقوقو طیب و یا شهربانېدان گؤرەوی وارېیدي- دئدی:" دالي صاندېقدا جنازه واردي‌مي؟" آغا ایبراهېم مات قالدي. نه دئدیگینی بیلمیردی." جنازەنیز یؤخدو، ایرەلی گئتمه بو گوشه ده پارک إت. یئر دار ایدي، آدام‌لار هر یاندان گلمیشدیلر. ماشېني پارک إتمک بیر آز، سۆردۆ.

إشیگه چېخاندا خالق هر دیل و لهجه ده دانېشېردېلار. هامېدان چؤخ فارسی إشیدیلیردی، موختلیف لهجه‌لرله. ایرەلی گئتدیگیمیزده، بیری اوجا یئردن دورموشدو، آدلاري اوخویوردو. سس‌لره، بیر قادېنېن قېشقېرتېچي، بیر کیشی و یا اوشاق هارایي و یا توپلوم بیر سس صدا، شیون گؤگه قالخېردي. نئچه قادېن آل‌لرینده سو کاساسي جمعیتین ایچینده دۆلانېردېلار. دئییردیلر:" ایچین تمیزدی ساکیتلَشرسیز."

قاباغا گئتدیگیمیزده، جنازه آپاران وانئت‌لر دورموشدولار. وانئت‌لرین برئزئنتی چادیرلارېني آچېردېلار. جنازەلر سالالاق‌خانادان گلمیشدیلر و اۆز اۆزه، قوجاق قوجاغا، قانلي پالتار آما أل ووررولمامېش، چؤخلو باش تۆکۆ، نعش‌لر بیربیری‌نین اۆستۆنده‌یدیلر. موختلیف آدام‌لاردان، بیر بؤیۆک ساندیویچین، أت تیکه‌لری . اؤزل قوخو وارېیدي. چؤخ ایرنج، دَگیلدی آنجاق بیر جۆرۆیدي. ایشله‌ییردی جاندا و داماغا یاپېشېردي. وانئت‌لرین سۆروملوسو دئییردی:" دالي چکیلین!" یاخېندا اؤلان آدام‌لار، ماراقلي، ایضطرابلي، قۆرخولو و آغلار گؤزلرینی وانئته‌کی باش‌لارا تیکمیشدیلر.:" گؤرمک ایسته‌ییریک!اؤز گؤزۆمۆز له! سۆنرا اوزون شیون‌لر، داواملي هر یئری تیتره‌دیردی. یئنه جنازەلره گؤز تیکیردیلر. گۆلله هاراسېنا دگیب‌دیر؟ هاردا گۆللَنیب؟ کلانتری قاباغېندا، تسلیحات؟ تهران نؤ؟ عیشرت آباد؟ باغشاه؟ فرح آباد؟ ژاندارمئری؟ سۆنرا تابوت گتیردیلر. سانکي بو تابوت‌لارېن هامي‌سي بو جاوان‌لارا کیچیک‌یدي. اوزون قامت‌لری وانئت‌لردن إشیگه، چکیردیلر. تابوتا قۆیوردولار، تابوتو گؤتۆرۆب آپارېردېلار حوقوقی طیبه، هر جنازەنین ایه‌لری آغلار، سېزلار، جنازه دالېندان گئدیردیلر. باشقالاري باشقا جنازەلری حوقوقی طیبدن تابوت‌لاردا چېخاردېب آپارېب آمبولانسا قۆیوردولار، گئدیب آمبولانسېن قاباق صندل‌لرینده و یا شخصی ماشېن‌لارېن دا اوتوروب گئدیردیلر.

یۇل آچېلدې هامېمىز گئتديک ايچەری. قاپېنېن قاباغېندان، دييەجن، آشاغا يوخارې جنازه قۇيموشدولار. يقين بونلار صاحابسىز جنازەلر يدې ياخۇد آداملارې هله خبرسيز ايديلر. روقيه خانېم گئديب جنازەلره بير بير باخېردې. حسنين عايلەسى، دۇستلارې حسنى آختارېردېلار. نئچه ديقه سۇنرا روقيه خانېم قايېتدې:" يۇخدو! بللى دَگِيل هاردادې؟ بلکه ده مچيدده قالېبدې !" اۆزلر چۇخلو جاوان اۆزۇيدۆلر. قېرخ أللى ياشېندا جنازەلر راحاتجا تانېنېردې. جنازەلرين هامېسې يئرده آرخالارې اۆستده دۆشمۆشدۆلر.
بيردن مرتضى سسلندى:" باخېن کيمين جنازەسى بوردا!"
هامېمىز گئتديک جنازەنين اۆستۆنه. مرتضى يانېندا دوروب و شاشقېن باخېردې. بير گۆزلۆ پئيغمبر کيميدى. گۆلله بير گۆزۆنۆ دلميشدى. گۆز، قاپ قارانلېق ايدې. او بيرى گۆز آچېق ايدې. آپآچېق و ايپ ايشېق ايدې، بۇشونا اۆنه بير شۆشه گۆز کيمى، باخېردې. ساققالې آغ ايدې.
مرتضى دئدى:" إحتيمالې وار پئيغمبر کيمى سۇزلريندن دۇلايې، ووروب اۆلدۆرۆبلر.
آغا ايبراهېم دئدى:" او أگِر نه ايدى؟ نزاعة لشوى؟ دۆزدۆمۆ."
سانکې قوجا کيشى دانېشارکن اۆلدۆرۆلمۆشدۆ. آغزې آچېق ايدى، ديلى ايکى سانتاجان چېخمېشدى إشيگه. سۇنرا حسنين آناسېنېن شيونى باشلادې. حسنين جنازەسينى تاپمېشدې. سوتونون دالېندايدې. ألى باشې پالتارې أگِنينده اۆلان، بير جنازەنين يانېندا. حسنين اۆزۆنه بير شئى سالمېشدېلار. اۆنا گۆره آناسېنېن اۆنو تاپماغې بير آز سۆردۆ. مرتضى يلا حسنين آتاسې بير برانکارد گتيرديلر، حسنى قالدېرېب اۆستۆنه قۇيدولار.آناسې ساچلارېنې يۇلوب يئره تۆکۆردۆ.
بيردن، دووار ديبنده، بير دربچەدن دۆشن مولاييم ايشېغېن آلتېندا، تانېش بير اۆز گۆردۆم. اۆزۆ او قدر ساغلام و ديريدى کى، سانکې اۆزۆن صاحابې اۆلمەميشدى اۆلۆلرين آراسېندا اوزانمېشدې و بيرى يانېنا گئديب أليني اوزالدن زامان، يقين اۆزۆ دوروب يۇل گئدردى.
آغا ايبراهېم دئدى:" نييه بو قدر او جنازەيه زيللەنيبسن؟"
" تانېشدېمې!"
" کيمدى؟"

ايرەلى گئتديک. يقين ديريدى، بدنى‌نين هئچ بير يئرينده قان گؤرۆنمۆردۆ. گؤللە يئرلرى بيردنه و بعضن ده چوخ، او بيرى جنازەلرده وارپيدي آما بونون أصلن گؤللە يئرى يوخودو.
" كيمدى؟"
اوتوردوم باشي اوسته. گؤزلرى آچيق ايدي. همان قارا گؤزلريدى.همان بوغ. آغزي آچيق ايدي، ديش‌لر آغ‌آپاق، دوداق‌لاري‌نين آراسيندان ميرواري كيمى گؤرۆنۆردۆ. نئجه ده راحاتيدي. دئيەسن اوزۆ ايستيدى. أليمى اوزالدىپ قويدوم اوزۆنه. اوزۆ بوم بوزويدو، ديسكينديم.
" بو كيمدى حسين آغا؟"
" بو همان محسنى مئيداندا كى جاواندي!"
" همان كى قصر زيندانين قاباغيندا گؤرەجەيديک؟"
" بلى، همان!"
" نئجه ده گؤزل جاواندي!حئييف و نئجه ده ايلگينج قضادي!
بيردن أحمد دئدى:" جيبيندن نئچه دنه كاغاذ چيخير إشيگه!"
آغا ايبراهيم منيم يانيمدا اوتورموشدو، أليني اوزالدىپ اوزدو اووئر كؤتوندان، كاغاذلاري چيخارتدي. أصلينده بير آچيق پاكاتيدي، پاكاتين ايچينده بير مكتوب و مكتوبون اوجو پاكاتدان چيخميشدي إشيگه. آغا ايبراهيم مكتوبو چيخاردىپ باخدي . سۆنرا دئدى:" نئجه ايلگينج قضادي!"
آغاى حسين تنظيفى، منيم مئهربان و گؤرمەديگيم يۆل‌داشيم:
نهايت، سيزين وفالي و سئويملى پئيكينيز، زحمت‌له منى تاپيب سيزين مكتوبونوزو منه يئتيردى. بيلميرم سيز اوندا نئجه تأثير قويوبسۆنوز، او حاضير اوزلوب جاندان زحمت چكيب منى تاپسين. ايلک، من اونا دئديم، منيم شفاهى پيامیمي سيزه چاتديرسين. مئساژ بويودو، من تئزليک‌له سيز موعين إديلن عونواندا دالبزجا گله‌جەگم. آنجاق او ايصرارلي ايدى چۆن سيز مكتوب يازيبسينيز، منيم شفاهى مئساژيمي قبول إتمز. كسين كتبى مئساژ يازين. بونا گؤره ناچار بو يادداشتي سيزه يازيرام. باخمياراق عزيز يۆل‌داشيم بابک پور أصلن‌دن، سيزه باشقا مئساژ گؤندرميشم. يقين بيلين بير گۆن، باجيم و قارداشيم اينقيلابي‌لارين أليله دۆشه‌جكلر. منيم باجي قارداشيم هر ايكى‌سى ده ايران ميللتينه خاييندىلر و ايش‌لرى‌نين جزاسيني آلاجاقلار.ألبته قارداشيمين جورمو

اوزلدوقجا چوخدو. باجیم جاهیل، آخماق پول پرست و شهوتراندیِ. آما قارداشیم اوندان آلچاغین بیری‌دیر، چوّن او جاهیل و آخماق دَگیل، آچیق گؤزله و خیانتی آنلایاراق، خیانت إدیب‌دیر و باجیم إعدام اولمالیدیرسا، قارداشیم یابانجیل قوردون یئمی اولمالیدیِ. اونون داستانین بابک پورأصلن هامیا تعریف إدیب‌دیر. یقین بیلین گله‌جکده إله اولاجاق دیر
.
آغای بابک پورأصلن‌دن، ریجا إتدیم سیزدن ایسته‌سین و بو مکتوب‌لا دا من، سیزدن ایسته‌ییرم اؤزوو قوروياسینیز. قارداشیم کسین سیزین قانیزا سوسایبب‌دیر. سیز، بعضی‌لری سیزن‌له پرونده بیر اولان‌لارین حاقیندا اولان جنایتین قالان شاهیدیسینیز. ایندی اونلار قورخورلار قضیه‌نین اوّستو آچیلسا و یئنی‌دن دئییلرسه، حیات‌لاریِ قارالسین و یا هر آن ایران‌لا آمریکانین علاقه‌سی کسیلسین، اونلار قورخورلار سیزلر آمریکانین جنایت‌لرینی آشکار إده‌سینیز، او علاقه‌لر زیان گؤرسوّن. آنجاق بلکه بؤلوّم، سوّروّنوّن اؤنم‌سیز بؤلوّمودوّر. درد گؤرموّش اینسان‌لارین ، جامعه ده اولماق‌لاریِ لازیمدیِ، خالق اونلاریِ گؤروّب، نه درد چکمه‌گه حاضیر اولسونلار و نه درد وئرمه‌گه. بونلاردان باشقا سیز بیر تاریخ شاهیدیسینیز.. بیزیم اؤلکه‌میزین تاریخی آیدینلاشماغا، سیزه اوّز وئرن اولایلار حاقیندا، گله‌جکده شهادت وئرمه‌لیسینیز.من ده شهادت وئرمه‌لییم، بابک پورأصلن ده شهادت وئرمه‌لیدی. بیزیم اؤلکه‌میز، بیر روحسل و معنوی آنالیزه إحتیاجیِ وارسا، گرکلیدی هم جانی‌لر و هم ده قوربان اولان‌لار، بیر گئنیش تاریخی محکمه‌ده حاضیر اولوب و هر شئیه شهادت وئرسینلر بئله‌لیک‌له معلوم اولسون، بیز هاردایپق و خالق گئچمیشده إدن سهولردن، اوزاقلاشا بیله‌ریک یوخسا یوخ.
بو جاوان سیزی تاپیب منیم مکتوبومو سیزه چاتدیرسا، گؤزوّنوّزدن قوزیمایین. او إله اینقیلابا وورغوندو، أن تهلوّکه‌لی آن‌لاردا اؤزوّنوّ اوتا کؤزه ووراز. او قورخماز پاک و جاندان گئچن‌دیر. آنجاق تکجه شوجاعت، پاک‌لیق و فداکارلیق یئتمز عاغیل و تدبیر ده لازیمدیِ. اونو یؤنلندیردیم. من اونا اوغلوم کیمی باخیرام اونون شوجاعتی منه ناصیری خاطیرلادیر. او ناصیر کیمی طالئعی اولمالیدیِ.

بابک پور أصلنين طريقی‌له أن إعتيمادلي يۏلو، سيزی گۏرمه‌گه تاپاجاييق. او گۏنۏن اومودويلا کی، من‌له سيز و بابک پورأصلن‌له بو جاوان اوتوروب اۏلکه‌ميزين گۏزل گله‌جه‌گينی قوتلاياق.
گۏرۏشمک اومودويلا
تهمينه ناصری
سۏن جۏمله‌نی اوجادان اوخودوم آغا ايبراهيم إشيتسين. سۏنرا دئديم:" عجب بيرگه اوتورموشوق!" باشيمي قالدېراندا، حاجي جابارلا آيري بير کيشی باشيمېن اۏستونده دورموشدولار،تانيشديق. بللی اۏلدو او بيری کيشی حاجي گۏلابين قارداشيدي. آغا ايبراهيم ايلک آن‌لاردان، نه‌دن‌سيز حاجي گۏلابين قارداشينا کينه‌يله باخېردي. همشه بئله‌يدی. اۏره‌گينده کی حيس‌لری إشيگه تۏکردی. اۏزۏ، ايچه‌ری‌سی‌نين آيناسيدي.
" آغا ايبراهيم ، بس بو جاواني کيم آپاريب دفن إده‌جک‌دير؟"
حاجي جابار سۏردو:" بو جاوان کيمدی؟"
" من‌له تهمينه‌نين رابيطيدی. ايندی اۏلۏسۏنۏ بوردا گۏردۏک."
"گۏلله دگيب‌ديرمی؟
" يقين."
" آما بيلينمير و گۏلله يئری و قان ردی گۏرۏنمۏر."
آغا ايبراهيم دئدی:" بلکه آرخادان گۏلله دگيب‌دير." سۏنرا حاجي جابارداندان سۏردو:" سيز حاجي گۏلابين جنازه‌سينی تاپدېنېزمي؟"
" بيز سيزدن اۏنجه يئتيشديک. گۏتۏرۏب آپاريب قۏيموشوق آمبولانسا. هر شئی حاضېردي ياخشي‌سي بودو يۏللاناق.
دئديم:" آنجاق حاجي بو جاوانين دا حالېني بير دۏشۏنک."
" حتمن عايله‌سی دالېنجا گليب گۏتۏرۏب آپاريب قويلارلار."
" آما چوخ آدام‌سيزا اوخشايير."
" او بيری‌لر ده إله‌دی، بيری سۏراغلارېنا گلمه‌يينجن."
سۏردوم:" گارد ضابيطی‌نين جنازه‌سی نه‌جۏر؟"
آغا ايبراهيم دئدی:" آرادېق يۏخدور. دئيه‌سن آدام‌لاري بيزدن اۏنجه گليب آپاريبلار." سۏنرا دئدی:" گۏنده‌ليک‌لره خبر وئرک، او خالقا ياپېشدي."
دئديم: " نه فرق إدر. بيز بيليريک يئتر."

حاجي گۆلابين قارداشي‌نين گؤزلريندن بللیدی، آغلاما سيزلامالارين بير آز اؤنجه إديب‌دير، دئدی:" بوندان آرتيق جنازه يئرده قالمامالي‌دير."
ايشارەسی قارداشينايدي. دئمک ايسته‌ديم: آنجاق بو قدر جنازه بوردا، بير شئی اولمايیب. آما داماغيما ياپيشان او طعم کيمی قوخو ياديما دۆشدۆ ، دئديم:" دۆز دئيرسينيز يۆللاناق."

مرتضی، آغا ايبراهيمين ماشيني‌نين فرمان داليندا اوتورموشدو. روقيه خانيم گئديب حاجي جابارين ماشينينا مينميشدی. آمبولانس يۆلا دۆشدۆ ، هامي‌ميز اونون آرخاسينجا گئتديک. تهمينه ناصری‌نين مکتوبونو وئرديم آغا ايبراهيما. آليب اوخودو دئدی:
" او دؤرد نفردن کی قرارييدي اوتوروب خالقين گله‌جه‌گينی قوتلاسينلار، بيری گئديبدی."
مرتضی دئدی:" خالقين گله‌جه‌گينی هر تۆرلۆ قوتلاماق اولار."
مرتضی‌دان سوردوم:" ايسراغا گئجه، يوخودان اويانماندا، کيم ألينی اۆزۆوه قويوب دئدی: باشين قوی يات؟"
" آنام!"
" آنان‌مي!"
" آنا ميه دَگيلدين‌می؟"
" يوخ. من سيزين خندقه گلمه‌ديم أصلن."
" گلمه‌دين !"
" پس من يوخو گؤرۆردۆم؟"
" يوخ، مريمی آنان‌لا دگيشيک سالميشدين. إله اوندان ايطاعت إتدين کی دايانمادان اوزانيب ياتدين."
" ايمکانسيزدي!"
"پس من دۆنن عيسا بن مريم ايديم."
مرتضی‌نين بو درين سؤزۆنو سايان اولمادي.
آغا ايبراهيم دئدی:" هارا گئديريک؟"
مرتضی دئدی:" جنازه‌نی آپارپرلار أميريه‌يه. حاجي گۆلابين جنازه‌سی‌نين اوردان يۆلا سالپرلار."
آغا ايبراهيم دئدی:" حاجي جابار بئله تشريفاتدان اؤتور اؤلر."

أميريەيە يئتيشندە، بير ايكى جنازە دە، گئچنلردە حاجي جاببارېن جنازەسىنين تعزيەسينى اوزدا توتان مچيددن تشييع اولونوردو. بيز دايانانداء، حاجي جاببارېن آداملارىنېن بيرى، حاجي گؤلابېن بير بؤيۆک شكلينى بۆتۆن إحتراملا، آمبولانسېن اؤنۆنه ياپيشتېردې. مچيدين دۆرەسينه يېغېشانلار فاتيحه اوخودولار و آمبولانسلاردان، ماشېنلاردان دۆزەلن كروان، يۆللانېپى. بير ساعاتدان سۆنرا بهشت زهرادايدېق.
ميردەشيرخانانېن يانېندا دورانلاردان بعضىسى دئييردىلر شهيدلرين غوسلا كفنه نيازلاري يۆخدو. بعضىسى ده دئييردى، جنازەلرين هامىسېني يويوب كفن إتمەليديلر. بعضىسى ده دئييردى، أصلن بللى دَگيل كيم شهيددى كيم دَگيل. هر نه ايدى هر شئى گۆزلەنيلمز سۆره ده، ايرەلى گئديردى. حاجي جاببار موختليف يئرلردە نوفوذ قازانماغېندان دۆلايي، حاجي گؤلابېن غوسلى كفنى، دفنى قاباغا دۆشدۆ . جنازه هامېمېزېن أليميزين اۆستۆنده، يئنى قبيرلره ساري يۆللاندېق.
گؤردۆک روقيه خانېم چادېرا باشېندا قبيرلرين آراسېندان قاچېرې.گليب دوردو جنازەنين اؤنۆنده. أليندەكى كاغاذې توتدو حاجي جاببارا طرف. چادېرانېن آلتېندا أللى تيترەييردى، كاغاذ دا تيترەييردى.
" بو نەدى؟"
" آلېن اوخويون حاجي آغا."
آغا ايبراهېم ايرەلى گئتدى:" جريان نەدى روقيه خانېم؟"
روقيه خانېم بير سۆز دئمەدى. حاجي جاببار دئدى:" روقيه خانېم، حاجي گؤلاب شهيد اولوبدور. شهيدلرين قطعەسينده قويلانمالېدې."
روقيه خانېم دئدى:" يۆخ. من ايذين وئرميرم."
آغا ايبراهېم دئدى:" نييه؟ ميه نه عئيبى واردې؟"
حاجي گؤلابېن قارداشي دئدى:" سنه نه، ضعيفه!"
روقيه خانېم دئدى:" حاجي سيز بيليرسينيز، آغا ايبراهېم دا بيليرء حسين آغا دا بيليرء فرنگيس خانېم، صغرى خانېم و مرتضى خان دا بيليرء حاجي فاطيمەنى قويلايان گۆن، من فرنگيس خانېم و صغرى خانېمېن آراسېندا دورموشدوم. صغرى خانېما دئديم، حاجي گؤلابا دئيين گلسين يانېما. او گلديگينده اونا دئديم منه قبير آل. بو قبيرى آل. آياغېمېن آلتېنداكې قبرى. حاجي فاطيمەنين يانېندا اولان قبرى دئييردىم. دئدى:"

او قبیر دؤلودو. اونا دئدیم: اوپانکي قبیری آلدا بس. سیز منی تانیپیرسیز من او ایکی قادینین آراسیندا کي دورموشدوم، بو گؤنؤ گؤزؤمؤن اؤنؤنده گؤرؤردؤم. ایندی گؤردؤگؤم کیمین. حاجي ایستهدی قبری منیم آدیما آلسین آما من دئدیم اؤز آدینا آلسین. من تئز اؤلسهم منی حاجي فاطیمهنین یانیندا قویلاسینلار او مندن تئز اؤلسه، اونو حاجي فاطیمهنین یانیندا قویلاسینلار. بو کاغاذا باخین! حاجي گؤلابین قطعهسی و شومارهسی اؤستونده یازیلیبدیر. حاجي گؤلاب حاجي فاطیمهنین یانیندا قویلانمالي دیر."
حاجي گؤلابین قارداشي دئدی:" ضعیفه! قوی قارداشیم شهیدلر قطعهسینده قویلانسین، او اینقیلاب شهیدیدی. یاشامدا سن اونو یؤلدان إتدین! دا اؤلؤسؤندن أل چک."
روقیه خانیم دئدی:" بو اونون وصیتیدی. اونون ده وصیسی سیز دَگیلسینیز.حاجي جابباردي. حاجي جابباردي. حاجي جابباردي. حاجي گؤلابلا حاجي جابباردي. من قبیر آلماق صؤحبتی إدنده، حاجي گؤلابلا حاجي جابباردي. حاجي گؤلابلا حاجي جابباردي. حاجي گؤلابلا حاجي جابباردي.

دقيقن تخمين اوڵدوغو كيمى اوّز وئريبدى. آنجاق أگر او أرى‌نين اوڵوّمۆنوّ او سوكوت و موراقيبه آن‌لاردا تخمين إتسه‌يدى و ايندى تخمين إتديگينى وورغولاسايدې، يئنه ده سۆروندان بئله دانېشماق اوزوّ، گرچكدن جسارت طلب إديردى.
اوّز وئرن دوروم‌لا، داها كيمسه آغلاماغې دوّشوّنمۆردوّ. حاجې گوّلاب سۆرعت‌له باسېلدې. ايلك كيشى‌لر قبرى‌نين اوّستونده اوتوروب فاتيحه اوخودولار سۆنرا قادېن‌لار. كيمسه آغلامادې، سۆنرا حاجې فاطيمه‌نين قبيرى‌نين اوّستونده اوتوروب جېزېق چكيب فاتيحه اوخودوق. من دوردوم آغا ايبراهيم ، مرتضى و حاجې جاببارا ايشاره إتديم. آدسېز قبيرين باشېندان، همان روقيه خانېمېن آناسى‌نېن قبرينده اوتوروب فاتيحه اوخودوق. حاجې جاببارلا، مرتضى مات قالمېشدېلار. ايبراهيم آغا هر ايكى‌سينى آيرې آيرې، ايضاح إديب دئدى قبير روقيه خانېمېن آناسې‌نېن قبيريدې. روقيه خانېم اوزوّ ده، ايلك كز أن كيچيك قۆرخوسو اوڵمادان قبرى‌نين اوّستوّنده اوتوروب ياواش ياواش آغلادې.
فرنگيس خانېم‌لا صغرا خانېم قوڵ‌لارېندان ياپېشېب قاوزادېلار يۆلا دوّشدوّك. قبريستان‌لېقدان چېخدېق. ماشېنا مينندە آغا ايبراهېما دئديم:"
بو قدر اوڵوّدن داها يۆرولموشام! اوڵوّمدن نيفرتيم واردې!"
آغا ايبراهيم دئدى:" كسين بهشت زهرايا قايېداجايېق." بۆيوّك بير دوّزه‌گان‌لېغې تاماشا إتدى.
مرتضى بهشت زهرايا گلن آمبولانس‌لارا ايشاره إديب دئدى:
" هله يئنه شهيد گتيريرلر."
" حيات كسكين بير تيغه‌نين قېراغېندا ، حركت إدير."
أميريه‌يه چاتاندا، آغا ايبراهيم منه دئدى:
" سن چېخما إشيگه. مۆمكۆندوّر هوشنگ يئنه دالېنجا گلسين. مرتضى سنى تهران نۆيا آپارسا ياخشېدې."
دوّز دئييردى‌مى؟ يۆخسا روقيه خانېمېن تاپشېرېغېنې دوّشوّنوّردوّ؟ من له مرتضى ماشېندا اوتوروب گوّزله‌ديك.
آغا ايبراهيم گئتدې حاجې جاببارېن يانېنا. قادېن‌لار روقيه خانېمېن آرخاسېنجا حاجې گوّلابېن إوى اوڵان كوّچه‌يه ساري گئتديلر. گوّردوّم حاجې جاببارلا، آغا ايبراهيم بيرگه ماشېنا قايېتديلار.
مرتضى دئدى:" بير خبر اوڵوب؟"

حاجي جاببار باشين گتيردى ماشينا:" سنين گيرفتارچي‌لېغين بيتدى دا، هوشنگى توتدوق."
" نه؟ نه زامان؟"
" جمشيد آباد قېشلاسينا يۆرۆش إدنده، بير آزچوخ غريبه و سيرلى آدام، بيزدن اؤنجه اؤرا يئتيشميشديلر اؤلار، نصيرى‌له هويداني، اوردان گؤتۆرۆب آپارماق ايسته‌ييردىلر. دئييردىلر بير أمن يئره آپارماق ايسته‌ييرلر، سؤنرا ريفاه مدرسه‌سينه تحويل وئرسينلر. اوشاق‌لار قۆيمادىلار. نهايت بئله قرار اؤلدو، زيندانى‌لارى بيرگه ايمامين ايقامتگاهينا آپاراق. اؤنلار دا قبول إتديلر. ايشين اؤرتاسيندا من حيس إتديم اؤنلارين رييسى، كلک ووروماق ايسته‌ييير. اوشاق‌لارا ايشاره إتديم اؤرتالاسينلار. آز قالېردى آرامېزدا ساواش و تاققېشما اؤز وئرسين. نهايت گئتديک رفاه مدرسه‌سينه. بيردن گؤردۆک طرف قاچماق ايسته‌ييير. اوشاق‌لار قاچديلار قاباغينا أل‌لرينى باغلادىلار. جيب‌لرينى آختاريب سيجيللى‌سينى و پاسپۆرتونو چېخارتديق. بيليرسن‌مى آدى نه ايدى؟"
حاجي جاببار أل آتدى شالوار جيب‌لرينه و بۆزۆشمۆش بيركاغاذ چېخارتدى. آچدى آما منه گؤرۆستمه‌دى. مندن سؤردو:
" هوشنگين فاميلياسى نه ايدى؟"
دئديم:" دۆزۆ يادېمدا دَگيل! از بس هوشنگ دئميشيک، سؤى آدېنې اؤنوتموشام."
" اؤزۆوه فيشار گتيرمه، خاطېرلارسان."
" دۆشۆنۆرم ايکى کلمه لى بير آدېدى."
سانېرام شجاع کيمى يا باشقا بير کلمه.آغا ايبراهېمين إولرينده اؤلان سندلرده واردى."
کاغاذى توتدو گؤزۆمۆن اؤنۆنه. اؤزۆيدۆ: هوشنگ شجاعى مراغى.
" ايندى دئيه‌جکسن هاردان بيلديک بو هوشنگ همان هوشنگ‌دى؟"
" نه‌جۆر؟"
" جيب‌لرينى ياخشى آرادېق. آغا ايبراهېم‌گيلين إولرى‌نين تئلفون نۆمره سينى تاپديق. آغا ايبراهېمين ماشينې‌نين نۆمره‌سينى چېخارتديق. آغا ايبراهېمين آدرئسينى، منيم ماشينېمين، شومماره‌سينى بئله. آذرشهر کۆچه‌سى‌نين إوى‌نين دقيق آدرئسينى. بيليرسن‌مى اؤندان نه سؤردوم:"

باجېوېن گۆلخاناسېندا، کیمین جنازەسینی دووارا مېخلادېن؟ مات قالمېشدې؟ دئدی: سن کیمسن؟ دئدیم منیم ماشېنېمېن نۆمرەسی سنین جیبینده نه گزیر. چاشباش قالمېشدې. تحویل وئردیک. دئدیک موغایات اۆلسونلار. ایندی اۆردادې. سن راحات اۆل گئت آغا ایبراهېم گیلین إوینه."
" پس طرف ایمامېن اینقیلاب کومیتەسینده‌دیرمی؟"
" بلی. نصیری گیل‌له. " گئدک.
هامېمېز إندیک. راحات راحات گئتدیک آغا ایبراهېم‌گیله.
گئجه ده حاجې گۆلاب‌گیله گئدیب قاپېتدېق. من أسکی اۆتاغا گئتدیم. سۆنکو گۆن حاجې گۆلابېن ختمیدی. شوکوهلو تعزیەیدی. هر یئرده گۆندەلیک‌لرده صۆحبت بوندان ایدې کی اینقیلاب نەجۆر ظفره چاتدې، سۆنرا هر یئرده صۆحبت بوندان ایدې کیملری توتوقلاېېلار، نەجۆر اۆلاجاق محکمەلر نەجۆر بیر محکمەلریدیلر. ایکی اۆچ گۆن سۆنرا مرتضی زنگ آچېب شهرین او تایېندان راپۆرلار وئردی، سۆنرا آمریکا سفیرلیگینی آلماغې تعریفله‌دی کی، اۆزۆ ده اۆندا ایشتیراکې وار ایمېش.
" اینانېن حسین آغا، منیم باشقالاریلا ایشیم یۆخودو، آنجاق من سفیرلیگی‌نین دووارېندان آتېلاندا، تکجه بیر آماجېم وارېیدې، بیلیرسیزمی نه؟"
" نمەنه؟"
" یۆزباشې‌نېن، ماجراسېنې ایچ إدیب اۆندان باش تاپماق."
" هانسې یۆزباشې؟"
" او آمریکالې سروان‌لا، اۆن‌دۆرد اۆن‌بئش نفرین ماجرالارې. سیزن له دۆسیالارې بیر اۆلانلار."
" نه حۆصلن وار مرتضی! یانې بئله دۆشۆنۆرسن بئله بیر دۆسیا آمریکانېن سفیرلیگینده اۆلسونمو؟ یاخلاشېق اۆن‌سککیز ایل او ماجرادان سۆووشوب، زامان گئچمەسینده، ایتیب‌دیر."
" ألبته بیر ایش گۆره بیلمەدیم، أصلن تاپا بیلمەدیک. اۆلایې بیر وزیر له، بیر مین‌باشې چۆخ یاخشې بیتیردیلر. دئیەسن سالیواندان، خالقېن سفیرلیگه تۆکۆلمەسیندن دۆلایې عۆذر ایستەییبلر."

" سانمپرام آمریکالي‌لار گئچمیش ایل‌لرده‌کی جنایت‌لرین سندلرینی سفیرلیکده ساخلاسینلار."
" بیر سابقه اوزلمالي ایدی هئچ اوزلمازسا."
دئدیم:" مرتضی بیر خواهیشیم اوزلاجاق دپر . بوطرف‌لره ناواخ گلریسن؟"
" جؤمعه"
" خواهیش إدیرم منیم ده او ساکپمي گؤتؤر گتیر."
" باش اؤسته." سؤنرا دئدی:" حسین آغا گؤنده‌لیک‌لر نییه او شادانپن گؤل‌خاناسپندان بیر سؤز دئمه‌دیلر؟"
" بو نئچه گؤنده بو قدر شئی اوزلوب. بو قدر آدام شهید اوزلوب. بیر اینقیلاب ظفره چاتپب . ایندی گلسینلر بیر کیم‌لیگی بللی اوزلان، اؤلؤ قادپندان دانپشسپنلار!"
" پرونده‌لر نوزلدو؟"
" هانسي پرونده‌لر؟"
" ووزرا إویندن گتیردینیز سندلر."
" قرار اوزلوب بؤیؤن حاجي جابپار، آغا ایبراهپم و روقیه خانپم آپارپب وئرسینلر ایمامپن اینقیلاب کؤمیته‌سینه. هوشنگین تفتیشینه لازپمدي!"
" سیز نه‌جؤر؟ سیز اوزنلارلا گئتمه‌یه‌جک‌سینیزمی؟"
" یؤخ منه إحتیاج یؤخدو. آنجاق هوشنگین تفتیشینده، شهادته نیاز اوزلور سا، من ده گئده‌رم."
" دئییرلر نصیری، ناجی و باشقالارپني تفتیش إدیرلر."
" یقین هوشنگی ده تفتیش إدیرلر!"
" هله حسین آغا، حسنین آتا -آناسي سیزی گؤرمک ایسته‌ییرلر."
" نییه؟"
" اوغلان‌لاري‌نپن سؤن آن‌لاري‌نپن قوخوسونو دویماق ایسته‌ییرلر."
" دئیه‌سن شئعر دئمک خطینه دؤشؤبسن، مرتضی!"
" چؤخ دؤشؤندؤم. بو جؤمله‌نی ساعات‌لار فیکیرلَشندن سؤنرا دؤزلتمیشم. منجه اوزنلارپن حال‌لاري‌نپن وصفیدی."
" هر زامان قرار قویسان قوللوقدایام. فقط بوجور واخت‌لار دیلیم باغلپدي."
" جؤمعه قوللوغوزا گله‌رم، قرار قویارپق."

" ساكېمي اونوتما."
مرتضىيلا همشه بئلەيدى. من اوزنا سن دئييردىم، او منه سيز. بلكه نەدنى ياش مسافەميز ايدى.
جۆمعه گۆنۆ، صۆبح ايلگينج بير ماجرا اوزلدو.آغا ايبراهېمېن آناسېنېن اؤلۆمۆندن ايكى هفته و بئش گۆنه ياخېن دوستلارېندان بيرىنين اؤلۆمۆندن گئچمەگينه رغمن، او چيلتيک چالا -چالا يوخودان دوردو . صوبحانه باشېندا راديۆدان خبرى إشيتمک همن چاى فينجانېنې يئره قۆيوب ايكى أليني بير- بيرينه ياخېنلادېب چيلتيک چالدې .چيلتيگى، ايكى قورو آغاجې بير بيرينه سۆرتمک سسى وئريردى.سۆنرا يئريندن دوروب أحمدله من و خانېمېسېنېن حئيرتلى گۆزۆنۆن اؤنۆنده، ايلگينج بير آهنگ و داها ايلگينج بير شئعرله، اوزيناماغا باشلادې.
بير زاهيد اؤلدۆ، گۆرو ايتسين ايلان عقرب و قورد يوواسې اؤلسون- (زاهدى مرد، گور او گم باد لانه مار و كژدم باد.)
سۆمۆكلرى جهنمين ديبينده اوتون عذابېندا يانسېن(استخوانش به اسفل الدركات در اجاق عذاب هيزم باد!)
شاعير تاريخينى دئدى قبيرى خالقېن تووالئتى اوزلسون.(گفت شاعر به سال تاريخش لحدش مستراح مردم باد)
سۆن ميصرعه گلندن سۆنرا، اونو، ناشېيانا رقصىله تكرارلادې و سۆنرا أحمدى، دوروب اونون كيمى اوزيناماغا مجبور إتدى .أحمد دوردو آنجاق رقص باشارمېردې.چۆخ چالېشدې ايبراهېم آغانېن ذئهنينه بللى اوزلمايان، بير يئردن گلن آهنگله،أل آياغېنې، چيگينلرينى ترپتسين، باجارمادې .فرنگيس خانېم دئدى ":يئتر !داها يئتر "!آغا ايبراهېم بير ايكى دۆر داها اوزيناديې، سۆنرا يۆرقون آرقېن قايېدېب اوتوردو دووارا دايياندې، سينەسى تۆشۆيۆردۆ، آنجاق يئنه سۆن ميصراعې تيكرار إديردى .فرنگيس خانېم بير ايستكان تازا چاى قۆيدو قاباغېنا .أحمد ده اوتوردو شاشقېن گۆزلريله، آتاسېنا تاماشا إتدى .سانكې او گۆنەجن آتاسېنې گۆرمەميشدير و يا دا، أن آزې بو قدر سئوينجک گۆرمەميشدى.
دئديم ":ايندى بو شئعرله بو خبرين علاقەسى هاردادې؟"

"علاقه ایسته‌میر !بیزیم هانسی ایشیمیز اویغوندو کی، بو شئعرله خبرین اویغونلوغو اوزلسون".
"بو شئعری هاردا اوخویوبسان؟"
"یادیمدا دَگیل بیر نه‌دنی اوزلسون .نصیری‌نی إعدام إدیبلر، من زاهدی‌نین آهنگی‌له اوزینادیم".
"نصیری‌نین إعدامی رقص إتمک ایسته‌ییرمی؟ .طرف اؤلوّب گئدیب‌دیر، داها رقص ایسته‌میر"!
"نصیری‌نین إعدامی رقص ایسته‌ییر .منیم او بیرلرله ایشیم یوخدو .یقین اوزلار دا سوچلویدولار .آنجاق نصیری‌نین إعدامی! بیلرسن‌می نئجه خالقین ددەسینی یاندیرپب؟"
"نه‌دنی هر نه اوزلسا، سنین چالیب اوزیناماغین لازیم دَگیل"!
"ایندی، قیرخ أللی ایل یاشامدا منیم بیر کره دوروب اوزیناماغیمی گؤره بیلمیرسن‌می؟ بو آغا همشه اوزینوردو من تکجه بیر کره اوزینادیم ".سونرا اوّزونو منه توتوب دئدی گؤردوّنمو، تئلویزیوندا موصاحیبه‌سینده نه‌جوّر دانیشدی؟ آدام دیلینی اوزنوتموشدو .نصیری‌نین دانیشماغینی یانسیلادی.خانیمی‌سی گوّلدوّ .أحمد آتاسی‌نین دانیشماغینی یانسیلادی .سونرا آغا ایبراهیم أللینی قویدو آغزینا .بو ایش خانیمی‌سی‌نین اؤنری‌سینه گؤره، سوکوتو دَگیلدی، سانکی ایچیندن گلن بیر شئی کی آغیزدان سونرا باشقا چیخان یولو یوخویدو، قایيدیب اؤز یئرینه گئتسین.رنگ روفو قاچمیشدی .فرنگیس خانیم دئدی ":نولوب؟ "آغا ایبراهیم داها اوّزونو ساخلایا بیلمه‌دی .أللینی آغزیندان گؤتوردوّ قوسدو دوّز فرشین اوّستونه .أحمد دئدی ":نولوب بابا؟ "دوردوم آیاغا، آغا ایبراهیمین چیگین‌لرین توتدوم باشلادیم اوغماغا .آغا ایبراهیم ترله میشدی .تر داملالاری آنلیندا و گؤزلری‌نین آلتیندا دایانمیشدی .اوّزونو ساخلاماغاچالیشدی، إده بیلمه‌دی. یئنه قوسدو .فرنگیس خانیم قیشقیردی ":ایبراهیم نه‌ییندی؟ نولوبدو؟ "دئدیم بلکه دگیشیک بیر شئی یئییب‌دیر "!فرنگیس خانیم دئدی ":او یئدیگیندن بیز ده یئمیشیک ".سونرا آغا ایبراهیمین حالی دوّزلدی .باشینی قالدیردی، دووارا دایاندی. فرنگیس خانیم کاغاذ دستمال‌لا، آغزی‌نین دؤره‌سینی سیلدی، آیری دستمال‌لا دا اوّزونوّن آلنی‌نین تریني سیلدی ":نولدو؟ هان؟ ایبراهیم

نۆلدو؟"آغا ايبراهيم گۆزلرينى آچدي .حال‌سېز باخېردي .فرنگيس خانېم دئدى:
"دۆكتۆرا گئتمک ايسترسن؟ "آغا ايبراهيم دئدى ":يۆخ حالېم ياخشېدي .سۆنرا آجي گۆلۆمسەدى، منه دئدى ":آمبولانسداكي او دۆكتۆر يادېندادېرمي؟ همن تانېشدېغېمېزېن ايلک گۆنونده؟ "
"هه نئجه ميه؟ "
"ساكيت إديجى‌لرى آلماغي اونوتدوق
.دئديم ":سهو إديرسن .اونوتمادېق .دئديک بۆش وئر .ساكيت‌لندېريجى نه‌دير؟ "
سۆنرا دئديم ":ايسته‌ييرسن‌مى گئديم بير دۆكتۆر تاپېم .يا دا، حاجي جاببارا زنگ آچېم گلسين بيرليكده دۆكتۆرا گئدک‌مى؟ "دئدى:" بو گۆن‌لر حاجي جاببارېن باشي قاريشېقدي. منيم ده حالېم ياخشېدي داى ".
فرنگيس خانېم دئدى:
"دۆكتۆرا گئتمه‌ليسن .ساغلام آدام ايكى دۆر اۆيناماق‌لا حالي قاريشماز "!
أحمد دئدى ":ايكى دۆرمى؟ ايگيرمى دۆردن چۆخ اۆينادي"
.آغا ايبراهيم دئدى ":من يونانلي زۆرزۆيام ".
دئديم ":دۆكتۆر ايسته‌مه‌گيوه أمين‌مى‌سن؟"
" أمينم".
گرچكدن ده، حالي كاميل ياخشېلاشدي .سۆنرا مرتضى گلدى، منيم ساكيمي دا گتيردى، هامېمېز قالخدېق .فرنگيس خانېم گئديب روقيه خانېما باش ووراماق ايسته‌ييردى، بيز ده دئديک چېخاق گۆرک، هاردان باش چېخاردارېق. إودن چېخمادان تئلفۆن زنگ چالدي .فرنگيس خانېم گئتدي دسته‌گى گۆتۆردۆ، سلام علئيكدن سۆنرا دئدى:
"حاجي جاببار آغادي .حسين آغاني ايسته‌يير".
گئتديم دسته‌گى فرنگيس خانېم دان آلدېم ":
"ألو، سلام".
"بابا سن هارداسان؟ دۆنن بورا گلمه‌لى‌يدين".
"هارا؟"
بورا علوى مدرسه‌سينه".

"نمەنەیە؟"
"تاماشالې ایدی .اوتوز نفری یان یانا دۆزۆب تراسا گتیردیلر .سۆنرا، دستور وئریلدی او دۆرد نفری، إعدام إتسینلر، هلەلیک آپاردیلار داما. یقین خبری إشیدیبسن .رحیمی‌له نصیری‌نین ماجراسینې"...
"هه .صۆبح رادیۆدان إشیتدیم".
"سانکې بو هوشنگ چۆخ یئکه بیر آدامدې".
"نئجه میه؟"
"ایلک کیمسه تانیمیردې .بوراخماق ایستەییردیلر .سۆنرا بعضی‌سی تانیدې .بیر ایکی‌سی‌نین ده سوچسوزلوغو بیلیندی .بۆیۆن صۆبح آزاد إتدیلر .بو آرادا ایکی اۆچ نفر قاچدیلار .منه دئدیلر بیری‌نین آدې شجاعې ایدی .قۆرخدوم هوشنگ قاچمیش اولا .اوندان بوندان سۆردوم، گۆردۆم بیزیمکی اوردادې .آنجاق دۆنن تاماشالې ایدی .شهیدلرین عایله‌لرینندن ده بوردایدیلار و إعدام‌لارا باخیردیلار".
"سن ده تاماشا إتدین‌می حاجې؟"
"من ده شوکوهومو ألدن وئرمیشم، دَگیل‌می؟"
"ناواخت إعدام إتدیلر؟"
"کیم إعدام إتدی؟"
حاجې جاببار دئدی:بللیدی .اینقیلاب دئولتی".
"قصدیم او دَگیلدی، إعدام جوخه‌سینده کیملر وارییدې؟"
" إله بو اوشاق‌لار".
"هانسې اوشاق‌لار؟"
"بوردا اولان اوشاق‌لار .اؤز اوشاق‌لاریمیز کیمی".
"محکوم‌لار نه إدیردیلر؟"
"ناجې آغلاییردې .نصیری‌نین قیچ‌لارې أسیردی .رحیمی لاقئید یدې.خسروداد رحیمی‌دن داها قانې سۆیوغویدو .دئدی، گۆزلرینی باغلاماسینلار".
"باغلادیلار، یۆخسا یۆخ؟"
"سن ده إعدام جوخه‌سینده‌یدین‌مې؟"
"یۆخ، من یۆخودوم .جاوان‌لار گۆردۆ ." بیر آندان سۆنرا دئدی ":بیلیرسن، شاهین آدام‌لارې اوتاق‌لارین دا تیتره‌ییردیلر.نئچه سی ده

آغلاييږدېلار قېشقېرېږدېلار .سۇنرا مالالارېن بيرى گئديب دئدى راحاتسېز اۇلماسېنلار، چۆن بو گئجه كيمسەنى إعدام إتمەيەجكلر . آنجاق نئچەسى سحرەجن آيېق ايديلار .هويدا دا ايلک آغلادې، سۇنرا ياتدې".
چۆخ قانې سۇيوقجا دانېشېردې .بو تئزليكده إعداما آلېشمېشدې .
سۇردوم ":حاجې سن إعدام آياغېندا اۇلوبسانمې هئچ؟"
"قصدين نەدى؟"
"إعدام حۆكمۆنۆ وئرەلر .دۇستلارېوې إشيكده إعدام إدەلر، سن ده اۇتاغېندا إعدامې گۆزلۆيەسنمى؟"
دئدى:" يۇخ، يۇخ منه بئله ماجرالار اۆز وئرمەيېبدير، آنجاق نەدن مندن بو سۇرغونو سۇرورسان؟"
سۇروسونا جاواب وئرمک يئرينه، سۇردوم ":حاجې تئز اۇلدۆلرمى؟"
"او ديقه اۇلدۆلر .سۇنرا بير ضابيط باشلارې اۆستۆنه گئديب، سۇن گۆللەنى ووردو".
"كيم ايدى؟"
"آنلامادېم"
"أمينمىسن سن اۇزۆن جوخەدن دَگيلدين؟"
"يۇخ بابا، بو نه سۇزدو!ۆهله اۇلسايدېم دا ميه فرق إدردى؟ جلادې اۇلدۆرمک جنايت دَگيل كى".
دانېشمادېم .تبريز باغې، او اۇن دۇرد نفرين إعدامې و اۇز آغلاماقلارېمې خاطېرلاييږدېم.دئديم ":آغا ايبراهېمېن حالې قارېشدې نصيرىنين إعدامېندان دۇلايې اۇينامادان يئنى قورتولموشدو كى حالې قارېشدې، قوسدو."
"نييه؟ "سۇنرا سۇردو ايندى حالې نئجەدى؟"
"ياخشې و كئفى سازدې. إشيگه چېخېرېق".
"بس دئنه آغا ايبراهېم منله دانېشسېن".
هەليكلشيب آغا ايبراهېما ايشاره إتديم، گليب دستەگى آلسېن .آغا ايبراهېمېن گرچكدن ساغلېق دوروموب، ياخشې گۆرۆنۆردۆ .گليب دستەگى آلدې .من گئتديم قاپېيا .
فرنگيس خانېم دئدى ":حسين آغا، دۇكتۇرا گئتمەگه مجبور إدين".

"آما حالي كاميل ياخشيدي".
"سيز بيليرسينيز چوخ دويغولودو .چوخ عصبيدى .بير دؤكتؤر گؤرمه گي لازيمدي".
آغا ايبراهيم قايپدايب دئدى ":فرنگيس، روقيه خانيمين يانينا گئتمک ايسترسن، حاجي جابار گيله گئتمه‌ليسن".
"نييه؟"
"حاجي گؤلابين قارداشي گئديب روقيه خانيمي ووروب إودن اؤتؤرؤب إشيگه، اوشاغي دا وئريب ألينه، دئييب، هارا ايسته‌ييرسن گئت".
مرتضى دئدى ":نئجه رحيم‌سيز آدامدي !گركليدى بئله اينسان‌لاري دا ايت كيمى اؤلدؤرملر".
من ايراده‌سيز سؤردوم ":نييه حاجي جابارين إوينه گئديب‌ديرسن؟"
"حاجي جابار حاجي گؤلابين وصى‌سيدى، گركليدى او، روقيه خانيمين حاققيني حاجي جابباردان آلسين".
"حاجي گؤلاب نه وصيت إديب‌ديرسن؟"
"حاجي جابار دئييردى، وصيتنامه‌سينده يازيب هر شئى، خانيم اوشاغي‌نين‌كيدي".
"او حالدا نه حاق‌لا حاجي گؤلابين قارداشي إويندن إشيگه اؤتؤرؤبدؤرسن؟"
"آخي روقيه خانيمين گئچميشينى اؤزه چكيب‌ديرسن".
دئديم ":گئديب روقيه خانيمي گؤرک".
آغا ايبراهيم دئدى ":يوخ، ايندى‌ليک، بيزيم ايشيميز اؤلمازسا ياخشيدي .حاجي جابار دئدى، روقيه خانيم إحتياط إتمه‌ليدى، حاققيني آلیب ألينه وئره بيلک دئيه، حاجي گؤلابين قارداشي‌نين ألينه باهانا دؤشمه‌سين".
"روقيه خانيم حاجي جابارين إوينده قالماغا قرارليدي‌مي ؟"
" أن ياخشي يئر اؤلاردي .أري‌نين وصى‌سي‌نين گؤزؤ آلتيندا".
من آغا ايبراهيمين اؤزؤنه شؤبهه‌لى باخيب دئديم ":بو ايش بير كلک اؤلماسين آغا ايبراهيم ؟"
"مرتضى سؤردو ":نه كله‌گى حسين آغا؟"

دانېشمادیم .بۇش يئره بو تئزلیکده شۆبهه‌لی اۇلموشدوم.
فرنگیس خانېم دئدی ":من حاجي جاببار گیله گئدیرم".
"بیز إشیکده بیر شئی تاپیب يئیه‌ریک"
"آما دۇکتۇرا گئتمه‌لیسن".
"چۇخ ياخشي، گئده‌رم".
مرتضی فرمان دالېندا اۇتوردو .شهرین قوزئیینه ساري گئدیردی.
"سیز إعدام‌لار حاقدا داها باشقا بیر شئی إشیتمه‌یيبسینیزمی؟"
دئدیم ":حاجي جاببار نصیری‌گیلین إعدام‌لارېنا شاهیدیمیش".
آغا ایبراهېم دئدی ":گرچکدن‌می؟ منه بیر شئی دئمه‌دی".
"منه دئدی".
مرتضی دئدی ":آدامېن گرک آصلان اۆره‌گی اۇلا کی باشقالارېن إعدام‌لارېنا شاهید اۇلا".
أحمد دئدی ":دایي، سن اۇزۇن اۇ قدر گاردلاردان ووروب اۇلدۇردۇن"!
آغا ایبراهېم کی قاباق صندلده اۇتورموشدو، قایېدېب منه باخدي سۇنرا اۇغلونا دئدی:
"اینقیلابدا، سن اۇلدۇرمزسن، طرف ووروب سنی ووروب اۇلدۇرر . اۇ دۇرد نفر ده چۇن اۇ قدر آدام اۇلدۇربلر،اۇلمه‌لیدیلر".
مرتضی دئدی ":هله نییه بو قدر عجله‌یله اۇلدۇردۇلر؟"
آغا ایبراهېم دئدی :بیرینجی، اۇ بیری تیمسارلارېن أليندن، بیر خطا چېخماسېن دئیه، ایکینجی بو کی، میللت اینقیلاب دئولتینه إعتیماد إتسینلر".
مرتضی دئدی ":منیم خسروداد، ناجی و رحیمی‌له ایشیم یۇخدو.آنجاق نصیری، سیرلر قایناغېدي .کۇپک اۇغلو ایگیرمی ایل بو مملکتین باشېندایدي، گرگلیدی اۇندان بۇتۇن سېرلاري چېخارتاردېلار".
آغا ایبراهېم دئدی ":إستالین اۇلندن سۇنرا، پۇلیسی‌نین رییسی، بریاني ایگیرمی دۇرد ساعات ایچینده إعدام إتدیلر".
مرتضی دئدی ":نمه‌نه؟"
آغا ایبراهېم جۇمله‌سینی تیکرار إتدی .سۇنرا دئدی ":زیندان ساخلاییب تورشو توتماق‌لارېن ایسته‌ییردین‌می؟"

مرتضی دئدی ":من بو آدام‌لارین إعدام‌لاری‌لا راضیییام .آنجاق أل ساخلایاردیلار مملکتین بؤتؤن سیر لارینی دیلیندن چکردیلر".
آغا ایبراهیم دئدی ":بابا قویوب قاچاردیلار .بیرینی آلدادار دیلار، بیرینی دؤیگردی‌لر، بیرینه وعده وعید وئرردیلر و قاچاردیلار. نئجه کی بیر نئچه‌سی قاچدیلار .أصلن بختیاردان خبر وارمی؟ طرف یقین قاچیب‌دیر .سانیرسان بیری یالاندان اونا زنگ آچیب دئسه‌یدی، ایمام خمینی سیزی باغیشلادیلار، ایندی دوروب گلین بورا بیر سلام وئریب قاییدین إویزه، طرف دوروب گلردی‌می؟"
مرتضی دئدی ":قاچماییب‌دیر قاچیدیلار .سوزون بوجور بسیط دَگیل".
دئدیم ":حاجی جابار دئییردی صؤبح إشیتمیشدی هوشنگ ده قاچیب‌دیر، سؤنرا گئدیب تحقیق إدیب گؤرمؤشدؤ باشقا بیر شجاعی قاچمیشمیش".
آغا ایبراهیم دئدی ":قوروماق‌لاری لازیمدی .طرف قاچسا، سنین دالینجا گله‌جک‌دیر".
دئدیم ":حاجی جابار دئییردی، بعضی‌لری اونون بؤیؤک باش اولدوغونو، آنلاییبلار".
"اومارم بو گئجه اؤلدؤرمه‌سینلر".
آغا ایبراهیم دئدی ":یوخ بابا آدی هئچ بیر یئرده یوخدور .تکجه بیزجه، بؤیؤک آدامدی .بؤیؤک آدام‌لارین حئسابیندا إله ده بؤیؤک دگیل‌دیر".
مرتضی دئدی ":بؤیؤک باش‌لار گؤز اؤنونده دَگیل‌لر .شاه‌لا هویدانی بیرگه، فیرلادان‌لارین هامی‌سی قاچیبلار .من دئییرم بونلار نهایت اؤلدؤرؤله‌جکلر، آنجاق اولاسیدی، بیز زیرزیبیل‌لری اؤلدؤرمؤش اولاق و أصلی‌لر قاچالار".
آغا ایبراهیم دئدی:"سن بئله دؤشؤنؤرسن شاه‌لا هویدا دا أصلی دَگیل‌لرمی؟"
"بیلمیرم .بیر آز گیجلمیشم .هامی بئله‌دی .گئدک دانیشگاها. راضی‌سیزمی؟"
"پارک إدیب گئتدیک دانیشگاها .دانیشگاه قیامت ایدی .هر یئر آدام ایدی .آدام‌لارین چؤخو گنجیدی .گوروپ‌لارین هامی‌سی إعلان پایلاییردیلار .در- دووار، شکیل؛ إعلان، پوستر و شوعارلا دولویدو .

گۆندەلیکلر فوق‌العاده چاپ إتمیشدیلر اونلار دا أل به أل دۆلانېردي . نصیری‌نین شکلی گۆندەلیگین ایلک صحیفەسېندەیدی .پالتو بۆیدا بیر یئکه کۆت أگینیندەیدی .کامئرادان بیر آز اۆسته باخېردي .ناجی‌لا رحیمی، کۆینکلیدی .آنجاق خسرودادېن باشېندا کئپی بۆرک وارېیدي . صندلین اۆستۆنده آیاق‌لارېنې آرالې قۆیموشدو .کۆت‌لا، یاغېش‌لېق گئیمیشدی .دۆردۆنۆنده أل‌لری دالېدان باغلې ایدی .آما خسرۆداد سانکې اۆزۆ أل‌لرینی دالې‌سېنا وورموشدو .سۆنرا جنازەلریدي، قانا بلشمیش، صحیفەسی‌نین آلتېندا .هامې سئوینیردی شاهېن أل بیرلری گۆللەندیلر . آنجاق جاوان‌لارېن چۆخونون بئینینده، مرتضی‌یا یارانان سۆرویا تای یارانمېشدي .بعضی‌لری ده جاوان‌لارېن جاواب‌لارېنې وئریردیلر، اونلار دا گنجیدېلر .جاواب‌لار یاخلاشېق بیز ماشېندا بیربیریمیزه وئرن جاواب‌لار کیمیدی.

یوخاري‌لېق، طیب و داوا دۆزلدن کالئجین کۆنجۆنده، میکرۆفون باغلامېشدېلار .بعضی‌لری گئدیردی اۆسته، تئلویزیۆنون ماجرالاري حاقدا و شاهېن یاخېن‌لاري‌نېن إعدامېنا گۆره باخیش‌لارېنې دئییردیلر.بعضی‌لری قطبزاده‌نی سانسۆر إتمک‌له ایتیهاملېدېلار، بیر آزي إعتیراض إدیردیلر، آنجاق قطبزاده‌یه إعتیراض إدنلر چۆخویدولار، و بیر نئچه‌سی کی دئییردیلر رادیۆ تئلویزیۆنون إعتیصاب إدن‌لریندندیلر، اۆن‌لا بۆنلا موصاحیبه إدیردیلر .اۆنلاردان بیری، بیر ایکی سوال آغا ایبراهېم‌دان إدیب گۆزله‌دی،آنجاق آغا ایبراهېم جاواب وئرمه‌دی .أحمد دئدی ":بابا نییه دانېشمېرسان؟ "آغا ایبراهېم دئدی:

"بوشلا بابا، بیز دانېشماق باشارمارېق "!سۆنرا منه دئدی ":بیلمیرم نییه صۆبحدن، اۆره‌گیم بولانېر ".آنجاق اۆزۆندن أن کیچیک بئله خسته‌لیکدن أثر یۆخودو .اۆ گوشه‌دن آشاغي، فنی کالئجین اۆنۆنده، سیلاح‌لارېن قایتاریب قایتارماسېندان بحث وارېیدي .دئولت أمر إتمیشدی سیلاح‌لاري گتیریب مچیدلره، اینقیلاب کۆمیته‌لرینه تحویل وئرسینلر .یئنه ده بعضی‌لری موافیق و بعضی‌لری ده موخالیف‌یدېلر . سانکې بیر یئر آلتي اۆردودان قۆرخولاري وارېیدي .بیر آزي

دئییردیلر ":بابا اوردو داغیلدی !بعضی‌لری ده دئییردیلر ":سیلاحی یئره قویساق‌سا،همان داغیلان اوردو جانلانار".
"یاخشی، سیلاحی یئره قویمایین !دئولته وئرین، سؤنرالار سیزین سیلاحلی اولماغینیزی مصلحت بیلیرسه سیزه گئری قایتارار".بیری دئییردی ":سیلاحی منه دئولت وئرمه‌ییب من قایتارام .سیلاحی من اؤزۆم آلمیشام، دئولت گئری قایتارماغیمی ایسترسه، اؤزۆنۆن گلیب آلماسی گره‌کیر ".بیری قیشقیردی ":گلیب آلار، سنینکین ده سنه وئرر "!أحمد قیشقیردی ":بابا؟ بابا؟ نولوب؟ حسین آغا؟ بابام نییه بئله اولدو؟ "آغا ایبراهیم باشینی چئویریب هامی‌نین گؤزۆنۆن اؤنونده، دانیشگاهین چیگینه قوسوردو .من آغا ایبراهیمین قولون توتدوم ": نولوب، نه‌ایندی آغا ایبراهیم ؟"آغا ایبراهیم قوسماق حالدا دئدی ":هئچ زاد !منیم بیر شئییم دَگیل .تام ساغلامام .فقط إله بیل ایچه‌ریدن بیری وورور قارنیما ".مرتضی آغا ایبراهیمین چیگین‌لرینی اووردو باشی‌نین اۆستوندن ایشاره‌یله مندن سؤروردو جریان نه‌دی؟ من ده ایشاره‌یله دئییردیم، بیلمیرم .نهایت آغا ایبراهیم باشینی قاوزادی " بیتدی .حالیم یاخشیدی !آنجاق گئتمه‌گیمیز یاخشی‌دیر ".دئدیم: "دوکتورا"!
"یوخ دوکتورا یوخ، یالنیز چیخاق إشیگه "!آما تئز چیخمادیق .چیمنی فیرلانیب او طرفه گئتدیک .هر یئرده دارتیشما واریدی .قیزقین بحث‌لر یدی، اونلارجا دارتیشان هر تورلو .آغا ایبراهیم ینه أسکی آدام اولدو . دئییردی ":دانیشگاه اولوب هایدپارک ".مرتضی سؤردو ":هاید پارک هاردادی؟ "آغا ایبراهیم دئدی":لندنده بیر یئردی کیمسه‌نین اۆره‌گی نه ایسته‌ییر، گئدیب اوردا دئییر، دئولتینده اون‌لا ایشی اولماز ".مرتضی بیر سؤز دئمه‌دی .خالق سئوینجلی گؤرۆنۆردۆ
بیر آز یوخاری‌لیق گئتدیک أدبیات کالئجی‌نین اؤنونده، سؤنرا مرتضی دئدی ":چوخ پیس آجالمیشام "!قایيتدیق آشاغا .آنجاق یاواش گئدیردیک . بعضن دوروب، قولاق آسپردیق .بحث‌لر چیمنین باتی طرفینده کیمی قیزقینیدی .آغا ایبراهیم دئدی ":عجب یئردی! جاوان نفسی نئجه ده اۆره‌گه یاتاندی "!مرتضی دئدی ":بیلیرسیزمی نصیری‌نی هاردا موحاکیمه إتمه‌لیدیلر؟ دۆز من دوران یئرده "!دانیشگاهین گیریشی‌نین

بؤيۆک قاپيسي‌نېن تورشوندا، كتابساتان‌لار و خيابان‌لا اۆز به اۆز، اۆنون آرخاسي دانيشگاهېن چيمن‌لرينده‌يدى .آغا ايبراهيم دئدى ":گل گئدک بابا !سنين ده حؤصله‌ن وار ها !نه فرق إدردى، طرفى گرک موحاكيمه إديب اؤلدۆرردىلر .شهريستان‌لاردا ساواكي‌لارېن چۆخونو آغاجدان آسمېشدېلار .لۆت‌پۆت .ميه فرق إدر؟ أصلن بيليرسيزمى منيم باخېشېم نه‌دى؟ اؤلۆم قاچېنېلماز بير شئيدى".

دئديم ":بيزيم شئيخين كرامت‌لرينددن بودو -أليني آچيب دئدى قارېشدي - از كرامات شيخ ما چه عجب -پنجه را باز كرد و گفت وجب"!

آغا ايبراهيم قاهاقاه گۆلدۆ .دانيشگاهېن اؤنۆنده اۆلان، كافادا اۆتوردوق يئمک يئديک .قۆرخوردوم آغا ايبراهيم يئمه‌گي يئيندن سۆنرا قوساجاق، آما حالي ياخشي ايدى .ايشتاه‌لا يئمک يئدى. إشيگه چېخاندا كيتابيساتان‌لار باغلي ايدى، آنجاق ألده ساتان‌لارېن قاباغي دۆلويدو يئنى كيتاب‌لارلا .بۆرالاردا دا دارتېشما واريدي .آغا ايبراهيم ايگيرمى اۆتوز دنه كيتاب آلدي ":ايندى كى بورا گلميشيک، گله‌جک آلتي آيېمېن كيتاب‌لارېني آلېرام ".أحمده بير نئچه دنه پوستئر آلدي هر چئشيتدن . مرتضى هله‌ليک‌لشيب اوتوبوسا ميندى گئتدى.آغا ايبراهيم فرمان دالېندا اۆتوردو گلديک إوه.

سۆنراكي بير ايكى گۆنده ماجرالار هېزلا اۆز وئريردى .آغا ايبراهيم داها دا قوسمادي .بلكه ده حاجي جابار روقيه خانېم‌لا اۆغلونا، إودن إشيگه چېخماق ايذنى وئرمه‌مكده حاقلي ايدى .بلكه حيس إديردى روقيه خانېم بير اؤزگه آدام‌لا گۆرۆشسه، تئزليكده حاجي گۆلابېن قارداشېندان اۆلان شيكايتده، سۆرون باش وئرسين .بللى دَگيلدى نه‌دن ايستمه‌ميشدى حاجي گۆلاب، حاجي جابارېن يئرينه آغا ايبراهيمي اؤزۆنه وصى إتسين .شۆبهه‌سيز آغا ايبراهيم إله ايلک نئچه گۆن‌لرده، حاجي جابارېن قارداشېني اۆ إودن إشيگه اؤتۆرۆب و إوين أصل صاحابېني اۆرا قايتاراردي. حاجي جابارېن بئينينده نه گئچيردى؟ اۆ حالدا كى حاجي جابار ايسته‌سه‌يدى، محله ده اۆلان هر كسدن داها تئز، ايبراهيم آغادان دا بئله تئز، روقيه خانېمېن حاققېني آلېب اۆنا وئرسين. يئتردى ايكى اۆچ نفر آدام‌لارېندان حاجي گۆلابېن قارداشي‌نېن دالېجا گۆندرسين. نه‌دن حاجي جابار بير ايش گۆرمۆردۆ. آغا ايبراهيم دئييردى، حاجي

جابباريڽ باشي شولوغدی. دئييردی ايلک فۆرصتده حاجي جابباريلا دانيشماق ايستەييير. من ايصرارلي ايديم آغا ايبراهيمين اويندن آذرشهر کۆچەسينده اولان آپارتمانا گئدم. آغا ايبراهيم دئييردی، من اورا گئتمه دن، منله روقيه خانيمين سوزرونون، هامييا اؤزللیکله حاجي جابباريا آيدينلاتسين. اؤنجه، روقيه خانيمين عيدەسی بيتيب منله اولنسين دئيه، حاجي گؤلابين قارداشي علئيهينه اولان شيکايت، اوزانسين. او زامان حاجي گؤلابين قارداشي بير قادينلا قارشيلاشاردي کی، أری‌نين شهادتيندن سونرا، شاهين زيندانيندا اون‌سککيز ايل ياتان بيرکيشی‌له، اولەنيب‌دير. و هئچ بيربشر بئله بير قادينا أن کيچيک بئله تؤهمت ووروب اؤزۆيله اوغلونون ماليني يئيه بيلمزدی. من آغا ايبراهيما دئييردیم، من هله بيلميرم کيشييم يۆخسا يۆخ. أصلن کيشی اولماغيمي اونوتموشام. آغا ايبراهيم دئييردی قۆرخما واختيندا خاطيرلايارسان.
فرنگيس خانيم حاجي جابباريگيله گئدنده، روقيه خانيمدان منه هئچ بير مئساژ گتيرميردی. فقط دئييردی روقيه خانيم حاجي جابباريگيلين اوينه قدم قۆياندان، صغرا خانيملا آراسی دَگيب‌دير. روقيه خانيم دفعەلرجه اوردان گئديب آيري يئرده ياشاماق ايستەييب‌دير، آنجاق حاجي جابباريمانئع اولوبدور. أصلن بللی دگيلدی، حاجي جابباريا اؤزۆ، روقيه خانيملا اوغلو و حاجي گؤلابين مالينا، نه نقشه چکيب‌دير. آنجاق منيم شۆبهەم يئرسيز ايدی يازيق حاجي جابباريا بير ايش گؤرمەميش‌دير.
حاجي جابباريا گؤرۆنمۆردۆ، آما تئلفوندا منه بير ايکی دفعه دئدی، چۆن هوشنگ ووزراداکي اودن چيخيب‌دير، ياخشي‌سي بودو بير اؤنەری وئريلسين کی، او دئولتين ايختيارينداي قۆيولسون و دئولت ده هلەليک اوی منه وئرسين و اوی قۆروماق اۆچۆن بير اعتيمادلي آدام تعين اتسين. داها منيم آذرشهر ده کی آپارتمانا گئتمەگيمی لازيم بيلميردی. بير ايکی يۆل دا اؤنەری وئردی، اوی قۆروماغا او اعتيمادلي آدام دا، مرتضی اولسون. من ووزرا اوينه گئتمک اؤنەرينی دايانمادان رد اتديم. آغا ايبراهيم دا همچنين. بئله قرار وئريلدی او اوی قۆروماق گؤره وی‌سينی قبول اتمەگی مرتضی‌نين اوز عؤهدەسينه قۆيولسون، منله آغا ايبراهيم و آناسي دا باخيشيمپزي دئيەک. بيليرديک آناسي کسين موخاليف اولاجاغيدي. فرنگيس خانيم دا، موخاليفيدی. بير دفعه فرنگيس خانيم روقيه خانيمين يانيندان، قايیتديغيندا دئدی روقيه خانيم

دئييير، مرتضى خان هئچ واخت آياغيني ووزرا إوينه قويمامالىدي، اونا خوش‌يومن دَگيل. باخمايارق كى من‌له آغا ايبراهيم ، نه روقيه خانيمين اؤن گؤرمه‌سيندن باش تاپا بيله‌ردىك و نه ده بئله شئى‌لره اينانيردىق، بوندان بئله او ووزرا إوينى قوروماق سوزوملوسونو، مرتضى‌نين طرفيندن قبول إتمه‌سى‌له موخاليف‌يديك.أصلن بو ماجرانين من‌له ده علاقه‌سى اولسايدي دا، يازيق مرتضى‌يلا نه علاقه‌سى اولا بيلردى؟ هوشنگ ايمداد كؤميته‌سيندن قاچسايدي باش ووردوغو ايلک إو همان ووزرا إويدى، و باشاردىغي كلک‌لرله، يقين مرتضى و يا او إوى قورويان باشقا بيرى‌نين جانى، تهلؤكه‌يه دؤشردى.

آنجاق نييه حاجي جابيار بئله بير اؤنه‌رى وئريردى؟

بلكه حاجي جابيار آنلاميشدي مؤمكؤندؤر روقيه خانيم گله‌جكده من‌له إولنسين و بو ايش‌له موخاليف‌يدي. آنجاق موخاليفتين باشقا شكيلده گؤرسه‌ديردى. مؤركب بير شراييطده، أن ساده اينسان‌لار بئله، مؤركب بير ذئهنه صاحاب اولارلار. حاجي جابيار ايسته‌ييردى هر نؤلور اولسون، من محله‌دن اوزاقلاشام و من‌له روقيه خانيمين آراسيندا هئچ بير گؤرؤش اولماسين. ألبته بونا باخاندا كي، حاجي جابيارين من‌له روقيه خانيمين بير بيريميزه اولان حيس‌لريميزدن أن كيچيک بئله خبرسيز ايدى، بو قونودا اونون داورانيشينا هر تؤرلؤ قضاوت اينصاف‌سيزليق ايدى. آغا ايبراهيم دئييردى:" طرفين أرى اؤلؤب. او سنى سئوير سن ده اونو سئويرسن؛ حاجي جابيار نه‌چيدى؟" چؤخ ايلگينج‌يدي حاجي گؤلابين اؤلؤمؤ اون‌لا دوست‌لاري‌نين آراسيندا بؤيؤک بير فاصيله تؤرتميشدى.

نهايت، ايلک فؤرصتده بو قونولار حاقدا حاجي جابيارلا دانيشماغا قرار وئردىم. قصديم اونون ألى‌له، روقيه خانيما إولنمک تكليفى وئرمک دَگيلدى. هدفيم هامي‌نين آراسيندا اولان آنلاشيلمازليغي آرادان قالدىرماق ايدى. قرار وئردىم ايلک فؤرصتده آذرشهر إوينه كؤچم، اوراني پايگاه إدم و منيم ايختياريمدا اولان زاماناجان ايستيفاده إدم. سونرا اؤز دوروموما دؤزن وئرندن سونرا، حاجي جابيارلا اؤز ايليشگيمه، آغا ايبراهيم ، روقيه خانيم، بابک پورأصلن و تهمينه ناصرى‌نين قونوسونو حل إدندن سونرا، تبريزه قاييدىب آتا إوينى ساتيب همشه‌لىغا تهرانا قاييدام ايش تاپيب، ساكيت و اولاى‌سيز بير حيات باشلايام. هوشنگين

تهلۆکەسینی، توتوقلانماغینا گۆره همچنین بونەدنله کی، یقین إعداما گئدەجکدیر، آرادان گئتدی بیلیردیم. آغا ایبراهیم بو قرارلا راضیدیر تکجه ایکیسیندن سونرا: بیری بو کی من ایندی کی دورومدا روقیه خانیمی یالقیز قویمامالییام، چۆن هر بیر گۆزلەنیلمز شوم اوزلای اونا اۆز وئره بیلر. ایکینجی بو کی، سەشنبه، مدرسەلرین یئنیدن آچیلماق مراسیمینه کیمی، آغا ایبراهیمگیلده قالام و او مۆدۆر اوزلان مدرسەنین آچیلیشیندا ایشتیراک إدم و مدرسه شاگیردلره دانیشام بئله. بیرینجی قونو حاقدا، دئدیم من آذرشهر کۆچەسیندن ده روقیه خانیمین سوروزلاریلا ایلگیلەنه بیلەرم، آغا ایبراهیمگیلده قالماق لازیم دَگیل. ایکینجی قونویلا علاقەدار دانیشماماق شرطیله، کامیل راضییام آغا ایبراهیمین مدرسەسینین آچیلیشیندا ایشتیراک إدم، عوموملی یئرده دانیشماق جۆرأتیمی ایتیرمیشدیم حتتا او جمع أمیریەده دبیرستان شاگیردلری اوزلا بئله. بو قرارلار و بحثلر آراسیندا من بابک پورأصلنین مکتوبون چانتامدان چیخاردیب آغا ایبراهیما وئردیم، دئدیم بو قونودا منیم یاردیما نیازیم واردی.آغا ایبراهیم مکتوبو اوخویوب بۆکدۆ وئردی ألیمه دئدی:
" بیر نفر آرایپرسان گئدیب او تئلفون نۆمرەسینی یازسین، سونرا دا بیر تئلفون نۆمرەسینی او نابلد آداما وئرسین کی، سن بابک پورأصلنلا ایلگیده اوزلاسان."
" دقیقن. یاخشی آنلادین."
" مرتضی نەجۆردی؟"
" مۆمکۆندۆر مرتضینین گۆرمۆش اوزلالار!"
" ناواخت؟"
" فریشتەنی اؤلدۆرن گۆن، مرتضی دا بیزیملەیدی. یادیندا دَگیلمی؟ ووزرادا؟ یقین هوشنگین آدملاری تانیییبلار."
" بلکه هوشنگ او زامانا کیمی إعدام اوزلدو."
" حاجی جابیار دئدی هوشنگی موحاکیمه إدنده منه خبر وئرەجکلر گئدم، شهادت وئرم."
" أحمدی ده، قصر زیندانیندا گۆرۆبلر."
" قالدی أحمدین بۆیو آلچاقدی، نۆمرەلری اوخویانماز."

آغا ايبراهيم دئدى:" حاجي گؤلاب اؤلؤب. روقيه خانيما أليميز چاتمېر. حاجي جاببارېن باشي شولوغدى. صغرا خانيم بئساوادديي. مرتضى‌لا، أحمدى، سن‌له منى ده تانيېيرلار. پس قالېر بير نفر: فرنگيس خانيم." فرنگيس خانيمي سسله‌دى. ماجراني دئدى. قرار اوزلدو، فرنگيس خانيم چادېراسيني اؤرتوب صاباح ناهاردان سونرا اؤ عوموميى تئلفونا گئتسين، من‌له آغا ايبراهيم إوده قالاق، بابک پورأصلن تئلفون إتسه، اون‌لا تماسا گئچک. همى ده، فرنگيس خانيم إشيکدن تئلفون إديب پورأصلنين نؤمره‌سيني بيزه وئرسين، اؤ بيزيم‌له تماس توتا بيلميرسه أگر، بيز اون‌لا تماس توتاق.
سونکو گؤن، سحر تئزدن، من‌له آغا ايبراهيم و أحمد مدرسه‌يه ساري يوللاندېق. آغا ايبراهيم اؤ بيري‌سى گؤن‌لره نيسبت بير آر شيک اوزلموشدو. قارا گؤزلرى ايشيلدايېردي، بوغ‌لارېني قئيچى‌له، ترتميز إتميشدى! باشيني ياخشي دارامېشدي و باشينا بير کئپى بؤرک قؤيموشدو. کؤچه‌يه چېخدېغيمېزدا، اوشاق‌لارېن هامي‌سي مدرسه‌يه گئديردىلر. بو مدرسه أسکي‌سي‌له فرق إديردى. آى‌لارېدي اوشاق‌لار خيابان‌لاردايدېلار، ايندى اينقيلاب ظفره چاتاندان سونرا، شاهين اؤنملى تيمسارلارېني إعدام إدندن سونرا، شهرلر و کؤچه‌لرده، نيسبى ساکيت‌ليک ايجاد اوزلاندان سونرا، مدرسه اينقيلاب دئورانين مدرسه‌سيدى. گؤنده‌ليک‌لر يازمېشدي کيتاب‌لار يئنى‌دن باخيلمالېدېلار. آغا ايبراهيم گئچن گؤن اؤزؤ مدرسه‌يه باش چکميشدى. شؤبه‌لى اؤرگتمن‌لردن بعضى‌سى گلمه‌ميشديلر. اؤرگتمن‌لرين بعضى‌سى دئييردى، مدرسه‌نين اؤزؤ ده آرېنمالېدي. گرک اؤرگتمن‌لرين بيرى ساواکي اوزلماغېندان دؤلايي، إشيگه سالېنسين. شاگيردلرين ده، بير نئچه‌سيني إشيگه سالماق گره‌کير. أحمد اؤزؤ، آتاسي‌نين مدرسه‌سينده درس اوخوموردو، آنجاق اؤ اؤزل گؤنده آتاسي‌نين يانيندا اوزلماق ايسته‌ييردى، اؤزل‌ليک‌له کى من ده مدرسه‌نين آچېلېشيندا ايشتراک إديردىم.
خياباندا مدرسه‌يه ساري گئتديگيميزده، آرخامېزجا مدرسه شاگيردلر ده گليردىلر، بونلار أکثريتده شاد، شنگولويدولار. آغا ايبراهيم هردن بير قايېدېب اونلارلا ظارافات إديردى. هامي‌سي آغا ايبراهيمي سئويردىلر. بعضى‌لرى، منيم کيم اوزلدوغوما ماراقلي ايديلار. أحمده ده دئييردىلر،

میه بو ایکی اۆچ آیدا اۇرتا مکتبی قورتارىب کی ایلک اۇخولدان آتاسىنىن دبیرستانىنا آتىلىر! اوشاق‌لارىن بیرى ظارافات‌لا دئدى:" پارتى واردى. مۆدۆر بگ اۇغلونون پارتیدى." أحمد گۆلدۆ. آغا ایبراهیم دئدى:" قۇى مدرسه‌یه چاتاق قوللوغووا چاتارام." و گۆلمه‌لى، جیددى بیر قیافه توتدو. اوشاق‌لارىن هامىسى گۆلدۆلر. دئیه‌سن، اۇنجه‌دن آغا ایبراهیمىن بو حالتین تانىیىردىلار، و همشه اۇنلارا گۆلۆنج اۇلوردو.
مدرسه‌یه یئتیشمه‌دن، آغا ایبراهیم گئتدى گۆل‌ساتان تۆکانىنا. بیز ده ایچه‌رى گیردیک. أحمده دۇلاشان اوشاق‌لارى‌نىن دا ایکى اۆچو گلدى. هردن أحمده دئییردیلر" عمین نییه بئله‌دیر!" عمى دئمکدن قصدلرى من‌یدیم. اۇنلارىن بو جۆمله‌سى منه عبدالله خانى خاطىرلاتدى، گۆنده اۇتوروب اونوتماغا چالىشماق، و خاطىرلاماق. نئچه واختیدى عبدالله خانىن قبیر اۆستۆنه گئتمه‌میشدیم؟
آغا ایبراهیم بیر بۇیۆک گۆل چلنگى باغلاتدىردى. طیاره مئیدانىندا، اوغورلا قایىدان ایدمان تاکىمى‌نىن تک به تک بۇینونا سالان چلنگ‌لر کیمین. گۆل ساتاندان إشیگه چیخدىغىمىزدا، شاگیردلرین بیر چۇخو، بیزى گۇزلۆیۆردۆلر. یۇلدا یئرینده، بۇیۆک گۆل حلقه‌سینه گۇره بلکه ده، هامى‌نىن دیققتینى جلب إدیردیک.گئتدیک مدرسه‌نین ایچینه. هاى کۆیۆدۆ، بیر آزى شئعر اۇخویوردو. بعضى‌سى اینقیلابدا گۇردۆک‌لرى ایش‌لردن دانىشىردىلار. دووارلارى چئشیتلى شوعارلارلا اۇرتمۆشدۆ. جۆمعه‌نین فوق العاده، گۆنده‌لیگیندن کوپویا گۆتۆرۆب شوعارلارىن یانىندا، دووارلارا یاپىشدىرمىشدىلار. نصیرى‌نین شکیل‌لرى‌نین بیرى‌نین آلتیندا یازىلمىشدى: (داشت عباسقلى خان پسرى- پسر بى ادب و بى هنرى.) پیللەلردن یوخارى گئدیب مۆدۆرون اۇتاغینا گیردیک. من اۇرگتمن‌لره تانىدىم. باغلى قاپى، پنجره‌نین آرخاسىندان، إشیگین هاى کۆیۆ، اۇتاغین ایچینه گئچیردى. زیل چالىندى. هامى آشاغایا گئتدیک. اوشاق‌لار سىرا دۇزۆلۆردۆلر، هیجانلى آن‌لارىیدى.
آغا ایبراهیم کئپى‌سینى گۆتۆرمۆشدۆ، وئرمیشدى أحمدین ألینه، میکروفون آرخاسىندا دایانمىشدى.من ایکى اۆچ آددىم دالى‌لىق دورموشدوم، اۇرگتمن‌لر ده بیزیم آرخامىزدان دورموشدولار.گۆل چلنگى، منه مۆدۆر یاردىمچى‌سى، تانىندىرانىن ألینده‌یدى.آغا ایبراهیم ،

اینقیلاب حاقدا نئچه کلمه دانېشدي و سؤنرا مدرسه‌لرین آچېلېشي حاقدا ایمامېن پیامي‌نېن دئتای‌لارېنې اوشاق‌لارا آچېقلادي، سؤنرا فرامرز باغبانی آدېندا، شاگیردلرین بیرندن، ایره‌لی گلمه‌سینی ایسته‌دی. بیر آلچاق بؤی شاگیرد، سېرالارېن بیریندن آیرېلېب یاخېنلاشدي میکروفونون اؤنؤنده، آرخاسي سېرالارا دوردو. آغا ایبراهېم داها ایره لی گلمه‌سینی ایسته‌دی. ناظیم، گؤل چلنگینی آغا ایبراهېمېن ألینه وئریب دالي گئتدی. آغا ایبراهېم میکروفون آرخاسېندان دئدی:

" عزیز بالالارېم: سیز هامېنېز بهمن باغبانی‌نی خاطېرلایېرسېز، او مملکتیمیزین أن لایېق بالالاري‌نېن بیریدی. او و قارداشي فرامرز، ایندی قارشېنېزدا، تاریخده اوزان، أن بؤیؤک شیکنجه‌گاه‌لاري‌نېن آلماسېندا، جان‌لا باش‌لا موبارزه إتدیلر. شاهېن نحس رئژیمی‌نین "کؤمیته مؤشترک ضید خرابکاري‌نېن" قاپي‌لاري‌نېن آچېلماسېندا، بو ایکی قارداشېن چالېشمالاري، اونودولمایاجاق‌دېر.اینقیلابېن بؤتؤن صحنه‌لرینده ایشتیراک إدن عزیز بهمن، بو مؤحکم و قارا قالانېن فتحی زاماني، جانېني ألدن وئردی، وطنیمیزین آزادلېق یؤلوندا بؤیؤک شهیدلرینه قوشولدو. ایندی اونون روحو اینقیلاب ظفرینه شاهیددی. بیز سئوینیریک اونون کیچیک قارداشي دیریدی و بیزیم آرامېزدادي. او دا بؤتؤن صحنه‌لرده قارداشي‌نېن یانېندایدي. کؤمیته‌نین دامېندان، قارداشېني کامئرالي توفنگی‌له ووراندا، او، قارداشي‌نېن مؤسلسلینی ألینه آلېب بو مدرسه‌نین ، او بیری مدرسه‌لری‌نین، دانیشگاه‌لارېن جاوان‌لاري و قهرمان میللتیمیزله بیرگه، کؤمیته‌نین دروازالارېني میللتین اؤزؤنه آچدېلار. شوجاعتلی شهید بهمن و اینقیلابېن قانېنا غلتان شهیدلرین یادي‌لا، فرامرزین اینقیلابا خیدمت‌لریندن، تشکؤر اؤچؤن و سیز عزیز بالالارېن اینقیلابا خیدمت‌لریزدن تشکؤر اؤچؤن، من مدرسه‌نین اولیاسي‌نېن طرفیندن و تهران اؤستاني‌نېن إیتیم اؤرگه‌تیم طرفیندن، بو گؤل چلنگینی فرامرزین بؤینونا سالېرام. سیزین فداکارلېق‌لارېزېن راپؤرو اینقیلابېن حؤرمتلی مقاماتېنا وئریله‌جک و مملکتین گؤنده‌لیک‌لرینده ده ایضاحات‌لاري چاپ اوزلاجاق دېر .

آغا ایبراهېم یاخېن گئتدی گؤل چلنگینی، فرامرز باغبانی‌نېن بؤینونا سالدي أگیلیب اؤزؤندن اؤپدی. فرامرز باغبانی بیر آز أل آیاغېني ایتیرمیشدی. یاراشمېردي او کؤمیته مؤشترک ضید خرابکارېني آلماقدا

اؤنملی بیر ایش گؤرمؤش اولسون. ایلگینج شکلده، جیققیلی میققیلی ایدی. أگر من گؤرمه‌سه‌یدیم کی، او دؤرد بئش گؤن بهمنین ایگیرمی ایکی‌سی یاخین‌لارین دا، نه آدام‌لار، نه اؤنملی ایش‌لر گؤرؤبلر، فرامرز باغبانی‌نین بیر ایش گؤرمه‌سینه اینانمازدیم. سونوندا او شؤبهه و ترددؤدو آتلاتدی قایبدیب گئتدی دوردو یئرینده.
آغا ایبراهیم یئنی‌دن میکروفون آرخاسینا گئتدی دئدی:" من ایسته‌ییرم یانیمدا دوران بیرینی سیزه تانیتدیرام. آنجاق اونون آلچاق گؤیؤللؤ اؤلدوغوندان دولایی سیزین قارشینیزدا، اون‌یئددی اون‌سککیز ایل زیندان تجرؤبه‌لری نه‌دن دانیشماق ایسته‌میر، سیز کیلاس‌لارینیزا گئدندن سونرا اونو کیلاس‌لارین تک به تکینه گتیررم، سیز اون‌لا یاخیندان تانیش اولارسیز. ایندیدن، اوندان ایسته‌دیگینیز سوروالاری دؤشونون. او شاهین رئژیمی‌نین زیندان‌لاری حاقدا هر شئیی بیلیر و سانیرام سیزین سوروالارینیزا جاواب وئرمه‌گه چوخ سئوینر. من ایسته‌ین باشقا سوزون بودور، هر بیر کیلاسین سوروملوسونا مؤبصؤرؤ إله همن ایندی، تعجیلی کیچیک بیر راپوردا هر بیر کیلاسین یارالی‌لارین و یا شهیدلرین منه اعلام إتسینلر. چؤن ایسته‌ییرم بو میکروفوندان اونلارین آدینی دئیه‌م. ریجا إدیرم همن ایندی بو راپورو حاضیرلاییب منه وئرسین."
آغا ایبراهیم بونو دئدی میکروفوندان اوزاقلاشدی. صف‌لرین نظمی پوزولموشدو. و یاخلاشیق هر بیر صف بیر یووارلاق کیمی اولموشدو. راپورو حاضیرلاماق نئچه دیقه یئرینه یاریم ساعات سؤردؤ. آغا ایبراهیم صبیرسیزیدی، ناظیمه ایشاره إتدی، میکروفونون آرخاسیندان راپورلاری اوخوسون. ناظیم ساعاتینا باخدی . سانکی أمین اولماق ایسته‌ییردی کیلاس‌لارین زیل واختیدی. سونرا گئتدی میکروفون دالیندان سوروملولاردان راپورلارین گتیرمه‌سینی ایسته‌دی. شاگیردلر راپورلاری گتیریب، آغا ایبراهیما وئردیلر گئدیب یئرلرینده دوردولار.
آغا ایبراهیم میکروفون آرخاسینا گئچدی. هله راپورلارا باخمامیش دئدی:" راپورلاری سیزین بیلگینیز اوچون، بیر بیر اوخویورام."
راپورلارا باخدی . بیز اوزؤنؤ گؤره بیلمیردیک. هله ده اونلاری ألینده دؤزلدیردی. یقین ایسته‌ییردی کیلاس به کیلاس دؤزلدیب سونرا اوخوسون. آنجاق اوزالدیردی. بیز فقط شاگیردلرین شاشقین اوزلرینی

گۈرۈردۈک. مۆدۈرلرينه باخماقدايدېلار. سۈنرا ياخېن صفلردن نئچەسی ياخېنلېق گلديلر:" مۆدۈر بگ! مۆدۈر بگ! مۆدۈربگ!"
و بيردن ميکرۈفۈن آرخاسېندان آغا ايبراهېمېن آغلاماق سسی قاوزاندی. سانکې اوشاقلارېن بو سۈزلرينی گۈزلەييردی کی آغلاسېن. آغلاماغې مدرسەنين هر يئرينده يايېلدې. آغا ايبراهېم منه ساري دۈندۈ. اۈزۈ يېغېشمېشدې.رحم إتمەلی حالتده گلميشدی. او حالدا گرچک ياشېنې گۈرسەديردی. دئدی:" حسين آغا، بو قدر شهيد! هامېسې دا مدرسەنين گۈزل گۈللری!" بو جۆملەلرده ميکرۈفۈندان يايېلدې. اوشاقلارېن بعضېسی آغلاماغا باشلادې. ناظيم ألينی گۈزلرينه توتدو. گئديب قۈلومو سالدېم آغا ايبراهېمېن چيگينينه چکديم پيللەلره، دئديم اۈتورسون. اۈرگتمنلر شاگيردلر باشېمېزا يېغېشدېلار. آغا ايبراهېم دئدی:" بو قدر! نەجۆر بيزيم مدرسەميز بو قدر شهيد وئرييدی!" سۈنرا کاغاذې وئردی ناظيمه:" باخ! ايلگينجدی، فرشاد، سنندجېپور، آغايی، شوعاعېپور! لاپ ياخشېلاري!." راپۈرلارېن اۈزۈندن باشقا آدلاري دا اۈزخودو. ناظيم ايندی دا، ألينی گۈزلرينندن گۈتۈرمۆشدۈ، چکينمەدن آغلاييردې. آغا ايبراهېم دئدی:" اوشاقلارا دئنه کيلاسلار تعطيلدی! گئديريک بهشت زهرادا بو اوشاقلارېن قبری اۈستۈنه!"
يئنه بهشت زهرا منيم قارشېمدايدې. منله آغا ايبراهېم ، أحمد و ناظيم دبيرلرين بيرینين ماشېنېندا اۈتورموشدوق. آغا ايبراهېم يۈل اۈزۈنۈ آغلاييردې. بعضن دايانېب دۈداغېن ديشلەييردی إشيگه باخېردې. ناطيم له، دبير آغلامېردېلار. أحمد ده آغلامېردې. دۆشۈنۈردۈم آغا ايبراهېم حدينندن آرتېق آغلاييږ. ساکيت إديردېم، دينميردی، دۈداغېن چئينيردی بير آز سۈنرا باخېردېم، گۈز ياشې اۈزۈنوندن آخېردې. دستمالا اۈزۈن سيليردی. يئنیدن ساکيت اۈلوب إشيگه باخېردې. گۈز ياشې داملالاريېنين آرخاسېندان آداملارېن اۈزۈنۈ، ماشېنلارېن شکيللرين و خيابانلارېن يۈللارېنې گۈرمەگه بئله قادير دَگيلدی. يقين بو دوروم لا قبيرلری و داشلارېنې دا سئچنمەيەجکدير. يقين بهشت زهرا بير بۈيۈک گۈز ياشې داملاسې کيمی، تيترەين، دۈلاشان گۈل تکی، چۈخلو قاچاغان زۈيۈلقان، گۈرۈنمەگۈن کۈلگەيله، قارشېسېندا دايانمېشدې. إنديگيميزده، آغا ايبراهېم إله مۆصۈبتلی گۈرۈنۈردۈ کی، سانکې باجې

قارداش‌لارىمى، آنا -آتاسىنى و آرواد اوشاغىنى بيريئردن غفيلدن ألدن وئريب‌دير و ايندى آغا ايبراهيم قبيرلرى دگيشيک توتوردو. هر بير قبيرين اوستونده دوروب آغلاماق ايسته‌ييردى. بئله سانىردى بهشت زهرانىن اؤلولرينى‌نين هامى‌سى ، اونون أسکى شاگيرلرى‌دير و هامى‌سى دا اينقيلابدا شهيد اولوبلار. بيزدن تئز، اورا يئتيشن بعضى اوشاق‌لار، دئييردىلر:" آغا بويياندان، اويياندان يوخ."
و گئديردىک. بلکه ده شهيدلر بؤلومونه يئتيشمه‌گيميز، بير ساعاتدان چوخ چکدى. اوشاق‌لارىن هامى‌سى‌نىن قبرين تاپا بيلمه‌ديک. ناظيم دئييردى:" بلکه بعضى‌لرينى او بيرى بؤلومولرده قويلاييبلار." اوشاق‌لارىن بيرى دئدى:" حوقوقى طيب جنازه‌يله دولودو. بير آزى دا، بيزيم مدرسه‌ميزين شهيدلرى‌له ياشيتديديلار!" ناظيم دئدى:" سن هاردان بيليرسن!" شاگيرد دئدى:" آغا جنازه‌لرى اؤزومؤز اورا آپاردىق." سونرا من داها دا آغا ايبراهيمى قالديرمالى ايديم:" آغا ايبراهيم گؤجلؤ اول. اوشاق‌لارىن يانيندا، دؤز ايش دَگيل." آنجاق آغا ايبراهيم بو عالمده دَگيلدى. غوروروم، آلچاق گؤيؤللؤق منطيق، ضعف، گؤج و بئله شئى‌لر کارينا دَگيلدى." بابا کؤر اولارسان! بو اوشاق‌لارىن سنه نيازلارى واردى!" سونرا گلديگيميز سايات، مينيب يوللاندىق. آغا ايبراهيم تکجه، نئچه ديقه سوکوت إديردى. دوداغىن ديشله‌ييردى، اؤزونو أله آلماق يئرينه آغلاييردى.
ساعات اوچده إوه يئتيشديک. أحمد زيلى باسدى، جاواب آلمايينجا، أليني آتدى باباسى‌نىن جيبينه و آچارى چيخارتدى، قاپينى آچدى ايچه‌رى گئتديک. کيمسه إوده دَگيلدى. يقين فرنگيس خانيم من‌له آغا ايبراهيم اونا وئرن گؤره‌وى‌نين دالينجايدى. أحمد إستئرئسليدى، ناظيم ده بيزيم‌له گلميشدى و أل آياغينى ايتيرميش کيميدى و او بيرى ناظيم‌لره رغمن چوخ اوتانجاق و باشاريسيز ايدى. آغا ايبراهيم دئدى:" منى آنامين اوتاغينا آپارين." دئديم:" نييه؟" دئدى:" ايسته‌ييرم گئدم اورا، اورا ياخشيدى. من اوردا داها راحاتام. آناما ياخين اولماق ايسته‌ييرم." آغلاييردى:" اوشاق اولما! سن او يئکه‌لىقدا مدرسه‌نين مؤدؤرؤسن. اون –اون‌ايکى نفر مدرسه نه‌دن شهيد اولوبلار. بؤيؤک ايفتيخاردى. آنجاق باخ، سن اؤزون مؤسلسل و کؤکتئل‌يله، ايگيرميدن چوخ گاردلاردان اؤلدؤردون." دئدى:" بونلار أصلن اؤنملى دَگيل. منى آپارين آنامين

اوتاغېنا ريجا إديرم." ناظيملە ايكى قوللتوق‌لارېندان توتوب آپاردېق اۆسته. آناسې‌نېن اوتاغې كاميل تميز ايدى. آغا ايبراهېم پالتۇنو چېخارتدې، بۇركۆنۆ گۆتۆردۆ، كۇتونو چېخارتدې. إله او يشمى يۇليوئر شالواريلا آناسې‌نېن تختينده اوزاندې. سۇنرا دئدى:" سيز گئدين. من بوردا راحاتام. دئديم:" سۇز وئر داها آغلامېياجاقسان!"" سۇز وئريرم." گلديک آشاغا. ناظيم هەليک‌لشيب گئتدى. من‌له أحمد،أل اوتاغېنا گئتديک. آنجاق آغلاماق سسى اوجايدې.
أحمد دئدى:"دۆشۆنۆرسۆنۆز بابامېن حالې ياخشې اولار!"
" باباوېن بير شئيى دَگيل."
" نەدن بو قدر آغلاېير؟"
" فيشاردادې. هم ده چوخ فيشاردادې."
" پس نييه سيز آغلامېرسېنېز؟"
" من او اوشاق‌لارې تانېمېردېم. بابان تانېيېردې."
" جۆمعه گۆنۆ نييه حالې قارېشدې؟"
دئديم:" سۇنرا حالې ياخشې اولدو دا."
" بۆيۆن نئچه گۆن اۇنجەيله ايلگى‌سى يۇخدومو؟"
نئجه هوشلو اولموشدو! منيم ده بئينيمده بۆيۆن، نئچه گۆن قاباغا و بهمن آيې‌نېن بۆتۆن گۆن‌لرينده باشېما گلن‌لرله، ايلگيليدى. دئديم:" گۆن‌لرين هامېسې بير بيرى‌له ايلگى‌سى واردې." أحمد منه باخدې . اينانمېردې بئله بير لاقئيد جاواب وئرميش اولام.
تئلفۇن زنگ چالدې. فرنگيس خانېم ايدې. دئدى:" حسين آغا تئلفۇن نۆمره‌سينى يازېن، آلدېم."
من تئلفۇن نۆمره‌سينى يازدېم. سۇنرا دئديم سيز تئزراق إوه گلين."
" بير شئى اولوبمو؟"
" آغا ايبراهېمېن أعصابې پۇزوقدو. مدرسه اوشاق‌لارېندان نئچه سى شهيد اولوبلار. آغا ايبراهېم راحات‌سېز اولوبدور."
" من همن ايندى گليم."
أحمد يانېمدا دورموشدو. دئدى:" كيمين تئلفۇن نۆمره‌سيدى؟"
" هله دقيق بيلميرم. دۆشۆنۆرم تهمينه ناصرى‌نين دۇستونون نۆمره‌سيدى."
" پس تاپماقداسېنېز."

" بلی، تاپماقدایپق. سن ده چوخ یاردیم إتدین."
ایستەییردیم آتاسینین کدرینی هلەلیک اونوتسون.
تئلفون تیکرار زنگ چالدی. دستەگی گؤتوردوم:" ألو."
حاجی جابار ایدی. دئدی روقیه خانیم گئدییدی. اوشاغی دا گؤتورؤب گئدییدی. هارا گئتدیگی بللی دَگیل. اوزا گلمەییبمی؟"
سسی تیترەییردی.
" یوخ بورا گلمەییدی."
" فرنگیس خانیمین اوندان خبری یوخدومو؟"
" فرنگیس خانیم إوده دَگیل."
" آغا ایبراهیم نئجه؟"
" آغا ایبراهیم مدرسەده چوخ راحاتسیز اوزلدو. مدرسەسینین أن یاخشی شاگیردلرینین بعضیسی شهید اولوبلار."
" ایندی نه ایش گؤرؤر؟"
" گئدیب آناسینین اوتاغیندا اوزانیب آغلایپر. گله بیلمرسنمی، اونا باش ووراسان؟"
"دئدی:" بوردا کؤمیتەده گیریفتارلیق چوخ چوخدور. إلییه بیلسەم گلەرم."
آنجاق دئیەسن حاجی جابار شیدتله تئلفون إتدیگی قونودان نیگاران ایدی:" سنجه روقیه خانیم هارا گئدییدی؟"
" منیم عاغلیم ایشلەمیر حاجی. من دئییردیم بس اونون دؤنیادا تکجه ایکی یئری وار، بیری سیزین إوینیز بیری ده آغا ایبراهیمین إوی."
" باشقا إو زاد یوخدومو؟"
" منکی بیلمیرم." سونرا یادیما دؤشدؤ قراردی منه تئلفون إتسینلر. دئدیم:" حاجی، من بیر تئلفون گؤزلؤیؤرم. مؤمکؤن اولسا بورا باش وور."
دئدی:" هوشنگین حالینی سوزرموسانمی؟"
" دورومو نئجەدی؟"
" گئچنلرده گؤرمەمیشم، بیلیرم اوتوروب اوتاقلارین بیرینده. دوسیاسینی کامیلشدیریریک."
" یاخشی! خودافیظ."
دستەگی قویدوم. تئلفون یئنیدن زنگ چالدی، دستەگی گؤتوردوم:

" ألو بويرون."
" باغېشلاپېن، اوزا هارادې؟"
لهجه تۆركۆ لهجهسيدى.
" سيز هاراني ايستهپيرسينيز؟ كيملە ايشينيز واردې؟"
" حسين آغا؟"
" بلى!"
باشلادي تئز تئز، تۆركۆ دانېشماغا. بابک پورأصلن اۆزۆيدۆ. پس تماس توتولدو!
" من ده سيزه تئلفۆن إتمک ايستهپيرديم. آنجاق بيرى زنگ وورموشدو كسه بيلمەديم."
" فردوسى مئيدانېندا، سۆل ألده دانيشگاها طرف بير قنادې وار آدې" فياما" دې. ياريم ساعات سۆنرا من اۆردا سيزى گۆزلۆيۆرم."
" من بو گئجه گله بيلمەرم. يۆلداشيم آغا ايبراهيم خستەدى."
" گلمەليسينيز."
"تهمينه دەمى گلەجكدى؟"
" يانېنا گئتمەگه قرارېمېز وار. ايندى جلسەدەدى."
" من آغا ايبراهيمېن خانېمېسېنين إوه گلمەسينى گۆزلۆردۆم. عوموميى تئلفۆندا اۆلان آغا ايبراهيمېن خانېمېسېدې."
" پس بير ساعاتدان سۆنرا."
" چۆخ ياخشي. آنجاق گئجەنى قالا بيلمەرم."
"نييه"
آغا ايبراهيمېن حالي ياخشي دَگيل. من بو عايلەنين يانېندا اۆلمالېيام. گليب گۆرۆشەريک سۆنكو قرارې قۆيارېق من قايېدارام بورا."
" چۆخ ياخشي."
دستەگى قۆيدوم. آغا ايبراهيمېن قاينآناسينا تئلفۆن إديب ماجراني دئديم، دئدى مرتضى إوه گلمک همن يۆللانېب گلەريک اۆ طرفه."
و گئتديک اۆسته. آغا ايبراهيم ساكيت ايدى. آرخاسي منه اۆزۆ دووارايدې. يوخودا اۆلسايدې اۆياتمامالي ايديم. يقين دوراندان سۆنرا اۆزۆنۆ أله آلاردې. آياقلارېمي دره- دره گئتديم اۆتاغيما كيفيمى گۆتۆرۆب گلديم آشاغايا.

أحمد قاپيني آچيب آناسيني گؤزلؤيؤردؤ. نئجه ده، بيردن بيره هامي ياالقيز قالميشدي! أحمدين بو قدر ياالقيزليق حيسي دويماغيني هئچ گؤزله مزديم. دؤزدؤ بو قدر آدام اؤلمؤشدؤ،آنجاق اينقيلاب ظفره چاتميشدي و اؤنملي‌سي ده بويودو. آغا ايبراهيم كسين بو نؤكتاني آنلاييردي. آنجاق دئيه‌سن ايچيندن بير شئي اونون اؤز هدف‌لرينه قارشي قيام إتميشدی و اؤزؤنؤ دايانمادان آغلاماق‌لا گؤرسه‌ديردی.
فرنگيس خانيم گلدی. نيگاران ايدي. تاكسيدان إنمک همان قاچميشدي. حاقليدي. آغا ايبراهيم ياخشي و لاييقلی أريدی.
" نؤلوب؟"
" ايندی حالي ياخشي اولوبدو دؤشؤنؤرم ياتيب . ايشيز اؤلماسين قؤيون دينجلسين. من گئتمه‌ليييم بابک پورأصلن منی گؤزلؤيؤر."
" آنجاق حسين آغا منی تک أللی قؤيمايين!"
" آنازا زنگ إتديم. دئديلر مرتضی گلمک همان دوروب بورا گله‌جکلر. من ده گئديرم پورأصلنی گؤرؤب سؤنکو قرارې قؤيارام، قايپدارام سؤنرا."
أحمد دئدی:" بابا چؤخ راحاتسيزدي." سسی قهرلی‌يدی.
دئديم:" أحمد جان نيگاران اؤلمالي بير شئی يؤخدو. قضادان آغلاماق ياخشي بير شئيدی."
فرنگيس خانيم دئدی:" سيزين‌له بير كلمه اؤزل دانيشماق ايسته‌ييرديم. أحمد جان سن گئت مطباخا."
أحمد گئتدی. فرنگيس خانيم ياواشجا، سيرلی بيرلحنی‌له دئدی:
" روقيه خانيم گئديب سيزين إوه. اوشاغي دا گؤتؤرؤب گئديب اورا. دئدی سيز اوردا اؤلماغيني بيلين،آنجاق آغا ايبراهيمين بيلمه‌سينی ايسته‌مير."
" آخي نه‌جؤر گئتدی اورا؟ اونون آچاري يؤخودو!"
" وارييدي. من بؤيؤن آچاري سيزين ساكيزدان گؤتؤردؤم. گؤتؤرماغا مجبورويدوم. آپاريب وئرديم او دا گئتدی اورا."
" من نه ايش گؤرؤم؟"
" هله‌ليک دالي‌سيجا گئتمه‌گين. دئدی حاجي گؤلابين قارداشي، حاجي جابار و آرواد اوشاغيندان آماندا قالماق ايسته‌ييير. حاجي گؤلابين ماليني

ایستەمیر، آنجاق چۆن یئری یۆخودو و دۆشۆنۆردۆ هر حالتده اۆنون اۆزا گئتمەسینی قبول آدرئسینیز، گئتدی اۆزا."
" حاجي جاببار بیلیرسه، بیلیرسیزمی نه إدر؟"
" روقیه خانېم چۆخراق صغرا خانېمي دۆشۆنۆر."
" عجب ایلگینج دۆنیادي."
فرنگیس خانېم دئدی:" روقیه خانېم سیزین قیسمتینیزدی. بۆشونا اۆ إوه گئتمەیېبدیر."
دئدیم:" ایندی، بو واختا نه فیکیرلردەسینیز فرنگیس خانېم!"
آنجاق سۆنرا، بیردن حیس إتدیم، روقیه خانېم إله بیریدی کی، منیم اۆنا سۆرونلولوق حیسیم اۆزلمالېدي. دئدیم:
" پس گلین بیر ایش گۆرک. قۆیون روقیه خانېم إله بیر یئره گئتسین کی، هئچ بیر کیمسه اۆنو تاپا بیلمزسین."
" اۆزا هارادي؟"
" منیم تبریزده إویمه."
" سیز سۆنرا بو قۆنونو اۆنون اۆزۆیله دانېشارسېنېز." سۆنرا سۆردو:" سیزجه ایبراهېم چۆخ کدرلیدی؟"
" صۆبح چۆخ راحاتسېز ایدي. ایندی دئیەسن یاتېبدي."
" پس من گئدیرم اۆستە."
" إشیکدن زنگ ووررام. آنجاق گئجه گلەرم بورا."
" روقیه خانېمېن یانېنا، گئتمیرسیزکی؟"
" یۆخ. ایلک آغا ایبراهېملا دانېشمالېیام. اۆنون راضېلېغي اۆلمازسا بیر ایش گۆره بیلمەرم."
" آما قرار بونایدي اۆنا دا بئله دئمەگەسینیز بو قۆنونو."
" اۆنا دئمەسم، آغا ایبراهېمېن دۆستلوغونو آلدن وئرەرم."
" خودافیظ."
" خودافیظ."
کۆچەدن چېخاندا، بیر گۆندەلیک آلدېم. شاهېن اۆردوسونون، قاماندئرلریندن دۆردۆ ده گۆللەله اۆزلموشدو. بیرینجی صحیفه ده، اۆزلمەمیشدن شکیللری چاپ اۆزلموشدو. اۆرتا صحیفەلرده گۆللەنندن سۆنراکي شکیللری چاپ اۆزلموشدو. ایلگینج ماجرالاردا، اۆز وئرمیشدی. شاهېن کاپیتاني، شاهېن اۆزل جئتیله ایرانا قاچمېشدي.

عرفات، سنجابي‌لا شكيل چكديرميشدى. بعضى‌سينى، بؤلۆجۆلۆك شۆبهه‌سى‌له، توتوقلامپشدپلار.آلتي يئددى نفر، ايتميش قادين كيشى‌نين شكلينى، چاپ إتميشديلر. و خالق فدايى چريك‌لر تشكيلاتي، خالقدان ايسته‌ميشديلر ايمامين حاقلي ايش‌لريندن حيمايت اۆچۆن، بۆلواردا اۆلان أكينچى‌ليك باخان‌لپغپندان، ايمامين قالان يئرينه‌جن يۆرۆش إتسينلر. أمير اينتيظام، هله‌ليك دئولتى‌نين ، باش باخان‌لپق ياردپمچپ‌سپ، دئميشدى كۆردۆستانين ايستيقلال إعلام إتمه‌سى يالنپز بير دئدى-قۆدودور. شوروى‌ده سياسى سپغپنان‌لار، ايرانا قاپيتماق ايسته‌پيرلر.
تاكسپدا گۆنده‌ليگى اۆخويا بيلميردىم حالپم قارپشپردپ. حالپم دۆزلسين دئيه، صندله دايانديم. گۆزلريمى يومدوم و بيردن بونو دۆشۆندۆم كى، بابک پورأصلنى من هئچ واخت گۆرمه‌ميشديم، هانسي نيشان‌لارلا اۆنو تانپياجاغام. و ياخۆد اۆ دا منى گۆرمه‌ميشدى، نه‌جۆر منى باشقالارپندان آيپرد إده بيله‌جه‌گيدى. سۆنرا بابک پور أصلنين فيكرى ذئهنيمدن چپخدپ و رحم إتمه‌لى و كيچيک اۆزۆ خاطپرلادپم كى صۆبح آغا ايبراهپم ، مدرسه‌لرى‌نين شهيدلرى‌نين سای و آدلارپن گۆرندن سۆنرا قارشپمدا ظاهير اۆلموشدو. آنجاق سئوينيردىم، آغا ايبراهپم اۆ قدر گۆز ياشپندان سۆنرا نهايت يوخلامپشدپ. يا دينجه‌ليردى. تاكسپدا دا راننده، كافه فيامايا طرف گئدنده و حتتا كافه‌يه گيرنده ده، چۆخلو آغا ايبراهپمپ دۆشۆنۆردۆم، بابک پورأصلنى دَگيل. آنجاق گيرمک همن بابک پور أصلنى بير باخپشدا تانپدپم. كافه‌نين بوجاغپ‌نپن آلا قارانلپغپندا، يئكه گۆرۆنۆردۆ. اۆ دا بير باخپشدا منى تانپدپ. نييه؟ بير تبريزلى تۆرک باشقا تبريزلينى دۆنيانپن اۆ باشپندا دا اۆلسا، بير باخپشدا تانپيار و آنجاق بو اۆزل قۆنودا نيشانه‌لر ده وارپيدپ. اۆ بيليردى اوزون زامان زيندانداى قالماق، من ده قالپجي إتكى بوراخمالپ‌دپر، من ده اۆنون آغلپ قبرمپزپ اۆزۆندن، آلا گۆزلريندن و بورولموش دوزلو بوغلارپندان، تشخيص وئره بيلردىم كى تكجه بو قيافه‌نين صاحابپ يابانجپل قوردون، ياخپن يۆل‌داشپ اۆلا بيلر. بوندان بئله، اۆ دوراندا مندن فقط بير ايكى سانت اوجا گۆرۆندۆ. بلكه ده اۆنون اۆزۆنۆ، اۆزلرين هامپ‌سپ‌نپن ايچينده آيپرپب قپراغا قۆيماق نه‌دنى بويودوركى، ايلكل بير شئى، نۆرمالدان چۆخ و بير آز أفسانه‌وى، اۆزۆنده دالغالانپردپ. سانكپ اۆنون حياتپ‌نپن هدفى ايل‌لر اۆنجه مۆعين اۆلموشدور و اۆ دۆشۆنۆب قرار

وئرمک نيازېن دويمادان، ايلک گؤندن مؤعين اوڵموش او جېزېغا آددېم قوزيوب، حرکت إديردی و هئچ بير شئی، اونو او طالئع جېزېغېندا حرکت إتمه‌گه، مانئع اوڵا بيلميردی.
ايلک آن‌لاردان، صميمی دانېشدېق. ايلک دؤرد بئش ديقه‌دن سونرا بو فيکره دۆشدۆم کی نئجه او آغا ايبراهېم و من‌له ياخشي دوست‌لار اوڵا بيلرديک. او مندن ياشلي ايدی، آنجاق من داها ياشلي گؤرۆنۆردۆم. آغا ايبراهېم لا ياشېد ايدي. بير کندلييه بنزه‌ييردی کی، يئری شۆخوملايياندا، بيردن اونا وحی گليب بير چايدان گئچسين، داغا چېخېب و ياخود تانېنمايان بير يئری، قاباغاېنا قاتسېن و خالقي يئنی بير يۆڵا دعوت إتسين. آنجاق بلکه ده وجودوندا بوندان داها أسکی بير شئی وارېيدي. چۆن إله گؤرۆنۆردۆ،او يئردن چۆخ گؤگه ياخېنراق‌دېر. اوندا إله بير شئی وارېيدي سانکي، وحی و گؤگسل کيتابدان اؤنجه‌يه عاييددير، دۆنيا بير گيزلی غوبارېن آرخاسېندا گيزله‌نن زامان و ايلکين بينالار و ياپي لار هله ظاهير اوڵمايان چاغلار و چای‌لارلا داغلارېن اوجو بوجاغي مؤعين اوڵمايان بير زاماندا، او دۆنيانېن او بيری فئنومن و سېرلاري‌لا بير تانېنمېش دۆستلوق هاله‌سينده ياشاېپردي و قوردلارلا باشقا وحشی حئيوان‌لارېن ديلينی آدام‌لاردان داها ياخشي بيليردی. آنجاق بو آن منيم بئينيمده ياراناڵ ايلگينج زامان بۆيوتونا باخمياراق، او غريبه بير يۆڵو يلا آداما ياخېن ايدي، بئله کی، راحات‌لېق‌لا اوندان دۆنيانېن اوشاق سۆروڵارېن سۆرماق، مؤمکۆندۆ و اونو لاغا قۆيوب گۆڵمک ده بئله، اوڵاردي.
گرچکدن سن دۆنيانېن قوردلاري‌نېن ديلينی بيليرسن‌می؟"
" يۆخ. کيم بئله بير سؤز دئييب‌دير؟"
" تبريزده بئله بير سؤيلم وار."
" من تکجه ياباناجېل قوردو گؤرمۆشم. هله ده گؤره‌رم. دۆشۆنۆرم اونون نه ايش گؤردۆگۆنۆ آنلاېپرام."
" گئچن‌لرده ده گؤرۆبسن‌می؟"
" بلی."
" ياخشي، نه آنلادېن."
" من‌له اوڵدوغو مسافه‌يه نيسبت، آنلاياراڵ بير تهلۆکه وارمي يۆخسا يۆخ."

یانې نه."
" چاووش دئیویسین باشېنا، او بلا گلن گۆن، قورد ماشېنېن شۆشه‌سی‌نین آرخاسېندا اوتوروب اونا باخېردې. منی گۆرمۆردۆ سانکې. أصلن من له ایشی یۆخودو. دئیویس منه دئیه‌نده کی، گئت کنددن یاردېم گتیر،طاپانچانې چکیب منی ماشېندان إشیگه سالاندا دا، قوردون من‌له ایشی یۆخودو. من کندلی‌لرله بیرگه قایېداندا دئیویس اؤلمۆشدۆ. آنجاق قورد دئیویسی یئمه‌میشدی. بیلیرسن قورد گئنلده آغزېنې اووونون قارنېنا سۆخار. فرق إتمز اوو، آدام یۆخسا قوزیوندی. آما او دئیویسین قارنېنې جېرمامېشدې، باشېنې بدنیندن آیېرمېشدې. بۆینوندان یالنېز بارماق إنېنده قالمېشدې. بیز دئیویسین خیرتله‌گینی گۆردۆک. من جنازه یله تبریزه قایېداندا هامې بئله دۆشۆنۆردۆ کندلی‌لر من‌له أل بیر اولوب دئیویسین باشېنې کسیبلر. سۆنرا دۆکتۆرو گتیردیلر یۆخلادې، دئدی دئیه‌سن بیر حئیوانېن ایشیدی.سۆنرا گئدیب مال دۆکتۆرو گتیردیلر، تهراندان دا بیر آمریکالې گلدی. یۆخلاېیب دئدیلر قوردون ایشیدی."
" بیر مسافه‌دن دانېشدېن، قصدین نه‌دیر؟"
" من حیس إتمیشم هر زامان خالقې بیر تهلۆکه هده‌له‌ینده، قورد منه یاخېنلاشېر. و هر زامان تهلۆکه اولمایاندا مندن اوزاقلاشېر."
" ایندی یاخېن‌مې‌دېر یۆخسا اوزاق؟"
" بورا گلمه‌میشدن گۆردۆم. اوزاق‌لاردا دۆلانېردې. چۆخ اوزاقدایدې. آلبته بونو دا گۆزه آلمالېیېق کی، منیم گۆزۆم داها آسکی‌لر کیمی گۆجلۆ دَگیل. دۆنن دۆکتۆرا گئتدیم گۆزلۆک یازدې."
" تهمینه ناصری ده قوردو گۆرۆبمې؟"
بیرینجی کره‌یدی تهمینه ناصری‌دن دانېشېردېم. بابک پورأصلن منه باخدې . گۆزلری‌نین دیبی ایشېلداېېردې. سانکې قۆیون گۆزلری‌نین دالېندا بیر سئوینجلی روح گۆلۆمسه‌ییردی.. دئدی:
" تهمینه ناصری منیم یانېمدا اولان زامان قورد منه گلمه‌دی. تهمینه ناصری گئتدیگینده، بیر گۆن صۆبح اون- اون‌ایکی آددېم‌لېغېمدا گۆردۆم. تهمینه، ناصیرین جنازه‌سی‌له قایېتدېغېندا، قورد گئتمیشدی. إله بیل تهمینه منیم یانېما گلنده، قورد گلمیردی."
" بلکه ده، قورد تهمینه ناصری‌نی اؤز یئرینه گۆرۆردۆ."
" بلکه ده" و گۆلدۆ.

" تهمينه ناصرى‌نى نه زامان گؤرمجه‌ييک؟"
" منه دئيه‌نده بو گئجه يانېمدا قالا بيلمه‌يه‌جکسن. تئلفون إديب قرارې کنسئل إتديم."
قفه‌نين گارسؤنو گليب دئدى، قفه تعطيل اولور. حئسابې وئردييک دوروب گلديک إشيگه.
سؤردوم:" تهمينه هانسې تشکيلاتداندې؟"
" بيلميرم. اؤزل بير تشکيلاتدان اولماسېنې دؤشؤنمؤرم."
" آخې دئدين جلسه سى واردېر!"
" اؤزؤ دئدى جلسه‌سى وار. من بيلميرم کى کيمله جلسه‌سى وار!"
" ايلگينج! پس سؤرون‌لارې سن‌له پايلاشمېرمې؟"
" يؤخ! من ده سؤرمورام."
" تخمين ده إتمه‌دين‌مى؟"
" همشه نئچه قادېن‌لا بيرگه اولورلار. آنجاق اونون نه ايش گؤردؤگؤندن خبريم يؤخدور."
قيافه‌سى حاقدا سؤرماق ايسته‌ديم، آنجاق اوتاندېم. دانيشگاها سارې گئتمکده‌يديک. هاوا قاران‌لېقلاشمېشدې. تهمينه ناصرى‌نين قيافه‌سى، حاقدا سؤرماق يئرينه، تهمينه ناصرى او محسنى مئيدانېنداکې جاوانېن طريقى‌له منه گؤندرديگى مکتوبون ماجراسېنې، اونا تعريفله‌ديم. بابک پورأصلن اينانمېردې من قانونو طيبده او جاوانېن جنازه‌سى‌له قارشېلاشمېش اولام و تهمينه ناصرى‌نين مکتوبو، او جاوانېن اؤلؤمؤندن سونرا، أليمه چاتمېش اولسون. ايندى آنلاييردې، اونون آرخاسېندا دا، بير اولاى‌لار، اؤز وئريردى کى، قرار ايدې سونرالار اوندا درين عاطيفى تأثير قؤيسون.
"پس يازېغا گؤلله دگميشدى!"
" من گؤلله يئرى گؤرمه‌ديم. بلکه آرخاسېندان گؤلله دگميشدى. من اؤنؤنده گؤلله يئرى گؤرمه‌ديم."
" بلکه هوشنگين ايشى‌دير."
" اولا بيلر."
" بيزيم يانېمېزا گلديگينده، آدېنې دئمه‌گه حاضېر دگيلدى. دئيه‌سن، تشکيلات‌لارېن بيرندن ايدى دئمه‌دى هانسې تشکيلات. تهمينه اونا دئدى، سونوندا سنين بير آدېن اولمالې‌دېر.دئدى يؤخومدى. تهمينه دئدى،

اؤزۆن بیر آد سئچ. بیلیرسن‌می نه دئدی؟ دئدی ایندی کی سیزین آدینیز تهمینه‌دی من ده آدیمی سهراب قویورام."
" سهراب‌می؟"
" بلی."
قصر زیندانین اؤنۆنده، او جاوانین آرخاسینجا چاپیب، سۆنرا اوتوروب دووارا دایاندیغیمدا، گؤردۆگۆم یوخونو بابک پورأصلنا تعریفله‌دیم. أصلینده یوخو دَگیلدی. بیر جۆر رؤیایدی آیینی‌لیقدا و سایه‌قلاماق حالیندا، منه ظاهیر اولموشدو.
" اونا دئدین‌می رۆستم سهرابین یوخوسونو گؤرۆبسن؟"
" یادیمدا دَگیل. بلکه ده دئمیشم. آما یۆخ سانمیرام دئمیش اولام."
" بیر ایکی دفعه، بیز گؤردۆگۆموزده، اؤز ایسته‌گی‌له سهراب سسله بیردیک."
" ایلگینجدی! من هوشسوزلوق عالمینده، رۆستم سهراب ماجرالاری و رۆستمین حیاتی‌نین سۆنون یوخوسونو گؤردۆگۆمده، بلکه او دا همن یوخونو آیینی‌لیقدا گؤرۆردۆ آنجاق سهرابین حیاتینی."
" خیالاتی اولما حسین. تهمینه‌یله تانیشدیغی اۆچۆن، آدینی سهراب قویدو. جاوان‌لارین چوخو تهمینه‌نین اوغلونون یئرینده اولماق ایسته‌ییرلر."
" تهمینه‌نین مکتوبوندا دا ناصیره ایشاره اولوب. بو جاواندان یانی سهراب‌دان دانیشاندا دئییر او ناصیره بنزه‌ییر."
" قیافه‌دن، هئچ اوخشارلیق‌لاری یوخودو. ناصیر گرچکدن گؤزل اوغلان ایدی. تۆرکمن قیافه‌سینده‌یدی. بو دا، کیم ایدی آنجاق گنج‌لیگی. آما سهراب فارس‌لار کیمی ایدی."
" بیلیرسن‌می بابک خان، او جاوان سهراب آدینی سئچمکده اؤلۆمۆنۆ گؤرۆردۆ."
" یوخدا، بو ظارافاتدی. یاخشی‌سی بودو بوراخاق. اؤزۆندن تعریفله. هر شئیی دینله‌مک ایسته‌ییرم."
من هر شئیی تعریفله‌دیم لاپ ایلکیندن سۆنوناجان. تکجه اورتالاردا بیر کز گئدیب عوموميی تئلفوندان آغا ایبراهیم گیله زنگ ووردوم.
فرنگیس خانیم دئدی آغا ایبراهیم هله ده یوخودا، مرتضی‌یلا آناسی دا اوردادی. سۆنرا مرتضی دسته‌گی آلدی:

" سلام"
" سلام حسين آغا. اؤنملى بير شئى اوزلدوغونو سانمېرام. اوندان اؤنملىسى روقيه خانېمېن ماجراسېدې كى، قويوب گئديبدى. حاجې جابباز زنگ ووردو من‌له دانېشدې. دئدى روقيه خانېم تاپېلمازسا حاجې گؤلابېن قارداشې ايلگينج دئدى-قوذو، اونون حاقېندا دانېشاجاق‌دېر و او زامان بو آرواد اوشاغېن وارېنې، قارداشدان آلماق داها چتين اوزلاجاق دېر . سيز نه دۆشۆنۆرسۆز؟"
" منيم عاغلېم ايشله‌مير."
" ووزرا إوى حاقدا دا من‌له دانېشدې. ايصرارلې ايدى سيزين‌له من گئديب اوردا قالاق."
دئديم:" من قالانمارام."
" دئديم هله‌ليک حاضېرام بو ايشى گؤرم آنجاق جيددى قرار وئريلمه ليدى."
" منجه سن ده موداخيله إتمه. ميه، يادېندا دَگيل‌مى اوردا اوزلان گئجه روقيه خانېم ايصرارلې ايدى او إودن چېخاسان و بير داها آياغېوې اوزا قويمياياسان."
" بو يالان‌لارا اينانېرسېزمې حسين آغا؟"
" اينانمېرام. آنجاق بئله دۆشۆنۆرم ، او إوين اوزلوب اوزلماماغې هوشنگين يا منيم‌كيمى‌لرين طالئعينده، بير تأثيرى اوزلماز."
ايندى‌كى هوشنگ ايچه‌ريده.هئچ بير تهلۆكه، نه سنى و نه ده او إوه گئده نى هده‌له‌مير."
" آنجاق تک باشېنا بو ايشى، گؤرمه‌گه گئتسن‌سه، بيرينده اؤزۆن‌له آپار."
" هله دئييم حسنين آتا -آناسې جۆمعه گۆنۆ إولرينده بيزى گؤزلۆرلر. سيزين او گۆن ايشيز يۆخدى كى؟"
" يۆخ. سيزه گله‌رم، گؤرۆش‌لرينه گئده‌ريک."
" ايشين يۆخدو دا؟"
"من بابک پورأصلنين يانېندايام."
" دۆشۆندۆم تهمينه ناصرى‌نين يانېنا گئديبسن."
" يۆخ. بو گئجه آغا ايبراهېما گؤره پيلان دگيشدى. سۆنرا گليرم إوه آغا ايبراهېم‌لا دانېشماق ايسته‌ييرم."

" پس ناواخ تهمینه ناصری‌نی گؤره‌جکسینیز؟"
" صاباح دا بیری گؤنده. بابک پور أصلن آیارلایاجاق‌دیر. یاخشیدا قوربانام."
" خودافیظ."
بابکین یانینا قایيتدیم. بو دفعه روقیه خانیمین ماجراسین، ووزرا إوی و مرتضی‌یلا آناسی‌نین دورومو و باشقا ماجرالاری تعریفله‌دیم. سونوندا دئدیم:
" صاباح گئدیب روقیه خانیملا اوشاغیني تبریزه یوللارام. عیده‌سی بیتدیگینده عقد إله‌رم."
" نه‌دن سونرا ساوالان أتەگینده گلیب من‌له یاشامیرسیز؟"
" او زامان دا یالقیز اوزلمویاجاغام. خانیم اوشاق سوزرونوم وار اؤزۆمه ایش تاپمالییام."
" چئویرمن اوزلا بیلرسن."
"نه؟"
" هه، منیم کیمی. من یابانجیل قوردون، چئویرمه‌نییم چاووش دئیویسین دَگیل."
" آنجاق منیم یابانجیل قوردلا، تانیش‌لیق سعادتیم اوزلمایيب."
" بوردا تهمینه‌نین یاردیمی‌یلا ایش تاپا بیلرسن."
" مثلن نه ایشی؟"
" نورمال ایش‌لردن. کیتابدارلیق قزئته‌چی‌لیک، اؤرگتمن‌لیک."
" ایلک تهمینه‌نی گؤرمه‌لییم. ناواخ گؤره بیله‌رم؟"
" دئدین روقیه خانیمي نه زامان تبریزه ساري یوزلا سالاجاقسان؟"
" صاباح یوللاندیررام."
" ایندی گئدیب اوزلا دانیشماق ایسته‌میرسن‌می؟"
" یوخ آغا ایبراهیملا مشورت إتمه‌لییک"
" دئیه‌سن بو آغا ایبراهیم چوخ ایلگینج بیر آدامدی؟"
" گؤره بیله‌رمی؟"
" بلی ألبته!"
" ناواخت؟"
" هر زامان ایسته‌سن."
" همن ایندی."

قايېدېب باخدېم. اوندا بير نۆرمال آدامېن ماراغي يۆخودو .
" نەدن بو قدر ماراقلېسان بابک خان؟"
" بيلميرم. اينسانلار منه ايلگينجديلر. تهمينەنين حياتي، سنين حياتېن، سيزينله ايلگيده اولان آداملارېن حياتي، ايراندا اولان آمريکالېلارېن حياتي، قاچان و قاچماقدا اولان ايرانلېلار، هوشنگين حياتي، اونون حياتېنېن ماجرالاري، اوز ياشامېمدان دا منه داها ايلگينجدير. ايندی بلکه دۆشۆنۆرسن من سفئهلەميشم. ساوالان أتەگينده اوتوروب ياشاماق منی سفئحلەديبدير بلکه. آنجاق گئچن ايگيرمی ايلده بو آداملار و سۆرونلارېني دۆشۆنمۆشم. شادان خانېمي، گوماشتەلری ، تهمينه و اونو آلماق ايستەين آداملا- همان آمريکالي ضابيط- تهمينەنين معشوقونو، اوغلو و تهمينەنين آتاسي، اؤزللېکله سنين حياتېن. بونلار منيم حياتېمېن بؤلۆملری‌دير.سنه دئمەديم، من و تهمينه ده هوشنگين توتوقلانماغېندان خبريميز وار. من دۆرد بئش گۆندۆ، هوشنگی گۆرمەگه چالېشېرام. اينقيلاب کۆميتەسينه باش ووردوم دئديم هوشنگ شجاعی مراغی‌لا موصاحيبه آپارماق ايستەييرم. اولايلاماغېنا سۆز وئرييلر. قصديم بو آداملارېن حياتېني آنلاماقدي."
شهرين گۆنئينه ساري، گئديرديک. بابک پور أصلن باشقالارېنېن حياتېنېن اولای‌لاري حاقدا دانېشېردي کی بيلميردی من يۆنۆ، دگيشميشم. قاران‌لېقدا يان کۆچەلرين باشېندا دۆرد يۆل‌لارېن باشېندا، محله أهلی‌نين قوروقچولاري،ماشېن‌لارېن گئت -گلين کونترۆل إديرديلر، آما پيادالارلا ايش‌لری يۆخودو. کيمسه بيزی راحاتسېز إتمه دن کيم‌ليک ايستەمەدن اينقيلابېن سېرلي دۆنياسېندا قاران‌لېقدا ايرەلی‌له ييرديک.
بابک پور أصلن دئدی:" منی سئويندیرن شئی بودو کی اينقيلاب چاغېندا آداملار بيربيری‌لرينه ساري چکيليبلر. اينقيلاب مقنئت کيمی‌دير. سنی تهمينەيه، تهمينەيله سنی، منه ساري و يقين بيزی ده باشقالارېنا طرف چکيری. اينقيلابدا ايتنلر تاپېلار.آداملار عزيزلرينه قاووشارلار."
" اونوتما، منيم أطرافېمدا بو قدر آدام اؤلۆبدۆ. حاجي جاببارېن قېزې شکوه، حاجي فاطيمه آغا ايبراهېمېن آناسي، حاجي گۆلاب روقيه خانېمېن أری، فيريشته، يازېق کيمسەسيز قادېن. دۆشۆنۆرسن‌می بو اؤلمک‌لرين سۆنو وارمي؟"

بیلمیرم نییه اۆ آن دوردوم و شاه قاچان گئجه یوخونون هامیسی ، دنه به دنه اۆنا تعریفله‌دیم. سۆنرا دئدیم:
" آخی نییه من بئله بیر یوخو گؤرمه‌لییم کی، اۆن‌آلتی یاشیندا بیر قیزام، نامزدیم عم اۆغلومو گؤزله‌ییرم و اۆ گلنده پارچالانمیش بیر جاوان اۆلسون. من بو یوخونو، أصلن آنلامیرام."
" یوخونون آنلامی یۆخدو کی. اۆلورسا دا إله دریندی من‌له سن باش تاپا بیلمه‌ریک."
" ایندی من اۆنون آنلامی‌یلا ایشیم یۆخدو. من تکجه آنلاماق ایسته‌ییرم نییه بو یوخونو من گؤرۆرم. آنجاق مثلن آغا ایبراهیم یاخۆد حاجی گۆلاب گؤرمۆرۆ. نییه بو یوخونو سن گؤرمۆرسن؟"
" بیرینجی، هاردان بیلیرسن آغا ایبراهیم حاجی گۆلاب یا من بو یوخولاردان گؤرمه‌میشیک. ایکینجی آدامین یوخوسو اۆز حیاتی‌نین یانسیماسیدی."
" بئله دۆشۆنۆرسن علی‌له شادی‌نین یوخوسو، منیم اۆز حیاتیمین یانسیماسی‌دیرمی؟"
" بیلمیرم. بلکه بعضی واخت‌لار،" من" ین، آنلامین دگیشمه‌لییک."
" یانی نه؟"
بعضی واخت‌لار" من "چوخ یئکه بیر شئیدی. مثلن تکجه من یابانجیل قوردون وارلیغینی تجرۆبه إتمیشم. آنجاق اۆ مندن اۆنجه ده، وارمیش. بو نه‌دن‌له اۆنون مفهومو، منیم حیاتیمین قاۆلارمیندان داها چوخ بۆیۆکدی."
" یانی دۆشۆنۆرسن بیر بۆیۆک شئی، علی‌له شادی‌نین ایلگی‌سی کیمی، منی سئچیبدی یا یوخو منی، سئچیبدی کی اۆ یۆل‌لا، دۆنیایلا علاقه باغلاسین‌می؟"
" سنین جاوابیني دقیق وئره بیلمه‌رم. آنجاق اۆزۆم دۆشۆنۆرم ، یابانجیل قورد، مندن بۆیۆکدۆر و منه آیدین اۆلمایان نه‌دن‌لرله، باشقالارلا دانیشسین دئیه، کیچیک اۆلان منی سئچیب. اینان بو قوردون دیلی اۆلسایدی، پیامینی هامی‌نین قولاغینا یئتیرسین دئیه، بو پیک‌لرین بیریندن یاردیم ایستردی. أصلینده من اۆنون پیکییم(ماهواره). کیچیک بیر مصنوعی قمر کی، اینسان قیلیغیندادی و دانیشاندیدا."

" ايستەييرم سنين يانېندا بير شئيه إعتيراف إدم. منيم حياتېمېن يوخولاري حياتېمېن گرچكلرېندن داها گرچك اۆلوبلار. باشقالارېن يوخولاري دا ها بئله، أن آزي منيم باخېشېمدان." بير آن دايانديم سۆنرا حاجي فاطيمەنين حياتېنا ايشاره إتديم و اۆلۆمۆندن اۆنجه گۆردۆگۆ و بيزه تعريفلەديگي يوخونو، تعريفلەديم و دئديم:" او يوخو او قادېنېن حياتي‌نېن عوصارەسيدى. هم حياتېني يۆنلەديردى، همى ده اۆلۆمۆنۆن يۆلونودا موعين‌لشديردى. بو روقيه خانېم دا بعضن يوخو كيمى سۆزلر دانېشېر، بعضى‌لرى گرچكلشير، بعضى‌سى گرچكلشمير. بلكه ده گلەجكده گرچكلشسين. آنجاق اۆنا يوخويلا گرچەگين، سېنېري يۆخدو. حياتي‌نېن شاه أثرلرى، اۆن گۆرمەلريله باغلي اۆلان قضالاردي. سانكي بو قادېن چادېراسي‌نېن آلتېندا گلەجەگى گيزلەديبدى."
" بونلار سنين خيال‌لارېندي حسين جان. نئجه كى اينقيلاب بيرمقنئت كيميدى آدام‌لاري اۆزۆنه طرف چكير و سۆنوچو بو اۆلوركى، ايتميش آدام‌لار بير بيرى‌لرينه ساري چكيلەلر، اۆلۆم، عئشق و رۆيا كيمى اۆلاى‌لاردا دقيق اينقيلاب كيميديلر. هر شئى آيري- آيري واردي و بونلارى، بير بيرينه باغلايان پېچ مۆهرەلرده واردي.اۆلوم، عئشق، ياخۆد آدامېن گۆردۆغو يوخولار، بو پېچ مۆهرەلرى گۆتۆرۆرلر و آيري اۆلان شئى‌لرى بير بيرينه ياپېشدېرېرلار و يا دا بۆش پېچ مۆهرەلرى بيردن بركيديرلر، اۆنلارېن بركيميش‌لرينى بيزيم قاباغېمېزا قۆيورلار. او زامان سن بئله دۆشۆنۆرسن حاجي فاطيمه اۆلۆمۆنۆن يوخوسونو گۆرۆب، يا روقيه خانېم گلەجەگى چادېراسي‌نېن آلتېندا گيزله ديب‌دير و اۆلاى‌لارى اۆز وئرمەدن اۆنجه دئيه بيلير. اۆلاى‌لار واردېلار. اۆنلارېن اۆز وئرمەسى، اۆنلارېن اۆن گۆرمەسيدى، فقط ده اۆن گۆرمه دَگيل، بير اۆلايېن اۆز وئرمەسى، إله نۆرمال اۆلور سانكي، اۆنجه ده اۆز وئريب‌دير. بعضن من بيرينى خيابااندا گۆرۆرم، او آن حيس إديرم اۆنو اۆنجه ده اۆردا گۆرمۆشم، سانكي من‌له او، او گۆرۆشۆ، اۆنجەدن بير كره ده تجرۆبه و مشق إتميشيك و ياخۆد او گۆرۆشۆن يوخوسونو گۆرمۆشۆك. يقين سنه ده، بو دوروم قاباغا گليبدى. بعضن گرچكدن بو كيمى اۆلاى‌لار آدامې ترپەدير. إله بيل، بير تانېنمايان أل اۆلاى‌لارى، بير دفعه ده قاباقجا، اۆنۆمۆزده دۆزمۆشدۆر و ايندى او عۆنصۆرلاري گۆتۆرۆب صحنەيه آپاريب و بير تاماشاچي

جمعینده، اوزنون اوز وئرمه‌سینی ایجرا إتمک ایسته‌ییر. سانکي هر آن سؤنکو آنا، بیر مشقدی و یاخود هر اوزلای، سؤنداکي اوزلایا مشق‌دیر. و یا دا، هر اوزلای او اوزلایین أصلی قایناغیندان کؤپی اوزلوب و أصلی طرحینی، تخمین إدیب‌دیر. هر شئی خورافات کیمی گؤرؤنؤر. آما أصلینده خورافات، بیز اوزنون منطیقی بیانینا قادیر اوزلمایان بیر، گرچک‌دیر. دؤشؤنؤرؤک روقیه خانیم بیر شئی دئسه، گله‌جکده دؤز چیخسا، بیز اوزنا اینانساق، أصلینده خورافاتا اینانمیشیق. بیر حالدا کی منجه، بیز أصلینده بئنیمیزین منطیقی گؤرؤنن ایمکان‌لارینداn گئچیب گئتمیشیک، بوایمکان‌لارین او تایینداn دورموشوق و بو سببدن کی هله او ایمکان‌لاري منطیق‌له ایضاح إده بیلمیریک، بئله دؤشؤنؤرؤک عاغیلا سیغماز بیر سیرا قضالارلا راستلاشمیشیق، و مؤرکب بئینیمیزی ایشله‌دیب او عاغلا سیغینماز گؤرؤنن قضالاري، عاغیلا آچیقلاماق یئرینه، باشیمیزي دووارا چیرپیرپیق. آنجاق بیر شئیه إعتیراف إتمه‌گیمیز یاخشي‌دیر: بیز اؤزؤمؤز و دؤنیا حاقدا، هر شئیی بیلمیریک. بئینیمیز إله مؤرکبدی کی اؤزؤ ده اوز مؤرکب‌لیگینی آنلاماغا قادیر دگیل. مغز ایشله‌ییر، بیز نه‌جؤر ایشله‌مه‌گینی بیلمه‌سک بئله، یا دا بعضی قیسمت‌لرینی آنلایاق و بعضی قیسمت‌لری آنلاماساق دا. بیز بیر شئی آنلامیرپیق‌سا، بو معنا دَگیل کی، او شئی آنلامالي دَگیل و یا أبده‌جن آنلام‌سیز قالاجاق‌دیر. بیزیم بئینیمیز شوعوروموزدان داها بؤیؤکدؤر. بیزیم شوعوروموز، بئینین بعضی چیراق‌لاري‌نین وار اوزلماغینی بیلمک‌دیر، آنجاق بئینده، مؤمکؤندؤر میلیؤن‌لارچیراق وار و بیزیم شوعوروموز اونلارین تکجه ایگیرمی دنه، اوتوز قیرخ و مین دنه‌سی‌نین فرقینده اوزلسون. بعضی اوزلای‌لارین مؤرکب‌لیگی و بیزه گؤره گؤزله‌نیلمز اوزلماق‌لاري‌نین نه‌دنی بودور کی، اونلار بیزیم شوعوروموز اونلارین فرقینده اوزلمایان، ایشیقلي چیراق‌لارا عاییددیلر. بیز دؤشؤنؤرؤک بعضی شئی‌لر بیردن بیره اوزلور و بیردن بیره اوزلان شئی‌لر، مؤعجؤزه کیمی‌دیلر.أصلینده هئچ بیر شئی بیردن بیره، اوز وئرمز. بیزیم شوعوروموز اوزلای‌لارین ریشه‌لرینی آنلاماغا قادیر دَگیل و یا ریشه‌لری نه‌دن‌لری گؤرمؤر، بو سببه مئیوه‌دن دوزلو اوزلان شاخه‌لری گؤرؤر و یا نسنه‌لری گؤرؤر و بیز گؤزله‌نیلمز بیر اوزلای اوزلدوغونو دؤشؤنؤرؤک. هئچ بیر اؤلؤم واخت‌سیز دَگیل."

" سن بو شئىلرى هاردان بيليرسن؟"
" دئيويسين، كيرازلىنېن ياباڭجېل قوردون، تهمينهنين معشوقو، اوغلو و عئشقىنين آتاسىنېن و سنين حياتېوې اوخوماق‌لا، سن منه وئردىگين هيجانلې بيلگىلرله، يۇن وئريب اۇنۇمده دۆگۈن اوللارې اوخوماق لا. من يالنېز بو اوللارى اينجه‌له‌ديم. سنين حياتېنداكې ماجرالارا، منيم موداخيله إتمه‌گيم بو قدردى.""
" دۇندۆك يان كۆچه‌يه. بيردن گۇردۇم بعضىلرى أللرينده فانېس و يا بلكه ده قووه چېراغې، قاپېدا يېغېلېبلار من يئيينله‌ديم و بابک ده منه باخيب يئيينله‌دى. سۇنرا قاچيب اۇزۇمۇزۇ ساكيتجه قولاق وئرن جماعاتا چاتدېرديق.آواز سسى گليردى، يوخاربدان حاجې فاطيمه‌نين اوتاغېندان. خالق إوين هنده‌وريندە دورموشدولار. قاپې آچېق ايدى خالق هالدا پيللەلرينده اۇستۇنده دورموشدولار و دينله‌يېردىلر:
كۆچه‌لره سو سپميشم يار گلنده تۇز اوڭماسېن
إله گلسين إله گئتسين هر گۇرنه سۇز اوڭماسېن
يار بيزه قۇناق گله‌جک سۇز وئريب صاباح گله‌جک
بيلميرم ناواخ گله‌جک يار بيزه قۇناق گله‌جک
پيللەلرين اۇستۇنده منيم يانېمدا بابكين سسى حاجې فاطيمه‌نين اوتاغېندان گلن سس كيمى آشكار، قاوزاندې.
پيالەلر ايرفده‌دى هر‌سى بير طرفده‌دى
پيالەلر ايرفده‌دى گۇرمه‌ميشم بير هفته‌دى
و ايندى حاجې فاطيمه‌نين اوتاغېندان بير آز اۇنجه گلن سس بابک آواز اوخور دئيه، ساكت اوڭموشدو قاوزانيب بابكين سسينه قۇووشدو و آوازېن ترجيع‌بندى اورتاق سس‌له اوخوندو:
يار بيزه قۇناق گله‌جک سۇز وئريب صاباح گله‌جک
بيلميرم ناواخ گله‌جک يار بيزه قۇناق گله‌جک.
بيزيم حاجې فاطيمه‌نين اوتاغېنا چاتماغېمېز نئچه ديقه سۆردۆ. نظره گليردى آغا ايبراهېم بيلير، گلن آدام همان او گۇزله‌يندى و بابک ده همان آدامدې و اونا اوڭوملو جاوابې وئرير. آغا ايبراهېم قاپېدا دورموشدو. اۇزۇ بۇزۇشمۇش گۇرۇنۇردۇ.آلا گۇزلرى، قان كاساسې ايدى. بابكى أصلن تانېمېردې آنجاق قۇجاقلاييب اۇپدۇ. بابک ده بو داورانېشا مۇثبت جاواب وئردى آنجاق اوتانېردې. بو قدر محبته اۇزۇنۇ

لاییق بیلمیردی. من تانیتدیردیم. آغا ایبراهیم مست آدام‌لار حالیندا دئدی:
" پس سن یابانجیل قوردسان، هن؟"
بابک اوَرَکدن گؤلدؤ من دئدیم:" ساغ‌اول با. سن بیر آدامی قوردلا دگیشیک سالیرسان!"
آغا ایبراهیم دئدی:" میه بئله دَگیل؟ سن یابانجییل قورد دَگیل‌سن‌می؟"
بابک دئدی: دینجلمه‌گه نیازین وار. یاتمالیسان."
" من می؟"
" بلی سن. دینجلمه‌لیسن."
" حسین آغا بو یابانجیل قوردا دئنه، منیم ایستیراحته إحتیاجیم یوخدو، سیز ایکیزه إحتیاجیم واردی."
فرنگیس خانیم خالقی إودن إشیگه اؤتورماغا چالیشیردی. آنجاق خالق سانکی بیر تئاترداديلار، ایختیارلارین دا اولان مؤفته صحنه‌نی، ترک إتمه‌گه حاضیر دَگیلدیلر .اونا گؤره إودن چیخماغا تلسمیردیلر. فرنگیس خانیم دئییردی:
ریجا إدیرم بویرون گئدین إولریزه گئج‌دیر گئجه یاری‌سیدی. آغا ایبراهیم یورقوندو."
آغا ایبراهیم عؤذور دیله‌مک حالتی‌له بابکه دئدی" بیزیم آرواد فارسدی فارسی قیریلادیر." بونو دئمک همان بابکه دانیشماق ایذنی وئرمه‌دی. آتیلدی قاباغا، خانیمینی آرخادان قوجاقلادی آپاردی حاجی فاطیمه‌نین اوتاغینا قاپیني هامی‌نین اوزونه، من‌له بابکه بئله باغلادی. من هامیدان خواهیش إتدیم إودن چیخسینلار. آشاغادان مرتضی آناسی و أحمدین سسی گلیردی اونلارخالقی إشیگه اؤتورمک ایسته‌ییردیلر. سونرا بیردن آغا ایبراهیمین سسی گلیردی بوتون گوجویله آواز اوخویوردو:
عراغین مزه‌سی، ناردی ناریشدی
پیشیک گیردی قوزینوما، فارسی دانیشدی
آ، جیران!، آ جیران!
بابک مندن سوردو سرخوشدومو؟"
" یوخ آغا ایبراهیم مشروبا دیلینی وورماز."
" دئدیم بوتون گونو آغلاییردی!"
" اینان آغلاییردی. بیلمیرم نولوب ایندی آواز اوخویور."

" ايلگينج آدامدي."
" فوق‌العاده‌دى!"
خالق پيللەلردن آشاغا إنمكده‌يديلر. آرخالاريجان بيز ده إنديک. من، مرتضى‌يلا آناسين و أحمدى بابكه تانيتديم. هله ده يوخاريدان تۆركى طنز شئعرى، إشيديليردى. بللیدى آغا ايبراهيم شئعره آهنگ و وزن تاپماقدان لذت آلير. چۆن شئعرى اوخويوردو دالي‌سيجا پادار دئييردى:" آ جيران! آ جيران!" سۆنرا سسى كسيلدى. هامي گئتميشدى. إو مۆطلق سوكوتدايدي.
مرتضى دئدى:" دئيه‌سن ياتدي."
بابک دئدى:" نه روحيه‌سى وار! ايلگينجدى!"
سۆنرا بيردن آغلاماق سسى قالخدي. آنجاق آغلايان بير نفر دَگيلدى. أر- آرواد بيرگه آغلايي‌ردىلار و آغلاماق‌لا قاريشيق آنلاشيلماز سۆزلر ده إشيديليردى. خانيم دئييردى:" يوخ! يوخ! يوخ!" آما كيشى‌نين سسى تام آنلاشيلماز ايدي. فرنگيسين آناسي، اۆسته گئتمک ايسته‌دى مرتضى قويمادي. أحمد قاچدي اۆسته، قاپي‌نين داليندان آناسيني سسله‌دى. آنجاق قاپي آچيلمادي. بابک مرتضى‌يا دئدى، ياخشيدي قويماسيز آناسي گئتسين اۆسته." مرتضى دئدى:" چوخ ياخشي." آنجاق فرنگيس خانيمين آناسي پيللەلره چاتمادان، قاپي آچيلدي فرنگيس خانيم دئدى:" مامان، گل گۆرگ بو نييه بئله إله‌ييرسن؟" بيز قاچديق اۆسته، گيرنده گۆردۆک، آغا ايبراهيم أحمدى قوجاقلايي‌ب آغلايير اوزۆ ده بۆتون ياشدي دالبادال دئييير:" نييه اؤلدۆردۆلر؟ نييه؟ نييه؟" فرنگيس خانيمين آناسي، آرام إتمک ايسته‌ييردى اوْلموردو. أحمد آغا ايبراهيمين قوجاغيندا، آغلايي‌ردي. فرنگيس خانيم نه إتديگينى بيلميردى.
دئديم:" آغا ايبراهيم يئتر دا نييه بو قدر آغلايي‌رسان؟"
بابک دئدى:" ساكين اوْل آغا ايبراهيم . دۆنيا سۆنا چاتمايي‌ب. جاوان‌لار اؤلمه‌سه‌يدى ايندى بيزيم اينقيلابيميز يۆخودو." آغا ايبراهيم همان سۆزلرى تيكرار إديردى:" نييه اؤلدۆردۆلر؟ نييه؟ نييه؟"
بابک دئدى:" سن گرک اونلارا ايفتيخار إده‌سن، آغلاماق‌لا اونلاري ديريتمک اوْلماز! اؤزۆوۆ اؤلدۆره‌سن!"
" نييه اؤلدۆردۆلر؟ نييه؟ نييه؟"

" اؤلدؤرمه‌لی‌یدیلر! اؤلدؤرمه‌سه‌یدیلر و اؤنلار اؤلمه‌سه‌یدی، ایندی بیز آزاد دَگیلدیک."
سؤنرا آغا ایبراهیم آغلارکن دئدی:" یاخشی، سیز گئدین.من ده سؤز وئریرم بیتیرم."
دئدیم: "سؤز وئر گرچکدن قورتولاسان. گئج‌دیر.بیز ده گئدیریک یاتاق."
آغا ایبراهیم أحمده دئدی:" دور گئد اوغلوم. دور." أحمد دوردو.آغا ایبراهیم دئدی:" هامیسینز گئدین خواهیش إدیرم گئدین."
سسی هله ده آغلار سسیدی. هامیسینز گئتدیک إشیگه. فرنگیس خانیم قاپینی باغلادی. آنجاق اؤزؤ ده آغلایپردی.
مرتضی دئدی:" سنین ده، نه‌یندی باجی؟"
فرنگیس خانیم دئدی:" آخی بیلمیرسیز نه دئییردی. وصیت إدیردی!"
دئدیم:" آخی نییه؟ نؤلوبدور میه. آغلاماغی گلیر دا دویغولو آدامدی. باشقالارینداندیر آز چوخ آغلایپر. آما دا نییه وصیت إدیر؟"
گئتدیک آشاغا. من‌له بابک و مرتضی گئتدیک اوتاقدا اوتوردوق. او بیری‌لر گئتدیلر یاتاق اوتاغینا. هردن آغلاماق سسی گلیردی. بیر کره ده، آغا ایبراهیمین آغلاماق سسی‌له آیری بیر تؤرکی آوازین سسی گلدی:" اؤلؤرم، اؤلؤرم، یارا- یازیغام، یازیغام یار!" من مؤبلون اؤستونده اوزاندیم. مرتضی یئرده اوتوروب موخددیه، دالانماق حالیندا یوخو توتدو.بابک منه ایشاره إتدی دوروب گئتمک ایسته‌ییر. من ایشاره إتدیم، قالسین صاباح صؤبح بیرگه گئده‌ریک إشیگه. سؤنرا دا آغلاماق سسی کسیلدی، باخمایاراق هله ده سؤن آوازین آزاراق سسی اوین فضاسیندا قالمیشدی. سؤنرا هامیسینز یاتدیق.
شیون سسی کی گلیردی سانکی دؤم دؤز یوخومون اورتالاریندان باشلامیشدی. یاری گئجه چکیلن بیر آژیر کیمیدی اوجسوز بوجاق‌سیز. قورخونج قیرپیلماز بیر سس ایدی. بیری ألینی چیگنیمه قویموشدو سیلکه له‌ییردی.نه اولموشدو؟
" قالخ، دئیه‌سن پیس بیر اولای اؤز وئریبدی. بابک اویالدیردی. آژیر کیمی شیون سسی اؤستدن گلیردی. صؤبح اولموشدو. مرتضی‌نین لؤت آیاق‌لاری، قاپی‌نین یانیندا گئچدی. من‌له بابک ده قاچدیق اؤسته. حاجی فاطیمه‌نین اوتاغی‌نین قاپی‌سی آچیق ایدی. شیون، فرنگیس خانیمین

شيونىيدى. آغا ايبراهيمېن باشي فرنگيس خانيمېن قوجاغيندايدي. آغا ايبراهيمېن گؤزلرى آچيق ايدي. سانكي بير ايچسل گؤج بير گيزلى جادو، گؤزلرى كاميل آچميشدي و إلهجه ده ساخلاميشدي. اؤزۆ آغ آپياق ايدي. آغ اؤزۆنده گؤز ياشلاريىنېن ايزلرى هله ده قالپردي. و آغ قارا بوغلاري داغيلميشدى. ياري طاس باشي، پنجرهدن دۆشن ايشيغېن آلتيندا-همان حضرت خيضرين پنجرهسى-پارىلداييپردي، باشيمن كناراكي تۆكلرى، ايبراهيم آغانېن قولاغي و فرنگيس خانيمېن أل قۆلونا تۆكۆلمۆشدۆ. فرنگيس ايندى داها شيون إتميردى زارىلداييپردي تكجه.دئدى:" كيم گؤرۆب بيرى آغلاماقدان دېغلاسېن؟ ايبراهيم ! ايبراهيم ! أريم، مئهربانيم، قارداشيم سنين دېغلاماغيوي أحمده نئجه آنلادېم.

مرتضىيلا آناسي قادېني آغا ايبراهيمېن اوتاغيندان چيخارماغا چاليشدېلار. آنجاق قادېن سيزىلداييپردي و همان سؤزلرى تيكرار إديردى. نهايت، مرتضى آغا ايبراهيمېن باشيني فرنگيس خانيمېن قوجاغيندان چيخارتدي. فرنگيسين آناسي آغلار گؤزله قيزيني قوجاقلاييب تختين كنارىندا ساخلادي. منله مرتضى و بابک جنازهنى تختين اۆستۆنده اوزاتدېق.

" نييه غوصهدن دېغلادېن؟ نييه؟" مرتضى قاچدي إشيگه. أحمد پيللهلردن يوخاري چيخپردي. أحمد قيشقيرپردي:" بابا! بابا! بابا!" مرتضى دئييردى:" بير شئى اولمويوب! بير شئى يوخدو! ايندى اوزا گئتمهمهليسن!" فرنگيس خانيم دئييردى:"نئجه اوتا آنلادېم؟" بيردن سسينى قالدېردى:" نهجۆر اوتا آنلادېم سن غوصهدن دېغلادېن. ايبراهيم أحمده نه جاواب وئريم؟" من قادېنلاري اوتاقدان چيخاردېب قاپيني اؤرتدۆم. پنجرهنى آچديم. سرين أسيم، إوه دۆلدو. بابكه دئديم:" حاجي فاطيمه دئييردى خيضريله سؤلئيمان بوردا دورموشدولار. اؤ اؤلۆمۆنۆن يوخوسونو گؤرمۆشدۆ. آنجاق سنه بير سؤز دئمک ايستهييرم، بو كيشى ايلگينج بير كيشيدى. بيلميرم آللاها دينه پئيغمبره اينامي واريدي يوخسا يوخ، آما بير گۆن او منه اؤلۆمۆنۆن نوعونو دئدى. دئدى يوخودا اؤلمک ايستهييرم. دئدى اؤلمهگيمين واختي چاتسا سئويرم، ياتيب داها دورمايام. دئدى، بوجور اؤلۆم شكر يا دوزون ايستى سودا حل اولماغي كيميدى. دئدى، سئويرم يوخودا حل اولوب

بیتم گئدم. دۆشۆن، او آرزیِ إتدیگی کیمی اؤلدۆ. خوشبخت کیشی، دَگیل‌می؟"
" اؤلۆ هئچ زامان موتلو دَگیل. اؤلۆ خوشبخت‌لیک بدبخت‌لیک آنلاماز."
" بئله لاقئید دانیشما بابک." آغلاماق توتدو.
"او منیم یؤل‌داشیم ایدی. أن یاخشیِ یؤل‌داشیم."
" هئچ بیر اؤلۆ، آدامین أن یاخشیِ یؤل‌داشیِ اؤلماز."
" یوخ بابک، بئله دانیشما!"
سونرا مرتضی ایچه‌ری گلدی، آرخاسینجا دۆنن‌کی ناظیم، سونرا مدرسه‌نین اؤرگتمن‌لری. بللی اؤلدو کیلاس‌لاریِ تعطیل إدیبلر آما اوشاق‌لار مدرسه‌ده قالیبلار. قرار اؤلوب جنازه مدرسه‌نین قاباغیندان یؤلا سالینسین. سونرا تابوت گتیردیلر، بیر پتو دا گتیریب سالدیلار آغا ایبراهیمین جنازه‌سی‌نین اۆستۆنه، حاجیِ جابباریِ اوتاغا گیرَنده بیز جنازه‌نی قالدیرپردیق تابوتون اۆستۆنه قویاق. ایندی آغا ایبراهیمین آلا، آچیق گؤزلری قالمیشدیِ ملافه‌نین آلتیندا. حاجیِ جابباریِن ایسته‌گی‌له، فاتیحه اوخویوب تابوتو قالدیردیق. کۆچه‌یه گئتدیگیمیزده، هامیِ تابوتون دالینا دۆشدۆ . قادین‌لار، کیشی‌لر و اوشاق‌لار. خیابان باغلاندیِ. هامیِ جنازه‌نین آرخاسیندا گئدیردیلر. هر طرفده صؤحبت بوندان گئدیردی کی، مدرسه‌نین مۆدۆرۆ سکته إدیبدی. آما او سکته إله‌میشدی. یوخودا اؤلمۆشدۆ، اؤزۆ ایسته‌ین کیمی اؤلمۆشدۆ. مدرسه‌نین اؤنۆنده جنازه‌نی قویدوق یئره. سونرا اوشاق‌لار إشیگه چیخیب صفه دوردولار، تام نظم له. آغا ایبراهیم ، دۆنن بؤینونا گۆل سالان جاوان اوغلان، بیر قوجاق گۆل ألینده یاخینلاشدیِ، دیقت‌له گۆل‌لری جنازه‌نین باشاباشینا دۆزدۆ. سانکیِ گۆل‌لرین تشییع جنازه‌سیدی. سونرا دمیر یؤلوناجان جنازه‌نی ألیمیزده آپاردیق اوردان اوییانا قویدوق آمبولانسا گئتدیک. یئنه ده اؤلۆیویان‌خانایدیِ و جنازه‌نی تورپاغا تاپشیران یئره‌جن، قبیرلرین قبراغیندان حرکت إتمک. من بابکی آپاردیم حاجیِ فاطیمه‌نین ، روقیه خانیمین آناسیِ، حاجیِ گؤلاب و شوکوهون قبیرلرینه، سونرا آپاردیم باشقا یئره، بو قبیرلردن آرالیِ بیر قبیره. بابکه دئدیم:" بو عبدالله خانین قبریدی، همان‌کیِ زیندانداِ منه دئدی:"گئت اوتور گؤنده، و اونود." اوتوردوق. هره‌میز بیرکیچیک داش گؤتۆرۆب چالدیق قبرین اۆستۆنه

و جېزېق چكديک. سانكي تئل ووروردوق آيري شهره عبدالله خان‌لا تماس توتاق.
" عبدالله خان، إده بيلميرم، اونودا بيلميرم. عبدالله خان!"
و دؤندۆک.
كۆچه باشېندا بابک هله‌ليک‌لشدی. من تبريز إويمين آدرئسين اونا وئردیم.
" بابک، من بير ايکی ساعات سۆنرا گئديب روقيه خانېم‌لا گؤرۆشه‌جه گم و اونون تبريزه گئتمه‌سينی آيارلاياجاغام. تهمينه ناصيری‌نی ناواخ گؤره‌جه‌ييک؟"
" ايندی زنگ إديب اوندان خواهيش إده بيله‌رم بو گئجه گلسين إويوه."
" يانې آذرشهر كۆچه‌سينه؟"
" بورا گله بيلمز کی."
" بلی حتمن آذرشهر كۆچه‌سينه‌کی إوه گلسين. آنجاق بو گئجه اوزلاسې دَگيل. من روقيه خانېمې يۆلا سالېب بورا قايېتمالېيام. بو گئجه بوردا قالمالېيام. بونلاري بۆشلاماغېم دۆز ايش دَگيل. صاباح دا آغا ايبراهېمېن تعزيه‌سيدی. من صاباح تعزيه‌دن بير باشا آذرشهر كۆچه‌سينه گئتمه‌ليیم. تهراندا اوزلدوغوم سۆره‌ده اوردا قالارام. فقط بعضن بورالارادا، باش ووررام."
" آذرشهر إوی‌نين، تئلفونو يۆخدومو؟"
" يۆخ."
" صاباح گئجه هانسې ساعات ياخشېدې؟"
" هر نه قدر گئج اوٍ قدر ياخشې."
"من ده دۆشۆنۆرم تهمينه‌يه ده نه قدر گئج اوزلسا ياخشې‌دېر."
" ياري گئجه‌دن گئج اوزلماسېن."
" يۆخ دا اوٍ گئج‌ليکده اوزلماز."
" پس قوربانام."
" قوربانام."
گئتديم إوه. حاجې جاببار فرنگيس خانېم‌لا هله‌ليک‌لشيردی. دؤزدۆم. هله‌ليک‌لشدی. من‌له أل وئرنده چکدی آپاردې قاپې قاباغېنا. نظره گليردی اؤنملی خبری منه دئمک ايسته‌ييردی.
" روقيه خانېم دان خبرين يۆخدومو؟"

" یۏخ خبریم یۏخدو. کاش اۏ دا اۏلاردې. یازېق فرنگیس خانېملا او، نئچه گۏن فاصیلەیله أرلرینی ألدن وئردیلر."
" دۏنیادی دا."
گۏزلۏردۏم اۏنملی خبری منله پایلاشسېن. آنجاق دئیەسن روقیه خانېم ذئهنینی مشغول إتمیشدی.
" بیلیرسنمی حسین آغا، حاجې گۏلابېن قارداشېنا نه قدر ایصرار إتدیم قۏیسون بو قادېن اوشاغې‌لا، حاجې گۏلابېن إوینده قالسېنلار، قبول إتمەدی. غریبه آدامدې. دئدیم بابا محله أهلی روقیه خانېمې بو محلەنین ، أن نجیب قادېنې تانېیېرلار.دئدیم قارداشېن تۏبه غوسلو باشېنا تۏکۏبدۏر. قارداش بالاسې آدامېن اۏز بالاسې کیمی اۏلار. نه إتدیگیمی بیلمیرم.؟"
" روقیه خانېمې تاپماغا نەلر إدیبسینیز؟"
" دالې‌سېجا مأمور یۏللویا بیلمیرم. دۏستدان تانېشدان خواهیش إتمەلییم، گۏرسەلر بیزه خبر وئرسینلر."
" روقیه خانېمې گۏرۏب تانېماق چۏخ چتین ایشدی."
" بیلیرم اۏزۏنۏ آدام‌لاردان چۏخ توتور." سۏنرا اومودسوزلوق لحنینی بۏشلادې صمیمی اۏلوب دئدی:" سنه بیر خۏش خبریم وار."
" نمەنه؟"
" هۏشنگین باجې‌سېنې توتدوق."
" نەجۏر؟ ناواخت؟"
" هۏشنگ إعتیراف إدنده دئدی، اۏزۏنۏ و باجې‌سېنې نابلد آدام‌لار توتموشدولار. سنه گۏره دانېشماغا حاضېر دَگیلدی. سۏردوق، نئچه گۏن اونلارېن ایختیارېندایدېز. دئدی ایگیرمی‌دۏرد ساعات. اۏردان قاچدېغې یئری دئدی. گئدیب باجې‌سېنې گۏتۏرۏب گئتدیک."
" هاردایدې؟"
" بیر خارابا إوده."
" پس سودابه سیزین ایختیارېزدادې؟"
" ایلکین تفتیش‌لر اۏلوبدور. شکیل‌لری قۏیدوق قاباغېنا. بیر بیر تانېدې. ایکی اۏچ هفته‌یه‌جن دۏسیادا اۏلان‌لارېن توتولماسې باشلاناجاق‌دېر. اۏ زامان مۏمکۏندۏ سندن دادگاها گلمەگیوی ریجا إدک."

" مۆمكۆندۆ من حياتېمېن ايش‌لرينه گۆره نئچه گۆن تبريزه گئدم. آنجاق تئز قايېداجاغام. هر نه اۆلسا سيزين‌له تماسدا اۆلارام."
" هله‌ليک فرنگيس خانېم‌لا أحمدی يالقېز قۆيما. ايبراهېم آغا سنی چۆخ سئوردی."
هله‌ليک‌لشيب گئتدی. من إوه قايېتدېم. فرنگيس خانېم منی گۆزلۆردۆ.
"حسين آغا بيزی تک قۆيمايېن. بيليرم آغا ايبراهېمېن گئتمه‌گی‌له سيز بوردا قالماق ايسته‌ميرسينيز. آنجاق بيزی تک قۆيمايېن."
آغلاماقدان سسی توتولموشدو.
" بيليرسيز من اۆزۆمۆ روقيه خانېما يئتيريب اۆنو يۆلا سالمالېيام. صاباح گئجه ده تهمينه ناصری‌له گۆرۆشه‌جه‌يم."
" بوردامي؟"
" يۆخ! آذرشهر إوينده."
" من بو گئجه قايېدېرام بورا، بوردا قالاجاغام. مرتضی دا واردي. صاباح ختمين سۆنوناجان دا وارام. سۆنرا آذرشهر إوينه قايېتمالېيام. أحمد هاردا؟"
" يوخاريدا. حاجي فاطيمه‌نين اۆتاغېندان چېخمېر. مرتضی دا يانېندادي."
" اۆرا نييه گئديب‌دير؟"
آغلادي سۆنرا دئدی:" عايله عوضولری غملرينی حاجي فاطيمه‌نين اۆتاغېنا آپارارلار."
" من گئديرم اۆستدن کيفيمی گۆتۆرم."

" پس تئز قايېدېن. اۆرگتمن‌لرين بير گوروپو گئجه گله‌جکلر بورا.سيز ده اۆلمالېسېنيز!"
" من روقيه خانېمي يۆلا سالېب، قايېدارام"
" ايبراهېم آغانېن اۆلۆم خبرينی اۆنا دئمه‌گين."
گئتديم اۆسته کيفيمی گۆتۆردۆم. ياواش ياواش اۆتاقدان چېخېردېم إشيگه کی مرتضی‌يلا أحمد قاپېيا چېخدي:
مرتضی دئدی:" هارا؟"
" اۆنملی ايش چېخېب گئديب قايېدارام."

و گئتديم، أگيلديم أحمدين اۆزۆندن اؤپدۆم:" سن باباوين ياخشي اوغلوسان! آغا ايبراهيمين ياخشي ياديگارپسان. سن آتاوا ايفتخار إلەمه ليسن.دۆنيانين بۆتۆن اوشاق‌لاري اوزون كيمي آتايلا فخر إتمەليديلر."
گؤز ياش‌لاري حلقەلنيب آخينجا باشيمي قالدپردپم، مرتضي‌نين قوجاقلادپم:" منه بير قارداشيدي مرتضي، نييه ياخشي آدام‌لار اؤلۆرلر؟"
مرتضي‌نين چيگين‌لري تيتره‌ييب آغلادي:" منه آتايدي، اينان حسين آغا آتايدي!"
و داها دايانانمادپم قاچدپم آشاغا. اۆستدن مرتضي سسلندي:
" گئجه قايپداجاقسينپزمي؟"
" هه، هه قايپداجاغام."
" قايپتماسانپز، من صاباحدان ووزرا إوي‌نين كئشيكچي‌سييم."
گلديم إشيگه، ساك چيگينيمده قاچدپم. ايلک تاكسي‌لا اؤزۆمۆ اينقيلاب مئيدانينا چاتدپردپم. سۆنرا آتيلدپم آيري تاكسيپا. تاكسيدا روقيه خانيمين حياتيندا اولان چاتيشمامازليق‌لاري دۆشۆنۆردۆم. حاجي فاطيمه‌نين سۆزلرينى خاطپرلادپم كي، دئييردي روقيه خانيم يانينا گلنده ساوادي يۆخودور، أليفبا و قرآني او اؤرگتدي. بير حالدا كي، سۆنرالار، ايكي اۆچ هفته اؤنجه روقيه خانيم منه دئدي، ساوادي وارپيدي و آناسي دا قالادا اونا درس وئرميشدي. سۆنرا دا دۆشمۆشدۆ كيشي‌لرين أليفباني تئز اؤرگندي، سببي ايلكين ساوادپميش. سۆنرا اؤزۆمه دئديم، منيم بو كيچيک سۆرون‌لاري دۆشۆنمه‌گيمين سببي اوزمالي‌دپر. روقيه خانيمين ايندي‌كي دورومواندا بير شئي، آناسي‌نين گنج‌ليگينه اوخشايپردي. روقيه خانيمين آتاسي اؤلمۆشدۆ. عمي‌سي آناسيني ايسته‌ميشدي. گئتمه‌ميشدي. او دا زن‌داداشيني دلال‌لارا ساتميشدي. ايندي حاجي گۆلاب اؤلمۆشدۆ قارداشي روقيه خانيمي اوشاغي‌لا إودن إشيگه اؤتۆرمۆشدۆ. تيكرار اولان تاريخ دَگيلدي، طالئعيدي.
ايش باخان‌لپغي‌نين اؤنۆنده إنديم. دكەدن ايكي دنه گۆندەليک آلدپم: بير كيهان بير اطلاعات. كيهان بير بۆيۆک شكيل هفده‌شهريورين اون يئددي قپرقين‌لپغيندان، چاپ إتميشدي و كارتئرين اينقيلابين علئيهينه اولان حربي توطئەدن صۆحبت گئتميشدي. گۆندەليگين سۆلوندا

يازمېشدېلار: فدايى چئريكلر، صاباحېن إيلەمينى كنسئل إديبلر. اطلاعات، سپهبد رحيمىنين تۆطئەلرىنين سېرلارېندان دانېشمېشدې. رحيمىدن بير شكيل وارېيدې، تئلويزيۆنداكى مغرور اۆزۆيله. آمريكا إعلان إتميشدى، شاهې قبول إدير و ايمامېن تبليغات دفترى دئميشدى، إعلام اۆلونموش إيلم كۆمۆنيستلرين طرفيندندى و مۆسلمان باجې قارداش‌لارېن ايشتيراكې پنجشنبه و يا باشقا گۆن‌لرده مصلحت دَگيل. فدايى‌لر إيلەمى كنسئل إديب خالقدان ايستەميشلر جۆمعه گۆنۆ دانيشگاهين ميتينگينه گئتسينلر. بنى صدر كورتاژ عملياتدان دانېشمېشدې. اۆلاى‌لارې بير بيرينه باغلايا بيلميردىم. إله بئله، گۆندەليگين باشلېق‌لارېنا باخيب گئچيردىم.
پنجره آرخاسېندان روقيه خانېم باخسايدې منى گۆررردى دورموشام أليمده گۆندەليک، ماشېن‌لارېن گئچمەسينى گۆزله‌يېرم كى، خيابانېن إنيندن گئچيب گئديب زيلى باسام. باخدېم پنجره آرخاسېندا كيمسه يۆخودو. سۆنرا ماشېن‌لارېن آراسېندان قاچدېم .تله‌سيردىم سانكې نئچه ديقه ده يئتيشمەسەيدىم روقيه خانېم آناسې‌نېن طالئعينه دۆشردى. اوشاغې؟ اۆغلان ايدې يۆخسا قېزمې؟ يادېمدا دَگيلدى، بيرى اوشاغېن جينسيتيندن من‌له دانېشسېن.
زيلى باسدېم قاپې آچيلدې. گئتديم اۆسته آپارتمانېندا زيلينى باسدېم روقيه خانېمې گۆردۆم قاپېدا دورموشدو، آنجاق اۆزۆ گۆرۆنمۆردۆ، سلام وئردىم گيردىم ايچەرى. سۆنرا اوشاغې گۆردۆم. بللىدى اۆغلاندې. عۆمرۆمده تكجه بير دفعه گۆردۆگۆم اۆزله بو اۆز عئينې ايدى. اۆتاغېمدا آغا ايبراهېم گيلده، روقيه خانېم گۆندەليگى أليمه وئريب علامت قۆيولان يئره ايشاره إتديگى گۆنده، ايندى هر شئى گليب بو آنا چاتمېشدې. اوشاق گۆلۆردۆ، ياخلاشېق بير ياشېندايدې. نه دئديگيمى بيلميرديم. سۆزلريميزى باشقالارې دانېشمېشدې. روقيه خانېمېن اينام‌لارېنا گۆره، بيليردىم عيدەسينى كاميل ساخلاياجاق‌دېر.اۆره‌گيم ايسته‌يېردى چادېراسېنې باشېندان آچسېن من گۆرۆم. ايندى داها أرى يۆخودو و من ايسته‌يېردىم أرى اۆلام. نييه اۆزۆنۆ گۆرۆستميردى؟ آنجاق دانېشمادېم. إده بيلميردىم. قۆرخوردوم آختارېب تاپالار اۆنو دا منيم أليمدن آلالار.
" عجله إت"

" هارا؟"
" بو منیم تبریزده‌کی اویمین آدرئسیدی و بو دا آچارلاری‌دیر. سن گرکلیدی تئز گئده‌سن. قوزخورام باشقالاری سنی تاپالار."
" اوزلماز صاباح گئدم؟"
" یوخ اوزلماز. سن تبریزه گئدیب منیم اویمده یاشایاجاقسان. تبریزده کیمسه سنی تانیمیر. بیری سوزرسا، دئیرسن..."
" نه؟"
" چاره یوخدو. بئله دئمه‌لیسن کی آدام‌لارین سن‌له ایش‌لری اوزلماسین."
" آخی سن گرچکدن قرارینی وئریبسن؟"
" بلی، بلی. آغا ایبراهیم ده بئله ایسته‌ییردی."
" یانی نه بئله ایسته‌ییردی؟"
" ایسته‌ییردی دا، ایندی ایسته‌گه بیلمز داها."
" نییه؟ نوزلوب؟"
" گئتدی. بۆیۆن صۆبح اوزدۆ."
" نییه؟"
" مدرسه‌یه گئتدیک. اوشاق‌لاردان بیر آزی شهید اوزلموشدو. آغا ایبراهیم اوزیئددی ساعات آغلادی. صۆبح گئدیب اویاتدیق‌لارینداء دیغلامیشدی."
روقیه خانیم اوتوردو یئره آرخاسی منه ساری. یاواش یاواش آغلادی. آناسینا حاجی فاطیمه و یا حاجی گۆلابا آغلایان کیمی دَگیلدی. ساکیتجه یوموشاق یاغان یاغیش کیمی و دئدی:" فرنگیس‌له من، ایکی هفته آراسیندا دول قالدیق. عجب طالئعدی! بیز نه ظۆلم ائتمیشدیک بو بدبخت‌لیگه لایق اوزلدوق؟"
دور! اوشاغی گؤتۆر. ایکی اۆچ دنه ده پتو گؤتۆر. اوتوبوس یقین سویوقدو اوشاغا سویوق دگر" سونرا أگیلدیم اوشاغین اۆزۆنه." نه ده گؤزل اوشاقدی! عئین سنین کیمی‌دیر. گؤزلری یاشیل اۆزۆ گیرده‌دی عئین اوزۆنسن."
سونرا روقیه خانیم دئدی:" سن گرچکدن بو ایشی اۆرَکدن گؤرمک ایسته‌ییرسن؟"
" بلی. نه‌دن یوخ؟ میه سن ایسته‌میرسن؟"

" من باخېشېمي فرنگيس خانېما دئميشديم. آنجاق دئميشديم منى اونوداسان چۆن منيم أريم واردي."
" ايندى داها يۇخوندو. من ده سندن واز گئچنمەرم. دۇزەرم عيددن بيتر، گئدەريک محضره. آما بير قلم ايستەييرم. بير شئى يازمالىيام."
گئتديم مطباخا، يادېمدايدي مطباخدا ماسانېن اۆستۆنده قلم كاغاذ وار ېيدي. بو إوده قالاندا گئچن گۆنلريمدن، بير ايمتاحان ورقەسينده يازېب قۇياردېم چكمەجەيه. همان او ايمتاحان ورقەسينده سۆرعتله بير وصيتنامه يازدېم. نييه؟ بيلميردېم. بلكه نەدنى بويودو كى، هميشه اۆرەگيم بير وصيتنامه يازماق ايستەييردى، و ايندى روقيه خانېمېن تبريزه گئتمەسى ياخشي باهانايدي. وصيتنامەنى يازدېم قۇيدوم پاكاتا آغزېني مۇحكم باغلادېم سۆنرا أل آتدېم كيفدن، بير زامان روقيه خانېم اۆزۆ منه وئرن پولو، چېخارتدېم قۇيدوم پاكاتا، گليب اوتوردوم روقيه خانېمېن يانېندا، او، اوشاغا قالېن پالتارگئيديريردى.
" باخ بو پاكاتي اۆز يانېندا ساخلا. من ديرى اۆزلدوغوم زامان بونو آچمازسان. اۆلسەم آچارسان. بو پول دا يۆزلدا لازېم اولار. إوده بير صاندېق وار اوردا يئترينجه پول وار. من تبريزه گلەنەجن او پولدان گۆتۆر خرجله. منيم عايلەمدن بيرى سنين يانېوا گليرسه، دئنه سن منيم خانېمېسان. اوشاقدا منيم اوشاغېمدي."
" ميه اونلار بيلمير سن إله نئچه آى قاباق زيندانداں چېخېبسان؟"
" كيمسه بۇش بۇش سۆرو سۆرماز قۇرخما. من گلن هفته تبريزه گلەرم قۇهوملارېما لازېم اولان ايضاحلاري وئررم."
يۆللاندېق. روقيه خانېم اوشاغي گۆتۆرمۆشدۆ من پتولاري. آچاري آلېب قاپېني قېفېللادېم آچاري قۇيدوم جيبيمه.
روقيه خانېم دئدى:" پس تهمينه ناصرى نەجۆر؟"
" صاباح گئجه گۆرەجاغام."
" هاردا؟"
" بوردا"
" باشقا يئرده گۆره بيلمزسنمى."
" يۇخ. دۆنن بابک پورأصلنى گۆردۆم بيلميرسن نئجه بير كيشيدى. سنين حاقېندا اۆنلا گئنيش دانېشدېم. قرار اولدو سۆنرا تبريزه يانېمېزا گلسين."

" ياخشيدي بو إوده چوخ قالميياسان."
" چوخ ياخشي. چوخ ياخشي. يئنه اؤن گؤرمەلر باشلاندي؟"
" بو إوده تک قالماغين أصلن ياخشي دَگيل. فريه بديؤمنؤيدؤ."
يؤللاندېق کؤچەدن چېخدېق إشيگه، خيابانين او أليندە دوروب تاکسي توتدوق. اوشاق او سؤره ده فقط گؤلؤردؤ.
" دئمەدين آدي نمەنەدی؟"
" کيمين آدي؟"
" اوشاغين."
" تخمين إت!"
" مين دنه آد وار من هاردان تخمين إديم؟"
" چالېش!"
" اؤلمور."
" سن‌له آداشدي."
" گرچکدن‌می؟"
"واللاه."
سسلەديم:" حسين!" اوشاق گؤلدؤ." آتاسي کيمیدی او دا گؤلر اؤزدؤر."
بير ساعات گؤن باتاندان سونرا روقيه خانيم اوتورموشدو اوتوبوسدا. اوشاق قوجاغيندايدي. اوتوبوس يؤللانماندا قاييتدي. اؤزؤنؤن گؤزل گيردەليگی‌نی إشيگه قويموشدو. دوداق‌لاري‌لا سس‌سيز هەليک‌لشدی. قاييتديم.
نييه بو عجلەيله اونو أطرافيمدان اوزاقلاتمېشديم؟ اونو باشقا جهته يؤنلندیره بيلردیم. بو گئجه، او تاوان آلتيندا، اونو بو قدر ايستەييردیم، ياشايا بيلردیم. نەدن او گؤزل‌ليک داشيياني کی بؤتؤن ياالقېزلېغيما و دؤزن‌سيز حياتيما شفا وئره بيلن او گؤزەلی، إله بير شهره يؤللاييپردیم کی، بلکه ده بو تئزليکده اوزا گئده بيلمەييردیم؟ نەدن اؤز أليمله اؤزؤمؤ سؤنسوز ياالقېزلېغا تاپشېرېردیم؟ دؤشؤننده، گؤرؤردؤم نه اونا خئيرخواهام نه ده اؤزؤمه. او منه سيغينميشدي. من ده چوخ تئز اونا سيغينا بيلردیم. يؤللانيب اون‌لا گئديب و باشقالارېندان اوزاق، بو مؤرکب اؤلؤم‌لرين شبکه‌سی، جنايت‌لر و حياتيمي اؤز چنگالينا سالیب سيخان داورانيش‌لارين دېشېندا، گؤزل بير قادين و گؤلر اؤز اوشاق‌لا ياشاماق‌لا، عئشقين آراميشينه أل تاپا بيلردیم. نييه گئتميردیم؟

آلا قارانلېق و سس صدالي تهران، چوخلو ماشېنلار و تله‌سن آدام‌لار لا، باشېما فېرلانان بير بؤيۆک دايره‌يدى. يۆل تاپماق حيسيمى ايتيرمكده يديم. منيم أطرافېمداكي هر شئى‌لر منيم اۆلمايان بيرمركزدن قاچماقدايدېلار. اۆ آنلام‌سېز فېرلانماقدا تكجه بير دايانماجاغېم قالمېشدې: صاباحېن گؤرۆشۆ. قرار وئردېم تهمينه‌يله گؤرۆشندن سۆنرا تئز تبريزه قايېدام و هوشنگين يالان حياتېنا شهادت وئرمه‌گه بئله تهرانا قايېتمايام. ايلک باشدان تهمينه‌نين فعاليت‌لرينده ايشتيراک إتمک قصديم يۆخودور. اۆنلارېن ماهيتين بيلميردېم و بيلمكده ايسته‌ميردېم. اۆز خيالېمدا گؤرۆردۆم صاباح يۆخ بيرى گۆن اوتوبوسدا اۆتورموشام چوخ ذۆق‌لا اۆز آرام و سس‌سيز حياتېما سارې يۆللانېرام."

-٦

اوزانمېشدېم. اوشاق واخت‌لارې كيمى، زيندان دئورانې كيمى. و زيندانداندان سۆنرا دۆم دۆز بو آذرشهر آپارتمانېندا اۆلان ايلک گۆن‌لر كيمى.

يوخوم گلميردى. چېراق يانېردې.

چېراغېن ايشېغې حياتېمېن موختليف اۆلاى‌لارې حاقدا يازدېغېم يادداشت‌لارېن ، اۆستۆنه دۆشمۆشدۆ.

يئنى بير حيات باشلاماق ايسترسم، گئچميشى اۆتلامالېيام. آنجاق بو يادداشت‌لارې اۆتلاماق‌لا، گئچميشيمى اۆتلايا بيلمزديم. گئچميش، همشه، هر اۆز وئرن حادېثه، حالدې گله‌جكدى. دۆنيا اۆت توتسايدې بئله، منيم گئچميشيم، گله‌جه‌گيم كيمى قالاردې.

چېراغېن ايشېغې كيهان گۆنده‌ليگينه دۆشمۆشدۆ: پنجشنبه ٣ ايسفند ١٣٥٧. ٢٤ ربيع الاول ١٣٩٩- شماره ١٠۶۴۴.

گۆنده‌ليگى ايكى اۆچ ساعات اۆنجه آلمېشدېم، دقيق اۆخوموشدوم. آنجاق دقيق اۆخوماق حقيقتى اۆخوماغا نه‌دن دَگيلدى.

هله‌ليک دئولتين، وزيرلريندن بيرى دئميشدى:" يۆللارېق شاهې گتيررلر."

أميرلرين بيرى دئميشدى: اۆردو شاهېن علئيهينه كودئتانې دۆشۆنۆردۆ.

سرچئشمه ده اۆلان قېرقېن‌لېقدان گۆنده‌ليگين أولينده بير شكيل چاپ اۆلموشدو.

عونوان‌لارین بیری دئییردی: أشرف، ثابتی و زاهدی‌نین گیزلندیگی یئر، بللی اوزلموشدو.
بیر آمریکالی ایدیعا إتمیشدی ایرانین سوزچولارینی اؤلدورمه‌گه بیر دسیسه‌لر قورولور.
بیر ایرانلی مین‌باشی، دئمیشدی: ایراندا کوزمونیست‌لرین اؤلدورمه پیلانی یالاندی. مین‌باشی او آمریکالی‌نین ایدیعاسینی رد إتمه‌گه چالیشیردی.
باشقا بیر عونوان دئییردی: دوکتور شایگان ایگیرمی بیر ایل سونرا ایرانا قاییتدی.
گؤنده‌لیگی قاتلایب تاماشا إدیردیم. کلمه‌لر گؤز اؤنوّمدن گئچیردیلر.کلمه‌لر قاچاق ایدی.اوزلای‌لار قاچاق ایدی. تاریخ قاچاق ایدی.
منیم دقیق باخیشیمین آلتیندان، اوزلای‌لار قاچیردیلار. اوّستدن بیر هئلی‌کوپتئردن باخاندا ناخیر سوّروّسوّنوّن مال حئیوان‌لاری‌نین قاچماغی، گؤزوّنن کیمی.
گؤنده‌لیگین اوّستونده، ایرانین سوزچولارینی قتل عام خبری‌نین جوّمله‌سی‌نین آیری خطیندن، تقلید إدن کیمین یازمیشدیم: نزاعة للشوی! چیراغین ایشیغی یازدیغیم أیگرنین اوّستونه دوّشموّشدوّ. خطیمدن خوشوم گلدی.
تانیش صورات‌لارینا و سوتونا، چیراغین ایشیغی دوّشموّشدوّ. اوّلوّ یا دیری فرق إتمیردی ایشیق برابر بیر حالدا، هامی‌سی‌نین اوّستونه دوّشموّشدوّ. بوّیوّک اوزلای‌لار قاچیردی. کیچیک‌لر قالیردی. کوزلیات‌لار قاچیردی خبردالیق‌لار قالیجی اوزلماق‌لارینا ایصرار إدیردیلر.! اوزلمایا منیم وارلیغیمی پوچلوق هده‌لییردی. ایندی ده واختی چاتمیشدی اؤزوّم له آچیق اوزلام. أته‌گیمی ألیمه آلمالی ایدیم کی یئتیشن مئیوه دوّشنده، فقط منیم أته‌گیمه دوّشسوّن. من او مئیوه‌نین موختلیف جیلوه‌لرینی ایسته‌میردیم، موختلیف آینالاردا چئشیتلی مئیوه‌لرین یانسیماسینی ایسته‌میردیم. من او مئیوه‌نین اوزوّنوّ ایسته‌ییردیم.
او مئیوه تهمینه ناصری‌دی.
اوّره‌گیمه قویزلموشدو بو گئجه باشقا گئجه‌لرله فرقلیدی. بئله بیر گئجه‌ده تهمینه ناصری‌نین گلمه‌سی کسین‌دیر.

بلكه ده اۆنو اوزاق و يا ياخېن زامان‌لاردا گۆرمۆشدۆم آنجاق تانېمامېشدېم. اۆنو تانېماغا اۆزل بير آن، لازېم ايدى، بير آن كى من ده مئيوه‌نين اۆزۆ كيمى يئتيشيم. بو آناجان من يئتيشيب أته‌گيمى آچماغا جسارت إتمه‌ميشديم. ايندى يئتيشميشديم. يئتيشمه‌گيمى بيليردېم.
اوزانېب گۆنده‌ليگين اۆستۆنده يازدېغېم ايكى عربى كلمه‌نى سئير إديردېم. او ايكى كلمه قاچمېردېلار آنجاق اونلارېن قالان حرف‌لرى و آنلام‌لاري گيجلديجى بير سۆرعت‌له گئديردېلر.
بيليردېم بو شهرده، بير يئرده، بيرى بير- بير پالتارلارېني گئيير. آينا قاباغېندا دوروب اۆزۆنه تاماشا إدير. ساچ‌لارېني دارايير. گۆزلرى‌نين درين‌ليگينه ديقت إديب گۆزلرينى يومور. أليني چكير گۆزلرى‌نين اۆستۆنه.گۆزلرينى آچېر. گۆزلرى‌له ساچ‌لاري‌نېن، نيسبتينى اۆلچۆر. دۆداق‌لارېنا أل وورور ياواش -ياواش. مئيوه يئتيشمه‌لى‌دير. سۆن آن‌لاردا هر شئى سۆرعت‌له يئتيشير او دا بيلير بونو. او، كۆچه‌لرين ديبيندن خيابان‌لاردان، اينقيلاب و ضيد اينقيلاب، خيدمت و خيانت‌لردن منه ساري آتېلان بير مئيوه‌دى. بير قويروقلو اولدوز كيميدى كى اوزاى‌لار، گزه‌گن‌لر و گۆنشين اۆنوندن گئچير، هئچ بير باشقا اولدوزا دگمير، سۆرعت‌له حركت إدير، چۆن باشقا كۆره‌لرين آراسېندا گيزله نن تک بير كۆره‌يه تۆخونماغا قرار وئريب‌دير. من او كۆره‌يم. او اولدوز من‌له تاققېشماليدي.او گلنده ايشېغېني او بيرى كۆره‌لره، سېه جک‌دير. آنجاق او بيرى كۆره‌لر جان‌سېزدېلار ايشېغي آلېب قايتارمېرلار. او دۆنيادا اۆلان تكجه جانلي اولدوز، منى سئچيب‌دير ومنه دئيه‌جک‌دير.
چېراغېن ايشېغي گۆردۆغوم قبرلرين، اۆلۆلرين و گۆردۆغوم ديرى‌لرين اۆستۆنه دۆشۆردۆ. بو آندا جانلي‌لارلا اۆلۆلر بير سايياق اۆلۆبلر. ايلدېرېم وورور. نزاعة للشوى. گۆنده‌ليگين باشېندا، خوش خطيم چېراغېن ايشېغېندا ايشېلدايير. قالان كلمه‌لر اۆلۆبلر.
بير أسكى سياسى زيندانې‌نېن باغېشلادېغي إوه، پناه گتيرميشم. بللى دگيل اۆزۆ هاردا و نه زامان گله‌جک‌دير. آغا ايبراهېمېن ختمى بيتمک همان، اۆزل قرارلاري وئرن زامان او مركزدن قاچما حيسى، منى أميريه‌ده تانېدېغېم آدام‌لاردان آيېرېب، سالدي شهرين قوزئيينه طرف. مينديم تاكسيا گئتديم ووزرا خيابانېنا. هاوا قاران‌لېق ايدي يئتيشديم

سودابه شادانپن إوی‌نین قاباغینا. أمین اوڵماق ایسته‌ییردیم کی سؤنوندا فیریشته‌نین جنازه‌سینی گؤل‌خانادان چیخاردیب آپاریب قویلاییبلار. آنجاق دووواردان چیخماغا جؤرأت إتمه‌دیم. جؤرأت ده إتسه‌یدیم گؤجؤنؤ تاپانمازدیم. دووارا چیخماق یئرینه زنگی چالدیم، سانکی قرار ایدی فیریشته‌نین جنازه‌سی، گلیب قاپینی آچسین کی، من أمین اوڵوم فیریشته نی آپاریب قویلاییبلار. قاییدیب عاباس آباداجان گلدیم، مینندیم تاکسییا گلدیم اینقیلاب مئیدانینا. آجی ایدیم. صؤبح فرنگیس خانیمین آغلاماق سسی‌له یئریمدن قالخمیشدیم. صؤبحانه یئمه‌میشدیم. ناهار دا فرنگیس خانیمین آناسی ایصرار إتدی بیر شئی یئیه‌م. اؤزؤ ترحالوانی بیر تیکه لاواشا بؤکدی وئردی أللیمه. گئچن ایگیرمی دؤرد ساعاتدا یئدیگیم تک شئی بویودو. اینقیلاب مئیدانیندا چیلؤ کابابچی آرایبردیم. یؤخودو، یا دا باغلی ایدیلار، یاخؤد من تاپانمادیم. گئتدیم ایکی دنه، أت پیراشکی‌سی آلدیم یئدیم. پئپسی‌ده آلدیم. پئپسی ایستی‌یدی داوا دادی وئریردی. پیراشکینی یئیه-یئیه، گؤنده‌لیکی اوخودوم. گؤنده‌لیگین اورتالاریندا او آمریکالی‌نین دا، شکلین قویموشدولار. شاهین قاچان گؤنؤ پهلوی دؤرد یؤلوندا اوڵان آدام. او شاهین گئتمه‌سینی بیلنده باغیرمیشدی:" اؤلؤم اوڵسون شاها"، خالقدا اونو پهلوی دؤرد یؤلوندان، کاخ دؤرد یؤلوناجان چیگین‌لرینده آپارمیشدیلار. آخی میه بو آمریکالی‌نین ایدیعاسی اوڵاسیدی؟ دوکتور شایگان باشینا بؤرک قویموشدو. گؤزلؤگؤ وارییدی کیراوات دا باغلامیشدی. بو گؤن‌لر کیراواتلی آدام آز تاپیلیردی. آنجاق بازرگانین تامام باشقان‌لاری، بیریندن ساوای، اونون پالتاری هیند و یا پاکیستانین دئولت کابینه‌سی‌نین پالتاری کیمی‌دیر، هامی‌سی‌نین کیراواتی واردی. نزاعة للشوی. او آمریکالی نئجه ده ایلگینج بیر ایدیعا إتمیشدی. بیری بیر ایرانلی مین‌باشییا دئییر:"Vous etes ahit!" او بیری دئییر:" اؤزؤنؤ قوزو، سنی اؤلدؤرمک ایسته‌ییرلر." نزاعة للشوی!

سؤنرا مینندیم تاکسییا گلدیم آذرشهر کؤچه‌سی‌نین باشیندا إندیم. ایندی نئجه ده خیالیم راحاتیدی. منیم دؤشمنیم هوشنگ اینقیلاب کؤمیته‌سینده یدی. اؤلدؤرمه‌سه‌یدیلر بئله تکلیفی آیدینلاشاناجان ساخلاردیلار. بلکه ده جاسوسلوق و همی ده فیریشته‌نین اؤلدؤرمه جؤرمؤنه گؤره، اؤلدؤرردیلر. کیهانین جؤمعه گؤنؤ نؤمره‌سینده، نصیری‌نین شاشقین

باشي‌نېن اۆستۆنده، موختليف أگرلرين آلتېندا يازمېشدېلار:" من قتل نفسا فكانما قتل الناس جميعا." هوشنگده فيريشته‌نى اؤلدۆرمكله دۆنيا خالقېني اؤلدۆرمۆشدۆر.
بو گئجه تهمينه ناصرى‌نى گؤرمجه‌ييم، صاباح دا گئده‌رم تبريزه. پيلان‌لارېمې اونا دئمک ايسته‌ييردىم. كئشكه بو گئجه تهمينه تک گلردى، كئشكه بابک گلمه‌يه‌يدى، دئيه‌سن سانكې تهمينه تک باشېنا بير يئره گئتمير. گئتسه ده، بو گئجه، گئجه ياري‌سې منيم يانېما ياتقېز گله بيلمزدى. من آيرې آدامېن يانېندا، اون‌لا دانېشا بيلردىم‌مى؟ أصلن من اون‌لا نه دانېشاجاق ايدېم؟ اونا دئمک ايسته‌ديگيم هر سؤزۆ اؤنجه بابكه دئميشديم. آما يۆخ، بو گؤرۆش اؤنمليدى. ايندى او قويروقلو اولدوز، سۆرعتله من اولان كۆره‌يه گليرى.
همشه كى كيمى اوزانېب چيگنيمى اۆزۆمۆن آلتېنا قۆيموشدوم. چېراغېن ايشېغې دۆشمۆشدۆ كلمه‌لرين اۆستۆنه: نزاعة للشوى.
دۆشۆنۆردۆم بو اينتظار حالېندا، ساخېن يوخلامېيام. قورخوردوم يوخلايام قاپې‌نېن سسينې إشيتمه‌يم. و بو بۆيۆک فۆرصتى ألدن وئرم. آما دئيه‌سن تئز يوخوم گله‌جک‌دير، يوخو آپارسا دا آپاربه‌دېر. اولماز يوخلامايام.
درين‌لردن گلن سس تبريزين قديمكى حيطلرينده پنجره آلتېندا اولان چئشمه‌لرين سسيدى. بيلينمه‌گن سبب‌لره گؤره سويون فيشارې چوخالېردې، پنجره آلتېندان گئچن چئشمه سسله‌نيردى و بو سس اوتاقدا اوزانان آدامېن قولاغېنا يئتيشيردى. بو سسى إشيتديم، سؤنرا سانكې حامامېن دوشونو آچېبسان. بو سس آچېق پنجره‌نين پرده‌لرينه دگن ياغېش سسى كيميدى. سؤنرا نئچه دوش بيرگه آچېلمېشدېلار. إله بيل سئللى ياغېش ياغېر.اۆرمان و ايستى بۆلگه‌لرين بيردن بيره ياغان ياغېش‌لارې كيمى. ياغېش كسن ده حاجې فاطيمه‌نين سسى آيدېن قولاغېما دگيردى:" سنين دردين اينام‌سېزلېقدې." سؤنرا دئدى:" بلكه ده سن اونون تهمينه ناصرى‌سى‌يدين." كيمين؟ كيمين؟ كيمن؟ سؤنرا حاجې فاطيمه‌نين اؤزۆنۆ گؤردۆم. جېرېق گلين دۆنويلا. يئردن بير مئتير اوجادايدې. باشېنا بير غريبه دستمال باغلامېشدې. چرقد دَگيلدى. اۆرتاسېندا ايلگينج نقشه‌لى بير يزد دستمالې. بير پرچم كيميدى. حاجې فاطيمه‌نين آياق‌لارې يئرده دَگيلدى و بدنى اؤز باشېنا فېرلانېردې. حاجې

فاطیمه اوینوردو بیر بوش یئرده، موسیقی‌سیز، آنجاق آیاق آلتینا سالینان ایشیغین آراسیندا، سانکی بیله‌رک آیاق‌لارینا سالمیشدیلار، آیاق‌لارلا یئرین فاصیله‌سینه کی، معلوم اوزسون دابان‌لار یئره دگمیر، اوینوردو. سونرا ایشیق چوخالدی. حاجی فاطیمه سوردو:" روقیه خانیم تعریفله دیگی سون شئی نمه‌نه‌یدی؟" یادیمدا دَگیل. حاجی فاطیما فیرلانارکن اوخودو:" بو یئر حاضیردی اونو باغ إدیب ایچینده آغاج أکمک اوزلار، ایچینده بوغدا أکمک اوزلار. یاخود قبریستاندا إتمک اوزلار. آما هله، نه آغاج أکیلر ونه ده آدام قویلاییبلار. إله گئنیشدی آدام او طرف‌لرینی گؤره بیلمیر. آما دئدیمدا، بیردن ظاهیر اوزلور، سانکی منیم تکجه بیر گؤزوم واردی، سوزل گؤز. اؤنوّمده دَگیل، آما قارشیما دا باخمالییام کی سوزل گؤزوّمه طرف گلسه گؤررم." ایشیق چوخالاندا بعضی‌لری دایره ووروب حاجی فاطیمه‌نین دؤره‌سینده اوینایپردیلار. فیته‌لرینی بئل‌لرینه باغلامیشدیلار، نیسبتن اوزون چوبوق‌لاری أل‌لرینده‌یدی. چوبوق‌لارینداندان توّستو چیخیردی ایشیقدا بورولوب یایپلیردی. ایشیق سانکی بیر گونبه‌زین دلیگیندن دوّشوّردو. قوجالار وزنلی بیر آهنگی اوخویوردولار و نئچه دیقه‌دن بیر دئییردیلر:" حق! حق! حق!" سونرا ایشیق غلیظلشنده گؤردوّم بیری اوینور، حاجی فاطیمه دگیلدی. اؤزوّمؤیدوّم، شادی اولان آن‌لاردا، علی‌نی گؤزله‌ین واختدا. آما اوتورمامیشدیم آیاق اوّسته اوینایپردیم و او حالدا گؤزلوّردوّم. سونرا بیردن حاجی فاطیمه تاپیلدی." آل بو إوین آچاریدی." "هانسی إوین آچاری؟ " اؤز إویوین آچاری!" هانسی إو؟ " ایندی بوردا اولان إو." ایندی کی بوردایام آچار ایسته‌میرم. " ایسته‌ییرسن. واختی یئتیشیب. سنین دردین اینام‌سیزلیقدی." سونرا من شادی دَگیلدیم. شادی‌لا شوکوه بیرگه‌یدیلر. بیر نفریدیلر. و قادین، بهمنین ایگیرمی دوققوزوندا آت قویروغو ساچ‌لاری‌لا، و شادی‌لا شکوه بیرگه‌یدیلر، خاللی سوّرمه رنگده چادیرا باشیندا، آرپق اوزون قادینین باشینا دولانیردیلار. قادین إله آرپق ایدی کی سانکی بیر قورو آغاجین اوّستونه چادیرا چکمیشدیلر و قجله گؤزلری بیر قاپی‌نین آچیلماغینی گؤزلوّردوّ: "یوم تکون السماء کالمهل و تکون الجبال کالعهن." سونرا آتام ایدی ألینه حجمت پیچاغینی آلیب قیشقیرپردی:" اوغلومو إویزه چکمک ایسته‌ییرسن‌می؟!" حاجی بنکدارین نفسی چیخمیردی. قادین‌لار یئغیشمیشدی آغاج اولان جنازه‌نی

طواف إدیردیلر. قوجالار دخیل دۆشۆردۆلر. ایشیق چوخالیردی. داها چوخ داها چوخ. جۆمعه مچید دالیندا کی کۆچه‌ده، او قادینین گؤزلری گئنیشله‌نه بیلردی. او ایشیغین آلتیندا حاجی فاطیمه، آغا ایبراهیمین آناسی اؤز دؤره‌سینه فیرلانیردی. کیشی‌لر فیته‌لرینی بئل‌لرینه دۆگۆنله میشدیلر.نیسبتن اوزون چوبوق‌لار أل‌لرینده وزنلی آهنگ اوخویوردولار و نئچه دیقه‌دن بیر دئییردیلر:" حق!حق!حق!" او قادین بیر طرفده اوزانمیشدی، شکوهویدی شادی‌یدی، فیریشته‌یدی، حاجی فاطیمه‌یدی؛ او بیری یاندا علی‌یدی، بیرینجی ناصیر و ایکینجی ناصیر یدی، مین‌باشی جزایری‌یدی، چاووش‌لاریدی، حسن و حاجی گؤلاب یدی. گارددان قاچان ضابیطیدی، آدی سهراب اولان جاوان ایدی، آغا ایبراهیم ایدی. هامی گلیردی. هامی آتینی و ایکی قارداشین جسدلرینی فیل‌لره چاتمیشدیلار. بیری سسلندی:" بیری جان وئردی، زال ماجال تاپدی! زال دورموشدو غوصه‌لی و آغلار، گلیردیلر. جنازه‌لری گتیریردیلر. سوتون‌لارین دالیندان و قویولارین دیبیندن، چای‌لارین ایچیندن جنازه‌لری یېغیب گتیریردیلر. بیردن من کی شادی‌یدیم قیشقیردیم:" وای! وای! علی سئوگیلیم، ایکی بؤلۆنن سئوگیلیم علی!" آیری طرفده شادان ایدی، کیرازلی ایدی، بیلتموروویدو، میستر فوتوز وارپیدی، او آمریکالی ضابیط وارپیدی تهرانین ساواک مأمورلاری‌لا اوتوروب تیریاک چکیردیلر. قادین‌لار وارپیدی. سودابه و ماهی وار پیدی. کیرازلی دئییردی:" اونا دئنه گئتسین حاماما اؤزۆنو یاخشی یوسون!"

و سو سسی گلیردی. همان تبریزین قدیمکی إوی‌نین پنجره‌سی‌نین آلتیندان، سانکی چئشمه گۆج‌لنمیش سسی‌له منیم قولاغیما تؤکۆلۆردۆ و علی‌له شادی‌نین فاصیله‌سی چوخ آز ایدی و او اوتوزایکی -اوتوزاۆچ یاشدا جاوان گلیردی. آیپق‌لیقدا گلیردی. یوخودا دَگیلدی. سسی چوخ آیدینجا گلیردی:" کلا انها لظی، نزاعه للشوی!" و قوجالار چوبوق أل‌لرینده بیر دایره ده اوینویوردولار و چوبوق‌لاری‌نین تۆستۆلری بورولوردو گؤگه گئدیب یاییلیردی و حاجی فاطیمه‌نین سسی دایره‌نین اورتاسیندان گلیردی دئییردی:" سنین دردین اینام‌سیزلیقدی! سنین دردین اینام‌سیزلیقدی!"

و... سؤنرا هر یئر ساکیت‌یدی. کیمسه یؤخودو. داها یوخولار یؤخودو. قادین -کیشی‌لرین صفـلری گئتمیشدیلر، سانکي همشه‌لیق گئتمیشدیلر هئچ بیر شئی قایيتمالي دَگیلدی. او چئشمه ده یؤخودو. سسی ده یؤخودو. قولاغیما دگن تکجه سس قاپي‌نین زیلی‌یدی. سؤنرا زیل دایاندي. گؤزله‌دیم تیکرار چالسینلار و چالدیلار. دوردوم، آپارتمانین إشیک قاپي‌سي‌نین زیل سسیدی. کیم اوللدوغونو سؤرمادیم. بیلیردیم کیمدی. دؤگمه‌نی باسدیم. قاپي‌نین آچیلماق سسینی إف –إف‌دن إشیتدیم. ایندی تهمینه ناصری پیلله‌لردن یوخاري گلیردی. سؤنرا پیلله‌لردن آیاق سسینی إشیتدیم، آیاق سسی اؤسته گلدی .آپارتمانین زیلی‌نین سسی گلدی. أل‌لریم تیتره‌ییردی. آپارتمانین قاپي‌سیني آچماغا قؤرخوردوم. بلکه ده قؤرخو دَگیلدی اوتانیردیم اوزلا بیلردی سؤرسون نه‌دن بو قدر منی گؤرمه‌گه ایصرارلي ایدین؟ یاخشي باخ! بو سن بودا تهمینه ناصری! نه‌دن؟
قاپیني آچدیم. من‌له اؤنون آراسیندا بیر ایشیق ساچدي. ایشیغین ایتی و پارلاق صفحه‌سینده گؤردؤگؤم تهمینه ناصری دَگیلدی. باشقا بیری‌یدی. قاپي‌نین آراسیندا دؤم دؤز منیم قارشیمدا بیری دورموشدو. شؤبهه‌سیز تهمینه ناصری دَگیلدی.
قارشیمداکي مندن سؤنرا کیمسه دَگیلدی. اؤزؤمؤیدؤم. گؤردؤم. بایيلدیم دؤشدؤم.

بئشینجی کیتاب
سودابه شادانین تفتیش برگه‌لریندن

س: گئچن تفتیش‌لرده دئدیگینیز، لندنه گئتمک ایسته‌ییردینیز؟ نییه؟
ج: قیزیم اوردا. قیزیم لندن‌ده یاشایير.
س: قیزینیز لندن‌ده نه ایش گؤرؤر؟
ج: درس اوخویور.
س: نییه شاهین هواپیماسي‌لا گئتمک ایسته‌ییردیز؟
ج: منیم سوچوم دَگیلدی. ماهی، شاهین اوچاغي‌لا گئتمه‌گیمی اؤنه‌ری وئردی.
س: هر آدام شاهین اوچاغي‌لا گئده بیلردی‌می؟

ج: ماهى إده بيلردى. منه ده دئدى يانېنجا گئديم.
س: قېزېنېزېن خرجى هاردان تأمين اولور؟
ج: نه قدر تيمسار ساغ ايدې قېزېمين خرجينى او وئريردى. تيمسار اؤلندن سونرا خرجينى من وئرميشم.
س: تيمسارېن قاتيلى كيمدى؟ سيز تيمسارېن قاتيلينى تانېرسېنېز؟
ج: من تانېمېرام قارداشېم تانېيېردې. آنجاق منه كيم اولدوغونو دئمەدى. دئيەسن بير اونېئددى اونسككيز ياشېندا جاوان ايدې.
س: سيزينله نيسبتى وارېيدې؟
ج: يوخ، سانمېرام.
س: قاتيل سونرا نولدو؟
ج: گؤللەلەييبلر . من گؤرمەديم آنجاق دئديلر گؤللەلەييبلر .
س دؤزدؤمؤ سيزله تيمسارېن تبريزده عيشرتكدەنيز وارېيدې؟
ج: عيشرتكده نەدى؟
س: عئيش نوش. فحشا بساطې، بير بيرىنين قوجاغېنا دؤشمک، حلال حرام تانېماماق.
ج: من گئچن تفتيشلرده سوچلارېمى بؤينوما آلمېشام، دئميشم سوچلويام.
س: دؤزدؤمؤ تيمسار شادانېن اؤلؤمؤندن سونرا تهراندا إوينيزده عئيش عيشرت بساطې آچېبسېنېز؟
ج: من بؤينوما آلېيشام دئميشم سوچلويام.
س: دؤزدؤمؤ تيمسار، جاوان گوماشتەلرى إوه گتيريردى، اؤزؤ اولار لا لواط إديردى، سيز ده اونلارلا زنا إديرديز؟
ج: لواط نەدى؟
س: لواط،كيشىله كيشىنين حياسېزلېغې.
ج: من گئچن تفتيشلرده سوچلارېما إعتيراف إتميشم. دئميشم سوچلويام.
س: او جاوان نييه تيمسارې اؤلدؤردؤ؟
ج: تيمسارېن نوفوذو تبريزده چوخالمېشدې. آيرې يئره يوللادېلار. تيمسارې ساواكېن آداملارې اؤلدؤردؤ. كيمسەنين سؤيلەمەسينى ايستەميرديلر. شاه قېسقانېردې.
س: نەدن؟ ميه تيمسار شاهېن دستورلارېنا ايطاعت إتميردى؟
ج: شاهېن بويوردوقلارېنا عمل إديردى. آما شاه قېسقانېردې. تيمسار تبريزده سؤيليردى. شاه كيمسەنين سؤيلمەسينى ايستەميردى.

س: بیزه دئییلر شاه، اقبال، علم و شاهین قارداش‌لاری تبریزه گئدنده سیزین اویزده قالیردیلار، یاخود حتمن سیزه گلیردیلر. سیزین بو آدام‌لار لا أخلاق‌سیزلیق ایلیشگی‌لرینیز وارییدی‌می؟
ج: من تیمسارین خانیمی ایدیم. تیمسار منه دئییردی نه ایش گؤرؤم. من ده گؤرؤردؤم.
س: أگر تیمسار دئییردی، سیز بیر نامحرم‌له زینا إدین، إدردینیزمی؟
ج: تیمسار منیم أریم ایدی. اؤزؤ مانئع اولمالیدی. اؤزؤ مانئع اولموردو من ده اونون دستورلارینی ایجرا إدیردیم.
س: بو قونودا هر نه‌یی یازین.
ج: یازمیشام. سوچ‌لارییمی بؤیونوما آلمیشام.
س: أرینیزین آمریکالی‌لارلا علاقه‌سی نئجه‌یدی؟
ج: من باش تاپمیردیم. آللاه شاهیددی. أریمین نه ایش گؤردؤگؤنؤ بیلمیردیم.
س: أرینیز آمریکالی‌لاری إوه گتیریردی‌می؟ بونلار نه‌جؤر آدام‌لار ایدی؟
ج: مستشارلارلا ایشله‌ینده، ایکی اؤچ نفردن چوخ إوه گتیرمه‌دی. بعضن ده اونلارلا، قافلان، گوراز اووونا گئدردی جولفا طرف‌لرینده. من ده بیر ایکی دفعه اونلار لا گئتمیشدیم.
س: بو آمریکالی‌لاری إوه گتیرنده، اونلار لا علاقه سی نه‌جؤرؤیدؤ؟
ج: چوخ یاخشی. چوخ صمیمی.
س: بو دوستلوق ایلیشگی‌سینده سنی ده دخالت وئریدیمی؟
ج: من اونون خانیمی ایدیم. میزی اؤزؤم دؤزردیم
س: مقصدیمیز دؤزمک دَگیلدی. اؤنملی شئی‌لری ایسته‌ییریک.
ج: پس منظورونوز نه‌دی؟
" اؤزؤنؤزؤ آلداتمایین خانیم شادان. بیزیم ألیمیزده، گوماشته‌لرین نئچه‌سی‌نین شهادتی وار. سیزین مکتوب‌لارینیز دا بیز ده. شکیل‌لرینیز ده وار. او زامان دؤشؤنمؤردؤنؤز بیر گؤن آللاه سیزدن اینتیقام آلار و سیز، گؤردؤگؤز ایش‌لره جاواب وئرمه‌لیسینیز. ایندی بیز سیزدن دؤزلؤق ایسته‌ییریک. بیزه دئیین سیز و أرینیز آمریکالی‌لارلا، نه ایش گؤرؤردؤنؤز؟
ج: من گئچن تفتیش‌لرده سوچ‌لارییمی بؤیونوما آلمیشام.

س: آمريكالي‌لارېن أرينيز حاقدا راپۆرلاري بيز دەدى. بونلاردان نئچەسى، أللى باشي بيلتمور آدېندا بيرآمريكالي حاقدادي. باخمايا‌راق كى سيزين حياتېنېزدا چۆخلو اۆلاى‌لار اۆز وئريبدى و بونلاردان چۆخونودا اونودوبسونوز، آنجاق بونو اونوتماغېنېز ايمكان‌سېزدي. بونلا بئله، قۇيون دئمەنيزى اۆنا گۆره بير آز آچېم. اۆ تخمينن ايگيرمى ايل اۆنجه ايراندايدي. تيمسارلا گل گئدى وارېدي. تيمسارلا بو آمريكالي اون‌دۆرد نفر ضابيط و بير چئويرمەنين تفتيشينده ايشتراكي وارېدي. نئچه باشقا آدام دا بو تفتيشده وارېدېلار. اۆ اون‌دۆرد ضابيط إعدام اۆلدولار. اۆ جمعدن قالان تكجه بير چئويرمن‌يدى. اۆ، سبب اۆلدو سيزله قارداشېز تله‌يه دۆشەسيز. قارداشېنېز دا اۆ تفتيش‌لرده ايشتراكي وارېدي. قارداشېنېز و اۆ چئويرمەنين دورومو بيزيم قۇنوموزلا ايلگيلى دَگيل. بيز ايسته‌ييريک اۆز ديلينيزدن إشيدک كى بيلتمورون سيز و أريزله نه ايليشگى‌سى وارېدي؟

ج: من هامي‌سېني دئميشم. بۆتۆن سوچ‌لارېما إعتيراف إديرم. تيمسار دا اۆلۆبدۆ. بير أسكى سېررېن اۆستونۆ آچماغا سيزين نه ايصرارېنېز واردېر؟ بلكه ده أللى‌باشي يئددى كفن چۆرۆدۆبدۆ!

س: سيزين بيز قېزېنېز وار. دَگيل‌مى؟

ج: بلى.

س: آدي نمەنەدى؟

ج: سوسن.

س:تيمسارېن حياتي‌نېن اۆ چاغېندا كى دۆكتۆرلارېن شهادتى گۆرسه دير كى، تيمسارېن اوشاغي اۆلمازدي. پس سيزين اوشاغېنېز باشقا آدامدان اۆلمالېدي.

ج: يۇخ آغا إله دَگيل. قېزېم، تيمسارېن قېزي ايدى. اينانېن دۆز دئييرم.

س: قرار اۆلدو سيز بيزيمله دۆز دانېشاسېز. سندلر سيزين صاديق اۆلماماغېنېزي گۆرسەدير. أن آزي بو اۆزل قۇنودا صاديق دَگيل‌سينيز.

ج: من هر شئيى قوللوغونوزا عرض إتميشم. همشه ده دۆز دئميشم.

س: أرينيز و اوشاغېز حاقدا اۆلان سۆزونو داها آچېق دئييرم. ديقت إدين بيز حقيقت‌لر آيدېن اۆلسون ايسته‌ييريک. اۆ زامانېن دۆكتۆرلاري شهادت وئريبلر تيمسارېن اوشاغي اۆلموردو. قۇنونو أرينيزين ايگيرمى‌بير آذر گۆنۆ آتدان دۆشمەسى‌له ايلگيلى بيليرلر. بيزيم أرينيزين

او گۆن يېخېلماغي‌يلا ايشيميز يۆخدو. او يېخېلماغېن ايلگين سۆنوچ‌لاري اۆلموشدو .اۆنلاردان بيرى ده سيزين دۆكتۆرلارېن دئديگينه گۆره خاديم اۆلان أرينيزدن سېرلي حاميله اۆلماغېنېزدي. او دۆورۆن گوماشته‌لرى ، يانې ياخلاشېق ايگيرمى ايل اۆنجه، سيزين تفتيش و موحاكيمه‌نيزدن خبر بيليب گليبلر و سيزين حاقدا شاهيد گئچيبلر. بيزه آيدېنلاشېب كى، أللى‌باشې بيلتمور سيزين إوينيزه گئت گل إليين واخت‌لار، سيز تيمسارېن اۆزۆ و بيلتموردان باشقا كيمسه‌يله جينسى علاقه‌نيز يۆخودو. اوشاق سيزين او چاغ‌لارېنېزداندي دَگيل‌مى؟
ج: من بير يازېق قادېنام. سوچ‌لارېمېن هامې‌سېنا إعتيراف إتميشم. دئميشم سوچلويام.
س: سودابه خانېم شادان. سيزين أرينيز آتدان دۆشمک سببينه اوشاغي اۆلموردو. بير هه و يايۆخ‌لا بو سۆرونا جاواب وئرين: سيزين قېزېنېزېن آتاسي آمريكالي أللى‌باشي بيلتمور دَگيل‌مى؟
ج: من بير يازېق قادېنام و دئميشم سوچلويام.
س: حقيقت بيلينسين دئيه، سيزدن سۆرورام: بلى، يا يۆخ؟
ج: من سوچ‌لارېما إعتيراف إتميشم.
س:" بلى، يا يۆخ؟
ج: بلى.
س: ايندى كى سۆرون آيدېنلاشدې و آنلادېق آمريكالې أللى‌باشې سوسنين آتاسېدي، بويرون گۆرک، سيز و أرينيز اوشاق ايسته‌ييردينيز سه، نه‌دن بير يا نئچه يئتيم اوشاغېن بۆيۆتمه‌گين بۆينوزا گۆتۆرمه‌دينيز؟ نه‌دن نئچه يئتيم اوشاغي گتيريب بۆيۆتمه‌دينيز؟ مالې ايمكانېز دا وار بيدي.
ج: تيمسار بو ايشى اۆز شأنينه أسكيك‌ليک بيليردى. همى ده ايسته‌ميردى كيمسه اونون خاديم‌ليغينى بيلسين. ايلک گۆن‌لر اوشاق اۆلماماغېن سوچونو منيم بۆينوما سالېردې، دۆكتۆرلار بيليردى آنجاق قۆرخودولار اونا دئسينلر، منه دئييردىلر. سۆنرا گئتديک خاريجه،اۆردا عئيبين اوندا اۆلدوغو بيلينددى.
س: سيز ده اوشاق ايسته‌ييردينيزمى؟
ج: بلى.

س: نييه تيمساردان بۇشانمادىڭ؟ نەدن باشقا بيرىسىنين خانىمي اۇلمادىڭ؟
ج: ميه اۇلاردي آدام تيمساردان بۇشانسىن؟ آدامىن ددەسينى ياندىرارديي. بۇشانسايدىم بئله كيميدى منى آلان. هامي تيمساردان قۇرخاردىلار.
س: باخمايارق دئديگيم سۇز شرعين خيلافىندادي، آما چۇن سيز اۇزۇنۇز شرعين خيلافىندا چوخ ايشلر گۇرۇبسۇنۇز، سۇرماق اۇلار. سيز نەدن گوماشتەلردن حاميله اۇلمادىڭ. سيز كى إعتيراف إديبسيز أرينيز اۇلا اۇلا اۇنلارلا زينا إديردينيز؟
ج: منه فرق إتميردى. من اوشاق ايستەييردىم تيمسار دا اوشاق ايستەييردى. آنجاق تيمسار اۇزۇنه أسكيكليك ساييردى اوشاغي ايرانلي بير گوماشتەدن اۇلسون. دئييردى ايستەمير اوشاغينين آتاسي بير كندلى اۇلسون.
س: تيمسارين اۇزۇ نئجه؟ سيز اۇنلار لا دا ايليشكيدەيدينيز.
ج: تيمسار ايستەميردى اوشاغينين آتاسي ايرانلي اۇلسون.
س: او آتا بير آيري تيمسار اۇلسايدي بئله؟ شاهين قارداشي نەجۇر؟ شاهين اۇزۇ نئجه؟
ج: ايستەميردى. غوروللو آدام ايدي. ايستەميردى اوشاغينين ايرانلي آتاسي اۇلسون.
س: ميه اۇزۇ هاردان ايدي؟
ج: آغا چوخ غوروللويدو.
س: تيمسارين بو غوروروونا گۇرەيدى كى سيز قرار وئرديز برابر اوشاغينيزين آتاسيني سئچەسينيز؟ و قورعه بير آمريكالييا دۇشدۇمۇ؟
ج: تيمسار دئييردى آمريكالي‌لار سير ساخلايانديلار. خستەليكلرى ده يۇخدو. همى ده هوشلودولار. او سببدن تصميم توتدو اوشاغينين آتاسي آمريكالي اۇلسون.
س: نئجه ده دئموكرات اينسان‌لارسينيز! دئيەسن قيزينيز دا بو قۇنو حاقدا بير شئيلر بيلير؟
ج: قيزيم بيلير.
س: نەجۇر آنلادي؟
ج: ايرانا اۇلان سفرلرينين بيرينده أللي‌باشينين شكلينى گۇردۇ، آنلادي تيمسار آتاسي دَگيل.

س: سؤنرا نه إتدی؟
ج: بیلتمورو تاپماق ایستەییردی.
س: تاپدیمی؟
ج: یؤخ. تیمسار اؤلمؤشدؤ. سؤنرا قارداشیم تحقیق إتدی دئدیلر أللی‌باشی بیلتموردا اؤلؤبدؤر.
س: او نییه اؤلمؤشدؤ؟
ج: دئدیلر ویتنامدایدی. اوردا دلی اولموشدو سؤنرا اؤلمؤشدؤ. دؤزؤ بیز دؤزگؤن آنلامادیق.
س: چوخ تشکؤر سودابه خانیم شادان.
ج: من بیر یازیق قادینام.سوچلاریما إعتیراف إتمیشم. دئمیشم سوچلویام.
س: خانیم ماهنوش راحلی‌له اؤز علاقه‌لرینیزی ایضاح إدین.
ج: کیم؟
س: ماهنوش راحلی.
ج: ماهنوش راحلی کیمدی؟
س: سیزین و دربارین مجلیس‌لرینده " ماهی" آدی‌یلا مشهور اولموشدو. اؤنجه مین باشی جزایری‌نین خانیمی‌سی ایدی. سؤنرا بیر تیمسارین خانیمی اولدو. اوندان دا بؤشاندی. ایراندان قاچدی. شاهین اوچاغی‌لا ایراندان قاچماغا گؤره، طیاره مئیدانینا گئدیردینیز. او گئتدی، سیز قالدیز. او شانسلی اولماغینی دؤشؤنؤر، آنجاق هاردا اولسا آللاه اؤز عمل‌لری‌نین جزاسینی وئرەجک‌دیر. ایندی سیز ماهنوش راحلی‌یله اولان تانیش‌لیق سابیقه‌نیزی و علاقه‌نیزی ایضاح إدین.
ج: ماهینی تبریزدن تانییبردیم. یئددی سککیز یاش مندن کیچیک‌یدی. سرگرد جزایری‌نین خانیمی اولدو. دئییردیلر یؤزباشی هوشلو آدام ایدی. یاشایی‌ش‌لاری‌نین ایلک گؤن‌لری یاخشی ایدی. سؤنرا أردبیله گئتدیلر. یؤزباشی مین‌باشی اولدو. بعضن بیزی گؤرمەگه گلیردی. سؤنرا نه اولدوغونو آنلامادیق. أردبیلین والی‌سی‌له قاچدی.
س: سیزین بو ایشده أللینیز یوخودومو؟
ج: یؤخ قوربان. من او زامان‌لار تبریزده‌یدیم.
س: سیزین ووزرا خیابانیندان تاپیلان مکتوب‌لار گؤرسه‌دیر، مین‌باشی خانیمی‌سی‌نین سیزه گلمه‌سیندن راحاتسیز ایدی. نه‌دن؟

ج: بيلميرم. من اۇلارې اۇخومامېشام. ماهى مكتوب‌لارې وئردى منه مين‌باشې‌نېن اۇزۇنه قايتارېم. آنجاق اۇلمادې. مين‌باشې إعدام اۇلدو.
س: سۇرو بو دَڤَيل نييه مكتوب‌لارې اۇلارا وئرمه‌يېبسينيز. سۇرو بودو، سيزين مين‌باشې جزايرى‌له أردبيلين والى‌سى‌نين آراسېندا يارانان ايليشگيده دخالتيز وار ايدې‌مې يا يۇخ؟
ج: بير يۇل أردبيلين والى‌سى ماهى‌نى گۇتۇرۇب گتيردى بيزه. نئچه گۇن بيزه قوناق ايديلار.
س: اۇ زامان ماهى مين‌باشې جزايرى‌نين خانېمې ايدى‌مې؟
ج: بلى.
س: و سيز بير ايش گۇرمه‌دينيزمى؟
ج: نه ايش گۇره بيلردېم؟
س: قادېنا دئيردينيز دور گئت أريوين يانېنا، أرينه تئلفۇن إدردېز خانېمې‌سې‌نېن دالېنجا گلسين. إوينيزدن قۇواردېز.
ج: فيكريمه چاتمادې. تيمسارېن دا فيكرينه يئتيشمه‌دى.
س: سۇنرا نه‌اۇلدو؟
ج: ماهى مين‌باشېنې بۇشلادې أردبيلين والى‌سى‌له قاچدې تهرانا. سۇنرا والينى ده بۇشلادې. نئچه آى گلدى تبريزده إو آلدې. پۇل مولو وارېيدې. بعضن گۇرۇردۇم. سۇنرا بيلمه‌ديم نۇلدو گئتدى تهرانا. تهراندا بير معروف تيمسارېن خانېمې اۇلدو.آدې ضراب ايدې. دئييردېلر شاهېن همه كاراسېدې. دئييردېلر گيلان، مازندران و گرگان يئرلرينى اۇ ايداره إدير. سۇنرا دئييردېلر ماهى اۇنملى بير آدام اۇلوبدور. دربارلا علاقه‌سى وارېيدې. تهرانا گلنده منه دئييردى نئجه آدام‌لارې گۇرۇر.سۇنرا تيمسار ضرابدان دا آيرېلدې. تيمسار شادانېن اۇلۇمۇندن سۇنرا تهرانا گلديگيمده، ماهى‌نين سۇراغېنا گئتديم. چۇخ گنجلشميشدى. اۇتۇز ياشېندا بيرخانېم كيمى اۇلموشدو. سۇنرا من تبريز إوينى ساتدېم گلديم تهراندا إو آلدېم. ماهى‌نين سۇئيس‌ده بير إوى وار ايدې. بير إوى لندن‌ده. لندنه گئدنده سۇسنى گۇرردى. سۇسن ده گئديب ماهى‌نى گۇرۇردۇ.
س: ماهى سيزى دربارا آپارېردې‌مى؟
ج: بعضن آپارېردې.
س: ماهى‌مى سيزى تيمسار نصيرى‌يه تانېتدې ؟

ج: یوخ. تیمسار نصیری‌نی من شادانین زامانیندان تانیردیم. سونرا تهرانا گلدیگیمده، ماهی‌نین اویندە یئنی‌دن تیمسار نصیری‌نی گؤردۆم.
س: سیز نصیری‌له ایش بیرلیگی ایدیردینیزمی؟
ج: بیلمیرم ایش بیرلیگی‌یدی یا یوخ. بعضن اوندان بوندان بیر شئی‌لر ایشیدیردیم دۆشۆنۆردۆم تیمسار نصیری بیلمه‌لی‌دیر. تئلفون ایدیردیم اونا یا آجودانینا و ماجرانی دئییردیم.
س: بو بابتدن بیر شئی آلیردینیزمی؟
ج: یوخ.
س: بیزیم ألیمیزده‌کی سندلرده گؤرسه‌دیر سیز راپورلار بابتیندن هدیه آلیردینیز.
ج: تیمسارین اؤزۆ منه بیر شئی وئرمیردی. بعضن اونون دؤربرلرینده کی آدام‌لار جواهیر آلیردیلار.
س: مین باشی رافعی سیزین‌له نه ایلیشگی‌سی وارییدی؟
ج: من گئچن تفتیش‌لرده دئمیشم من اۆچ آی مین‌باشی رافعی‌له اوزلموشام. مین‌باشی منه اؤنه‌ری وئردی قیزیمدان ایسته‌یم لندن‌ده تحلۆکه‌سیزلیک تشکیلاتی‌لا أمک‌داش‌لیق ایتسین. قیزیم قبول ایتمه‌دی.
س: ماهی‌نین شاه‌لا ایلیشگی‌سی وارییدی‌می؟
ج: اؤزۆ دئییردی واردی. آنجاق یالان دئیه بیلردی. سونرا شاهین آجودان‌لاری‌نین بیری‌نین معشوقه‌سی اوزلدو. چوخ اؤنملی آدام اوزلدو. داها منیم ألیم چاتمیردی اونا. یالنیز بیلیرم ایسته‌ییردی بو آجوداندان اوشاغی اوزلسون. دئییردیلر آجودان صیغه ایدیب اونو. آنجاق آجوداندان اوشاغی اوزلمادی. آجودان ایگیرمی‌دؤرد ایگیرمی‌بئش یاش اوندان بؤیۆگۆیدۆ.
س: سیز بو آجوداني گؤردۆنۆزمۆ؟
ج: نئچه دفعه گؤردۆم. چوخ گؤزل گئییندردی. أدبلی‌یدی. باشی کامیل داز ایدی، ماهی اونو چوخ سئویردی. بو دئورده ماهی چوخ زنگینلشدی. ایکی اۆچ دنه آپارتمان آلدی. بیر ویلا آلدی. هر یئره گئتسه یدی اؤزل‌لیک‌له خاریجه سفرلرده جواهیر صاندیغینی اؤزۆیله آپاراردی. اوروپا یا آمریکا سفریندن قایيداندا، صاندیغی داها یئکه و آغیر اوزلاردی.
س: ماهی آجوداندان حامیله اوزلدومو؟

ج: يۇخ قوربان اۋلمادي.
س: نييه؟
ج: دئمەگه اوتانىرام.
س: اوتانمايېن بويرون.
ج: آجودان ياتاغا گئتمەدن اۆزۆنه ايگنه ووراردي. ايللردى بئله ياشايېردېلار. ماهى دۆشۆنۆردۆ اوشاغي اۆلسا، اوندان چۇخ وار يئتيشەجگدير. اۆنا دئميشدى اوشاق ايستەيير. او دا دئميشدى اۆنوندا اۆرەگى ايستەيير. سۆنرا بيلينددى يالان دئييب.
س: كيم؟
ج: همان آجودان.
س: نييه؟
ج: ماهىنين سۆزلرينى تيكرار إتمەگه اوتانىرام.
س: يۇخ اوتانمايېن بيز گرچەگى بيلمك ايستەيېريك.
ج: بير يۇل ماهى ياتاقدان قالخېر گئدير دۆكتۆرون يانىنا لندنده يا پاريس ده. دۆكتۆر مايئعينى گۆتۆرۆب يۇللامېشدي آناليزه. بيلينميشدى كيشىنين اوشاغي اۆلماز. ماهى دئييردى آجودان اۆنا دئمەميشدى اوشاغي اۆلماز. دئييردى ايستەيېردى أليمى اۆخوسون باشقاسېندان حاميله اۆلسام ايشين اۆستۆ آچېلسېن.
س: سيز نييه خاريجه گئتمك ايستەيېردينيز او دا شاهېن اوچاغېلا؟
ج: نقشه، ماهىنى قاچېرتماق ايدى. من گئتميرم اينانېن . دئييردىلر ماهى چۇخ سېرلار بيلير. دئييردىلر بو سېرلار شاه و نفتله ايلگيليدى. من بونلاردان باش آچمېردېم. ماهى سيزين أليزه دۆشسەيدى هر شئى بيلينردى. قرار بئلەيدى بيزى توتسالار من اۆزۆمۆ ماهىنين يئرينه معريفى إدم و ماهى قاچسېن. آنجاق او آغا ماشېنېن قاباغېني كسن ده ماهىنى تانېمادي. ايلك منى تانېدي. او منله قارداشېمي ايستەيېردى. ماهىنى او واخت تانېدي كى گئج اۆلموشدو داها. غش إتدى.
س: آما سندلر باشقا شئىلر گۆرسەدير.
ج: والاه من هر شئيى دئميشم. دئميشم سوچلويام.
س: سيزين كۆلفتينيز و قونشولار بيزه دئييبلر ماهى أن آزي هفته ده ايكى دفعه سيزه گليردى. بيزه دئييبلر سيزله ماهى باشقا چئشيتده ده ايليشگينيز وارېدي. سيز إوينيزى عيشرتكدەيه چئويرميشدينيز و اوردا

سیزله ماهی و موختلیف قادین کیشی‌لر بیر بیربیری‌له اؤلوردونوز. سیز آللاهدان اوتانمیردینیزمی؟ بیزه دئییبلر سیزله ماهی بیر بیرینیزه عاشیق‌یدینیز!
سیزین ماهی‌لا قاچماغینیزین سببی ده دقیقن بویودو و ماهی‌لا دوستونون شاه‌لا یاخین اؤلدوغوندان سیز ایسته‌ییردینیز شاهین اوچاغی یلا گئده‌سینیز.
ج: دوز دَگیل. من سؤنرا دا ایراندان گئده بیلردیم نئجه کی اونلار ، یؤزلر آدام گئتدیلر. من ماهی‌لا گئتمک ایسته‌میردیم. هامی ماهی‌نی قوروبوردو. بونون سببینی بیلمیردیم. اونون سیرلارینداندان تکجه اؤزو خبردار ایدی. بیزیم خبریمیز یوخودو. منیم ماهی‌یا اولان عئشقیم، جینسی اینحیراف و بئله بیر شئی‌لر، او سیرلارین یانیندا چوخ کیچیک ایدی. قارداشیمین بو قونولاردان خبری واردی. اونون بیلگی‌سی هامیدان چوخدور. شاهین گئتمه‌سیندن اوچ دؤرد هفته قاباق، بیر گئجه قاپیمی دؤگدؤلر. قاپینی آچدیغیمیزدا گؤردؤک قارداشیم‌لا ماهی قاپیدا دوروبلار. دؤرد بئش نفر باشقاسی دا وار ایدی. ماهی دئدی بیر شئی‌لر واردی سنین اوینه قویمالیییق. ایکی دنه بؤیوک صاندیغدی. چوخدا آغیر ایدی. صاندیق‌لاری آپاریب قویدولار موتورخانایا. قارداشیم‌لا ماهی چوخ صمیمیدیلر. ماهی‌لا او آدام‌لار گئتدی. قارداشیم قالدی. او دئدی اُلی کیمسه بیلیرسه بو صاندیق‌لار سنین اویندەدی هامیمیزین حیاتیمیز تهلوکه‌یه دوشر، سنین حیاتین، ماهی‌نین، منیم اؤزومون.
س: بو ایشده آجوداندا واربیدی‌می؟ منظور ماهی‌نین دوستو.
ج: یوخ قوربان، آجودان بیر آی اؤنجه ایراندان گئتمیشدی.
س: صاندیق‌لار نولدو؟
ج: شاهین قاچان گئجه‌سی، ماهی‌لا قارداشیم گلدیلر بیزه. ماهی سفره حاضیرلانمیشدی. گئجه بیز ده یاتدی. صوبح ساعات آلتیدا اویاندی دئدی دور، گئدیریک. دئدیم هارا. دئدی مراکش. دئدیم نییه؟ دئدی بیز شاهین اوچاغی‌لا مراکشه گئدیریک اوردان دا اؤز ایشیمیزه. دئدیم من نییه؟ منیم بو ایش‌لرده اُلیم یوخودو و ایندی ده بیر کارا دَگیلم. دئدی منیم جانیم خطرده، من او اوچاقدا اوتورمالییام. کیمسه سن‌له ایشی یوخدو آنجاق من توتولسام چوخ‌لاری توتولار.
س: داوام إتمه‌دن بویرون صاندیق‌لار نولدو؟

ج: او گئجه کی ماهی‌لا قارداشیم گلدی بیزه، صاندیق‌لارې گتیرن آدام‌لار دا گلدی اوه. گئتدیلر صاندیق‌لاردا آدرئس‌لری یازدیلار. گؤردۆم منیم اویمین آدرئسینی گؤندەرن یازیرلار و ماهی‌دان سوردوم نییه اؤز آدرئسینی یازمیرلار، دئدی بئله یاخشیدې. صاندیق‌لارې آلانین آدرئسی ده مراکشده بیر خاریجی آدام ایدې. ماهی صاندیق‌لارې تحویل آلاندا دگیلدی بئله. ماهی‌نین آدې هئچ یئرده یوخودو.

س: سیزین صاندیق‌لارین ایچیندن خبرینیز وارمیدې‌مې؟

ج: یوخ قوربان خبریم یوخودو.

س: مارا قلانمادینیزمې؟

ج: نییه قوربان مارا قلاندیم. اۆچ دؤرد دفعه گئتدیم صاندیق‌لارین باشینا. اوردا نه قوزیوبلار بیلمک ایسته‌ییردیم. آچانمادیم گئتدیم آچارساز گتیردیم. چوخ چالیشدې آنجاق او قیفیل‌لارین دا تاپا بیلمه‌دی بئله. شاشقین منه باخدې . دئدی دئیه‌سن، بو صاندیق‌لارې آیرې یئردن گتیریب قوزیوبلار بورا. دئدیم أریمیندی، اؤلۆبدۆر ایسته‌ییردیم بونلارې آچام. آچارساز گئدندن سونرا قورخدوم پولیسه دئسین. ماهی‌یه زنگ ووردوم. دئدی تئزلیکده گله‌جک بیزه. اۆچ دؤرد گئجه سونرا صاندیق‌لارې گلیب آپاردیلار. ماهی من‌له قالدې سونرا منه دئدی بیزیم له گلمه‌لیسن. خیالدا إتمیردیم بیر گۆن شاهین اوچاغې‌لا بیر یئره گئدم. دئدی دۆشۆندۆک صاندیق‌لارې سنین آدیوا گؤندەرک. دئدی من‌له فرزام و قارداشیوپن آدې اورتادا اولماسین.

س: فرزام همان آجوداندې‌مې؟

ج: بلی قوربان.

س: سیز أصلن صاندیق‌لاردا نه اولدوغونو تخمین إتمه‌دینیزمی؟

ج: یوخ قوربان. دۆشۆنۆردۆم صاندیق‌لار جواهیرات‌لا دولودور. بیر کره ده ماهی‌دان سوردوم. دئدی منیم او قدر جواهیراتیمې وار؟ سلطنتین بۆتۆن جواهیرلری ده بو ایکی صاندیقدان آزدې. دئدی من جواهیراتیمین هامیسینې ایراندان چیخارتمیشام. او گئجه ده گؤرستدی قالان سۆن جواهیرلرینی قویموشدو کیفینه. ماشینداا اوتوراندا کیف ألینده یدی همان کیف‌له بیزی توتان آغانین باشینا ووردو. هله ده اینانمیرام ماهی او قدر آدامین ایچیندن قاچا بیلیب‌دیر.!

س: او صاندیق‌لار سندلرله دولو اولدوغونو سانمیرسیزمې؟

ج: منیم خبریم یوخ قوربان. واللاه بیلمیرم. تکجه بونو بیلیرم اؤلار جواهیرات اؤلسایدې منیم إویمه گتیرمزدیلر. صاندېق‌لار چوخ یئکه‌یدی آچماق اؤلموردو. گتیردیغیم آچارساز چوخ ماهیریدی. بیر یؤل یانمایان صاندېغېمېن شیفره‌سینی اونوتموشدوم. گئتدیم همان آچارسازې گتیردیم. بئش دیقه‌ده آچدې. آچارساز او ایکی صاندېغې آچماغا بیر ساعات تر تؤکدؤ، آنجاق بیر پیچ گوشتونو بیر یئره بتددینمه‌دی بئله. دئدی دئیه‌سن صاندېق‌لارې ایچه‌ریدن جوشلاېپلار. دئدی بیر یؤل قالېر. صاندېق‌لارې پاتلاداق. من وحشت إتدیم آچارساز گئتدې ماهی‌یا زنگ ووردوم گلیب صاندېق‌لارې آپارسېن.

س: ایندی بئله دؤشؤنؤرسؤز صاندېق‌لارې شاهېن اؤچاغېنا قؤیوب ایراندان چېخاردېبلارمې؟

ج: بلی قوربان. شاه مراکشه گئدیردی. صاندېق‌لارې دا مراکشده بیر آدرئسه یؤللادېلار و چؤن شاهېن گئدن گئجه‌سی گلیب صاندېق‌لارې آپاردېلار، یقین قؤیوبلار شاهېن اوچاغېنا.

س: سیزین‌له او صاندېق و یا باشقا صاندېق‌لار حاقدا و یاخود بیر آز دستگاه‌لارا گؤره أصلن دانېشېلمادې‌مې؟

ج:أصلن. اؤلاری اؤنجه‌دن بیر یئرده گؤرمه‌میشدیم. باشقا صاندېقداندا خبریم یوخدو. هئچ بیر دستگاه دا گؤرمه‌میشم.

س: قارداشېنېز حاقدا هر نه بیلیرسینیز یازېن.

ج: قارداشېمې تیمسار ساواکا آپاردې. ساواکدا گلیشدی.تیمسار اؤنا یاردېم إدیردی آنجاق او همشه تیمسار دان آجېغې گلردی. کیچیک باجېم تهمینه ده تیمسار دان آجېغې گلردی.

س: نییه؟

ج: قارداشېمې بیلمیرم. آنجاق تیمسار باجېمېن دؤستوتو اؤلدؤردؤ. باجېم تیمسارې باغېشلامادې. سؤنرالار باجېم اوغلونو دا گؤتۆرۆب گئتدی.

س: قارداشېزدان دئییین.

ج: قارداشېم بیر آمریکالې ضابیطله تانېش اؤلدو.

س: کیم؟

ج: همان بیلتمور.

س: یانې قېزېنېزېن آتاسې‌مې.

ج: بلى. بيلتمور إله ايش گؤردۆ قارداشيمي آمريكايا يۆللادىلار. نئچه ايل آمريكادا قالدى. قايىدىب أولىر تبريزده قالمادى. دئييردىلر دۆكتۆر اۆلوبدور، آنجاق كيمسه بيلميردى نمەنه ده دۆكتۆر اۆلوبدو. تيمسارين يانيندا دئيەنده هوشنگ دۆكتۆر اۆلوب، گۆلۆردۆ. سۆنرالار قارداشيم ايكى اۆچ آيدان بير تبريزه گلىردى. تيمسار، والى قارداشيم، اۆردو كاماندئرى و بير ايكى باشقا آدام بيزيم إوده جلسه قۆيوردولار. من حيس إديردىم قارداشيم اۆنملى بيرىسى اۆلوبدو. بعضن گؤرۆردۆم تيمسار اۆندان چكينيردى بئله و بعضن تيمسار قارداشيمين بويوردوقلارينى ايجرا إديردى. آما من ايشلرىندن باش تاپا بيلميردىم. سۆنرا قارداشيم اۆلدو يونيۆرسيتەنين ياردىمچىسى. سۆنرا باشكانلارين بيرىنين معاوينى اۆلدو. سۆنرا ئئنه گئتدى آمريكايا. قايىتدىغيندا اۆزل بير ايشى يۆخودو. تكجه بيليردىم فرزامين دۆستودور، همان ماهىنين يۆلداشى آجودان. ماهى اۆزۆ ده قارداشيملا چۆخ ياخين دۆستويدو. بعضن منه دئييردى داداشين چۆخ بۆيۆك آدام اۆلوب دربارىدا دا ألى وار. آنجاق من هئچ واخت بيلمەديم قارداشيم نەچيدى.

س: سيز بعضى قۆناقلىق‌لاردا قارداشين‌لا ايشتيراك إتميرديزمى؟

ج: قارداشيم تهراندا ياشايىردى. منله تيمسار تبريزده. تيمسارين اۆلۆمۆندن سۆنرا تبريزده قالا بيلمەديم تهرانا گلديم.

س: هانسى ايلده تهرانا گلدينيز؟

ج: أللىدۆرد، أللىبئشده.

س: او ايلدن سۆنرا قۆناقلىق‌لاردا قارداشيزلا ايشتيراك إديردىزمى؟

ج: بعضن ايشتراك إديردىم. آنجاق جيددى يۆخ.

س: سيز ژئنرال جابلۆنئسكى آدىندا بيرينى تانيرسيزمى؟

ج: ژئنرال نمەنه؟

س: ژئنرال ويليام جابلونئسكى. آمريكالىدير. أصلن لهستانلىدير.

ج: آغا من هارا آمريكالى ژئنرال هارا؟

س: خانيم چالىشين گرچەگى يازين. گرچكلرى دانماق اۆلماز.

ج" من حقيقتى يازيرام. بو ژئنئرالين آدى قولاغيما دگمەيىبدير. نەدن من بير آمريكالى ژئنرالى تانيمالىيام؟

س: سيز يالان دئييرسيز خانيم. بيزيم أليميزدەكى سندلر گؤرسەدير سيز بو آمريكالى ژئنرالى تانيرسيز.

ج: من قوللوغونوزا هر زادي عرض إتميشم. نييه بير آمريكالي ژئنرال حاقپندا يالان دئييم. سيزه دئميشم من سوچلويام. نييه اينانمپرسپنپز؟
س: سببی بودور کی بیز دقیق بیلیریک سیز هفته ده بیر دفعه إوینیزی ژئنرال چابلونئسکی، یاخپن‌لاري و قارداشپنیزپن ایختیارپندا قویوردوز. هفته ده بیر گؤن دوشنبه گؤن‌لری.
ج: بو یالان‌دپر. من جابلونئسکی آدپندا کیمسه‌نی تانپمپرام. دوشنبه گؤن‌لری من إوده اوْلموردوم. دوشنبه گؤن‌لری صبح ساعات اوْندان گئجه یاري‌سپناجان ماهی‌نین إویندەیدیم. نه‌جؤر اوْلاسپدي من إویمی آمریکالي ژئنرال و یاخپن‌لاري‌نپن ایختیارپندا قویام. من‌له کؤلفتیم هر هفته دوشنبه‌لر، من ایراندان یا تهراندان إشیگه اوْلدوغوم گؤن‌لردن باشقا، ماهی‌گیله گئدیردیک. ماهی‌نین دوشنبه‌لر قوناغي اوْلوردو. بیر آز ایرانلي بیر آز خاریجی، اؤنملی آدام‌لار. فرزامپن آدام‌لاري. نئچه دنه ده تیمسار گلیردیلر. بیر دفعه ده آمریکانپن خاریجی ایش‌لر باخاني گلدی ایراندا اوْلاندا. آنجاق من إویمی کیمسه‌نین ایختیارپندا قویمامپشام.
س: بو شکیل‌لره باخپن. سیزین شکلینیزدی. بیر قوناق‌لپقداسپز. بیز قوناق‌لپغپن یئرینی بیله‌ریک. آنجاق ایسته‌ییریک سیز دئیه‌سینیز.
ج: بو آدام بیلدی. فرزام ماهی و قارداشپمپن دوستو. بو آدام منیم إویمه گلمه‌ییب. من اونا قوللوق إتمه‌میشم. بو شکیل‌لر ماهی‌نین قوناق‌لپق‌لاري نپن بیرینده سالپنپب. بیر گئجه ماهی گیلده قادپن آز ایدي. ماهی میز باشپندا بیر هن بیر یوخ خانپم قویاردي. فرق ده إتمزدی کیم کیمین یانپندا اوْتورسون. منی ده قویدو بو کیشی‌نین یانپنا. چوخ تئز من‌له صمیمی اوْلدو. بیلیرسیزدا آمریکالي‌لار نه‌جؤردؤلر. شکیل میز باشپندا سالپنپبدي.
س: سیز بو بیل حاقدا داها نه‌لر بیلیرسینیز؟
ج: اینانپن هئچ زاد آغا.
س: پس قویون بیر آز آچپقلادپم. بیل اینگلیسجه ده " ویلیام" پن قپسالمپشدي. بو آدام ژئنرال ویلیام جابلونئسکی، دؤنیانپن أن بؤیؤک سیلاح دلال‌لارپندادي. سیز بو آدامپن یانپندا نئینیردینیز خانپم؟
ج: من بونو تکجه او گئجه گؤردؤم. هامي اونا دئییردی:" بیل" منیم ده یادپمدا قالدي آدي بیلدی. آنجاق من هئچ واخت اونا إویمده قوللوق

إتمەميشم. بيل اۆ آمريكالي ژئنرال‌دېرسا، منيم خبريم اۆلمايېب اينانېن آغا.
س: نەجۆر اۆلار هر هفته دوشنبه إوينيزى بعضى آدام‌لارا وئرەسينيز، آنجاق اۆزۆنۆزۆن خبريز اۆلماسېن؟
ج: واللاه، پئيغمبر حاققي، ايمام حاققي قېزېمېن جانېنا آند اۆلسون، أريمين روحو حاققي منيم بو جريان‌لاردان خبريم يۆخودور. بلكه ده بير آرخا پيلان‌لاري وارېمېش. بلكه قارداشېم إوين آچارلارېنې گۆتورۆب وئريب چېخاردېبلار. محله ده چۆخو بيليردى هوشنگ منيم قارداشېمدي من اۆلمايياندا إوه آدام گتيره بيلر. سيز مندن ايستەديز صداقت‌له هر شئيى دئييم. من سوچلو اۆلدوغومو بيليرم نەدن بو قۆنونو دانېم كي؟ من دئييرم بو ماجرادان روحومون دا خبرى يۆخودور. هله ده اينانمېرام بيل و باشقا آدام‌لار منيم إويمه آددېم قۆيوبلار.
س: اۆ دوشنبه گۆن‌لرى، ماهى سيزى ترک إديردى هئچ؟ بير باهانايلا إودن چېخېب آيرې ايش دالېنجا گئتسين‌مى؟
ج ماهى منه دئييردى من اۆندان داها ياخشې قۆناق‌ليغېن وسايلين حاضېر إده بيليرم. بو سببه هر شئيى منه تاپېشېرېردې. بعضن نئچه ساعات ايشى اۆلوردو. گئديردى گۆن باتاندا قايېدېردې. من ميزى دۆشۆيۆب هر شئيى حاضېر إديردىم.
س: عزيز خانېم، دوشنبه گۆن‌لرى سيزين إوينيزده، شاه گئتمەدن ايكى اۆچ هفته‌يەجن، دۆنيانېن أن بۆيۆک جاسوس‌لارې، بو ژئنرال جابلونئسكى‌له، بۆيۆک أسلحه دلالي، جلسەلرى اۆلوردو، پيلان حاضېرلايېردېلار. گئچن‌لرده بونلار ايستەييرديلر خالقېن حركتى‌نين قاباغېنې آلسېنلار. خالقي قېرماق پيلاني سيزين إوينيزدن گليب إشيگه. يا سيزين يۆخلوغونوزدان ايستفاده اۆلونوب و ياخود سيزين قۆنودان خبرينيز واردې بيزه دئميرسينيز.
ج: اينانېن من شاشېرمېشام. آخې نەجۆر اۆلار بونلار منيم إويمدن ايستيفاده إدەلر و من آنلامېيام؟
س: بونا گۆره كى بيلسەيدينيزسه، ماراقلاناردېز. ماجرادان بيلگى‌لر آلاردېنېز و بوگۆن اۆنلارې بيزه دئيردينيز. سيزى خبرسيز قۆيوبلار كى بيز خبرسيز اۆلاق. چۆن بو إحتيمالي بيليرديلر مۆمكۆندۆر اۆزلرى ده قاچسالار، سيزين كيمى‌لرى بيزيم أليميزه دۆشەجک‌ديز.

ج: منیم بو قونودان خبریم یوخودو و یوخدور. سیز سؤزۆمه اینانیپن .
س: نه تک ژئنرال جابلونئسکی، آمریکانپن سفیری بئله او دوشنبه گؤن‌لری سیزه گئت گل إدیردی. یئر اۆزۆنده سیز إتمه‌ین بیر گؤناه قالپر سا، او دا جاسوس‌لارپن سیزین إوینیزدن ایستفاده إتمه‌سی‌دیر.
ج: من سوچلویام. منی اؤلدۆرۆن، سوچلویام. آنجاق بو قونودا سوچسوزام. روحوموندا بو ماجرادان خبری یوخودو. ماهی‌لا قارداشیم منه حوققا ووروبلار.
س: تیمسارپن قاتیلی حاقدا ایضاحات وئرین.
ج: من تیمسارپن قاتیلی کیم اولدوغونو بیلمه‌دیم. منه بو حاقدا بیر شئی دئییلمه‌دی. منه دئدیلر تیمساري اؤلدۆرنده لۆتۆیموش. دئییردیلر قاتیلی اون‌یئددی –اون‌سککیز یاشیندا بیر جاواندي. سونرا دئدیلر تیمسار شاهپن أمری‌له اؤلدۆرۆلدۆ.
س: و سیز ده اینانديپنیزمي تیمسار شاهپن أمری‌له اؤلۆبدۆرمۆ؟
ج: دئدی- قوزدو چوخودور. بعضی‌سی دئییردیلر بس من اؤزۆم سؤز چیخاردیرام.
س: بیز بیلیریک تیمسار شاهپن أمری‌له اؤلمه‌یی‌بدی. بونا گؤره بیر سند یوخدور. اولان‌لار دا گؤرۆستمیر شاه بیر تیمسارپن اؤلۆم فرمانیني وئریب‌دیر. تیمسار اؤلنده لۆتۆدۆر. قاتیلین اون‌یئددی- اون‌سککیز یاشیندا بیر جاوان اولدوغونا چوخو شۆبهه إدیب‌دیر. تیمسارپن دۆسیاسیندا دا بو شۆبهه گؤرۆنۆر. بیلمک ایسته‌ییریک کیم تیمساري اؤلدۆره بیلردی.
ج: سؤن گؤن‌لرده قیزیم تیمسارپن قانیپنا سوسامیشدي. دئییردی ألیم چاتسا اؤلدۆررم. آنجاق قیزیم لندنده‌یدی. من قارداشیما دئدیم. دئدی هئچ اؤلاسي دَگیل سوسن تیمسارپن قاتیلی اولسون. دئدی: اونون بو ایشه گؤجلۆ نه‌دن‌لری یوخدور.
س: باجیپنیز نئجه؟
ج: باجیمپن نه‌دنی وارپیدي. اۆچ دؤرد کره تیمساري اؤلدۆرمه‌گه چالیشدي، حتتا بیر یؤل یاخلاشیق اون‌یئددی –اون‌سککیز ایل اؤنجه، تۆفنگ‌له تیمساري هدفه آلدي، آنجاق اؤلدۆره بیلمه‌دی. بیلتمور موداخیله إتدی. سونرا باجیم، اوغلونو دا گؤتۆرۆب گئتدی. باجیمپن نه‌دنی وارپیدي گؤجۆ یوخودو.

س: بلكه سۇنرا بو ايشى گۇرمەگە گۆجلەنيبدى.
ج: بيلميرم.
س: او اۇنيئددى اۇنسككيز ياشىندايا گۇره. گۇرۇنۇردۇ او جاوان ايكى اۆچ ياش بۇيۇگۆدۇر.
ج: من گۇرمەميشديم.
س: باجېنېز تيمساري اۇلدۇرمەيبسه، اوغلو نئجه؟
ج: من باجېمېن اوغلونو اۆچ ياشىندان سۇنرا گۇرمەديم. اۇنون نەدنلرينددن بير سۇز دئيه بيلمەرم.
س: آتاسېنې تيمسار اۇلدۇرمۇشدۇ. إله دَگيلمى؟ سۇنرا دئييردىلر ناصيرين آتاسې، بيرينجى ناصير، اوغلونون اۇلۆمۆ سببدن اينتيحار إديبدير. بونلار نەدن دئييرلر مى؟ هلەليک گئچک. آنجاق سيزدن باشقا سۇروم دا واردې. بيلمک ايستەييرم تيمسار شادان عۇمرۇنۇن سۇن ايللرينده كيملرله گئت گل إديردى.
ج: تيمسار ظاهيرين قۇرويوردو. گئچميش ايشلرى دگيشمەميشدى. آنجاق قرارسېز ايدې. قېزېمې گۇرمک ايستەييردى، آنجاق قېزېم اۇنو گۇرمک ايستەميردى. دفعەلرجه سېنېق سالخاق اينگليسجەسىله، آمريكايا مكتوب يازدې، تهرانېن مستشارې و آمريكانېن ديفاع باخانلېغې واسيطەسىله، آمريكالې بيلتمورا. آنجاق مكتوبلار آچيلمامېش قايېتدې. اۆرەگى ايستەييردى منله بيلتمور و قېزېمې بير يئره يېغېب دانېشسېن. بيلتموردان إله دانېشېردې سانكې دامادې ايدى. إله بيل من تيمسارېن قېزې ايديم بيلتمور دامادې و سوسن نوەسيدى. بيزه عايلەم دئييردى. بيلتمورو دا عايلەدن حساب إديردى. داها منله ايشى يۇخودور. دئييردى بيزيم يئنى قانا إحتياجېمېز وار. چۇخ واخت بيلتموردان يئنى قان عونواندا ياد إديردى. جاوان آمريكالېلارې إوه گتيريردى. بونلار بيلتمورون يئرينده‌يديلر و اۇنون كيمى جاوان قانلارې واربيدې. اوزون مكتوبلاردا قېزېما يازېردې مۇطلق ايرانا گلسين. قۇرخوردو قېزېم بير ايرانلې جاوانا عاشيق اۇلسون. ايرانلې و يا اوروپالې كيشىله إۇلنسين. بئله بير سۇنوچا چاتمېشدې بشريتين گلەجەگى آمريكادادې. باغېشلايېن منه دئييردى ياشلانماسايدېن سنه باشقا بير بيلتمور تاپاردېم. دئييردى بير ديشى آتېن اۇلسا، طۇيلەيه داشقا آتې گتيررسنمى يۇخسا تربيت اۇلموش عرب آتېنې؟ باغېشلايېن منه

دئییردی ایران قادینی طؤلەدەکی دیشی آتدی، ایرانلیدان حامیله اوزلسا، إله بیل داشقا آتیندان حامیله اوزلوبدی آما آمریکالیدان حامیله اوزلسا، عرب آتیندان حامیله اوزلوبدور. باغیشلایین تیمسار دئییردی اؤزۆ ده بیلتموردان حامیلەدی. ألینی قویوردو قارنینا سوزنرا قویوردو باشینا، دئییردی بعضیلری بوردا حامیله اوزلار، بعضیلری ده بوردا. سوزنرا قیزیما تأسۆف إدیردی کی ایرانا گلیب واختیندا بو آمریکالیلارین بیری له إولنمیر. ایکی اۆچ آی قیزیما پول یوللامادی. دئییردی یاشاییشین چتینلیگی سبب اوزلار قایيدیب اوزون نزاد فلسفەسیله تانیش اوزلماغا مجبور إدر، نورمال آمریکالیلاردان خوشو گلمیردی. یونیوئرسیتەده و یا موختلیف شیرکتلرده ایشلەیینلردن. اوزلاری آدام حساب إتمیردی. دئییردی هر مملکتین أن یاخشی آدامی، ایستر ایستەمز اوزدویا گیررلر و یاخود اوزدو اوزلاردان یاخشی آدام دۆزلدر.اؤزۆنۆ نومومه بیلیردی. اوجا آینا اؤنۆنده دورارديتۆکسۆز اۆزۆنه ألین چکردی، تۆپال آیاغینی ترپەدیب دئییردی آدام یانی اوزدو آدامی. دئییردی آلمان آمریکادان مغلوب اوزلاندان سوزنرا، اوروپا داها درده دگمز. فقط آمریکا، فقط آمریکا اوزدوسو. سوزنرا یوموروغونی قالدیریب دووارا ووروب دئییردی بو قیز نییه بو قدر إششکدی؟ نییه ایرانا گلمیر تویونو توتام؟ باغیشلایین دئییردی اؤزۆم أل ألە وئردیرم. حیرصلی اوزلمایاندا زنگ ووروردو" جوان" کرخاناسینا یا بازاردا بیر فرش ساتانا، أمر إدیردی بیر جۆت تبریزین أعلا فرشینی قیراغا قویسونلار سوزنرا فرشلری بیر آز پول، آجیل و ایرانین میللی گئییملریله بیرگه قیزیما یوللاردی. بیر یۆل بیر گنج آمریکالیني چوخ بیندی. دئدی سوسن بونو رد إده بیلمز، آمریکالي قایيدیردي اؤز مملکتینه. اوندان ریجا إتدی لندندن گئچسین و تیمسار آلان فرشی سوسنه آپارسین آمریکالي قبول إتدی. تیمسار دئییردی، اوزنا دئدیم قیزیم اینگیلیسی سنه تانیتدیرا بیلر. سوزنرا بیلیندی قیزیم آمریکالیني قبول إتمەیيب و اوزندان ایستەیيب فرشی طیاره مئیدانینیندا أمانتلر بؤلۆمۆنه وئریب، برگەسینی اوزنا یوللاسین، سوزنرا اؤزۆ گئدیب فرشی آلسین.

س: آمریکالیلارلا قیاسدا، عادی آدملارلا علاقەسی نەجۆرۆیدۆ؟

ج: تیمسارین عادی آدملاردان نیفرت إدردی.ضابیطلردن ده آجیغی گلردی. ایکی اۆچ دفعه جانینا قصد إتدیلر، دئدی بو آدملار منی بۆله

اؤلدۇرنميرلر. ايچلريندن دۇغرو دۇزگۈن بير تير آتاندا تاپيلمېر. اۇردو پالتارلارېن أيگنينه گئييردى، بعضن اۇ آياغيېلا ساعاتلارجا يۇرۇيۇردى، جانېني قصد إتمكلردن قورتولاندا، بو سۇنوچا چاتېردې، خالق آخماقدېلار، نئچه آددېملارېن دا يۇل گئدن دۇشمنلرينده اؤلدۇره بيلميرلر بئله. دئييردى منى اؤلدۇره بيلمەمكلرى گؤرسەتير، ايران ميللتى خاديمديلر. اۇنا دئيەنده كى، همن بو خالق سنين سئويملى آمريكالېلارېندان نئچه سينى اؤلدۇرۇبلر، دئييردى اۇ قتللرده آمريكالېلارېن اۇز أللرى وار، ايرانلې آمريكالېنې اؤلدۇرمەگه قادير دَگيل. يقين آمريكالېلاردان بير گوروپ اۇ بيرى گوروپلا ايختيلافې وار، نتيجەسى بير ايكى آمريكالې جنازەسىدير. من اۇ قوردون داستانېنې اۇنا تعريف إديردېم، نئچه ايل اۇنجه تبريز أردبيل يۇلوندا بير آمريكالېنې اؤلدۇرن قوردون داستانېنې. دئييردى بو گرچک بير داستان دَگيل، أفسانەدى، خالق اۇز باشارېسېزلېقلارېنې جوبران إتسينلر دئيه بو أفسانەنى دۇزلديبلر. اۇنا دئييردېم هر حالدا اۇ آمريكالېنې قورد اؤلدۇرۇب دا دَگيلمى؟ دئييردى، إله دئييرلر آنجاق من اينانمېرام. دئييردېم أردبيل پاديگانېندا بير آمريكالې دا اؤلدۇرۇلدۇ، إله دَگيلمى؟ و ايندى ده باشقا آمريكالېلارې دا اؤلدۇرۇلر. بونلارې ايلدېرېم چالمېركې! بوآدملارې باشقالارې اؤلدۇرۇرلر. نئچه يۇل دا سنى اؤلدۇرمەگه جهد إديبلر! دئييردى نييه اؤلدۇرنمەديلر؟ دئييردېم بلكه سنه اويارې وئرمک ايستەييردېلر، ايستەييردېلر سن، گؤردۇگۈن ايشلردن أل گؤتۇرەسن، گؤتۇرمزسن اۇندا اؤلدۇرلر.

س: ياخشې، ايشلرېندن أل گؤتۇردۇ يۇخسا يۇخ. سيزجه تيمسار تۇبه إتدىمى؟

ج: من دقيق بيلميرم تيمسار تۇبه إتدى يا يۇخ. آنجاق عۇمرۇنۇن سۇنلارېندا ايكى ايلگينج ماجرا اۇز وئردى. آمريكالېلارلا علاقەسينى قۇرويوب و گئجه گۇندۇز زيندانېلارېن شيكنجەسينده ايشتراک إتديگى حالدا، و قارداشېم و والى و كاماندالارلا موختليف جلسەلرى اۇلماغېنا رغمن باشقا جلسەلرده قۇروردو. تيمسار درويش اۇلدو. بير آز عاريف و درويشلردن اۇز دورەسينه تۇپلادې. إشيتمەديگيميز سۇزلر دئييردى. بو آدملارېن بعضىسىله، مكەيه گئتدى. قايېتدېغېندا شهر قيامتىيدى. قضادان جانېنا قصد اۇلانلاردان بيرى ده بو زامان اۇز وئردى،

شولوقلوقدا. تبریزین شاعیرلری‌نین بیری تیمسارین باشیندان بلا دفع اولماسینا، شئعر دئدی. تیمسار اونا جاواب یازدی. بیردن بیره شاعیر اوزلدو. صؤبح دوروب چیخیردی إشیگه. شهربانیدا، والی‌لیکده، یاخود ساواکدا و شئعر شاعیرلر جلسه‌لرینده. اوزلوردو. گؤن‌باتان چاغ‌لاری پنجره آرخاسیندا اوتوروب حیطه زیللەنه‌رک شئعر اوخویاردی. بیزیم هامیمیز، تیمسار شاعیر اوزلوبدور دئیه گؤلردیک، یانی أعیان أشراف خانیم‌لاری. بعضی عجیب غریب آدام‌لار، إوه گلیردیلر. کؤلتور و اینجه‌صنعت ایداره‌سی أدبی جلسه‌لرینه تیمساری دعوت إدیردی. تیمسار إوده مثنوی جلسه‌لری قوردو. یونیوئرسیته اوستادلارینداندا بو جلسه‌یه دعوت إدیردی.

س: تیمسار بو زامان‌لار آمریکالی‌لار حاقدا سؤزلرینی یئنه تیکرار إدیرمی؟

ج: تیمسارین بعضی شئعرلری من تانییان آدام‌لارین حاقیندایدی. اؤزؤ ده تانییردی آنجاق خالق تانیمیردی. شئعرلری‌نین أصلی شخصیت‌لری‌نین هامی‌سی آمریکالی ایدی. هامی‌سی بیلتمورا بنزه‌ییردیلر. تیمسار اونلارا اوزلان آلوولو عاشیقیندان دانیشیردی. بلکه ده گؤلمه‌لیدی آنجاق بو شئعرلرده تیمسار اؤزؤنؤ آمریکالی‌لارین خانیمی یئرینده قویوردو.سونرا تیمسار أمکلی اوزلدو. أمکلی إتدیکلری‌نین سببی بیلینمه‌دی، چؤن هله ایشله‌مه‌گه گؤجؤ وار ایدی. بیری دئییردی قیسقانج‌لیقدان‌دیر،او بیری دئییردی بوندان داها یاخشی ایش وئریله‌جک‌دیر. بیری دئییردی تئزلیکده تیمسار اوروپایی مملکندلرینده سفیر اوزلاجاق دیر . آنجاق تیمسار، سحردن آخشاما حووض و باغچانین قاباغیندا کی پیللەلرین اؤستونده اوتوروب شئعرلرینی پیچیلدایاردی. بعضن شاعیر و درویش‌لردن بعضی‌سی بیزه گلیردیلر. من تیریاک بساط‌لارین آچاردیم، هامی‌سی اوتوروب تیریاک چکردیلر، شئعرلرینی هیجان‌لا اوخویاردیلار، حافیظ فالی توتاردیلار، دورداردیلار حلقه ووروب اوینادیلار. او زامان اوزا وحشی حئیوان‌لار باغچاسی اوزلاردی.

بیر گؤن ایلگینج بیر اوزلای اوزلدو. من منقل‌لرینی یئنی حاضیرلامیشدیم، بیردن اونلار اوتوران بؤیؤک سالوندان غریبه سس‌لر إشیتدیم. تیمسارین سسی‌یدی دالبادال سؤیؤش وئریردی. گؤجلؤ اوزلدوغو ایلک

ايللره تای اوڵموشدو. گوماشتەلر كۆلفتلر ده منيم آرخامجا گلديلر. سالۇنا چاتاندا گۆلله سسی قالخدي. من اوتاغا گيرديم گؤردۆم تيمسار ألينده توفتگ دوروب، شاعيرلر، عاريفلر و درويشلرين هامېسي اؤنۆنده يئره اوزانېبلار. تيمسار قېشقېرېردي: سجده إدين آناسي...!" بدبختلرين هامېسي سجده إتميشديلر، باشلارېني فرشين اۆستۆنه قۇيموشدولار. تيرياک، عاراق و كؤمۆر قۇخوسويلا سيقار قۇخوسو سالۇنو دۇلدورموشدو. سۇنرا تيمسار باغېردي:" قالخېن آياغا!" او بدبختلر قۇجالي-جاوانلي آتېلدېلار اۆسته، خبردار دوردولار. سۇنرا تيمسار قېشقېردي:" جهنم اۇلون !" يازېق‌لار، بۇركلرينی گؤتۆرمه دن، باشماق‌لارېني گئيمەميش آرخالارېنا باخمادان، قاچدېلار.اوندان سۇنرا تيمسار آلتي آی يۇخ اوڵدو، نهايت منی چاغېرېب جنازەسينی گؤرستديلر.

س: او آلتي آيدا اوندان خبرينيز يۇخودومو؟

ج: يۇخ قوربان، آنجاق بير تخمين‌لر إديردیم.

س: نەجۆر تخمين‌لر؟

ج: بير گۆن صۆبح دوروب اوردو پالتارلارېني گئيدی. اۆچ دنه تۆفنگ بير آز فيشنگ گؤتۆرۆب قۇيدو جيپه، نئچه دست اوردو پالتاري دا گؤتۆردۆ، آت پالتارېلا بيرگه سفره و يا اوۋه گئدنده گؤتۆردۆغۆ چمدانا قۇيدو. بئله گؤرۆنۆردۆ ايكی اۆچ آی‌لېق سفره گئديری. قارشېسېندا دوردوم، دئديم، أن آزي تبريز پاديگانيندان بير سۆرۆجۆ ايستەسين، آنجاق قبول إتمەدی و يۇللانېب گئتدی. من اؤزۆم ده اۇنون نه إتديگيني بئله بيلميرديم. بئله دۆشۆنۆردۆم گئتمەسی، پيلله اۆستۆنده اوتوروب حووضا باغچايا باخمادان داها ياخشېدي. بير گۆن، يئددی سككيز ايل اؤنجه بيز ده ايشلەين گوماشتەنين آتا -آناسي گلدی بيزه. آغلاېيب سېزلاېيردېلار. بللی اوڵدو اوغلونو گۆلله‌يله ووروبلار. اوغلان ماراغادا بير تۆكاندا ايشلەييرميش. اوغلان‌لاري‌نېن قاتيليني، تيمسار تاپسېن دئيه بيزه گلميشديلر. اونلارا دئديم تيمسار اوۋا گئديب‌دير، گلسه دئيرم و ياردېم ايستەرم. دوروب گئتديلر. اۆچ آيدان سۇنرا، اطلاعات يا كيهان‌يدي بيلمەديم، آذربايجان حاقېندا بير مقاله چاپ إتميشدی. آذربايجانېن كندلرينده بئش آلتي نفر بيردن بيره گۆلله‌لنميشديلر. بلكه ده

بو مقاله‌نی تصادۆفن بیر قزئت یا گۆنده‌لیکده اوخوسایدیم دیقت إتمزدیم. آنجاق سۆرون بویودو، مقاله‌نی جېرېب پُست‌لا بیزیم إوین آدرئسینه گؤندرمیشدیلر. یۆللویانین آدرئسی پاکاتین اۆستۆنده یۆخودور. آنجاق بیزیم إوین آدرئسینی‌نین خطی تانېش گلیردی. بللیدی گۆنده‌لیگی یۆللویان آدام خطینی دگیشمه‌گه چالېشمېشدې، آنجاق آلېنمامېشدې و یا بلکه اۆزۆ ایسته‌ییردی مکتوبو آلان، گؤنده‌ره‌نی تانېسېن. مقاله‌نی اوخودوم. اۆلدۆرۆلن‌لرین تک به تکین بیر بیری‌نین آلتېندا یازدېم. هامې‌سې بیزیم أسکی گوماشته‌لریمیزدن ایدی. سۆنرا مکتوبون خطینی تیمسارېن خطی‌له قیاس إتدیم. داها شۆبهه یۆخدو مکتوبدا اۆلان عونوانین یازانې تیمسارېیدې. خطینی دگیشمه‌گه چالېشمېشدې. بلکه بیر باشقاسې بو خطی تیمسارېن خطی‌له قیاس إتسه‌یدی، بنزه‌ریشی آنلامازدې. من آنلادېم آنجاق. آذربایجان کندلرینده اۆز وئرن قتل‌لر وحشت یاراتمېشدې اۆزل‌لیک‌له کندلی‌لرده. شهربانی رییسیندن واخت آلېب گؤروشدۆم. اۆنا دئدیم تیمسار زنجانېن کندلری‌نین هنده‌ورینده اۆولاماقدا گؤرۆنوبدۆر. منه دئدی بو اۆولامالار تیمسارېن أمکلی دئورانېندا یاخشې روانی درماندې. شهربانی رییسی تیمسارېن شاعیرلر و درویش‌لرین اۆزۆنه سیلاح چکمک ماجراسېنې إشیتمیشدی. منه تعریفله‌ینده گۆلۆردۆ. دئدیم تیمسار یالقېزدې، مۆمکۆندۆ باشېنا بلا گتیرسین. او دئدی نیگاران اۆلمایېم تئزلیکده تیمسار تبریزده یا آیرې یئردن چېخار و اۆزۆ من‌له تماس توتار.

س: سیز شهربانی رییسینه او گوماشته‌نین آتا –آناسې‌یلا گؤرۆشۆزۆ، او گۆنده‌لیگین مقاله‌سینی و بو کی اۆلن‌لرین هامې‌سې سیزین أسکی گوماشته‌لریندن‌دیر، بیر سۆز دئمه‌دیگینیزمی؟

ج: یۆخ قوربان. دانېشانمازدېم. بیرینجی بو کی اینانمېردېم تیمسار بو شکیلده آدام اۆلدۆرسۆن. سانمېرام شهربانی رییسی ده إشیتسه‌یدی اینانارډې. ایکینجی تیمسارېن آبېرې گئتمه‌سیندن قۆرخوردوم. آنجاق تیمسار و یاشایېشېمېزدا اۆز وئرن ماجرالارې دۆشۆندۆگۆمده بو سۆنوچا چاتېردېم بو کز تیمسار آدام شیکارېنا گئدیب‌دیر دئیه‌سن. دفعه‌لرجه منه دئمیشدی گوماشته‌لر بیزیم آبرېمېزې آپاراجاقلار. دئمیشدی قېزېمیزېن دا آبرېسېنې آپارارلار. همشه جۆرمۆن بلگه‌سینی یۆخ إتمه‌لیدیلر. تیمسار ایکی اۆچ آیدان بیر، بیر آز کاغاذ گتیریردی

إوه، ساعاتلارجا اوتوروب اونلاري اوخويوب اونلاردان بير آزېنې آيېراردې، سونرا گوماشتەلرين باشېنې أكردى. نفت پوتدوغونو گۆتۆرۆب آيېردېغې كاغاذلارېن اۆستونه تۆكۆب اوتلاردې. بئلەليكله خيالېنې راحات إديردى. دفعەلرجه منه دئييردى جۆرم بلگەلرينى يۆخ إتمەليسن يۆخسا اونلار سنى يۆخ إدر. قضادان گۆندەليكده آدې اولان گوماشتەلرين بيرى تيمسارېن جۆرم بلگەسى تک يۆخ اولموشدور. بيرى نفت پوتدوغونو باشېنا تۆكمۆشدۆ يازېق جاوانې اوتلامېشدې. سانكې تيمسار جۆرمۆن بلگەلرينى بير شكلده آرادان آپارېردې. كاغاذ لا آدامېن فرقى يۆخودو.

س: بئلەديرسه، تيمسار نەدن سيزى آردان آپارمادې؟ سيز بۆتۆن اولايلاردا اونونلايدېنېز؟

ج: بيلميرم نييه. بلكه ده، منى ده اؤز جۆرملرينه اورتاق بيليردى. بلكه ده حيس إديردى من گوماشتەلردن دَگيلم. تيمسار گوماشتەلرى آدام يئرينه قويمازدې. بلكه ده دئييردى چۆن من اونون خانېمېيام، ساخېن اونون علئيهينه شهادت وئرمەيەجەگم. بلكه ده منه كاميل إعتيمادې وار بيدې. إعتيراف إتمەلييم او مقالەنى اوخويياندان سونرا تيمسار دان عجيب وحشت إتديم. حتتا دۆشۆنۆردۆم بير گۆن او قاپېنې دۆگۆب إوه گلمک ايسترسه، قاپېنې آچمايام و ياخود إودن قاچام، ايراندان چېخېب لندنده قېزېمېن يانېنا گئدم. سوسنه بير مكتوب يازېب دئديم تئزليكده لندنده گۆرۆشەريک. او ايكى اۆچ هفته سونرا مكتوبون جاوابېنې يازدې. يازمېشدې تئزليكده ايرانا گلەجکدير. آنجاق يئنىدن ايكى هفته سونرا مكتوب يازېب دئميشدى ايرانا گله بيلمەيەجکدير. بو مكتوب أليمه چاتاندا، بيز تيمسارې يئنى باسدېرمېشدېق.

س: ياني دۆشۆنۆرسۆز قېزېنېز مۆمكۆنۆدۆر ايرانا گليب قايېتمېشدې سيز بيلمەدنمى؟

ج: بيلميرم. اۆزۆن سۆره بئله دۆشۆنۆردۆم تيمسارېن قاتيلى سوسندى. چۆن صۆحبت بويودو بير قادېن أللى ده وارېيدې. آنجاق اوردو و عدليه دۆسيانې گۆرمەگه منه ايذين وئرمەديلر.

س: سوسنين قتله نه أنگيزەسى اولا بيلردى؟

ج: گرچک آتاسېنې آختاربردې. آنلامېشدې تيمسار آتاسې دَگيل. بيليردى آتاسې آمريكالېدې. نهايت آنلامېشدې آتاسې بيلتموردو. آنجاق

بیلتمورو تاپماق چتینیدی. قیزیم روحسل بوحران گئچیردیردی. تیمسار دان نیفرت إدیردی. مکتوب‌لارینداا اونو یامانلاییردی.
س: تیمسارین جسدینی تانیماق اوچون سیزی چاغیردیلارمی؟
ج: ایسته‌دیلر. شهربانی رییسی منه زنگ إتدی. اوتاغینا گئدنده، گؤردوم او تبریزین والی‌سی و لشکرین قاماندئری بیر یئرده اوتوروبلار. منی گؤرنده شهربانی رییسی آغلادی. لشکر قاماندئری تیمسارین قتلی‌نین خبرین وئردی. من هوشدان گئتدیم. او گون ایکینتی چاغی اوچاق‌لا گلدیم تهرانا، اوردان شیرازا. جسدی بوزخانایا قویموشدولار. قارداشیم مندن اؤنجه شیرازا گلمیشدی و جسدی گؤرمؤشدو. او ایصرارلی‌یدی من جسدی گؤرمه‌یم. آنجاق بیلمه‌دیم نه‌اؤلدو دئییلر من مؤطلق جسدی گؤرؤب و هؤویتین بیلدیرمه‌لییم. قوزخونجویدو.
س: نمه‌نه قوزخونجویدو؟
ج: جسدی منه گؤرسه‌دن آدام، بوزخانانین مأمورو یا شهربانی مأموروییدو- بیلمه‌دیم کیمیدی- سهو إتدی جسدین اوستونه چکیلن آغ اؤرتوگو، آیاق طرفیندن آچدی. آیاق‌لاری کیچیلمیشدی.اوشاق آیاغی کیمی‌یدی ساپ ساری ایدی. مأمور اؤرتوگو سالدی آیاق‌لارینا و عؤذور ایسته‌دی. من‌له قارداشیم برابریدیک. مأمور جسدی باش آیاق إتدی و اؤرتوگو باش طرفدن آچدی. اوردا دا باش یوخودو. بیر کسیلمیش و قانلی بؤیونویدو. بدن باش‌سیز ایدی. من قیشقیردیم، دلی‌لر کیمی اؤلموشدوم مأمور اؤرتوگو چکدی، باش‌سیز بدنه و دوردو. سهو اؤلماسینی سانیردیم. یقین باش‌سیز بدنی یئرینه قویوب و تیمسارین گرچک جسدینی منه گؤرسه‌درلر. قارداشیم اؤرَک اووودوردو. دالبادال منه دئییردی ساکیت اؤلماغین لازیمدی، اؤزونو أله آل. مأمور دئدی خانیم راحات‌سیز اؤلماغا حاقلیدی، آنجاق بیز ده اؤز گؤره‌ویمیزه عمل إدیریک. بیز ده ایندییه‌جن بئله بیر جسد گؤرمه‌میشیک. خانیمین جؤرأت و شهامتی اؤلسون گرک.مأمور بؤیؤک آدام‌لارین ، تاریخی شخصیت‌لر و قهرمان‌لارین یاشاییش و اؤلؤم‌لریندن بیر شئی‌لر دئییردی. یالنیز بیلیردیم بو سؤزلر تیمسار حاقیندا گؤلونج و ظارافات‌دیر. دئدیم أریمین جسدی‌نین هویتینی تانیماق اوچون من باشینی گؤرمه‌لییم. مأمور اؤرتوگون اورتاسیندان یاپیشیب قالدیردی. ایلک اینانا بیلمیردیم. یانی إله اینانیلماز ایدی کی من داها قوزخمادیم. ماراقلاندیم بیلمک

ايستەييردىم قاتيل نەجۆر بو ايشى گۆرۆبدۆر. بدن اۆرتادان بۆلۆنمۆشدۆ. شاققالانمېش قيسمتلر آيرېدېلار. تكجه سينەسينى اۆستۆندن بۆيون-بۆغازاجان آيرېلمامېشدي. ايكى شاققانېن آراسېندا بير اوزون جېرېق وارېيدي. جسدين باشي قۆيولموشدو ايكى قېچېن آراسېنا ، ياني دۆز قېچلارېن آراسېنا . جسدين ايكى أللرينى كنارلاردان قولاغېن اۆستۆنه قۆيموشدولار.شاققالانمېش بدنى سۆن ضربەيله اۆچ تيكەيه بۆلمک اۆلاردي: باش، ساغ شاققا و سۆل شاققا. گئتديم آياق سمتينه. بۆزخانانېن ايشېغي جسدين آچېق گۆزلرينه دۆشمۆشدۆ. تيمسارېن اۆزۆ ساپ ساري ايدى و دۆداغېنېن اۆستۆنده اۆزۆن بۆغلاري قاپ قارايدي. باش قۆلچاق باشي كيميدى. بللى دَگيلدى نەجۆر بدنى اۆرتادان شاققالاييبلار چۆن تيمسارېن اۆرَک باغېرساقلاري إشيكده دَگيلدى. سانكي بدنى كسيب و يا بۆخجولوياندان سۆنرا، اۆرَک باغېرساقلار إشيگه تۆكۆلمەسين دئيه، آيرېلان بۆلۆملرى يانلاردان بخيەلەيب ياخۆد تيكيبلر هر شاققاني آيري آيري. قۆرخونجويدو. بۆزخانادان قاچدېم.

س: قاتيلى گۆردۆنۆزمۆ؟

ج: يۆخ قوربان، گۆرمەديم.

س: ياني نه؟ نييه قاتيلى گۆرمگ ايستەمەدينيز؟

ج: ايستەديم آنجاق قارداشېم قۆيمادي. دئديلر بير جاوان بو ايشى گۆرۆبدۆر. دئديلر اۆزۆنۆ موعريفى إديب قاچماق ايستەمەيب. قارداشېما دئديم بو ايشين ايچينده بير ايش يۆخدورسا، نەدن قاتيلى گۆرمەگه ايذين وئرميرلر. قارداشېم دئدى اۆزۆوه خاطيردى. أريوين قاتيلينى گۆرمەگين نه لذتى واردي؟ ظاهيرده راضي اۆلماغېما باخمايارق، اۆرەگيم ايستەييردى او جۆرأتده آدامي گۆرم. بو كيمدى تيمساري او گۆنه سالماغا جۆرأت إتميش‌ديرر. سۆنرا جسدى يودولار، باشي قۆيدولار جسدين اۆستۆنه، سيملە باشي بدنه ياپېشدېردېلار. جسدى تاختا تابوتا قۆيدولار. سۆنكو گۆن جسدى تهرانا گتيريب قويلادېق. آنجاق من قاتيلى گۆرمک ايستەييردىم.. اوچاغا مينيب شيرازا قايېتدېم. عدليەيه باش ووردوم قاتيلى گۆرمک ايستەييردىم. ايلک دئديلر قاتيل تهرانا يۆللانېب چۆن مسأله سياسيدى، دئولت ايستەيير بيلسين قاتيل هانسي گوروپدان‌دېر. سۆنرا دئديلر قاتيل، جسد تهرانا يۆللانان سۆنرا

شیراز دا موحاکیمه و إعدام اؤلوبدور. بیر هفته شیراز دا قالدیم. اوردان دفعه‌لرجه سوسنه زنگ ووردوم، یوخودو. او زامان ماهی لندن‌ده‌یدی اون‌لا دانیشدیم دئدی سوسنی ایکی اوچ هفته‌دی گؤرمه‌ییب‌دیر. دئیه‌سن سوسن سفره گئدیب‌دیر. تیمسارین اؤلوم ماجراسینی دئدیم، اینانمیردی. عدلیه‌یه چوخلو موراجیعتیمده دئدیلر قاتیلین بیر آناسی وار إعدامدان اؤنجه اوغلونو نئچه دفعه زینداندا گؤروبدور. دئییردیلر آنا اوغول بیر بیرلرین چوخ سئویردیلر. دئدیلر إعدامدان سونرا قاتیلین جنازه‌سینی آناسینا وئریبلر او دا جنازه‌نی گؤتورؤب شیراز دان گئدیب‌دیر. مین زحمت‌له آنانین آدرئسینی مأمورلاردان چیخارتدیم. آدی منصوره سهرابی‌دی. آدرئسی بندر پهلو ایدی. قاییتدیم تهرانا سونکو گؤن گئتدیم بندر پهلوییه. چادیرا آپارمیشدیم اؤتدؤم باشیما، منصوره سهرابی‌نین إوی‌نین قاپی‌سینی دؤگدؤم. بیر کیشی چیخدی. دئدیم منصوره سهرابی نی ایسته‌ییرم. کیشی شاشیردی دئدی أصلن منصوره سهرابی آدیندا بیر قادین اوردا یاشامایيب‌دیر. بللی اولدو عدلیه و شیرازین زیندانی منه سهو آدرئس وئریبلر و یاخود آنا اؤزؤ اونلارا دگیشیک آدرئس وئریب‌دیر. بندر پهلوی‌نین هر یئرینی آیاقدان سالدیم نهایت گئتدیم پهلوی‌نین شهربانی رییسی‌نین یانینا، اؤزؤمؤ موعریفی إتدیم، اوندان ایسته‌دیم سورونو تعقیب إتسین. أریمی تانیدی. سؤز وئردی یاردیم إتسین. گئجه هوتئل ایران‌دا قالدیم. سونکو گؤن سحر ایکی نفر شهربانی مأمورو گلیب دئدیلر. موردابین کوزبه‌لرینده یاشایير. گئدیب قایقه مینديک قادینی گؤرنده وحشت إتدیم. چوخ قوجا بیر قادین ایدی. دئییردیلر دوخسان‌ایکی یاشی وار. اؤزؤ إله بؤزؤشمؤشدؤ کی گؤزلری گؤرؤنمؤردؤ. اوزانیب تاوانا باخیردی. بؤیؤک اوغلو یئتمیش یاشیندا بیر کیشی‌یدی، چلیک أللینده یانیندا دورموشدو. دئدیلر ایکی اوغلو دا وار آلتمیش‌بئش آلتمیش‌آلتی یاشدادیلار. گئچن‌لرده بالیق توتاندا دنیزه دؤشؤبلر. دئدیلر قوجا قاری‌نین اونلارجا نوه‌سی وار. سونوچو اوللمادی. دؤشؤندؤم بیری من‌له ظارافات إدیب، بو قوجانین إوینی تیمسارین قاتیلی‌نین آناسی إوی‌نین یئرینه منه وئریب‌دیر. قاتیلین آناسینی آختاراماقدان واز گئچیب قاییتدیم تهرانا.

س:قاباق‌کی صؤحبتلریزده دئییبسینیز باجینیزا هم ده اوغلونا شؤبهه إدیردینیز.

ج: تكجه شۆبهەيدى. باجېم قتل إده بيلمزدى اوغلو دا بئله. قالدې كيمسه بيلميردى اونلار اوڵۆبلر يۆخسا ديريديلر. اۆستەليک، باخمياراق باجېم كينەلىيدى، آنجاق او حدده دَگيلدى كى ايگيرمى ايلدن سۆنرا تيمسارې تاپيب او شكلده اوڵدۆرسۆن و ياخۆد اوغلونو تيمسارې اوڵدۆرمەگه مجبور إتسين.
س: دۆشۆنمۆرسۆزمۆ باجېنېزا دۆسيا آچماغا مانئع اولورسوز؟
ج: ايلڵردى باجېمې گۆرمەميشم. تيمسار گرک اوڵردى، اوڵدۆردۆلر. اۆزۆ ده بيليردى بيرگۆن اوڵدۆرۆلەجک‌دير. سانمېرام سيز ده تيمسارېن قاتيلينى آختارېرسېنېز. تيمسارېن قاتيلى إعدام اولوبدور.
س: إعدام اوڵماسا نئجه؟
ج: نه؟
س: أگر قاتيل او اوڵمازسا كى سيز اونو شيرازدا إعدام اوڵدوغونو بيليرسينيز.؟
ج: كيم؟
س: بو قۆنولارې سيزله دانېشا بيلمەريک. سيز هلەليک گئدين حۆجرەنيزه و ايسلامېن عدالت ديوانېن حۆكمۆنۆ گۆزلەيين.
ج: من سوچلويام. بيليرم سوچلويام. منه دئدينيز صداقتلى اوڵ. من ده إله إتديم. حتتا سيز ايستەمەديگينيز شئيڵرى سيزه تعريف إتديم. منيم سوچڵارېم أريم اوڵان بير كيشيڵه علاقەدار ايدې. منيم أريم باشقاسې اوڵسايدې من بو سوچڵارې ايشلەمزديم. أر بير نجيب قادېن تربيت إده بيلر و ياخۆد فاسيد إدر و منيم شانسېم يۆخودو.
س: سيز أرين شرريندن قورتولاندان سۆنرا يئنه ده شرافتلى ياشامادېنېز.
ج: داها گئجيدى. آللاه داها گئجيدى. اينانېن منيم تقصيريم يۆخدو! اينانېن ! نييه اينانمېرسېنېز؟
آلتينجى كيتاب
ماهى‌نين دئييشى
ايندى قۆنونو نەجۆر سوسنه دئييم؟ دكەدن بير اطلاعات آلدېم. تاكسېدا اوتوردوغومدا، يئنى إعدام اوڵان‌لارېن آدېنا باخېردېم. بو باخدېغېم بيرينجى شئيدى. ايستەييرم گۆرم تانېدېغېم أسكى آدام‌لاردان داها كيمڵر إعدام اوڵوبدور. سهو اوڵدوغون ساندېم. سوى آدېنې يازماسايدېڵار،

آنلایا بیلمزدیم سودابه همان ألیدی، آخي من همشه ألی سس‌لردیم أری و باجي قارداشي دا، بئله سسلردی. خوصوصی محفیل‌لرده ده ألی دی.آمریکالي‌لارین یانیندا دا بئله. ألی دئمک خاریجه‌لی‌لره داها راحات یدي. سودابه اونلارا چتین ایدي. سهو اولدوغون دؤشؤندؤم. آنجاق یوخ، اؤزؤیدؤ: فیساددا بوغولماق، عیشرتکده آچماق، دربار و آمریکالي لار لا ایلیشکی‌سی اولماق و ایران‌دان قاچماق ایسته‌مک جؤرمؤنه،" مفسد فی الارض" تانینیب و إعدام اولدو. أرینلدن آد آپارمامیشدیلار. آدینی باشقا ایکی اوچ قادین‌لا یازمیشدیلار. اونلاردان بیری عربی رقص إدن و او بیری‌لر ده هئروئین‌یدیلر. قالان‌لاري من أصلن تانیمیردیم. یقین عادی آدام‌لاریدیلار. إوه یئتیشنده فیلیپین‌لی قادین بیر تئلگیراف قوزیدو اوزوجوما. آچدیم. فارسجایدي، اینگیلیسی حرف‌لرله: ألی إعدام اولدو. هوشی. إله بو. سوسنه نه‌جؤر دئییم؟ ایکینتی چاغي گله‌جک بیزه. اؤزؤ گؤنده‌لیک اوخوماز فارسجاني دوغرو دؤزگؤن بیلمیر. لندن‌دن ده کیمسه‌نی تانیمیر. اؤزؤ بیر تئگزاس قیزي کیمی‌دیر. بؤیو چؤخدا اوجا دَگیل. بللی دَگیل بو کؤپه‌گین قیزي ألی‌نین هانسي معشوقه‌لرینه چکیب‌دیر. نه ده لهجه‌سی وار! اینگیلیسجه‌نی اینگلیسلی‌لرین اؤزلری کیمی دانیشیر. فرزام اونون بؤیؤک باباسي یئرینده‌دیر.اوتوردار قوجاغیندا. گؤزلرینلدن نه دؤشؤندؤغؤنؤ آنلارام. فرزام کیمی‌لرین بئینینده نه‌لر گئچدیگینی آنلارام! بؤیؤک بابادیدا. ساچ‌لارینی تومارلار. قؤلونو سالار بئلینه دئیه‌ر: سن منیم گؤزل قیزیمسان. سؤنرا دوروب اؤزؤنه" بیلک أن وایت" دان یئکه بیر گیلاس تؤکر. سؤنرا بیر إلکترونیک صفحه قویار دینلر. سؤنرا یؤرولار. نه‌دن بو جاوان‌لار بو قدر تئز یؤرولورلار؟ سؤنرا "راوی شانکارین "سه تارینا قولاق آسار. فرزامي مجبور إدیب مالزی و أندونزی‌نین کئلاسیک موسیقی صفحه‌لرینی ده آلسین. بونلاردان بعضی‌سی باغیرماقدي وقیشقیرماق‌لارین اورتاسیندا بیر آز مزقان چالماق. آنلامیرام بونلاری إشیتمکدن نه‌جؤر لذت آپاریر! من ایرانی موسیقی‌سیندن باشقا او دا الهه، مرضیه و داریوش، آیري اوخویان‌لارین سس‌لریندن و باشقا مملکتین موسیقی‌سیندن خوشوم گلمز. بیلیرم فرزام‌لا سوسنین ایلیشکی‌سی ماحالاتداندي. یاش آرالاري ألیدن ده چوخدو. سوسن بیلیرمی بیزیم ایش‌لریمیز نئجه یالاندان و مئکانیکی‌دیر. فرزام تیریاکیني چکر.

تيرياكپني اؤزۆم دۆزلديب گتيريب قۆيارام قاباغپنا. اؤزۆم بير آغېز چكەرم. مۆعتاد اۆلماغپندان قۆزخارام. گليب اۆتورار. اۆزۆ وافورون اۆستۆندن قپزارار. گۆزلرىنين آلتپنداكي ايكى دامار ايكى بارماق اۆلچۆده شيشر. تيرياكپن تۆستۆسۆنۆ ساچلارپما پۆفلر. ساعاتلارجا ساچلارپم تيرياک قۆخوسو وئرر. سۆنرا ايشاره إدر سئوديگى فيلمى ويديويا قۆيارام. فيليم باشلار:lovinq lik the old one، فيلم اۆنون كيمى قۆجالار اۆچۆن دۆزەليبدير. هر هفته بيرفيلم پُستلا بيزه گلر. اۆنلاري او سيفاريش وئريبدير. قۆجا كيشى بير گنج قادپنلا ياشايپر، بير گنج اۆغلاندان ياردپم ايستەپير. او ياردپم ايستەپن آن، فرزام ايگنەنى پامبوق و ألكۆللا وئرر أليمه. ايگنەنى ووروب پامبوقلو ألكۆل لا يئرينى تميزلەيەرم. ايگنەنى تختين يانپندا زيپيل قابپنا آتارام. ايگنەنين إتكىسى بير ساعاتدان چۆخ دَگيل. ألى سۆروشدو: و سۆنرا ايگنه، ياني نه؟ گئجه ايگنه ياني بو.

ألى إعدام اۆلدو. هۆشى. سوسن، ألىيه، هۆشىيه، شادان يا ألىنين باجيسي آدي نه ايدي؟- همان كى ايللر اۆنجه ايتيب باتدي سۆنرا دئييلدى اينقيلابي اۆلوبدو- اۆخشامپردي. ايرى ماوى گۆزلرى، ساري اۆزون ساچلاري و بير دۆنيا يئتەنەگى وارپيدي. فرزام دئيير: كاش منيم ده سوسن كيمى بير قپزپم اۆلايدي. اۆرەگيمده سۆرورام ايگنەيله يا ايگنەسيز؟ موسيقى، كيتاب، تئاتر، سينما، اۆپئرايا عاشيق ايدى. ماهى سن نەجۆر بو قدر إوده اۆتورا بيليرسن. گئد إشيگه گز دۆلان لندن يانپ ماجرا. هر ياشدا ماجرا لازپمدي. لازپم دَگيل سن يونئسكۆ و بكت دئيەنلرى آنلاياسان. گئت بير ايكى دنه برناردشاو گۆر. بولشوى بالەسى لندنه گلير. يئنى سينامالار دا أسكىلر كيمى دَگيل. آخي نييه إشيگه چپخمپرسان؟ سوسن من تهراندا دا بئله، بير يئره گئتمزديم. من اۆردا رودكى تالارپندان، اينجه صنعت و سينما فئستيوالپندان لذت آپارماغپن أداسپني چپخاردارديم. من بونلاردان لذت آپارماغا تربيت اۆلمامپشام. قالدي فرزام قۆيماز. دئيير كافتار خانپمپم گۆرسه، نه إديم؟ او خانپمپنا، اينگيليسين نم هانسي أسكى شاهپنين كاخيني آلپب. منه ده آيدا مينبئش پۆند قالپبدي. عادى آداملارا چۆخ پۆلدو. بيليرم. آنجاق فرزامين پۆللاريندن حئسابپيلا سينما بيليطىنين پۆلودو، " پيكادلى" ده بير ساندويچ پۆلودو. هر موعاميلەده صاندپق -صاندپق دۆلار وئريردىلر.

ایلک گؤنلر من باش تاپمیردیم. نه حؤققا ایشلهییر. ایرانا گئدنده، صاندیق صاندیق دؤلار آپاریردیق. ایراندان چیخاندا بیلمیردیم صاندیق‌لاردا نه وار. صاندیق‌لاری هئچ واخت آچمیردیلار. هئچ طیاره مئیدانیندا، بندر یا سرحدده، صاندیق‌لارین آغزینی آچمادیلار. صاندیق‌لارین اؤستونده منیم ایران آدرئسیم یازیلیردی. من صاندیق‌لاری گؤندهرن و آلانیدیم. توتسایدیلار، تکجه من خطردهیدیم. آنجاق هئچ واخت توتمادیلار. هئچ بیر قزئت بو صاندیق‌لاردان یازمادی. بو فرزامین یاغلی دیلی وار هر یؤنده. باشی بیر کؤره کیمیدی صاف. دیقت‌له نه إتدیگیمی منه ایضاح إدردی. ایشینده سهو یوخدو. یئنه گئجه ایگنه. ألی إعدام اولدو. هوشی.

هی دئییردی آخی نییه بو صاندیق‌لاردا منیم آدرئسیمی یازیرسیز؟ من کی بونلاری یوللایان دَگیلم! دئدیم ألی کیمسه‌نین سن‌له ایشی یوخدو. آنجاق من‌له فرزامین آدی اولمامالی ایدی. دئییردی یالاندان بیر آد اؤستونه یاپیشتیرین. دئدیم قورخما إلی، بیر شئی اولماز. سن قورخاق دَگیلدین! من ده بیلیردیم بو صاندیق‌لار أسکی صاندیق‌لارلا فرق إدر. فرزام دئییردی بو صاندیق‌لار عالمین أن اؤنملی صاندیق‌لاریدیر. ایکی مین نفری ده توتوب اؤلدؤرسه‌لر بئله، شاهین اوردوسونون هامیسی إعدام اولسا بئله بو صاندیق‌لار بیری‌نین ألینه دؤشمه‌مه‌لی‌دیر. من بیلیردیم بونلارین ایچینده نه وار. آنجاق ألی‌یه دئمه‌گه حاققیم یوخودور. صاندیق‌لارا گؤره ألی‌دن سوروشوبلارمی؟ یقین. بو دا آیری شئی‌لرله ایلگیلی‌دیر. باشقا صاندیق‌لاری ألده إتسه‌یدیلر یقین بونو دا بیلیردیلر. ایندی دؤشؤنؤرم نه یاخشی ألی‌یه بیر شئی دئمه‌دیک. ألی دئییردی آخی بونلاری نه‌جؤر قیفیلاییبلار؟ آچار دلیگی ده یوخدو بولاردا. دئیه‌سن تکجه بؤمبلا پاتلاتماق اولار. دئییردیم یوخ جانیم أهلی‌نین ألینده بیر ثانیه ده چکمز. إوی آچماق کیمیدی. دئییردی ماهی سندن باش آچمیرام. سن نه کاراسان؟ فرزام نه کارادی؟ هوشی نه کارادی. دئییردیم هوشی تعریفله‌مه‌ییجه، بیز تعریف إده بیلمه‌ریک. دئییردی پس هوشی چوخ اؤنملی بیر آدامدیمی؟ دئییردیم هه، هه. ألی إعدام اولدو. هوشی. ألی پخمه‌یدی، آخماق ایدی. هامی بیلیردی، أللی‌باشی، ساواک، مین‌باشی‌لاری‌نین آراسیندا ألدن أله دولاییر، بئله بیلیردی دؤنیانین کئفینی إدیر. ماهی نییه منه دئمیرسیز نه کاراسیز؟ نییه

هوشى اؤنملى بيرى‌سيدى؟ هوشى بلكه ده فرزام حدده اؤنمليدى. من اوزنلار حدده دگيلديم فرزامېن گئچميشى وارېيدې. هوشى‌نين گله‌جه‌گى. هوشى فرزامېن يئرين توتماغا تربيت اوزلموشدو. بيليردىک گله‌جه‌گين رييسى هوشيدى. فرزام، هوشى، سوزنرا بلكه ده من. يوخارې‌لاردا دا بئله، قادېن كيشى‌لردن آشاغادادى. هر شئيدن قورخونج، جنازه كيمى سارالمېش كيشى‌يدى كى باشېنې ماشېنا سوخموشدو، گؤزۆنۆ تيكميشدى ألى‌يه و دئييردى سودابه شادان يا باشقا شئى، دئيه‌سن ألى‌نين اؤز سوى آدې ايدى، هئى ايسته‌ييردى يازېق ألى‌نى ماشېندان إشيگه چكسين. ألى نه إتديگينى بيلميردى. كيشى‌نين نه قيافه‌سى وارېيدې.إله بير دۆز ايندى قبيردن خوزرتلايېب‌دېر! آنلاياندا هوشى كيمدى، دئدى من سروان كيرازلي‌نېن چئويرمه‌نى‌يديم. نئچه ثانيه چكدى آنلادېم سروان كيرازلي كيمدى. آنجاق دئيه‌سن بير تۆنلده حركت إديردىم يئتيشماغا. سوزنرا جزايرى‌نين آدېن دئيه‌نده قۆرخدوم. بيلمه‌ديم نه إدم. طاپانچا هوشى‌نين أليندەيدى. هوشى منه باخېردې. جنازه‌يه اوخشايان كيشى ده بئله. سۆرۆجۆ ده همچنين. سوزنرا كيشى ألين قالدېرېب گؤزلۆگۆمۆ گؤتوردۆ گؤزۆمه باخېب دئدى ماهى! ماهى! ماهى!. سانكې عئلم غئيب بيليردى. دۆشۆنۆردۆم اؤنجه بير يئرده گؤرمۆشم. دئديم أسكى أريمين آدام‌لارېندان‌دېر، مين‌باشې جزايرى يۆخ، ضراب. داها دايانمادېم كيفيمى قالدېرېب اوچ دؤرد كيلو قېزېلى مؤحكم ووردوم باشېنا. هوشو دا طاپانچايلا ووردو باشېنا.سوزنرا هوشى ماشېندان إندى طاپانچانې توتدو خالقا طرف. ألى دلى‌لر كيمى‌يدى. كيشى‌نين باشېنې منيم أته‌گيمدن قالخېزدې، ايته‌له‌دى يئره، بو آن‌لاردا اؤزۆ ده ماشېندان دۆشدۆ يئره. سۆرۆجۆ ايش بيلن‌يدې. گؤردۆم بيزيم قاباغېمېزې كسن ايكى تاكسي سۆرۆجۆسۆ ايندى هوشى‌نين اؤنۆنده دايانېبلار. سۆرۆجۆيه دئديم نييه دايانېبسان؟ گئت. كيفيمى آچېب بير قول باغېنې چيگنيندن سالدېم آياق‌لارېنا . سۆرۆجۆ آرخا دنده‌يله گئديب دگدى دالېداكې ماشېنا، سوزنرا دنده‌نى دگيشدى آياغېنې قويدو گازا." ب إم و" قارتال كيمى هېزلانېب گئتدى. گؤزۆمو آچاندا، اؤزۆمۆ اۆچاغېن پيللەلرينده گؤردۆم. اوتوراندا، يانېمداكې‌لار هاى -هاى آغلاييېردېلار.نييه؟ بعضى‌سى بورون‌لارېن چكيردىلر گؤز ياش‌لارېنې سيليردىلر. اؤن قاپې‌لارې باغلامېشدېلار. ديبده يئكه صاندېق‌لار پارېلداييېردېلار. بونلار نييه

آغلاییپردیلار؟ نه‌اؤلموشدو گینه؟ ألی إعدام اؤلوب هوشی. پس هوشی دیریدی. توتولمایيب هله. سوسنه نه جاواب وئریم؟ یقین میرده‌شیر یووااندا سینه‌لری‌نین پلاستیک‌لرینی گؤرؤبدؤ! یقین گؤللّه‌لری ساختا سینه‌لرینه ووروبلار. ألبته ألی آلتمیش یاش خانیم‌لارا نیسبت هله ده گؤزلیدی. بلکه یاشي بوندان چوخویدو. هر یئرینی عمل إتمیشدی. گؤزلری‌نین دؤره‌سینی، دوداق‌لارین دؤره‌سینی، زنخدان، بوخاق، سینه‌لر، قارین، یان‌لارینی. بدنی‌نین هر یئرینی آچیب لاستیک قویوب تیکمیشدیلر. هر شئیی اوتوز یاش جاوانلاتمیشدیلار. هر سینه‌سی أللی تومنه باخمیشدي. ووزارادا، میندیردیم. منه دئمه‌گه بیر سیرری وار بیدي. نه‌ییدی سیرری؟ دئییر چؤن خلوت خیابانا. دئییرم ألی ایشیم وار، گئتمه‌لییم. دئییر منیم ده سن‌له ایشیم وار. گؤزلرینده شئیطان ماللاق چالیر. هر واخت تازا بیر تیکه تاپسا کئفی بئله اولار.آنجاق دئیه‌سن بو کز او خبرلردن دَگیل. کؤپه‌گین قبزي ماراقلاندیردي منی. یان یؤل‌لارین بیرینه، ووزرایلا بوخارستین آراسینا ، چؤنؤرم. آغاج‌لارین بیری‌نین آلتیندا پارک إدیرم، دئییرم یاخشي دئنه گؤرؤم جریان نه‌دی؟ منه گؤرسه‌دیر. چوخ چابوک. قوزخورام بیری گؤرسؤن. اوبان بویانا باخیرام. بیر دوچرخه سؤرن گئچیر، گؤزؤ ألی‌یه دؤشؤر، گئدیب، کؤچه باشیندان دؤنؤب قایيدیر، ماشینین یانیندا دورور. اؤزؤ میس تاوا کیمی قبزاریب. ألی اونو گؤرؤر منه دئییر جامي چک آشاغایا. دئییرم ألی نه ایشین وار؟ قوی گئتسین جهنم اولسون! ألی دئییر هله دوروبدا. ألی قبشقبرېر بیز ایکیمیز ده دربارین ...، جهنم اول گئت ورەرم نصیری ... آغاج سؤخار. اوغلان آیاغیني قالدیریب قویور پئدالا قایيدیر، سؤرعت‌له قاچیر. ألی دئییر یاخشي نه‌جؤردؤ؟ دگرمی، ایچینه بیر اؤزل ماددا قویورلار عؤمؤر بویو قالیر. اؤره‌گیم ایسته‌ییر قبسقانج‌لیغین تحریک إدم، آنجاق حؤصله‌م یوخدو. دئییرم گئتمه‌لییم، ایشیم وار. إنیرسن یا بیر یئره‌جن یئتیریم؟ دئییرسن شانسلي قادبنسان، گوماشته‌لر منیم ددەمی یاندیردیلار، سنین‌کی هامي‌سي شاهین تیمسار و آجودان‌لاري اولوبدور. ألی إعدام اولدو هوشی. یقین إعدام چاغي ألرینی قویوب یؤزمین‌لیک سینه‌لرینه، یقین إعدام جوخه‌سی اونون عؤمؤرلؤک سینه‌لرینی گؤرمکدن قورخوردو. یقین میرده‌شیر اونون سینه‌لری‌نین سیررینی بیلیب‌دیر. ألی إعدام اولدو. هوشی.

قاپي دۆگۆلنده آللاه آللاه إديردیم سوسن اۆلماسېن. آخي نه‌جۆر دئيه بيله‌رم. تئلگېرافي تختين كنارېندا بالاجا ميزين اۆستۆنه قۆيوب اۆزانمېشديم. قوللوقچی گئديب قاپېني آچدي. سوسن دَگيلدی فرزام ايدي، گلدی آرخاسېنجا دا ايكی اينگليسلی قوروقچوسو هالا گيردیلر. اينگيليس دئولتی ايكی قوروقچو وئريب اۆنا. فرزام مشروب اۆنردی قوللوقچولار بارا ساري گئتديلر. بو حركتلری أزبرله‌ميشديم داها. فرزام بونلارلا مشروب و هاوادان باشقا، بير شئيدن دانېشماز. مشروب‌لارېن ايچيرديلر. فرزام قوللوقچودان سۆردو خانېم گليب. دئدی بلی گليب‌دير. فرزام گلدی اۆتاغا. من گۆزلريمی يومدوم. هله سۆز سۆوا جاواب وئرمه‌گه حاضېر دَگيلديم. أگيلميشدی اۆزۆمه. بو حركتينده أزبر بيليرديم. كئشكه بير بۆمب كيمی اۆزۆنده پاتلايارديم. آنجاق اۆزۆمۆ يوخويا ووردوم. تئلگېراف ذئهنيمده فېرلانېردي: أللی إعدام اۆلدو. هوشی. نه جۆرأت‌له تئلگېراف وورموشدو. أصلن نه‌جۆر ديری قالېبدي؟ فرزام گئتدی قۆناق اۆتاغېنا بارېن كنارېنا. مشروب تۆكمه گي‌نين سسی گليردی، بارداغا بوز سالماسي‌نېن دا. بيليرديم بيردن باشېنا چكمز، ياواش ياواش ايچر داوا كيمی. دۆكتۆر دئيب ايچمه‌سين. ايچيردی، چۆن دۆكتۆر دئميشدی ايچمه! قۆروقچولار هله‌ليك‌لشيب گئتديلر. فرزام ايسته‌ييردی صاباح ساعات اۆندا دالېنجا گلسينلر. گئتدی پالتارلارېني دگيشدی. اۆياتسايدي إودن چېخاجاق ايديم ايسته‌ييرديم خبری اۆ سوسنه وئرسين. ايندييه‌جن بو ايكی‌سينی تك قۆيمامېشديم. فرزام جۆرأت إديب سوسنه دئسه‌يدی آناسېني إعدام إديبلر، اۆندا لياقتی وارېيدي سوسن‌له هر غلطی إتسين. سوسن من‌له فرزامېن ايشيندن، من له دربار و خاريجی‌لرين علاقه سيندن إله چۆخ بيلگی‌سی يۆخودور. بير ايكی يۆل بيزه دئييردی، آنامېن باشېنا بير بلا گليرسه سۆروملوسو سيزسينيز. فرزام سۆرور نييه؟ سوسن دئيير آخي من ده بير شئی‌لر بيليرم .نه شئی‌لر؟ ياخشېدا سيز هر شئيی منه دئيين، من ده سيزه دئييم. فرزام دئيير هامي قاچېب گليبلر اوروپا يا آمريكايا. بيز ده قاچدېق. آناوېن شانسي گتيرمه‌دی توتولدو. سوسن دئيير، من ماجراني بونلاردان بيرآز چۆخ بيليرم، كلك ووررمايېن. فرزام اۆزاقدان اۆزاغا أللی‌نی قورتارماغا بۆتۆن سعيينی إدير. هوشی أللی‌نين نجات مأمورو اۆلور. آنجاق ساده دَگيل. هوشی اۆزۆ قاچا بيليب‌سه، أللی‌نی ده نجات وئره بيله

جه‌گینه نه‌دن اؤلماز. فرزام دئییر ایکی کز أل‌لریندن قاچیب‌دیر بو نئچه آیی دا داوام گتیره بیلیب، یقین أل‌یه گؤره ده بیر ایش‌لر گؤره بیلر. آنجاق دقیق بیلمیرم فرزامین بئینیندن نه گئچیر. سوسن فرزامین اؤنملی اؤلدوغوندان دؤغرو خبری یؤخدو. بئله دؤشؤنؤر او دا شاهین او بیری عالی مقام‌لارینا تای قاچیب گلیب‌دیر لندنه. من ده اونون معشوقویام طبیعی من ده گلمیشم لندنه. آنجاق فرزامین کافتار خانیمی هامینی منیم علئیهیمه تحریک إدیری. سوسنی ده تحریک إدیب یقین. بلکه فرزام هامیدان چوخ تهلؤکه‌لی‌یدی. فرزام آغزینی آچسا، هامی‌نین اوین بیخار. من ده آغزیمی آچسام بئله، خالقین اوین بیخارام. نئجه ده بعضن فرزامدان، اینگیلیس و آمریکالی مأمورلاردان وحشتیم واردی! قؤرخورام باشیمی ایتیرم. میه أن یاخشی دؤست‌لارینداn یؤزلرجه آدامی، دیری قالسینلار دئیه، فدا إتمه‌دیلرمی؟ فرزام منی اؤزؤنه قوربان وئره بیلردی. سئویرمنی دؤزدؤ. آما اؤز حیاتی و سیرلاری تهلؤکه‌یه دؤشسه، منی اؤلدؤرمکدن واز گئچمز. بوندان بئله قوجالیغی‌یلا، باخمایاراق هر گئجه ایگنه ووروروق، قادینداn واز گئچمز. نئجه حیرصله‌نیرم، آخی کیشی اوتانمیرسان من اولا اولا کی بئش یاش سندن کیچیکم گؤزه‌لم هامی حسرتیمی چکیر، باشقا قادین‌لارلا گؤرؤش قراری قویورسان؟ اورتاق حیاتیمیزین اؤنملی گؤن‌لرینی یادداشت إتمیشم.اورتاق حیات یوخ اورتاق قاچاقچی‌لیق. دؤنن بیر تیکه او یادداشت‌لاردان اونا اوخویوردوم. دؤرد ایل اؤنجه، پاریسین طیاره مئیدانیندا نیسبتن جاوان بیر أر- آرواد بیزی قارشیلاماغا گلمیشدیلر. بیز سن موریسه گئتمیشدیک. اوردا فرزام‌لا شاه، نئچه سیلاح دلالی و بیر نئچه گمی ساتان‌لا گیزلی جلسه‌لری وارییدی. سونرا سنگالا اوچموشدوق و بیر باشا پریزیدئنتین کاخینا گئتمیشدیک. فرزامین سنگالین پریزیدئنتیندن چوخ خوشو گلیردی. پریزیدئنت چوخراق فرزام گتیرن پولدان خوشو گلیردی. پریزیدئنتین أدبی آبری‌سیندان، شاهین اوروپا و آمریکادا حئیثیتینی اوجالتماقا ایستفاده إدیردیلر. فرزام دئییردی ایرانین أسکیک یازارلاری شاه‌دان خوش‌لاری گلمیر، آنجاق "سدار" شاها عاشیقدی. شاه سنگالین پریزیدئنتینه یاردیم إتمه‌گی‌له ایسته‌ییردی ایرانین یازارلاری‌نین آبرینی آپارسین سدرارلا شاهین شکیل‌لری هر یئرده چاپ اولدو. من گؤونلیک مأمورلارینلا ساحیله گئدیردیم. کابینده

پالتارلارېمې سۈيونورام. قاپې‌نېن چاتلاغېندان باخېرام. بو قدر اوجا بۈی بوغدا وز کیشی! من ده هر گئجه ایگینه، گۈنۈز ایگینه. آخې آدام ناواختاجان ظاهیری قۈرومالې ایدی. گلیرم إشیگه آتېلېرام سویا. ناواختاجان ایگینه؟ ایگینه؟ ایکی گۈندن سۈنرا طیاره مئیدانېندا فرزام او ایرانلې قادېنېن اۈزۈنۈ إله اۈپۈر سانکې ایل‌لردی تانېیېری. گئجه کابارادا قادېن‌لا اۈینور. قادېنېن أری ایکی اۈچ دفعه من‌له اۈینور. یۈرقونام. ساعات‌لارجا اوچماق، قېسا ایستیراحت هۈتئلده، شام باشېندا ساعات‌لارجا، و ایندی ده رقص. بو سۈره‌ده، تامام بحث‌لر بورا چاتېردې کی أگر کیشی او ایشی"اسپن" ی شاه‌لا فرح -سرمایه قۈیان ایش- ایسته‌یېر، اۈزۈیله خانېمې‌سې بیزیم‌له لندنه گلمه‌لیدیلر. هۈتئله قاېپتماق همان من باش آغرې‌سېنې باهانا إدیب اۈسته گئدیرم، فرزامېن ایگینه‌لری‌نین هامې‌سېنې تاپېرام گئدیرم تووالئته هامې‌سېنې سېندېرېب تۈکۈرم تووالئته سیفونو چکیرم. اۈزۈمۈ یوخویا وورورام. بیلیرم فرزام ایسته‌یېر گئجه یارې‌سې قادېنېن یانېنا گئتسین. و یقین ده أری صۈبحه کیمی باردا قالاجاق‌دېر. أر هر شئی آنلاماغېن فرزاما آنلادېب، و اۈست اۈرتۈلۈ کامیلن راضې ایدی. آخماق قادېن دا دئییر بس، مۈدئرن اۈلماق یانې بو. فرزام دا گلیر، سۈیونوب گلیر اوزانېر. اۈزۈنۈ یوخویا وورور حتتا خۈرولدور دا. سۈنرا حیس إدیرم دوروب اۈزۈمه باخېرې. یوخلاماغېمدان أمین اولمالې ایدی. دورور یاواش یاواش تئلفونا سارې. دسته‌گی گۈتۈرۈر تئلفون إدیر: یاتمېیېبدې، اۈنلار دا یاتمایېبلارسا بیرگه اۈلماق‌لارې یاخشې‌دېر، آنجاق ماهی چۈخ یۈرقوندو یۈخسا اۈنلار بیزیم سوویته گله بیلردیلر. سۈنوچ: پس من گلیرم سیزین اۈتاغېنېزا. سۈنرا یارېم ساعات ایگینه‌لرینی آختارېر. بللیدی حیرصله‌نیب.اۈیان بویانا دۈنۈرم، اۈزۈ قویلو دۈشۈرم و بئله گۈرسه دیرم یئددی پادشاهېن یوخوسووو گۈرۈرم. گلیر باشېم اۈستۈنه. یقین اۈیاتماق ایسته‌یېر. آما سببی یۈخدو مندن ایگینه ایسته‌سین، دوروب گئتسین اسپنده اۈلان شاهنشاهېن گله‌جک مأمورونون خانېمې‌سې‌نېن یانېنا.! گئدیر تئلفونا. شوماره توتور. یئنه من باهانایام. تأسۈف‌له ماهی‌نین باشې آغرېیېر یالقېز قۈیا بیلمه‌رم. گئجه‌ز خئیر. بو یادداشتې اۈخویاندان سۈنرا بیلیردیم حیرص‌لَنیبدی. دئییر او گئجه سن نهایت یوخلادېنداDَگیل‌می؟ اۈزۈنه گۈلۈرم دئییرم هن ایکینجی تئلفونوندان

سؤنرا یاتدیم. دئییر ماهی ایکینجی تئلفؤندان سؤنرا ایکی تئلفؤن داها إتدیم، هؤتئلین قوللوقچولارین بیرینی یؤللادیم. اؤن دیقه سؤنرا ایگئنه‌نی ووردوم. یئنی‌دن زنگ ووردوم او آر آروادا. ایگئنه‌لری قؤیدوم جیبیمه، گئتدیم یان‌لارینا . آری بیلیردی نییه گئتمیشم. بیر ساعات سؤنرا ایگئنه‌لری چیخاردیب وئردیم آرین آلینه. سؤردو بونلار نه‌دی؟ دئدیم " اسپن" ین آچاری. اونا نه‌جؤر وورماغی اؤرگتدیم.
عؤمرؤمده بئله بیر دیوث گؤرمه‌میشدیم. دئییر ماهی سن هله سؤنکو گؤن قیسقانیردین. دؤشؤنؤردؤن من صمیمی اولسام اؤن‌لا، گله‌جکده بیر شئی اولار. آنجاق ایش ایشدن گئچمیشدی. دوردوم مؤحکم ووردوم قولاغیندان. ایندی بیلیرم منه جواهیر آلیب‌دیر. همشه بئله‌یدی. ایگئنه، جواهیر. جواهیری نئینیرم من؟ آلی إعدام اولدو. هوشی.
سوسنه نه دئییم من. گلدی یاتاق اوتاغینا. دئدی بس ساکیت إدیجی و یوخو داواسی آتیب یاتمیشام. باشیم اؤسته اولان کیچیک میزین اؤستونه قؤیان جعبه‌نین سسینی إشیتدیم. سؤنرا تئلگیرافی گؤتؤروب آچدی. یقین اوخویوردو. منیم ذئهنیمده تیکرار اولان جؤمله اونون بئینینه گئچدی. ایندی اونون بئینینده ترپه‌نیر. أگیلیب اویاتدی. گؤزؤمؤ آچدیم، سؤردوم نییه بو قدر تئز گلدین؟ دئدی بللیدی آلی‌نی إعدام إده‌جه‌یدیلر. سن چوخ راحات‌سیز اولما. سن سؤن گؤن‌لرده اونا یاخین دَگیلدین کی! یاخین اوزاق‌لیق قونوسو دَگیل أن أسکی یؤل‌داشیمدی. جزایری زامانیندان تانیییردیم. سوسن ده وار، نه‌جؤر ماجرانی سوسنه دئییم. باخمایاراق آناسی‌لا یاشامامیشدی، آنجاق چوخ سئویردی. ایکی اوچ ساعاتدان سؤنرا تاپیلیب گله‌جک نئینیم؟ دئدی دور نیگاران اولما، باخ گؤر سنه نه سیرغالار آلمیشام. سیرغالارا حالیم یوخودو. او قدر بو آت آشغال‌لاردان وارم ها، آتاسی‌نین اویونجاق تؤکانی اولان بیر اوشاق کیمی اولموشام. هر شئی أسکیک‌یدی. حیاتیم بؤم بؤشدو. بو أللی ایلی بؤشودو. بو تیریاکی قوجادان، بو اؤنملی کیشیدن، بو پئطر کبیردن، ایران گؤونلیک‌لری دئمیشکن، بو خایین عؤنصؤردان، یورولموشام. ووروب ... إشیگه اؤتؤرم. چرم کیمی اؤزؤندن، دیپلوماتیک حرکت‌لریندن یورلموشام، شیک پالتارلارینداں یورولموشام، ایلیشگی‌لریندن یورولموشام. ألی‌نین اؤلؤمؤ من ده چوخ شئی‌لری دگیشدی. ألی إعدام اولدو. هوشی. اونا دئدیم، أگر نئچه گؤن گئج گلسه

يديک، بيز ده إعدام اوزلموشدوق. بلکه ده اويغون بير ايش‌يدى. ياخشي يۏلودور. نهايت ايشيميز بيلينردى. آدام هئى گۏزلۏک دگيشمک يئرينه، اينگيليس و آمريکالي مأمورلارلا اوزيان بويانا گئدەسن، هر کۏلگەدن قۏرخاسان، إويميزه آدام‌لاري دعوت إدنده أرلرين إعدامېندان صۏحبت اوزلا، آتالارېندان صۏحبت اوزلا! بوردا دا حياتېمېز زهرماردي. بيرى‌نين أرى اۏلۏب اۏزۏ بوخاغېني عمل إدير، او بيرى‌سى‌نين اوغلو اۏلۏب اوغلويلا ياشيت اوزلان جاواندان أل چکمير. نئجه ده هامېيا موردار ياشاييش يارانېب‌دېر.! دئدى سن توتولماماغېوا شۏکر إت، يۏخسا إله او گۏن إعدام إدردىلر! همى ده نەلر أل‌لرينه دۏشمزدى! ألبته سنين آغزېن برکدى، آنجاق بللى دَگيل آدام تضييق آلتېندا نه قدر داوام گتيره بيلر. گۏرۏنۏر بو حضرت زيندانې‌لاري ياخشي إشسکله‌ديرلر. بعضى‌لرى هر نه بيليردىلر دئديلر، ايليگينج بوراسېدې، کيمسەنين صاندېق‌لارېن ايچيندن و دستگاه‌لاردان خبرلرى يۏخدو. سن اوزنلارېن بير آزېني خيلاص إتدين. هوشى ماهير مأموردو. إشيتميشم هله ده راپۏر وئرير. دئديم بيليرميسن منيم اۏزل حيس‌لريم وار، کئشکه توتوب اۏلدۏرردىلر و بئله هاوادا ساللاق قالمايايدېق. دئدى يالان دئييرسن! نئجه ده دۏز دئييردى! گئده أليمى اوخوموشدو. آنجاق إودن إشيگه چېخمالېيام، دورماغا چالېشدېم گليب اوتوردو يانېمدا أليني قويدو آنلېما، باخماق ايسته‌ميرديم، بيلمەدن باخديم. موميالانمېش بير اۏلۏ کيمى‌يدى، مندن اوزاقدا آلتمېش ايل ياشامېشدې. تکجه گئچن اوزايکى ايلده منيمله‌يدى. همشه ده يۏخ، سفرلرده همشه، تهراندا گيزليجه. سۏن ايل‌لرده خانېمې‌سي لندنده ساکين اوزلاندان سۏنرا، تهراندا همشه. تيمسارېن أليندن منى چېخارتدې. ايذين وئرديم بئله سانسېن منى بيرى‌نين أليندن چېخاردېر. غلبه حيسى وارېيدې. بۏشانمېشدېم، آنجاق ضراب قۏيموردو آياغېني إودن إشيگه قۏيام. سۏن کز قايېداندان سۏنرا، گئديب بۏشامېشدې. آنجاق آيرې ياشامېردېم. بعضن گۏزۏندن اوزاق چېخېب گئديردىم إشيگه. آنجاق بۏشلامېردې. سۏنرا بير قۏناق‌لېقدا فرزام‌لا تانېش اوزلدوم. دربارىدا کيمسه تانېنماز اوزلماز. سۏنرا قۏيدوم منى رام آلسېن. بئله دۏشۏنۏردۏ باشارېق گۏرسەتير.ياواش ياواش، إله خاملاتدېم کى دئييردى بس او منى خاملادېر. هديه‌يله، گۏل‌له، تئلفۏن إديب پئيغام قۏيماق‌لا، تيمسارېن إوينه گليب منى دۏلانماغا آپارماق‌لا.

سؤنرا بیردن فرانسانین گؤنئیندن باش چیخارتدیق. آپارتمانی دنیزه باخیردی. دؤنیانین هر یئرینده نؤکر کؤلفتی وارییدی. بو قدر آپارتمان، یئیلاغی إولردن، پولدان جواهیردن شاشیردیغیمدا، یئر کؤرهسینین بؤیؤک نقشهسینی گتیریب قویدو، اؤستونه قیرمیزی خط چکدیگی یئره بارماغینی قویوب، دئدی: أگر دئدین بورا هارادی؟ دئدیم بیلمیرم. دئدی بورا هؤرموز بؤغازی دئییرلر. باخ ایران آدینا چیخان بؤتؤن نفتلر، منیم بو ایکی ألیمین آلتیندان چیخار. ظارافات إتمیرم. منیم خانیمیم وار. خانیمیمدان آیریلماق ایستهمیرم. آنجاق سندن ده آیریلماغا حاضیر دَگیلم. دئدیم اؤنهرین نهدی؟ دئدی لندنده بیر آپارتمان آلارام سنه، عؤمرؤووؤن سؤنوناجان دا آیدا مینبئش یؤز پوند لندنده سنه آچان حئسابا تؤکهرم. اؤلؤرسم عؤمرؤمؤن آخیرپناجان بو پول سنه وئریلر. و ایلده ده یاریمیلیؤن تؤمنلیق هدیه. بونلارین قارشیلیغیندا سندن بیر شئی ایستهییرم. نه؟ جانیوی. گؤلدؤم، باخدیم اؤزؤنه، گؤزلرینه. باشینا باخماغا اوتانیردیم. سئیرک قاشلاریندان باشقا، اؤزؤنده بیر دنه ده تؤک یؤخودو. گؤزلری جاواب ایستهییردی. دئدیم بو سفرین سؤنوندا سنه جاواب وئرهرم. ایگنهلرین ماجراسی باشلانمامیشدی. نورمال ایدی. سسسیز یاتیردی. خورولتو دا سؤنرالار باشلادی ایگنهیله بیرگه. هر آلتی آیدان بیر، چئک آپا، گئدردی همشه ده خاریجده. سادهیدی. یادا اؤزؤنؤ سادهلیگه ووراردی. ایلیشگیمیزده دؤلایی داورانمازدی. ایلگینجیدی هئچ واخت دئمزدی منیم چمدانیمدا نمهنه قویور. همشه چمدانلاری او باغلاردی، سؤنرا چمدانلار اؤلدو صاندیق. فرانسهنین گؤنئی سفریnین سؤنوندا دئدیم ایکی أساسی شرطلریم وار. بیری بو کی حیاتیمی سنه آنلادیم، سن بیلیسن آیاغیوی کیمین حیاتینا قویورسان، بیری ده بو کی لندن آپارتمانیندان سؤنرا یاشاییشیمیزین ایلک هدیهسی اؤلسون دئیه، تهرانین أن شیک آپارتمانینی ایستهییرم. دئدی قبول. دئدیم حیاتیمی سنه تعریف إتسهم، مؤمکؤندؤ هم اؤز اؤنهریلریوی گئری آلاسان هم ده منیمکیلری! دوردو. گؤن باتان چاغ ایدی. او ساعاتدا فرانسهنین گؤنئینده، دنیزه باخان بالکون، دنیز و منله اوندان باشقا هئچ کس و هئچ بیر شئی یؤخودور. گلیب اوتوردو دئدی، آخی حیاتین تعریفلهمهسینین نه فایداسی وار؟ فرض إت سنین حیاتیندا قارانلیق و کدرلندیرن بیر نؤکتا دا وار. فرض إت سنه دئدیم گئچمیش حیاتیندا فیلان

مسئلەیه گؤره بیرگه یاشایانمارېق. بیلیرم سؤنرالار سندن ایستەیەجەگم من‌له یاشایاسان. مؤمکۆندۆ باهانا تاپیب سنی راحاتسېز إدم، اؤزۆم راحاتسېز اۆلام. آنجاق بیلیرم سنه ساري قایېداجاغام. پس تعریفلەمه گین خئیریندن گئچ. بیلیردیم ماراقلاندېرمېشام. اۆرەگی ایستەییردی یاشامېمدا اۆلان هر شئیی بیلسین. آنجاق قۆرخوردو آلچادېجې بیر شئی اۆلسون. و اۆلدوغونو دا بیلیردی. دربارېن دئدی- قودولاري‌نېن اۆستونۆ کیم اۆرته بیلر؟ دربارردا اۆز وئرن اۆلای سانکي تهرانېن سینامالارېندا اۆز وئریب‌دیر. دربارې‌لار اۆزلری بو دئدی- قۆدولارې دۆزلدیرلر، جمع‌لرلر و چېخارلار، یایارلار، چالارلار، بۆلرلر. دئمه گه ایصرار إتدیم. قبول إتدی. اۆچ ساعات یارېم سۆردۆ، مۆطلق سوکوت إتمیشدی. اۆچ ساعات یارېمدان سۆنرا دئدی صاباح قایېدارېق پاریسه اۆزدان دا ایرانا دۆنەریک. بیر آ ی دۆشۆنمەگه منه مؤهلت وئر. پاریس تهران یۆلوندا فقط دۆشۆنمکدەیدی. من ده ایذین وئردیم یاخشي دۆشۆنسۆن. آنجاق بیلیردیم منه وورولوبدور. نه تیمسارېن إوینه گئتدیم نه اۆز إویمه. گئتدیم آنام گیله، دئدیم گلمیشم بیر آز سن‌له قالام. یئددی -سککیز گۆن سۆنرا آنام گلیب، دئدی بیری قاپېدا دوروبدور. گئتدیم گۆردۆم اۆزۆدۆ. دئدی نصیری‌یه یالواردېم دئدیم تاپ. نصیری تیمسار دان آناوېن عونوانېن آلدېم، تیمسار کلک اۆلدوغونو ظن إدیردی. آنجاق نهایت أمنیتی نەدن‌لره گؤره راضېلاشدي. دئدی چوخ دۆشۆندۆم. شراییط قبول، آما بوندان سۆنرا باشقا آدام‌لارلا علاقەلرین مۆطلق کسیلمەلیدی. دئدیم قبول. گتدیم إوه. آنام زېققېلدیا -زېققېلدیا ایکی چای گتیردی قۆیدو ایچدی، گئدنده آنامېن اۆزۆنۆ اۆپدۆ. داها اۆندان سۆنرا هئچ واخت آنامي گؤرمەدی. ایکی هفته سۆنرا فیلۆریدادایدېق، اۆردان گئتدیک تئگزاسا. نفت مۆدۆرلری‌نین بیر نئچه‌سینی تانېیېردې، اۆنلار لا جلسه ده اۆلوردو. اۆردان پاناما‌یا گئتدیک. و سۆنرا مئکزیک، آکاپۆلکو، مئکزیک‌دن گئتدیک نیۆیۆرک، پاریس، پاریس‌دن ألجزایر، ألجزایردن داکار و اۆردان دا تهرانا. بیرینجی آیدا یاخلاشېق یارېم میلیۆن قازانمېشدېم. پالتار جواهیر و باشقا شئی‌لر. نئچه قازانېردې کی بو قدر منه خرجله‌ییردی؟

اۆزۆنۆ کنارا چکدیم، دوردوم گئتدیم آینا قاباغېنا. هئچ بیلمیردیم آغلامېشام دا. ساچ‌لارېما أل چکدیم. فرزام تختین قېراغېندا

اوتورموشدو، بیر آلینده مشروب بیر آلینده تئلگیراف‌یدی. دئدیم: الی مفسد فی الارض اوزلسا من‌له سن نمه‌نه‌ییک؟ دئدی:اوندان یوخاری جوّرم یوخدو. بیز ده همنیک. دئدیم:بیر ایش گؤر آخی بیر ساعات سونرا سوسن بوردا، اونا نه دئییم؟ دئدی یاواش یاواش آنلات، بیردن دئمک لازیم دَگیل! یوخو پالتاریمی سالدیم آیاغی‌نین آلتینا، آلیمی اوزالدیب کؤمؤددان پالتارلاریمدان بیرینی چیخاردیب گئیدیم، اوتاقدان چیخدیم. هالدان قیشقیردیم سن دئنه، یاواش یاواش آنلات! من دئیه بیلمه رم. اِودن چیخدیم. بیردن بیره آرامیش تاپدیم. دفعه‌لرجه فرزام دئمیشدی تک باشیما، اِشیگه چیخماییم. یئتر تئروریست‌لرین بیری تعقیب اِتسین، یقین آدرئسیمیزی بیلیرلر. آنجاق اوزاق‌لار بیزدن هیزلی حرکته گئچیب‌دیر. لندن‌ده بیزیم اؤلؤمؤزه کیمسه‌نین إحتیاجی یؤخدور!
بیر یؤل، تئگزاس‌دان نیؤیورکا قایيتدیغیمیزدا، شیکاگؤدان اوچاغی دگیشنده، باردا دورموشدوق. شیکاگو طیاره مئیدانی دؤنیانین اَن شولوغ طیاره مئیدانی ایدی. بیری، ایکی اوچ دفعه دؤره‌میزه فیرلاندی، بیردن جیبیندن طاپانچانی چیخاردیب بیزه ساری توتدو. سرخوشودو. باغیرپردی، سیز ایرانلی‌لار آمریکالی‌لاری إشیگه سالیبسیز، ایندی شیکاگؤدان نه ایش گؤرؤسؤز؟ فرزامین رنگی گچ کیمی اوزلموشدو. مشروب آلیمده تیتره‌ییردی. طرف بیلمیردی بیز همشه ایکی نفر یوخ، اَن آزی اوچ نفریک. بیزی قوروبان مأمور آلی‌له کیشی‌نین آلی‌نین آلتینا ووردو، طاپانچاسی آلیندن قاچدی، گؤلله دگدی بارداکی یئکه دئکؤر شؤشه‌سینه شؤشه اووولدو. ایندی مأمور طاپانچانی کیشی‌نین آلیندن آلمیشدی و آلینی بورموشدو آپاریردی. بار و هنده‌وری بیر بیرینه دگمیشدی. سانکی طاپانچانین گؤلله‌سی بییزیم بیریمیزین آلیمیزدن قاچیب‌دیر. نئچه دیقه سونرا مأمور قایيتدی. کیشینی آمریکالی مقامات‌لارا تحویل وئرمیشدی. فرزامین هله رنگی دؤزلمه‌میشدی. مأمورلا چوخ دانیشمادی، اوچاقدا شیکاگؤدان نیؤیورکاجان اوز شانسینی یامانلاییردی. نئچه دیقه‌دن بیر ده قایيدیب دؤربرینه باخیردی. سانکی اوچاغین موسافیرلری نئچه دیقه‌دن بیر دگیشیلیر. بیزیم صندل‌لری میزین ردیفینده، اوچاغین اویانیندا، جاوان بیر کیشی‌له قادین گیرمیشدیلر بیر بیری‌نین قوجاغینا، پتولاری قیچ‌لارینا چکمیشدیلر. نه ایش گؤردؤق‌لاری یاخشی بیلینیردی. فرزامین گؤزؤ بونلارا دؤشدؤ

دئدی، عادی آدام‌لار، پولسوزلار، ساوادسېزلار و شوعورسوزلارېن راحات‌لېق‌لاري وار، بیزیم یوخدور. گئچن نئچه آیدا فقط اؤلۆم یوخوسو گؤرۆرم. نییه بیزی بوراخمېرلار.
ألی إعدام اوزلدو. هوشی. نییه بوراخسېنلار؟ یقین فرزام ایندی وافوری حاضېرلاییر و لامصب نه تیریاک چکیر! مین‌باشې جزایری‌نین یئددی سککیز قاتې تیریاک چکیر. شاه زامانې بئله دَگیلدی، گؤنده بیر ساعاتدان چوخ بو ایش‌لره واخت قۆیمازدې. ایندی دؤرد ساعات تیریاک چکیر. سۆنرا تختین اۆستونده اوزانېر، أل‌لرینی باشې‌نېن آلتېنا قۆیور تاوانا باخېر. گئچن نئچه آیدا بیر کیتاب دا اۆخومایېب‌دیر و اۆی‌نین شکلینی دووارا ووروبدور. شکلی اینقیلابدان سۆنراکې قزئته‌لرین بیریندن کسیبدی، بیر اوزون مقاله ده اۆی حاقدا یازېبدېلار. یازار وورغولاییب فرزامېن اۆینده اوزانایکی دنه گۆمۆش منقلی وار بیدې. وافورلاري‌نېن سایینې دا یازېبلار، ایکی قېزېل وافورا دا ایشاره إدیبلر. منیم ده آپارتمانېمې آلېبلار. فرش‌لریمی آپارېبلار. فرش‌لرین بیری‌نین شکلینده اۆ مقاله‌ده سالېبلار." سدار" منه بیر پیکاسۆدان تابلو وئرمیشدی. دئییردی پیکاسو اۆزۆ اوزنا هدیه وئریب‌دیر. یقین ایندی موزه‌لرین بیرینده‌دیر. یاخۆد تانېنمایان بیر ساتېجې اوزنو تانېمایان آداما ساتېب‌دېر، و هئچ بیری ده بیلمه‌ییب، ایش پیکاسۆنون ایشی‌دیر. "میامی" ده نفت مۆدۆرلرین بیری منه بیر قېزېل "گئچی "هدیه وئرمیشدی. یقین اۆ دا گئدیب‌دیر. مۆبل‌لارې، لۆستئرلری ده حراج إدیبلر. گؤنده‌لیک‌لرده فرزامېن معشوقه‌سی‌نین اۆی‌نین آلېنماسېنا ایشاره اوزلموشدور. آپارتمانېن شکلینی بیر یئرده چاپ إتمه‌ییبلر، آنجاق یقین یانمایان صاندېغې دا آچېبدېلار. شکیل‌لر، سندلر و هر شئیی گؤتۆرۆبدۆلر. تهراندان بیری منه قزئته یۆللامېشدې. چوخ چالېشدېم یۆللویاني تانېیام، آنلامادېم. موختلیف درباري‌لارېن شکیل‌لری قزئته ده چاپ اوزلموشدو. منیم شکلیم کیسینجرین یانېندایدې. یازېبلار: کیسینجر فرزامېن معشوقونون یانېندا. من أن چوخ، فرزامېن قویروغونا باغلانان بیر سۆپۆرگه‌یدیم. بیلمیردیلر منیم اۆیمده، فرزام اوزلمادان بئله، اؤلکه دېشېنداکې إپوزیسیون‌لا، موباریزه إستئراژی‌سی موعین اوزلدو. من هوشی، زاهدی و بیر ایکی آیرې آدام. آدېم سانېمېن اوزلماماغې‌نېن سببی قادېنلېغېم ایدی. قادېن بو یوخاري‌لاردا دا یانې هئچ. یئنه قایېدېر

منیم اؤزل گئچمیشیمه، کیشی هر نه خیلاف إتسه ده، یئنه کیشی‌دیر، آبپرپ‌سي وار. یئتر قادین بیر دفعه آیاغینی أیری قویسون، أبده‌جن فاحیشه‌دیر. نییه بونلار بئینیمدن گئچیر؟
نئچه آیدي پئریودوم دالي دؤشؤبدؤر. دؤکتؤر دئییر قادین‌لیق بؤحرانینی گئچیردیرسن. ایراندان چیخاندان بری، فقط بیر دفعه نئچه داملا قان گؤرمؤشم. چکیم چؤخالیب‌دیر. فرزام دئییر بیر آز آرتیق أت پیس ده دَگیل. بلکه ده دالي دؤشمه‌گی أعصابیم‌لا علاقه‌داردي. اؤچ دؤرد آی اؤنجه قورخویا دؤشدوم. بلکه ده حامیله اولورام. آنام دئییردی حامامدا یئره اوتورما. ایلک بیلمیردیم نییه دئییر. سؤنرا بیلدیم. بورا تبریز حمام‌لارینداندَگیلدی کی. باشقا آدامدا یؤخودو. نییه قورخموشدوم. باشیما نه بؤرک قویوردو فرزام؟ آلتي ایل اؤنجه دئدیم حامیله اولماق ایسته‌ییرم. دئدی چؤخ یاخشي، اول! آنجاق دؤشؤنؤرم بو قدر کی بیز سفرده‌ییک، أل آیاغیمیز توتار. دئدیم اونا یاخشي بیر یئر تاپارام. دئدیم چؤخ یاخشي. من دؤشدوم ایشه: پاریس‌دیدیک، گئتدیم دؤکتورا، موعاینه إتدی. دئدی رحمین أکیلماغا آماده اولان بیز زمی کیمی‌دیر. آنجاق کؤپئی اوغلو ایلگینج و غریبه ایش‌لر قالمادي گؤرمه‌سین! حیرص‌لَنیب دئدیم. بیلمک ایسته‌ییردیم حامیله اولا بیله‌رم یؤخسا یؤخ، آنجاق ایسته‌میردیم سن منی حامیله إده‌سن؟ آز قالمیشدي قویام قولاغی‌نین دیبیندن. مطبدن چیخاندا دئدی، سن کسین حامیله اولارسان نیگاران اولما. بیر ایلدن سونرا گؤرنده کی خبر اولمادي، لندن‌ده کی دؤکتورومون یانینا گئتدیم، دئدی فرزامین مایئع‌سی لازیمدي. قورخوردوم ایشیمی بیلسین. ایگنه‌سینی ووراندا ألیم تیتره‌ییردی. دئدی نه‌دی؟ حالین یاخشي دَگیل‌می؟ دئدیم یؤخ، بیر آز أعصابیم خرابدي. بیتندن سونرا پامبیق قویدوم معشوقونون گؤز یاشي هدر اولماسین، دوردوم بیر باهانایلا تاکسي توتدوم. نئچه دیقه سونرا آزمایش باشلاندي. لندن‌ده بو ایش‌لر نه راحاتدي! قایيتدیم إوه، دؤکتؤر تئلفون إتدی: فرزامین أسپرمی یؤخدو، دئیه‌م شانسیما لعنت. فرزاما دئدیم سنین اوشاغین اولموردو نییه منه یالان دئدین؟ نییه قویدون من ایکی ایل اؤزؤمؤ اوتا کؤزه ووارم؟ یئنه گئتدی منه جواهیر آلدي عؤذؤر ایسته‌دی، گؤتؤردؤ آپاردي سفره. دفعه‌لرجه ألیمی قارنیما قویوردوم. اؤره‌گیم اوشاق ایسته‌ییردی، اولمادي. إله دَگیلدی باشقالاري یاشامیمدا

اۆلماسېن، آى كيمى جاوانلار وارېيدې. آنجاق من فرزاما ايمتاحانېمې اۆدەميشديم. فرزام بيليردى، من ده بيليردىم كى حاميله اۆلسام، اۆ بيلر باشقا بير إششكدن‌دير. إعتيراف إتدى اۆن‌بير ايلدى، اۆ ايگنەلر باشلانمادان بئله بيليردى اۆلاسې دگيل. دۆشدۆم داوا ئيمەگه. ايراندا اۆلان سۆن آىلاردا، روحسل دوروموم خاراب‌يدې، هئش كيملە اۆلموردوم. حبى ده بۆشلادىم. فرزامې دا بۆشلامېشدىم. اۆ دا ايت كيمى اۆلموشدو. گۆندەليكلر أذيت إديردىلر. دئييردى منه دۆسيا دۆزلتمكدەديلر. هله أرز چېخاردان‌لاربن ليستى إعلام اۆلمامېشدې. دئدى گئتمەلييم. مشورت ده إتديم، دئديلر هله‌ليک چېخ. سن، هوشى و چاپلۆنئسكى ده وار. سن ده وارسان واختېندا سن ده چېخارسان. ايش‌لرينى اۆزۆم دۆزلدەرم. دۆستلار ياردېم إدەجكديلر. سۆنرا گئتدى. و من ده گلديم. ايندى، ألى إعدام اۆلدو. هوشى. پريۆدوم دالې دۆشۆبدۆر. حيس إديرم حاميله‌يم. يا فرزام يئتميش ياشېندا إسپرم تاپېبدې يادا من هاوادان حاميله اۆلموشام. دوروموم حاميله‌ليک دوروموناۆخشايېر. تئلگېرافى اۆخوياندان بو حيسيم گۆجله‌نيب‌دير. ألى‌نين تئلگېرافى ماجرادا دخيليدى. اۆچ دۆرد آى اۆنو تفتيش إديبلر، ايندى من حيس إديرم حاميله‌يم. اۆرەگيم ايسته‌يير سوسنين اۆزون ساچلارېنې آلام أليمه، اۆزۆنۆ چكم قاباغا دئيەم، إى ياريِ ايرانلې ياريِ آمريكالې، ياريِ ألى، ياريِ گيزلى، ايكيلى كۆپەگين قېزې، آنان مندن داها خۆشبخت يدى. بيرينجى بو كى اۆلۆبدۆر، ايكينجى أن آزې أرى اۆنو حاميله إتمەگه چالېشدې، باشقالارېندان اۆلسا بئله. آنجاق ديوث فرزام بير، هاوا ايگنەسيدى. يقين اۆ ايگنەلردن سنه خاطېر ده ووراجاقدې. من حاميله‌يم، اينانېرام. قارنېمدا بير شئى گيزله‌نيب‌دير. اوشاق اۆردا. أليمى قۆيسام قارنېما حيس إدرم. بير گيزلى بۆمبا كيمى، اۆنو اۆرا قۆيان بيلر تكجه، تئزليكده پاتلاياجاق‌دېر.

خياباندا ئيرييېرم. حيس إديرم حاميله اۆلدوغومو هامې آنلاېير. گۆن باتان چاغ ايدى ياغېش ياغېر و من بيليرم ايندى قوساجاغام. سينمدن باشلايان آغرې ئيرييېب بۆينومو اۆزمۆ باشېمې توتوبدور. ترله ميشم.،تر بدنيمين مين ئيرېندن آخېر. حاميله‌لېقدان سۆنرا نه اۆلا بيلر؟ اۆچ دۆرد گئجه اۆنجه ياندېم، دوردوم آغرېدېم. فرزام دئدى نه‌اۆلدو ماهى؟ دئديم بيلميرم بدنيمين هر ئيرى آغرېيېر، باشېم كۆرەگيم، سينەم.

باشلادیم بارماغیمین اوجویلا و ألیمین کفی‌له- دؤکتؤر اؤرگه‌دن کیمی- سینه‌می ماساژ وئرمه‌گه. سرطانی غوده ألده بیلینر. بیر شئی یؤخودور. آغری کسیلدی. داها هئچ یئریم آغریمیردی. گئدیب سؤیوق سویویلا دوش توتدوم. آغری داها بیتدی. من کی نئچه ایل اؤنجه، آفریقا ساحیلینده لذتدن بؤغولوردوم، ایندی ألینده ایگنه بیر قوجایلا باشارا بیلمیردیم. آللاهیم نئجه بدبخت اولدوم! نئجه ده شوم سؤندو! داواخانانین دؤکتورو یاغلاری اؤنؤمه قویاندا یئره گؤگو، سؤیمک ایسته‌ییردیم. یاش سؤرونودو، بو یاغلار بو یاشدان اؤتوردو. ایشی راحات إدر. نه‌ا ولسون؟ خوشوم گلن بیر یئره یئتیشمه‌لی‌یدیم. آدی نه ایدی؟ نه؟" بلگری." بیلمیرم دؤغویا طرف گلمیشم یا باتیپا طرف. بیلیرم بیر گؤل ساتان‌لا سلام علئیکم إتمیشم. فرزامی دا تانیییری. سلام یئتیریر دئدی. یاخشی گؤرسه‌م ایگنه ووراندا سلامیزی یئتیررم. گرچکدن دئدیم‌می؟ دؤغویا طرف گلسه‌م اوندا گرک" گراسونر پؤلیس" ه یئتیشم. باتیپا ساری گلسه‌م" سلون استریت" ه چاتمالییام. باخیرام. گؤزلریمی آچیب باخیرام بس دگیشیک گلمیشم. بورا هارادی؟ نه یازیبدی؟ دؤشؤندؤم او گؤل ساتانا قایپدیم. اوتوروب بیر آز دینجه‌لیرم. گؤل‌لریندن دانیشیر. گؤرؤرم او دا، بعضن ایگنه کیمی بیر شئی‌لر شیتیل‌لرینه وورور. دئیه‌سن دؤنیا ایگنه‌یله دیریدی. بیر گؤن گرک اوندان ایسته‌یم فرزامین ایگنه‌لریندن بو شیتیل‌لره وورسون. یقین گؤل ساتان بورنوز چیخاردار. باخیرام، هؤججؤلؤرم، یازیب " پیم‌لیکورود" آدام‌لار گلیر گئدیر، سؤنرا یئیین یئریرم، یئل کیمی آدام‌لارین آراسیندان گئچیرم. بیر اینگلیسلی قوجا قاریدان کی، یئددی قلم بزه‌نیب و گؤزل بیر بؤرک قویوبدور، سؤروشورام"?WHER AM I" قوجا شاشقین منه باخیر. Is somthin wronq?you are here!" انگیسجه‌نی ده دؤزگؤن باشارمیرام کی. اونون بونون آغزیندان بیر شئی‌لر قاپیب، بیر بیرینه یاپیشدیرمیشام. بیر آز دا فرزام‌لا تمرین إتمیشم نه‌جؤر yes/ by all means، thank you، very vell دئییم. و بونلارین هامی‌سینی إله دئییم کی سانکی، آتام، آنام و جد آبادیم اینگلیسلیدیلر و جولفا، علمدار، مرند تبریز کیمی یئرده یا اولمویوبلار و یا دا اولسالار لندن و " برایتون" فاصیله‌سینده اولوبلولار. آنجاق بیلیرم هر یئرده بارا قویارام. بوردا دا بارا قویموشام. قادین دئییر:"you are not biritish، are

what:" بلى معلومدو دا قوجا ايتين قېزې! يئنه جۆرأت تاپېرام:" you?" قادېن دئييرplace is this donnt you see? You are on " cheese bridge!" تشكۆر إتميرم. نييه قويوم بير "تى " لۇوا وئرسين منى؟ گئديب تاكسيپا مينيرم، دئييرم:" كنزينگتون" تاكسي فېرلانېب گئدير گۆرۆرم بير تانېش خياباندايام. گۆرۆرم همان" سلون استريت" ديم. اوردا بير اينگليسلينى تانېرام ايكى اۆچ دفعه گۆرمۆشم. دئييب‌دير هر نه ايش أليمدن گلسه إده‌رم. آنجاق بيزيم سۆرونوموز نه‌دى؟ اونا نه دئييم؟ بوندان بئله يئتيشنده إنيرم غريبه بير باش گيجتمه‌يله، پيلله‌لردن قالخېرام زنگى ووروب باخېرام. دئيه‌سن بورا أصلن" پرينس كانسرت" دَگِيل. ميه لندن‌ده تاكسي‌لار سهو إدرمى؟ زنگين سسينى إشيديرم. خبر يۆخدو. بيليرم اينگيليسلى بير عرب شئيخينه ايشله‌ييرر. ياخشي بيليرم هر تۆرلۆ ياردېمدان، نيت نه‌دى. آخي نه دئييم؟ دئييم بير كيشى گۆرمه‌دن حاميله اۆلموشام! بو سۆرونو عرب شئيخين‌ين، اينگليسلى دلالېن هانسي دردى درمان إدر. قايېدېب تاكسېدا اوتورورام سۆرۆجۆيه دئييرم قايېت همان" كنزيگتون" و نايتز بريج" دن گئتسين " آكسفورد" خيابانېنا. ايران سيفارتينه باخماق ايسته‌ييرم آنجاق باش گيجتمه ايذين وئرمير. سۆنرا يادېما دۆشۆر هارا گتمک ايسته‌ييردىم. سۆرۆجۆيه دئييرم گئت" ترافالگار" ا. سۆرۆجۆ بير شئى‌لر دئيير. آنلامېرام. إنيرم. بوردان خۆشوم گليرر. سۆرۆجۆنۆن پولون وئريرم، ياغلي دا أنعام وئريرم. گۆلۆندن گۆل‌لر آچېلېر. لندن‌ده سۆرۆجۆنۆن جانې أنعاما باغلېدې. ايندى اۆ قدر تاكسېدا اوتورماقدان سۆنرا يۆل يئريمک چتين‌يدى. ايندى بو مئيداندا دئيه‌سن، يئل آدام‌لارې اويان بويانا آپارېر. بير رسيم پرده‌سينده قوش‌لار اۆست آشاغا آتېلېر و پيادا يۆلوندان گلن موسيقى‌لر، سئكسن بئش ياشېندا آنامېن بۆتۆن هئيكلينى منه سارې آتېر. هارادې؟ بورا هانسي مملكتين گۆگۆدۆ؟ نه‌دن گۆگ قاتېشېب‌دېر؟ آنام بهشت زهرادايدې بيليرم. هامي مندن گيزله‌ديردىلر. آنجاق بيليرم. گۆل سيفارش وئرمه‌ليىم. يوسف آباددان، ايكى يۆلون آراسېندان. كريستال گۆل ساتاندان. يئتر تئلگيراف إدم. دلى‌سن‌مى؟ كيم سنى تانېيېر؟ اوردا كيم حاضېر اوْلار لندن‌دن گۆل سيفاريشى قبول إتسين؟ منيم سۆرون‌لارېم اونلارېن سۆرون‌لارې دَگِيل دا. قوش‌لارا باخ! بلكه من بو قوش‌لاردان حاميله اۆلموشام! گۆنئى آفريقادا بيرى اۆلمۆشدۆ

فرزامپن طرفـلرینندن‌یدی. فرزام بیر تئلفون‌لا گؤل سیفارش وئردی. اوزا گئدەجه‌یدیک. گئتمه‌دیک دا. دا اوزلار نفت ساتمپرلار. فرزام گئتمه‌گه قوخدو. نییه قوزخدو. ژوهانسبورگون قبریستان‌لیق‌لاریِ نه‌جۆرۆیدۆ؟ بیر اووج داریِ آلپب سپدیم اوزلارا. بیر کامیل دایره اؤز باشپما فپرلاندپم. کفترلر گلدیلر. تۆپولویدولار. ایرانپن کفترلری کیچیکدیلر. ساعات سسی گلیر. ساعات نئچه‌دی؟ بیریندن سۆرورام"what place is this?" دئییر:"this is London!"
فرزامپن ایشی بو اوزلوب أسکی شاه کاخپندان ایکی مأمورلا منیم إویمه گلسین، سۆنرا قایپتسپن او کاخا. گؤل ساتانپن قاپیلاریِ هئی آچپلپب باغلانپر. من حامیله‌یم. کیم دئییر، بیر دربار فاحیشه‌سی حامیله اوزلانماز؟ بیر گۆن نصیری‌نین سیفاریشی‌له بیر مین‌باشپنا یاخپنلاشدپغپمدا، حامیله اوزلماقدان قوزخدوغومو إشیدنده، دئدی، قوزخمایپن سیز هئچ واخت حامیله اوزلمازسپز، سیز سلطنتین فاحیشه‌لری‌نین سۆن نسلیسینیز. سلطنت یایسه‌لیگینه چاتپب‌دپر! منی حیرصلندیردی. سۆزلرینی عئینن نصیری‌یه دئدیم. توتدولار. یقین ایندی آزاد إدیبلر. دارپنِ سپیرم اوتورورام. من ایکی‌مین‌بئش‌یۆزایل‌لیک، سلطنتین سۆن نسلیندن قالمپشام. قوش‌لار گلیر. قانادلاریِ‌نپن یئلی اوزۆمه دگیر. کفترلرله دانپشپرام. تکجه اوزنلار لا بیر دیلده دانپشماغپ باشارپرام، آنام من‌له دانپشان دیلده. تۆرکۆ دانپشا- دانپشا، داریِ‌لارپن کنارپندا، قوش‌لارپن آیاق‌لاریِ‌نپن و ایستی بقبقو‌لاریِ‌نپن یانپندا، داریِ سپیب شکیل چکن آدام‌لارپن آراسپندا، اوزانپرام. گؤزلریم کۆر اوزلور. ایندی گؤزلریمی یومورام. ألی إعدام اوزلدو. هوشی.
گؤزلریمی آچاندا، فرزام‌لا مدیترانه دنیزینه باخان بیر یئرده، مین‌باشپ جزایری‌له تانپش‌لیغپمپ اوزنا تعریفله‌پیردیم. پۆف‌لنمیش خومار گؤزلری، نه چۆخ آلچاق نه چۆخ اوجا بیر کیشی، إنلی کۆرک شستلی یۆل گئدیردی. آذربایجانلپ اوزن‌آلتپ یاشدا بیر قپزپن ایده‌آلپ. اوزۆمۆ قاپپدان إشیگه قویدوم. بیر قوجا خانپمپ قونشویا یۆللویوردو. قایپدپب گئدنده منی گؤردۆ. او واختاجان بو قدر اوزلنمه‌میشدیم. قاپپنپ اؤرتۆب گئتدیم ایچه‌ری. دئدیم قونشو قپزپنا إلچی گلیب. سن هاردان بیلدین؟ إششک دَگیلم. بلکه سنه إلچی گلیب دگیشیک توتوب. کاش گلردی،

دامادې دا ګوردۆم. بې‌حیا. آنام عؤمرۆنده منه دئدیګی تکجه یامان ایدې. نئجه ده خطی وارېیدې. یۆزباشې ماجرانې اوزۆ یازېب وئرمیشدی آناسېنا. آناسې دا وئردی من اوخودوم. خولاصه بیز ګلمیشدیک قونشویا إلچی‌سیز قاپېدایدېز. و عئشق ایلک باخېشدایدې. تۆی نه تۆیودو! أمیر بازاري، یۆزلر مئتیر پارچا، اوزۆک. اونا بونا پۆز وئرمک. فایتۆن. پارچالارېن رنګین تعریفله‌ییردیم. فرانسه‌نین ګؤنئییینده، دنیزین دالغالاري‌نېن اوستۆنده، أمیر بازاري‌نېن مین بۆیادا پارچالارېنې چکمیشدیلر، مئتیر اوخ کیمی بزازېن ألینده آشاغا یوخارې ګئدیردی. یۆزباشې‌نېن نئجه ده خومار تۆرکمن ګؤزلری وارېیدې! نه‌ده خطی وار بیدې. نئجه ده شئعرلر و أیګرلری أزبردن اوخویاردې. سۆنرا تۆی.! اینان فرزام ایلک دفعه‌یدی من شیرنی‌نین دادېنې بیلیردیم. ایستی شیرنی، تبریزین قادېن‌لارې غریبه‌یدیلر. یۆزباشې دئدی دور ګئدک داما اوردا هر شئیی حاضېرلامېشام. بیلیردیم پرده آرخاسېندان، آچار باجاسېندان، قاپې چاتداغېندان بیزه باخېرلار.آی ایشېغې ایدی. داغ ګؤرۆنۆردۆ باهارېن سۆن ګۆن‌لریدی. ګئده نه‌لر باشارېردې! سۆنرا من اوزاندېم آیا باخدېم. او ګئتدی آشاغا همان اوتاغا. سۆنرا دوروب ګئتدیم ګوردۆم ناماز قېلېر. دئدی منیم کیمی قادېن قیسمت إتدیګینه ګؤره آللاها شۆکر إدیردیم. سۆنرا او مکتوبو یازدې، چۆخ زامان‌لار اوخویوردوم. باخمایاراق ایشاره‌لرى‌نین هامې‌سېنې آنلامېردېم. آنام ترحالوانې اوۆجوندا یومورولادېردې، جزایری‌نین آغزېنې آچېردې قۆیوردو آغزېنا. و یۆزباشې ګۆنده راستا کۆچه حیطیندن کی ګلیردی، آچېق قهوه‌ای یومورتا کیمی‌یدی. بونو اونا دئیه‌نده، دئییردی، سن ده قابېغېنې سۆیموش بۆتۆن یومورتا کیمینسن. ګئجه، صۆبح، ګۆن اورتا، هیجانلې و ایلتیهابلې ګۆن‌لریدی. تبریزین راستا کۆچه حیطینده من هر زاماندان چۆخ خۆشبخت‌یدیم. بلکه ده فرزامېن ګئجه ګۆندۆز ایګنه‌سینه ګؤره من بئله دۆشۆنۆرم . سۆنرا إشخک‌لیک إتدی. اوزۆ دئییردی إشخک‌لیک إتدیم سنی باشقالارېنا ګؤرستدیم. شادان‌لا جزایری بیردن بیره یاخېنلاشدېلار. جزایری شاشقېن قالمېشدې، نییه شادان منه یاخېنلاشېر؟ شادان بیر ګۆن دئمه‌میشدن بیزه ګلدی. پنجره‌دن باخېردېم. هله او ګۆن‌لر چادېرالې ایدیم. بیر قادېن‌دا، رؤیا کیمی، سالللانا سالللانا ګلیردی. بو کیم یدی دا؟ شادان آرخاسېنجا ګلیردی. بیر ألی جیبینده‌یدی او بیری ألینده

شاللاق.بیلمیرم او زاماندا آخسایپردې یوخسا یوخ. گؤن باتان چاغې ایدی. حیطی سؤلامپشدیق. جزایری دئدی إشیکده اوتوراق. شادان دئدی سیز نئجه ایستهسهنیز. آنجاق اوتورمادې. قادین منی پیللهلرین باشیندا گؤردؤ و إله سالللانا -سالللانا پیللهلردن گلدی اوّسته، منی قوجاقلادې، چادیرامې چکدی آشاغا، قولونو سالدې بوینوما اوّزؤمدن اوپدؤ، سؤنرا منه تاماشا إدیردی .سسلندی یؤزباشې جزایری!بونو هامپدان گیزلتمکده حاقلې ایدین. شادان هامپدان قاباق پیللهلری چیخدې اوّسته، ألینی اوزاتدې منله گؤرؤشدؤ. یؤزباشې، گؤلؤمسهدی. اوتاندیغیمدان تر تؤکؤردؤم. گئتدیم مطباخدان مئیوه، شیرنی گتیرم، قادین گلدی ایچهری. موختلیف عطیر پودور قوخوسو، هر یئری بؤرؤدؤ. گیجلمیشدیم. ایرهلی گلدی، ألینی اوزالتدې ساچلارېمین، دؤزهنینی پوزدو. داراغینې چیخاردیب ساچلارېمې بیر باشقا جؤر، دارادې .آیناني وئردی ألیمه دئدی: باخ بئله یاخشې اولمادېمې؟ باخدیم آینایا سانکې بیرینجی دفعه یدی اوژؤمه باخیردیم. باشقا آدامین اوزؤیدؤ. آنلیم چیخمپشدی، ساچلارېم یانا دارانمپشدې، قیز مودئلی فرقیم، اوزتادان گئتمیشدی و بؤیون قولاغیم إشیگه چیخمپشدې. دئدی تبریزده یالنیز بیردنه بئله گؤزل اوّز وار او دا سنین اوزؤندؤ. سؤنرا دا قویمادې من مئیوه شیرنی آپارام آشاغایا. منی یئنی بزکله چکیب آپاردې آشاغایا. یؤزباشې باشین قالدیردې، قیزاردې. من اوتاندیم سؤنرا اوژؤ گئدیب مئیوه شیرنینی گؤتوروب گتیردی. دئدی: قوزخما شادان جزایریٔنین قارداشې کیمیدیر.

هله بو ایلک گؤنؤیدؤ، قوی قالانین دا تعریفلهییم، سؤنکو گؤن صؤبح، سرگرد یئنیجه گئتتمیشدی قپشلایا. قاپې دؤگؤلدؤ. قاپینې آچدیم گؤردؤم ألیدی. نئجه ده یاخشې ایدی. گئتدیک اوتاغا. دئدی شادانسیز گلمیشم چؤن ایشیم وارپیدې سنله. بیلیردیم جزایری ده إوده دَگیل. چوخ ماراقلې ایدیم. یئرده اوتورموشدوق. دوروب بخت آیناني گتیردی توتدو قارشیمپزا. راضیلاشمادې. دوردو آیناني دایادې دووارا، دئدی گل یانیمدا اوتور. ایطاعت إتمهگه بیلمزدیم. یانیندا اوتوردوم. ایلک آینایا باخماغا قوزخوردوم. سؤنرا باخاندا گؤردؤم اوژؤمه باخمپرام. او دا اوژؤنه باخمپردې. نه کلهگی وورموشدو. او دا منه باخیردې. گؤزلریم سؤلاندې سانکې آغلاپپردیم. چوخ محبت إتدی، یاواش یاواش بیلیندی

نييه بو قدر محبت إدير. سۇنرا منى باشقا قادېن و كيشىلرله تانېش إتدى. جزايرىدن باشقا، ايلک كيشى منه چتينيدې. ألى منله كيشينى اوتاقدا يالقېز بوراخاندان سۇنرا، أدبلى گۇرۇنن فارس كيشى آتېلدې منه طرف. تهراندان آذربايجانېن ايشلرينه باش چكمەگه گلميشدى. يئكەپرين بيرى يدى. نه دانېشدې نه محبت إتدى. شكلينى بير يئرده گۇرمۇشدۇم. بيلميرم هاردا. بيردن قارتال كيمى آتېلدې اۆستۈمه. گئده يۇرقونلوق بيلميردى. سۇنرا أردبيلدەيديک. يۇزباشې اوڭموشدو مينباشې. عيزتىله باجېسې اوڭنو تيرياكى إتميشديلر. ألى نقشينى ياخشې بيليردى. منى تبريزه چكمک ايستەييردى. ساواشلار باشلاندې. جزايرى تيرياک چكيردى، حافيظ اوڭخويوردو. گئديب تئز قايېدېردې. بئله بيليردى منيم إوده بيرى له قرارېم واردې. بير يۇل دا عيزتىله باجېسېلا توتدو منى. قيامت سالدې. مكتوب يازماقلار باشلاندې. اوڭ زامان أردبيلين والىسى منه عاشيق اوڭلموشدو. پئيغام وئريردى. گۆل يۇللاېيردې. پئيغاملارې جېرېب تۇكۆردۇم موستراحا. گۆللرى زيبيل قابېنا تۇكۆردۇم اۆستۈنه تۇپراق تۇكۆردۇم. نه سۇزلر، وعدەلر منه وئريردى. مئساژ يازدېم، ألىله تماس توتسون. ألى آيارلادې گئتديک. بير هفته قۇناق اوڭلدوق. جزايرىنين ددەسى يانېردې. والى هر شئيى بوراخماغا حاضېريدې. قاچدېق. ايلک بئله دۆشۆنۇردۇک، آختارېب تاپاجاقلار. اوڭ شهردن بو شهره، گئديرديک. سۇنرا گلديک تهرانا. والى اوڭيان بويانا باش ووردو گۇرسۇن، نه خبر وار. بير گۇن بير پاکات گتيردى. مينم بۇشانما كاغاذېم ايدى، جزايرى گۇندرميشدى. والى گئتدى ايشينه. قالدېم. گئتديم ألىنين يانېنا. سۇنرا يئنه قايېتدېم تهرانا. اوڭ زامان ضراب تاپېلدې. اوڭنون باشقا ماجراسې واردې. جزايرىنى بيرداها دا، گۇردۇم. شادان گلدى تهرانا ضرابلا دانېشدې. أريمين ايذنين آلمالې ايدى. نه أر! آللاه ايته ده قيسمت إتمەسين. ضراب دئدى گۇونليک سۇرونو وار، تيمور بختيار دا تئلفون إديبدير، گئت تبريزه ياردېم إت. آنجاق فيكرين آزماسېن ها. يانې نه؟ بئله دۆشۆنۇردۇ من جزايرىنين يانېنا قايېدارامې؟ شادان دئدى، جزايرى ده مندن ايستەييب سنى اوڭنون يانېنا آپارام. ضراب تئلفونا دوراندا، شادان دئدى: اوڭ قدر باشېنا مۇصۆبت گتيرماغېوا رغمن، جزايرى سنين خاطيريوى چوخ ايستەيير. اوڭ واختاجان زيندان گۇرمەميشديم. شادان آخسايېردې. بيليردېم قاپې چاتداقلارېندان زيندانې

لار منه باخبر. قاپي آچيلدي گئتديک ايچه‌ری. ايلک، جزايری‌نی تانيمادیم. جوجه کيمی اوزلموشدو. آنلامادیم سببی شيکنجه‌يدی‌می، تيرياک و إستئرئس ياخود من باشينا گتيرديکلريمدن‌يدی. اوره‌گيم ياندی. بو همان آچيق قهوه بؤيادا يومورتايدي‌مي؟ محبت إتمه‌گی دؤشؤندؤم. دؤزدؤ منه بير مأموريیت وئريلميشدی. گؤون‌ليک تشکيلاتي يئنی قورولموشدو. تيمسار بختيار اوزؤ من‌له تئلفوندا دانيشميشدي. دئدی سيزين هدفينيز تکجه بير شئی اوزلسون: گؤرؤن جزايری‌گيل، روس‌لار لا تماسدا اولوبلارمي يوخسا يوخ؟ ياخشي‌مي؟ دئدی سونوچو شادانا دئيين. حؤجره‌يه گيرنده، گرچکدن جزايری‌نين گؤرؤشؤنه گئتمه‌گه اوزولدؤم. ديش‌لری بير تهردی، مصنوعويدومو؟ أل‌لرينی باغلاميشديلار. سسی بير تيرياکی سسی کيميدی. وافورو آيري أشيالاري حؤجره‌نين کؤنجؤنده‌يدی. ايکی صندل گتيريب قوزيدولار حؤجره‌يه. من‌له شادان اوتوردوق. جزايری دؤگؤلمؤش ايت کيمی، منه باخيردي. شادانا ديقت إتميردی. او گؤنؤ خاطيرلادیم کی ياريمچي‌لیق قاپيدان گؤرؤب عاشيق اوزلموشدوم. آغلاماغيم گلدی. بورنوندا دانيشان سسی‌له دئدی ماهی حالين ياخشيدي‌مي؟ دئديم ياخشيياام سن نئجه‌سن حبيب؟ دئدی حالیمي سوزما. دورومو پيس‌يدي. گئيديگيم پالتاردان، آسديغيم جواهيرلردن اوتانديم. حؤجره‌يه گيرمه‌دن شادان دئميشدی، آلداتماغا چاليش، قوی بئله بيلسين اونا ساري قايديرسان. دئديم ياخشي اؤزؤوؤ گيرفتار إديبسن حبيب، هئچ سانميردیم سن بئله بير ايش گؤره سن. دئدی:من هئچ ايش گؤرمه‌ميشم. تيمسار دا بيلير من بير ايش گؤرمه‌ميشم. أن آزي سنه يالان دئميرم. دئديم:حبيب من سنين حاقيندا ظؤلم إتميشم،آما ايندی گلميشم جوبران إدم. تکجه بونا گؤره گلميشم. دئدی ايناندیم فرض إت، نه‌اوزلسون؟ دئديم: بوردان چيخسان تيرياکي دا قويسان قيراغا سؤز وئريرم يانيوا قايیدام. دئدی داها مندن گئچيب‌دير. دئديم ياني نه سندن گئچيب؟ سنين قيرخ يئددی ياشين واردي، بئش آلتي گؤن اؤزؤوه يئتيشسن دوغرو دؤزگؤن يئمک يئسن، تيرياکي دا ترکيتسن، راستا کؤچه‌نين همان شولوغ اوغلو اوزلارسان. باخيردي و اينانميردي من بو سؤزلری دئييرم. بللي‌يدی بو کيشی منه زيان وئره بيلمز. شادانا دئديم ايذين وئريرميسيز، من‌له حبيب ياالقيز قالاق؟ تيمسار دوروب حؤجره‌نين قاپي‌سيني آچدي، گئتدی إشيگه. من‌له جزايری باش

باشا قالدېق. ياواشجا دئديم من همشه سنى سئوردیم، سنى دۆشۆنۆردۆم اينان. بيلميرم رحم ايدى يا عئشق ايديمي، آنجاق سؤزلريم ده صميميت وارېيدي. دئدى سن اؤزۆن ده بيلرسن مندن گئچيبدير، هر شئى بيتيبدير. سوردوم ألللريوه نەاؤلوبدور؟ دېرناقلارېوې چكيبديلرمى؟ دئدى هر نەاؤلوب اؤلوب. طالئعي دگيشمک اؤلماز. منيم ده طالئعيم بويوموش. دئديم آخې سن سياسى دَگيلدين كى؟ نەجۆر اؤلدو بيردن، بير آمريكالېنې اؤلدۆرمک فيكرينه دۆشدۆن؟ دئدى كئشكه من بونو دوشنسەيديم. من بوندان داها دا چوخ بئغئيرتم، بو فيكيرلره دۆشمزديم. دئديم هامې دئيير شوروىنين بو ايشده ألى واردي. دئييرلر سنله بو چاووش‌لار، شوروى جاسوس‌لارېلا علاقەنيز وارېيدي. گۆلدۆ. گۆلۆشۆ آجي ايدى. دئديم:من سنه، گلمک ايستەسم، اۆرەگيم ايستەيير منه هر شئيى دئيەن آدامېن يانېنا قايېدام. دئدى: منيم گيزلتمەگه بير شئييم يۆخدو، نه سندن نه ده باشقالارېندان. بيزيم هئچ كيمسەيله علاقەميز يۆخدور. سن ده منيم يئريمده اؤلسايدېن بو ايشى گۆررردين. دئديم: حبيب سن هوشلو آدامسان، دۆنيانېن باشېنا بۆرک قۆيا بيلرسن. منيم باشېما بۆرک قۆيما. من دفعەلرجه سنى يوخودا گۆردۆم، اۆرەگيم سنى ايستەيير‌دى. دئدى:اۆرەگيم سېنيب اومودسوزام. حيس إتديم لحنى دگيشدى. دۆشۆندۆم إعتيراف إتمک ايستەيير. ايرەلى گئتديم او، قېزارمېش شيشميش گۆزلريله منه باخدې . ماهى، ماهى، دۆنن سنى يوخودا گۆردۆم. نييه بئله اؤلدو؟ من سنه نه پيس‌ليک إتميشديم؟ گۆردۆم، آغلاماق باسدې أليمى اوزالدېب قۆيدوم آلنېنا، ياندېرېردې. أليمى چكدى دۆداق‌لارېنا ، ياواش اؤپدۆ دئدى: ماهى !ماهى !منى نييه بۆشلادېن؟ دئديم منى باغېشلا باغېشلا حبيب، من سنله ياشايا بيلمزديم، سنين محبتيوه لياقتيم يۆخودو. تيكرار دئدى ماهى، ماهى !منى نييه بوراخدېن؟ نييه؟ من سنى سئويردیم. أليمى اؤپۆردۆ هله. سۆنرا أليني قالدېرېب قۆيدو چيگنيمه، من صندل اۆستۆندن أگيلديم اۆنا طرف، او يئردن اؤزۆنۆ چكدى منه طرف، من أگيلديم اؤپم كى بيردن بيره باغلانمېش ايكى أليني ده بۆغازېما سالدې و بۆتۆن گۆجۆيله سېخدې. آغزېندان چېخانې منه دئدى !منله درباري‌لارېن ايليشگى‌سيندن، حشرى ليگيمدن، پوللولارېن دالېنجا گئتمەگيمدن، شاه دان، قارداش‌لارېندان دانېشدې و دئدى: من گرچک كيشى ايستەييرمسه،

چاووش‌لار منه قوللوق إتمه‌گه حاضیردیلار. دالبادال بو سؤزلری دئییردی. أللری‌نین گؤجؤ گئت -گئده چؤخالیردی. من قیشقیریردیم کیمسه إشیتمیردی، نفسیم کسیلیردی، بؤغولوردوم قیشقیریردیم وجزایری مندن آسلانمیشدی. قیشقیریردی، یامان دئیه دئیه بؤینومو سیخیردی، من قؤرخودان اؤلؤردؤم، سؤنرا قاپی آچیلدی، عسگرلر جزایری‌نین اؤستؤنه یومولدولار. من حؤجره‌دن قاچدیم او دا منیم آرخامجا، ایکی عسگر، بؤینومدان آیریلسین دئیه قؤل‌لاریني توتوب چکیردیلر. تیمسار شاللاغی‌یلا جزایری‌نین کؤره‌گینه وورودو، بیر ایکی آمریکالی دا ووروردو، سؤنرا أللری سوستالدی، من قاچدیم. یامانلاییردیم هامینی، جزایری‌نی، شاداني روس‌لاری، آمریکالی‌لاری. میندیم اوچاغا قایيتدیم تهرانا. تبریزین آی ایشیغي گئجه عاشیقینی، نئجه ده دئو دؤزلتمیشدیلر. ضرابا دئدیم:تیمسار بختیار دا دئسین طرف إعتیراف إتمه‌دی. خبر اونا دا چاتمیشدی. سؤنرا إشیتدیم گؤللەییبلر.گؤنده‌لیکدن دَگیل. خبری أللی حامیله‌لیک خبرینی منه وئرنده، دئدی.

ضرابی من سئچمه‌دیم منه سئچیلدی. فرانسه‌نین گؤنئی ویلاسیندا، فرزاما دئییردیم ضرابی من سئچمه‌دیم کی، بیردن دنیز یوخاری گلدی، یاواش -یاواش و گیرده حالتده قوم‌لارین اؤستونده ایره‌لی گلیب، دایاندي بالکونا. او بؤیؤکلؤقدا شئی بو کیچیک‌لیکده شئیه نه‌جؤر دایانا بیلدی؟ دنیز بؤتون وارلیق‌لارپلا، ایچینده اؤزن کیچیک ذره‌لر،بیر بؤیؤک حوباب کیمی دوردو، إله کی ألیمی اوزالدیب لمس إده بیلردیم و اوزون خوش بؤیالي دپرناغیم‌لا اؤزؤنده کیچیک بیر جیزیق چکیب هر شئیی إشیگه تؤکه بیلردیم. آنجاق دوردو. دنیز دوردو. فرزاما دئدیم گؤرؤرسن‌می؟ دئدی نمه‌نه‌نی؟ تعریفله‌مه‌یيبسن کی هله؟ دئدیم یؤخ، بو یئکه کؤره‌نی، بالکونا دایانان کؤره‌نی، بونو دئییرم بیر حامیله قادینین قارني کیمی‌یدی، آما ایچی گؤرؤنؤر. شاشقین منه باخدي . دئدیم قؤرخمورسان‌مي؟ نمه‌نه‌دن؟ بللیدی بو بؤیؤک حوبابدان، ألیوی قالدیر قؤی اؤستؤنه، باخ گؤر نه یوموشاقدي. پاتلاماقدان قورو. دئدی:آلنین تردن ایسلانیبدي! نییه بو قدر ترله‌یيبسن؟ بلکه ده بورانین هاواسي سنه دؤشمؤر. دئدیم: ظارافات إدیرسن باخ! اؤزؤم قایيدیب باخدیم. سودا سیرایا دؤزلمؤشدؤلر، هامي‌سي اود توتموشدولار و رقص إدیردیلر،

دئيەسن يوخودا بير چرخ فلک قۇيموشدولار، يۇخودا گۇره بيلمەديگيم، بۇيالارلا، هامىسي رقص إدەرک حۇبابىن قېراغىناجان، گليب، سۆرعتله ده قايېدېردېلار. دئديم فرزام نييه گۇرمۆرسن. دئدى نمەنەنى؟ من يئنه ده باخېردېم. بو ياندان قادىنلارىن اۇرتاسېندا، بير بۇيۆک قادىن اۇينوردو. ماللاق آشېردې، اۇينوردو آللاه نەجۆر بئله هېز لانېردې؟ دئديم فرزام قرارېيدې من بو اۇلام. بو دنيز، آلۇولارلا، اۇت توتموش قادىن. سۇنرا گۇردۆم بونلارىن هامىسي محو اۇلدو. دنيز بۇشالدې. بير خزه، بير بالېق، بير بالېق قولاغې دا قالمادې بئله. قايېدېب فرزاما باخديم. بيردن سۇروشدوم سن كيمسن؟ من بوردا نه ايش گۇرۆرم. من كيمم؟ دۇنياني اونوتدوم. دۇنيادا منى اونوتدو. سۇنرا باشلادېم پۆفلەمەگه، قارشېمدا اۇلان كيشىنين اۆزۇنه پۆفلەيېردېم، اۇ دا چالېشېردې أليني اۆزۇمه قۇيسون يئنه. پۆفۆم إله گۆجلۆيدۆ، اۇنو بير يئلک كيمى، تبريزده اۇنا خبرچين دئييردېلر، مندن اۇزاقلاتدې .داها گۇرمەديم. قايېدېب يئنه دنيزه باخديم او بۇيۆک حۇبابا، يئنه قايېتمېشدې يئرينه دايانمېشدې بالكۇنا. دۆز اۇرتادان، كۆللر ايچيندن بير شئى چېخېردې. دۆشۆندۆم قۇقنوسدو كۆلۆنۆن ايچيندن تيكرار دۇغولور، آنجاق دَگيلدى كۆلدن هم كيچيک‌يدې هم ده، داها آز ايدى. ميكرۇسكوپدا گۇرۆنن بير شئيدى. بير يۆل، مثانەمين چيركينى درمان إليين دۇكتۆر، سۆدۆگۆمۆن بير داملاسېنې آلېب قۇيدو گۆجلۆ بير ميكرۇسكۇپا، دئدى: باخ.گۇردۆم چئشيتلى شئىلر سانكې دنيزده اۆزۇردۆلر- جانلې بير شئىلر باشلارې قويېروق‌لارې و بورلموش بئللرىله،- سېنېب و دۇغولوردولار. ايندى نه ده گۇزلريم ايشېقلې اۇلموشدو! گۆجلۆ ميكرۇسكۇپ‌لاردان داها گۆجلۆ، حياتىن ماجراسېنې و رۆشدۆنۆ تاماشا إديردېم. نارين -نارين آيرېلېردېلار، دستەلر بير بيرىنين ايچينه گيريردېلر و رديف‌له اۇنلارىن ايچينه گئچيردېلر، گنبدده، ضراب سېرايا دۆزۇلن عسگرلرى گۇزدن گئچيرن كيمى، عسگرلر، ماشىن كيمى سېرالارې بير بيرىلرينه دگمەدن، داغېلمادان، بيرلَشيردېلر. أليمى قالدېرېب فرزامىن باشېنې توتدوم، ايكى أليم ده، چۆن گۇرۆردۆم فرزامىن باشې يئرينه قايېدېب‌دېر، دئديم باخ ياخشې باخ، إعتيراض إتمەدى دا، قايېتدې، دئيەسن قبول إتميشدى دنيز بيزيم بالكۇنون نردەسينه دايانېب‌دېر. تكجه دنيزين اۇرتالارې گۇرۆنۆردۆ و

چوخ یئکه‌پر، بیر قادین یئرده اوتورموشدو. یوخ اوتورمامیشدی. بئلدن آشاغاسی یئره دیگمیردی. اؤزونو فیشارا سالیردی، باشی‌نین تؤکـلری چوخ آز ایدی، گؤزلری آچیلمیشدی، آغزی تشنوج إدیب یان‌لارا آچیلمیشدی، سینه‌لری‌نین اوج‌لاری ایکی گؤلله کیمی، دیزلریندن آشاغا گلمیشدی، أل‌لری گؤزونمؤردو آنجاق آیاق بارماق‌لاری‌نین اوجو بیز ایدی، نال کیمی، آیاق‌لاری‌نین آراسیندان اؤز باشی کیمی بیر باش چیخمیشدی، أل‌لری باشین یانیندان اؤنه اوزانیب و إشیگه چیخیردی. فرزاما دئدیم گؤزؤسن‌می؟ دئدی دالغالاری دئییرسن‌می؟ دئدیم یوخ، أصلن دالغا یوخدور، قادینی دئییرم .دنیزده اوشاق دوغور، اؤزو یئکه‌لیکده اوشاق دوغور. فرزام دئدی: دلی اولوبسان‌می؟ اوشاق‌می ایسته‌ییردین؟ بلکه ضراب‌دان اوشاق ایسته‌ییردین؟ دئدیم سن باخ او قادینا باخ، سونرا قادین دوغماق حالیندا دنیزین دیبیندن یوخاری گلدی، آتیلا آتیلا گلیردی، هر آتیلدیغیندا ایکی اوچ آددیم ایره‌لی گلیردی. سونرا اوشاغی آتیلدی قاباغا. اوشاغی هله کامیل إشیگه چیخمامیشدی. فرزاما دئدیم سن آللاها اینانیرسان‌می؟ دئدی بو سوزولار نه‌دی؟ دؤنیانین هاراسیندا گؤزؤنؤب بیری بیر آدام‌بلا دوست اولاندا، سوزسون سن آللاها اینانیرسان‌می؟ من ایصرار إتدیم، فرزام دئدی:دؤشؤنمه‌میشم. بیردن اوشاق دؤنیایا گلدی. دوغولماق همان آناسی اوتوران کیمی اوتوردو و گؤردؤم اونون قیچ‌لاری‌نین آراسیندان آناسی کیمی بیر اوشاق چیخیر گلیر. فرزاما دئدیم من او قادین اولمالی ایدیم. دئدی هانسی قادین؟ دیرناغیمی قویدوم دنیزین نازیک قابیغینا و دنیزی یاواشجا جیردیم. ایلدیرم دؤشدؤ، یاری یاغیش یاری دولو کیمی بیر شئی یاغماغا باشلادی. گؤز قیرپیم ساعاتی یاریمچی‌لیق شامپاین گیلاس‌لاری، دولویلا دولدو. فرزام دئدی: دور گئدک ایچه‌ری، بو هاوایا آلیشمامیسان اوشؤیؤرسن سویوق دیگر. دئدیم:یوخ سئویرم اوتورام سن ده اوتور. ضرابین داستانین اونا تعریفله‌دیم.
ضرابی من سئچمه‌دیم اونا سئچیلدیم خبریم یوخودو. میه بیر کادو بیلر کیمه هدیه وئریلیر؟
او والیدان آیریلاندان سونرا، گئتدیم تبریزه آنامین یانینا. مین‌باشی بوشامیشدی اؤزگؤرؤدؤم. آنامین یانیندایدیم. أللی تاپدی منی. دئدی چالیش أره گئت. آنجاق أرین ایگیرمی‌بئش یاش أن آزی اؤزوندن

بۇيۇک اۋلسون، پوللو اۋلسون. پوللو جاوان تاپماق چتيندى. بو ألى‌نين فلسفه‌سى‌يدى. پوللو جاوان هر آن پولسوز اۋلا بيلر. پول‌لارىنى اۆزۆ ألدن وئرر يا آتاسي ايرثدن محروم إدر، ياخود سهو إديب قوماردا، عراقدا، تيرياكدا ايتيرر. آنجاق آلتميش ياشيندا پوللو اۋلسا عؤمرۆنۆن سۆنونواجان، پوللو قالار. ألى دئييردى بير قۆجانين اۆن- اۆن‌ايكى ياش سۆن ايل‌لرينى ايسته. سۆنرا پولويلا أن گۆزل گنجى آلا بيلرسن، چۆن قۆجا سن‌له باشارا بيلمز اۆنا دئيرسن منى بۆشا، سنى بۆشويا بيلمز چۆن سنه عاشيقدى. اۆندا دئيرسن منى اۆزگۆر بوراخ. ياواش -ياواش بيلر هم اۆنونسان هم اۆزۆن سئچن گنج‌لرين.

فرزام دئدى:ماهى بونلارين ضراب‌لا نه ايلگى‌سى واردي؟ ضراب تهراندا اۆلاندا، يا قوزئيده‌يدى يا سوئيس‌ده! نه‌جۆر اۆلدو سن ضرابا راست گلدين؟ بيليرسن‌مى تبريزده بير ايش گۆره بيلمزديم .ألى‌نين تيمساري وارپيدي. تيمسارين يۆل‌داش‌لاري وارپيدي گوماشته لر وار پيدي. ألى دئدى تهراندان اۆنا قۆناق گله‌جک، سنى اۆنا گۆرسه‌ده‌رم گۆرۆم نه دئيير؟ بئله اۆلدو هوشمندى آدينا بيرى گلدى. ياري فارس ياري تۆرک. منى آپاردي اۆتورتدو. آپارتمان توتدو منه، کۆشک خيابانين بير يئرينده. اۆچ دۆرد آى اۆن‌لا بيرگه‌يديک. تهرانين ايستى ياييي يئتيشنده، قرارپيدي قوزئيه گئدم أعصابيم پۆزولموشدو. کۆشکده بير دۆکتۆر وارپيدي گئتديم کۆرتاژ إتديم. اۆچ هفته سۆنرا هوشمندين ماشيني‌يلا قوزئيه گئتدى. بو کيشى شادانين دۆست‌لارينداني‌دي. شادانين بۆتۆن دۆست‌لاري سېرلي ايديلار، آما بو هامي‌سيندان داها سيرلي ايدى. قۆجا دَگيلدى أللى ياشيندا اۆلاردي، خۆش قيافه‌يدى. آغ قارا ساچ‌لاري و ايشگه بوغ‌لاري، قارا يئکه گۆزلرى وارپيدي، چۆخدا شيک‌يدي. گۆزل دانيشاردي، آدام دانيشماغينا محو اۆلاردي. دئييردى تاجيردى آلپش وئريشده‌دى. دئييردى گله‌جکده گۆتۆرۆب آپاراجاق اوروپايا. دئييردى إوليدى آنجاق خانيمي‌سيني سئومير. قوزئيده اۆلاندا، ايکى اۆچ يئرده منى نامزدى موعريفى إتدى. اۆنو تانيبيان‌لار گۆلۆمسه‌ديلر، چۆن أللى ياشدا نامزدبازليق بير آز گئجدى. سۆنرا بير گۆن منى آپاردي بير ويلايا رامسرده دنيز کنارينداً. بوردا اۆتوران کيمى. دنيزله دنيزين فرقى يۆخدو، ويلايلا دا ويلانين . اۆراجان کى بيلميشم، کيشى‌يله کيشى‌نين ده فرقى يۆخدو. ألبته جزايرى هامي‌سيندان

فرقلی‌یدی.آنجاق اۆست اۆسته، ضراب، او والی، هوشمندی و نئچه‌سی بیر بیرلری‌له فرقلنمیردیلر. هوشمندی منی ضرابا تانیتدیردی. گۆزل بیر ویلایدی پنجره‌لربندن، دنیزه گئدن خیابان‌لاری گۆرۆردۆم. ضرابی دا گۆردۆم، یئکه‌پر، أتلی جانلی إنلی کۆرک بیر کیشی‌یدی. دیش‌لری مصنوعویدو و اۆزۆنده أن کیچیک بئله گۆزل‌لیک یوخودو. قادین‌لارا باخاندا نزاکتلی‌یدی، باخمایاندا و باشقالاری‌یلا دانیشاندا چوخ قابایدی. بیردن هوشمندی ألیمی توتدو چکیب آپاردی ضرابین یانینا، دئدی: تیمسار حؤرمت‌له تانیتدیرپرام نامزدیمدی. ألیمی قویدو هوشمندی‌نین ألینه، دالی- دالی گئتدی بیز گۆرۆشمکده گئتدی مشروب گتیرسین، مشروبو گتیردی ایکی دنه‌یدی، بیرین تیمسارا بیرینی منه. اۆزۆ بیزدن فاصیله‌لی دوردو. إله همان فاصیله‌یدی! دای گۆرمه‌دیم. گئتدی کی گئتدی!. ومن بیلمه‌دیم هارا گئدیم، چۆن هوشمندی‌له گلمیشدیم. دئدی هوشمندی‌دن نیگاران قالمایین، ایندی باشقا بیر کیچیک قوناق‌لیقدادی، بیز ده یاخشیدی اوزا گئدک. ماشیندا اوزلا من آرخا صندلده اوتورموشدوق. بیر ضابیط سۆرۆجۆنۆن یانیندایدی. سۆرۆجۆ بیر عسگریدی، یئددی سککیز دیقه‌دن چوخ سۆرمه‌دی گئتدیک بۆیۆک بیر چیلچیراقلی ویلایا. چوخ شیک آدام‌لار وارپیدی، قادین‌لار گۆل‌لرین آراسیندان گۆلۆردۆلر و ضراب‌لا خوش بئش إدیردیلر، ضراب منیم قۆلومدان توتموشدو یۆل یئرییننده قۆلوم اوزون قۆلونا دگیردی. اورتالاردا بیر بۆیۆک گۆل وارپیدی. ایندی بیلیرسن دا هاراني دئییرم، سۆنرا بیر قاپیدان گئچدیک ایچه‌ری، هر یئره طبیعی گۆل‌لرین عطری یاییلمیشدی و قادین‌لارین مصنوعو عطیرلری‌نین قوخولاری. بیردن ضراب شاخ دوردو. شاشیردیم. هامي اوزون اؤنۆنده دۆز دوران آدام، نه‌دن اؤزۆ بیردن شوش دوردو. سۆنرا ضراپین اؤنۆنده، اورتا بۆی آرپق بیر کیشی گۆردۆم. ایلک تانیمادیم. بلکه سببی بویودو شکیل‌لرده همشه گۆزلۆک‌له گۆرمۆشدۆم. ایندی گۆزلۆکسۆز گۆرۆردۆم. گۆزلۆکسۆز گۆزلر یئکه بورنونون اوستۆنده، کوم قاش‌لارین آلتیندا گۆیگه چالیردی. من تئتی- پئتیه دۆشدۆم قلبیم دۆشدۆ تاپا -توپا. ایسته‌دیم بیر سوز دئییم، گۆنده‌لیک‌لرده اوخودوغوم یا رادیولاردان إشیتدیگیم سۆزلره اوخشاسین، آنجاق تکجه مین -مین إتدیم. او غریبه بیر گۆلۆمسه یله منی باخیردی، من حیس إدیردیم دگیشیک گۆرۆردۆم. بو من

دۆشۆندۆگۆم آدام اۆلا بيلمز. ضرابا دئدى: بو قادېنې هاردا گيزلتميشدين؟ ضراب دئدى منيم يانېمدا دَگيلدى قوربان، بو گۆن هوشمندىله ويلايا گلدى و من دۆشۆندۆم گتيريم موبارک حوضوروزا. سۆنرا ضرابدان سۆردو، اۆنا أل وورمامېسان کى؟ يۆخ قوربان أل وورمامېشام ايذينسيز بو ايشى گۆرمک نەجۆر مۆمکۆن اۆلار قوربان؟ پس أل وورما اۆلدومو؟ أل وورما بوندان سۆنرا کيمسه اۆنا أل وورماسېن، من تهراندا اۆزۆم ايشينى گۆررم. سۆنرا قايېدېب گئتدى. ايلگينجيدي. ضراب منيم قارشېمدا نۆکرلر کيمى دوردو. من دستمالېمې چېخارتدېم اۆزۆمۆن ترينى سيلديم، دئديم: تيمسار لۆطفن منى بير دستشويا آپارېن! تيمسار اۆنۆمده من ده آرخاسېندا يۆللاندېق. تيمسار پيللەلرين باشېندا دوردو من گئتديم ايچەرييه. اينانېن ايستئرئسدن بير روبعدان چۆخ تۆوالئتەيديم، ايشييه بيلميرديم، اۆچ دۆرد يۆل سويو آچدېم، أليمى سويولا يودوم ايشييه بيلديم. آينا قاباغېندا دايانديم نئجه ده چيرکينيديم! اۆزۆم کيمى چيرکين بير وارلېق گۆرمەميشديم. دۆغرو دَگيلدى! من گۆزل دَگيلديم! سهو اۆلموشدو سۆنرا دۆزەلەجکيدي، نئچه ديقه اۆنجه إشيتديگيم سۆزلر ياالانيدي يۆخويدو. يقين اۆ يايلاق کاخېندا دَگيلديم. اۆرەگيمده دئييردىم نه اۆلسون؟ نه اۆلاجاق ايدي؟ اۆ گئجه دن سۆنرا؟ تۆوالئتدن چېخاندان سۆنرا، تيمسار پيللەلرين باشېندا دورموشدو دئدى: ماهى خانېم- اوندان سۆنرا من اۆلدوم معروف ماهى- چۆخ چکدينيز؟ سۆنرا دئدى قوناق‌لار إشيکده موختصر شام يئيەجکلر، قوناق‌لارېن بير آزې گئدەجک ايش‌لرينه. بير آزېمېز دا گئدەجەييک گمىنين اۆستۆنه. گمى؟ بلى گمى. دئديم بيرى منه ياخېنلاشسا نه دئييم. دئدى بير جۆمله دئيين. دئيين تيمسارلايام. هامي کيمين‌له اۆلدوغونوزو آنلار! بيردن بيره غريبه بير آجلېق گلدى، اۆ قدر يئديم، حيس إتديم قارنېم ضرابېن قارنېنا تاى شيشيب‌دير. سۆنرا گئتديک گمىنين اۆستۆنه، دنيزين اۆرتاسېندا اۆلان دوروم، بير قادېنېن موسيقيلى آوازلې سرخۆشلوق يوخولارېيدې و بللى دَگيلدى بو يوخو نئجه تعبير اۆلاجاقدې. بو قدر گۆزل، شيک قادېن‌لارې هاردان تاپمېشدېلار؟ هامېسې دا چۆخ يوموشاق، راحات وصميمى دنيزين دالغالارې‌يلا، رقص إديردىلر. اۆ گئجه هئچ نه اۆلمادې. نه ضراب‌لا نه ده أربابې‌يلا. طرف نه گۆجلۆيدۆ؟ هوشمندىدن ده خبر يۆخودو. دئيەسن گئدەنى اۆ

آندان ایت‌لرین قاباغینا آتمیشدیلار. سؤنرا بیلیندی هوشمندی‌نین ایشی بودور. شهرلرده گزر، اؤزؤنه نامزد تاپار. تیمسار دان سؤروشدوم دئدی: هوشمندی‌نین ایشی منیم ویلامدا بیتر. اؤندان سؤنرا، اؤنون بویان‌لاردا تاپیلماغا حاققي اؤلماز. بوندان بئله، سنی ده بیر یئرده گؤرسه، تانیمادیغینی بیلیندیرر. اؤنون گؤره‌وی سئچمک‌دیر. سؤنکو گؤن، ضرابین ماشینی‌یلا تهرانا قاییدیب، گئتدیم اویمه. اوچ هفته اؤنجه کورتاژ إتدیگیم مطبدن، یؤز آددیم اوستە. إوه یئتیشنده، قوسماغیم گلیردی. پولسوز، یالقیز و کاسیب. بو بیر آیدا بیری منه یئتیشمه‌سه‌یدی آجیمدان اؤلردیم. ایکی هفته کیمسه‌نین من‌له ایشی اؤلمادي. ایلگینج‌یدي. دئیه‌سن منی آللاه اومودونا بوراخیب گئتمیشدیلر. سانکي قاران‌لیقدا، ایلدیریم وورموشدو و ایلدیریمین ایشیغیندا، من ایکی اوچ غئیرعادی شئی، ویلا و گمی، یاري چیلپاق قادین‌لار، شیک کیشی‌لر، اؤ آدامي و ضرابي گؤرمؤشدؤم، سؤنرا دا قاران‌لیق هر یئری بؤرؤمؤشدؤ. آدرئسیمی ضرابین سؤرؤجؤسؤنه وئرمیشدیم، تئلفؤنوم دا یؤخودور. إشیگه گئدیب بیر شئی‌لر آلیردیم، گتیریب پیشیریردیم یئییب یاتیردیم. آنجاق دؤز عملی یاتا بیلمیردیم پریشان حالدا دورووردوم. ایکی هفته سؤنرا، همان سؤرؤجؤ اؤ یئکه ماشین‌لا گلیب قاپینی دؤگدؤ، پنجره‌دن باخیب ماشینی گؤردؤم. قاپینی آچدیم ضرابین یادداشتینی وئردی ألیمه، "صاباح ساعات ایکیده." صاباح گینه همان سؤرؤجؤ گلدی. گئتدیم آشاغا. ضراب قارا یاخا پالتارینا اؤتورموشدو. منه باخیردي. مینديم. دئدی، بو اؤلای عؤمرؤمؤن سؤنوناجان، گیزلی قالاجاق‌دیر. قاییداندا، پهلوی خیابانینداکؤچه‌لرین بیرینده، یئسیاندان یوخاریدا، سنین آدینا بیر إو آلینیب، گئجه‌نی اؤردا، قالارسان صاباح أشیالاریني دا یيغيشديريب آپارارسان اؤرا. آدینا بانکدا حئساب آچیلیب‌دیر، بو دا دسته‌چکلر، بیر پول دا حئسابینا تؤکؤلؤب. اونوتما بوندان بئله مین گؤز سنه باخیري. بو سؤزلری ماشیندا گئده-گئده صمیمی لحنده دانیشیردي. سؤنرا دئدی شانسلي آدامسان، گؤزل‌لیگین یاردیمجین اؤلور. آنجاق لیاقتین ده گرک اؤلسون، اؤزؤوؤ لایيق گؤرؤستمه‌گه چالیش، باشقالاري‌نین إعتیمادینا خیانت إتمه. آللاه بیلیر خایین‌لرین باشینا نه بلالار گلیب‌دیر. دؤشؤندؤم نه ایلگینج و اؤنملی بیر کسم کی، بو آدام‌لار منه إعتیماد إدیبلر. اؤزؤم له عهد إتدیم بونلارین إعتیمادینا خیانت إتمه‌یم. سؤنرا دئدی، دؤنن

تئلفوندا شادان‌لا دانېشدېم، بير آز شۆبهه‌لر وارېيدي، آنجاق اوڭ‌لا خانېمي‌سي بو شۆبهه‌لرى رد إتديلر. دئديلر سڭ‌له جزايرى‌نين إولنمه‌سى سهو ايدي و سۆنرا بۆشانماغا چكيب، چۆن أريوين سنه لياقتى يۆخودور. جزايرى اۆردو دا بئغئيرتليگه مشهور اۆلوب، هله ده أردبيلده خيدمت إدير. نه ياخشي اوندان اوشاغېن يۆخدور سنه وبال اۆلاردي. إله بئله دانېشېردي. يئتيشميشديک تجريشه، ماشېن اۆزۆ يوخاري چېخېردي. گئتديک بير بۆيۆک باغېن ايچينه، بيليرسن دا هاراني دئييرم، من بو يئرلرى تانېمېردېم، ضراب يۆنله‌ديردى، إله اۆجور صميمى. نئجه داورانېشېمي بيلميرديم. والى‌نين ، شهربانى رييسى‌نين ، تيپين و لشكرين قاماندئرلرين بعضي قۆناق‌لېق‌لارېندا هم جزايرى‌نين خانېمي اۆلان زامان و هم ده سۆنرا أللى و شادان‌لا ايشتيراک إتميشديم، آنجاق بو بللى دَگيلدى نه‌دى! بير ايكى نفر، بۆينو يۆغون نۆكر كيميندن باشقا، كيمسه يۆخودو. إشيكده، قۆروقچونون بۆركۆنۆ و تۆفنگى‌نين سرنئيزه‌سينى گۆرمۆشدۆم، شكيل‌لرى ياريمچېق آچېق پنجره‌دن گۆرۆنۆردۆ. سۆنرا كيچيک سالۆن‌لار كيمى سۆسلنميش، بير اۆتاقدايدېق. ضراب دئدى: سن بوردا قالارسان، سۆنرا گله‌رم دالېنجا. او گئتدى من قالدېم نيسبتن بۆيۆک او اۆتاقدا، دووارلار و ماسالارېن اۆستۆنده موختليف آدام‌لارېن شكلى وارېيدي. من بو شكيل‌لرين بعضى‌سينى گۆنده‌ليک‌لرده گۆرمۆشدۆم و بعضى‌لرى‌له ده، سۆنرا قۆناق‌لېق‌لاردا تانېش اۆلدوم. بيليرسن كيم‌لرى دئييرم. پنجره‌دن إشيگه باخديم، جنت كيمى‌يدى، باغ، آرى، كپه‌نک و آيري قوش‌لارلا دۆلويدو. آغاج‌لارېن آيري مئيوه‌لرى‌نين اۆستۆنه و ألوان گۆل‌لره ايشېق دۆشمۆشدۆ. اوزاق‌لاردا شهر بير يئكه خارابالېق كيمى‌يدى. پنجره‌دن إشيگه باخديغېمدا بيرسس گلدى. اۆره‌گيم تۆكۆلدۆ. بيرى قاپېني اۆرتۆردۆ، ايلک قاپي اۆرتمه سسى گلدى، سۆنرا اۆتاغېن اۆرتاسېنداكي پرده، قېراغا چكيلدى. أصلن من اۆردا پرده‌يه ديقت إتمه‌ميشديم، دووار اۆلدوغون سانېردېم. اۆتاقدا بالاجا بير بار وارېيدي و ماسانېن بيرى‌نين اۆستۆنده، بير آز مئيوه. او بيرى ماسادا بير آز شيرنى. سۆنرا، اۆزۆ گئتدى گېرامېن اۆستۆنه، بير صفحه قۆيدو گلدى اۆتاغېن اۆرتاسېنا ، أل‌لريمى توتوب چكدى اۆز طرفينه، علامت وئردى اۆينا‌ياق. بو ساعاتدا رقص‌مى؟ غريبه‌يدى. بيليردېم نئچه

یاشدادی. منه اویغوندو. مندن آلتی یئددی سانت اوجایدی. من اوجا بوی دَگیلم. آغ شالوار و یاخا آچیق، آغ کؤینک گئیمیشدی و قبرمیزی سینه‌سی‌نین تؤک‌لری، کؤینه‌گی‌نین آراسیندان إشیکده‌یدی. سؤنرا گؤزلؤگؤنؤ گؤتؤردؤ قویدو ماسانین اؤستؤنه. قاش‌لاری إله تؤکلؤیدؤکی، گؤزلؤگؤنؤ گؤتؤرنده، سانکی گؤزلری بیر- بیرینه چوخ یاخین‌یدی. گؤزلری‌نین رنگی بیلینمیردی. سؤردو نئچه یاشدایام، دئدیم. دئدی چوخ یاخشی، همشه بو یاشداکی قادین‌لاردان خوشوم گلر. منیم گؤلماغیم گلدی، بلکه کبریخده‌یغمدان، آنجاق گؤلمه‌دیم. سؤردو قورخورسان‌می؟ گؤزلریمی یومدوم، هه، هه قورخورام ! قورخمامالییام‌می؟ دئدی: قورخما، من ده باشقا کیشی‌لر کیمییم. سؤردو، حیاتیندا چوخ کیشی‌لرمی اولوب؟ دئدیم: یوخ، أریمدن باشقا کیمسه اولمویوب. سؤنرا یالاندان دئدیم: أریم ده أصلن...، سؤزؤمؤ کسیب، دئدی: کیشی دَگیلدی هن! سؤنرا، دئدی: هامی منه بونو دئییر، هئچ بیری‌نین أری کیشی دَگیلدی!. دئدیم پس چوخ‌لاری اولوبلار، دَگیل‌می؟ گؤلؤب دئدی اؤزؤمؤ لؤوا وئردیم. سؤنرا دئدی اینانمیرام سنین کیمی بیر گؤزل قادین، کیشی‌سیز یاشامیش اولسون، آخی نه‌جؤر؟ دئدیم خالقین گؤزل قیافه‌لردن غریبه خیال‌لاری اولار، بیر آزی بئله دؤشؤنرلر، گؤزل قادینا یاخینلاشماق اولماز، بیر آزی دا إله بیلیرلر، هامی‌سی خرابدیلار.دئدی: ایندی سن اؤزؤن، بونلاردان هانسی‌سیسان! دئدیم من دؤز قادینام، هامی بیلیر. هامی؟ بلی هامی، هامی. گرچکدن هامی؟ بدنینده بیر ذره ده، آرتیق أت یؤخودو، ایدمانچی ایدی. آنجاق ...کیچیک‌یدی. نه‌اولسون؟ إله بو؟ حریر یاتاق، و بو؟ سؤنرا بعض واخت‌لار، منه آلدیق‌لاری إوه گلنده، آتاسی‌نین شکلینی گؤرسه‌دیب دئدیم، بو بو یئکه‌لیقدا، سن بئله کیچیک، نییه؟ دئدی های باسیب، من ده کیچیک قالمیشام، بوندان سؤنرا، بورنونا ایشاره إدیردی. دئدیم:آناندا بالاجادی، سن اونا چکیبسن بلکه. دئدی: هه آنام چوخ بالاجادی ترپنسه أللی سنار. اوردا بیر فرانساجا کلمه اؤرگندیم، دئدی آنام چوخ" فراژیلدی" سیناندی. سؤنرا گؤلؤب دئدی: آتام إله هئیکللی‌یدی کی، همشه دئییردیم بس آرتیستدی، من ده اونون سفئهی. آلتی آی مؤددتی او منه دؤلاشاردی من ده اونا. اوراجان کی، بیر گؤن صؤبح دوردوم تووالئته گئتدیم، گؤردؤم یانیرام. ایلک مثانه‌مدن اولدوغونو دؤشؤندؤم.

هر چهارشنبه همان اوتاغا گئديردیم، یادا بعضن اونون اۆرەگی ایستەینده، گیزلیجه گلیردی منیم إویمه. چهارشنبه گئتمیشدیم یانینا ایندی ده یکشنبەیدی، یانیردیم ایدرار إده بیلمیردیم. دوروب گئتدیم دۆکتۆرا ماجراني دئدیم، موعاینه إتدی، ایدراریمې گۆتۆرۆب آپاردیم آنالیزه. دۆکتۆر سۆردو أرین وارمې؟ دئدیم یۆخ. دئدی بیریله یاخینلاشیبسان؟ دئدیم بلی. دئدی تأسۆفله شۆبههلی آدامدې. نییه؟ یانې نه؟ نەجۆر اۆلاسیدیر؟ دئدی سیز سۆزاک توتوبسۆز. سۆزاک؟ ظارافات إدیرسیز! اۆلاسې دَگیل! ماحالدې! آخې نەجۆر! دئدی آنالیز گۆرسەدیر سیزین سۆزاکینیز وار و چۆخ تئز درمان اۆلمالیسینیز. دئدیم اینانمیرام منله ایلیشکیسی اۆلان آدامین سۆزاکې اۆلسون! دئدی بیر نفریلەمی؟ دئدیم بلی. دئدی نئچه واختې؟ دئدیم یاخلاشیق یئددی آیدیر. دئدی ناواختې آجیشمانیز وار؟ دئدیم ایکی گۆندۆ. سۆردو، اۆندان اۆنجه نەجۆر؟ یۆخودو مو؟ هئچ واخت. دئدی إشیک حامامینا گئدیرسینیزمی؟ دئدیم یۆخ، إوده حامام وار. دئدی أمین اۆلون ایلیشگینیز اۆلان کیشیدن سۆزاک توتوبسونۆز. ایستەدیم دئیم مۆمکۆن دَگیل دۆکتۆر آغزینلا دانیش! دۆشۆندۆم بو بدبختله نه علاقەسی وار. ایگنه یازدې، آلدیم ایگنەلری ووردوم. سۆنرا ضرابا تئلفۆن إتدیم خستەیم اۆنا خبر وئر چهارشنبه گله بیلمەیەجەگم. سۆنرا دا دالیمجا گلمەدیلر. دۆرد بئش هفته گۆرمەدیم. تئلفۆندا ضرابدان سۆردومو دئدی هلەلیک چهارشنبەلر بیر آیریسیلا جلسەسی وار. پس جلسەنین آنلامیندا بیلدیم. سۆردوم من خستەلنمەسەیدیمی، یئنه آیرې آدام گئدەجک ایدې یانینا؟ دئدی اۆنا دا حاق وئر یۆرولور. سۆنرا ضراب گلیب گئدیردی. بیر گئجه منی گۆتۆرۆب بیر قۆناقلیغا آپاردې، بۆیۆک بیر قۆناقلیق. اۆ دا وارپیدې. ساز، آواز رقص وچالقیچې وارپیدې. ضراب منی چکیب آپاردې یانینا و رسمن، منله إولنمەگه ایذین آلدې .اۆنو گۆلمک توتدو و ایذین وئردی. آنجاق اۆرەگیم ایستەییردی بیر ثانیه، تکجه بیر ثانیه اۆنلا خلوت إدیب و سۆزاکین ماجراسینې سۆرام. آنجاق بیر آندا بئله، اۆنلا باش باشا قالمادیم. وبئله اۆلدو من ضرابین خانیمې اۆلدوم. سنین اۆرەگین چۆخ ایستەییردی، بیلەسن نەجۆر اۆلدو، من ضرابلا إولندیم. من ده تعریفله دیم. ألبته سۆزاک ماجراسینې ضرابا دئمەدیم. بوگۆنەجن، کیمسەیه ده، دئمەمیشدیم. دۆشۆن ألیله تانیش اۆلاندان، اۆ حریر یاتاغا، اۆ شکیللر

اولان بؤیۆک اوتاغا، گیرن گۆنەجن، اونلارجا کیشی‌له، دۆشۆندۆغۆن هر تۆرلۆ ایش‌لردن گۆرمۆشدۆم، آنجاق هئچ واخت خسته‌لیک توتمامیشدیم. أللی‌یه دئمه‌دیم، چۆن آغزی بۆشودو یاخود او قدر أحمق ایدی آرزی إدردی فیلانیدن سوزاک توتسون.
بونلاری دئیه‌نده فرزام قایپدیب دنیزه باخیردی گۆلۆردۆ و اۆسته‌لیک أعصابی پۆزولوردو. چۆن إله بیری‌له اورتاق حیاتی- إولنمک یۆخ- قورووردو کی، اۆنجه رییسی اولان بیری‌له، آلتی یئددی آی باش باشایمیشلار. دئدیم: فرزام کئشکه من بیر کندلیدن زهریمار توتاردیم، پیس‌لیک توتاردیم، آنجاق ضراب آدیندا بیر خسته‌لیک توتمازدیم. بیرینجی هفته ده، او قدر منی دۆگدۆ سانکی حصبه توتموشام، بدنیمین هر یئری آغرییردی، شیل کۆت اولموشدوم، ایسهالا دۆشمۆشدۆم- بییرسن ضراب أللی دئیه‌ن ایده آل کیشی‌لردن ایدی اوتوز یاش مندن بۆیۆگۆیدۆ- اونا دئییردیم کیشی سنین قادیندان خوشون گلمیردی نییه منی آلدین؟ آخی اوتانمیرسان دوخسان کیلو هئیکلین‌له؟ گئجه لر- اینان- حیس إدیردیم، او أت یۆکۆنۆ، فرمانییه‌دن ألبرز داغینا چیخاردیرام. گۆلمه! هئچ ده گۆلمه‌لی دَگیل. دئیه‌سن أمیر أحمدی و باتمانقلیچ‌لا چاغداش‌یدی. ریضا شاه کیمی اوراسینی یئره گۆگه حواله إدیردی. دۆردۆنجۆ هفته قاچدیم، لۆت پۆت شیل کۆت، قیسا کۆت أگنیمده- او دا اؤلن خانیمی‌سی‌نین‌یدی تۆی گئجه‌سی منه هدیه وئرمیشدی- بیتمک همان، پالتار کۆمودونو آچیب ، اونو گئیدیم آیاق یالین قاچدیم، فرمانییه‌دن اۆز یوخاری نیاورانا طرف. سۆنرا گلدی تجریشه. بیردن گۆردۆم ضراب اوتوروب جیپینده، ایش پالتاری أگنینده‌یدی. بیردنه ده، ایکی لوله‌لی، شیکاری تۆفنگ دیزلرینده‌یدی. کامئرادا أللینده. آفریقادا قارالارین اووونا گئدن اوروپالی‌لارین ، ایشچی‌لرینه اوخشایپردی. اینان ! گۆلمه! بیر آی ایتیب باتدیم. هامینی تاپمادیم بسیج إتدی. تاپانمادیلار. سۆنرا زنگ ووردوم اۆچ دنه، اؤنه‌ری وئردیم، منی بۆشاپین یا ایصلاح اولسون، یا دا ماجرانی أربابینا دئیه‌جه‌گم. دئدی: سن بو غلطلردن إتمزسن. دئدیم: آدامیم دا وار.دئدی:وئررم اوراوا آغاج سۆخارلار! دئدیم ایش ایشدن گئچندن سۆنرا، سن هئچ بیر غلط إتمزسن! ایندی بو یۆل‌لارین هانسی‌سینی قبول إتسن منه یاز. دئدی: گل إوه. دئدیم: یازمایینجا گلمه‌رم. هارا یازیم دئدی؟ دئدیم: مکتوبو یاز شادانین

آدرئسينه. دئدی سن تبريزده‌سن ميه؟ دئديم:يوخ، تئلفوندان منيم هاردا اوزلدوغومو بيلميرسن‌می؟ بوردايام، تهراندا آنجاق سن شادانپن آدرئسينه ياز. هله‌ليک‌لشمه‌ميش، دسته‌گی قويدوم. اوچ هفته سونرا مکتوبو يئتيشميشدی. آنام گئديب ألی‌دن مکتوبو آلمپشدې، يوللامپشدې تهرانا. پوخ يئمه‌گه دۆشمۆشدۆ. قوربان اولوم، مکتوبو يازمپشدې. دئميشدی، منی أربابپنا تقديم إتمه‌دن اؤنجه، ايسته‌ييرميش. سونرا بير غزل دئيه‌ن شاعيردن منه شئعر آلمپشدې. حافيظ فالي توتموشدو. حافيظين غزلی و شاهيدی. او شاعيرين ده غزلينی وئرميشدی خوش‌خطله يازمپشدپلار منه يوللامپشدې. يازمپشدې، گلسه‌م ياخشې بير هديه ده، وئرجک‌دير. أصلينده بۆشانماغې يۆخ ايصلاحې قبول إتميشدی. ايران إويمده‌کی يانماز صاندپقدا، او مکتوب اوزمالي ايدی. ايندی يقين دۆشۆب حوکومتين أللينه. پالتارپمې دگيشديم گئتديم إوينه. هديه‌نی وئردی و ياخشې سۆزلر دانپشدې. آنجاق بو کيشی منيم قادپن اوزماغپمې دۆشۆنمۆردۆ. دئييردیم نييه إولندين؟ دئييردی سنی سئويردیم. دئييردی، من سنی اونون أليندن، يانې همان أربابپندان چپخارتدپم. گئجه‌لر منه فاحيشه دئييردی، من ده دئييردیم من فاحيشه اوزسام سن ده قورومساقسان، ميه أربابپوا منی آپاران سن دَگيلدين‌می؟ دۆگۆردۆ. ياتاقدا دئييردی فاحيشه‌دن همشه خوشوم گليب‌دير. آنلايا بيلميردیم نه‌جۆر آدام ايدی. ياتاقدا هر تۆرلۆ يامانې، ناز نوازيش عوضينه منه دئييردی، آنجاق إوه گتيرديگی عجيب غريب آدام‌لارلا خوش بئش إتسه يديم‌سه، منه فاحيشه دئييردی. اونا دئييردیم سنين کی، منيم قادپنلپغپم‌لا ايشين يۆخدو! او بيری يامانې منه دئييردی. يۆنگۆل فيليم‌لرين آرتئست‌لريندن نئچه‌سينی گۆتۆرۆب گتيريردی إوه،. نئچه چالقپچې، ويزلون چالان و لاله‌زاردا دۆنبک چالان‌لارې، و اونلارلا کئفه باخپردې. او گاردپن ضابيطی يادپنداديرمې؟ داستانپمې سنه دئميشم. بير گۆن، ضراب بير سروانی گتيردی إوه، سروان اوجا آرپق و گۆزل ايدی. ضراب ترپه‌نيردی سروانپن أللی اۆسته قالخپردې. فۆرصت آختارپردپم اونا آنلادام قويسون قاچسپن. يازپغپن هئچ زاددان خبری يۆخودور. تيمسارپن نه‌جۆر آدام اوزلدوغونو بيلميردی. تيمسار ايسته‌ييردی، سروان اونون آجودانې اوزلسون. سروان چاس قوزامپشدې و إنله‌نيردی. بير ايکی نفر نۆکرلردن، گوماشته‌لردن وباغبان‌لاردان

فرمانییەنین اوجسوز- بوجاق‌سیز باغیندا گزیردیلر. ضراب سروانا، نه إتسین نەلر إتمەسین، وآجودانین گؤرەولری نەدی، دئییردی و سروواندا چاس قوزایبردی. تیمسار یوموشاق‌لیق‌لا سروانین ألینی آشاغا إندیریردی. من مطباخین قاپی‌سیندان بونلاری گؤرؤردوم. کؤلفەته دئییردیم میزی دؤزسؤنلر. او دا گوماشتەلرین بیری‌نین یاردیمی‌یلا میزی حیطده دؤزؤردؤ. بیردن تیمسار ألینی قالدیردی مؤحکم ووردو سروانین قولاغی‌نین دیبیندن. سروان تته – پته‌یه دؤشدؤ ، قوزخوسوودان قاچماق ایسته‌دی، آنجاق تیمسار آمان وئرمەدی، بیر سیلی داها ووردو، دئدی گل اوتاغا. سیللی یئمیش سروان شاشیرمیشدی، دالینجا دؤشؤب گئتدی. بیردن إشیتدیم تیمسار قیشقیریر، کؤپک اوغلو منیم خانیمیما گؤز ووروررسان‌می، من قاچدیم اوتاغا گؤردوم تیمسار قایپشینی آچیب دوروب. قوزخودان گؤدؤردوم. تیمسار باغیردی سؤیون! سروان دئدی، تیمسار من سیزین خانیمی هله گؤرمەمیشم، من بیر جسارت إتمەمیشم. قیشقیردی، کؤینەگیوی چیخارت، سروان بؤرکونو گؤتوردؤ، فرنجینی ده چیخارتدی. قیشقیردی کؤینەگیوی چیخارت! سؤیوندو، قیشقیردی شالوارینداً چیخارت! چیخارتدی! سروان دئدی کؤره‌گیمه ووروون. تیمسار باغیردی سوس! شالوارپوی چیخارت! تیمسار شالوارینی چیخارتدی. تیمسار اوز توتدو منه، دئدی گئت جهنم اوزل! دئدیم گئتمیرم دوروورام حیاسیزلیغیوی گؤرم. دئدی قال! جهنمه! سروانا باغیردی باشماق‌لارین و شوزتوندا چیخارت! سروان دئدی نییه؟ تیمسار دئدی فوضوللوق یوخ! بو اوردو فرمانیدی! سروان دئدی، من خانیمین یانیندا اوتانیرام. تیمسار قیشقیردی سنه نه! چیخارت! سؤنرا باغیردی گئت یات! ضراب اؤزؤ ده سؤیوندو. أن کیچیک بیر ظرافت و یوموشاق‌لیق اوزلمادان... سروان یوموروق‌لارینی ووروردو باشینا ناله إدیردی. نهایت ضراب ایشینی بیتیردی. هر شئیدن ایلگینج بو کی،تیمسار بو سروانی اؤزؤنه آجودان إتدی. طبیعیدی سروان منیم ده معشوقه‌م اوزلموشدو. اوره‌گیم یانیردی. درجه آلدی، گاردین سرتیپی اوزلموشدو. إعدام إتدیلر. فرزاما دئدیم اون ایل، آنلاییرسان‌می؟ اون ایل من بو موردارخانادا یاشادیم و بو سؤنوچا چاتدیم کی، بیزلر قارین و قارینداں آشاغادان باشقا، بیر شئی دَگیلیک. اوزلریمیز، گؤزل‌لیک‌لریمیز و أدبیمیز ده، قارین و قارینداں

آلتداكېنا گۆرەدى. گوماشتەلرين بيرى، كۆلفتيميزه دئميشدى، بيريندن إشيديب، شهرين قوزئيي‌نين آدېني بو سببه شيمران قويوبلار كى، اوردا شيمرلر ياشايېر. سن، فرزام، اونلار لا فرقين وارمې؟
بئله اولدو، مندن بير آى واخت آلمېشدې، اولدو بير هفته گئتديک سفره. اوچاقدان قورخوردوم. فرزام أصلن قورخموردو. كافتار خانېمې‌سې‌نېن قورخوسوندان، من إودن طياره مئيدانېنا تک گئديردىم، او دا إوينده گليردى، سونرا اوچاقدا بير يئرده اوتورووردوق. بير يۆل دا، قوناق‌لېق‌لارېن بيرينده ضرابې گۆردۆک. ضراب، منيم كيمى قادېن تاپماغېنا گۆره فرزاما تبريک دئدى. فرزام دئدى جهنم اوّل. ضراب اؤنملى بير آدام اولموشدو بو سؤزلردن ضراب كيمى بيرينه ده،دئيه بيلردى. فرزام ظاهيرده بير ايش قبول إتميردى، تكجه بير ساده آجودان يدې، آنجاق بۆتۆن معاميله‌لرى او حل إديردى. هئچ بير قادېنا إعتيماد إتمه‌مه‌گه آلېشمېشدېم. چۆن بيلرديم هامې‌سې قېسقانجدې، گۆزۆ داردې. فرزام اولموشدو لۆزين رييسى. لۆزين بعضى جلسه‌لرى منيم آپارتمانېمدايدې. بير يۆل ايلگينج بير اولاى اولدو. من چېخمېشديم إشيگه. قايېتدېغېمدا گۆردۆم، بيرى ايلگينج بير پالتارلا آپارتمانېمېن قاباغېندا دوروبدو. ايلک، كيم اولدوغونو آنلامادېم. سونرا گۆردۆم أسكيدن تانېدېغېم بير أميردى. سينه‌سى‌نين اۆستۆنده يازېلمېشدې، قۆروقچو. گۆلۆمسه‌ديم. دئدى لۆزين جلسه‌سى واردې. دئديم ايچه‌رى گئده بيله‌رمى؟ دئدى بلى، آنجاق جلسه‌يه گئده بيلمزسينيز. گئتديم اوتاغېما. سالۆندان عجيب غريب سس‌لر گليردى. آياق‌لارېمى دره -دره اوتاغېمدان چېخديم گئديب دوردوم سالۆنون قاپې دالېندا. سس‌لر آنلاشمېردې. فرزامېن سسى گلنده، هامې ساكيت اولوردو. قاپېنې ياواش آچديم. گۆردۆم بير جاوان كيشى، ياش‌لارې آلتمېشدان چۆخ اولان كيشى‌لرين آراسېندا دوروب. كيشى‌نين اوتوزبئش، قېرخ ياشې اولاردې. إله بير وعده‌لر وئريردى، من باش تاپا بيلميرديم. وعده‌لرى فرزام- اوستادلېق پالتارې گئيميشدى- آلېردې. جاوان كيشينى بير ايكى يۆل قوناق‌لېق‌لاردا گۆرمۆشدۆم. بير ايكى كره ده فرزام‌لا صميمى اولموشدو. يقين ايسته‌ييردىلر جاوانې لۆزه گتيرسينلر. فرزام يانېندا دوروب هيجان‌لا ماجرايا قولاق آسان كيشييه، دستور وئردى جاوان كيشى‌له چېخسېن إشيگه. او كيشى ده ماسونو پالتار، گئيميشدى. من

قاچدیم اوتاغیما. ماسونو پالتار گئین کیشی، جاوان‌لا گئتدیلر یاتاق اوتاغینا. نییه؟ یاواش یاواش گئتدیم یاتاق اوتاغی‌نین قاپی دالینا. قاپی یارپمچی‌لیق آچیق ایدی. یاتاق اوتاق آینالی ایدی. آینالاردا گؤرؤردوم، پالتارلارینی چیخارتدیلار- نه ایش گؤرمک ایسته‌ییردیلر- سونرا گؤردوم ضراب‌لا سروانین آراسیندا خوشونت‌له اوزان ایلیشگی بوردا، چوخ یوموشاق‌لیق‌لا اوز وئریر. هر شئی کیچیک آینالاردا تیکرار اولوردو. سونرا گئیندیلر من قاچدیم اوتاغیما. سونرا فرزامین دوستویلا جاوان کیشی سالونا قایتدیلار. گئتدیم سالونون دالیندا دوردوم. جلسه‌ده فرزام جاوان کیشییه تبریک دئدی. سونرا جلسه بیتدی هامی گئتدی. فرزامدان سوردوم نه خبرلری وارییدی؟ دئدی، باشخان یاردیمجی‌سی سئچیردیک، چوخ ساوادلی آدامدی، سوسیال عئلم‌لرده، دوکتوراسی واردی، تخصوصو سئچیم‌لرده‌دیر. دئیه‌سن فرزامین گؤرولری‌نین بیری ده باخان‌لارلا یاردیمچی‌لارینی سئچمک و تانیتماق ایدی. فرزام سئچیم مراسیمین بیر بؤلومدن بیزیم یاتاق اوتاغیمیزدا گئچیردیردی. سونرا ایش‌لری چوخالدی، منیم ده ایشیم چوخالدی. آلیشدیم. آلی ده گلمیشدی تهرانا، اونو آلدیم قانادیمین آلتینا. بعضی شئی‌لرده، اونا گؤوه نه بیلردیم. شادانی اؤلدورندن سونرا بیر سوره، هر شئیدن قورخوردو قارداشیندان دا بئله. آلی إعدام اولدو. هوشی. هئی دئییردی کئشکه تهمینه من‌له اولاردی. دئییردی، دئیشلر وار کی، تهمینه رئژیمین موخالیف‌لریندن اولوبدور. هوشی دئییردی باجی‌سینی تاپیب نصیحت إتمه‌لی‌دیر کی، ایش‌لریندن آل چکسین، حیاتی تهلوکه ده اولار. سونرا آلی آلیشدی، دا قورخموردو. اونا دئییردیم، إویوی یاخشی بزه، چون بعضی واجیب اولان ایش‌لرده، اورا لازیم اولار. آچارلارینی اوغورلادیم وئردیم هره‌سیندن دورد دنه چیخارتدیلار، بیری اوزومه، بیری هوشویا بیری ده فرزاما. فرزام دوردونجوسونو ده آلدی، دئدی جابلونئسکی‌نیندی. دئدیم، جابلونئسکی کیمدی؟ دئدی سونرا آنلارسان. سونرا اونو گؤرنده آنلادیم نه‌چیدی، و آنلادیم من ده نه‌چی اولورام. سونرا آلی‌نی یوللادیق سوسنین یانینا. دستگاه‌لار یئتیشمیشدی. مأمورلار، آمریکادان گتیرمیشدیلر. قرار اولموشدو دستگاه‌لار اوچ موختلیف إوده یئرلشیلسین، چون گله‌جکده بیری گودازا گئتسه، ایکینجی‌سیندن، او دا گئتسه اوچونجوسوندن ایستفاده اولونسون. داها

ماجرا، سيفارتين اؤزۆندن هيدايت اؤلونارديِ. أليِنين إويِنين دووارېنيِ گؤتۆردۆلر و دستگاهيِ دووواردا يئرلشديردىلر. أليِ آنلامادىِ. قايېتدېغېندا دووار أسكيِسي كيمييدي. أليِنين عئيبي أحمقلېق ايدي، بونو بيليردىک. هوشويلا من سالۆنون اؤرتاسېندا دوروب دووارا باخېردېق. أليِ دئييردي سيز نەدن بو دووارا بو قدر باخېرسېز؟ هوشي دئييردي بو دووارېن سادەليگي، منه همشه ايلگينج اؤلوبدور،و گۆلۆردۆ. دئييردىم، هوشي أليِنيِ لاغا قۆيما. بئله اؤلدو فرزامېن، جابلونئسكيِنين ، سفير و هوشونون آداملاريِ، دۆنيانېن هر يئريندن بير-بيرلريِله تماسدا اؤلوردولار. قولاغا دگن بۆتۆن راپۆرلار، ايلک بو دستگاەلارا گئديردي و اؤردان دا باشقا يئرلره. أفغانيستاندان، پاكيستان، ايران و تۆركيه دن، هئروئين و تيرياک راپۆرلاريِ، بو دستگاەلارا گئديردي و اؤردان دا باشقا يئرلره. منطقه ده اؤلان بۆتۆن اؤلكەلرين سيلاح آليش وئريش معاميلەلري ، نفت و ايقتصاديِ راپۆرلار، بو دستگاها گئديردي و اؤردان دا آيريِ دستگاەلارا ياييلېردىِ. بۆتۆن دۆشمنين و دۆستلارېن حركتلري بورا گئديردي. الي دووارى معصوم گؤرۆردۆ. چۆن بئينى گيجيدىِ. فرزام بو بئش مأمورون باشچېسېِ ايدي. اؤزۆنه گۆون، ساده، او ايگنەيله و بۆيۆک اوستاد پالتاريِلا. بير يۆل سفيرين قارشېسېندا ، أللين قالدېردىِ ووردو جابلونئسكيِنين قولاغېنېن ديبيندن. هامېِ ديسكيندي. جابلونئسكي هوجوم گتيردي سيلاح چكمەگه بئله.! سفير باغېردىِ"" f. is right s the boss here ،he."عادى آداملارلا كيمى چيگينلرين گؤگه آتماقلارېنا باخمايېن، او رييسدى گرچک رييس. دۆزدۆ بالاجا أربابا دا بو راپۆر وئريردي. آنجاق اونا دئييردي نه إتمەليدير. بير يۆل فرزام منه دئدى، بو ليسته باخ. باخدېم. نەاؤلسون كي؟ دئدى، بو بيزيم آداملارېمېزېن ليستيدى. سۆنرا دئدى بو ليسته ده باخ. باخدېم، بيرينجى ليسته تايدي. دئدى بو بيزيم لژيميزين ليستيدى. ياخشيِ؟ دئدى بو اؤنەرييه باخ. ليست همانيدىِ. ياخشيِ؟ اۆچۆ ده بيردى، يۆخ؟ دئديم بلى بيردى، نەاؤلسون كي؟ دئدى:گلەجەگه دگيشمه وئرمک منيم اؤنەريمدى. طرف، آلېب دئيير چۆخ ياخشيِ، و حاققيِ يۆخدو بير نفرى ده بئله، اؤيان بويان إتسين. بو ليست صاندېقلاردان چېخېب إشيگه و قرارلار، سنين و يا أليِنين إوينده وئريليبدير. بير آزيِ دۆشۆر، بير

آزې ګلیر ایش اوسته و ... بو راحاتلیقدا. دئدی: ألی بیر شئی بیلمیر قارداشې هوشی اوستادیدې، اؤزؤنؤن روحونون دا خبری یؤخدور. صاندیق‌لار بیر هفته راپؤرلارې پیغبرلار. دوشنبه ألی سنین إویوه ګلیر. سنه تئلفون إدیرم. دئییرسن ألی ګلدی. من ده دئییرم چوخ یاخشې. سؤنرا هامیمیز راپؤرلارې اوخوماغا، قرار وئرمک و ګؤرؤشمه‌ګه، ألی‌نین إوینه ګئدیریک. سؤنرا ګئجه، سنین إویندن لازیم اولان دستورلارې وئریریک. منی ماجرالارا قاتاندان سؤنرا ایشیم رسمیت تاپدې. ألی ګلیردی منیم إویمه. من ګئدیردیم اونون إوینه. ألی پیشیر- تؤشؤره نظارت إدیردی، من ده هوشی، چابلونئسکی و اؤچ دؤرد نفر آمریکالې و اوروپالې‌نین یانیندا ایشله‌ییردیم. ګئجه منیم إویمه یئغیشپردیق. ألی‌نی یؤللاندیرپردیم، قؤیموردوم قالسین. همشه بیرینی تاپپردیم آلداتسین إوینه آپارسین. بیر یؤل ساخلادیم، ألی‌نی قؤیدوم چابلونئسکی‌نین یانینا. آدینې، آنلاماغا قؤیموردوم، قیسسالمیش آدینې دئییردیم. ألی یاواش منه دئدی: نه ده ګؤلؤنج آدې وار، بیل! ګؤزل دَګیل آنجاق آمریکالیدې دا، آمریکالې‌لارین هامې‌سې ایلګینج اولار، دَګیل‌می. بو ألی نه إششک یدې! نئچه ګؤن سؤنرا، بیل فرزاما دئمیشدی بو ألی" نیمفومنیک" دی، همی ده بو یاشدا. دئدیم، نه؟ کلمه‌نی تیکرار إتدی. دئدیم، آنلامې نه‌دی؟ دئدی یانې جینسی جونونو واردی. سؤنرا دئدی: یاخشې اولدو ألی منه قیسمت اولمادې. دئدیم:بلی او ایګینه‌لرله. اینجیدی. دئدیم فرزام اینان تؤهین قصدیم یؤخودور، إله - بئله دئدیم. دئدی دا سؤزؤنؤ دانیشمایاق. چوخ یاخشې دانیشمارپق. سؤنرا، بیر قادین رسامی ګؤتورؤب ګتیردی إوه، دئدی: خوصوصو مجلیس‌لرده دئییب، ایسته‌ییب سن اوزنا مؤدئل اولاسان. سؤنرا معلوم اولدو، دؤنیانین لزلریندندی. ألی‌یه تئلفون إتدیم او دا بیر ایکی نفره زنګ إله‌دی. بیر ایکی ساعات سؤنرا ألی ګیله‌یدیم، ګؤن باتان چاغې فرزام زنګ ووردو. هارداسان؟ معلومدو دا! یادیندا دَګیل‌می؟ نمه‌نه؟ بؤیؤن أرباب ګله‌جک؟ کیم؟ یادیندا دَګیل‌می؟ سن موریتس‌ده ګؤرؤبسن! آهان خانیمې دا ګلیری! بللی‌یدی ګلیر، او خانیم‌سیز بیر یئره ګئتمز. سؤنرا طیاره مئیدانې شولوغویدو، خبرچی‌لر، عکاس‌لار دؤلموشدو اورا، مأمورلار بیزی ګؤتورؤب آپاردیلار اؤزل یئره. جابلونئسکی‌نی ګؤردؤم. بوغ قؤیوردو، اؤزؤمدن اؤپنده، قیدیغیم ګلدی. بیر هفته‌لیک بوغ، چوخ پیس اولور! سؤنرا فرزام

گلدى اۆزۆمدن اۆپدۆ، دئدى: دۆداق‌لارېوپن قېراق‌لارې‌نېن اۆزل قۆخوسو وار! نه‌اۆلسون؟ أرباب دا بيله‌جك‌دير. كيسينجر اوچاقدان إندى. ايلك، دوه قوشو والاى ووورا- ووورا گلدى. همشه بئله‌يدى سۆنرا كيسينجر، ايرانېن خاريجى ايش‌لر ناظيرى‌له خبرچى‌لرين اۆنۆنده دايانديلار. فرزام آرخادا دورموشدو. دوه قوشونون اۆزۆندن اۆپدۆم، دئدى چۆخ گۆزل‌لشيبسن، سن موريتس‌دن داها گۆزل، نه گۆزل عطيردى! چۆخ اۆرگانيكدى! هارا ماليدې! دئديم بير دۆستدان آلمېشام، آدې ياديمدا دَگيل. سۆنرا فرزام، كيسينجرله گۆرۆشدۆ كيسينجر منى اۆپدۆ. اۆره‌گيمده دئديم تحريك إندى‌مى؟ دَگيل؟ بير باشا گئتديك نياولارنا. فرزام، كيچيك أرباب، گرچك أرباب و سفير جلسه قوردولار. خاريجى ايش‌لر ناظيرينى ايت يئرينه ده، قۆيمادېلار. بۆشونا دَگيلدى اينقيلاب محكمه‌سينده خاريجى ايش‌لر ناظريندن سۆراندا كې سيايلا كيم تماس توتوردو، دئدى محرمانه‌ديز. فرزام لندن‌ده منيم آپارتمانېمدا بو جۆمله‌نى ايران گۆنده‌ليك‌لرى نه‌دن اۆخوياندا، دئدى باخ نه جاواب وئريب. دئييب محرمانه‌دى. يقين بيزيم قاچماغېمېزې بيلمير. سۆنرا كيسينجر سفير و باشقالاريلا دوروب گئتديك رامسره. من اۆزۆردۆم فقط. بير گئجه فرزام دئدى ياخشې پول وار هامېمېزا. سۆنرا مطبوعات‌لا موصاحيبه‌يدى، شاه كيسينجر، سفير و شيكينجه‌يه گۆره بعضى يوروملار. كيچيك أرباب حيرصلندى، دئدى نه‌اۆلسون، سۆزۆ دگيشدى. سۆنرا صاندېق‌لارې مۆدئرن إتمه‌ليديلر، چۆن روس‌لار اۆنلارېن رمزينى تاپمېشديلار. ألى‌نى يئنه لندنه گۆندرديك، دووارې سۆكدۆلر، دستگاه‌لارې دۆزلتديلر. بعضى يئرلرينى تعمير إتديلر. ألى قايېتدېغېندا توتقونويدو. سوسن آتاسېنې ايسته‌ييرميش. ألى دئييردى بيرى تانېنمايان بير يئردن، اۆنا مكتوب يازېب ، دئييب آتاسې شادان دَگيل. بير دئييش حاقدا دا دئدى،بير قورددان يازېب ، بير چاووش و آمريكالې سرواندان دئييب. سوسن ده سۆرغو سوال إدير، دئيير نه‌اۆلوب نييه آتامې تاپمايېرسان؟ من ده اۆ زامان حۆصله‌م يۆخودو ألى‌دن سۆروشام، هانسې آمريكالې إششكدن حاميله اۆلوبسان، ألى ده عصبى‌يدى. هوشى ده دانېشمېر. ألى إعدام اۆلدو. هوشى.
ايندى آنلايېرام منى"ترافالگادان " گۆتۆرۆب گتيريبلر بورا. بورا دا آغ آپپاق بير يئردى! دئيه‌سن دووارلارېنې، تاوانېنې يۆغورتدان دۆزلديبلر.

باشیم اوسته اولان دوکتوردان سوروروم اوشاق‌لاریم هاردا؟ دئییر، تئلفون إده‌ریک گلرلر یانیزا. نؤمره‌لرینی وئرین. گرچکدن منیم اوشاغیم وارمی؟ نئچه دنه؟ گؤردوگونده کی، تئلفون نؤمره‌لری یادیمدا دَگیل، گئدیر چانتاما ساری. زیپی‌نین آچیلماسینی إشیدیرم. آختاریر. اوغلونوزون آدی فرزامدی‌می؟ یوخ، او آیری آدامدی. قیزینیزین آدی سوسن‌دی‌می؟ یوخ. او قیزیمین دوستودو.سونرا یئنه آغلاییرام. دوکتور دئییر نییه آغلاییرسان؟ بیر شئی یوخدو، هر شئی نورمالدی. دوکتور فرزاما تئلفون إدیر. اوده دَگیل. پس هاردا؟ سوروشورام سوسن نئجه؟ اوده‌دی‌می؟ یوخ. سونرا، دوکتور بیر یئره مئساژ قویور. هارا؟ بلکه ده پولیسه خبر وئریر؟ پس بورا خسته‌خانادی! اوشاق‌لارینیز هاردا، اونلارا خبر وئرسک یاخشی اولار. قیزیم یادیما دوشور. قیزیم‌می؟ جزایری‌له إولنندن بیر آی سونرا، حامیله اولدوم. آنجاق دوغولمادی! یوخ اولاماز! اولاسی دَگیل! نییه؟ آللاهیم نئجه ده صوراتی وارییدی! ساچ‌لاری ساپ –ساری ایدی. گؤزلری آلایدی. بوی آتیردی، جزایری دئییردی، دوداق‌لاری اؤز دوداق‌لارین کیمیدی! لوتلوّیوب یویاندا، جزایری دئییردی عئین اؤزونسن! گولوردوم. جزایری‌نی بوشلادیم. قیز هانی؟ بلکه إولنیب‌دیر. ایندی قیزیمین اوشاغی گؤزوموّن قاباغیندا، جانلانیر. من‌له قیزیم و اوغلوم اوچ قولویدوق. ایکی باجی، بیر قارداش. تکجه ایگیرمی یاش فاصیله‌یله، دونیایا گلمیشدیم. قوجاقلاییرام. لذت ایچیندەیم. داها بو ایگنه دَگیل. سونرا آغلاییرام، آللاهیم اوچو ده محو اولوبدور. هم من، هم ده خیالی قیزیم‌لا نوه‌م. دوکتور دئییر، تئلفون یادینیزدا دَگیل‌سه، آدرئس‌لرین دئیین. اوغلومون آدرئسینی وئریرم. واندان چیخیر إشیگه. دوشوّن سو داملالاری چیگین‌لرینده اوتوروبدور. نئجه اوجا بویدو ! اوغلوم آینا قاباغیندا دورور. ترازیدا، اؤزونو چکیر. من ده تاماشاسیندان لذت آلیرام. سونرا بیردن، ضرابین یومروغو حامامین آیناسیندان چیخیر، گوجویله آیناني اوغور، اوغونتولار،مؤحکم دگیر اوغلومون اوزونه. سونرا ضرابین اوزو آینانین اورتاسیندان چیخیر إشیگه. من قیشقیرپرام، اوغلوم یوخدودا. باغیرپرام، منیم قیزیم یوخدو اوغلوم یوخدور، نوه‌م یوخدو. فقط ایگنه‌م وار، ایگنه !ایگنه! ایگنه. قولوم یانیر. آغ اوزلر یوغورد، کیمی اوزلر، اوزومه أگیلیبلر. سونرا تختدن إنیرم. چوخ هیزلی، بیر قیسا پالتولا

تهرانېن بۆتۆن خيابان‌لارېن كۆچه‌لرينى قاچېرام. مينى‌كۆتو سيفت اۆزۆمه ياپېشدېرېرام. اۆزۆمۆ، سۆپۆرگه‌چى‌لره، چۆركچى‌لره، تاكسي شوفئرلرينه، اوتوبوسدا اۆتوران ايداره‌لرين ايشله‌ين‌لرينه، فهله‌لره، مدرسه شاگيردلره و اۆرگنجى‌لره گۆرۆستمه‌مه‌لييم. سۆنرا آرخامجا شهرين قوزئى كيشى‌لرينى گۆرۆرم، شيمران، تجريش، نياوران دربند، فيريشته قنيطريه، گاندى، جردن ووزرا. هامې‌سې‌نين أگنينده مينى‌پالتو وار، آلتدان بير شئى گئيمه‌يېبلر. خالق يۆلو آچېرلار، خيابان‌لارې خلوت إديرلر، گئديرلر توكان‌لارېنا . شۆشه، ويترين، پنجره‌لر، قاپې‌لار، ميله‌لرين آرخاسېندان، حلبى آبادلاردان، كرخانالاردان و طۆله‌لردن بيزى گۆدۆرلر. ضراب فرزام و كيچيک أرباب باغېرېرلار، بيز گلميشيمک اۆزۆمۆزۆ سيزه هديه إدک. گلميشيک سيزى يئنى‌دن سئوک. ايلک نۆبه ده سيزى آز سئويردىک، ايندى گلميشيک سيزى چۆخ سئوک.! گلين مينى‌پالتووون آلتېنا. پالتۆون آستارې‌يلا، دريميزين آراسېندا سيز مئهربيبان، وفالې وطن‌داش‌لارېمېزا ايستى يئر حاضېر إتميشيک. گلين پالتۆلارېن آلتېنا. بيز سيزين هر بيريزه بير مينى‌پالتو هديه وئره‌جه‌يېک. سۆنرا بيردن دوروم دگيشير. بورا هارادې؟ نه‌جۆر اۆلدو؟ هامې دستمال‌لا اۆزلرينى سيلير. ميللت دوز بيلمزديلر! قاپې‌لارېن آرخاسېندا، ويترين‌لرين آرخاسېندان ماغازالاردان، كرخانالاردان، ايداره‌لرين ميزلرى‌نين آرخاسېندان هامې تۆكۆلۆر إشيگه. بينالار آدام‌لارې خيابان‌لاردا قوسور، هامې بيزيم دالېمېزجا گليرلر. ايلک آنلامېرېق بيزه محبت إديرلر ياخۆد توتوب يئمک ايسته‌يېرلر. نه ده چۆخدولار! آرخاما باخدېغېمدا مينى گئين آدام‌لارېن آرخاسېندان گۆرۆرم خالق أليله داشدان، كسسكدن و سېنېق كرپېچدن، دگه‌نكدن و آغاجدان آلېبلار، دالېمېزجا گليرلر. شهردن چېخېرېق، چۆلده هامېمېز قاچېرېق. سۆنرا خالق بيزى موحاصيره إدير و داش قالاق باشلايېر. أليني گۆرۆرم، اۆنو بير قېر قازانېنا، قۆيوبدولار. فقط باشې قازاندان إشيكده‌دى. أل‌لرى آياق‌لارې، مصنۆعو يان و سينه‌لرى ، قېر قازانېندا قالېب. حۆكۆم اۆخونور. أن ياخېندا اۆلان آدام، داشې گۆتۆرۆر وورور، أليني باشېنا. اۆنون سسى چېخمېر. سۆنرا هامې داش آتېر. چۆخ تئز أليني باشې اۆستۆنده، داشدان بير تپه دۆزه‌لير. ألى؟ ألى؟ ألى إعدام اۆلدو. هوشى.

هله هوشی هایاندادیر؟ صاندیق‌لار نه‌اولدو؟ هوشی‌نین مأموریتی بویودو کی، رژیم چؤکندن سونرا صاندیق‌لاری محو إتسین. إتدی‌می؟ بابا روس‌لارین أل‌لرینه دؤشر! نه؟ مدرک؟ سن نمه‌نه‌دن دیفاع إدیرسن؟ بو قدر زاماندان سونرا بیر خبر. او دا، أللی إعدام اولدو. هوشی. ایندی دا گؤزلریم آچیقدی. هنده‌وریمده چیراق‌لار سؤنؤکدؤ. یوخو گؤرمؤرم. آرامیشیم وار. ألیمی قالدیریب زیلی تاپیرام. چالیرام. پرستارین گلمه گی، نئچه دیقه چکیر. اینگلیس پرستاری‌نین اؤزؤنده، مصنوعی گؤلؤش وار. دئییرم پس نه‌اولدو؟ فرزام؟ سوسن؟ بونلار هاردادی؟ نییه کیمسه مندن نیگاران دَگیل. دئییر سیزین تئلفونوز جاواب وئرمه‌دی. آنجاق منیم فیلیپینلی بیر کؤلفتیم واردی. دئییر یوخ، کیمسه إوده یوخدو. جاواب وئرمیرلر. اولماز. کؤلفت همشه إوده‌دی. دئییر: او شماره‌ده کیمسه یوخودور. دئییرم تئلفونو وئرین اؤزؤم توتوم. تئلفونو گتیریب قویور قوجاغیما، شؤبه‌لی منه باخیب گؤلؤر. إوی توتورام زنگ !زنگ !زنگ. خبر یوخدو. دسته‌گی قویورام اؤستونه، یئنه توتورام. خبر یوخدو. فرزامین، شاه زامانی‌نین کاخین توتورام. کیمسه جاواب وئرمیر، اولمایا دؤنیا بیزیم‌له علاقه‌سینی کسیب‌دیر! گئتمک ایسته‌ییرم. دئییر:دؤکتور دئییب ایکی گؤن دینجه‌لین. نییه؟ حامیله اولدوغوما گؤره‌می؟ دئییر سانمیرام. پس نه؟ دئییر، نئچه آیدی پریود اولمویوبسونوز؟ دؤرد آیدی سانیرام. چؤن حامیله‌یم. پرستار دئییر، یالنیش اولوبدور سیز حامیله دَگیلسینیز. نییه پریودوم دالی دؤشؤبدؤر؟ دئییر، تخمین إدین. نه تخمینی؟ دئییر سیز بؤحرانداسینیز. نه بؤحرانی؟ دئییر: مئنؤپوز بؤحرانی. یؤخ هله یؤخ. دؤشؤنؤردؤم بئش آلتی ایل قالیر هله. دئییر یوخدا. باشقا بیر دئوران باشلاییرسینیز. یؤخ من حامیله‌یم! قیشقیریرام من حامیله‌یم! دئییر ایذین وئرین دؤکتورو چاغیریم. چیخیر اوتاقدان. دورورام، من حامیله‌یم، مئنؤپوز دَگیل، پیللەلردن إنیرم آشاغا، خسته‌خانانین پرستارلاری‌نین گؤزلری‌نین اؤنؤنده، قاچیرام إشیگه، آتیلیرام تاکسییا آدرسی وئریرم. من حامیله‌یم. تاکسی سؤرؤجؤسؤ، سیرک اویونچولاری کیمی‌دیر. یئکه بورنو، اؤنؤنده کی آیناني دؤلدوروبدور. نه گئجه‌یدی! نه کابوس‌لارپیدی. اؤزؤمؤ گؤدازا وئرمه‌میشم گؤره‌سن؟ صاندیق‌لاری، فرزامی، جابلونئسکی‌نی! تاکسی هیزلی گئدیر. دئییرم بوردا ساخلا. إنیرم.

غئيرعادى هئچ بير شئى يوخدور. إشيگين چېراق‌لاري يانمېر. پيللەلردن قالخېرام، آچار أليمده، قاپيني آچېرام، سسلەييرم فرزام! فرزام! بير خبر يوخدو. هالين تئلفونونا باخېرام. هرزامان گليب گؤرسه يدى يوخام، بير يئره گئتمک ايسته‌سه‌يدى، منه بير يادداشت قويارديې تئلفونون اۆستۆنده. يادداشتدان خبر يوخدو. يقين ياتېب . گئديرم ياتاق اوتاغينا. گؤرۆرم. گئده، سوسن‌له عئشق‌بازليقدان سۆنرا باشين قويوب ياتېب ، يۆرقاني دا چکيب باشينا. همشه منى ده يۆرقان آلتيندا ساخلاماق ايسته‌ييردى، آنجاق من نئچه ديقه ده، آلتدا قالا بيلمزيديم. بير تۆپو فيشار لا سويا باسارسان ها، فيشار آرادان گئدن سۆنرا آتيلار سويون اۆزۆنه، من ده يۆرقان آلتيندان چېخاردېم نفسيم توتولاردي. أليمى اوزالداردېم. او سايمامازليق و سوسن‌له عئشق‌بازليغينا خاطير، خشين اولمالي ايديم. يۆرقانين إلئكتيريکى وارېيدې، ايلدېرېمي وارېيدي. دئيه‌سن برق توتدو. آتيلدېم گؤيگه. اوتاقدان قاچدېم، قاپيني آچېب گئتديم خياباندا قېشقېردېم. ياريې يۆلدا، توتوب گتيرديلر إوه، اوتاغا ايشاره إتديم. پۆليس گلدى. سۆنرا ايسكاتلند يارد و فرزامين او دايىمى مأمورلاريې تاپيلدې،.عجيب غريب آدام‌لار دا گلديلر. فرزامين باشينې كسميشديلر. نييه؟ نه زامان؟ پس مأمورلار هاردايدېلار؟ سوسن هاردايدې؟ پۆليسه دئديم دۆنن تئلگېراف گلدى. تئلگېرافې آختارديم يۆخودو. سوسندن سۆرغولار اولمالي ايدى. بو دا سوسنين آدرئسى. تئلفون‌لار باشلادي. سوسن يۆخودو. يۆخ اولموشدو. اۆچ موختليف شيركتدن، اۆچ نۆكتايا بيليط آلمېشدي. آمريكا، اتريش و پاريس. اسكاتلند يارد دئييردى بو بيليطلر ايز ايتيرمكدن اؤتۆرۆيدۆ. مۆمكۆنۆدۆ، سوسن قاطار يا گمى‌له اينگيليستاندان چېخېب‌دېر. شكيل‌لرى هاردا؟ موشخصاتي نه‌دى؟ كيمين قېز ايدى؟ تيمسار شادان‌لا ألى هاردا؟ ايكى‌سى ده اؤلۆبلر. ايليگينج! آنجاق بو قېز ايرانلي‌لارا اوخشامېر! دا من بيلميرم. آخې سوسنين فرزامې اؤلدۆرمه‌گه نه‌دنى يۆخدور كى! بلكه سوسن گؤرۆبدۆر كيم‌لر فرزامې اؤلدۆرۆبلر، گئديب گيزله‌نيب ! نه ايسه، يا تهلۆكه‌ده‌دير يا اؤزۆ تهلۆكه‌لى‌دير. تاپمالېيېق. ياخشېدا آختارېن تاپېن. نئجه فرزام سوسنه محبت إديردى. بلكه فرزام ايگنه وورموشدو، سوسنه تجاووز إتمک ايسته‌ييرميش. ايگنه‌لرى گؤرسه‌ديرم. ايگنه‌لرين سايېنې يادداشت إدردېم، فرزام منه كلک وورماسېن. لندنين گۆنده‌ليک‌لرى من‌له سوسنين

حوضورونا چوخ آز ایشاره إدیبلر. یازیبلار، منله سوسن فرزامین مؤنشؤلرییک. فرزام؟ سانکی قتلین نقشه‌سینی اؤزؤ چکیب و ایجرا إتمیش‌دیر. گؤنده‌لیک‌لر تخمین إدیبلر" کیچیک أربابی‌نین أسکی مؤنشؤسؤنؤن باشی‌نین کسمه‌سی، ایرانلی تئروریست‌لرین ایشی اؤلا بیلر. سوسنی آختاریردیلار و منله دانیشیردیلار گئجه گؤندؤز. تئلویزیؤندا فرزامین أسکیدن قالان کاغیدی گؤرستدیلرو فرزامدان بیر قیسا فیلم. فرزام کیچیک أرباب‌لا اوچاقدان إنیردی ایکی‌سی ده، لگن کیمی بیر بؤرک باش‌لارینا قؤیموشدولار،ایکی‌سی ده چوخ ایلگینج مافیا، سیا و آمریکالی سناتورلارا اؤخشاییردیلار. سؤنرا فرزامین خانیمی‌سیندان بیر موصاحیبه یایدیلار. بللیدی قادین اؤچ دؤرد ساعات، سلمانیده اؤتوروب کی بو موصاحیبه‌یه حاضیر اولسون. نئجه ده بیر عیفریته‌یدی! بؤشونا دَگیلدی صؤبح فرزام دوروب گلیردی صؤبحانه‌نی منله یئییردی، ناهار شامدا منله اولوردو. تشییع جنازه‌یه گئتمه‌دیم. أعصابیم پوزوقویدو. آدرئسیم ده مشهور اولموشدو. یاتاق اوتاغیما دا گئده بیلمزدیم. او یاتاقدا یاتماغیم مؤمکؤن دَگیلدی. آنجاق من او یؤرقانین آلتیندایدیم. یقین اوردایدیم او تاوان آلتیندا دا اولماسایدیم بئله. آپارتمانی ساتیشا قویدوم، گلدیم هوتئله. فزام‌لا همشه بو هوتئله گلردیم. ایندی اوتاغیمین قاپی‌سینا بیر إسکاتلند یارد کئشیک وئریر. بلکه قاچمایم دئیه، یا دا، فرزامی اؤلدؤرنلر منی ده اؤلدؤرمک ایسته‌ییرلر دئیه. ایکی اؤچ گؤنؤن عرضینده، ألی إعدام اولدو. فرزام منیم یاتاغیمدا اؤلدؤرؤلدؤ! داها نه؟ چوخ قان گئتمیشدی. آخی بیر آدامین او قدر قانی اولسا، بیر عادی ایشه او یئکه‌لیقدا ایگنه‌نی نییه وورووردو؟ آپارتمانیم پولیسین گؤزؤ آلتیندایدی. بو قتل، اینتیقام اولا بیلمزدی. چوخ تر تمیز ایجرا اولموشدو. من گئتمیشدیم إشیگه، حالیم قاریشمیشدی. بؤتؤن دؤکتؤر پرستارلار، شهادت وئرمه‌گه، حاضیر اولدولار. من مئنوپوز بوحرانی گئچیریردیم، بئله دؤشؤنؤردوم یئردن گؤیگدن یا إسپرم‌سیز بیر کیشیدن، حامیله اولموشام. هرنه ایدی من فرزامین قاتیلی دَگیلدیم. فرزامین عیفریته‌سی‌نین ، منی مؤتهم إتمه‌گه پیلانی اوغورلانمادی، توتمادی. قادین بو ایتیهام‌لارلا، ایسته‌ییردی منی حاق‌لاریمدان محروم إتسین. وکیلیم بیر ایکی گؤنده هامینی یئرینده اوتورتدو. آنجاق سوسن! او هارا گئتمیشدی؟ قاتیل اولمازسا آما، تاپیلمیردی. سوسن کیمه ایشله

ييردى؟ ايرانلي‌لارامي؟ روس‌لارامي؟ آمريكالي‌لارامي؟ اينگيليسلي‌لرەمى؟ دلى اوڵوردوم. بۆشونا دَگيلدى سۆن گۆن‌لرده بيزه ياخېنلاشمېشدې. بلكه آناسي‌نېن اوڵۆمۆنۆ إشيتميشدى و بونو بيليردى، آناسي بيزيم‌له أمكداش‌لېق إتمەسەيدى، اوڵمزدى! سوسن آناسي‌نېن اينتيقامېني فرزامدان آلمېشدې، مندن ده آلا بيلردى.قتل چوخ ترتميز ايدى. سانكي فرزامېن اوزۆ، قتلين نقشەسينى چكميشدى. بلكه ده فرزامېن مأمورلاري من چېخاندان سۆنرا، إوه قايېدېب و فرزامې اوڵدۆرمۆشدۆلر. آنجاق بو قتل ساده دَگيلدى. طرف حۆصله‌يله فرزامې اوڵدۆرمۆشدۆ. آخې نييه؟ بلكه ده "بورو"نون ايچ ايختيلاف‌لاري فرزامېن قتلينه سبب اوڵموشدو. بلكه ده فرزام داها درده دگميردى و چۆن چوخلو ايطيلاعاتي وارېيدې، اوڵمه‌لى‌يدى؟ بو آن منيم دوروموم، اوندان ياخشي اوڵا بيلمزدى. من اؤنجه بيلميرديم، آنجاق سفير ده وار بيدې، جابلونئسكى ده وارېيدې، فرزام وارېيدې، هوشى ده وارېيدې، من ده وارېيدېم. سفير خطرده دَگيلدى. بير يۆل سيفارته حمله إتديلر، بير شئى اوڵمادې، خئيره گئچدى سۆنرا، نه اوڵدوغو بللى اوڵمادې. جابلونئسكى ايراندا دَگيلدى. فرزام اؤلمۆشدۆ. أللى بير شئى بيلميردى و اؤلمۆشدۆ. قالېردې من‌له هوشى. بلكه ده گئچن گۆن‌لرين راحات‌سېزلېق‌لاري‌نېن سببى بويودو كى، من تئزليكده اؤله‌جه‌گم.چوخ غريبه يالقېز قالمېشام. ايلك گۆن‌لر أللى دئييردى: سوسن هامې‌يلا فرق إدير. دئييردى:سوسن شادان‌لا موخاليفدى. إشيديب‌دير بير ايش‌لر گۆرۆب. قانېنا سوسوزدو. دئييردى: سوسن ايران‌دا كى راديكال دانشجولارلا علاقەده‌دى. بو دورومدا فرزامي إله بيرى اوڵدۆرۆب كى، نه دئولت مأمورودو، نه ده "بورو" آدام‌لارېندان و نه ده روس‌لاردان. اوڵنو اوڵدۆرمك‌له باشقالاري‌نېن سۆرون‌لاري حل اوڵوردو، آيرې يئردن باغېم‌سېز آدام‌لار گليب اوڵنلاري اوڵدۆرن‌لرين اوڵز سۆرون‌لارې، دَگيل. فرزامې ديرى ساخلامالې‌دېلار. اوندان سۆز چكيب سۆنرا اوڵدۆرمه‌ليديلر. پس اوز زامان، يقين فرزامې اوڵدۆرن آدام، ايستەمەيب فرزامېن بيلگى‌لرى باشقالاري‌نېن أليله دۆشسۆن. اورتا دۆغودا، فرزام بير دنەيدى. جابلونئسكى اونون اؤنۆنده تيتره‌ييردى. من ايندى هارا گئديم نه ايش گۆرۆم؟ اوڵۆسونو گۆرندن برى، يوخوم گلمير. سوسن دئييردى: آخې سيز بو بۆيۆكلۆكده لندن‌ده،

واختېزدان نییه ایستفاده إتمیرسینیز؟ تئاتر، سیناما، أیلنجه، موسیقی. سیز بیر داغ کیمی پولون اۆستۆنده، اۆتوروبسوز بیلمیرسیز واختېنېزدان نئجه ایستیفاده إدەسینیز؟ فرزام اوزاپیر، قوجاغېنا بیر بالیش قۆیوردو سوسنه دئییردی: آل بیر نفس وور گۆر لامصصب نمەنەدی؟ تئاتر سیناما، موسیقی بونون نئشەسیندن یانېندا هئچدی. سوسن دئییردی: سیز إشیگه گئتمکدن، قۆرخورسونوز! سوسن نه ده گۆزل ایدی! او گۆزللیکده آدام بیر کاردلا، فرزام کیمی آدامېن باشېنېن اۆستونه نازیل اولا بیلرمی؟ بدنی کالیفرنیا پۆرتاغالارېنېن قابې رنگدەیدی، إله بیل گۆن ایشېغېنې، دۆنیانېن هر یئرېندن قاپېب پۆفلۆیۆب بدنینه، سۆنرا باش، سینه، دۆداق آغېز، گۆزۆ بۆی بوخون شکیلده، إشیگه چېخېبدېر. ایندی سوسن، بیر قطره سو اۆلوب، بوخار اۆلوب اوچوبدور. فرزامې او اۆلدۆرمەسەیدی، گرک منله تماس توتاردې. ضرابدان اوشاغېم اۆلسایدې،ایندی سوسن یاشدایدې ! سوسنی قېزلېغا قبول إتمەگه حاضېریدېم. آما سوسن هدفلی آداملاردانېدې. نه هدفی؟ سوسن بو بابتدن آناسېنا چکمەمیشدی. هانسې هدف بوندان گۆزل کی، آدامېن لندنین أن گۆزل آپارتمانلارېنېن بیرینه، صاحاب اۆلسون، جاوان اۆلسون، گۆزل اۆلسون، منیمکیمی آناسې اۆلسون کی، آیدا دۆردیۆز- بئش یۆز جیبینه پول قۆیسون و دۆنیانېن کئفینی إتسین؟ هانسې هدف بوندان اۆستۆن دیر؟ فرزام یالان دئمەمیشدی عۆمرۆمۆن سۆنوناجان، وصیتینده، آیدا مینبئش لیره، عزیز و وفالې مۆنشۆسۆنۆن ایختیارېندا قۆیموشدو. او مۆنشۆ ده، منیدیم. آنجاق منیم عۆمرۆمۆن سۆنو ناواختېدې؟ ایراندا، هر شئییمه صاحاب دوروبلار.اۆنملی دَگیلدی، بانکدا اۆلان پولوملا، ایراندا اۆلانلارېن اۆن قاتېنې آلا بیلەرم. آنجاق هر گتیردیکلری یئمکله، حیس إدیرم تئزلیکده اۆلەجەگم. ناهار چاغې، بیبرلی بیفتک گتیرمیشدیلر. بیر دنه ایتی کارد دا، دستمالېن آراسېندا وارېیدې. بیلیردیم اۆردادې. دستمالېن ایچیندن چېخاردانداا، ألیمده ساخلایا بیلمەدیم قۆرخوردوم. کاردې او دستمالا آتدېم مژمئیه. سانکې کاردېن ایتی لبەسینی، بۆغازېما قۆیموشدولار. إله بیل، مژمئییده بیر ساعات بۆمباسې، وار و من اۆنون تیک تاکېنې او ایتی کارددان إشیدیرم. باشېم گیجلدی." ترافالگاردا" اۆز وئرن حالت قایېتدې. أللریم تیترەییردی. هر زحمتلەیدې مژمئینی گۆتۆرۆب قۆیدوم، تختیمین

يانېنداكي ماسانېن اۆستۆنه. دوردوم پرده آرخاسېندا، اۆتوردوم. قالېن پرده‌نين اۆ يانېندا ياغېش سسى گليردى. ألريمين دامارلاري شيشميشدى. پيچاغېن اوجو دگيسه‌يدى دامارلارېمېن بيرينه، قانېم پۇهره وئررردى. آخې من نه گۆناه إتميشم كى، بو شيكنجه‌لر حاققېم اۆلوبدور؟ جزايرى‌نين إعدامېندا، آلتې آياجان، يوخودان آتېلېردېم، دۆنيانېن ديبيندن بيرى قېشقېرېردې: سن مين باشې جزايرى‌نين قاتيليسن! اۆ اۆره‌گى سېنېق كيشى‌نين قاتيليسن! بير اۆلۆ، مندن اينتيقام آلېردې. روحو شيكنجه‌لر إله گۆجلۆيدۆكى، بير مۆددت، ضرابين جيسمى شيكنجه‌لرينى اونوتدوم. كئشكه اۆ اۆره‌گى سېنېق كيشى‌نين مكتوب‌لارې يانېمدا اۆلاردې. أن آزې تسكين روحوما اۆلاردې! ايگيرمى ايل اۆنجه، تبريزين أطرافېندا اوزاق باغ‌لارېن بيرينده، ايجرا اۆلونان إعدام، لندنده كى بو هۆتئلده ددەمى ياندېرېردې. سۆرون بويودو. جزايرى كۆهنه يارايدې اۆ بيرى يارالار اۆنون اۆستۆنه ووررولموشدو. آنجاق بو قادېن‌لاردا بو حيس‌لر يۆخدو. گرچكدن خۆش گئچيردېلر. بير گئجه فرزام‌لا، ايرانېن قوزئى‌لى‌لرى گئدن، كابارالارېن بيرينه، گئتديك. اۆردا دربار قادېن‌لارې‌نېن بير آزېنې گۆردۆك. پوللولارېن خانېم‌لارېنې، إعدام اۆلان تيمسارلارېن بعضى‌سى‌نين خانېم‌لارېنې. بعضى‌لرى‌نين، أرلرى يا آتالارې موحاكيمه سېراسېندايدېلار. آما بوردا اۆنلارېن وئجلرينه ده دَگيلدى. اۆغلان‌لارې، قېزلارې و معشوق‌لارې بير بيرى‌نين قوجاق‌لارېندايدېلار. بعضى‌لر بيزيم كيمى گۆنۆزلر إودن إشيگه چېخماغا قۆرخوردولار، آنجاق گئجه‌لر كابارالاردان، عئيش عيشرت زئرزمى‌لرېندن باش چېخاردېردېلار.سۆروشوردو كى وئريردېلر، هم ايندى‌كى رئژيمه، هم گئچميش رئژيمه. كيچيك أربابېن ساققالېنا گۆلۆردۆلر، هم ده ايرانېن گۆنده‌ليك‌لرى اۆنون حاقېندا يازدېغې سۆزلره، گۆلۆردۆلر. بو قۆنولاردا اۆلارلا اۆرتاق ايديم، اۆسته‌ليك باشېما بير آيرې جۆر ده بۆرك گئچميشدى. إله بير قۆرخولو ياشا چاتمېشدېم كى، بو ياشدا قادېن داها، قادېن دَگيلدى. أريم يۆخودو بيرى اۆلدۆرسۆن. ضراب فرانسه‌نين قوزئينده، دلى‌خانادا چۆرۆگۆردۆ. دفعه‌لرله تيماريستاندا اۆردو پالتارېنې ايسته‌ميشدى. بير فرانسه‌لى دلى قادېنې ، اۆتلاماق ايسته‌ميشدى و دئيه‌سن اۆنون اۆستۆنه قېشقېرېرمېش ماهى! ماهى!

اؤلدۆرەجەگم! سۆنرا لۆت- پۆت تیماربستاندا اۆست قاتلارین بیری‌نین بالکۆنوندا، دۆرد ساعات چاس قالدیریب دورموشدو. دئییرمیش ایرانین اوردوسو بوردان گئچیر!بو ضرابدان. فرزام؟ آدامین باشینی نەجۆر کسرلر؟ قولاق‌لاری سارالمیشدی. لۆت باشی قیرخیلمیش بیر قوزو باشینا اوخشایپردی.. بۆینو؟ سانکی یئمک یئمەگە و نفس چکمەگە بیر دلیگی یۆخودو. یانی او آندا من دیقت إده بیلمیردیم. او ایلدیریم ایشیغیندا، هر شئیی بیر آندا گۆردۆم، قاچدیم. بو دا، فرانسەنین گۆنئینده، دنیزه باخان بالکۆنون اۆستۆنده اؤنەری‌لرینی دنه - دنه بیر ریاضی فرمولو کیمی منه دئیەن، حؤرمتلی بگدن. اۆرەگیم ایستەییردی بۆینوندان بیر شکیل چکیب یۆللایام سدارا، جابلونئسکی‌یه، کیسینجره، فرانسەنین خاریجی ایش‌لر باخانینا، وگۆننئی قوزئین دئولت‌لری‌نین بۆتۆن باشچییلارینا . اونلارا دئیەم بو، اورتا دۆغودا کی صاندیق‌لارین سیر‌لاری‌نین رییسی‌نین ، باشی ایدی. ایتین بالاسی، نئجه ألینی قۆیدو کۆرەنین اۆستۆنه و ژئست‌له کۆرەنی فیرلاتدی، ألینی قۆیدو هۆرمز بۆغازینا و دئدی هر نمەنه بوردان گئچسه، منیم ألیمین آلتیندان گئچر! نەاؤلسون!

لعنتلیک یاغیش دلی إتمیشدی. طیاره اوچاندا، خیالیم راحاتلاشدی. دوردوم گئدم کیچیک أربابا دئیەم کی، بیر دلی بیزیم قاباغیمیزی کسمیشدی، هوشی‌له باجی‌سی توتوقلاندی! گۆردۆم اوتوروب بئشینجی صینیفده، رد اولان بیر اوشاق کیمی، هیقیلدی‌یلا آغلاییر! ربیعی‌نین سۆزۆ یادیما دۆشدۆ ، محکمەده دئمیشدی:سیچان کیمی قویروغوندان یاپیشیب آتدیلار إشیگه. من او قیافەنی گۆرنده، آنلادیم هامی‌نین ایشی یاش‌دیر. سۆنرا آخماقجا، آوارالیق‌لار باشلاندی. داها کیمسه آرخاسینجا گئتمەدی. هامی اؤزۆنۆ خیلاص إتمەگی ایستەییردیلر. پول‌لاری تؤکدۆلر سهام آلدیلار. کیم تاپا بیلردی؟ سۆنرا قاچدیلار. ایندی معشوق دگیشیردیلر، موختلیف کیشی‌لرله گئدیردیلر، پالتارلارینی معشوق‌لاری کیمی دگیشیردیلر، إله بیل کیچیک أرباب أصلن یۆخوموش. کۆپک اوغلو قالاردیندا، اؤلردین‌می! فرزام دئییردی: کیچیک ارباب بیر گۆزل تووالئت کیمی اولوبدور. هامی گۆزل‌لیگیندن تعریف إدیرلر، آنجاق نهایت تووالئت، تووالتدیر. موحاکیمه‌لرده هامی دئییردی دستور یوخاری‌لاردان‌یدی. یوخاریدا کیم وارپیدی. اؤنجه بونلارین هرەسی بیر

شاهيددى. هر دستور وئريردىلر، اؤز شخصى سينەلرىندن چېخېردې، شهرين يوخارې تپەلرى، گؤللر، باغلار، فاحيشەلر، قوزئيدەكى ويلالار؟ دئييردىلر زحمت چكيب آلمېشېق. أرزلرى چېخاردااندا دئييردىلر ياشامالېيېق، دئميردىلر يوخارېدان أمر اوزلوبدور..اؤ زامان يوخارې زاد يؤخودو. آنجاق محكمه ده سؤروشاندا نييه فيلان ايشى گؤردؤن؟ دئييردىلر يوخارېدان أمريدې. هئچ بيرى بئله دئمەدى، طرف بيزه ويلا، إو وئردى، خانېم وئردى تپەلرى وئردى، رعييتلرى بيزيم آدېمېزا وئردى، حئسابېمېزا پول تؤكدى، رؤتبه، درجه تاج و مين دنه باشقا زهرمار وئردى، بيز ده اؤنون لؤطفؤ جوبران اؤلسون دئيه، اؤنون دشمنلرينى اؤلدؤردؤك، شيكنجه إتديك. هامېسې دئدى، دستور يوخارېلاردانيدې. خاريجى ايشلر وزيريندن سؤراندا كى، كيم سيايلا تماس توتوردو، دئدى محرمانەدى. باشلار ووروللمامېش، هامې پؤخ يئديگيمه دؤشدؤلر. بو سؤزلر، ايندىكى اينقيلابې دئولته گؤره، دَگيلدى. كؤمؤنيستلرده گلسەيدىلر بونلار پؤخ يئمەگه دؤشردىلر. چؤن اونجه شاهېن اؤنؤنده پؤخ يئميشدىلر. بير تيمسار دا گلسەيدى بونلار پؤخ يئديگيمه دؤشردىلر. آنجاق آللاه إلەمەسين، هوشى يئنىدن توتولسون. اوندا هامېمېزېن ايشيميز بيتر. اورتا دوغو اوت توتار. بو گئده، بللى دَگيل نييه دستگاەلارې خراب إتمير؟ دئديلر چالېشېرلار دستگاەلارې اوزاقدن ايشدن سالسېنلار. موفق اؤلمورلار. هوشى توتوقلانسا گركليدى إله بير ايش گؤرک كى اونو چوخ تئز اؤلدؤرسؤنلر. نەجؤر؟ اؤز سؤرونلارېمېز و دستگاەلارلا علاقەدار، بير آز ساختا بلگه دؤزلده ريک و اوراداكې آداملارېمېزېن أليله اينقيلاب دادگاەلارېنا وئرەريک، اؤنلار دا هوشينى باشقا جؤرملره گؤره، فؤرى إعدام إدرلر. آنجاق ايندى فرزام گئديب. يقين فرزامې اؤلدؤرن هوشىنين دالېنجادېر. أليىنين اؤلؤمؤندن قؤرخوردولار. دؤشؤنؤردؤلر، أللى چوخ شئىلر بيليردى و إعتيراف إديب فرزامې گودازا وئريبديير. پس فرزام اؤلمەليدى. ايندى ده هوشى يا اؤلؤبدؤ ياخؤد سېغېناجاق آختارېر. سؤنكو آدام؟ منم! و حلقه دارالېر. اؤلمەلى آداملارېن بيرى ده منم .كئشكه قؤيارديم مينباشې جزايرى همان حؤجرەده منى اؤلدؤرردى. يقين فرزامې اؤلدؤرمەگه گلن آدام، منى ده آختارېرمېش. مئنؤپوز منى خيلاص إتدى. مؤمكؤنؤو اوندان سونرا، باشقا بير شئى منى اؤلؤمدن قورتارسېن. بلكه ده

اؤلۆمون اؤزۆ منی اؤلۆمدن قورتاراجاق‌دیر. دؤکتۆر دئییردی، طیب و پسیکؤلؤگ‌لارین بیر شئیده، اؤرتاق دۆشۆنجه‌لری واردیر، او دا بودو: قادینین مئنوپوز دئوراني باشلانانلاندان سونرا جینسی لذتی چوخ اولار. چۆن نه حامیله اؤلماق قورخوسو وار ونه پریودون کیفیرلیق‌لاري. یالنیز کیشی اونو قورومالي ایدی. کی نه‌اؤلسون؟ من أللی یاشیندا، أللی ایلده ضراب، فرزام و کیچیک أرباب‌کیمی‌لرله عئشق‌بازلیق إدردیم. یئنه ده، کابوس‌لارین دییندن بیری چیخیب دئییردی:سن اؤره‌گی سینیق مین‌باشي جزایری‌نین قاتیلیسن! ایندی اؤره‌گیم ایسته‌ییر او کارد آتیلیب بیر باشا، بۆغازیمي جیرسین سونرا، بۆغازیمدان گئده آشاغالاري، قورساق، باغیرساق و لاپ آشاغالاري جیرسین و ایشی بیتیرسین. فرض إت یاریم عصر سونرا دا من اؤلاردیم و ایکی باشلی چۆماق اؤلماق قۆرخوسو دا اؤلمازدي کي، آدامي أسکی أمکداش‌لاري دا اؤلدۆرمک ایسته‌ییر، دۆشمن‌لری ده!. فرض إت بو لعنتلیک دوروم یۆخودو، پنجره آرخاسیندا‌کي یاغیش دا یۆخودو، إسکاتلند یارد مأمورو دا بۆشلاییب گئتمیشدی. اوجور ایتی کارد دا مژمئییده یۆخودو، فرض إت آدام، اؤز کیچیک أرباییمیز ایدی و سوزاکی، او قادینداn او بیری قادینا وئریردی. یاخشي سونوندا نمه‌نه؟ نهایت گلیب چاتاردي بورا. ایکی باشلی چوماق اؤلاردي، أرباب کیمی، هم ایران دادگاه‌لاري باشیني ایسته‌ییردی و همی ده آمریکا شرریندن قورتولماق ایسته‌ییردی. اؤره‌گیم ایسته‌ییر کاردین ایکی تیغه‌سی اؤلسون و آتیلسین هر تیغه‌سی گؤزلریمین بیرینه گیرسین. قایيدیب کاردین تیغه‌سینه باخدیم، کاردین دییینه، کاردین پولاددان اؤلان دییی من‌له دانیشیردي.آدامین گؤزۆ أشیالاري دبردن گۆجۆنۆن، آدي نمه‌نه‌یدی؟ فیلیم‌لرین بیرینده گؤرمۆشدۆم. قیز مطبخ کاردلارین هامي‌سیني، بیر باخیش‌لا، آتدي یازیق آناسینا طرف و اونو دوواردا چارمیخا چکدی. یقین سوسن ده ده بو گۆج‌لردن وارپیدي. دۆنیانین بیر گوشه‌سینده بؤیرۆ اۆسته دۆشۆب، ماوی گؤزلری مطبخین چکمه‌جه‌لری‌نین بیریندن پیچاغي قالخیزیب، بوروق بوروق یؤل‌لاردان فرزامین بؤینونا هیدایت إدیب‌دیر و سونرا کاردین تیغه‌سی، فرزامین بؤینونون یانیندا دوروب، تازا خیار کیمی بؤینونو کسیب‌دیر. یقین سوسن ده بو گۆج‌لردن وار پیدي. باخدیم کاردا. یوخ!! منیم اؤزۆم ده بو گۆج‌لردن وار. اؤزۆم

گؤزلريمله، كاردې گؤزلريمه ساري قالدېرام. قوى فيكيريمى يېغېم بير يئره، مغزيمين روحومون گؤجۆنۆ، ايتى طرفينده تۆپلاييم. يۆخ اۆلمادې، اۆنون يئرينه مغزيم اۆرتادان بۆلۆنۆر، هرەسى بير گوشەيه آتېلېر و هر تيكەسيندن مينلر خاطيره، اۆيان بويانا داغېلير و سۆنرا هر خاطيره اۆزۆنه بير اۆزل مركز اۆلور. چۆخ گۆيلۆم ايستەييير حافيظەمى ايتيرم، يا دا جاسوسلوق دستگاهې و صاندېق‌لارېنا تاى، بيلينمەگۆن دووارلاردا دۆنيانېن گؤزۆندن گيزلەنم. ميلى ثيروتلردن اۆلان، أن بۆيۆک اۆغورلوق‌لارېن سېررېنې يېغان صاندېق‌لار، دنيزلرين ديبيندن، گمى‌لرين خبرلرينى، قارەلرين و ناقفا بالېق‌لارېن بئله، سېررلارېنې يېغان صاندېق‌لار، طيارەلرين سايېنې، اۆنلارېن اۆلچۆسۆنۆ، ميللى و بۆين الخالق جاسوسلوق حركت‌لرى، قارېن‌لارېندا يئرلەشن صاندېق‌لار، هر يئرده نئعشه و خومارلاردان، ايلگينج بيلگى‌لردن دۆلو ، صاندېق‌لار. دۆغرودان هوشى، ايندى نه ايش گؤرۆر؟ فرزامېن باشېنې بدنينه ياپېشدېردېلارمې؟ نەجۆر، نمەنەيله؟ يقين ايتيب باتان صاندېق‌لار، فرزامېن باشېن كسمه خبرينى ضبط إديب دير. دۆغردودان بيلميرم فرزامېن وصيتينه عمل إديبلرمى يۆخسا يۆخ. دئمېشدى آچېق هاوادا، بير چايېن كنارېندا، جنازەسينى ياندېرسېنلار. عئشق عاشيقيميزين، ايلک گۆن‌لريدې. هيند سفرينه گئتميشديک.هيندين باش باخانېن يانېندان قايېدېب گئتميشديک هۆتئله. ايندى ده، يادېمدا دَگيل بير فيلمه، باخماغا گئتميشديک، يا گرچک صحنەدن بير تاماشايامې؟ فرزام حامامدان چېخدې دئدى پنجرەنى آچ. حۆله أگينيندەيدى. آچدېم پنجرەنى، دئدى: دئيەسن بويان‌لار دا كاباب پيشيرن وار. دئديم نه؟ دئدى: كاباېچي، قۆخوسون حيس إتميرسن‌مى؟ إشيكدن غريبه سس صدالار گليردى. اۆزاقدان بير بۆيۆک آلۆو گۆگه قالخېردې. فرزاما دئديم گل باخ، فرزام زنگ آچېب سۆردو نه خبر وار؟. دوروم إلەيدى، سانكې بيز ايكيميز ده بير فيلمده اۆينۆيوروق. آشاغادان دئديلر، موقدس بيرمراسيم ايجرا اۆلور. دئديم: نه مراسيمى؟ دئدى:پالتار گئى، گئديب باخاق. آشاغادان ايكى -اۆچ، گۆونليک مأمورو دا، آرخامېزجا گلديلر. تپەدن چېخدېق يوخارې. چۆخلو جمعيت يېغېشمېشدې. سۆردوم: نه خبردى؟ دئديلر:تشييع جنازەدى، سۆنرا "ساتى" مراسيمى ايجرا اۆلوناجاق‌دېر." ساتى" نمەنەديردا؟ دئديلر: باخېن ايلگينجدى. هيجانلې

ایدیق. گئدیک بیر تپه‌نین اوستوندن، تشییع جنازه و "ساتی" مراسیمینه باخدیق. اوچ دنه قوجایدی، بیر بیری‌نین یانیندا یاندیرپلیردی. اوت قوجالارین ایکی‌سینه یئتیشمیشدی، کاباب قوخوسو اونلاردان قالخیردی. اوچونجو جنازه یوخاریلیق ایدی، هله اوت توتمامیشدی. اوزو گؤرونوردو. اوزی ویقارلی ایدیلار. باش عوومیتده توکسوزویدو. اوت کنارلارا چاتاندا، گیرده اوزو داغین دالیندان چیخان بوتون گونش کیمی شوعله‌نین اورتاسیندا دورموشدو. فرزام دئدی: نئجه شوکوهلو و آبیرلی تشییع جنازه‌یدی! دئدیم: سئویرسن سن اؤلندن سونرا یاندیرسینلارمی؟ دئدی:موطلق ایسته‌ییرم یانیب کول اولام. و کسین، اینان وصیتنامه‌م ده یازاجاغام منی اوتلاسینلار. ظارافات‌لا دئدیم: جهنمین قارشی‌سینا گئدیرسن‌می؟ گولدو. سونرا " ساتی" باشلاندی. فرزام مأمورلارین بیریندن سوردو "ساتی" نه‌دی؟ مأمور دئدی بو کیشی‌لر أشرافدان‌یدی‌لا، خانیم‌لاری اونلاردان سونرا یاشایانمازلار، بو سببه، قرار وئریبلر أرلری‌نین آرخاسینجا همان اوتدا، یانسینلار. فرزام سوردو، مراسیم نه قدر سورر؟ کیشی دئدی باشلانیب‌دیی. اوچ دنه جاوان قادینی گؤردوک، ساده گئینمیشدیلر. اونلار دا وقارلی ایدیلار. أرلری‌نین قبزی و یا نوه‌لری یئرینده اولا بیلردیلر. هربیری‌سی، پؤهره له‌نن اودون‌لارین بیری‌نین آشاغاسیندا، دوردولار سونرا هامی‌نین گؤزونون اؤنونده نردیوان کیمی بیر شئیدن قالخدیلار، یوخاریدان أرلری‌نین جنازه‌لرینه و اوتا باخدیلار. جنازه‌لر یانیردیلار. هر اوچ قادین اوتا قدم قویدولار. اونلار اوتا آددیم قویان همان، آلوو، اوت توتموش پیشیک لر کیمی، اونلارین أطرافین یالادی، سونرا بودلارینداں، قوجاق‌لارینداں، سینه‌لری نه‌دن چیگین‌لرینداں و اوزلرینداں یوخاری گلدیلر. ساده پالتارلاری، اوت آلدی. آلوو، لوت هئیکل‌لرین اورتدو. بیر روبع چکدی، یانیب آرادان گئتدیلر. سونرا ایجرا مأمورلاری، کول‌لری بیغیب آپاردیلار چایا توکدولر. هوتئله قایداندا، فرزام دئدی: من کی ایسته‌ییرم، اؤلندن سونرا یاندیرپلام سن نئجه؟ حاضیرسان بو قوجالارین دول‌قادین‌لاری تک، اوتدا یاناسان‌می؟ من قولونو سیخیب دئدیم، منی وصیتنامه‌سینده، أریندن سونرا اونون اوتونا یانان قادین کیمی، یازدیرسین. او زامان جیدی‌یدیم. آنجاق ایندی گؤرورم گرچکدن او ایتین بالاسی‌نین اوتونا یانیرام.

لعنتليک ياغېش ياغېر. لندنده ياپېن سوزلارېندا، بو ياغېشېن نه آنلامي وار؟ صۆبح جابلونئسکيیه زنگ إتديم. يۆخودو. جاوابي دا گلمه يېبدير. بلکه ده أحمقلېق إديب هۆتئلين تئلفۆنون وئردېم، دئديم، جابلونئسکي گلسه زنگ وورسون. دۆغرودان فرزامي هدهلهين تهلۆکه اوزنو دا هدهلهيېردیمی؟ بو نئچه آيدا، فرزام چۆخلو سفرلره گئتدی. بو سفرلرين بعضیسين ده من ده يانېندايدېم. هامي بيليردی فرزام داها، اوزتا دۆغويا قايېتمايا‌جاق‌دېر. ايشی ياشيدي. اۆنهری وئرديلر " يئددی باجيلارېن " موشاويری اوزسون. آلچالدېجي ايدی! دئيېردی: دوروم دگيشسه، قايېدارېق صاندېقلارېن باشېنا، ايشيميزی باشدان باشلارېق. دوروم دگيشمزسه؟ يقين دگيشه‌جک‌دير. گلدی اوزلمادي، دوروم بوندان داها پيس اوزلدو؟ بئله قالېب چۆرۆيه‌ريک. بو سۆزۆ دئيه‌نده من گۆزۆمۆن اۆنۆنده بير چای گۆرۆردۆم اۆلۆيله دۆلو . گيزليجه بحثلر و جلسهلر، اوزل طيارهيله دۆنيانېن اوز باش بو باشېنا سفرلر، مکزيکدن سن آنتنيو، اوزدان ميامی، ميامیدن واشنگتن، اوزدان پاريس وهامبورگ، و قاهره، داکار، رياض، طيارهيله دالي قايېتماق، بو شهرلردن باشقا شهرلره، هامیسي دا اۆلۆيله دۆلو اوز چاپېن اۆستۆندن، بيز "اوتوزمين پای" اوجالېقدا اوچوروق. قئييشلری باغلاماساق بو هۆندۆرلۆکدن اۆلۆيله دۆلو چايا دۆشهريک. هر سايزدا قادېن کيشینين اۆستونه. آدام، اۆلکهسینين پولويلا باشقا اۆلکهيه، پالايشگاه، سيلاح کارخاناسي دۆزلدنده، اوز اۆلکهنين قادېن و کيشیلرینين لذتينی دنهمه لیدير. قوربان بويرون بوردان، قېرمېزي قالېني بويياندا سالېبلار. هامیسي اۆلۆيله دۆلو چايا، يئتيشردی. پوللاري جواهيرلری گۆتۆرۆب قاچدېق. منيم حاميله اوزلماغا واختېم وارېيدي. هله أللی ايلده واختېم وارېيدي. تهرانا قايېتماق، دۆلار و عتيقه شئیلرله دۆلو چمدانلار، بير ايکی" پيکاسو" اۆچ دۆرد دنه" هانريمور". کيچيک أربابېن خانېمي دئيېردی، پس نازلي" دالي" لارېم هاني؟" ماتيس"لر هاني؟ تامام کوز کچلر، باشلارېن اوزالدېردېلار پيکاسو و دالیلاري گۆرمهگه.! بو آيدېن دۆشۆنجه گۆرۆنن قادېنلاردان، کيچيک أربابېن خانېمیسينېن أطرافېندا، چۆخودولار. هامیسي ، سينهدن ياواش دانېشېردېلار و اوز –اوز ايکی دنه، بو قېرجانانلاردان هئی ياددا‌شت گۆتۆرۆردۆلر. ايندی هامیسي اوز اۆلۆ چايدا حرکت إديرلر. طياره ده

گؤرنده کی، اوتوروب آلتي ياشيندا اوشاق کيمی زيرپلاييپر، أليمی قالديرپب باشينا وورماق ايسته‌ديم. وزيرلر، وکيل‌لر، هامي‌سي ايگنه، گئجه ايگنه، گؤنوز ايگنه. ياخشيدا سونوچ آيدين‌دير، ديوث‌لار آدامي مئنوپوزا سوخارلار سونرا حاميله إتديک‌لرينی سؤيلرلر. کيچيک أربابين آناسي، از بس کی کوز کچل دلقک‌لری اونو گؤلدؤرنده، ديزينه ووروب گؤلمؤشدؤ، ديزآغري‌سي توتموشدو. گئتديلر بير مئيمون کيمی قادينی ايستيخدام إتديلر، يانيندا اوتورسون، گؤلنده وورسون قادينين ديزينه. دلقک‌لر بو صحنه‌نی گؤرنده، گؤلمکدن غش إديردیلر. کيچيک قاري گؤلؤردؤ أليني قالديرپب ووروردو او قادينين ديزينه، او قادينين ده أصلن وئجينه اوئلموردو. قيزلار، دامادلار، قارداش‌لار، هربيری‌سی، بير بالاجا -مالاجا أرباب‌ديلار. هامي‌سي قاچدي.آنجاق ايندی اونلار دا اؤلؤيله دؤلو چای دا، ترپه‌نيرلر. ألی کلانتری اؤنؤنده دوران بير پاسباندان دا کيچيک –ميچيک‌يدي. نصيری ده عؤمرؤنؤن سون‌لارينا کيمين ايت‌يدي؟ ياخود ثابتی کيمی‌يدی؟ ياخشي قاچدي. دئييردیلر، تانينماسين دئيه، اؤزؤنده عمليات إديب‌دير. گؤندؤز يئرينه گئجه إشيگه چيخيرلار. او فرزام‌لا قياسدا کيمين ايتی‌يدی؟ آللاهيم ياتاقدا نه قدر قان وارپيدي! فرزامي ياتاغيندا باشين کسميشديلر! ايندی بيلينيب، بو دوه هامينيزين قاپي‌سيندا ياتيب‌دير. بؤشونا دَگيلدی، طرف، ايران أليمدن چيخدي دئيه زيرپلاييردي، او قدر ژئستلی اؤلؤيله، دؤلو چايدان سونرا، ايرث ميراثی يؤخودور. دؤکتؤر سوزدو سيز تکجه بيری‌له ياخين‌لیق إديبسيزمی؟ ياخشيدا سوزاکی اوندان آليبسيز. آغزيوپن سؤزؤن بيل آغای دؤکتؤر! ألی إعدام اوئلدو. هوشی.
يقين حاجي فانيس اؤزؤندن چيخارپردي. فرزام سؤردو، حاجي فانوس ميه ايراندا نئچه نفر فانيس آلير؟ سونرا، فرزام منه دئدی: بو حاجي فارسجا دانيشان تؤرک‌لرين هامي‌سي‌نين آبرپني آپارپب.نييه؟ ميه گؤرمه‌دين؟ بير عؤمؤر فانيس ساتيب‌دير، ايندی ده فانوسا فانيس دئيير. ياخشي سيز فقط فانيس تجارتی إديرسينيز؟ يؤخ آغای فرزام فانيسدان سونرا مؤستراح فرنجی ده، ساتيرپق. فرزام گؤلدؤ. نه علاقه‌سی وار؟ فانيس و فيرنگی مؤستراح! پنير ده ساتيرپق. پنير؟ فانيس، مؤستراح فرنگی و پنير؟ بللی دگيلدی، نه سببه بو کيشی خانيمي‌نين دا أليندن ياپيشيب گليب اينگليسه، و بو کابارادان باش چيخاردپب، تيمسار

معيرين خانېمې‌سې دئييير: اؤزۆ گؤرمەييب شاگيردلرى‌نين بيرى گؤرۆب، دئيەسن، شاگيردى‌نين ده، ماجرادا ألى وارېمېش، داش ووررورموش. فرزام باشېنې گتيردى دئدى:سنه سؤز وئريرم، هوشى بيرسۆره، بو حاجې‌نېن سۆناسېندا گيزلنيب‌ديير. هاردان بيليرسن؟ بيليرم.هاردان؟ اؤزۆمۆ يازېب‌ديير؟ دئدى: قۆى سۆروشوم. حاجې سيزين إوينيزده سۆنا واردې؟ بلى وارېمېزدې، سۆنامېز واردې، قايېتدېز گلين هم قوروسو وار هم بوخارى. سيز هوشنگ شجاعى ده تانېرسېنېزمې؟ حاجې فانوس بورنوز چېخاردېردې. خانېمېنا باخدې . خانېمې صحنەيه باخېردې. دئيەسن إشيتمەميشدى، صحنه ده بير شئى‌لر اؤلاجاق دېر . دئدى: آى فرزام سيز نەجۆر تانېرسېز؟ فرزام نقشينى ياخشې اؤينايېرېبى. باشېنې اؤنه گتيردى. فرزامېن لحنى صميمى‌لشدى دئدى: ايكى آى سنين سۆناندا گيزلنميشدى. جاجى فانېس بيردن باشېنې آپاردې دالې. سكته إلەين بير آدام كيمى‌يدى. آى فرزام! آى فرزام! سيز نەجۆر آنلادېنېز؟ فرزام دئدى:منه يازمېشدې وسنين وصف إتميشدى. خانېمېن حاقېندا دا بير شئى‌لر يازمېشدې. يۆخ! يۆخ! نه يازمېشدې. يازمېشدې سن‌له خانېمېن اونا چۆخ لۆطف إديبسينيز. ايندى هاردادې؟ هله ده تهراندادې. سيزين لندنه گلماغېنېزې بيليرديم، تيمسار معيرين خانېمېندان ريجا إتديم سيزدن دعوت إتسين. آى فرزام، سيزين هر يئردن خبريز وار! ناواخ قايېدېرسېز؟ فرزام دئدى: هئچ واخت. يانې دوروم اؤ قدر خارابدې‌مې. فرزام أداسېنې چېخارتدې، حاجې فانيس خرابى! خرابى!. دئديم حاجې فانيس بۆشكانېن جريانې نەدى؟ حاجې تعريفله‌دى فارسجا، همان لهجه‌يله. منيم تۆك‌لريم بيز- بيز اؤلدو. فرزام دئدى: اؤ ساتان مۆستراح‌لارېن پولويلا اؤزۆنه بير ديل آلا بيلردى. نئچه ايلدى تهرانداسان حاجې فانېس؟ اؤتوز ايل. بيردنه دنه، فارسجانى دۆزگۆن اؤرگنمەميسن‌مى؟ آى فرزام لازېمېم دَگيلدى. فانېس مۆستراح فرنجى، پنير ساواد ايسته‌ميركى. فرزام ديل دۆداغې‌نېن آراسېندا دئدى: بيزه باخ گؤر ميللتين پولونو، ساواكېن گۆجۆيله، أل‌لريندن چېخاردېب تۆكمۆشۆك بو آغانېن جيبينه! حاجې فانيس دئدى نه بويوردونوز؟ يقين بو حاجې يالان دئييردى، دئولتين موخاليفيدى. دئدى- قودو دۆزلديردى. بيرى حاجې فانېسا دۆلاشدې. حاجې تهراندا عاراق‌سېز نئينيرسيز؟ دئدى: تهراندا هر شئى بۆلدى. كيشى گۆلدۆ، نئچه‌سينى ده گۆلمك

توتدو. یانې نمەنه بۆلدی؟ حاجې فانېس خانېمې‌سېندان سۆزدو بۆلون آنلامې نەدی؟ سۆزغو سۆزان کیشی دئدی، فارس‌لارېن دا بۆلو اۆلار، حاجې چۆخ اۆلار. حاجېیا اۆرەگیم یاندې. آمان بو فارس‌لارېن ألیندن کی، همشه تۆرک‌لری لاغا قۆیورلار. ایلک گۆن‌لر منی ده لاغا قۆیاردېلار.خانېمې آغزېنې آچمادان دئدیم: حاجې‌نېن منظورو بودو هر شئی چۆخ تاپیلېر. حاجې منیم یاردېمېمدان سوء ایستیفاده إتدی. منه إله بیر باش سئکسی باخدې کی، فرزامېن گۆلمەگی توتدی. ماسانېن آلتېندان ووردو قېچېما. حاجې مندن گۆزۆنۆ چکدی، کاباب‌لا دۆلو آغزې‌یلا دئدی: بلی هر شئی چۆخ تاپیلار. بازاردان گلەرم، بیر بئش‌یۆزلوق وئرم چریمه، بازار آغزېندا إله، گئدر یئددی سگیز دنه آبجو آلار کیشمیش‌له، بئش‌یۆز ده وئررم ویسچینی گتیرر. تجریشه چاتېنجا، عنبر کله‌پاچانې حاضېر إدر، آبجویلا چۆخ یاپیشار. فرزام سۆزدو عنبر کیمدی؟ اۆتوروب صحنەیه دیقت‌له باخان، قۆیون کیمی خانېمېنا ایشاره إتدی. حاجې اۆزۆ صحنەیه باخمېردې. قایېدېب فرزامدان سۆزدو: آغای فرزام، دۆلت منزل ایلاهییەده دَگیل‌می؟ فرزام دئدی: ایندیدا دۆلت منزیل دَگیل، دئولتین منزیلیدی، آلېنېبدې. حاجې فانېس قاها -قاه گۆلدۆ. سۆنرا جیدیلشدی. گرچکدن آی فرزام ناواخت قایېداجاقسېنېز؟ فرزام دئدی: قمیش‌لر گۆل آچاندا. حاجې مات قالدې. سۆنرا دئدی: من اینگلیسجەنی بیلمیرم. اۆنملی دَگیل. فرزام حاجېنې، خانېمې‌سېنا دیقت إتدیردی. قادېن حالدان گئتمیشدی و ایکی قۆیون کیمی گۆزلریله صحنەده ایشیق آلتېندا گۆرۆنن شئیه باخېردې. هیپنوتیزم اۆلموشدو. حاجې فانېس خانېمې‌سې‌نېن باخېشېنې تعقیب إتدی. قادېن بو باخېشدان خبرسیز ایدی. سۆنرا حاجې فانېس ألینی قالدېردې مؤحکم و مهارت‌له خانېمې‌سې‌نېن قولاغې‌نېن دیبینی قېزدېردې، قادېن ماسانېن آلتېنا گیرمیشدی آدام‌لارېن قېچ‌لاری‌نېن آراسېنا. حاجې فانېس تۆرکجه یامان دئییردی. اۆنو ساکیت‌لتمک بیر آز چکدی. سۆنرا دوروب گئتدیلر. فرزام دئدی: من‌له حاجې ایراندان بیر طبقەدنیک! باخ نفتین پولونو کیمین جیبینه تۆکمۆشۆک.

تئلفۆن زنگ ووراندا بیلیردیم جابلونئسکی‌دیر. قاچدېم تئلفۆنا.دسته‌گی قاپدېم. آلو سنسن بیل؟ بیر قادېن سسی تئلفۆنچویا اۆخشار دئدی: خانېم ماهنوش راحلی؟ آدېمې یاخشې تلفۆظ إده بیلمیردی. یقین بیلدیم

مۆنشۆسۆيدۆ. بله؟ اۆزۆنۆزسۆنۆز؟ بلى! بلى! دئدى: پس دستەگى ساخلايين بيرى سيزنله دانېشماق ايستەيير، لۆطفن كسمەگين باشقا تئلفونلا دانېشېر. دئديم: بلى بلى كسميرم گۆزلەيىرم. دا قادېندان خبر اۆلمادې. دستەگى چيگنيمه قويدوم.باشماقلارېمې چېخاردېب تختين اۆستۆنده اوزاندېم. چوخ چكيردىلر. يئريمى راحاتلادېم. اۆچ -دۆرد دفعه آلو- آلو دئديم، كيمسه جاواب وئرمەدى. بللیدى دستەگى يئرينه قويمامېشدېلار. دستەگى چيگنيمه قويموش و باشېنې قولاغيما دايامانق حالېندا، يوخو توتدو. بير قېسا يوخو آيېقلېقدا اولان بير يوخو كيمى. تازا قېرېن قوخوسو گليردى. سانكې كۆچەنى آسفالت إديردىلر. دۆرد نفر گۆزلرينده نيقاب خانېم، أل قوللومو باغلامېشدېلار،قالدېرېب سالمېشدېلار بير بۆشكايا. بلكه ده كۆچه باشېندا، ايستى آسفالتين اۆستۆنده اوزاتماق ايستەيىرديلر. آنجاق يۆخ، او بۆشكادايدېم و إشيگه چېخانمېردېم. چېخماغا چالېشدېم، آز قالمېشدې بۆشكا، ترپنمەلرله دېغېرلانيب اۆز آشاغا گئتسين. بۆشكانې قويموشدولار اوچوروموں قېراغينا، منى ده قويموشدولار ايچينه. سۆنرا قېرېن قوخوسو چۆخالدې. چۆن نئچه نفر قېرې بۆلېله، بۆشكايا تۆكۆردۆلر. آياقلارېمې قالدېرماق ايستەيىرديم، يانېردې آياقلارېم و شيدتله قاشېنېردې. بۆشكا دۆلويدو. ايندى تكجه باش گۆزۆم و چيگينلريم إشيكەديدى. بۆشكا آغزېناجان قېرلا دۆلموشدو. باشېم اۆسته تليس سالمېشدېلار، تليس ياشيدې. آلتېندا قالمېشدېم. بدنيمى ترپەده بيلميرديم. يالنيز باشېمې ترپەديردىم. بدنيم قېرېن ايچينده پيشيردى، أللريم ده قالمېشدې قېردا. تلسين آلتېندا تر تۆكۆردۆم، قېرېن زۆيۆلداق قوملارې، ميليۆنلار بۆجک كيمى بدنيمه گيريردى. تليسين أطرافېندا، باشېمېن اۆستۆنده سس صدايدې، ايلک داش آلنيما دگدى، آلنيمېن جېرېلماسيني حيس إدينجه، باشقا داشلار دا گلدى. بعضىسى بۆشكانېن ايچينه دۆشۆردۆ، بعضىسى هندەورينده يئره، بعضىسى دۆشۆردۆ يئنيشه دېغېرلانيب گئديردى آشاغا، بعضىسى باشيما دگيردى. گۆرۆنمەين آغيزلاردان نيفرين سسى گليردى. بو سسلرين بيرى چوخ آيدېندې. من اۆرەگى سينيغام، اومودسوزام، ماهى نييه منى بۆشلادېن، نييه بئله اولدو؟ دۆنن يوخووو گۆرۆردۆم ماهى !ماهى منى نييه بۆشلادېن؟ من كى سنى سئويردىم! داشيدې كى ياغېردې.ماهى يازيغام اومودسوزام نييه؟ داها نفسيم

یۇخودو، آنجاق گۆجۆمۆ تۇپلاییب قیشقیردیم. قیشقیرماغیملا تئلفۇنو آتدیم اۇیانا. ایندی هر نه اۇنۇمدەیدی. قاپیڭنین دسته گیرەسی فیرلانیردی. قاپی آچیلدی کیمسه منیم قیشقیرماق‌لارىمی سایمیردی. ایکی نفریدیلر هر ایکی‌سی‌نین ده، أللینده کارد وارییدی. إستئیک بۇشقابین یانیندا اۇلان کاردلاردان. ایکی طرفدن، منه یاخینلاشیردیلار. باغیردیم:اۇرا قاییدیرام، قیر بۇشکاسی یاخشیدی! قالخدیم. ماهی، اۆره گیم سینیب اومودسوزام، من‌کی سنی سئویردیم! قاچدیم پنجرەیه ساری یاغیشین سسینی إشیدیردیم. ایندی نه یاغیش‌یدی! پنجرەنی آچدیم. قیر بۇشکاسی یاخشیدی. اۇ پنجرەدن دۆنیانین بۆتۆن آدام‌لارینا خیطاب باغیردیم: قیر بۇشکاسی یاخشیدی! ماهی، نییه منی بۇشلادین؟ ماهی؟
یئددینجی کیتاب
هوشنگین دئییشی
یئنه حاجیپا تئلفۇن إتدیم. بو، یئددینجی یا سککیزینجی دفعەیدی. گرک ایشی بیتیرەیدیم. همشه حاجی‌لا تۆرکجه دانیشاردیم. میه اۇلار حاجی‌لا باشقا دیلده دانیشماق؟ تۆکانی همشه تۆرک تاجیرلرله دۇلو اۇلوردو.
" باخ حاجی من گیزلنمه‌لییم. نه اۇلدوغونو بیلمیرسن، حاضیرام سنه هر شئیی دئیه‌م. تکجه ایذین وئر بیر هفته یانیوا گلیم. یئریم یۇخدو. رحم إت! آخی سنین إوین هر یئردن أمندی.
یقین یانیندا کیمسه وارییدی. یادا همان تۆرک تاجیرلردن یانیندایدی. غریبه سۇزلر دانیشیردی باش تاپمادیم. سانکی بیریندن سیفاریش قبول إدیردی:
" سیفاریش‌لریمیز خرمشهره گلمک همان، ایلک بۇلۆمۆنۆ سیزه تقدیم إدەرم. منیم دیلیمدن حاجی آغایا سلام یئتیرین. یۇخ دا تئلفۇن إتمه‌نیز لازیم دَگیل، من اۇزۆم سیزه خبر وئرەرم."
دسته‌گی قۇیدو. من ده قۇیدوم، بیر دنه ده سیگّه سالدیم تئلفۇنا، بو کز إولرینی توتدوم. آدینی دئمک همان آنلادی منم، کسدی تئلفۇنو. بلکه بو ایگیرمینجی دفعەیدی حاجی‌نین إوینی توتوردوم، هر دفعه دئمک همن آلو عنبر؟ تئلفۇن کسیلیردی. بو عنبر، همان عنبریدی‌می؟
گئدیب بازاردا گۇرمه‌گی دۇشۆندۆم. قۇرخدوم تانینام. نهایت قرارىمی وئردیم. یارىم ساعات خیابان‌لاردا دگیشیک گئییم‌له دۇلاندیم. یئنی‌دن

تئلفون إتديم. گوشونو گؤتۆردۆ، سؤيۆشۆ جد آبادېما چكدى. سۆيوق قانلېغېمې حيفظ إتديم. قۆيدوم اۆرەگى ايستەيەنى منه دئسين.
" من دا ايستەميرم سيزه گلم. يالنېز بير ديقه سؤزلريمى دينله. هر شئيى سنه دئيەرم."
" اۆتۆز ثانيه واختېن وار! سانېرسان بو كز باشېما بۆرك قۆيا بيلرسنمى؟ سنين كيمى آداما إعتيماد إتمك اۆلماز. سن ولدالزناسان!"
" بو دفعه، سنين اۆز جانېن اۆچۆن زنگ إتديم."
" منيم جانېمې دۆشۆنمەگين لازېم دَگيل."
" قولاق آس و داها دانېشما!"
" دينلەيېرم آناسې..."
" منيم جانېم بۆغازېما يئتيشيب اۆزۆمۆ بو دورومدان قورتولماق ايستەيېرم. باشقا يۆلوم يۆخدو. بير جيدى تصميم توتموشام."
" ياخشې منه نه؟"
" حاجې اۆزۆۆۆ آلداتما، سنله ده ايلگيلىدير. من أن ياخشې يۆلو سئچميشم. ياريم ساعاتدان سۆنرا گئديرم، اۆزۆمۆ ايلك كوميتەيه موعريفى إدم."
" إت منه نه؟"
" آما من هر شئيى اۆنلارا دئمك ايستەيېرم. اۆلايېن بير بۆلۆمۆ ده، سنه و آرواد اوشاغېنلا علاقەداردې."
" واختېمې آلما چيرت-پيرت دانېشسان، دستەگى قۆيۆرام اۆستۆنه."
" ساچما دانېشمېرام. شوخلوقدا إتميرم. هر شئيدن يۆرولموشام. داها بو لعنتلېق چادېرايلا، تهرانېن خيابانلارېن دا دۆلانانمېرام. گئجەلر كروانسارا گاراژدا ياتماقدان، او إودن بو إوه يۆلچولوغا گئتمكدن هر بئش آلتې ساعاتدان بير، مۆستراحدا بوغ ساققالېمې ديبدن وورماقدان، يۆرولموشام گئديب اۆزۆمۆ معريفى إتمك ايستەيېرم."
" گئد اۆزۆۆۆ معريفى إت منەنه؟ بير عيده دربارېلارلا دۆست اۆلماغېوا گۆره سنى اۆلدۆرمزلر."
" آخې سن نييه آنلامېرسان حاجې؟ من اۆزۆمۆ معريفى إتسم، گركلىدير، هر شئيى اۆنلارا دئيەم. دئمەلييم كى، بو نئچه آى كيمين إوينده گيزلنميشديم."
" ياخشې دئنه دا نه مانئعى واردې؟"

" بو نئچه آیین ایکی آیینې، سنین اویندە گیزلنمیشم، خانیمیوین دا آیاغې گئچر پوخا. من هر نه مکتوب یازمیشام، او پُست إدیبدیر. سنین اؤزل سؤنا حامامین پُستخانادا دَگیل کی!. سنین، خانیمین، تیجارتین، حوّجره ن، اوشاق‌لارېوین ألی بو ایشدەدی. منیم جوّرمۆم إله دَگیل کی، منی توتسالار سن‌له نئچەسینی ده توتاللار. هامې‌سینې یوللارلار داما، یا دا قوزیارلار دووار دیبینه."
"آخې نه جوّرمه ؟ میه سن نه کاراسان؟"
" بو سؤن اویارېدې حاجې. تکجه بیر یوللون وار. إله بۆیۆن ایراندان چیخ!"
" دلی اوللوبسان‌می؟ مندن سؤرسالار، دئیەرم أصلن سنی عؤمرۆمده گؤرمەمیشم."
" او مجلیس وکیلی نئجه؟ او من‌له، سنین اویندە کی سؤنادا، اوتورموشدو؟"
" توتوبلار و چوخدا محبت إدیب. پئیغام وئریب کیمسه هاردا گیزلندیگینی بیلمیر. چوخ اینساندې."
" آنجاق منی توتسالار، یقین توتاجاقلار، چۆن اؤزۆم گئدیب اؤزۆمه معریفی إدەجەگم، اوندا او وکیلین ده ایشی گیردەدی، اوندا بیلیرسن طرف نئجه اینساندې.
" آخې بابا او یازېق سنه نئینەییب؟"
" منیم بیر یئریم یوخدو، توتوب منی اؤلدۆرسەلر، یاخشې قوی نئچه نفرده، جهنمه واصیل اوللسونلار دا."
" من سنه نه پیس‌لیک إتمیشم آناسې ..."
" سن پیس‌لیک إتمەییبسن، شانسین گتیرمەییب. ایستەدیم بیله‌سن دا ها دای، گیلئی‌لیک یئری قالماسین.
دا دانیشمادیم حیس إتدیم حوققام توتوب.
" پس حاجې گؤرۆشمەگیمیز قالدې قیامته."
یئنه جاواب وئرمەدی. دئدیم بس، دستەگی قویوب اۆستونه. دؤزدۆم بیر آز. نه إتدیگیمی بیلمیردیم. بیر ترس کلمه، نقشەمی گودازا وئره بیلردی. نفس چکمەگی‌نین سسینی إشیتدیم آما بو ایشارەنی ده، گؤرمزدن گلدیم.
"آلو!آلو حاجې اوردامیسان؟
" آنلامیرسان‌مې، مۆشتریم گلیب دانیشا بیلمیرم!"

" پس هلەليک."
" يۇخ، باخ ايگيرمی ديقه سۇنرا منه تئلفۇن إت."
" كۆميتەنين يانىندان زنگ ووررام."
دستەگی قۇيدوم اۆستۆنه. منی توتسايدىلار گرچكدن جانې خطردەيدی. بونو بيليردی. دفعەلرله ايلک گۆنلرده بو حاقدا اۇنلا دانىشمىشدىم. مين دنه وعدەيله إولرينده قالماغې بۇينونا قۇيموشدم. ايلک گۆنلر منله بير مجليس وكيلين حاجې فانىس اۇزل حامامىندا اۇتوروب، چۇخ واختلار نر- تاختا اۇينوردوق. سۇنرا وكيل، أمن يئر تاپدې گئتدی. ايندی ده حاجې دئييير توتولوبدور. او دا بير باشقا خطر قاياغې اۇلا بيلر. أگر اۇندان چېخاردا بيلسەيديلر كی، حاجې فانىسىن إوينده گيزلەنيب هم حاجې هم ده من تهلۆكه ده اۇلاردىق. آنجاق بو سۆرەده، حاجېنىن دالىنجا گلمەميشديلر، بللیدی كيمسەنی گودازا وئرمەييبدير. أن امن يئر، همان حاجې فانىس گيلين سۇنا حامامې ايدی.
ايگيرمی ديقه سۇنرا زنگ إتديم. دستەگی گۆتۆردۆ، حۆجرەسيندن چۇخلو سس -صدا گليردی.
" سيز ووزراداكې، تۆكانسېزمې؟"
دئديم:" بانلا حاجې! بانلا!"
" ساعات دۇرد يارېمدا، پنير سيفاريشينيز يئتيشر."
ايتين اۇغلو دئيەسن، ايگيرمی ايل محرمانه خبرلری يۇللاماق مشقی، إتميشدی.
" حاجې يوبانمایاسان!"
" پولونوز نقد اۇلسونمو!"
" ساعات دۇرد يارېم، سنينكی ده نقد اۇلسون. گۆزلۆرم."
عوموميی تئلفۇندان چېخديم. همشه گۆردۆگۆم ايشی گۆردۆم. ايكی ساعات واختېم وارېيدې. تخت جمشيد دۇرد يۇلوندان اۆسته، فيشرآباددا بساطېمې آچديم. همشه بير آلمييۇن كاسا قۇياردېم قاباغېما، بير تۇزبادا أليمين يانىنا، بير آز دا خېردا پول تۆكردیم كاسېيا. باشېمې چادېرادا گيزلەديب، اۇنه أگيلرديم. بئلەسی بۇيومون اوجالېغې بيلينمزدی. خطر آزراق ايدی. چۇخدانيدې قاشلارېمې آلمامېشدېم و بير آز نارين برک تۆک، قاشلارېمېن دۇرەسينده چېخمېشدی. أگر بيری اۇزۆمه ديقت إتسەيدی، هر شئی بيلينردی. چادېرا آلتېندان هئچ سۇز دانىشمازدېم.

هردن بیر ترپه‌شردیم. تۆربادا بیر ایکی دست کیشی پالتاری، نئچه دنه آچار، بیرگۆزلۆک، کاغاذ، قلم و مصنۆعو ساچ، تیراش وسایلی، نئچه دنه آدرئسی ده، اۆزۆمه اۆزل رمزله یازمیشدیم. بعضن هر تۆرلۆ، خیابانا أگیلمک حالدا قاران‌لیقدا، راپۆرو یازیردیم تمبرلری یاپیشدیرردیم، عونوانی یازیردیم و بساطی تۆپلاییب دورووردوم. ایندی ووزرایا چاتمامیش راپۆرومو یازیب پُستا سالمالی ایدیم. گئچنلر سیگّه‌لرینی دیلنچی کاساما سالیب گئچیردیلر و من آتدا مشغول اۆلوردوم.

اۆراجان کی بیلیردیم، صاندیق‌لار، دستگاه‌لار، أل ووروله‌لامیش، کشف اۆلمامیش شهرین، قۆزئی دووارلاری‌نین قارنیندا قالمیشدیلار. إله اۆچ گۆن اۆنجه، دستگاه‌لارین بیرینی ایشدن سالمیشدیم. ألی‌نین قاپی قاباغینا بیر مأمور قۆیموشدولار. هم پاسدارلار کیمیدی هم دگیل‌دی. قیافه سینی، سانکی اۆنجه بیر یئرده گۆرموشدۆم. حسین و هنده‌ورینده‌کی آدام‌لار منی تعقیب إدن زامان من ده اۆنلاری. بیر گۆزۆمۆ بیر ده بورنومون اوجونو چادیرادان إشیگه قۆیموشدوم. بۆیومون اوجا اۆلدوغو بیلینمه‌سین دئیه، کیچیک بیر چلیک گۆتۆرمۆشدۆم و أگیلمیشدیم. سسیمی نازیکلتدیم جاوانین قارشی‌سیندا دوردوم ، سانکی، جاوان شهرین یۆخاری‌سیندا أعیان أشرافلاردانی، دئدیم" آغا منه بیر وعده ایستی خورک وئررسینیز، إوینیزی گۆل کیمی تر- تمیز إده‌رم" جاوان گۆزۆمه بورنوما باخدی . شوبهه‌لی‌یدی. اوزاقدان گلنده گۆرمۆشدۆم إیواندان، نئچه دنه شورت، آت کۆینه‌گی و جورابدان زادان سالانیب . إیوانین اۆستۆنده سۆل طرفده، یارپمچی‌لیق قوم تلیسی اینقیلاب زامانیندان قالمیشدی. جاوان‌لا إله دانیشدیم کی، اوی تمیزله مک و قارنیمی دۆیورماقدان سۆنرا، باشقا نیتده اۆلماغیمی آنلاماسی، مۆمکۆن دَگیلدی.منی ورأنداز إتدی. بورنوم بیر ده گۆزلریمدن باشقا بیر یئریم گۆرۆنمۆردۆ. باخدیغیمدا، غریبه معصوم گۆرۆنۆردۆ. بیر آز دا شادان‌لا ألی‌نین گوماشته‌لرینه اوخشوردو. یالواردیم "فقط بیر ایستی خورک؟" شهرین قوزئیبیندن اۆلا بیلمزدی. آنجاق، اۆنجه‌دن گۆرمه‌گیمه أمین‌یدیم. دئدی:" گئت آغاج‌لاری سووار!" او لحن‌له دئدیم:" ایستی یئمک آللاه یۆلوندا!:" دئدی اۆزۆمۆ ایستی یئمک إده

بيلمەرم سنه، گئت آغاجلاري سووار، پول وئررم گئديب آشاغادا يئمک يئيرسن!" آللاه عؤمور وئرسين." گئتديم أللىنين إوينه.
هر شئى داغىنىق ايدى. آغاجلارين بعضىسى قورومۇشدو. گؤللر سۇلمۇشدو. مۆو آغاجلاري كى، بو فصلده دووارلاري اؤرتردى، سئيرک ياريقلاري وارپيدي. كردىلرى اوت علف باسمىشدي. گؤل فقط ياريياجا دولويدو. قورد، قارىشقا، اؤلۆ مېغمېغا، سويون اۆستۆنده اۆزۆردۆلر. سويون اۆرتاسىندا نئچه شكلين تيكه پارچاسي گؤرۆنۆردۆ. بو شكيللرين بيريندن، شادانين سۆمۆكلۆ اۆزۆ، قوردلارين ، قارىشقالارين و ساري ياريقلارين آراسىندان يوخاريا باخيردي. أسكى شكيللريندن ايدى. بو جاوان بيلردىمى؟ بو اۆ بير هفته اؤنجه إعدام اولان، بير قادينين إوىديرمى؟ دۆغرودان أللىنين جنازەسينى تحويل آلماغا، بيرى گئتدىمى؟ تهمينه هاردا؟ يقين اۆ دا أللىنين اؤلمەسينى إشيديبدير. تهمينه نه ايش گؤرۆر؟
جاوان مۆسلسلينى قاپىنين دالينا قۆيموشدو. بير آز اوزاقدا، نؤكر كۆلفت اۆتاغىنين يانىندا، ايكى سۆپۆرگه، بير يئكه دۆلچا، بير خاكأنداز و بير اوزون شيلانک وارپيدي. مۆسلسلين فاصيلەسى بونلارلا چۆخ آز ايدى. قۆرخدوم بونلارا طرف گئتسەم، جاوان بئله دۆشۆنر مۆسلسله طرف، گئديرم. گئديب باشىمي قاپيدان اوزالديب دئديم: "آغا سۆپۆرگه يله شيلانک، ايستەييرم." گلدى قاپيدان باشىني اوزالتدي، حيطه باخدي . چۆخ راحات مۆسلسلى گؤتۆرۆب اونو گؤللەيه بيلردىم، ألبته بيليردىم بو ايشدن سۆنرا قاچاق يۆلوم يۆخدور. ايستەديم بيلسين، منيم أليمدن بير شئى گلمز. حيطه گلدى هندەوره باخدي ، گؤزۆ دۆشدۆ سۆپۆرگه سطيل و شيلانكا. دئدى:" گئت گؤتۆر اۆردا." گئتديم، قاپيداندا گؤردۆم مۆسلسل يئرينده دَگيل، گؤتۆرمۆشدۆ.ياخشي اولدو، أليمدن بير شئى گلمەمزليگينه، أمين اولدو. باشلادىم حيطى سۆپۆرمەگه. أللى ديرى اولاردي كاش، گؤررىدى حيطينده نه توز قۆپارتمىشام. سۆنرا شيلانكي باغلادىم شيره، آغاجلارا سو وئرديم. دووارلاراجان يودوم. هر حالتده چادىرانين اوجونو ديشيملە ياپىشمىشدىم وبۆيومو چۆخ قۆزامىردىم. ايشيم بيتنده قاپيدان سسلەدى. باشىمي چئويريب، گؤردۆم چيلۆكاباب قابىني، قۆيوب قاپىنين دالينا. دۆشۆندۆم يازىق،نئجه ياخشي آدامدي! أللريمى يويوب،، بئلى بۆكۆک گئتديم قاپيا چيلۆكاباب قابىني

گؤتۆردۆم گتیردیم، نؤکر کۆلفت اوتاغینا ساری. کؤلگه ده اوتوردوم دووارا دایاندیم یئمک یئمه‌گه، مشغول اولدوم. اؤزۆم ده اینانمیردیم بو راحات‌لیقدا آلی‌نین اوینه گیرمیشدیم. او أصلن قوزونموردو. پس آلی، گرچکدن بیر شئی بیلمیردی، یقین صاندیق‌لار یئرلرینده‌یدیلر. جاوانین اعتیمادینی قازانمیشدیم. بۆیۆن ده اوزلمازسا باشقا بیر گۆن گله‌رم. اوندا صاندیق‌لارین باشینا گئده بیله‌رم. آنجاق یوخ، بۆیۆن ایشی بیترمه‌لییم. سسله‌ییردی. دوردوم سسیمی نازیکله‌دیب جاواب وئردیم. سوردو: شۆشه پنجره‌لری ده، یووا بیلرسن می؟" " هانسی‌لاری؟" بیرینجی قاتین پنجره‌لرین وشۆشه‌لرین." نؤکر کۆلفت اوتاغینا ایشاره اِدیب، دئدیم:" بونلاری می؟" " یوخ، اونلاری، " بو طرفده یئکه ساختمانین‌کی‌لاری‌می؟" " بلی آغا یووارام بیر آز چوخدو آما!" ساختمانین آچارلارینی آتدی حیطه، دوردوم گؤتۆردۆم ساختمانی آچدیم، گئچدیم ایچه‌ری، او بوشودو. اؤنملی شئی‌لرین چوخونو اودن آپارمیشدیلار. بللیدی اوه صاحاب دوروبلار. دووواردان شکیل‌لری قوپارتمیشدیلار، یئرینه تبلیغاتی شکیل‌لری وورموشدولار. گئدیب پنجره‌نی آچدیم، سونرا او بیری پنجره‌نی ده آچدیم. سونرا گئتدیم سالونا اورانین دا پنجره‌لرینی آچدیم. پنجره‌لر حیطه باخیردی. آچاندا قاپییا باخیردیم. جاوانی گؤردۆم، گلدی حیطه و اوه ساری باخدی گئتدی إشیگه. یقین بیلمیشدی من پنجره‌لری تمیزله‌ییریم. گئتدیم مطباخا، ایکی دنه کیفیر حوله میخدان آسیلیدی ایکی اۆچ دنه دستمال، یئددی سککیز دنه بوشقاب و فینجان، لیوان و بیر یئمک آرتیغی‌لا یاریمچی‌لیق دوزلو قابلاماني، هم ده سویوق قویموشدولار علاءالدین پینجی‌نین یانینا. سویودوجولاری، فریزرلری، میس، گۆموش، کیریستال، قاب قاشیغی اودن چیخارتمیشدیلار. یقین سوسن بوردا اولسایدی، بونلاردان بیر آزینی اونا وئررردیلر. دوغرودان سوسن هاردادی؟ دستمال‌لاری، حوله‌لری گتیردیم قویدوم پنجره‌نین قیراغینا. او پنجره‌دن یاواش آتیلدیم حیطه، دوزلچانی سویولا دوزلدوردوم قایپتدیم پنجره‌لری ، شۆشه‌لری سیلمه‌گه. جاوانی گؤردۆم گلدی حیطه گیردی ساختمانا گئتدی تووالئته، چیخدی منه باخدی گؤردۆ شۆشه‌لری سیلمکده‌یم. گئتدی إشیگه. حیطین قاپی‌سی آچیق ایدی. دوردوم أل آتدیم جیبیمه، آچار و رمزی چیخارتدیم، گلدیم دووارا طرف. دووارا وردوق‌لاری شکیل سانکی تانیدیغیم

بيرى‌نين شكليدى. قېرخ قېرخ بئش ياشېندا، بير كيشيدى اۆزۆ جېرېلمېشدې و هر يئرى قانا بلنميشدى. شكلين آلتېندا يازمېشدېلار:" بو آمريكانېن جينايت بلگه‌سيدى ." قانلې اۆلماسايدې كسين تانېياردېم. شكيل دئولت طرفيندن چاپ اۆلموشدو، قابا توتوب و بير نيت‌له دووارا ياپېشدېرمېشدېلار. ياواش شكيلى گؤتۆردۆم، إحتياطلا آپارېب قۆيدوم قارشې دووارېن ديبينه. يئنه پنجره‌دن باخدېم، بير خبر يۆخودو. اۆتورقانې گؤتۆردۆم آپاردېم قۆيدوم دووارېن ديبينه، چېخدېم اۆستۆنه. تاوان‌لا دووار، آچې دۆزلدن يئر، دووار كاغاذېنې آلتېندا، إلئكتيريک آچارې واربيدې. آچارې ووردوم دووارېن برقى ايشه دۆشدۆ . يئندېم آشاغا چاپاياني گؤتۆردۆم، قۆيدوم دووارېن بويانېنا. إلئكتيريک آچارې‌نېن قرينه‌سى همان. كاغاذې چكديم قېراغا. رمزين آچارې‌نېن دليگى، باشېمېن اۆستۆنده‌يدى. آچارې سالدېم. ساغ، ساغ، ساغ، سۆل. يئنه آچابى دليگه فيشارى وئرمک، سۆنرا، سۆل، سۆل، سۆل ساغ، سۆنرا ديبينه‌جن آچارې دليگه سۆخماق و سۆل، سۆل، ساغ، ساغ. سۆنرا يئنه فيشار و آچارېن كاميل فېرلانماسې و تالاق- تالاق دووار گئتدى آشاغا. چارپايادان إنديم. چارپاياني آپارېب قۆيدوم پنجره قاباغېنا، يئنه حيطه باخدېم. قابېتدېم دستگاهېن اۆزۆنۆن صندلى‌نين آچارېنې، ووردوم. دمير بالاجا صندل دووارداں آيرېلدې دوردو، دستگاهېن اۆنۆنده. گئتديم صندلده اۆتوردوم. دستگاه اۆتوماتيک‌يدې صندلده اۆتورماق همان ايشه دۆشردى. ايندى ايرتيباطا حاضېريدېم. دستگاها رمزيمى وئرديم. دستگاه رمزى آلدې، قارنېندان و يۆللادې. جاواب وئردى. ايلگييه حاضېريدې. ايلگى قوردوم:

" راپۆرلارېم سيزين أليزه چاتيب‌مې، يۆخسا يۆخ؟"
" منيم دوروموم چۆخ پيسدى. كيمله گۆرۆشۆم؟"
" هله‌ليک بو دستگاه‌لا علاقه ساخلا."
" اۆلماز. دستگاها أل تاپماق اۆلاسى دَگيل."
" ايندى نييه اۆلوبدور؟"
" قضادان دستگاها ياخېنلاشمېشام هر آن ايلگيم كسيله بيلر."
" او كيمين أليندەدير؟"
" جمهورى اسلامى دئولتى‌نين."
" دستگاهېن اۆلماغېندان خبرلرى وارمې؟"

" من بیلنی یوخ."
" سیز نەجۆر إوه گلیبسیز؟"
" دگیشیک پالتارلا گلدیم إوه."
" دستگاهې گیزلەدین. محلدن اوزاقلاشېن."
" دستگاهې پوزماغېمې ایستەمیرسیزمی؟ هر آن دستگاه دۆشمن ألینه دۆشه بیلر."
" دستگاهې گیزلەدین مرکزدن اوزاقلاشېن."
" منیم گۆرەویم نمەنەدی ایندی؟"
" دستگاهې گیزلەدین اوزاقلاشېن."
" گۆرەویم نەدی ألان؟"
همان علامت تیکرار اوزلدو. بیلمیردیم نه إدم. داها دستگاه علاقه باغلاماق ایستەمیردی. ایتین اوغلو جابلونئسکی! یقین منیم رابیطلریم بیر شئیلر بیلیردیلر، من بیلمیردیم و یا دا بیلمەملیدیم. من هله ده مأموروییدوممو؟ دستگاهدان سوزماغا قوزخوردوم. بئله بو سوزویا جاواب وئرمزدی. هئچ مأمور بونو دستگاهدان سوزمازدې. دستگاه بیلردی بو سوزودان خیانت قوخوسو گلیر.
" نەجۆر ایلگیلەنیم؟ سیز منله نەجۆر علاقه باغلایاجاقسېنېز؟"
" دستگاهې گیزلەدین محلدن اوزاقلاشېن"
بو آن حیس إتدیم بیر سرین شئی گیجگاهېمېن اۆستونه قویولدو. هدەله ین بیر سسیدی:
" دور آیاغا کۆپک اوغلو! دور!"
همان جاوانیدېمې؟ " محلدن اوزاقلاپین" علامتی دستگاهدان إشیدیلیردی. قالخېب دورموشدوم. صندل قوزانمېشدی دستگاهېن ایچینه طرف حرکت إدیردی. بیر آن سونرا دووواردا گئتدې اۆسته و دووار همان دووار اوزلموشدو.
" بیلیردیم بیر گۆن بوردا تاپیلاجاقسان! بیلیردیم! قاتیل جاسوس!"
" دئدیم سیز منی دگیشیک توتوبسونوز! من گلنده بو دستگاه آچېق ایدی!"
" دۆرد آیدې سنین دالېنجایېق هوشنگ خان. ترېنسن مغزیوی پاتلادارام. حاجې جابباربن ألیندن نەجۆر قاچدېن؟ منیم یۆلداشېمې نییه او گۆنه سالدېن؟ قاتیل! جاسوس!"

بيلمک ايستەييردىم بو اوغلاني دقيق هاردا گؤرمؤشم. اۆ كيرازلېنېن چئويرمەنى‌نين آدام‌لارېندان‌يدې. آنجاق من هاردا گؤرمؤشدۆم؟
" سيز كيمسينيز؟"
" سۆنرا بيلرسيز! يۆللان. حاجې جاببار آى‌لاردې سنى گؤزلۆيۆر!"
حاجې جاببارې تانېردىم. اينقيلاب كۆميتەسينده زيندانې اۆلاندا گؤرمؤشدۆم.
" يۆللان!"
" گئتمەسم نه آدرئسن؟"
" اۆلدۆرم! ظارافات إتميرم! يۆللان!"
يۆللاندىم. بيليردىم بو إۆين ساختمانېندان، آياغېمې إشيگه قۆيسام، داها ديرى دَگيلم. وماجرانېن سۆنو اۆلار. ايندى سيلاحې‌نېن لۆلەسى‌نين اوجونو، قۆيموشدو كۆرەگيمه. سيلاحې همان مؤسلسل ايدى يا باشقايدې‌مې؟ منيم ياخۆد اۆنون طرفيندن بير كيچيک سهو، هوشنگ شجاعى مراغى‌نين ، حياتې‌نېن ماجرالارې‌نېن سۆنو اۆلا بيلردى. پنجره‌دن منى إشيگه آپارمادې. گئتديک، بير زامان‌لار ألى‌نين ياتاق اۆتاغې اۆلان اۆتاغا. بيليردىم جاوان قهرمانجېک، حياتې‌نېن سۆنونا ياخېنلاشېب‌دېر، ايندى اۆزلرى دئميشكن شهادت فئيضينه چاتاجاق‌دېر. هېزلې، اۆتورماق حالېندا قايېدېب مؤحكم ووردوم بۆغازېندان. سيلاحې مؤسلسل دَگيلدى. طاپانچا ألېندن دۆشدۆ . شاشقېن باخېردې. ساغ ألېمين دۆرد بارماغېنې مؤحكم و بير باشا ووردوم بۆغازېنا. اۆ هامېدان ياخشې بيلمەلى‌يدى ألېمده ايكى دۆرد دنه اوجو بيز، كاردې. بۆغازې آنن جېرېلدې. ديلى بو آن آغزېندان چېخمالې ايدى. والاى ووردو. آغزې آچېق ايدى، آغزې ايختيارسېز، هاوا آختارېردې. گؤورميش و شاشقېن گؤزلريله، منه باخېردې. اوجا بير كۆرپۆنۆن اۆستۆندن دالې -دالې گئديب سۆنرا اۆردان باشېنا گلديگينى بيلمەين بير آدام كيمى، آشاغادا آخان چايا دۆشن بير آدام كيمى، دالې -دالې گئديب يېخېلدې. باشې اۆسته آرخادان يېخېلېب و اۆلدۆ. سالۆنا قايېتدېم شكيلى گؤتۆرۆب ووردوم أسكى يئرينه. هر شئيى مۆرتبلتديم. چادېرامې اۆرتدۆم باشېما، همان تۆربام‌لا قاچدېم إشيگه، محلدن اوزاقلاشدېم. يقين اۆرا گلن بيرينجى آدام، چيلۆكابابې‌نېن شاگيرديدى. گئديب قاشېق چنگالې اۆردان گؤتۆرمه ليدى. ألى‌نين ياتاق اۆتاغېنا، باش وېردې‌مې؟ كسين دۆشۆنردى جاوان

زئرزمیده‌دی، یا گئدیب تئلفون إتسین. آنجاق ألی‌نین اوتاغینا باش وورمازدی.
شۆبهه‌سیز، خبر اؤزل بیر شکلده یاییلاردی. شهرین قوزئییئنده و خاریجده، ألی‌نی تانییان‌لار و اؤلدۆرۆلمه‌سینی بیلنلر، گومان إدردیلر، ألی‌نین اینتیقامی آلینیب‌دیر. بو تخمین سۆرونون مۆرکب اؤلماسینا یاردیم إدردی. دئولت رسمن منیم قاچماغیمی، إعلان إتمه‌میشدی، آنجاق منیم آدام‌لاریم خاریجده راپۆرلار و دستگاه‌لار طریقی‌له، منیم دیری اؤلماغیمی بیلیردیلر.دئولت منیم هاردا اؤلدوغومو بیلمیردی. عوموميت له کیمسه بیلمیردی هاردایام. حاجی فانوسدان باشقا، او دا دقیق، منیم کیم اؤلدوغومو بیلمیردی. تکجه بونو بیلیردی، قۆرخورام حیاتیم تهلۆکه‌ده اؤلسون." بورونون "باخیشیندان بیر مووثق خبرین، آداما ایکی باشی واریدی. بیری او کی، اونو طرفین باخیشی‌لا گۆرمه‌لی یدین، یانی حریفین، بیرینده، اؤز طرفیندن گۆرمه‌لی‌یدین. خبری قارشی طرفدن هر نه قدر مۆرکب إتسه‌یدین، او قدر ده یاخشی اؤلاردی. گرک طرفی گیجلده‌یدین، مغزی‌نین، أعصابی‌نین کۆنتۆرۆلون ایتیرردی. آنجاق همان خبر سنین باخیشین‌لا مۆرکب‌لیگینی ألدن وئررردی. "بورو "دئمیشکن، سن خبری سیلمه‌لی‌یدین، تۆز تۆرپاغینی آلیب، آرتیق خیالی و إحتملن اؤزۆیله آنلام‌لاری، اؤندان اوزاقلادیب و خبرین جۆهرینه چاتماغا چالیشاردین. بو اؤزل قونودا خبرین جوهری آیدین‌یدی. حسین تنظیفی اوردوسوندان- سروان کیرازلی‌نین چئویرمه‌نی- بیر نفر داها اؤلدۆرۆلمۆشدۆر. کیمسه بیلمیردی رابیط صاندیق‌لار هاردا گیزله‌نیبلر. و او صاندیق‌لاردان هله ده، باشقا دستگاه‌لارلا علاقه باغلاماق اؤلور. ووزرایا یئتیشمه‌دن قیافه‌می دگیشمه‌لی‌یدیم. یئتیشدیم "کریم خانا "کۆرپۆ آلتیندان گئتدیم "سنا"یا. نئچه دیقه عرضینده قیافه‌می دگیشه بیلردیم. آغ- قارا اوزون ساققال، قالین قاش‌لار، اؤندن باغلانان عمامه و گۆزلۆک. یئتردی قارا چادیرا باشیمدان چیگین‌لریمه دۆشسۆن. یاخشی عبایدی. ایندی‌کی دورومدا أن إحتیراملی گئییم. همشه، اۆچ دؤرد قات آپارتمانا دؤنردیم. پیللەلردن قالخمازدیم اۆسته، گئدردیم آشاغا. بئله گۆرۆنردی، زئرزمیده بیری واریدی، منه یاردیم إدمجک‌دیر. هله چادیرا باشیمدایدی. اوجادان، قادین سسی‌له دئییردیم" یاردیم إدین، بو قوجا، چۆلاق قادینا یاردیم إدین، بیر شهید آناسینا یاردیم إدین!" نئچه دفعه

تيكرار إدندن سۈنرا كى، أمين اۋلوردوم آشاغادا كيمسه يۇخدو. چادېرا آلتېندا، ساققاللي، بوغو ياپېشتېرېردېم. گۈزلۈگۈ وورووردوم، قاش‌لاري سهمانا سالېب، جيبيمدن كيچيک آينانې چېخاردارديم اۆزۈمه باخاردېم، بوغ -ساققالېن أيرى بويروغون دۈزلدرديم، چادېرانې سالاردېم چيگنيمه، لاحول دئيه- دئيه چېخاردېم، چليک أليمده يۈل گئدردېم.
بو دفعه ده سۈرون چېخمادې. چېخدېم إشيگه يۈللاندېم. اۆچ دۈرد نفر منه باخېردېلار. بيرى سلام وئردى. سلامې‌نېن جاوابېنې وئردېم.گئديب بير پُست تاپدېم. راپۈرومو يۈللادېم. سنايى‌دن چېخدېم نادير شاها. ميندېم تاكسيا. تيرافيک نيسبت آغېريدې. إننده بيريندن ساعاتې سۈردوم. دئدى: بئشه بير روبع." يانې من گئجيكميشمى؟ اوبيريندن سۈردوم دئدى:" دۈرد." هانسې‌سېنې قبول إديم؟ بيرى چۈرک آلېردې، اۈندان سۈردوم. ديقت‌له ساعاتېنا باخدې ، سانكې ساعاتې‌نېن عقربه‌لرى يۇخدو، اۆزۆ ديقه‌لرى سايېر. سۈرا منه باخدې دئدى:" عالى ايشله‌يير. دۈنيانېن ساعات‌لارېنې منيم ساعاتېم‌لا تنظيم إتمه‌ليسينيز. دۈنيانېن أن ياخشې ساعاتېدې. آنجاق سيزه ساعاتې دئمه‌گه حاضېر دَگيلم." " نييه؟"" چۈن ساعات منيمدى سيزين دَگيل." و بيردن حاجې فانېسېن "ب إم و" سينى گۈردۈم. ووزرادان اۆسته سارې گليردى. دلى كيشينى بۈشلادېم. گئتديم أل قالدېردېم، حاجې منى تانېمادې. حاجې اۈنجه‌دن تۈپپوشودو، ايندى داها يۇغونلاييب‌دېر. گئتدى اۆسته، ياواش گئديردى، بللیدى منى آرايېر. چۈندۆ ساغا. آنلادېم گئدير بۇخاريسته، دۈنر ساغا، گئدر عاباس آباددان يئنه دۈنر ووزرايا. يقين نئچه ديقه سۈنرا تاپېلار. خيابان‌لار شولوغويدو. يئنى‌دن تاپېلاندا، من خياباندان گئچيرديم، مجبور اۆلدو سۆرعتيندن آزالدېب و تۈرموز إله‌سېن. باشېمې پنجره‌دن چېخاردېب دئديم:" حاجې آغا اۈنۆوه باخ، ايسلام عزادار اۈلار!"جاما أگيليب تۆركجه دئديم:" حاجې مايماق اۆلما، نييه آنلامېرسان منم هوشنگ!" سۈنرا قايېدېب گئتديم، اۈياندان قاپېنې آچېب ميندېم. حاجې گۆلمكدن قېرېلمېشدې و آرخادان سېقنال چالان ماشېن‌لارا، ديقت إتميردى بئله." يۈللان! خالقېن ايشى وار." يان خيابان‌لارېن بيرينه دۈنۆب ساخلادې.
" بابا دۈرد آى اۈنجه، بير كيچيک گۆنده‌ليک آدېوې يازدې، سن هله ده، عبا، عمامه چادېرا اۈرتۈرسن‌مى؟

" چارەم یۆخدو حاجي."
قایپدیپ باخپردیم، جانيڭنپن قۆرخوسۆندان منه یاردیم إدیردیمی؟ یا باشقا مولاحیظەلرمی وارپیدي؟ بو کیشییه نه قدر إعتیماد إده بیلردیم، بیلمیردیم. حاجي فانپس گۆردۆگۆم بۆتۆن آداملارلا فرقلیدی. باخمایاراق، او أصلینده منیم طرفیمدەیدی و نهایتده، من اۆلماسایدیم دا بئله،من توتدوغوم هدفلرله باغلیلپغپني قۆرویاردي، آنجاق آداملار بیر بیریله فرقلیدیلر. ۶۳-اۆچۆنجۆ ایلده، هاوانادا، دۆرد گۆن أسکی بیر میلیۆنئرین دول خانپمیسینپن إوینده یاشامپشدیم. بۆتۆن خطرلری گۆزه آلمپشدي. اومودلویدو آمریکالیلار تئزلیکله قایپتسپن. سۆنرا "بورویلا" تماس توتدوم دئدیلر: قادپني پیشیر،بیزه جاسولوق إتسین. بیر گئجه یاتاقدا، ماجراني اۆنا دئدیم. صۆبح مأموریتینی بیر وحی کیمی قبول إتمیشدی. ۶۸-اینجی ایلده، ایسکندریەده، بیر أمکلی پوللونون، بۆینونا قۆیموشدوم خاریجدن، پولارپني قاچاق یۆلویلا میصره گتیرسین و عبدالناصرین علئیهینه خرجلەسین. بیروتدا ۷۱- اینجی ایلده، هفته لرله بیر مسیحی میلیۆنئرین إوینده یاشامپشدیم. اۆغلویلا بحثلریم نتیجه وئرمەمیشدی. آنجاق قپزپ حاضپریدي منه گۆره، هر ایش گۆرسۆن. بیروتون یونیوئرسیتەسینده، درس اۆخویوردو. همان ایل ۶۸-ده پاریسین إعتیصاباتپندان، و چکسلواکیڭنین ، قپزپل اۆردوسو أللی له ایشغالپندان سۆنرا، "کرمیت روزولت" بیر اۆرتا دۆغو اۆزماني کیمی، اۆلایلاري "بورو" عوضولرینه ایضاح إدیب و دئمیشدیر:" آمریکانپن اۆرتا دۆغودا أن گۆونلی و أمین دۆستلاري سرمایەدارلاردي. بیزیم اۆیەلریمیز، همشه آزاد بازار و تیجارتین کنارپندا اۆلمالپدپلار." بورو" تشکیلاتدا بیزیم، اۆزل قۆندارما آدەمپز ایدی و بعضن تشکیلاتپن سئچیلمیش عوضولرینه ده "بورو" دئییردیک. " کرمیت روزولت" دئییردی: بیزیم اۆرتا دۆغودا أن یاخشي دۆستلارەمپز اۆلاردپکی، آمریکانپن صنعتی یاردەمپیلا اۆز اۆلکەلرینه یاردیم إدیرلر." خوصوصی گۆرۆشده، ایرانلي سککیز نفرین آدپني منه وئریب دئمیشدی:" بونلار، بیزیم مأمورومۆز دَگیل، آنجاق هر مأموردان یاخشي ایشلرلر. بازارپن نبضی بیریڭنین أللینده، دانیشگاهپن نبضی او بیریڭنین ، کرخانالارپن کی باشقاسپڭنپن ، شهربانی، اۆردو و ساواکپن نبضی باشقالاریڭنپن ." او جلسه ده أللیمی

قۇيدو فرزامېن ألينه. اۇنجه اۇنون تعريفيني إشيتميشديم. فرزام نبض‌لرين، نبضي‌يدى. دقيق، رحيم‌سيز، هوشلو. بير كاميل نابغه. بلكه ده، او ايندى اۇلسايدې حاجې فانېسېن قۇنوسونو منه آچېقلايېب دئيردى، اۇنا إعتيماد إده بيلردىم يۇخسا يۇخ؟ فرزامېن، گۆن كيمى اۆزۆ و بۇياسېز گۆزلرينى گۆرۆردۆم كى، قۇنونون آيارلايېردې. كئشكه فرزام چاتان سۇنوچا، من ده چاتا بيلردىم.
آنجاق ايندى فرزام يۇخودو. گۆنده‌ليكلر يازېبدېلار، فرزام و معشوقه‌سى - اۇنجه شاهېن معشوقو و أمير ضرابېن خانېمې ايدى- لندن ده فجيع شكلده اۇلدۆرۆلۆبلر. فرزامېن باشېن كسيبلر و ماهى هۇتئلين بئشينجى قاتېندان، خيابانا آتېلېب‌دېر.ألبته خبر، اۇرتادا موختليف شكيلده بورولوب، أيرى بويروق اۇلموشدو. منيم وظيفه‌م بويودو، خبرى آراييش‌سيز آنلاييم. آلدېغېم سۇنوچ ساده‌يدى. كيمسه بيرينجينى اۇلدۆرۆب ايكينجى‌سين ده اۇلدۆرۆب. بئله اۇلماماغې ايمكانسېز ايدى. ماهى‌نين اينتيحارېندان سۇز گئديردى. آنجاق، بئله شئى‌لرله ماهى‌نين تۆكۆ ده ترپنمزدى. باتې گۆنده‌ليكلرى‌نين دۆشۆنۆر ايفاده‌لرى ، هئچ بير درده داوا دَگيل، ماهى اينتيحار أهلى زادې، دَگيلدى. حياتې سئويردى. أللى نئچه ياشېندا، اۇتوز دۇرد- اۇتوز بئش ياشدا گۆرۆنۆردۆ. او، فرزامېن تامام قۇناق‌لېق‌لارېن قېزېشدېران‌يدې، بۆتۆن عئيش‌لرينى إديردى، فرزامېن قارشې‌سېندا بير موقدس آدامېن ژئستين توتوردو. اۇنون فرزاما ياخېن، هوشو وارېيدې. هر زاددان اۇنملى، حياتېن دادلې لذت‌لرينه عاشيق ايدى، هئچ واخت پنجره‌نى آچېب ، اۇزۆنۆ بئشينجى قاتدان يئره آتا بيلمزدى. من بو ماجرادا، جابلونئسكى‌نين أليني گۆرۆردۆم. بۆتۆن بۇيۆك اۇلۆم‌لر، سياسى يديلار، خوصوصو سۇرون‌لار دا ماجرادا دخيل اۇلسايدې بئله. جابلونئسكى‌نين خوصوصو نه‌دنى ده وارېيدې، او، خوصوصو نه‌دنينه، سياسى بۇيا، وئره بيلردى.
نئچه ايل اۇنجه، فرزام أليني قالدېرېب جابلونئسكى‌نين قولاغې‌نېن ديبيندن ووراندا،- سيانېن مصلحت‌لرى، پئنتاكونون، يئددى باجې، نور تراپ و راكول اينترنشنال و يا دا باتې‌نېن اورتا دۇغودا اۇلان منفعت‌لرينه گۆره، دَگيلدى و فرزامېن اۇز مادى نفعينه گۆره ده دَگيلدى بئله، تكجه ماهى‌يا گۆره‌يدى فقط- بو گۆنۆ ده گۆرمه‌لى‌يدى. فرزام،

چابلونئسکی‌نین قولاغینی قیزدیرماقدان ایکی ساعات اؤنجه، آخماق ژئنرال، سیلله تپیک‌له، آلی‌نین اویندە، ماهی‌یا تجاووز إتمیشدی. دقیقن او اوغلان، اوردا اؤلن اوده. من‌له بیر بلژیکلی مأمور، ایره‌لی گئدیب مانئع اولماق ایسته‌ینده، ژئنرال سیلاحین چکیب، دئدی: ترپنسه‌نیز بئینیزی پاتلادارام. ماهی‌نین چاره‌سی یوخودو و تسلیم اولدو. ماهی ماجرانی فرزاما دئیه بیلمه‌دی. آنجاق، منیم گؤره‌ویم وارییدی. فرزامدان قورخوردوم. من اونون آلی آلتیندا ایشله‌مک قراری وئریلنده، بیر گؤن منی اوتاغینا چاغیردی:

" هوشنگ، بؤتون راپورلار منیم آلیمین آلتیندان گئچمه‌لیدیلر. آنلاسام آیری راپور وئریبسن، شرریندن قورتولاجاغام. سوزرونو آنلاییب و ایجرا إتمه‌لیسن. بو قونودا من کامیل رحیمسیزم. بو بیر مساله. باشقا سوزروندا بودو: بیلیرم سن چکیجی کیشیسن. منیم أطرافیمدا هر قادین‌لا، منیم اؤز قیزلاریم بئله، اونلار و سن ایسته‌سن‌سه، هربیر غلط إتسن، منجه دیفاع اولا بیلر. حتتا او یوخاری‌لارلا دا، ایشین اولسا قوی‌مارام رقیب‌لر و قیسقانج‌لار سنه لطمه وورسونلار، آنجاق ماهی دا گؤزؤن اولسا اؤلدؤرم!

منیم گؤره‌ویم وارییدی. اونا دئمک همان کی، پیس بیر اولای اؤز وئریب‌دیر، بؤیاسیز گؤزلریله، اؤزؤمه زیللندی.

" ماهی‌یا بیر شئی اولوبدومو؟"

" بلی، جابلونئسکی ."

" نه‌اولدو؟"

" جابلونئسکی، هامی‌نین گؤزؤ اؤنؤنده، ماهی‌یا تجاووز إتدی. من‌له بلژیکلی، مانئع اولماغا چالیشدیق، آما جابلونئسکی سیلاح چکدی. ماهی شیدت‌له مقاویمت إتدی، آنجاق چاره‌سی یوخودور. جابلونئسکی ایشینی گؤردؤ."

آیدینی قوجا فرزام، ماهی‌نی راضی سالانمیر. آنجاق فرزام بیر اؤزل اولگو، مافیا رییس‌لری‌نین اولگوسونا تای، سئچمیشدی. رییسین عئشقی، اؤز دار دسته‌سینه یاخینلاشماق حاققی یوخودور. گوروپون دیشیندا مانئعی یوخودور، کیمسه بیلمه‌مه‌لی‌یدی آنجاق.

گئجه، سفیر و بؤتون قوناق‌لارین یانیندا، فرزام بیر قالیب کره گؤتوروب یاخدی ساغ آلینه، جابلونئسکینی ایسته‌دی. جابلونئسکی، یئکه

هئيكليندە، قارشيسېندا دايياندي. فرزام هامېيا علامت وئردى، ساكيت اوڵسونلار. من سفيره باخديم، سانكي بو داورانېشي گؤزلەييردى. چۆن تجاووزدان سونرا، مأمورلارېن بيرى، ماجراني اونا راپۆر وئرميشدى. هامي ساكيت اوڵدولار، فرزام ياش ألينى قالدېرېب مؤحكم ووردو جابلونئسكىنين اۆزۆندن. جابلونئسكى ديسكيندى، دالي- دالي گئتدى، ايستەدى إعتيراض إتسين، سفير قاباغا يۆرۆدۆ مانئع اوڵدو": حاق فرزامڵايدي، او بوردا رييسدى." فرزام ايستەييردى سفيره گؤرستسين، بو سؤزده يئترلى دَگيل بئله. گئتدى سفيرى چكدى كنارا، يئنه ده جابلونئسكىنين اۆنۆنده، دوردو. جابلونئسكىنين ساري بوغلاري آيرېلمېشدي. گؤزلرى قېزارمېشدي و فرزامېن بئش بارماغىنېن يئرى اۆزۆنده قابارمېشدي. فرزام ألينى قالدېردي، بير داها جابلونئسكىنين قولاغىنېن ديبندن ووردو، سونرا باغېردي:" گؤزلەييرم طاپانچاوي منيم ده اۆستۆمه چكەسن!" دۆئله دعوتيدي. سفير ساكيت دورموشدو. قوناقلار نفسلرينى سينەلرينده ساخلامېشدېلار. جابلونئسكى أگيليب، تسليم اوڵدو و تام إحترامڵا دئدى:" من سيزدن و ماهيدان عۆذۆر ايستەييرم!" ماهيڵا فرزام اوتاقدان چېخدېلار.

آنجاق جابلونئسكى ايندى، ضربەنى وورماق ايستەييردى. اوڵمازدي كى، بو راحاتڵېقدا بيرى اونون غوروروونو سېندېرسېن. ألىنين اۆلۆمۆندن سونرا، يقين جابلونئسكى" بوروونو" ايقناع إتميشيدى كى، فرزام گئتمەلىدير. "بورو"دا محو إتمک اۆچۆن اۆزل بير كلمه وار بيدي. دستگاهدان بير شوم كلمه چېخېردي: DERNOBILIZED!" يانې حركتدن سالېن. او زامان بيردن بيره، بيرى، نەدنسيز اينتيحار إديردى، بيرى قضا گئچيرديردى، بيرىنين اۆلۆسۆنۆ پاركدا تاپېردېلار. و ايندى كى فرزامېن ألى هر يئردن قېسالمېشدي،جابلونئسكى، ايتى زهرلى ديشلرين گؤرسەديردى. يقين دئميشدى، فرزام آغزېنې آچېرسا، ايرانېن دستگاەلارېندان علاوه، آيرې اۆلكەلرده ده، دستگاەلار خطره دۆشر، چۆن ايشين اوڵگوسو بيلينر. بونا گؤرەيدى كى، ايلک فرزامې گوشەيه سېخدېلار، سونرا بو قولاقدان او قولاغاجان، كسديلر. أگر بيرى "بوروونو"ن بۆينونا قۆيا بيلسه فرزامى حركتدن سالسېنلار، كسين ياخېن دۆستو، سيرلارىنېن محرمى و معشوقەسى ده آرادان گئتمەلىيدى. ماهى پنجرەدن آشاغا، آتېلمالې

ایدی. فرزام‌لا ماهی، دانیشماق قرارینا گلسه‌یدیلر، آمریکا دئولتی، دۆنیادا أخلاقی و سیاسی هده‌لرله، قارشیلاشاردی. أللی گئتمیشدی. فرزام گئتمیشدی. ماهی گئتمیشدی. سیراداکی آدام کیمیدی؟ من اۆچ دۆشمنین أللیندن گیزلنمه‌لی‌یدیم. ایران دئولتی، سیمیتن حاجی جابباریلا، آمریکا دئولتی او ولدالزنا جابلونئسکی‌له و بو حاجی فانیسین اؤزۆ. بو اۆچ دۆشمندن من اۆچۆنجۆنه پناه گتیرمیشدیم، یانیندا اوتورموشدوم کی منی اِوینه آپارسین. حاجی فانیسین خطری او ایکی‌سیندن، آز ایدی. ایران دئولتی و آمریکا دئولتی‌نین تکجه بیر شئیده ایشتراک‌لاری واریدی، او دا منیم باشیم ایدی. ایکی‌سی ده بیر اؤلچۆده، باشیمی ایسته‌ییردیلر. شوروی دئولتیندن خبریم یۆخودور. اونلار سیرلاریني، إله یومولو أل‌لرینده ساخلاییردیلار کی،آدام چتین آرخا پیلان‌لاریندان خبری اولاردی. اونلارین آدام‌لاری، شهرده دۆلانیردیلار، من سابیقه‌مه گۆره، اونلار منی تانییا بیلردیلر. هر زاددان خطرلی، "بورونون" اؤزۆیدۆ. اونلار بیلیردیلر، اؤزلری اؤرگه‌دن‌لردن باشقا، بیر فوت -فن بیلمیرم. منیم تامام ایش‌لریم، اونلارین ذئهن‌لریندن سئزمیشدی. اؤزلری‌نین‌کیدی. أللی‌نین اِویندن، بورویلا توتدوغوم تماس، منیم أن بۆیۆک سهویم ایدی. یقین او گۆندن منیم آیاق ایزلریمی تعقیب إدیرلر. منی توتسالارسا، من اؤزۆمۆن و فرزامین أصلی هویتیمیزی دئییب، دستگاه‌لارین یئرینی گۆرستسمسه، آمریکا بیر سیاسی بۆحران‌لا اۆز به اۆز اولار. بونو من بیلیرم و اونلار دا بیلیر. جابلونئسکی‌دن یوخاری، بیری بیزیم گوروپوموزو محو إتمک ایسته‌سه‌یدی، جابلونئسکی‌نین اۆزۆ ده حرکتدن ساقیط اولماق قانونونا شامیل اولاردی و دۆخسان‌بئش کیلولوق هئیکلی، فرزام، ماهی، أللی و من‌له بیرگه جهنمه گئدردی. حقیقت ده بودورکی، بیری دۆنیانین لذت‌لریندن گۆز اؤرتۆب و حاجی فانیسین کنارینداً اوتوروب، یایدا اونون، اؤزل سۆنا حامینا ساری گئتسه، جهنمدن بتر بیر یئره، واصیل اولوبدور. ایران دئولتی فرزام و ماهی حاقدا هئچ بیر جیدی سۆز دئمه‌ییب‌دیر. یالنیز دئولته یاخین اورگان‌لار، دئییبلر بونلار کیمی آدام‌لارین جزاسی دقیقن إله اؤلۆمدۆر.آنجاق، اونلارین اؤلۆمۆنده موداخیله إتمک‌لرینی یالانلاییبلار. من اؤزۆم ده بونو دۆشۆنمۆرم، دئولت آدام‌لاری گئدیب فرزام‌لا ماهی‌نی اؤلدۆروب. أللبته دئولت دانیشدیغی سۆزلرله، قۆرخو

يارادېر.آنجاق قۇرخو ياراتماقدان باشقا بير ايش گۇرمەييلر. مملكتين ايچى فرقليدى.من همشه قۇرخودا ياشايېرام. جابلونئسكى،رحم إت، حاجي جاببار رحم إت! حاجي فانېس داېما چات! حاجى، اۆچ دۆشمنيمدن بيرى دانېشدي:
" بو كز سۇنادان چېخسان إشيگه، اۇلدۆررم. صۆبح إشيگه گئدنده صۆبحانه و ناهارېوي قۇيارام سۇنايا. گۇزلەرم تووالئته گۇره چېخاسان إشيگه، قايېدېب گئدەسن حاماما، گۆن باتاناجان اوردا قالاجاقسان كى، من اۇزۆم قايېدام قاپېنې آچام. آچاري اۇزۆمله آپاراجاغام."
" من سنه پيس‌ليک إتميشم حاجي، دا مندن پيس‌ليک گۇرمەسن."
" سن دۆنيانېن أن آناسي... سې سن. أگر آرواد اوشاغېم اۇلماسايدي، اۇلدۆرردېم سنى!"
" حاجي سن بير مېغمېغاني دا اۇلدۆره بيلمزسن!"
"إله سانما! أن كيچيک بير خطا إتسن، مېغمېغا كيمى اۇلدۆرم سنى! سن اوتانمادېن سنه سېغېناجاق وئرن آدامېن خانېمي‌يلا..."
قۇيمادېم سۇزۆ بيتسين. إشيتمک ايستەميرديم:" حاجي دئمه، منى باغېشلا!"
" من سنى گۇرن زامان، اۇلدۆرمەم لازېم ايدى."
" حاجي او زامان سن منه رحم إتدين. اۆرەگينده منى باغېشلادېن. ايندى ده اونود گئتسين."
" سن، هله نەدن منيم إويمده قالماغېوي، لندنه گوزاريش إديبسن؟"
" نه؟"
" بير آى اۆنجه منله عنبر گئتديک لندنه. گئجەلر كابارايا گئديرديک. گۆنۆزلر ناهاراجان ياتېردېق. بيرگئجه تيمسار معيرين خانېمي بيزى آپاردي بير يئره. دئييردى بيرى سنى گۇرمک ايستەيير. منى فرزاما معريفى إتدى. فرزام دئدى " سن منيم سۇنا حاماېمدا گيزلنميشدين."
" اۇزۆمۆ بيلمەمزليگه ووردوم:" فرزام؟ نه كارادي؟"
" شاهين آجودان‌يدي. بيردنه ده گۇزل خانېم يانېندايدي.اۇزۆندن اوتوز ياش كيچيک‌يدي. نەدن شاهين آجودانې بيليب، سن منيم سۇنا حاماېمدا گيزلەنيبسن؟"
" من فرزام آدېندا كيمسەنى تانېمېرام. ايندى ده لندنده؟"

" میه گؤندەلیکلری گؤرمەییبسن؟ لندندە باشپنی او قولاقدان بو قولاغا کسیبلر. همان خانیم دا نئچه قات بیر هؤتئلدن توللانیب آشاغایا."
"من گؤندەلیکلری اوخومورام."
شؤبهەسیز فرزام راپؤرو جابلونئسکیدن آلیب. یادیمدا دَگیلدی، اؤزؤم بو حاقدا اونا بیر شئی یازمیشام.
" حاجی سنین حامامین تهلؤکەلیدی. من تکجه نئچه گؤن اوردا قالماق ایستەییرم، سؤنرا أکیلم گئدم."
" نەدن او ایکی آیدا خطرلی دَگیلدی؟"
" لندندە ده سنین حامامیندا سؤز دئییلیبسه، یقین تهلؤکەلیدیر."
" منیم سؤنا حامامیم خطرلیدی، چؤن صاحابی منم. أیری ترپشسن پیشیررم سنی!"
گؤلماغیم گلدی. سؤنرا ایلگینج بیر سؤرو، سؤردو. دقیق بیر سؤرغو کی، حاجی فانیس کیمی هوشسوز آدامدان گؤزلەنیلمز ایدی.
" سن فرزاملا علاقەدەسن‌می؟"
" من أصلن، فرزام آدیندان بیرینی تانیمپرام. طرف سندن سؤز چکیبدیر حاجی."
" طرف سنین آدیوی دئدی. نه سؤزؤ؟"
چوخ سئویردیم بیلم، لندندە کابارادا ماهی، حاجی فانیسین خانیمینی گؤرنده نه دؤشؤنؤبدؤر. نه قدر فرزاملا ماهی، عنبرله حاجی فانیسین ساققالینا گؤلؤبدؤلر. ماهی بیلسه أگر، من ایکی آی، بؤتؤن گؤنؤ عنبرله یدیم نه دؤشؤنردی؟ شؤبهەسیز منی تحقیر إدردی. سسینی إشیدیردیم:" هوشی اوتان، عنبر ده اؤلدو قادین؟! آنجاق بیلمیردی عنبر اؤلماسایدی، من اؤز گؤزؤنه أل چکمەسەیدیم، راپؤرلارین هئچ بیری "بورونون" أللینه چاتمازدی.
قایيتدیم حاجی فانیسین اؤزؤنه، یاندان باخدیم. باشینی آلمانین هیتلر اوردوسو کیمی وورموشدو، بو فرقله کی، یئکه بیر کاکیل، آلنینا یاپیشمیشدی. آیری، حالسیز و دؤشؤنجەسیز گؤزلری، من تکجه بیرینی یاندان گؤرؤردؤم، قارشیا باخیردی. ایکی- اؤچ گؤنلؤک ساققال، اؤزؤنه یاپیشمیشدی. اؤزؤنؤن، بؤینونون و چیگینلرینین أتلیلیغیندان، قولاقلاری بالیق قولاغیندان دا کیچیکیدی. یؤغون، تؤکلؤ أللی ماشینین فرمانینی، بیر میس آفتافا قیلپی کیمی، یاپیشمیشدی و

آتدان فرمان حاجی‌نین قارنی‌نین دایره‌سینده، دایانمیشدی و تۆپول ألله‌ری‌له، چۆخ چتین، ساغ، سۆلا فیرلانیردی. یۆل -یۆل سۆرمه‌ای بیر کۆینک، بو قاری‌نین اۆستۆنه چکیلمیشدی و بوندان آیدین بیر شئی یۆخودو کی، کۆینک آکسفوردا، بیر تۆکاندان آلینمیشدی. یقین اۆنون گرچک آلانی عنبریدی. ایران ایسلام جمهوروسوندا، تهراندا یایین ایلک گۆن‌لرینده ناهاردان سۆنرا ساعات دۆرد یاریمدا، حاجی فانیس، مشهور تاجیر، بیر دگیشیک پالتاردا اۆلان جاسوسون کناریندا اۆتورموشدو و هردن بیر، موختصر گییرمک‌له،- بلکه فرمانین قارنی‌نین اۆستۆنه فیشار تأثیریندن-آبجۆنون قۆخوسونو" ب إم و" ده داغیدیردی. جۆردنین اۆز یوخاری‌سیندا آبجۆنو شۆشه‌سی‌له باشینا چکیردی. هر شئی لاقئیدسیز گۆرۆنۆردۆ، من ده ایسته‌ییردیم بو آبجۆ ایچمکدن، گئییرمکدن و لاقئید اۆلماغیندان ایستیفاده إتمیش اۆلام.
" حاجی سۆز وئریرم بوندان بئله، سنین ناموسووا پیس گۆزله باخمایام."
" سنین کیمی آناسی ...نین سۆزۆنۆ کیمسه قبول إتمز. دۆرد گۆن سۆنادا واختین واردی، دۆشۆن. سۆنانین قاپی‌سینی ، قیفیللییاجاغام. آچاری دا اۆزۆم آپاراجاغام. ایت کیمی بیر یۆل سحر، بیر یۆل گئجه، یووااندان چیخارسان إشیگه. بۆتۆن گئجه گۆندۆزو، اۆردا قالمالیسان. دۆرد گۆندن سۆنرا جهنم اۆلارسان."
" دۆرد گۆن یئتر بۆحران بیتندن سۆنرا، گئده‌رم."

مدرس‌له جردنین آیریمینا چاتاندا، فیریشته، ایلاهیه، تجریش‌له شئمیراناتین گۆننئی طرفینده اۆلان یاشیل باغ‌لارین سرین‌لیگی حیس اۆلوندو. باشیمی قالدیردیم. تپه‌نین اۆستۆنده، قارشیمیزدا اوزانان بیر بینانین آپارتمان‌لاری‌نین بیرینده، من‌له ماهی و جابلونئسکی‌نین صاندیق‌لاری، دووارلارین ایچینده گیزلنمیشدی. جابلونئسکی بوردا، دَگیلدی. فرزام، ماهی و ألی اۆلموشدولر. صاندیق‌لاردان خبری اۆلان نئچه‌سی ده، ایراندان گئتمیشدیلر. فرزام، او تاریخی سیللەلری جابلونئسکویا او آپارتماندا ووردو. او یان‌لیق، گئنیش و یایلاقی إولرین آرخاسیندا- اونلارین بعضی‌لری، صاحاب‌لارینی نه تکجه اۆتاق‌لاردان إشیگه و اۆز دووارلاری‌نین اۆیانینا، اۆسته‌لیک ایرانین سرحدلری‌نین

إشیگینه قوسموشدولار- یاشیل آغاج‌لار، ماوی رنگده گؤل‌لر، یوموشاق و بوروق- بوروق جاده‌لرین ایچ ایچه و مؤرکب شبکه‌لری‌نین درین‌لیگینده، یئر هیزلا اؤز باشینا فیرلانیردی و فرزامین جلاللی کاخی، هامار تپه‌نین باشیندا، هنده‌ورینده‌کی إن‌سیز جاده‌یله برابر، اؤز باشینا فیرلانیردی. ایندی، کاخی ایشغال إدن آدام‌لار گؤرؤنمؤردؤلر، یقین اونلارین گؤبود و ساده سس‌لری، دووارلارین سیمیت سس‌لری‌نین آراسیندان، قیفیل‌لارین و گیزلی چاتلاق‌لارین طریقی‌له، سیرلی دستگاه‌لارین ایچینه گیریب و اونلارین دمیردن اولان مؤرکب دستگاه‌لاریني ایشه سالانماز. بلکه ده أگر، زلزله، ألبرزی -، بیر هئیبتلی غول کیمی، ویلالارین اوتایيندا، ایستخرلر، ماشین‌لار و آغاج‌لارین آلتیندا سبزه‌لرین اوستونده اوزانان قادین‌لارین اوتایيندا - باش قالدیرمیشدی، یئریندن قوپاردارديِ و بیردن فرزامین کاخینی، او بیری کاخ‌لارین یانیندا یئردن قالدیرپب و طبیعتین مؤعجوزه‌وی حرکتی له، بو بینالارین هامی‌سیني تهرانین گؤنئییینده کی کویرین اوزتاسیندا، یئره چیرپاردیِ. بئتونون ایچ آلاتینداکي سیملر و دمیرلر بیر بیریندن آییرپلاردیِ، سیرلی صندل‌لر بئتونون ایچیندن إشیگه آتیلاردیِ، گیزلین سیرلار بیردن آغیز آچاردیِ، دؤگمه‌لر، اؤز اؤزونه باتیب چیخاردیِ و مئرس، بیر مؤجلل اورکئستر کیمی، بو خارابا قالمیش ویلا و باغ‌لارین قوش‌لاریِ تک، چهچه ووراردیلار. یقین کویرین اوستونده، بؤیرؤ اوسته دؤشن صاندیق‌لارین دیبیندن، یئرلریندن قوپان ویلالارین اوزتاسیندا، ییخیلان گؤل‌لر، آغاج‌لارین هاوادا اولان ریشه‌لری ، دؤنیایا سؤلطه إدن رمزلر، پارلاییردیِ. او زامان زلزله‌دن قالان خالق، بؤیؤر اوسته دؤشن صاندیق‌لارین دؤرمسینه دؤزؤلردیلر- زاغه‌لرین آدام‌لاریِ، حلبی آبادلارین ، یؤلچوخانالارین و یئتیم‌خانالارین آدام‌لاریِ جیرپیق پالتاردا چؤپور و خسته طاعونلو آدام‌لار- صاندیق‌لاریِ خیال‌لاریِ یئته‌نه قدر، موقدس‌لیک طرفینه سؤرؤت‌لردیلر و دؤگمه‌لرین سیم‌لری‌نین سس‌لری‌نین نیشانه‌لری‌نین هر بیرینه، أفسانه‌نی- أفسانه آردیندان دؤزلدردیلر و بو أفسانه‌لری وزنه سالیب، داها دقیق و خوش یؤنتامالار، دؤنیانین هر گوشه‌سینده، بیر بیریندن آیریِ کندلرده، یاشایان سونکو نسیل‌لره تاپشیردیلار و بو صاندیق‌لارین ودستگاه‌لارین آدینا، بو خارابالاردا یئنی عابیده‌لر تاپیلاردیِ.

نئجه من خالقدان، كۆتلەدن، آزادلىقدان اۋتور دۆگۈنلەنن يومروق‌لاردان، كاسىپ‌لارىن بۇغازلارىندا و بۇيون‌لارىندا شيشميش دامارلارىندان و اۇنلارىن حنجرەلرى‌نين قارىشىق سس‌لرينىدن نيفرت إديردىم! چادىرا آلتىندا، أگىليب مئيدانىن يا خيابانىن ، بير كزنجۆنده اۇتوروب و بو خالقىن حركتلرى‌نين راپۇرونو "بورويا "يازان زامان‌لار، اۇنلارىن ، شاهىن و آمريكانىن علئيهينه باغىرماق‌لارىنى إشيديردىم، و حتتا ايستر- ايستەمز اۇنلارىن آياق و بدن‌لرى‌نين تر قۇخولارىنى، سينەمه يۇللوياندا، اۇنلارىن آياق ووررماق سس‌لرينى إشيدن زامان، گۆندەليك‌لرينى اۇخوياندا، شاها آمريكايا، اۇنلارىن نەدن‌لرى‌له دَگيل، اۇزۆمه اۇلان سبب‌لره گۆره، يامان دئييردىم، لعنت إديردىم. نييه بو كۇپک اۇغلولار ايكى ايل اۇنجه ايشى بيتيرمەديلر؟ نييه؟ آخي بو نه خستەليک‌يدي، أل- أل اۆسته قۇيدولار، دوروم بئله اۇلان زاماناجان؟ ايكى ايل قاباق دۆزگۆن سانسۇرلا، بئش‌يۆز- آلتي يۆز نفرى توتماق‌لا، شهرين مئيدان‌لارى‌نين بيرينده، كيچيک و ترتميز قان تۆكمک‌له، بو آياق دۇگمەلرين، باغىرماق‌لارىن، شوعار وئرمک‌لرين و موصاديرەلرين قارشى‌سىندا دورا بيلرديلر. من‌له فرزامين اۇنەرى‌لرى بير يئره چاتمادى. فرزام دئدى:" بابا، سيز بو بۇيۆكلۆقدا دستگاه دۆزلديبسينيز كى، واختي چاتاندا، اۇندان ايستيفاده إتمک يئرينه بۇشلايىب قۇيوب گئدەسينيز!" قېشقېرېردى:" بۇشلويوب گئدەجكدينيزمى، نەدن بو قدر دۆزلتمەسينه زحمت چكدينيز!" آنجاق فرزامين سسى، كيمسەنين قولاغىنا چاتمادى. فرزام إله ايكى ايل قاباقدان ساتماغا باشلادى. هر نمەنەسى وارىيدي ساتېردى. ياواش - ياواش ديقت‌له، شاه‌لا آمريكا، گئرى قۇيدوغو هر آددىم‌لا اۇ دا، مۆلک‌لرين، باغ‌لارىني ويلالارىني، سهام‌لارىني ساتماغا هوسلنيردى. منه دئييردى:" هوشى اۇزۆۆ دۆشۆن، كيمسه سنى دۆشۆنمەيه جک‌دير!" من ده ساتېردىم. هر شئيمى ساتدىم، إويمى بئله. بير قۇپماق حيسى هامىدا اۇيانمېشدى. شاه دا دا، بو حيس وارىيدي. هامي دئييردى شاه نه تک حوكومت و سلطنته قادير دَگيل، اۆستەليک أصلن هئچ بير شئيه، ماراغي دا يۇخودور. من قاچېردىم، أللى‌نين بزنميش اۇزۆ، بير قارىش‌لىق گۆزلۆگۆن آلتىندا، ماهى‌نين اۇزۆ، هامىدان پيس اۇ گئدەنين قۇرخولو حافيظەسى، كيرازلى‌نين چئويرمەنى، هر شئيى خارابلادى.

بو فلاکتدن، بدبختلیکدن، چادپرادان، دگیشیک قیافه، عبادان عمامه‌یه، عمامه‌دن چادپرا، بو کیچیک قتل‌لردن قورتولماغا، یارپم ساعات قالان، توتولدوم. خیلاص اوزلاندان سوڻرا، یئنه توتولدوم- آخي "بورو" نه سببه، سوڻن آن‌لاردا، نصیری و هویداني نیجات وئرمک ایسته‌ییردی؟- یئنه او قانپما سوسویان حاجي جابباربار و آدام‌لاري‌نپن ألیندن قورتولاندان سوڻرا، بو قاچماق‌لارا رغمن، یئنه گیریفتارام. "بورو" راپوڑر ایسته‌ییردی. سیفارتین ایشغالپندان وحشته دوّشموّشدوّلر. باشقا یئرلردن، راپوڑر ایسته‌ییردیلر. جابلونئسکی اوروپا پایگاهپندا، ماساسي‌نپن آرخاسپندا اوتوروب راپوڑرلاري آلپب اوخویوردو، من ده او دلیکدن او دلیگه، چادپرا آلتپندان، عبا -عمامه آلتپنا گئدیردیم، تر تؤکوّردوّم، قان اودوردوم راپوڑرلاري یوللاییپردپم، ایندی ده، بو حاجي فانپسپن گیرینه گئچمیشم، بللی دَگیل منه نه نقشه‌لر چکیب‌دیر!

بیر سوّره‌دی، باشپما وورموشدو بیرینی تاپام، ألیفدن ب‌یه‌جان، ماجرالاري اوزنا ایضاح إدم. چوخ چالپشدپم، تهمینه‌نین هاردا اوزلدوغونو بیلم آلپنمادي. یقین تهمینه، گئچن بو ایگیرمی ایلین اوزلای‌لارپني إشیتمه گه، حاضپر اوزلاردي. آنجاق اوزنو تاپماق ماحال ایدی. و بو حاجي فانپس، میه ایکی کلمه دوّز عمللی سؤز بوندان دانپشماق اوزلوردومو؟ بو حاجي کیمی أحمق آدامپن، جیبینی دوزلدورماغپن کی، پول‌لارپني نئجه خرجله‌مه‌گینی بئله بیلمیردی، نه فایداسي وارپیدي!؟ بو اوزلکه، ده بیز یالنپز بو کوّپک اوغلان‌لاري‌نپن جیب‌لرینی دوزلدورموشدوق. بونلارپن بعضی‌سی ده ایندی، قاییتمپشدپلار بیزیم اوز باشپمپزا وورودولار! بازار، اوتوز ایل تامام دللالپق‌لا، أن یاخشي پول‌لار تاپمپشدي، بعضن قاییدپب بیزی تاپدالاییردي. بلکه، سوڻن گوّن‌لر و آی‌لار شاها دا بئله، بئزارلپق حیسی گلمیشدی. فرزام ساتپردي، شاه‌لا أطرافپنداکي‌لار هر نه وارلاري ایدی چپخاردپردپلار. منه ده، ایتین بالاسي حاج فانپسپن اوینده‌کی سوڻانپن ، یاندپران گوشه‌سی یئتیشمیشدی. تکجه من اودوزموشدوم و ایسته‌ییردیم بیرینی تاپیب هر شئیی اوزنا ایضاح إدم." حاجي یئمکدن باشقا او دوّرد گوّنده بیر ایکی شئی ده سندن ایسته‌ییرم."

" نمه‌نه؟"

" چوخلو کاغاذ و نئچه دنه قلم."

" نمەنەيە؟"
" سۇنرا آنلارسان."
" حامامدان دېشاري چېخا بيلمزسن."
"حامام ياخشېدي، اوردا بئينيم يېغجام اوزلار."
" پس هر نه غلط إديرسن حامامدا إت."
" چوخ ياخشي."
باش باشا چاتان آغاجلارېن آلتېندان گئدنده، من عمامەمی گۇتۇردۇم، بوغ ساققالېمي قوپارتدېم، چادېرامي آچدېم هامي‌سېني تۇكدۇم تۇرېايا. حاجي فانېس قايېدېب باخدي گۇلۇب دئدی: قاش‌لارېن قالدي."
من ساختا قاش‌لارېمي گۇتۇرنده حاجي فانېس باخېب يئنه گۇلدۇ:
" اوتانمېرسان بو ياشدا قاش‌لارېوي آلېرسان!"
" بيلميرسن آلماغېنا نئجه زحمت چكيرم حاجی. قادېن اوزلان زامان، گرک كاميل قادېن اوزلام. قاش‌لارېمي آلمازسام، بير گئده مۇمكۇندو آنلاسېن. بو گۇن‌لر گودازا وئرمک چوخ راحات اوزلوبدور."
ماشېني ساخلادي، إنيب گئتدی قاپېني آچېب منه ده دئدی إن. أليمده تۇربا إنديم گئتديم ايچەرييه. حيطده كيمسه يۇخودو. آغاجلارېن دالېندان حوووض گۇرۇنۇردۇ. يوخودا اوزلان بير گۇزل، كيمی‌يدی. سويون اۇزۇنده أصلن دالغا گۇرۇنمۇردۇ. حوووض بويودور، آنجاق حيط اۇزۇ حوووضدان، يئددی سككيز قات بۇيۇگۇيدۇ. اوزاق‌لاردا، فېرلانان فوارەلر ايشلەييرديلر. بو گۇزل‌ليكده ايش نه حاجي فانېسېن ايشی اوزلا بيلردی، نه ده عنبرين. يقين عنبرله اوزلان، بير مۇهنديسين ايشی‌يدی. او اۇزۇ، مئعمارلېغېن شاه أثريدي. تخمين إده بيلردين بو كۇچەنين ديب بوجاغېندا، فرانسەنين گۇنئييينده، كاليفرنيانېن و ياخۇد نيۇيۇركون أطرافېندا "هودسون" چايی‌نېن ساحيل‌لرينده، اوزلان كيمی گۇزل ويلالار واردېر.
اۇستدن سس گلميردی. حاجي منه ايشاره إتدی و ألی‌له سۇنايا گئتمه گيمی أمر إتدی. طۇله‌نين يۇلون تانېيان بير إششک كيمی، باشېمي سالدېم آشاغا گئتديم سۇنايا. سۇنا حيطله بير سطحده‌يدی، گۇن چېخان طرفينده. حاجي تئز گليب قاپېني باغلامادي. پيلله‌لردن قالخدي. سۇنانېن يانې آچېق قاپې‌سېندا ، آغېر آياق‌لاري‌نېن سسيني إشيديردېم. سۇنادا چارپايادا اوتوروب دايانديم دووارا، چارپايا ايستی‌يدی. يقين، ايكی اۇچ

ساعات اؤنجه بیری سؤنادان ایستفاده إتمیشدی. یارِم ساعات سؤنرا حاجی‌نِن آغیر آیاق سسینی إشیدیردیم، سانکی بیر فیل پیللەدن إنیر. بیر باشا گلدی سؤنایا. قاپینی آچدی. من سؤیونوب، دایانمیشدیم دووارا. حامام یانمیردی. حاجی مایۆ گئیمیشدی، بدنی‌نین قاتلاری‌نِن اۆستۆندەکی تۆکلری اۆرَک بولاندیریجی ایدی. بیر آز آبجۆیلا، پۆسته گتیرمیشدی، اۆچ دنه قلم و ایکی‌یۆز صفحەلیک، بیر دفتر. دئدی: اوشاق‌لاری إوده دَگیل‌لر، عنبر ده دیشاری چیخیب. سؤنرا بارماغینی هده قۆرخویلا قالدیردی:

" دیشاری چیخیب، سس سالاسان بیرینی ایسته‌یه‌سن، درجه‌نی قۆیارام دۆخسان بئشه گئدەرم. اؤزۆم قاپینی آچمایینجا یئریندن ترپنمه‌گه حاققین یۆخدور، آنلادین‌می؟"

" بلی حاجی ممنونام."

سؤنانین قاپی‌سینی یاغلاییب قیفیللادی. نئچه دیقه سؤنرا، سودا شیرجه وورماغینی إشیتدیم. بیر ساکیت اۆرماندا، آغاجین سینماق سسی‌یدی. بیر زامان، سؤنانین قاپی‌سیندا ، تاپدیغیم بیر دلیگه، گؤزۆمۆ یاپیشتیردیم. دلیک یۆخودو. قلمین اوجویلا ایکی تاختانین آراسینی جیزدیم، دلیک تاپیلدی. آنجاق او طرفدن ده بیر شئی یاپیشمیشدیلار.قلمین اوجونو سالدیم دلیگه و باسدیم. بیر شئی دلیگه یاپیشدیرمیشدیلار. دلیگین اۆستۆنده کی شئی، چتین‌لیک‌له، دالی گئتدی. چئیننمیش بیر ساققیز کیمی‌یدی. نهایت ساققیز یا هر نه‌دلیکدن قۆپدو. گؤزۆمۆ قۆیدوم دلیگه. حووضوص گؤرۆنۆردۆ. داها أسکی حووضوص دَگیلدی. ساکیت دورمایان، چیرپینان، قاچان بیر آدامین، قلبی کیمی‌یدی. حاجی حۆوضون اۆستۆنده گؤرۆندۆ. یاشی‌یدی، أللینده حۆله، دۆنۆب حاماما باخدی . حیس إتدیم دۆم دۆز، گؤزۆمه باخیر. بیلیردم منی گؤره بیلمز. حۆله‌نی سالدی حۆوضون قراغیندا‌کی چارپایانین اۆستۆنه، قیش‌لارینی اوزالتدی. أللینی اوزالتدی مایونین لبه‌لرینی، بودلاری‌نِن دیبیندن آیپردی. بللیدی دار مایۆ، قیچ‌لارینی سیخیر. قایتدی، حووضا شیرجه وووردو. سو تلاطۆمه دۆشدۆ ، حۆوضون قیراق‌لارینداn داشدی. حاجی قاطارین لۆکۆموتیوی کیمی پۆفلۆیه پۆفلۆیه، گئتدی، سۆرعتی یاخشی ایدی. حۆوضون دیبینه چاتاندا، گۆنشین ایشیغی أطرافین آغاج‌لاری‌نِن آراسیندان، اۆز گؤزۆنه و قیراقداکی دالغالارین

اۆستۆنه دۆشدۆ . قايېتدي، سانكي گۆرۆنمەين بيركس‌له ياربشدايدي. پۆفۆلدۆيه -پۆفۆلدۆيه حوزوضون بو باشبنا، گلدى دايانمادان قايېتدي. ايگيرمى -اوتوز دفعه بو ايشى، تيكرار إتدى. نەجۆر، او بدن‌له بئله گۆزل اۆزه بيليردى؟ نييه آرېق دَگيلدى" نەدنى يئديگى يئمك‌لريدي. اون نفرەجن، يئمك يئييردى. پاچا، ياناق أتى، بئيين، دۆگۆ كاباب، خاماي شيرنى‌لر، موختليف مئيوەلر و خوروتلار. سانكي حاجي‌نېن إوينده، مئيوەلر دۆرد فصليديلر. موزو، ديشلەمەميش اودوردو. كاهي‌نېن اورتاسبنا ، عاشيق ايدى. مۆركباتي سۆيماغا، پورتاغال كيمى مئيوەلرى، سۆيماغا، بارماق‌لاري‌نېن غريبه مهارتي وارېيدي. يئكه آلماني ديشلەيېب يئينده، چئينەمك آهنگى‌له، اۆزۆنۆن أت‌لرى ده، آشاغا يوخاري گئديرديلر. گۆزلرى خومار اولوردو. حاجي قات- قاربش يئييردى. آلما، حالوا، راحت الحلقوم، يزدين شكر حالواسي، تبريزين جويز حالواسي، قومون أرده حالواسي، إو ترحالواسي كى، اوندان بير اۆووج او داندان سۆنرا، أل‌لرينى، تر تميز يالايادي. قارېن- قورساغي إله باشبنا چكيردى، سانكي زمزم سويونو قۆيوبسان قاباغبنا، إو أهلى هامي‌سي ، اونون يانبندا بالاجايدېلار، دئيەسن اونلاري دا يئيەجك‌يدي. ايندى بيليرديم، اۆزۆنۆ گئجه اودماغبنا، حاضېرلاييردي. سۆنرا، حوزوضون قېراق‌لاربندا قاچماغا باشلادي، دلى‌لر كيمى قاچېردي و نفس - نفس ووروردو. قارني‌لا ممەلرى ، آشاغا يوخاري آتېلېردي. بو ايشدن لذت آپارمېردي، إله بيل اونا قاچماغا أمر إتميشديلر و قاچېردي. بير آز هېزلي قاچسايدي ممەلرى‌له قارني، اوچوب چيگين‌لرينه و اۆزۆنه دگه بيلردى. نەدن بو قدر اۆزۆردۆ و قاچېردي؟ يئتردى، بير نۆرمال و يا چۆخ يئين آدامېن يئمەگين يئسين! قاچاندا، آغاج‌لاربن آراسبندان دۆشن گۆنش ايشېغي ، بدنينى، يۆل - يۆل إدنده، اونو ايلكين بير حيئوان‌لار كيمى گۆرسەديردى. سانكي تاريخدن اۆنجه، ياشايان بير حئيوان اورماندا قاچېرې. سۆنرا، گئتدى حوزوضون قېراغبندا ، اوجا داش سككيده اوزاندي. يئكه قارني، بير تپه كيمى، بدنيندن يوخاري قالخمېشدي. يئتردى قارنېن ايچين بۆشالتسبنلار حاجي بير بالۆن كيمى گۆگه، قالخېردي.

گۆزۆمۆ دليكدن چكديم، قايېدېب آبجۆمو گۆتۆردۆم قورتو- قورتو ايچديم. بو قدر آواراچي‌لېقدان سۆنرا، آبجۆ پۆسته‌يله چۆخ ياپېشېردي.

معدەم بۆشودو. آبجۆ گۆتۆردۆ بیر آز. دوروب گۆزۆمۆ یاپیشدیرديم دلیگه. حاجي یوخودا مستیدي.
حاجی‌فانپس، بیر گۆن، فرزام سفیره تعریفله‌دیگی شئیین، کامیل ایدی:"سیز، باتي سۆسیال عئلملری‌نین کیتاب‌لارینداء اۆخویان بورژووآزي، ایراندا، گۆرۆنمۆر. ایرانین بورژوواسیندا، بورژووا کۆلتۆرۆ یۆخدور. باتي‌نین سۆلچولاري تعریف إتدیگی پرۆلتاریا دا، ایراندا یۆخدور. ایرانین پرۆلتاریاسیندا دا، پرۆلتاریانین کۆلتۆر و فرهنگی یۆخدور. ایکی کۆلتۆرسۆز و تربیه‌سیز عۆنصۆر، هله‌لیک وار اۆلاجاق دیر . حوکومت نهایتده بو ایکی قاتین آراسیندا أللدن -أله دۆلاناجاق‌دیر."
سفیر دئمیشدی:"بیزیم گۆره‌ویمیز آمریکانین منفعت‌لرینی قوروماق اۆچۆن شاهي ساخلاماقدي."
فرزام دئمیشدی:" آمریکانین منفعت‌لرینه طرف چکیلمک، شاهین وارلیغیندا دَگیل. ایندی کی خالقین، ایندی کی حیات سیستئمی‌نین ایچینده اۆلان، ایلگی‌لردی."
سفیر دئمیشدی بونون ترسه‌سی ده دۆزدۆر. شوروی‌نین منفعت‌لرینه ساري چکیم، خالقین ایندی‌کی حیات سیستمینده اۆلان، ایلگی‌لردی."
فرزام دئمیشدی:" خالقین اۆز حیات سیستئمی، اۆز آدینا باش قالدیرپب دانیشان گۆن، باتي‌لا دۆغو، ایراندا شیکست یئیه‌جکلر."
سفیر دئمیشدی "اۆلاسي دَگیل!"
فرزام دئمیشدی:" اۆلورسا، دئمه‌یین مؤعجۆزه اۆلوب گرچک اۆزۆ مئیدانا گیریب‌دیر."
سفیر دئمیشدی "گرچک یالاندي، دۆغرو اۆدور کی، بیز و شوروی نهایی و یا یاواش -یاواش، تاققیشمالاریمیز دا، دۆزلده‌ریک."
فرزام دئمیشدی:" بیز، بۆتۆن کیچیک و بۆیۆک بۆحران‌لاري یاراداں‌لاریق. بیز میللت‌لری، حوکومت‌لری یانیلدیریق کی، اینکیشافدان گئری قالسینلار و یاخود سهو یۆلدا گئدیب گئرییه قالسینلار."
ایندی بونلار بیر بیری‌له بحث إتسه‌یدیلر نه دئییردیلر؟ فرزامین باشي، اۆ بۆحراندان بیر کیچیک بۆلۆم ده، دَگیلدی بئله.

دليكدن دېشارېيا باخېردېم. گۆنش، حاجي فانېسېن بالۇن كيمى قارنېنېن ، هندەورينده باتېردې. بو كشيف أصلن، سۆيوق دگميردى. قايېدېب دايانديم دووارا.ياشامېمدا اۆز وئرن هر شئيى سانسۆرسوز يازمالي ايديم، يازېردېم مندن سۆنرا، كيمسەنين ألينه دۆشسه عئيبى يۆخدور. سۆل، ساغ، جابلونئسكى، تهمينه، حاجي جاببار، سروان كيرازلېنېن چئويرمەنىنين آدام‌لاري. من اۆلندن سۆنرا، نه فرق إدير، منيم حياتېمېن اۆرنەگى كيمين ألينه دۆشۆر؟ ايندى، من كيمسەنين منفعت‌لريندن ديفاع إتميرم. اۆز منفعت‌لريمدن ده ديفاع إتميرم. نيفرت حيسيندن ديفاع إديرم. ماشېن سسى گلدى، سۆنرا قاپي سسى و سۆنرا حاجي فانېسېن اوشاق‌لارېنېن سسى، ايكى اوغلان بير قېز و سۆنرا كاراژ سمتيندن ماشېنېن تگرلرىنين سسى گلدى، عنبر ماشېني پارک إديردى. ماشېني، إله همان ايكى قاپېلي" فورد گرنادا"يدې. حيطين قاپېسي دليكدن گۆرۆنمۆردۆ. حاجي فانېس ياتمامېشدې، سانكي اۆلمۆشدۆ و آرواد اوشاغېنېن گلمک سسى‌له ده بئله،اوزيانمادې. سۆنرا، عنبر حۆوضون كنارېندا ألينده سيقار ظاهير اوزلدو. گېرده كيچيک اۆزۆ، چارقادلا- بللى دَگيلدى قارايدې يۆخسا سۆرمەاى- گۆن باتان چاغې حۆوضون يانېندا اوشاق گۆرۆنۆردۆ. ياش‌لارېنېن، نه قدر فرقى وارېيدې؟ ايگېرمى‌بئش ياش؟ نەجۆر بو كيچيک آدام اۆ يئكەلېقدا هئيكلى قالدېرا بيليردى.! دۆزدۆ عنبر بير شئى دَگيلدى، آنجاق حاجي فانېسېن باشېندان دا آرتېق ايدى. سيقار چكيردى و أرىنين حئيوان كيمى يئكه قارنېنې تاماشا إديردى.

ايلک كز عنبرى گۆرنده، غريبه بير دورومدايدې. حاجي فانېسېن إوينه گلديگيم ايلک گۆن‌لريدې .ايسفندين سۆنو و فروردينين أول‌لريدې. هر يئرده منى آختارېردېلار. بيليردېم حاجي جاببار، منى آرايېر. اينقيلاب كۆميته‌سينده، إله بير ايش گۆردۆم بير سرتيپ‌له منى دگيشيک توتدولار. سرتيب، من‌له دردلشميشدى. دئييردى، أمينده آزاد اۆلاجاق دېر . من له بير بۆيدادې. پالتارې اۆردو پالتارېيدې. آدې شفايى‌دى. چۆخ راحات شجاعى‌له، دگيشيک سالماق اۆلاردې. بير مالليا اۆخشار، كيشى گلدى دئدى: نيگاران اۆلما دۆسيان اۆ بيرلرين دۆسياسي‌لا فرقليدى. ايلک ساعات‌لاردا نئچه عسگر، سنين نفعينه شاهيد اۆلموشدولار. تيمسار شفايى اۆندان تشكۆر إتدى. گۆزله‌ديم، حاجي جاببار گلدى. دئدى:

باجېوين إوينده فيريشتەنى، دووارا مېخلاماسايدېن اۆلۆمدن سنى قورتاراردېم. من ماجراني داندېم. دئديم: ايستەييردېم حسينى تاپيب اوندان عۆذر ايستەيم، بو قادېن تۆزرا دۆشدۆ . دئدى: قصر زيندانېندا گۆلله‌لر نئجه؟ داندېم. فيريشيتەنين قاتيلى بير ساواكـيدې، باجېمېن مالېنې گۆزلۆردۆ، ايندى قاچاق ايدى. او بئله دۆشۆنۆردۆ، حسينين آدام‌لارې باجېمېن مالېني اوغورلويوبلار. حسينى تعقيب إديب، آذرشهر شهر آپارتمانېنا گئتميشدى، حسينين باجې‌سېنې گتيريب ووزرادا اۆلدۆرمۆشدۆ. حاجي جابببار دئدى:بو ايش‌لرى سن گۆرۆبسن. باجېن دئييير: هئچ بير ساواكي اوزنون مالې‌نېن سۆزوملوسو دَگيلدى. سۆنرا منى، أللې‌يله اۆز به اۆز، إتدى. أللى، إله دانېشدې، هم منيم پروندەمى خارابلادې هم اۆزۆنۆنكۆن. ماهى، جابلونئسكى و فرزامدان سۆز گئديردى. دوشنبه گۆن‌لرى هر دورومدا إودن چېخماسي و ماهى‌لا گئت -گليندن. آخماق، نهايت باشېني ايتيردى. منيم ده دوروموم، اوزنون شهادتى‌له كۆزلاندې. حاجي جابببار دئييردى:باجېن دئييردى، سن، هانسې نەدن‌له، تيمسار شاداندان آجېغېن گليردى. من مجبورويدوم دئيه م، اوزنون باخېشېنا رغمن، منيم تيمسار دان آجېغېم گلميردى. دئييردى: بوسببه سن تيمسارلا أمكـداش‌لېق إديردين. جاسوسلوق قوزوسو، جيددى حالدا، أللى‌نين سۆن تفتيش‌لرېندن سۆنرا- من‌له او زيندان دا اۆلاندا- دَگيلدى. الى دئميشدى، او بير شئى بيلمير، قارداشې هر شئيى بيلير چۆن ماهى‌لا فرزامېن و بيلين، ياخېن دۆست‌لارېنداندې.
من ريسک إتمه‌لى‌يديم و إتديم. قرار بئله‌يدى كى، بير ساعاتدان سۆنرا، گليب ايمكان اۆلورسا، تيمسار شفايى‌نى آزاد إتسينلر. دوردوم يوموروق لا ووردوم تيمسارېن باشېندان. مات قالمېشدې، سۆنرا أليمله، مۆحكم پئيسه‌ريندن چالدېم. هوشدان گئتدى. بونو تجرۆبه إتميشديم. بئله هوشدان گئتمه‌لر، أن آزې ايكى ساعات، سۆرردى. دالېنجا گلنده، منيم پالتارلارېم اوزنون أگنينده‌يدى، ياتمېشدې، اۆزۆ دووارا و آرخاسې مأمورلارا طرف‌يدې. اوزنو اوزنيفورمونو، من گئيميشديم تاجيلا اولدوز يلا.! گۆزۆمۆ باغلادېلار. ايندى آپاربب إعدام إتسه‌يدلر حاققېم ايدى. تيتره‌ييردېم. سۆنرا موختليف يئردن گئچديک، مينديک ماشېنا گلديک إشيگه. خيابان‌يدې و شولوغويدو، گئتديک خلوت كۆچه و خيابان‌لارا، سۆنرا گۆزۆمۆ آچيب ، دئديلر:" تيمسار گئت إويزه صاباح ايشينده

حاضېر اول!" كۆچەده، بير بۈيۈك دمير قاپي وارېيدي. گئتديم زنگينى باسدېم. اونلار گؤرنده كى من زنگ إديرم، يۈللانېب گئتديلر. بير قادېن قاپېني آچدي دئديم:" تيمسار شفايىنين إويدىمى؟" دئدى: "بلى" دئديم: ايذين وئرين گليم ايچەرييه تيمسار دان خبر گتيرميشم." گئتديم ايچەرى. دا شۆبهەسيز من گرچكدن تيمسار شفايىيديم. دئديم: منى آزاد إتديلر. پئيغام بودو. چوخ تئز حاجي جابباريلا تماس توتوب دئيين، تيمسار شفايى يئرينه، هوشنگ شجاعينى آزاد إديبلر. چوخ تئز تيمسار شفايىنى آزادلېغا بوراخېن."
سۆنرا دئديم:"إويزده قارا ياخا پالتاري وارمي؟"
دئدى:" وارېمېز." دئديم:"اوردو پالتاريلا، خيابانا گئتمک خطرليدى. منه پالتار گتيرين." گئتديک بير اوتاغا. تيمسارېن اوشاقلاري دا گلديلر و من عؤذۆر ايستەديم. هامي گئتدى إشيگه، پالتارلارېمي دگيشديم. تيمسارېن پالتارېني قويدوم اوتاغا. قاپېني آچېب ،دئديم:" من ترجيح وئريرم او قاپېدان چېخمايام، آيرې قاپېنېز وارمي؟" اون –اونايكى ياشېندا بير اوغلان دئدى:" آرخا حيطين قاپېسي!" بئش ديقه سۆنرا، دېشارېدايدېم. سۆنرا أمين اولماق ايستەييردىم كى، تيمسار شفايى آزاد اولوبدور. اۆچ دؤرد يۈل زنگ ووردوم. نهايت بير گۆن بيرى دئدى:" تيمسار نئچه گۆن اؤنجه آزاد اولوبدور!" دستەگى قويدوم. حسينله تكليفيم بيتندن سۆنرا، گئتديم بازاردا حاجي فانېسېن يانېنا. اونون آدېني كرميت ""بيزه دئيەن، او نئچه نفرلردن ايدى. أصلى حاجي فانېس، سككيز ايل اؤنجه اؤلمۆشدۆر. ايندىكى حاجي فانېس اؤلن حاجي فانېسېن اوغلويدو. ايندى همان اوغلان حۆوضون قېراغېندا اوزانمېشدي خانېمي دا اونون قارنېني گۆدۆردۆ.
بيرينجى كز، عنبرى ايلگينج بير حالتده گؤردۆم. فروردينين اورتالار بيدي. او وكيل يئنيجه، أمن يئر تاپېب، گئتميشدى. صۆبح ساعات اونودور. اينقيلاب حاقېندا بير كيتاب اوخويوردوم. قرار بئلەيدى، اينقيلاب اولاندان سۆنرا قالانلار، اينقيلابدان اولان موختليف برداشتلارېني يازالار. او كيتابېن يازاري دئميشدى، ايرانېن اينقيلابي ايكينجى ايلده سۆسياليسمه ساري، حركت إدەجكدير. منيم راپۆرلارېم بونون ترسينى ايثبات إديرديلر. بو تۆپلوم، هانسي آددېملارلا سۆسياليسمه طرف حركت إده بيلردى؟ بو تۆپلومدا، خيالاتي آدام

چۆخودور. بیز بو خالقین باشینا، او قدر دۆیمۆشدۆق کی، یۆل آچیلاندا هر طرفه اوچوردولار. بیزه دئمیشدیلر، اینقیلاب یانیر، بیردن بیره، مرکزدن هر طرفه قاچماق. بیزیم گۆره‌ویمیز،جامعه‌نی أسکی کانونونا هدایت إتمک‌یدیر. جامعه‌نین ، مرکزدن قاچما حالیندا گئدن، جهۆتئلریندن بیری ده، سۆسیالیسم ایدی، آنجاق سۆلچولارین شانسلی اۆلماغینیر، هئچ بیر شئی گۆرۆستمیردی. أگر سۆل دا، من تانییان قدر بو توپلومو تانیسایدی، بۆش چالیشمالارینداn أل چکردی. ایندی منجه لازیمدی سۆل، بو چالیشمالارینا داوام إدیب و محو اۆلسون.
کیتابی اۆخویوردوم و اۆزۆم چاتان سۆنوچلارلا، کیتابین سۆنوچلارینی قیاس إدیردیم بیردن قاپی‌نین زنگی‌نین سسی گلدی، سیز ده بئدردن ایکی گۆن سۆرایدی. حاجی ایندی‌لر داها، صۆبح گئدیردی بازارا گۆن‌باتاندا گلیردی. قاپی‌نین یانینی بیر آز آچیق قۆیموشدوم. عنبر پیللەلردن آشاغا گلدی، گئتدی قاپینی آچدی. بیر کیشی‌نین سسی‌یدی. کیشی گلدی ایچه‌رییه. عنبر اۆن‌لا تیکرار خۆش بۆش إتدی، سۆنرا حۆوضدان دانیشدی. قاپی‌نین یانینی بیر آز دا آچدیم. کیشی حۆوضون قیراغیندا فیرلانیردی. سۆنرا گلدی عنبرین یانینا، دئدی:حۆوضون ایرادی یۆخدو. پالیت کیمی، ساچ‌لاری، قولاق‌لار و بۆینونو،توتموشدو. باشی آرخادان، چۆخ خۆش گۆرۆنۆردۆ. عنبر ده، دالبادال مۆهندیس - مۆهندیس إدیردی. سۆنرا یاخینلاشدیلار! فروردینین یئلی، آغاج‌لارین شاخه‌لرینی تره‌دیردی. دقیق نه إتدیک‌لرینی آنلامادیم. سۆنرا پیللەلردن اۆسته چیخدیلار. آیاق سس‌لرینی إشیدیردیم. نئچه دیقه دۆزدۆم. یئنی یازان راپۆرومو گۆتۆرۆب قۆیدوم پاکاتا، سو قابینی گۆتۆرۆب گلدیم إشیگه. پیللەلردن قالخدیم، گئتدیم مطباخا. سویودوجونون قاپی‌سینی آچدیم، دۆلو سویو گۆتۆردۆم، بۆش پارچی دۆلدوروب قۆیدوم سۆیودوجویا. قاپی‌سینی اۆرتدۆم. ایکی‌سی‌نین ده، أندامینی حامامین شۆشه‌سی‌نین دالیندان گۆردۆم. شۆبهه‌سیز عنبرله مۆهندیس برابریدیلر. من اۆز ایشیمی گۆرمه‌لی‌یدیم. یخچالین قاپی‌سینی ، نئچه یۆل آچیب ، اۆرتدۆم سسیمی إشیتسینلر، دئیه. آنجاق یۆخ، إشیتمیردیلر. سۆنرا شیری آچدیلار داها إشیده بیلمزدیلر. گئتدیم حاماما ساری، یاواش ووردوم شۆشه‌یه. بیر کیشی‌له قادین بو قدر قایغی‌سیز اۆلا بیلردیلرمی، همی ده حاجی فانیسین، بو قدر غئیرتلی اۆلماغی‌لا؟ سو شیری

باغلاندي. حامامدان چېخدىم إشيگه. قاپي قاباغىندا دوردوم. عنبر دئدى كيمدى؟ مۆهندىس دئدى:" كيمسه يۇخدو بابا، خيال إديبسن!" عنبر دئدى قۇى گئديم، باش ووروم." إشيگه گلنده حۇله أگىنىندەيدى. من گئديب سويودوجونون قاپىسىندا ، دورموشدوم ياواشجا، إله دئديم مۆهندىس حامامدا إشيتمەسين، دئديم: هر شئيى گۆردۈم، آنجاق، حاجي فانىسا دئمک قصديم يۇخدور." سۇنرا أليمدەکى مکتوبو قۇيدوم، سويودوجونون يانىنا:" تکجه بير شرطله."" نه شرطى؟" مکتوب‌لارىمي پُستا سالاسان!" إله بو؟" " بو" قايىتدي حاماما، من سو پارچىني گۆتورۆب گئتديم آشاغا. سۇنرا آياق سسى و قاپي سسينى إشيتديم. نئچه ديقه سۇنرا، عنبر گلدى آشاغا گئينميشدى. دئدى: بيرينه بير سۇز دئسن قېرخ نفر آدامي کۇميتەدن تۇکرم بورا، آپارىب إعدام إدرلر." دئديم: بۇيۇک حاجي فانىسىن، آمريکا دئولتى‌له پروندەسينى، آچارام گلرلر إوينيزى، حۇوضونوزو قارني يئکه حاجي فانىسىن پول‌لارىن ، صاندېقېنىزىن بۇتۇن جواهيرلرينى، گۆتورۆب آپارلار، منى قۇرخوتما مکتوبو پُست إله.!"

سۇنکو گۇن‌لر اۇزۇم پالېت ساچلي مۆهندىسين گۇرەولرينى عۇهدەلنديم. باشقا ايمتيازلار دا آلدىم. ايکى يۇل، جابلونئسکى‌له دانىشدىم. راپۇرلارىم أليىنه چاتمىشدي. قۇرخوم تۇکۇلدۇ. دستور آلدىم، چۇخ تئز شهرين، يوخاري قات‌لاري‌نېن دوروموندان، اۇزل‌ليک‌له ايندى‌کى دوروموندان راپۇر حاضىرلايام. جابلونئسکى دئدى:" سيفارت بو قۇنودا منه بير شئى دئمير. منيم باغىمسىز راپۇرلارا، نيازىم واردىر. باخ گۇر، روحيه‌لرى نئجه‌دى؟ هامىسىنى ياز. چۇخ ياز" من يازىردىم عنبر پُست إله‌يىردى.

ايندى دوروم دگيشيليب. فرزام گئديب، ألى گئديب، ماهى گئديب. بلکه ده باشقا يئرلرده آيري آدام‌لار دا ، گئديبلر. بلکه بۇيۇک بير تۇطئعه واردىر، جابلونئسکى‌نين اۇزۇ ده گئديب‌دير! من قالمىشام، حاجي فانىس گۇنبزکيمى قارني‌لا و عنبر قارا، گيرده گۇزلرى‌له. بو ايکى آيدا، سانکي ياشلانىب‌دىر. نئچه ايل قۇجالىب‌دىر. بير شئى ده بو ايکى‌سى، شادان‌لا ماهى و أليه اۇخشايىرلار. پول يېغماق، جواهيرات و تجمۇل. بونلاردان باشقا بير اۇخشارلېق يۇخودور.

ماهی دا جواهیرات عاشیقی‌یدی. تیتو، ایرانا گلنده، فرزام، ماهی، من و جابلونئسکی جلسه قوزیدوق. فرزام، بو جواهیرات قونوسوندان دانیشدیِ، ماهی‌یا دئدی:" یاخشیِ بیر ایش سنه نظره آلمیشیق. او قدر جواهیرات گؤره‌جکسن کی، داها هر تورلو، جواهیردن دویاسان." " نه‌جور؟" سن بو آغانین یؤنتیجی‌سی سن." تیتونون شکلینی قوزیدو ماهی‌نین قاباغینا. سلطنتی جواهیراتدان گؤرؤش، موزه‌لردن گؤرؤش، کاخ‌لاردان گؤرؤش، ایصفهان و شیراز دان گؤرؤش. بو گؤرؤش زامان‌لارین هامی‌سیندا ماهی، اونون یانیندایدیِ. سؤروولار "بورو"نون سؤروولاریدیِ. اونلارین بعضی‌سی، کؤمؤنیست دؤنیاسی‌نین حاقیندا، بعضی‌سی باتیِ و بعضی‌لری ده شاه وایرانا گؤره و تیتونون باخیشی، اورتا دوغو و باغیم‌سیز اؤلکه‌لره، گؤره‌یدی. فرزام، جابلونئسکییه دئدی "بورو"دان تیتونون جینسی ایستک‌لری حاقدا، دا سؤرسون. گلن جاواب، فرزامیِ قیدیقلادیِ. تیتو گرچک بیر،گؤزل پرستدی. فرزام گؤلؤمسه‌دی. "بورو" وورغولادیِ إله بیر ایش گؤرمه‌گین، طرف أطرافیندا جاسوس قویماغینیزی، آنلاسین. فرزام ألینی داز باشینا چکدی. ماهی‌لا یئنی تانیش اولموشدو. اونو سئویردی." ماهی بیردن تیتویلا، قاچمایاسان ها؟" ماهی دوردو باشینیِ قوزیدو فرزامین چیگینینه، سؤنرا، آتاسیِ‌لا شکیل چکن بیر قیز کیمی، باشینیِ قوزیدو فرزامین اؤزونه. سؤنرا مشغول اولدوق. ماهی وئرن راپؤرلاردان بللی‌یدی، تیتو ایلک آندان تخمین إدیب ماهی جاسوسدو. تیتو، ماهی‌نین اون قاتینجا، ایصفهان شیراز و ایرانین موزه‌لریندن بیلگی‌سی واریدیِ. تیتو سؤردوغوندا، هاردان گؤرؤش إده‌جه‌یک و آنلایاندا مثلن، سؤنکو گؤرؤش، عالی قاپودان‌یدیِ، اونون تاریخین، موشخصاتین، أشیاسینیِ، دنه -دنه ماهی‌یا ایضاح إدیردی. ماهی گیجلمیشدی. جابلونئسکی دئییردی:" قوجا آیی! سانکیِ پارتیزان‌لارین سنگرلرینده، اولمایی‌ب! یالنیر ایرانین موزه تاریخین و أسکی بینالارینیِ اوخویوبدور.! سؤنرا، ماهی‌دان سؤردو: تیتونون باخیشی، بؤلگه‌نین ثباتینا گؤره نه‌دی؟ ماهی دئدی: دئییر، بئله شئی‌لری سیاستچی‌لردن سؤرماق لازیم‌دیر. من ایرانا گلندن، سیاستچی اولماغیمیِ اونوتموشام. ماهی دئدی:" او، دئدی من ایرانین تمدؤنؤنون آنلامیِ بیلمک ایسته‌ییرم." شاها گؤره نه دئدی؟"" نظری یوخودو، تکجه دئدی:آنلامیرام نییه، شاه منیم کیمی بیر قادینیِ،

اوڭا يۈنتيم وئريب‌ديرِ." سۈنرا، جابلونئسكى ايصرار إتدى تيتونون عئين سۈزلرينى دئسين. ماهى فرزاما باخدې . سانكې ايذين آلېردې. فرزام دئدى:" ماهى نه دئدى؟" ماهى دئدى: سنين كيمى بير گۈزل قادېن، اوڭون دردينه داها چوخ دېگر."" سن نه دئدين؟" سۈزۈنۈ سايمادېم." سۈنرا سۈردو: سن يۈنه‌تيم اوڭلماسايدېن نه اوڭلماق ايسته‌يردين؟" دئديم: بيلميرم. دئدى:" سن آنا اوڭلمالېسان كى، گۈزل ليگين گله‌جك قادېن و كيشى‌لرده تيكرارلانسېن." فرزام دئدى:" بو كۈهنه سياستچى‌لرين، لاف‌لارېنداندې. باخېشې باغېم‌سېز اۈلكه‌لره گۈره نه‌يدى؟" دئدى:" من‌له نهرۈ دۈزلتميشيك." جابلونئسكى دئدى:" بونو هامېمېز دۈردۈنجۈ صينيفده اوڭوموشوق!!" ماهى دئدى:" من اوڭومامېشام بيلميردېم."

سۈنرالار فرزام منه دئدى:" يئنى عرصه‌يه گلن بورژووالارېن بۈيۈك عئيبى، عوموميتده ساوادسېزلېق و كۈلتۈرسۈزلۈقدۈر، پولدان سۈنرا بير شئى‌لر آنلامېرلار. ايدئولوژى و دۈشۈنجه‌لرى ده يوخدور، شاهېن مودافيعه‌لرى بوردا يالنېز بو بورژوآزې‌ديرِ، واى اوڭ گۈنه بو پول پرستليگين قارشې‌سېندا ، بير ايدئولوژى گۈورسين!"

نئجه كى ماهى فرزام‌سېز ياشايا بيلمزدى، عنبر ده حاجې فانېس‌سېز قالا بيلمزدى.باخمايارق ايندى من ذيلتلى دورومدايام، آنجاق اوڭ ايكى آيدا- مندن عنبرين بارامېز، چېخاندا حاجې فانېس منى إويندن قووانداڭ سۈنرا- بعضى گئجه‌لر، كيمسه اوڭنلارا گلمه‌ينده، منه ايذين وئريردىلر اوشاق‌لار ياتاندان سۈنرا، سۈنادان چېخېب، بير ماسادا اوڭتوراق و هر شئيدن دانېشاق. بعضن حاجې، كيچيك قوطودان بير گۈرۈنۈلمز شئى چېخاردارډې، توتوردو چراغېن آلتېنا، بيردن گۈرۈنردى و عنبرين گيرده قارا گۈزلرينده يانسېياردې و اوڭنو هيجانا گتيريردى تۈپول آل لرى‌له اوڭنو حاجې‌نېن ، آليندن قاپاردې توتاردې چېراغ ايشېغېنا. عنبرين گۈزۈنده مۈنعكيس اوڭلان بريليان، ايشېق آلتېندا، دۈنموش گۈز ياشې داملاسې كيمى، ايشېلدايارډې. حاجې آل آتاردې اوڭ بيرى جيبينه، بيرينجى قوطودان داها بۈيۈك، بير قوطو يئنه چېخاردارډې، عنبرين گۈز اۈنۈنه، توتاردې. عنبر قوطونو قاپاردې، مېغايات اوڭلاردې، بريليان آليندن دۈشمه‌سين، پارلاق بير بۈيون باغېنې جعبه‌دن چېخاردېب توتاردې، ايشېغا. سانكې ايلك، ايشېق اوڭنون ماهيتينى تعيين

إتمەلی‌دیر. سۆنرا، بۆیون باغبنې سالاردې بۆینونا گئدردی آینانبن اۆنۆنه، گیرده دۆداق‌لارېنا أل چکیب گۆلۆمسه‌یردی، قایبداردې. تشکۆر إتمزدی، چۆن حاجې تشکۆره ده لایبق دَگیلدی سانکې، سۆنرا گئدردی یانمایان صاندبغبن باشبنا، هامې‌سبنې اۆرا قۆیوب قبفبللاردې وقایبداردې. سۆنکو ایکی -اۆچ گۆنده پهلوی، گإندی و یا کریم خانداکی جواهیر ساتان‌لارا، باش ووراردې. اۆنلارېن کاتۆلوگ‌لارېنا باخبب، بیر طرحی سئوردی، اۆزۆگۆنۆ گۆرسه‌تیب و ایستردی بریلیانې، کاتالۆقدا گۆرن بیر طرح کیمی اۆزۆگۆن اۆستونده، اۆرتوترتسۆن. ایکی گۆندن سۆنرا گئدردی، اۆزۆگۆ آلبب قایبداندان سۆنرا، بونلارېن هامې‌سبنې کامیل، بیز ایکیمیزه تعریف‌لردی.
عنبر بریلیان عاشیقی، گوگوش و ایلاهه‌نین تصنیف‌لرینه عاشبق ایدی. همچنین أری‌نین هئیکلی‌نین ترسینده اۆلان، کیشی‌لره. دۆکتۆر، مۆهندیس‌لره غریبه ماراغې، وارېیدې. دیش دۆکتۆرونا دا عاشبق ایدی، اوشاق‌لاری‌نېن هر اۆچۆنۆ ده دۆنیایا گتیرن کیشی‌له، عاشبقانه روابیطی واردې، و یئنی إولری‌نین، مئعمارلېغبنې إدن مۆهندیسه ده، عاشبق ایدی.
طالئع بئله‌یدی کی، اینقیلابدان سۆنراکې تهلۆکه‌لی دورومدا، حاجې فانبسا بیر شئی اۆلماسبن. هئیکلینه یاراشمبردې سیاستدن باش تاپسبن. گرچکدن ده سیاست بیلمیردی. یئییب یاتماق و پولدان سۆنرا، بیر شئی آنلامبردې. أطرافبنداکې آدام‌لار قاچبردبلار، بعضی‌لرینی، اینقیلابین ایلدبرېمې ووروب، کۆل إدیردی. اۆنون إوی‌نین أطرافبندا، بعضی إولر بۆشالبردې. بو إولرین آدام‌لارې یا زیندانا گئدیردیلر یاخۆد إعدام اۆلوردولار. حاجې‌نېن تۆکۆ ده ترېنمیردی. یئنی یاز، گۆل‌لرین تۆخوم‌لارې‌نېن یئرینه، اۆلۆم تۆزونو حاجې فانبسبن إوی‌نین أطرافبنداکې، باغ‌لارا سپیردی. بیر آزې سالیم قالبردبلار، بوندا شۆبهه یۆخودور. بعضی‌سی ده، قاچبردبلار. عایله‌دن بیری إعدام اۆلاندا، إوین ساکین‌لرینی قۆرخو بۆرۆگۆردۆ، یئنه باشقالارې یا قاچبردبلار یا دا گیزله‌نیردیلر. گیزلننلر، قاچان‌لار، سوئیس‌ده، فرانسادا، إنگلستان، آلمان و سایر اوروپا اۆلکه‌لرینده، گۆزله‌ییردی بلکه، من و منیم کیمی‌لر، حوکومتی دگیشیک و اۆنلاردان دعوت إدک قایبتسبنلار، معشوقه‌لرینه، قادېن‌لارېنا ، اوشاق‌لارېنا ، ویلالارېنا ، حۆوض‌لارېنا

و باغلارېنا صاحاب چېخسېنلار. نئجه ده، بو آدام‌لارېن گؤزلنتی‌لری، اومؤدئلاري، ایندی‌کی قارېم قاتېشېق شرایېطده بؤشونا و ماحال گؤرؤنؤردؤ!
إعتیراف إتمه‌لییم حاج فانېس، هردن بیر،عنبرله بیرگه و یا اؤنسوز، منی ده ماشېنېنا میندیریب، شهرین یوخاري‌لارېندا، اؤزل‌لیک‌له تجریش ده دؤلاندېراردي. آنجاق بو کؤچه‌لرین گؤزل اؤرنه‌گی، إله حاجي فانېس اؤلان کؤچه‌یدی. کؤچه‌ده‌کی، ویلایی إولرین قاپي‌لاري، چؤخ واخت آچېق ایدی. بو قاپي‌لارېن هنده‌وریندە، خیدمتچی‌لرین اوشاق‌لاري و یاخؤد، بو إولر اؤنلارا، هدیه اؤلان‌لارېن اوشاق‌لاري، اؤینایېردېلار. هردن قاپي‌نېن یانېندان، أیری اؤزلؤ و تېراخېملي قادېن و یا کیشی‌نین گؤزلری گؤرؤنردی. بئله گؤزلر و صورات‌لار، ٥٨- اینجی ایلین، تئز گلن یازي‌لا اویغون اؤلموردو. هم اؤ کؤچه‌ده، هم ده آیري کؤچه‌لرده، حاجي فانېس إو صاحاب‌لاري حاقدا منه لازېم اؤلان توضیحاتی وئرنده، "پرینسوتون یونیورئسیته‌سینده" بیر زامان‌لار "بورو"نون ایشاره‌سی له، اؤخودوغوم درس‌لری خاطېرلاېپردېم. بو درس‌لردن بیری، سانکي دقیقن بو کؤچه‌ده یاشاېیب سؤنرا، اؤلن و یا شخصی و تاریخی سبب‌لره گؤره، خاریجده‌کی إولرینه، کؤچن آدام‌لارلا، ایلگیلی‌یدی. مستوفی تاریخی، خاطرات و خطرها، ایگیرمی ایل‌لیک تاریخ، چؤخلو سفرنامه و اؤنلارجا کیتاب، بیر آمریکالي اوستادي، بو سؤنوچا چاتدېرمېشدي کی، ایرانېن گئچمیش یؤز ایل تاریخی، اؤتوزبیر، مؤعتبر عایله‌نین حیات تاریخ‌یدي کی، چؤخلو اؤنملی ایش‌لری و دئولتی مقام‌لاري، اؤز آرالارېن دا بؤلمؤشدؤلر. اؤست اؤسته، بو عایله‌لر بیر- بیری‌له إولنمیشدیلر و تؤخوم‌لاري وزیر وکیل و گئچمیش قېرخ أللی ایلین رییس و گئنل مؤدؤرلری اؤلموشدولار. بونلارېن هامي‌سي ، یاخؤد عایله‌لری‌نین هامي‌سي ، قاچمامېشدېلار. چؤخ‌لاري ریسک إدیب و قالمېشدېلار. قؤناق‌لېق وئرنده، بئله خانېم‌لار، أسکی بزکده‌یدیلر. چؤخلو قادېن و کیشی‌لر، أسکی‌سی کیمی گئیینیردیلر. حاجي فانېس بعضن، منی بو آدام‌لارېن شوکوهلو قؤناق‌لېق‌لارېنا آپارارديِ. بو قؤناق‌لېق‌لاردان، قؤرخوم یؤخودو. کیمسه منی تانېمېردي. حاجي دا قؤرخموردو. قؤناق‌لار هله ده، همان خاریجی مشروب‌لاري، باش‌لارېنا چکیردیلر. أطراف‌لارېن دا کی مؤصیبیت‌لره رغمن، هردن

یوموشاقجا، بیر بیری‌له رقص إدیردیلر. بو آدام‌لارین حیات‌لاری، باخمایاراق کی یاواشلامیشدی، آنجاق دایانمامیشدی. قادین‌لارین دئکؤلته پالتارلاری، شاه زامانی کیمی، سینه‌لرینددن إشیگه قوپوردو. گئنلده، کیشی‌لر و قادین‌لارین بئیین‌لری بیر- بیری‌له، غریبه دَگیلدی. آنجاق باخمایاراق قادین‌لارین گؤزلرینده، شهرین قوزئیلی قادین‌لارپندا اولان نورمال هیجان‌لاریلا دولویدو، و باخمایاراق بعضن بو هیجان گؤزلر و دوداق‌لارین ، چیگین‌لری‌له قارپشپردی و اونلارین ایچ سوسوزلوق‌لاری‌نین سپررین، آشکار إدیردی، آنجاق گؤزلری‌نین دیبینده، اؤزلرینده، باخیش‌لارپندا، گئچمیشه حسرت حیس‌لری دالغالانپردی. صؤبح چاغی و یا گئچن گئجه، اینقیلاب دادگاهی‌نین حؤکمؤیله، تیمسار، وزیر و یا سرمایادار إعلام اولوردو کی، بیر واخت‌لار بو قادین‌لارلا اوینامیشدیلار و یا بو تؤپلومدان، قیز آپارمیش‌دیلار و یاخود اونلارین آراسیندا إعدام اولانین ، باجیدان قارداشدان وارپیدی. قوناق‌لار بیر نوع مالیخولیایی حیس‌له، بیر-بیرینه باخپردیرلار. أگَر قوناق‌لیغا بیر قادین گلیردی کی، هامی بیلیردی او إعدام اولان‌لا ایلیشگی‌سی وارپیدی، او زامان پیچ- پیچ‌لار باشلانپردی، هامی اونا محبت إدیردیلر، او دا کی بو قدر، محبت گؤزله‌میردی گؤز یاش‌لاری آخپردی و اونلارین درداش‌لیغیندان، تشکؤر إدیردی. أری و یا بؤیؤک اوغلو، نوه‌لری ده یانیندا اولسایدی بئله. کیشی‌لرین، گؤزلنیلمز سلقه‌لری وارپیدی. مهریبان خانیم‌لاری‌نین ، معشوقه‌سی‌نین اؤلؤم حادیثه‌سینده، آشکارا موشاریکت حیس‌لری اولوردو. سانکی اونلارین وجودلاری‌نین بیر بؤلؤمؤ، إعدام اولموشدو، خانیم‌لاری‌نین قوزل‌لارپندان یاپیشیب محبتلی سؤزلر دئییب و چالیشپردیلار خانیمین مؤصؤبتینی بیر آز یؤنگؤللتسینلر.

بو زامان‌لار، من اؤز تیمسار شادانیمیزی خاطیرلاییردیم. سؤمؤکلؤ اؤزؤ، هیتلری بوغو غئیظلی گؤزلری و اینظیباطلی حرکت‌لری، اؤنؤمده جانلانپردی. سانکی هله ده اؤلمه‌یيبدیر. سانکی من‌له سرتیب شفایی، زیندانی اولدوغوموز اوتاق‌لارین بیرینده، زیندانی ایدی. سانکی اونون کسیلمیش باشینی، نئچه ایل اؤنجه، هوتئلده و قانونی طیب مرکزی‌نین سؤیودوجوسوندا، اؤز گؤزؤم‌له گؤرمه‌میشدیم، و یاخود گؤرسه‌یدیم، هله ده کیمسه، اونون جنازه‌سینی قویلاماغا تحویل

آلمامېشدي. حاجي فانېس دئييردي: شهرين قوزئيلي‌لرى‌نين اينقيلابدان اوّلان وحشت‌لرى، آتا -آناسېزلېق قوزخوسودور. نئچه گۆن قانونى طيبه باش ووروملار، جنازه‌نين تله اوّلدوغوندان، قوزخورلار، يا دا اۆزلرينه گتيرميرلركى، قارداش، آتا، يا أرلرى اوردادېر. كيمسه ده جنازه‌دن سۆز دئيه‌نده يا إعدام اوّلولانېن شكلينى گۆرسه‌دنده، ظاهيرده گۆرمزدن گليرلر. تكجه، دۆنيانېن ايستى سۆيۆغونو دادان، بعضى عايله‌لرين آتالاري، بو قونولارېن يۆل رويه‌سينى بيليرلر. نهايت إعدام اوّلانېن ياخېن عۆضوۆنه خبر وئريرلر، و اوّنلار كى، آلتېنجي حيس‌لر يله، ماجراني بيليرديلر و اوّنو گۆرمزدن گليرديلر، بيردن اوّيانېردېلار، ماهيت‌لرينى دگيشيرديلر، سانكي، هر شئيدن بۆشالماق ايسته‌ييرلر، هر شئيى آرخادا بوراخېردېلار عطيرلرينى، اوّزۆك‌لرى، بۆيون باغ‌لارېني، سېرغالارېني، پاريس، لندن، نيۆيورك مزون‌لاري‌نېن پالتارلارېني و جۆر به جۆر بزك‌لرينى- باش‌لارېنا چادېرا اوّرتۆردۆلر، قالېن جوراب گئييرديلر، قارا پالتار گئييب أن توتقون چارقادلارېني اوّرتۆرلر، عجله‌يله إعدام اوّلان باجي يا قارداش‌لاري‌نېن، أن كيچيك ماشېنېنا مينيب، شهرين اوّرتالارېنا ، قانونو طيب مقصدى‌له گئدرديلر. باخمياراق، إله گۆرسه‌ديرلر شكيل‌لرى گۆرمه‌ييبلر، ياالان دئييرلر، ساعات‌لارجا خلوتده شكيله تاماشا إديبلر. شكيل‌لرده، جنازه‌لرين سينه‌لرى قابارېقدي، إله بير جنازه دريندن نفس چكيب، إله اوّردا نفسينى أبده‌جن، حيفظ إديب‌دير. آنلارېن دا، سينه يا جسدين بۆيرۆنده، بير قانلي بارماق ايزى گۆرۆنۆر كى، ساوادسېز آدام‌لارېن بارماق ايذينه اوّخشايېر. قوجا قادېن‌لار، بۆيۆدۆجۆ گۆزلۆك‌لرله، بو بارماق ايزلرينه باخېردېلار.جنازه‌لرين آشاغاسېندا، اوّلۆنۆن أسكى پالتارېندان بير تيكه، آتېبلار. جنازه‌لر، تجريشين قصاب تۆكان‌لارېندان آسلانان، دري‌سى سۆيولموش، قۆيون‌لار كيمى، يۆغون، آرېق و اوّرتا بۆيدايدېلار و بعضن ده، گۆلله، پيس يئرينه دگميش‌دير و شوكوهلو اوّزلرينى عوموميتده، ريختدن ساليب‌دېر. سانكي اوّز، بو شكلده اوّلماسېندان، عصبيدى. پيس يئر، عوموما گۆزدۆر. گۆلله، گۆزه دگسه، وحشتلى اوّلار. اوّ بيرى گۆزۆن يانېندا، بير دنه دليك، آچېق آغېز كيمى آچېلار. إله بيل، تيمسار و يا وزيرين، ايلك گۆندن، ايكى دنه عئيبه‌جر، گۆزۆ وارېمېش. بيرى ايلكين غولا

عایید، بیری ایندیکی إعدام اوْلانا. قانونو طییده، کیشیلر باخمایاراق قادینلارا تسلی وئریردیلر، بیری گیرمک همان، - گومان إدیرلر دئولت آدامی و اینقیلابیدی- ظاهیر سازلیقدان أل گؤتوْرردوْلر و اؤنجه کی داورانیشلاریندن ضیدینه اوْلاراق، بئله گؤرسهدیردیلر شاهین زامانیندا کی، وزیر یا تیمساریدن إعدامیندان، أصلن و أبدن، مؤتأسیف دَگیللر، بعضن بئله دئییردیلر: ایگیرمی دفعه دئمیشدیک، بو ایشلریندن أل چک، یاخشی اوْلدو، اینقیلاب تیمساریدن حاققینی، اووجونا قویدو. جنازهنی اوْردان آلیب، آمبولانسا قویوردولار و اؤنجهدن تعیین اوْلونموش بیر یئرده، قویلوردولار. او زامان، بیر آز خیالاری راحات اوْلودور.مچیدده، اوْلوْیه مراسیم توتماق اوْلماز. تئلفونلار ایشه دوْشوْردوْ. تیمسار، وزیر و یا وکیلین إوینه. قاب قاشیق، فرشلر، أشیا هامیسی موصادیره اوْلوب. بانکی حئسابلار باغلانیب ، پس نه إتسینلر؟ خانیم، ایکی قیزیلا، إعدام اوْلانین قارداشی إویندە قالیر. ألبته جواهیرلری نقد إدیب، أرزه چئویریب چیخاردیبلار. خانیم حلبی آبادا یاشایا بیلمز، اوشاقلار دا هر مدرسهیه گئده بیلمزلر، کالیفرنیا یونیوئرسیتهسینده" برکلی" و " جورج تائون" دا دا مدرسهلر باهالاشیبدیر. بو سؤزلرین هامیسینی، حاجی فانیس منی آپاردیغی قوناقلیق اوْلانلار، منله دوستلاریلا نیگاران لیقلا، دانیشیردیلار. حاجی فانیس پوللاریندن، سهاملاریندن، قبالهلرین و جواهیراتین حئسابی ألیندهیدی. بو مملکتدن، نه پوللار چیخاردیبلار! بو جوْملهنی گئجه گؤندوْز تیکرار إدیردی.

تئلفونلار چوخ سیرلیدیلار. دئییلیردی تئلفونلار کؤنتوْرولدادی. آللاها شوْکوْر! یوْخسا آللاه إلهمهسین نئجه ده، تیمساری سئویردیلر! صاباحدی! بیر خوصوصی مراسیمدی. چوخ موختصر. مراسیم دئمک اوْلماز. آنا خانیمین، خبری یوْخدو. بو باغدان، حیطدن ده گئدیب، آنا خانیما بیر شئی دئمهدیک. آیری بیر یئره یوْللادیق. بعضن یوخودا گؤرْوْر. بلی إله ناهاردان سونرا، دوْرددهدی. بیر آجی قهوه. والسلام. بعلی تهلوْکهلیدی. خانیم و آغای موْهندیسه ده بویرون. قیسمت اوْلسا، گلن هفته گئدیرم. آنا خانیمین ألیندن اؤپوْرم. بیز دوزچوْرک یئمیشیک. یوْخ! زحمت وئرمهیین! بیلیرم اوْلاردا یاسلیدیلار! کؤلگهنیز أسکیک اوْلماسین! بو تئلفونلار سحردن آخشاما تیکرار اوْلوردو.من بو اوْلایی،

گئچن أللی ایل حوکومتی، شیمرانلي اوتوز بیر عایلەنین وارلیغیندا گؤرون، آمریکالي اوستادا، باش‌ساغلیغي وئرم. آغای کرمیت روزولت، آلن دالن بگ، جان فاستر دالس بگ، آیزنهاور بگ، باشینیز ساغ اولسون. باش ساغلیغي وئریرم، حاجي فانیسین سوناسی‌نین، دوغو باتي‌سیندا کي أطرافیندا، اوتوزبیر اؤلؤ عایله، گئجه گؤندؤز إعدام اولورلار. سونرا ایلک شیمراناتدا، أللی چلیکلی قوجالار تاپیلیر. بیر آز آرالي، ایکی اؤچ چادیرالي قادین، گلیردی. بو چادیرالار، باشقا چادیرلارا اوخشامیر. چادیرانین آلتیندا‌کي پالتارلار، چادیرایا، بیر دیک دؤز بوجاق، حالتی وئریردی. سانکي تیمسارین خانیمي‌سي‌نین بدنینی، آغاجدان یونتالیب و باشینا تاج قویموشدون. قارا گؤزلؤک وقوجالار دا بؤیؤتؤجؤ گؤزلؤک، ووروبلار. تجریشین بازاریندان گئچمیرلر. بؤتؤن مئیوه‌ساتان‌لار، گؤگ ساتان‌لار، باقال‌لار، قصاب‌لار و عطارلار اونلاري تانییرلار. نئچه آی اؤنجه، قوجا کیشی‌لر، چلیگی بیر أللده، گؤتورمؤشدؤلر و او بیری قولونو قوزئیده اولان مؤلک‌لری‌نین، سوروملوسونون اوغلو، إحترام‌لا یاپیشیب، حرکت إدیردیلر. زامانا دگیشیب‌دیر. خالاجانین ، گؤزؤنؤن میرواري‌سي‌نین یئتیشمه‌سینی، گؤزلؤیؤرلر، عملیات إده‌جکلر.، قندی واردي .آمان قندین أیندن. تیمسارین خانیمي‌نین باشي، بیر گئجه ده آغاریب‌دیر. قلبینیزی قورویون. رشید خانین ، آیاق‌لاري‌نین اوج‌لاري یانیر. آبجو چوخ ایچدی. ایندی یوخدو. آبجو هاردایدي؟ حاجي فانیسدان سورون. ایندی داها فرراشین، موباشیرین اوغلو، آغانین قولوندان یاپیشمیر. آغانین قولو، گله‌جه‌گین "مفسد فی الارضین "قولودور. ایندی داها، قوللوقچونون یانیندا، قوجا، خانیمي‌سي‌لا دانیشمیر. یقین یاتاقدا خانیمینا دئییر: گئت قارداشیندان، منیم او پولومو، آل آپار صرافا حواله إله، هامبورگ شماره‌سینه. بانک‌لا یوخ ها. دئییرلر، أرز چیخاردیب.غئیرقانونی ایش گؤرمه‌مه‌لییک. صاباح- بیری گؤن، بؤتؤن قانونی ایش‌لر غئیرقانونی اولاجاق دیر . پس غئیرقانونی ایش گؤرمه‌لییک، چؤن سونرا غئیرقانونی اولمایاجاقلار. حاجي فانیس أدا چیخارتماغا چالیشیر، باشارمیر. منه دئییر: سن بیل اونون حالتی‌نین نوعونو، اؤزؤن تخمین إت. ایندی،، خانیم‌لار اؤنده آرخالارینداقوجا کیشی‌لر گلیرلر. هردن ده یاري یؤلدا، باشقا أللی چلیکلی و دیک دؤرد

بوجاقلي، چادېرالي خانېملارا راس گليرلر. ياري يۏلدا بير بيرينه چاتېب و مئساژ وئرن قارېشقالار کيمی، بير بيری‌لرينه، بير شئی‌لر دئييرلر کی، تکجه اۏزلری آنلاېېرلار، سۏنرا قۏجالار چليگی، سۏل أل‌لرينه آلېرلار قادېن‌لاردا چانتالارېنې سۏل أل‌لرينه آلېرلار، بيربيری‌له أل وئريرلر و سينه‌لری‌نين درينيندن چېخان نفس‌لرله، بير بيرلرينی آللاها تاپشېرېب يۏللانېرلار. قۏجالار، إوه گيرنده قېشقېرېقدان زاددان،خبر زاد يۏخدور. عزادارلېق‌می؟ سسينی ده چېخارمايېن! گئچميشده اۏلسايدې، باغېراردېلار:" فيروز خانېن ، پهلوان بۏی بوخونو هانې؟"" فهيم الدوله‌نين ، اوجا بۏيو هانې بس؟" آنجاق ايندی بيليرلر، فيروز خانېن يا فهيم‌الدوله‌نين قامتی، تانېنمايان بير قبير ده ياتېب‌دېر. و قرار دا دَگيل، کيمسه بو آدرئس‌لری بو تئزليکده آشکار إتسين. ايندی ايذين وئريبلر، مولرين چاداق‌لارې آيرېلسېن، و قلمه‌لرين باشېندا، قارقالار يووا قۏيوبلار و گۏن باتاندا قارېلداېېرلار. نۏکرلرينده أصلن حۏصله‌لری اۏلمور، اۏنلارې قۏوسونلار. حۏوض چاتلاېېب‌دېر و آسلاق سۏيۏد، اۏرتادان کچل اۏلوبدور. همشه قئيچی‌لنن سرولر کی، يآز دا سو سپنده، گلين کيمی اۏلوردولار، توز تۏرپاغېن ايچينده ايتيب باتېبلار. کيمسه بئله، حاضېر دَگيل کردی‌لرين اۏستۏنه پئهين و يا کود تۏکسۏنلر، ياغېشېن آلتېندا اۏرَک بولاندېرېجې قۏخولارې، گۏن باتاندا آدامېن حالېن قارېشدېرسېن وعئين حالدا گله‌جکده، طراوت اومودويلا دۏزۏملۏ اۏلسون. چۏن آغانېن ، دده باباسې‌نېن ايرثيدی و قباله‌سی، شخص ناصرالدين‌شاهېن و جناب فرمانفرمانېن أليندن آلينمېشدې، قباله‌نين مۏهرۏ و ايمضاسې " چکيلميش گۏزل"کاف" و آشکار گيزلين سېنمېش"ی"لريله، اۏ بيری حرفلريله بيرگه، خاتم قابا توتولوب دووارردا تيمسار و عايله‌سی‌نين شکيل‌لری‌نين کنارېندا، أعليحضرتين شکيلی‌نين آلتېندا، ساللانمېشدې. تيمسارېن گئديشی‌له نه آسلاق ايدی نه دۏشمۏشدۏ و نه ده بير يئرده گۏرۏنۏردۏ. تيمسارېن گۏزۏندن، آلنې‌نېن اۏرتاسېندان، أنگينده، سينه و بۏيرلريندن دگن گۏلله، ناصرالدين‌شاهېن، ظل‌السولطانېن و فرمانفرمانېن ايمضاسې‌نېن اۏستۏنه ده، دگميشدی. قرارېيدې قۏجالار دا، گئديب تئز اۏلسۏنلر، ياخۏد قالېب گۏزلرينندن گۏلله‌لنيب و شکيل‌لری کيهانېن اۏرتاسېندا يئکه چاپ اۏلسون. بو

شكيللر، بو شكيللر! نه قدير بو آدامپن شكيلى وارپيدي. عايله شكيللرى جېرپلېب آتېلمالي ايدى! قالسالار هامي گودازا گئدرلر.
ماهىنين آلبۇملاريڭپن هامىسي و اوينين قباله‌سى محو اولمالي ايدى، بو دستورويدو و بونلار وورغونلانمېشدي. راپۇرومدا يازمېشدېم ألىنين اوينين بلگه‌لرى اينقيلاب دادگاهيڭپن ألينده‌يدى و بعضى شكيل لره گۇره، مندن تفتيش إتميشديلر.آنجاق ألى إله دۆزنلى آدام دَگيلدى.
ماهى اؤنمليدى. بيرينجى كز، حاجي فانېسېن اويندن، جابلونئسكى‌له تماس توتاندا اؤزۆ دستور وئردى:
" ماهىنين آلبۇملاريڭپن هامىسېني يۇخ إت! بۆتۆن بلگه‌لرى ده يۇخ إت. آنجاق دستگاهي قوى قالسېن."
جابلونئسكىنين شكيلين ده، منه گۇرۆستميشديلر.راپۇرومدا بو قونويا دا ايشاره إتميشديم. جابلونئسكىنين نه پيلاني وارپيدي؟ آلبۇملاري يۇخ إتمک منيم ده نفعيمه‌يدى. من هامي‌لا شكيل چكديرميشديم، يقين ماهى دا ساخلامېشدي او شكيللرى .
كاراژېن قاپي‌سېندان، ساختمانا گيرمک اولمازدى. يقين قۇروقچو اولان، قاپېچي‌لار منى تانېيېردېلار. دئميرم كى،اونلاري دا دگيشميش اولاردېلار. آنجاق ريسک إتمه‌مه‌لى‌يديم دفعه‌لرله، قاپېچي‌لار منى جابلونئسكى، ماهى، سفير و باشقا قوناق‌لارلا گۇرمۆشدۆلر. بعضن، دوشنبه گئجه‌سىنين يئمه‌گينى دېشاريدان گتيرردېلر، او زامان قاپېچي‌لار، يئمک گتيرنلره ياردېم إدردېلر. جابلونئسكى دئييردى:" قاپېچي هر ايشه لازېمدي. روشوت وئرسن، هر ايش گۇررلر." قاپي قاباغيندا ماشېندان إنردى بير دسته، شاخ كاغاذ پول كيفيندن چېخاردارديي و اؤزل بير ويقارلا، هر بيرى‌نين آلينه، بير يۆز تۆمن‌ليک قۇيارديي. قاپېچي‌لار ايكى ديللى، قالاردېلار، سۆنرا پولو آلېب جابلونئسكييه دئييردېلر:" تنكيو." اونلار دا ماهى كيمى اينگيسجه ده" تى اچى" دۆز تلفوظ إده بيلميردېلر. جابلونئسكى، قاپيني آچېب مينردى، گئديب ماشېني پارک إدرديک. جابلونئسكى دئييردى:" بو پول‌لار بيزيم گلن گۆن‌لريميزه پس‌أندازديي، رئژيم دگيشيل‌سه بو قاپېچي‌لارا إحتياجېمېز اولاجاق دېر كى، يئنى حكومتين گۇزۆندن اوزاقدا، بلگه‌لريميزى ماهى‌نين آپارتمانېندان نجات وئرک." آنجاق من قۇرخوردوم يقين قاپېچي‌لارا تاپشېرېبلار من ساختمانا گيرجک،

کۆمیتەیە تێلفۆن إتسینلر. بۆتۆن او پولارې و" تنک یو"لارې اونوتدوم. قۆرخوم بویودو، اینقیلاب گۆنلرینده اۆز وئرن اولای‌لاردان سۆنرا آپارتمانی موصادیره إتمیش اولارلار. چارەسیزیدیم. ریسک إدیب و شکیل‌لرله بلگەلری ، یۆخ إتمەلی‌یدیم.
سحر تئزدن گیزلندیگیم محلدن یۆللاندیم. گئیدیگیم پالتارلار، حوکومتین آیدین‌لارې‌نین یۆرۆش پالتارینا، اوخشایبردیلار. اوزون و یۆغون بیر بوغ قۆیموشدوم، اوج‌لارې اۆسته بورولموشدو. بوغون یاپیشدیرپب، قۆپاتماسې چۆخ سادەیدی. حاشیەسی قالین اولان، بۆیۆتۆجۆ بیر گۆزلۆک، گۆزۆمدەیدی: اوجا آددیم‌لارلا، هیزلا، ساختمانین یانیندا‌کې اوجا تپەدن قالخدیم. بیر هن- بیر یۆخ، پنجره اۆنۆنده اولان،بیرینجی قاتین بالکون‌لارې‌نین آلتیندان گئچیب، چۆندۆم ساغا. اۆردا دا بیر کیچیک تپه وارپیدې. هیزلې و قانې سۆیوق، اۆردان دا چیخدیم، قیسا دووارین اۆستۆندن آتیلدیم. اینقیلابدان اۆنجەدن آپارتمانین آچارې من ده یدی. آچارلارې سالدیم، ساختمانین آرخا قاپې‌سې آچیلمادې. آچارلارې دگیشمیشدیلر. بو قدر آچارلارې، دگیشمک یقین بیر ایکی هفته سۆرۆبدۆر. بو یئکه بینانین یۆزلرجه، آچارې وارپیدې. مؤعجۆزه سیمینی چیخارتدیم. جابلونئسکی گۆرمۆشدۆ بیر گۆن بیر ساده سیملە، شورویه جاسوس اولان، بیر شۆبەلی‌نین آپارتمانین قاپې‌سینې آچمیشدیم. اوندان سۆنرا، او سیمین آدینې مؤعجۆزه قۆیموشدو. آنجاق بو کز، نئچه دیقه سۆردۆ. بیری‌نین گۆرمەسیندن قۆرخوردوم. ترله میشدیم. بوغون آلتې بورولموشدو، قاشینبردې. قاشینسایدیم أگیلردی، اوندا گۆرسەیدیلر، گیرفتار اولاردیم. جابلونئسکی دئییردی:" بورویا اۆنەریم بو اولاجاقدې، بیزیم قبریمیزین ایچینه بو سیملردن بیرینی قۆیسونلار، اوندا جنتین قاپې‌سینې راحات آچماق اولار." نهایت قاپینې آچدیم، اۆزۆمۆ آپارتمانین قاپې‌سینا یئتیردیم. دا آچاردان ایستفاده إتمەدیم همان سیمله آچدیم. دالان قارانلیق ایدی. إلکتیریک کیلیدینی تاپدیم ووردوم، یانمادې. قارانلیقدا گئتدیم آسانسورون باشینا. آسانسور دا ایشلەمەدی. ماهی، إلکتیریکین کسیلمەسیندن ناله إدیردی. إلکتیریک اولمایاندا بو قدر پیللەنی، چیخمالې اولوردو. دئییردی:" دۆشۆن آدامین قوناغې اولا ! کۆپک اوغلولار بو بۆیۆکلۆقدا بینایا بیردنه إلکتیریک مؤتورو آلمایبلار!" جابلونئسکی دئییردی:" جانیم بو نۆرمالدې. آدامین

هر شئيى باتي كيمى اوڵماز كى. باغلىلىق ياني بو. باغېمسېزلىق ياني ايلک، قويونو قازارلار سۇنرا مينارې اوغورلارلار. باغلىلىق ياني ايلک مينارې اوغورلارلار سۇنرا قويونو قازارلار." ايرانلي مثلى فرزام جابلونئسكىيه ايضاح إتميشدى. جابلونئسكى ده واخت بئواخت اوندان ايستفاده إديردى. گئچنلرده بير يۇل اوزنو شاها دئمەگه چالېشمېشدې و مينارلا قويونو دگيشيک سالمېشدې، شاه دا قاها -قاه گۇلمۇشدۇ. يۇز دنه پيللەنى چېخمالې ايديم. تهلۇكەلىيدى. هله يوخاريدا، دا نه اوڵدوغو بللى دَگيلدى. قايېدېب باشقا بيرگۇن آپارتمانا گلەرم دئديم، آنجاق نه معلوم، هر دفعه اوڵدوغو كيمى يئنه شانسېم گتيرسين! باشلادېم چېخماغا. قاپېنېن اۇنۇنه چاتماق، اوزن ديقەدن چوخ سوردو. دۇشۇندۇم بيرى واردې، يا يوخ دئيه زيلى باسام. آنجاق إلكتيريک يوخدور. ياواش قاپيا ووردوم. قولاغېمې دايادېم قاپيا. آپارتماندان بير سس گلميردى. آپارتمانېن آچارېنې سالدېم. قاپېنېن آچېلماغېنا اومودوم يوخودور. آما آچېلدې. ماهى، اۆچ دنه آپارتماني آلېب، قاتمېشدې بير بيرينه. اۆ بيرى قاپېلارا باش ووردوم. هر ايكىسينده ده، اينقيلاب دادگاهېنېن مۇهر موملامېشدې. يقين آپارتمانېن ايكى قاپېسېنېن اوڵدوغونو دۇشۇنمۇشدۇلر. گئنديم ايچەرى. گئنيش آپارتمان إله، اسكىسى كيمين قالمېشدې. گئنيش هال، ياتاق اوتاقلارې، سالۇن، فرشلر لوستئرلر، ماسالار، صندلر، تابلۇلار هئيكلر، بۇيۇک بير ياتاق تختى كى، اۆچ دۇرد آدام اۆستۇنده ياتېب ، دېغېرلانا بيلرديلر. سالۇن و يئمک اوتاغېنېن پنجرەلرى ألبرزا آچېلېردې. ياتاق اوتاغېنېن اۆ طرفينده، اۇزل بير سالۇنويدو، موخددەلر، أصيل و گۇزل كيرمان قالېسې كى، اوتاغېن دكۇراسيۇنويلا اويغونودور. مطباخېن آرخاسېندا، خوصوصى جلسەلرين اوتاغې ايدى، اوزنآلتې نفرليک بير بۇيۇک ماساسې وارپيدې. فرزام بو اوتاغېن آدېنې كابينه قۇيموشدو: كابينەنين آرخاسې، قۇناقلارېن ياتاق اوتاغې ايدى. ايكى دنه، بير نفرليک تخت، دۇرد صندل اوزتادا. هردن من ياخۇد جابلونئسكى يا ايكيميز اوزدا ياتاردېق. سالۇن آيناكارلېق ايدى. دستگاەلار بو كيچيک كاخدا يئرلشديريلميشدى. جابلونئسكى، خېردا آينالاردا يئكه اۆزۇ تيكەلنيب گۇزۇندۇگۇنه گۇره، سالۇندان نيفرت إديردى. فرزامېن دا سالۇندان زهلەسى گئديردى، چۇن حيس إديردى اۆز إۇىنين آيناكارلېغېندان، تقليد اوڵونوبدور. من ده

اوردان نیفرت إدیردیم، هم ده فرزامپن سالۆنوندان، چۆن حیس إدیردیم هر ایکیسی ده چیلوکابابې سالۆنلارپنا اوخشایپر و أصلن هئچ جۆره هۆنری ذوق بونلاردا ایشلنمەمیش‌دیر. دستگاەلار گیزلەنن، باتې دووارپندا اوڵان، ایران نقش‌لریندن چوخ خوشوم گلیردی. ایستیل مۆبل‌لارې، إله یاخشې دَگیلدی. آنجاق ایتالیان مۆبل‌لارې چوخ شیک یدیلر. سالۆنون گۆنئی دووارپنا، بیردنه بۆیۆک آینا دا قۆیموشدولار، اۆنون بیر طرفینه،" سدار" ین پیکاسۆنو بیر بۆیۆک چارپایانپن اۆستۆنده قۆیموشدولار، او بیری طرفده، ماهی‌نین اۆزۆندن بیر شکیل ایدی. جابلونئسکی دئییردی" بو کیچیک آینالاردا، اۆزۆمۆ تیکه -تیکه گۆرمکدن نیفرت إدیرم! نەاۆلسون؟" مطباخپن آرخا قاپی‌سې، بیر کیچیک تیراسا آچیلپردې، بو تیراسپن یانپندان، بیر بوروق و دیکئی پیللە، ساختمانپن آشاغاسپناجان، داوام إدیردی. ماهی بو پیللەلردن آشاغا گئتمکدن، وحشت إدیردی:" ساختمان اۆد توتسا من، ساختمانپن پیللەلریندن قاچارام." بیر گۆن جابلونئسکی ماهی‌لا مین دۆلاردان شرط کسدی، پیللەلردن آشاغا گئدیب، قایپتدې. سۆنرا مین دۆلارلیق چکی ماهی‌دان آلدې، اۆستەلیک دۆداق‌لارې‌نپن یانپندان بیر بالاجا اۆپۆش. بلکه ده أل وورولمامپش بو بۆیۆک آپارتمان، منیم کیمی بیرینی توتماغا پۆسگۆیدۆ. گئتدیم دالې اوتاغا، همان خوصوصی اوتاغا. وافورلارې، منقللری ، تیریاک لولەلرینی، پیغپشدپرپب گتیردیم پنجره قپراغپنا. پردەنی دالې چکدیم، پنجرەنی آچدپم. بو پنجرەده، ألبرزلا قانشارپیدې. هر شئیی چکیب گتیردیم بالکۆنا، اوردان، یارپم ساعات اۆستۆندن گئچدیگیم تپەنین اۆستۆنه، تۆکدۆم. " بورو"نون رییسی‌نین معشوقو، اینقیلابپن گۆندەلیک‌لری‌نین اۆیونجاغې، اۆلمامالې ایدی. گئتدیم سالۆنا، دستگاەلارپن باشپنا. إلکتیریکی ووردوم. إلکتیریک وارپیدې. شانسپم وارپیدې. ایک اۆچ دیقەدن چوخ چکمەدی، دووار گلدی آشاغا. صندلده اوتورماق همان دستگاه ایشه دۆشدۆ . دستگاهپن یانپب سۆنن چپراق‌لارې، حوضدا اوڵان، قپزپل آلا بالپق‌لارپن گۆرۆنن - گۆرۆنمز، ألوان فلس‌لرینه اوخشایپردې. شومارەمی دستگاها وئردیم. جاواب اۆلۆملۆیدۆ. آپارتمانا اوغورلو گیریشیمی یازدپم. دئدیم گۆن باتاناجان آپارتماندا اۆلاجاغام، ناهاردان سۆنرا ساعات بئشده یانې سککیز ساعات سۆنرا، هر نه مئساژ و دستورونوز واردې

حاضېرلايېم، جاواب مۆثبتېدي، دوردوم. صندل يئرينه قايېتدي. دستگاه يوخارېيا گئدن دووارېن دالېندا گيزلنميشدى. ياتاق اوتاغېن بۆيۆک حامامېنا گئتديم. بۆيۆک يانمېيان صاندېق، اوردا گيزلەنن اوتاق. نه ياخشي صاندېغېن رمزيني بيليردېم. بورو دئميشدى. بو بۆيۆکلۆقدا صاندېغي نەجۆر بينانېن بو قاتېنا گتېرميشديلر؟ " چيس منهتن" بانکي نېن صاندېق‌لاري يئکەلېقدادي. ميليۆن‌لار دۆلار پولو بو صاندېقدا گيزلتمک اۆلار. ماهي بيلرمى، ايندى هوشو اۆنون حياتېن گيزلى ايچ سېرلارېني اۆغورلاماقدادېر؟ فرزام ايندييەجن بو صاندېغېن ايچين گۆرمۆشدۆمۆ؟ بلکه ده يۆخ! صاندېقدا شکيل آلبۆم‌لارېندان باشقا بير شئى يۆخودور. پولدان، قېزېلدان، سهامدان، چکدن، سۆفتەدن زاددان، خبر يۆخودور. مۆرتب شکيل‌لردن علاوه، صاندېغېن بير کۆشەسينده، بير آز شکيل بير- بير اۆسته قالانمېشدي. بورونون دستورو، دقيق و و مۆحکم ايدى: بورو ايستەييردى ماهى‌نى، اۆزل حياتېندان محروم إتسين. ماهى آنلاسايدي أگر، ياخۆد اۆنون اۆزۆنه، بئله بير دستور وئريلسەيدى نه إدردى؟ آلبۆم‌لاري، ييغېب گتيريب قۆيدوم، تختين اۆستۆنه. داغېنېق شکيل‌لرى ده همچنين. اۆتاغېن پردەلرين چکديم کنارا، گۆنشين يوخارېيا قالخان، ايشېغېندا ياواش ياواش، فيريشته، ايلاهيه، تجريش دربندەجن، اۆياندان فرمانييه، قيطريه، سلطنت آباد، دماوندين دانيشگاهي و دماوندين قوللەسى اۆزۆردۆلر و ألبرزين قوللەسى‌نين ، ياري گئنش ايشېغېندا پارلاييردي.
ماهى، آلبۆم‌لاري شکيل‌لرين تاريخ‌لرى‌له تنظيم‌لَميشدى. ألى کيمى، تۆر تۆکۆنتۆ دَگيلدى. نئجه ده، ديققتلى‌يدى. اوشاق‌لېق شکيل‌لرى ، جاوان‌لېق و اۆرتا ياشلېق شکيل‌لرينه هئچ اۆخشامېردېلار. آچېق ساچ‌لاري بير آز دا ساري، ناشي‌لېق‌لا، گۆن قۆيان آياق‌لاري، ديزلرينەجن گلن، سالاق ألرى. بيرينجى شکيل، باشي اۆسته اۆلان ماهوتى بير توپا، کۆفته ألرينى قالدېران بير اوشاق ايدى. شکيلين آرخاسېندا يازېلمېشدي:" بير ياشېندا، باکى ١٩٢٩." پس ماهى باکېدا دۆغولموشدومو؟
موختليف شکيل‌لر بو آلبۆمدا وارېيدي. بيردنه کيشى، يانقېلي بير کئپى بۆرک باشېندا و دريا قېراغېندا ، آچېق گۆزلرله بير آز دا حيرصلى دورموشدو، بير ياشلي قادېن، گيرده ياستي اۆزۆنده يئکه أتلى بورنويلا وارېيدي. بو شکيل‌لرين چۆخوندا بو قادېنېن چيگين‌لرى إله اۆسته

قالخمیشدی، سانکی قوزخموشدوکی، شکیل چکن، بو شکیلی چکنده باشینا بیر ضربه وورسون. یئنی توتولان آدام کیمی، أللری اؤندن بیر بیرینه حلقه‌لنمیشدی. سؤنرا اؤچؤندن بیر شکیل، وارپیدی. ساحیلده چکیلمیشدی. بیر بؤللو، ماسا صندل، فرش کیلیم جئجیم‌له، آرخاسیندا یازیلمیشدی:" آراز جولفا ۱۹۳۲." اؤچ دؤرد یاشیندا ماهی سونکو شکیله هئچ اوخشامیردی. تکجه گؤزلری ماراق‌لا کامئرایا باخیردی. ماهی گؤزلری‌نین گؤزل‌لیگیندن بو یاشدا دا، خبری وارپیدی‌می؟
او آراز شکیلیندن سونرا، ایل‌لر بؤیو ماهی‌دان خبر یؤخودور. شکیل‌لرین چؤخو، آتاسیندان‌یدی. ایندی او، باکی کئپی‌سینی قیراغا قؤیموشدو و بیر کؤهنه شاپو بؤرک، باشینا قؤیموشدو. ایندی او، شکیل‌لرده یاواش یاواش کؤکه‌لیردی. ایکی اؤچ شکیلده، گؤلؤمسه بیردی بئله. سؤنرا ماهی‌نین آناسی ایدی ماهی‌لا، یاخلاشیق اؤن یاشیندا گؤرؤنؤردؤ. بیر گؤللؤ چادیرا باشیندا، ایکی‌سی ده باشقا گؤللؤ- گؤللؤ چادیرالی قادین‌لارین یانیندا دورموشدولار. ایندی داها شکیل‌لرین تاریخی مؤشخص‌یدی، ایران تاریخی. ایگیرمی و ایگیرمی‌بیرینده گؤنش تقویمینده. ماهی‌نین آناسی شاپو بؤرکؤ قیراغا قؤیموشدو و بیر نئچه کئپی بؤرکلؤ آدام‌لا، شکیل چکمیشدی. شکیلده نئچه نفر روس عسگری، ایکینجی دؤنیا موحاریبه‌سی پالتاریندا، ماهی‌نی محبت‌له قوجاقلامیشدیلار. ماهی‌نین گؤزل‌لیگی یاواش - یاواش بیلینیردی. سؤنرا ماهی‌لا آتا آناسین دا بیر شکیل ایدی، اونلار ایندی مهاجیرلره اوخشایبردیلار. ماهی‌نین ساچ‌لاری‌نین آراسیندان فرق آچیلمیشدی و آچیق ساچ‌لاری، چیگین‌لری تؤکؤلمؤشدؤ، گؤللؤ- گؤللؤ دونداء، أگئینده. سؤنرا روس بیر جاوان ضابیطله، ماهی‌یدی. ضابیط بؤرکؤنؤ أللینه آلمیشدی و کوم ساچ‌لاری بؤیاسیز و آچیق قاش گؤزؤ ماهی‌نین گؤزلر یله اویغونودور. ماهی ایلک روس‌لارین جاسوسویدومو؟ بیر شکیل وار بیدی، ماهی اؤرتادا، آتاسی ساغدا، آناسی سؤلدا، آتاسی‌نین بؤرکؤ یؤخودور، ساچ‌لاری دیقت‌له دارانمیشدی، بیر ظریف فرق باشی‌نین سؤل طرفیندن آچیلمیشدی. بوغو یؤخودو، ایکی قاطار فیشنگ چیگین‌لریندن آسیلمیشدی و قارنیندا، بیر بیرین باغلامیشدیلار. شکیلین آرخاسیندا یازیلمیشدی: آتامین سون شکیلی. آتام آذرین ۲۵-ده ایتدی." پس آتاسی فیرقه‌نین آدام‌لاری تک، قاچمیشدی. بلکه ده ایندی آتاسی

قاچاق توده‌اى و فيرقه‌چى‌لر كيمى، ايرانا قاپيتمپش‌دېر و ماهى‌لا آناسېنې آرايېردې! "بورو" و فرزامېن بو سابيقه‌لردن خبرى وارېيدې‌مې؟
سۇنكو آلبۇمدا، ماهى‌نين، تۆركمنلى يۆزباشې‌لا تۇى شكيل‌لرى‌يدى. ماهى خومار گۆزلريله يۆزباشېيا باخېردې. بير بالاجا دسته گۆل قوجاغېندايدې و دار، آغ گلين دۇنوندا، سينه‌لرى ديک گۆرۆنۆردۆ، سانكې اۆزۆ اۇنلارې اۇنه وئرميشدى. سرگردون اۆزۆ، ديبدن تيراش اۇلموشدو. اۇردو بۇركۆ، باشېندا دَگيلدى. سئيرک ساچ‌لارې و إنلى كۆركـلرله. باخېشې، يۇرقون بير عاشېق باخېشې ايدى. شۆبهه‌سيز بو آدام، همان مشهور مين‌باشې جزايرى‌دى. تفتيش زامانې، بير درى بير سۆمۆگۆدۆ. تۇى شكيل‌لرينده، ماهى آتا- آناسې‌لا چكن شكيلدن، داها دا جاوان گۆرۆنۆردۆ. يقين تۇيوندا آتاسې هله ده ايراندايدې. سۇنرا، ماهى دان موختليف شكيل‌لر، جزايرى‌نين كنارېندايدې، شكيل‌لرين تاريخى خۇش‌خطيله تاريخى يازېلمېشدې. يقين دستخط جزايرى‌نين‌كيدى. ماهى دان دريا قېراغېندا مايۇيلا بير شكيل، ماهى باشېنې قۇيموشدو مين‌باشې‌نېن ديزينه و سئودالې گۆزلرله، گۆگه باخېردې. آذربايجانېن رۇمانتيک قادېن‌لارېنا ، عئشق عاشېق‌ليک‌لرى باشلانان حالتده. آنجاق بو شكيلده و بو زامان‌لاردا چكيلن شكيل‌لرده، سۇندا چكيلن هيز گۆزلردن خبر يۇخودور. بو آلبۇمون اۇرتاسېندا، آلبۇم بيردن بيره دگيشير. ألى‌له شادان، مين‌باشې جزايرى‌له ماهى‌نين يانېندا، ماهى دگيشيردى. ماهى‌نين گۆزلرى چكيلميشدى و ياخلاشېق هيز ايدى. پالتارلار، دار .،قېسايدې. چيگين‌لر بعضن لۆت. سۇنرا ماهى‌لا ألى، بيرگه. ألى اوجا بۇى و ايرى گۆزلر و تيترک دۇداق‌لارلا، ماهى گۆزل ليگينى آشكارا، گۆزه چكميشدى و ألى‌دن اۇلدوقجا گۆزل ايدى. سۇنرا، شكيل بير كيشيدن ايدى، خوش‌تراش، اۆزۆ آغ قارا ساچ‌لارلا ماهى‌لا قۇل قۇلا دورموشدو، خط ماهى‌نين خطيدى و يازمېشدې:" بو كيشيدن حاميله اۇلدوم كورتاژ إتديم." بو كيشيدن آيرې بير شكيل وارېيدې آرخاسېندا يازمېشدې:" ديوس ضراب." بير آز فيكيرلشندن سۇنرا آنلادېم همان ديوتدى. دئيه‌سن جزايرى‌دن دا خبر يۇخودور.
ضراب ياواش ياواش تاپېلدې. كۆركلى، اۇردو پالتارېندا و ميصرين فيرعون‌لارېنا اۇخشار باش‌لا، چيركين گۇبود، اۇبهۇتئلى و أتلى. سۇنرا اوروپادا آمريكادا، موختليف كاخ‌لاردا شكوهلو قۇناق‌لېق‌لارېيدې. بو

شکیل‌لرده ایکی شئی چوخ گؤزه دیگیردی. بیری ایریلی خیردالی، ألوان میدال‌لار، نیشان‌لار، ضرابین إنلی سینه‌سینده، او بیری اونون گؤزلر یدی کی یاواش یاواش قانلی اولوردو، چیرکین حالت‌لرله شکلین هر گوشه‌سیندن شکیل چکه‌نه إله زیللەنیردی، سانکی اونون باغرینی چاتلاتماق ایسته‌ییردی. ماهی بو شکیل‌لرده غریبه گؤلؤش‌لری وارییدی آنجاق گؤزلری کدرلی‌یدی. باشقا آلبوم‌لاردا ، ضراب توپوللانیردی ماهی بؤی آتیب گنجلَشیردی. قارین و سینه‌سینده اولان آرتیق أت‌لر، محو اولوب و أندامی اویغونلانمیشدی. سونرا بیردن بیره، دنیزه باخان بیر بالکؤندا ماهی‌نین أن گؤزل شکیل‌لری‌نین بیری، گؤزه دیگیردی. شکیل ألوان و بؤیوگؤیدو. آرخاسیندا فرزامین تانیش خطی گؤرؤنوردو:" خانیم ضراب، گیزلیجه سیزدن بو شکیلی چکمه‌گیمه حئیفسیلَنردیم. سیزین گؤزل‌لیگینیز، تقدیره لاییق‌دیر. فرزام." دا ضرابدان خبر یوخودور.
فرزام هر یئرده وارییدی. آرواد اوشاغی‌نین و دوست‌لاری‌نین شکیلی ده، وارییدی. فرزام آجودان پالتارینداء فیراماسونی و اوستاد أعظم پالتارینداء شاهین یانیندا، دوغو، باتی اؤلکه‌لری‌نین لیدئرلری‌نین کنارینداء نفت صنعتی و گمی دؤزلتمه صنعتی‌نین صاحاب‌لاری‌نین کنارینداء "بورو"نون گیزلی رییس‌لری‌نین یانیندا، " فلوریدا" دان گؤنئی آفریقایاجان، ژاپونا و جبل‌الطارقاجان. بلکه ده بو شکیل‌لره گؤره یدی کی، ایسته‌ییردی ماهی‌نین بؤتون شکیل‌لری یوخ اولسون. ماهی بریج اوینویاندا، سوئز کانالیندان گئچه‌رک، گمی‌نین اوستونده، ماهی تیتونون یانیندا. "سدارین" "ساداتین" یانیندا. ماهی‌لا فرزام ایسراییل لیدئرلری‌له دانیشان حالدا، و ماهی کیسینجرین خانیمی‌سی‌نین یانیندا. ماهی‌لا فرزام" سن موریتس" ده، نیویورکون" بلازای" هوتئلینده، تهرانین "رؤیال" هوتئلینده، ماهی فرحله،" "إلیزابت تایلورلا" یا شیراز دا، نئچه قارا دریلی اویونچویلا. ماهی لندن‌ده سوسن‌له، ماهی من‌له لندن ده، تهراندا مراکئش‌ده و ماهی" سن آنتونیو" دا " جورج بیرچ کآزینر" بؤستونون مشهور سرمایه‌داری تئگزاس‌دا. ماهی أردشیر زاهدی له،چوخ صمیمی. ماهی أشرف‌له و عجیب غریب، چینی و یا ژاپونو اؤزلرله. ماهی‌لا فرزام، ملک حسن و ملک حسین‌له. بایرام سلامیندا، باشقا قادین‌لارلا فرحین یانیندا.

بيلميرديم نئچه ساعاتيدي او شكيللره باخېردېم كى، آجالدېم. شكيللرى تؤكدۆم تختين اۆستۆنه، قالخدېم سؤيودوجونون باشېنا گئتديم. يقين گئچميش‌لردن بير شئى قالمېشدي. هر نه قالسايدي دا، ايكى اۆچ آى قاباغېن‌كي‌يدى. بير تاوا گؤتۆردۆم. سؤيودوجودان دؤرد دنه يومورتا، بير قالېب كره. گآزي ياندېريب، كره‌نى آتدېم تاوايا. سؤنرا يومورتالاري سېندېرېب تؤكدۆم تاوايا. سؤنرا، سؤيودوجودان نئچه تيكه دؤنموش چؤرک گؤتۆرۆب توتدوم، گازېن اۆستۆنده، قېزدېردېم گآزي سؤندۆردۆم. باردان بير شۆشه" بوردو" گؤتۆردۆم، إله آياق اۆسته يومورتالاري كۆكه و شراب‌لا يئديم. يئنه گئتديم شكيللرين باشېنا. ماهيا عزيز اولان نئچه شكيلى آيېردېم. بو شكيللر يا اؤنون تک شكيللرى‌يدى و ياخۆد، فرزام‌لا جۆت شكيللرى‌يدى. دسته‌گى گؤتۆردۆم لندنين، كؤدونو توتدوم. يالاندان بير نۆمره توتدوم. بير قادېن يدي. اينگيليسجه، لهجه‌يله. دسته‌گى قۆيدوم. يئنه لندنين كؤدونو توتدوم و ماهى‌نين اؤز نۆمره‌سينى. دسته‌گى گؤتۆرن، ماهى دَگيلدى. آنجاق اينگيليسلى ده دَگيلدى. ماهى فيليپينلى كۆلفتينى لندنه آپارمېشدېمي؟ اينگليسجه ماهى‌نى ايسته‌ديم. اؤز لهجه‌سى‌له دئدى: دسته‌گى ساخلايېن سؤنرا ماهى دئدى:" ألو؟"

" باخ منم هوشى. سنين إوينده‌يم. بورونون أمرى بودو: سنين حياتېوېن شكيل و بلگه‌لرينى يوخ إدم. اؤزل بير شئى ايسته‌ييرسن‌مى؟"

" هوشى، سن نه جۆرأت‌له اوزا گئديبسن؟ حالېن نئجه‌دى؟"

" باخ منيم چوخ واختېم يوخدور. دستورو ايجرا إتمه‌ليېم. بير شئى ساخلاماق ايسته‌ييرسن دئنه؟. من بير آز، تک شكيللرى نه‌دن قېراغا قۆيموشام، بير آز دا فرزام‌لا بيرگه اولان شكيللرى نه‌دن. باشقا بير شئى ايسته‌ميرسن‌مى؟"

بير آن دۆشۆندۆ. سؤنرا بيردن آغلاياراق قېشقېردي:" هامېسېني يوخ إت! هامېسېن! آنلادېن‌مي؟"

" ماهى نه‌يندى؟ نييه آغلاييرسان؟ سن بيليرسندا سنين إوينده‌كى بو شكيللرله، بئش‌يۆز نفردن چوخ گودازا گئدرلر."

" هامېسېني آرادان آپار! ياندېر!"

هله ده آغلاييردي.

" ماهى اؤزۆوۆ أله آل! فرزام يوخدومو؟"

" یاندیر! هامی‌سینی یاندیر!"
" چوخ یاخشی یاندیرام. ساکیت اول باخ گؤرؤم ماجرا نه‌دی؟ فرزام یوخدومو؟"
" یوخ، یوخدو."
آغلاییردی.
" بو شکیل‌لردن بیر شئی ایسته‌میرسن‌می؟"
" یوخ ایسته‌میرم. ایسته‌میرم. هامی‌سینی یاندیر. ایندی کی بورو ایسته‌میر، منیم گئچمیشیم اولسون، هامی‌سینی یاندیر!"
" بیلمیرم. بلکه ده خبری واردی. سن "بیلین" أمرینه ایطاعت إت!"
دا دانیشا بیلمه‌دی، دسته‌گی قوزیدو.
تیکرار گئتدیم شکیل‌لرین باشینا. نه ایسه، منیم ماهی‌نین شکیل‌لرینی یاندیرماغا دلیلیم یوخودور یاخود فرزام‌لا اولان شکیل‌لرینی. هامی بیلیردی، ماهی‌لا فرزام گئچن نئچه ایلده بیرگه‌یدیلر، هله ده برابردیلر. بونلاری دؤشؤنؤردؤم بیردن تئلفون زنگ إتدی. وحشت إتدیم. ایلک، ماهی‌نین تئلفون إتمه‌سینی دؤشؤندؤم. بلکه ایسته‌ییردی شکیل‌لرین بعضی‌سینی ساخلاییم. آنجاق او اولماسایدی‌سا، گودازا گئدردیم. بینانین اؤزؤندن و یا آشاغا اوفیسدن، اولسایدی‌سا و یاخود تئلفون کؤنتورؤلدا اولسایدی، کؤمیته‌دن و یا باشقا یئردن، خاریج‌لا تماس توتان کیمدی دئیه، بورا تئلفون إتسه‌یدیلر، حیاتیم تهلؤکه‌یه دؤشردی، دسته‌گی گؤتورمه‌دیم. تئلفون کسیلدی. نئچه دیقه سونرا یئنه زنگ ووردو. کیم ایدی؟ یئنه گؤتورمه‌دیم. آنجاق قرار وئردیم، تئلفون کسیلمک همان دسته‌گی گؤتورؤب ماهینی توتام. بیرینجی زنگ‌له ماهی دسته‌گی گؤتوردؤ.
" منیم إویمده‌سن‌سه، نییه دسته‌گی گؤتورمؤرسن؟"
" قورخدوم باشقاسیدی، تله‌دی."
" باخ، من سندن تکجه بیر شئی ایسته‌ییرم."
" نه؟"
" اؤزؤمؤن بؤتؤن اوشاق‌لیق شکیل‌لریم آتا –آنام‌لا، هم ده مین‌باشی جزایری‌له اولان شکیل‌لریم و مین‌باشی جزایری‌نین اؤز شکیل‌لری ."
" نمه‌نه؟ نییه؟"

" دۆشۆنۆرم ، منيم اۆزۆمه خاطير سئون و گرچكدن سئون، عۆمرۆنۆن سۆنوناجان سئون آدام، تكجه مينباشي جزايرىدى. گئچميشيمدن فقط اۆنو خاطېرلاماق ايستەييرم."
" سن ايلگينجسن ماهى؟"
" من‌له اۆلننده يۆزباشيدى. قيافەسى يقين يادېندادي. ريجا إديرم اۆرتاق شكيل‌لريميزيم هامي‌سېني، همى ده منيم اوشاق‌لېق شكيل‌لريم و مينباشي‌نېن تک شكيل‌لرينى، منه ساخلا و كسين منه پُست إت."
" باشقا تک شكيل‌لرين نئجه؟ فرزام‌لا اۆلان شكيل‌لرين نەجۆر؟"
"من يالنېز اۆ شكيل‌لرى ايستەييرم. قالانېن ياندېر. اۆزۆندن موغايات اۆل!"
و دستەگى قۆيدو. من ده قۆيوب گئتديم شكيل‌لرين باشېنا. آخي نەدن بير تيرياكى، إعدام اۆلان، مينباشي‌نېن شكيل‌لرينى ساخلاماق ايستەييردى؟ بو قادېن نئجه ده سېرلى قادېن‌يدي. عۆمرۆنده اۆ قدر گۆزل، ايلگينج و دئولتلى كيشى‌لر اۆلا اۆلا، گئچميشيندن تكجه، بير قارالمېش تيرياكى، مينباشي‌لا اۆلان شكيل‌لرينى ايستەييردى. نەدن؟
سۆرغو سوالا واختېم يۆخودور.اوشاق‌لېق شكيل‌لرى ، آتا -آناسي و ماهى‌لا جزايرى‌نى و جزايرى‌نېن اۆز شكيل‌لرينى، آيېرېب تۆكدۆم بير نايلۆنا. سۆنرا قالان‌لارېني بۆيۆک بير قئيچى‌له، دۆغرادېم. بير ساعاتدان چۆخ چكدى. سۆنرا هامي‌سېني آپاردېم ياتاق اۆتاغي‌نېن بۆيۆک حامامېنا. هامي‌سېني تۆكدۆم وانا. گئديب مطباخدان نفت پۆتدوغونو گتيريب نفتى تۆكدۆم شكيل‌لرين اۆستۆنه، كيربيت چكديم، حامامدان چېخدېم. گئتديم دستگاها ساري، دووار آشاغا گئتدى. صندلده اۆتوردوم، مأموريتيم، اوغورلو بيتمەسينى راپۆر وئردېم. دستور گلدى: چۆخ تئز محلى ترک إت. دوردوم، صندل قاپېتدي دووارا، دووار گئتدى اۆستە. گئتديم ياتاق اۆ داسي‌نېن بۆيۆک حامامېنا. هر يئرى تۆستۆ توتموشدو. عكس‌لر داها يۆخودور. حامامدان چېخدېم، ماهى ايستەين شكيل‌لرى گۆتۆردۆم آپارتماندان چېخدېم إشيگە. پيللەلردن إنمەديم آسانسۆرلا گئتديم آشاغايا. آنجاق پيللەلرين آلتېندان، آرخاسېنا دۆندۆم و گيرديگيم قاپېدان چېخدېم. تپەنين اۆستۆندن، چۆخ ساكيت اۆز آشاغا گئديب تاكسيا مينيب سېغېناناجاغېما قاپېتدېم.

اۆچ گۆن سۆنرا، قزئتەلر یازدی، فرزامین معشوقەسی‌نین، جلاللی آپارتمانی اینقیلابی‌لارین آلینه دۆشۆبدۆر و چوخ اؤنملی سندلر اوردان آله گلیب‌دیر. دووارداکی دستگاه‌لارا ایشاره اولمامیشدی. یقین ماهی‌نین اۆچ نفرلیک یاتاغیندا، بوش آلبۆم‌لاری و تۆستۆلو حامامی، گؤرمۆشدۆرلر. أمین‌یدیم ماهی‌نین آپارتمانیندان هئچ بیر بلگه اینقیلابچی‌لارین آلینه دۆشمه‌ییب‌دیر. سۆنکو راپۆرومدا "بورو"دان ایسته‌دیم، مأمورلاری أمین إتسین کی، ماهی‌نین إوی‌نین سندلری اینقیلابچی‌لارین آلینه دۆشمه‌ییب‌دیر. ماهی‌نین شکیل‌لرینی دؤرد بؤلدۆم، هر بؤلۆمۆنۆ بیر پاکاتا قویدوم، عنبرین بۆینونا قویاندان سۆنرا کی من‌له أمکداش‌لیق إتسین، هر دؤرد پاکاتی دا، لندن‌ده ماهی‌نین آدرئسینه گؤندردیم. هئچ واخت دا آنلامادیم شکیل‌لر، چاتدی‌می یۆخسا یۆخ.

ایندی حاجی فانپسی اویاتمیشدیلار، هامی گئتمیشدی اۆسته. یقین حاجی فانپسین بئینینده بؤیۆک بیر فیرتینا قۆپوبدور. منیم شرریمدن بیر آز اؤنجه خیلاص اؤلمامالی ایدی‌می؟ آنجاق آلی، فرزام و ماهی‌نین اؤلۆمۆندن سۆنرا، حاجی فانپس کیمی‌لر، أن کیچیک موداخیله إده بیلمزدیلر، منیم دۆشمنیم حاجی فانپس اؤلا بیلمزدی. باخمایاراق حاجی فانپس شخصن، خانیمی‌سی‌لا ایلیشگیمه گؤره، قانیما سوسوزویدو، ایکی أصلی دۆشمنیم وارییدی، بیری بیرینده‌ن داها عیناجیل. جابلونئسکی بیر یاندا و اینقیلابی‌لار اؤ بیری یاندا. بیرینجی طرف، سس‌سیز سمیرسیز، ترتمیز، بیر اؤلۆم ایسته‌ییردی. ایکینجی طرف، دام اۆستۆ یا دووار اۆستۆنده بیر اؤلۆ، جیددی و سراسری تبلیغات‌لا و بؤللو شکیل‌لر. بیرینجی چوخ زیرنگ و چیم آتدان سو یئریدن و کؤپک اؤغلو ایدی. بیرینجی آدام اؤلدۆرۆب اؤ بیری‌نین باشینا، سالا بیلردی و هئچ بیر یئرده، سپرلی اؤتاق‌لاردا، ویا بیر دؤسیانین صفحه‌لرینده، یازیلسین بئله. ایذین وئرمزدی کیمسه‌نین عاغلینا گلسین کی هوشنگ شجاعی مراغی، بورونون اؤز دستورویلا، محو اولدو. چۆن ایندی بورودا ایشله‌ین مأمورلاری، تخمینن گله‌جکده مأموریت‌لری بیتندن سۆنرا، محو اولان‌لاری ، دۆشۆنمه‌لیدیلر. طبیعی اولاراق، من ایلک گۆن‌لر بونو کامیل بیلمیردیم. بو بیلگینی سۆنرالار،أله إتدیم. "بورو"نون سپرلارینی بیلن، تهلۆکه لی اولوردو، اۆزللیکله تردیدی

اۆلوب و بو سېرلاري باشقاسي‌نېن ايختيارېندا قۆيسايدي. جابلونئسكى بيليردى، من دۆنياني قارېشدېرا بيله‌رم. ميه، فرزام و جابلونئسكى‌نين دستورويلا دَگيلدى كى من شاداني آرادان گۆتۆرمه‌گه مأموريت تاپدېم؟ باخمايارق شادان، بورو مأمورو دَگيلدى، آنجاق آذربايجاندا گۆرن ايش‌لريله" بورو "مأمورلارېندان چوخ، بيزيم هدفيميزه ياخېن‌يدي. آنجاق سۆن ايكى اۆچ ايلده ايلگينج و توتارسېز داورانېشلارېلا، اۆز آبېرې‌سېني آپاردي و خيدمت‌لرينى يودو آپاردي. حتتا آمريكالي‌لار دا، اۆنون سۆن بارالارېني، آمريكانېن آدېنا بيتمه‌سينى، ايسته‌ميرديلر. خسته أمكلى، جنايتكار، نيفرتلى بير آدامي، هئچ بير جاسوس تشكيلاتي ايسته‌مزدى. شادان يۆخ اۆلمالي ايدى.
فرزام‌لا جابلونئسكى بيليرديلر، منيم شاداندان نيفرتيم واردي. اۆنلار ، ياخلاشېق اۆن‌بئش ايلده، بيلتمور، فوتوز و اۆنلارېن جانيشين‌لرى، شادان‌لا ايلگيلى راپۆرلارېن ، هامي‌سېني موطاليعه إتميشديلر. سۆنرا قوناق‌لاري‌نېن اۆزۆنه سيلاح چكمك راپۆرو چاتمېشدي و گوماشته‌لرى‌نين ، مرموز اۆلمه‌لرى‌نين راپۆرو. همى ده سروان كيرازلي‌نېن قتلينه گۆره، جزايرى و اۆن‌اۆچ نفرين تفتيش و إعدام‌لاري، شادانېن پليد و جنايتكار روحو كيمى گۆرسه‌تيليردى. شادان عوموميتده، بير آدام ايدى كى، آذربايجاني شاه و آمريكانېن دۆشمن‌لرى‌نين أليندن، قورتارمېشدي، ايندى بو آدام گوماشته اۆلدۆرۆردۆ. بلكه من ده، ضعيف اۆلسايدېم و اوجقار بير كنده ياشاسايدېم، شادان، شيكارى توفنگ يا نفت پوتدوغويلا، منيم ده يانېما گلردى.
جابلونئسكى دئييردى:" سن همشه شاداندان نيفرت إديردين، چوخ ياخشي ايندى "بورو" دا اۆنو ايسته‌ميرسن. چوخ آزاراق اۆلار، شخصى و ايدارى نيفرت، أل أله وئرسين. شررېندن قورتار! اۆلۆمۆنۆ شاهېن موخاليف‌لرى‌نين باشېنا سالارېق."
منيم خوصوصى نيفرتيم شادان‌لا تانېش اۆلدوغوم اۆ شوم گۆنه قايېدېر. اۆن‌دۆرد –اۆن‌بئش ياشېندا و ماهاباد شهرېنده.٢۶، ٢٧، ٢٨- اينجى ايل لرده آذربايجان و كۆردۆستانېن بۆتۆن جاوان‌لاري شۆبهه‌ليديلر. من سياسى دَگيلديم، بير أربابېن اۆغلو، دئولت‌له موخاليفته، نه سياستى اۆلا بيلردى؟ پس نۆرمالدا كيمسه منى آرامازدي.

آنجاق او اؤزل گؤنده، بیر اوردو جیپی، یئددی سککیز دفعه مئیدانی فیرلاندی، سؤنرا منیم اوزایکی آددیمیمدا، بیر ضابیط إندی گلدی، منه ساری. ناهاردان سؤنرا دؤرد میزانی ایدی. او زامان منله آنام و ایکی باجیم، ماهاباددا یاشایاردیق. یاخینلاشان ضابیط اوزؤ آریق و قارا یاستی دؤرد بوجاق کیمی بوغلارپلا، گؤزلرینی گؤزلریمه تیکدی. أللیندهکی شاللاغی، اوزیان بویانا آتدی. جیبیندن بیر کاغاذ قلم چیخارتدی، منیم آد و سؤی آدیمی یازدی، سؤنرا جیپین آرخا صندلینده، قوز إدیب، اوتوران عسگره ایشاره إتدی. عسگر فوزن جیپدن آتیلدی، خبردار دوردو. مینباشی دستورونو تورکجه صادیر إتدی:" بو اوغلانی توت سال جیپه!" دئدیم: جناب مینباشی دگیشیک توتوبسوز. من بیر ایش گؤرمهمیشم. قاضی محمد زامانی، بیز قاچیب گئتمیشدیک تهرانا، ایران اوردوسو کؤردؤستانا گلندن سؤنرا، بورا قاییتدیق. منیم سیاستله ایشم یوخدو والله بالله." مینباشی سایمادی. عسگره دئدی:" یوللان!" من إعتیراض إتدیم:" جناب مینباشی، دگیشیک توتوبسونوز، سیز منی تانیمیرسیز! من شجاعی مراغینین اوغلویام. هامی آتامی تانییر.آخی سیزین منی جیپه آتماغینیزین نهدنی یوخدو کی؟" مینباشی شاللاغینی هاوایا قالدیردی، گؤزلرینده شوم بیز غئیض وارییدی، منی هدف توتمادان شاللاغی مؤحکم ووردو یئره، منه یاخینلاشیب، شاللاغی سؤل أللینه آلدی، ساغ أللینی قالدیریب ووردو قولاغیمین دیبیندن. باشلادیم آغلاماغا. مینباشی سؤرؤجؤسؤنه ده ایشاره إتدی، او دا إندی گلدی منه ساری، سؤرؤجؤنؤن یاردیمیلا أل آیاغیمدان یاپیشیب سالدیلار جیپه. آرخا صندلده اوتوردوم. عسگر ده یانیمدا اوتوردو، سؤنرا مینباشی میندی، جیپ حرکت إتدی. سؤرؤجؤ دئدی:" جناب مینباشی هارا گئدک؟" " تبریز" من قیشقیردیم:" تبریز نییه؟" مین باشی باغیردی، خفهلن موتجاسیر! موتجاسیر وحشتلی بیر عونوانیدی کی، حوکومتین موخالیفلرینه وئریردیلر. توکلریم بیز بیز اوزلدو. مئیدانی فیرلانیب ، أصلی خیابانا دؤندوک، نئچه دیقه سؤنرا ماهاباددان چیخیب تبریزه ساری یوللاندیق. یوز اوزونو من دالبادال دئییردیم:" من سوچسوزام! منیم أصلن سیاستله ایشیم اوزلماز!"مینباشی قیشقیریردی" خفهلن! قضیه ایکینجی روکندا بللی اوزار! دئدیم: پس ایذین وئرین إویمیزه خبر وئریم اونلار نیگاران اوزار!" " خفهلن!" سؤنرا جیپی ساخلاماغا أمر

إتدى. دۆشۆندۆم، جادەنين اوزتاسېندا منى إنديريرلر. سئويندىم. آنجاق سهو إتميشديم. عسگره دستور وئردى إنسين. اؤزۆ گلدى يانېمدا اوتوردو، سۆنرا عسگر قاباق صندلده اوتوردو. مينباشي دستور وئردى، جيپ حركت إتسين. آنجاق ياواش. سۆنرا دئدى:" ياخشي اوغلان اولسان، قۆشاچايا يئتيشمەميش، آزاد إدەرم."
دئديم اينانېن من ياخشي اوغلانام. بير ايش گؤرمەميشم. من أصلن سياسى دَگيلم.دئدى:" بركاللاه ياخشي اوغلان، منيم پيس نيتيم يۆخدور. تكجه سۆز وئر ياخشي اوغلان اول!" سۆز وئريرم! سۆز وئريرم!" " سۆز وئر، هر نه دئسەم إدەسن!" سۆز وئريرم. من قوللوقدا حاضېرام." دئدى:" ايندى عاغېللي اولدون، عاغلېن گلدى يئرينه." سۆرۆجۆيه دئدى چۆن او قاطېر يۆلونا، آغاجلارېن آراسېندا ساخلا!" آغلاماغېم توتدو، دئديم جناب مينباشي نه ايش گؤرمک ايستەيير سينيز؟" " عاغېللي اوغلان، سن سۆز وئريبسن" جيپ دايياندي. سۆرۆجۆيله عسگره دئدى سيز گئدين دۆلانېن سۆنرا سسلەرم." اونلار إنيب گئتديلر.
او آندان بئله دۆنيا من ده بير شئيده خولاصه اولدو: بۆيۆگۆب و شاداندان اينتيقام آلماق. باجېلارېمېن ايكىسى، بيلتمور، فرزام و ماهى و جابلونئسكى ده بونو بيليردىلر.
اوندان دۆرد يا بئش گۆندن سۆنرا، ايلگينج بير اولاى اولدو. دۆلانماغا گئتميشديم. قايېداندا گؤردۆم او جيپ بيزيم قاپېمېزېن قاباغېندا دوروب. ايرەليلەديم، گؤردۆم سۆرۆجۆ همان دَگيل. ايلک قايېدېب گئتمەگيمى، دۆشۆندۆم. آنجاق ماراقلاندېم گئتديم ايچەرييه. يوخارېدا، إيواندا آتام اوتوروب قليان چكيردى. آنام چادېراسېني اؤرتۆب، اوتورموشدو و سودابه، إوين آچېق پنجرەسىنين يانېندا اوتورب، نئچه گۆن اؤنجه منيم باشېما او بلاني گتيرن مينباشېني تاماشا إديردى. مينباشي شاللاغي‌لا اوينايېردي. مينباشي منى گؤرمک همان دئدى:" هوشنگ خان، هوشنگ خان بۆيورون اۆسته." پيللەلرين اوزتاسېندا تهمينەنى گؤردۆم، دئدى:" ديژبانېن رييسى گليب سودابەيه إلچى." إيوانا يئتيشنده، مينباشي دوردو منله گؤرۆشدۆ. گۆلۆمسەمەسىنين آرخاسېندا، غئيظلى حالتى، گؤزلرى و اوزۆنده ياېلمېشدي. ألينى قۆيدو چيگنيمه. بو همان آدام ايدىمي؟ سۆنرا آشكارا سۆزۆنۆ دئدى:

" ماهاباد قوشاچای و ماراغانین مدرسه‌لری هوشنگ خانین دردینه دگمز. هوشنگ خان دا گرک، تبریزه گلسین من اؤزوم فیردوسی مدرسه‌سینه گؤندررم. "آتام دئدی": هوشنگ اوتور بیر چای ایچ!" دئیه‌سن، معامیله بیتمیش‌دیر.آنام آغلاییردي. سونرالار سوردوم موافیق دَگیلدی‌سه، نه‌دن دانیشمادي. دئدی:" آتان قرار وئرمه‌لی‌یدی، من نه کارایام؟" آتام دئدی:" یاخشي ایزدواجدي! بو بلبشودا دیزبان رییسی درده دگیر." سودابه نه راضي ایدی نه ده موخالیف‌یدي. سونرالار تام راضي ایدی.

سونرا، فردوسی دبیرستانیندا درس اوخوماق ایدی و تبریز دانیشگاهیندا. بو سوره‌ده ایکینجی رکنا، راپوز وئرمک، سونرا خبرچی‌لیک سئمتیندن، تبریز ساواکینا. ساواکدا ایش و بیلتمورلا تانیش اولماق ، آمریکایا گئتمک. آمریکا دا، هر نه إتدیم بیلتمورو تاپا بیلمه‌دیم. بیر یول واشنگتوندا، کیلاس‌لاردان قاچدیم، بیر کره ده"تئگزاس" دا موخابیرات کیلاسیندا. اوچونجو کز" مریلند" ده شوروی‌له موباریزه‌نین ، إستراتژی دوره‌لرینی گئچیردنده. آمریکادا قالماق ایسته‌ییردیم آنجاق اؤز ایشیمده اولماق . هر دفعه، مأمورلار تاپیب قایتارپردیلار کیلاس‌لارا. سون دفعه دئدیلر قاچسام‌سا، اوچاغا قویوب آپارپب ایران دئولتینه تحویل وئره‌جه‌ییک. ایندی ده موختلیف دوره‌لره گلن، اونلارجا آدامین هوویتینی بیلیردیم. بونلار ایرانا قایيداجاق ایدیلار. من بو تئزلیکده قایيتمایاجاق ایدیم. اینگلیسجه، فارسجا تورکجه‌دن علاوه، إسپانیولجا و روسجاني دا، چوخ تئز اؤرگندیم. گؤنئی آمریکادا اوز وئرن ایش‌لره گؤره، ایسپانیول دیلینی اؤرگتدیلر. روسجاني دا بؤلگه‌یه گؤره. ۴۱- اینجی ایلده، ایلک مأموریيتیمی اوغورلو باشا وئردیم. ایرانین اؤرگنجی گوروپ‌لاري‌نین آراسینا گیردیم، تشکیلات‌لاري‌نین لاپ باشیناجان گئتدیم، راپورلارپمي وئردیم سونرا یاواش یاواش چکیلدیم دالیيا.

آنجاق قاچماق حیسی، ایذین وئرمیردی ایشیمه، جان یاندیرام. ساواکدان، سیادان آیري یاشاماق ایسته‌ییردیم. ایرانا دا قایيتماق ایسته‌میردیم. قبرخ ایکینجی ایلده، "هورو" و " إستنفورد" دا، اوزتا دوغودا کزمونیسم تاریخینی گئچیردنده، معشوقه‌م" إلیزابت کئیسی" له، او دا آلدانمیش مأمورویدو، قاچدیق گؤنئیه طرف. ایلک، مکزیکده گیزله

نيب و اوزدان گۆنئى آمريكانېن باشقا اؤلكەلرينه، گئدك. آمريكا دئولتى مكزيكين سۆل تشكيلاتېندا اولان آداملارېلا، ايشه دۆشدۆ . مكزيكين سۆل گۆندەليگينده، بير مقاله چاپ اولدو. اوندا سيانېن ، مكزيكده ايكى جاسوسونون گيزلى چالېشماغېنا، ايشاره اولونموشدو. غريبه هاى كۆى دۆشدۆ . مكزيک دئولتى، مات قالمېشدې. بير كيچيک شئى، بۆيۆک بۆيوتلار تاپمېشدې. ايكى اۆچ گئجه، او هۆتئلدن بو هۆتئله گئديردىک. شهردن چېخدېق. كند كومالارېنا دا قۆيموردولار.إليزابت دئييردى، توتسالار اؤلدۆرەجكلر! نهايت مكزيک دئولتى بيزى توتدو. ماشېنلا كاليفرنيا و مكزيک سرحدلرينه آپاردېلار " سن ديگو" نون گۆنئييندە، آمريكايا تحويل وئردىلر. مكزيكين سۆلو اوغورونو جشن توتدو. بيزى "سن ديگودان" بير باشا واشنگتونا گۆندردىلر. لازېم اولان ايشلرى گۆردۆلر. سۆنرا بيزى، قايېدېلماز سفرلره گۆندرمک قرارې، وئردىلر. بيرينجى قايېدېلماز سفر، ايلگينجيدې. ألبته، من قاچمايا‌جاقدېمدا. آنجاق إليزابت، اومودلويدو قاچېب و تشكيلاتېن سېرلې ايشلرينى، آمريكانېن موخاليف دئولتلرين بيرينه، يازسېن. قېرخبئش نفر، باكېلې تبعيدىله بيزيم اوزېبير نفريميزى، كوبايا يۆللادېلار. قرارېمېز هاوانايدې. "إليزابت" له من بيليرديک، أطرافېمېزدا، همشه بيزيمله اولان ايكى نفرين، مأموريييتلرى بودو، بيز قاچارساق اؤلدۆرسۆنلر. ساحيلده إننده، هاوا هله قارانلېق ايدى. إليزابت قرارسېز ايدى، بيلرديم قاچماق ايستەيير. ايشارەيله اونا، آنلاتدېم قاچماسېن. فايداسې يۆخودور. مأمورلار بيليردىلر، او منيم معشوقەمدى. ايسلاق تۆرپاغېن اۆستۆنده، آغاج‌لارېن آلتېندا اوزانميشديق. من دۆنۆب اۆپدۆم ياواشجا قولاغېنا دئديم:" قاچما" دئدى:" ايندى قاچماسام دا هئچ واخت قاچانمارام." آرخاسېنا اوزاناق حالدا، سېخ آغاج‌لارېن طرفينه سۆرۆندۆ. منيم سۆزۆمه باخمېردې. گئديب، آغاج‌لارېن آراسېندا ايتدى. گۆردۆم مأمورلارېن بيرى، طاپانچاسې‌نېن ، سس بۆغانېنې نصب إتدى و نئچه دفعه اوزمانا آتش إتدى.بۆل بوداق‌لارېن آراسېندا، بير آغېر شئيين يئره دۆشمەسينى، إشيتديم. دوردوم او بيرى مأمورلارلا قاچدېم. "إليزابتين اۆزۆ زېغلې ايدى. مأمورلارېن بيرى چېراغ سالدې. گۆللەلرين بيرى، باشې‌نېن آرخاسېندان دگميشدى. إليزابتين ساچ‌لارې پېرتلاشېق، يانمېشدې و اوزتاسېندا بير آغلې قارالې، درين باجا آچېلمېشدې. إليزابتى

اوردا باسدیرديق. کوباداکي باشقا مأموريیتلر تک، بو دفعه ده، اوغورسوز اوزلدو. قاييداندا منه آلقيشلاما برگهسی، صادير إتديلر. بيليردیم قاچماق عبثدی دا. سؤنرا، تهراندان باش چيخارتديم. دفعهلرجه تبريزه، گئتديم. ألیله شادانپن ، ماجرالاریپن تيکرارپيدي. باخمایاراق شادان مندن چکينيردی، بيليردیم اؤرهگينده منه أن کيچيک دگر وئرمیردی. اونون بئينينده ده، همان خاطيرهيدی:" آغاجلارپن آلتيندا، ماهاباد- ميانداب يؤلوندا او نحس اوردو جيپی. آذربایجان وشادانلا علاقهدار راپؤرلاري، فرزام آلپردي. فرزام رييسيدي.
شادانپن أسکيک ايشلری اؤزه چيخاندا، من اونون قتلينه مأمور اولدوم. شيراز آدرئسينی منه وئردیلر. هؤتئلده ياشاييردي. او آرايان گوماشته، شوعورلو اولوب و شيرازپن يونيوئرسيتهسينده اوخويوردو. شيراز دا بيرينجی گؤردؤگؤم ايش بويودو، گوماشتهنی توتوقلايام. گوماشته توتولوب و جاني قورتاردي. سؤنرا، تيمسارا زنگ ووردوم. چؤخ شاشدي. دئديم:" من والیله، موذاکيره إتمهگه بوردايام." سؤردو:" ألی بيلميرکی؟" دئديم يؤخ، چؤخ دانيشمادیق. تکجه مندن سؤز آلدي، آدرئسينی کيمسهيه وئرمهگم. دئديم:"نييه؟" دئدی" سؤنرا ماجراني سنه دئيهرم." بيليردیم شؤبههلَنيبدير. دئديم:" آمريکالیلار ايناپر، تيمسار شادان اولماسايدي آذربایجان ألدن گئتميشدی." آرتيرديم سيزه ياخشي بير ايش نظرده آلیبلار." " نمهنه؟"" آمريکادا ايرانپن اوردو نومايندهسی." " گرچکدنمی؟ ايناندمپرام!" دئديم:" آمريکالیلار سيزين خيدمتلرينيزی اونوتمايیبلار." هلهليکلَشيب دستهگی قؤيدوم.
بير ساعات گؤن باتاندان سؤنرا گئتديم هؤتئلينه. بؤيؤک ديپلؤمات کيفيمه، بير ساطور قؤيموشدوم. ساطوری ناهاردان سؤنرا بازاردان آلمیشديم.
هؤتئلين ايطيلاعاتيندا دئديلر:" تيمسار اوتاغيندا سيزی گؤزلهيير." پيللهلردن چيخديم اؤسته. جابلونئسکی دئميشدی:" سندن تر-تميز بير ايش ايستهييريک." تيمسارپن اوتاغيپن قاپيسي آچيق ايدی. قاپيني دؤگؤم جاواب گلمهدی. يئنه قاپيني دؤگؤم، بؤغونتو بير سس دئدی:" گل ايچهرييه!!" عجلهيله، گيردیم ايچهرييه. تيمسار يئره دؤشمؤشدؤ. بير کارد دستهسیله، گئچميشدی کؤرهگينه."کيم بو ايشی گؤردؤ؟" " نهجؤر اولدو" سسی آنلاشيلماز ايدی، دئدی:" بير قادپن!" " قيافهسينی

گؤرمەدينمى؟" " ياخشي گؤرنمەديم!"" تخمين إديرسن كيم ايدى؟" " بيلميرم." باجين هاردا؟" "تبريزده" "يقين بيليرسنمى؟" " هه!" گؤردۆم اؤلۆم حالينداى. اؤلمەدن ايشيمى گؤرمەلىيديم. دانيشديق‌لاري آنلاشيلماز ايدى. سوسندن دئييردى، تهمينەدن دئييردى، أللىدن دئييردى. قالدېردېم سالدېم ماسانين اۆستۆنه. إله اۆزۆ قويلو. پالتارلارېنې چېخارتدېم. ناله إتدى:" نه ايش گؤرۆسن؟" پس هله أطرافېندا، نه اؤلدوغونو آنلاييردي. دؤر بريمه باخدېم. قاپې آچېق ايدى. قاپېنې اؤرتدۆم حلقەسينى ده سالدېم. لۆتەديم. اۆزۆ قويلو اؤلدوغونا گؤره پالتارېنې چېخاردانمايانداى، جېرېردېم. ايندى داها هذيان دئييردى. تهمينه نه ايش گؤرۆرسن؟ تهمينه؟ آرېق و ضعيف بدنى، بير إنسيز كؤهنه قئيشه، اۆخشاييردي. كاردې چېخارتدېم پالتاري‌لا تميزلەديم قۆيدوم كيفه، ساطورو چېخارتدېم. تيمسارې دۆندردېم. دئدى:" تهمينه؟ نييه؟ سوسن؟ أللى؟" هذيان دئييردى. ساطورو گؤرستديم دئديم:" قراردې سن آمريكادا ايرانين ، اۆردو باغې اؤلاسان‌مې؟" " نه؟ تهمينه؟ سوسن؟ أللى؟ نه؟" سۆنرا دئديم: ايتين اۆغلو، ماهاباد يادېندامې؟" نمەنه؟ تهمينه؟ هوشى؟" گرچكدن منى تانيېيرديمې؟ ساطورو قالدېردېم، توتدوم گؤزۆنۆن اؤنۆنه:" ماهاباد! ماهاباد!! يادېندامې! هن؟ ايتين اۆغلو يادېندادېرمې!" ساطورو قالدېردېم دۆز سينەسى‌نين اۆرتاسېندان، ووردوم. بۆتۆن هئيكلى تيترەدى. آياق‌لارېنې اۆسته آتدې. قان آغزېندان فېشقېردې. سۆنرا دقيقن بير ماهير قصاب كيمى، ساطورلا بدنينى شاققالادېم. باشېنې كسديم، شاققالارې آيېرمادېم، أللرينى چكديم قۆيدوم آياق‌لارې‌نين آراسېنا ، باشېنې قۆيدوم أللرى‌نين آراسېنا . باش‌سېز بدنى اۆزون ماسادا اۆزاتدېم. گئتديم ساطورو حامامدا يودوم، حوله‌يله سيلديم آپارېب قۆيدوم ديپلۆمات كيفه. كيفى باغلادېم آينادا، اۆزۆمۆ مۆرتب إتديم، قان لكەلرينى أل اۆزۆمدن يودوم. اۆتاقدان چېخېب قاپېنې باغلادېم گئتديم.

سۆنكو گۆن، إعلام اۆلدو: تيمسار شادانې، هۆتئلين اۆتاغېندا اؤلدۆرۆبلر و سۆنرا خوصوصى مجلس‌لرده دئديلر: تيمسار اؤلۆم زامانې لۆتۆيدۆ. هئچ واخت آنلامادېم تيمسارېن بيرينجى قاتيلى، كاردى اۆنون كۆره‌گينه ووروب هۆتئلدن قاچان آدام، سۆنرا تيكرار هۆتئله گليب و نييه لۆتۆيدۆ. جوانين آدې ناصير سهرابى‌يدى، دئييلندن سۆنرا،

اؤزۆمۆ گئنلده ماجرایا قایغی‌سیز گؤرستدیم. آنجاق یاخشی بیلیردیم ناصیر باج اوغلومدان سؤنرا کیمسه دَگیل. ذئهنیمده أمین‌یدیم ناصیر اؤزۆدۆر. تکجه منه آیدین دَگیل‌دی نه‌دن تیمسارین کۆره‌گینه کاردی سوخاندان سؤنرا اونو بؤشلایپب، سؤنرا هؤتئله گلیب‌دیر. سؤنرا اؤزۆمه نه‌دن‌لریم بویودو، ناصیر یقین دۆشۆنوب کاردلا تیمسارین ایشی بیتمه‌یب‌دیر، قایپدپب ایشی بیتیرسین. اۆره‌گیم ایسته‌ییردی بیر شئی، گؤرمۆش اولام. ناصیرین اۆزۆنۆ، هؤتئلین اوتاغینا گیریب، گؤرۆنده اؤلن باشقا تورلۆ اؤلۆبدۆر. حالی نئجه اولموشدور؟ یقین دۆشۆنۆرمۆش، یادداشتین ایتیریب‌دیر. دۆشۆنۆرمۆش، او اؤزۆ بو ایشی گؤرۆبدۆر. آنجاق نییه لۆتلنمیش‌یمیش. عمومی باخیش بویودو، تیمسار جینسی خسته‌دی، بیر گنج اوغلاندا گؤزۆ واری‌یمیش، جاوان اوغلان ایذین وئریب تیمسار تسلیم اولماغینی گومان إتسین، آنجاق، بیر اؤزل آندا دورومدان ایستیفاده إدیب‌دیر و تیمسارین حیاتینا سؤن قویوبدور.آنجاق چۆن ایسته‌ییردی تیمسارین ماهیتی هامیا بللنسین، و ایمکان داخیلینده تیمسارین جینسی تمایولاتی، اونون سوچسوز اولدوغونا یاردیم إتسین. قیشقیرپب و إله اوجور لۆت دوروبدو، خالق و پؤلیس‌لر اوتاغا گیرسینلر.غریبه، دئدی- قودو خالقین ذئهنینه یئرله شیردی. بعضی‌سی دئییردی، تیمسارین باغیرتی‌لارینی إشیدیبلر و بعضی‌سی ده دئییردی، دئولت تیمساری اؤلدۆرمک ایسته‌ییردی. أللی ظن إدیردی، شاهین ایشی‌دیر. من صراحت‌له دئییردیم" باجی سهو إدیرسن. تیمسارین قاتیلی، بیر اونیئددی –اون‌سککیز یاشیندا جاوان‌دیر." تیمسارین کۆره‌گینه پیچاغی سؤخان جاوان، ماهابادین إشیگینده تبریز یؤلوندا تیمسارین گیرینه گئچن جاواندان، تکجه بیر ایکی یاش بؤیۆگۆیدۆ. منیم بئینیمده، بیر شئیده شۆبهه یؤخودور: تیمسارین ایلک قاتیلی ناصیریدی. گرچک قاتیلی من‌یدیم. باجیم تهمینه، اوغلونو تیمسارین قتلی اۆچۆن تربیت إتمیش‌دیر. تهمینه‌نین دالینجا گئتمه‌دیم" بورو" ناصیرین نجاتی اۆچۆن بیر ایش، گؤرمه‌دی. منیم جابلونئسکی و فرزاما راپۆروم بویودو کی، قتلی من إتدیم، آنجاق او جاوانین شانسی پیس اولدو. جابلونئسکی دئدی:" سسینی چپخارمایین." دئولت ناصیری إعدام إتدی.

هراسان دوردوم. سۇنانېن قاپېسې آچېق ايدى. بير يئكەپر، شۇرت أگېنيندە دئو اۇنۇمدە دايانمېشدېر.
" باغرېمې چاتلاتدېن حاجې!"
" قۇرخما هلە واختې يئتيشمەيېب. بۇيۇن ايكينجى گۇندۇ."
" ميە من ايكى گۇن ياتمېشام ؟"
" يۇخ. دۇنن بيرينجى گۇنۇيدۇ، بوگۇن ايكينجى گۇندۇر."
" پس، سن دۇنەنين يئددى- سككيز ساعاتېنې، بير گۇن حئساب إديرسنمى."
" من بازارېيام. حئساب أليمەدير. دۇنن بيرينجى گۇن، بۇيۇن ايكينجى گۇن، صاباح اۇچۇنجۇ گۇندۇر. بيرىسى گۇن سحر گئدەجكسن."
صۇبحانەنى قۇيموشدو تختين اۇستۇنە. بيليردېم توالئتە گئتمەگە، ايذين وئرەجكدير. آنجاق ايستەييردېم بۇينونا قۇيام نئچە گۇندن چۇخ، إوينده قالماغا ايذين وئرسين.
" حاجې ساعات نئچەدى؟"
" صۇبح سككيز."
" پس سن نييە ايشە گئتمەييبسن؟"
" صۇبح عنبرلە اوشاقلارې يۇللادېم قوزئيە. عنبر سنين بوردا اۇلماغېۇې بيلمەدى!"
" آنجاق من ماشېن سسى إشيتمەديم"
" يقين ايت كيمى ياتمېشدېن!"
گۇزۇ دۇنن گئجە، قارالادېغېم كاغاذلارا دۇشدۇ .
" بونلار نەدى؟"
" سۇنرا بيلرسن."
" يانې نمەنە؟"
" يانې ايستەييرم منە بير شئى اۇلورسا، بو كاغاذلار دئولتين أليندە دۇشسۇن."
" بو إوده سنە هئچ نە اۇلماز، دئميرم بيرى گۇن بوردان گئتمەيەسن. اۇ زامان اۇزۇم سنە قوللوق إدەرم و بو كاغاذلارې دا اۇتلارام، اۇزۇووۇ دە اۇتلارام."
" حاجې سنين أليندن گلمز. منيم دۇشمنلريم باشقا آداملاردې."

" سنین کیم اوْلدوغونو من بیلمیرم. تکجه بونو بیلیرم بوردان گئتمزسن باشین اوْزه‌رم. ایندی دور گئت توالئته، چوْن نئچه دیقه‌دن سونرا ایشچی گله‌جک‌دیر."
" ایشچی نییه؟"
" لندن‌دن قایپداندان سونرا، بو ایشچی هفته ده ایکی گوْن گلیر بوردا ایشله‌ییر. یاخشی قادینديِ. چوْخ مؤمون و مقدسدی. ایشینی گؤرؤر، پولون آلیر گئدیر ایشینه."
" سونانيِ دا تر تمیز إدیرمی؟"
" یوْخ بابا أصلن بیلمیر سونا نه‌دی؟ سن‌له ایشی یوْخدور. گئت دستشویا تئز قایپت."
دوروب گئتدیم دستشویا. إشیکده سحرین هاواسيِ عالی‌یدی. حوْوضون سویو پاک، تمیز و دالغاسیز آغاج‌لارین آراسیندان گؤرؤنوْردوْ. نیگاران قالمیشدیم. ایشچی دا نه ایدی؟
قایپداندا حاجيِ فانیسا دئدیم، نیگاران اوْلموشام، ایشچینی بیلمیردیم.
" ایسته‌ییرسن اوْ بوْغ ساققالیِ قوْی بو إودن گئت."
" هاردان معلوم بو قادینین، دئولت‌له علاقه‌سی یوْخدور؟"
"سفئح‌له‌ییبسن‌می! یازیق قادین، یئتمیش سئکسن تومن پولا گلیب بو یئکه‌لیکده إوی تمیزله‌ییر. دئولت‌له نه ایلگی‌سی واردیر؟
" نه زاماندان سیز ایشچی صاحابیِ اوْلوبسونوز؟"
" دئدیم دا. لندن‌دن قایپداندان بیر ایکی هفته سونرا، بو قادینيِ گؤردوْم کوْچه‌ده اوْتوروب، دیلنچی‌لیک إدیر. چادیرالیِ ایدی. دئدی: آغا ایذین وئرین گلیم إوینیزده، ایشله‌ییم. عنبرین اوْره‌گی یاندیِ. دئدی:بیز دا‌ییمی کوْلفت، ایسته‌میریک آنجاق ایکی گوْن هفته ده گلسن، یاخشیِ اوْلار. سونرا دوْست، تانیشا زنگ ووردو عنبر. ایندی ایکی گوْن گئدیر روْستم‌گیلین إوینه، ایکی گوْنده گئدیر، صاندیق سازین إوینه، ایکی گوْنده بیزه گلیر. ایلک گوْن‌لر اوشاغینی دا گتیریردی. عنبر دئدی اوشاغینيِ گتیرسه گلمه‌سین. سونکو دفعه داها اوشاغینيِ گتیرمه‌دی. من ضامین ایسته‌دیم. گئتدی بیر موْعتبر آذربایجانلیدان معریفی نامه گتیردی. آزارسیزدیِ قورخما."
" توْرکدوْرموْ؟"
" یوْخ توْرک دَگیل. تانیتدیران آذربایجانلیِ ایدی."

" حاجي بيليرسه سۇنادا بيرى گيزلەنيب‌دير گئديب هامپيا دئيەجك‌دير."
" سن سوس، من قاپيني قېفېللايېب گئديرم. كارگرين سۇنايلا نه ايشى اۇلاجاق دېر ؟"
" حاجي قاپيني قېفېللاما!"
" يۇخ. قرارېمېز بئلەيدى."
" عنبر يۇخدو كى ايندى."
" اۇلماسېن. اۇنملى دَگيل. اۇستەليك، قاپيني قېفېللاسام ايشچى بيلر اۇردا كيمسه يۇخدو راحاتسېز إتمز سنى."
قاپيني قېفېللايېب گئتدى. آياق سسينى، پيللەلردن يۇخاري گئدنده، إشيتديم. سۇنرا زنگ چالېندي. حاجي قاپيني اۇستدن آچدي. قاپي‌نېن دليگيندن باخدېم بير شئى گۇرمەديم. تكجه آنلادېم بيرى پيللەلردن اۇسته قالخدي. دۇرد بئش ديقه سۇنرا حاجي فانېسېن آغېر آددېملاري، پيللەلردن إشيديلدى. قاپي باغلاندي، حاجي ماشېنېني ايشلتدى. بير ايكى ديقه گۇزلەدى، يقين ماشېنېن قېزېشماسېني گۇزلۇردۇ، سۇنرا گئتدى. ياېم ساعات سۇنرا، اۇتوروب حسينين، كيرازلي‌نېن چئويرمەنى‌نين اۇلۇم ماجراسېني يازېردېم. اينقيلاب كۇميتەسيندن قاچاندا يالنېز بير هدفيم واردي، كيرازلي‌نېن چئويرمەنينى، نابود إتمک. يقين حاجي جابباار، منيم توتولماغېمي اۇنا دئميشدى. او دا كسين قاييتمېشدي، من فيريشتەنى اۇردان گۇتۇرۇب، أللى گيله آپاران إوه. چاېم يۇخودو. فيريشتەنى اۇلدۇرمەليديم. فيريشتەنين جسدينى تاپماقلاريني، هئچ گومان إتميردېم. هر نه قدير آند ايچدى، چئويرمەنين باجي‌سي دَگيل، قبول إتمەديم. هدەلريم سۇنوچا چاتمادي حسينى آذرشهر و يا ووزرا إوينى چكه بيلمەديم كى، شرريندن خيلاص اۇلام. اۇنلار نئچه نفرله ووزرا إوينه گئديب، اۇردان چېخاندا دۇغرو دۇزگۇن تعقيب إتمەگيم، مۇمكۇن دَگيلدى. كۇميته ده دئديم، فيريشتەنين قاتيلى بير زامان‌لار منه وئرن، مأموريدو. آنجاق حاجي جابباار سۇزۇمه اينانمادي. اينقيلاب كۇميتەسيندن قاچېب ، تيمسار شفايى‌نين إوينده پالتار گئينده، حسينى تاپماق فيكرينه دۇشدۇم. أميريه شومارەسينه زنگ إتديم. دستەگى گۇتۇردۇلر. غرييه شيون سسى، گليردى. دۇز جاواب آلانمادېم. حسين هاردايدي؟ تهرانېن خيابان‌لارېندا، ايكى اۇچ ساعات گزديم. يئنه تئلفۇن إديب، حسينى ايستەديم. دئديلر گئديب اۇز إوينه، قوجا قادېن‌يدي

دانیشان. سسی، او زاماناجان تئلفونا جاواب وئرن آدام‌لارلا، فرقلی‌یدی. ایندی سؤرون بویودو، اؤز اویندن منظور هارایدی؟ تهراندا آذرشهر، اویندن باشقا بیر یئر اولا بیلمزدی. باخدیم، ساعات گئجه اون‌بیریدی. او اوه اؤزؤمؤ چاتدیرمالی ایدیم. کؤچه- باجالاردان گئدیردیم. تانینماقدان قورخوردوم. ریسک اِتمه‌مه‌لی‌یدیم. تیکرار توتولسایدیم، ایشیم یاش‌یدیر. حسین او اوده یالقیز ایدی‌می؟ کؤمیته‌دن چیخاندان سونرا، نئچه ساعات عرضینده حاجی جابیار هامیا خبر اِتمیشدی، حسینه یاردیم اِدنلر یانینا گئتمیشدیلر بلکه. نه‌جؤر، ایلک دفعه آذرشهر اوینی تاپمیشدیم، نه‌جؤر قصر زیندانین قاباغیندا گؤردوم، سؤرون‌لار هامی‌سی آیدین و ساده‌یدی. او تجرؤبه‌سیز جاوان حسین تنظیفی حاقدا، چوخ‌لاری‌لا دانیشمیشدی و نهایت موختلیف یئرلردن، بیزه راپؤر وئرنلر حسینین قرارلارینی، منه دئمیشدیلر. شاهین قاچان گؤنؤ، تاکسی سؤرؤجؤلری منی اونلارا تاپشیران آدام‌لارین اَلیندن، قاچماق همان، حسینین قرارلاری حاقیندا بؤتؤن بیلگی‌لری اَلده اِتمیشدیم و بیلگی‌لر دستگاه‌لارا وئریلمیشدی، دستگاه‌لار حسینین قتل فرمانینی، صراحت‌له صادیر اِتمیشدیلر. آچارلاری دا ایختیاریمدا قویموشدولار. حسینین، تهمینه‌یه یازدیغی مکتوبو اوخوموشدوم، سونرا او جاوانین اَلی‌له تهمینه‌نین آدرئسینه یوللامیشدیم. تهمینه‌یه اَل وورماق ایسته‌میردیم. اوغلو ناصیرله من، ایکیمیز تهمینه و ناصیر آنلامادان، شادانین قاتیلی یدیک. شادان، من‌له تهمینه‌نین اورتاق دؤشمنیمیز ایدی.
آنجاق، حسینین ماجراسی فرقلی‌یدی. حسین ایختیلاف‌لاری جانلاندیرا بیلردی. گله‌جک حوکومت، آمریکایلا یاخشی ایلگی‌سی اولسایدی، حسین کیمی آدام، کیرازلی‌نین قونوسونو، جزایری و باشقالارین اِعدامی و اؤزؤنون زیندان قونوسونو گؤنده‌مه گتیرمک‌له، آمریکایلا ایرانین آراسیندا ایختیلافی اوتلاندیرا بیلردی. قصر زیندانین اؤنؤنده، دقیق تیرأندازلیغیما رغمن، شرریندن قورتولا بیلمه‌دیم. سونکو تعقیب‌لریمین ده، ثمری اولمادی. او گئده، سهراب اِشیتمیشدی تهمینه‌نین أطرافیندا کی آدام‌لاردان، منه بیلگی‌لر وئریرلر. قصر زیندانین اؤنؤنده، حسین‌له تماس توتماماغی‌نین نه‌دنی بویودو کی، قورخوردو اون‌لا گؤرؤشمک، اؤزؤیله حسینین حیاتینی بیرلیکده، تهلؤکه‌یه سالا بیلردی. سونرا ایتیب باتدی. هاردا اولدوغو بیلینمه‌دی.من ده ایشین دالی‌سین

توتمادىم چۆن فيريشتەنين طريقى‌له حسينين ياشايېش يئرينى تاپمېشدىم. همچنين تەمينەنين أطرافېندان، راپۆرلار يئتيشيردى. آما ايندى دوروم فرقلى‌دير. ايكى هفته زيندانداىدىم، هر شئيدن خبرسيز. حسين منيم أصلى هدفيم ايدى. بيرينجى‌سى بو كى، اۆنون وارلېغې منيم شخصى حياتېمې خطره سالېردې، ايكينجى‌سى، اۆز سۆرونومدان باشقا "بورو" دا وارېيدې. ديرى قالسايدې‌سا، منيم علئيهيمه شهادت وئررىدى، وارلېغې اۆزل‌ليكده مؤحكم بير شهادت "بورونون" علئيهينەيدى. بيليردىم أللى و ماهى‌نين دستگاه‌لارېنې، ايشلتسەيدىم، جابلونئسكى صادير إدن، ايلک فرمان حسينين نابودلوغويدو.

بونلارېن هامې‌سې آذرشهر كۆچەسينه، كۆچه- باجالاردان گئدنده، ذئهنيمدن گئچيردى. كيمسه يۆخودو بورالاردا.اوزاقدان مأمورلارېن قووه چېراق‌لارېنې گۆرمک همن، يۆلومو أگيردىم آيرې يئردن، گئچيردىم. تهرانېن هر يئرينى اۆوجومون ايچى كيمى تانېيېردىم مأمورلارېن گۆزۆندن ايراق دا قالماق، اۆنلارې آلداتماق ساده ايشى‌دير و قالدې مأمورلار چۆخراق، ماشېن‌لارې آرايېردېلار. يۆرۆين‌لرله ايش‌لرى يۆخودور. فرعى خيابان‌لارېن بيرينده، بير قصاب گۆردۆم. هنده‌وريمه باخدىم. كيمسه يۆخودور. گئديب بير يئكه داش، تاپدىم. نيشانه توتدوم، داشې قصابېن پنجره‌سينه آتدىم. شۆشه سېندې. گيردىم آرخا، باشېمې گيزلتديم. بير ايكى ديقه شۆشه سېنانداى سۆنرا قصابدان بير آز اۆزيانا، بير ساختماندان سس صدا قالخدې. سانكې دامدا بير آز آدام وارېيدې، ياواش ياواش باشېمې قالدېردىم. ايشېق بير بالكۆندا، نئچه نفر دورموشدولار دانېشېردېلار. آرالارېندا قادېن دا وارېيدې. باشقا سس -صدا إشيتمه‌ديک‌لرينده، گئتديلر ايچه‌رى، چېراغى سۆندۆردۆلر. بيليردىم، داش قصابېن شۆشه‌سينى خورد إدىبدى. ياواش، دوردوم گئتديم خيابانېن آشاغاسېنا ، إنيندن گئچديم سۆنرا، نئچه ديقه اۆنجه، ماراقلې آدام‌لار دوران بالكۆنون آلتېندان، گئچديم. كيمسه‌نى گۆرمۆردۆم. يئتيشديم قصاب تۆكانېن قاپې‌سېنا. باشماق‌لارېمېن آلتېندا، شۆشه خېردالارې اووولوردو. گئتديم تۆكانا، ساطورو گۆتۆردۆم تيمسار شفايى‌نين خانېمې وئرن، ياغېش‌لېغېن آلتېنا قويدوم، چېخدىم.

ايندى نئچه ديقه سۆنرا، آذرشهر كۆچەسينه چاتاردىم. أطرافېمې قۆرومالى‌يديم. بلكه ده حاجې جابباربن آدام‌لارې، هنده‌وردەيديلر.

آذربایجاندایدیم. گئتدیم کۆچه‌نین آشاغاسینا باخدیم. کیمسه گؤرۆنمۆردۆ. حاجی جابباربن آدام‌لاری دا اوردا اولسایدیلار، گؤرمۆردۆم. گرک آذرشهر کۆچه‌سی‌نین ایچیندن یوخ، اون‌لا یاناشی اؤزۆمو ایش باخان‌لیغینا یئتیریب، اوردان کۆچه‌یه باخمالی ایدیم. نهایت اؤزۆمۆ کۆچه -باجالاردان آیزنهاوره یئتیرمه‌لی‌یدیم. خیابانین إنیندن گئچمه‌لی یدیم. ماشین چوخودو. تک تۆک یۆرۆین ده وارییدی. ایش باخان‌لیغیندان، کۆچه‌یه باخدیم. کیمسه یوخودو، کۆچه‌ده کیمسه یوخودو. خیاباندان گئچدیم، گئتدیم آذرشهر کۆچه‌سینه. بیرداها باخدیم أطرافا. کیمسه منی گؤدمۆردۆ. زنگی ووردوم گؤزله‌دیم، بو کز، کیم اولدوغومو سوزمادان قاپینی آچدیلار. بلکه، حاجی‌نین آدام‌لاری اوردایدی! ریسک إتمه‌لی‌یدیم. گئتدیم ایچه‌رییه. پیللله‌لرده ساطورو بارانیدن، چیخارتدیم. یوخاری قالخدیم. آپارتمانین زنگینی ووردوم. قاپینی آچماق نئچه آن سۆردۆ. قاپی آچیلاندا، اؤنۆمده حسین‌دن باشقا دَگیلدی. بیلمیردیم إوده باشقا بیری ده واردی یوخسا یوخ. حسین شاشقین حالدا، باخیردی. سانکی یوخو گؤرۆر. ساطورو قالدیردیم، دۆز باشی‌نین اورتاسیندان چالدیم. بیردن قیشقیردی:" شادی! شادی!" ساطوری یئنه چالدیم. بیر قصاب، اینه‌گی شاققالییان کیمی. ساطورو آتدیم یئره، پیللله‌لردن قاچدیم، قاپیدان چیخدیم قاچدیم آیزنهاوره. نییه قیشقیردی:" شادی!" سونرالار بیلدیم او آن تهمینه‌نی گؤزلۆیۆردۆ. نییه شادی!" دئدی؟ نییه دئمه‌دی:" تهمینه!؟"

اوتوروب حسینه فیکیرلَشیردیم و شادی دئییب قیشقیرماغینا. بیردن حیس إتدیم حامام قیزیشیر، کیمسه سوناني یاندیرمیشدی‌می؟ او باجادان باخدیم. دۆنن ایکینتی، حاجی فانیس اوزاندیغی داشین اۆستۆنده، چادیرالی بیرقادین اوتورموشدو یقین حوضون سویونا باخیردی. اۆزۆنۆ گؤرمۆردۆم. آنجاق حیس إدیردیم تانیییرام. هاردا گؤرمۆشدۆم؟ چادیرالی قادین‌لار، هامی‌سی عئیندیلر. بیرینی گؤرسن سانکی هامی‌سینی گؤرۆبسن. دوردو، یئریشی أصلن بیر کۆلفتین یئریشی، دَگیلدی. گؤردۆگۆمۆ بیلیردیم. هاردا؟ أل‌ی‌نین إوی‌نین اؤنۆنده‌می؟ یوخ. اینقیلاب کومیته‌سینده‌می؟ یوخ. ماهی‌نین إویندە‌می؟ یوخ. یاخینلاشاندا بورنون، دوداق‌لارین و گؤزلرینی گؤردۆم. هاردا گؤردۆگۆمۆ آنلادیم. تۆکلریم بیز- بیز اولدو. بو قادین نه‌جۆر بوردان باش چیخاردیب. کیم

بورانېن آدرئسينى اوڭا وئريب‌دير؟ پس من گؤرنده دۆشۆنۆردۆم كى، باشقا آپارتماندان‌دېر، أصلينده او آپارتماندان‌يدې. حسينين آپارتمانېنې گۆدنده، بعضن بو چادېرالې قادېنې گيريب چېخاندا گؤرۆردۆم. آنجاق هئچ واخت، بيلمه‌ديم هانسې آپارتماندا ياشايېر. بلكه "شادى" بو قادېن يدې و سۆن آندا حسين بونو ايسته‌ييردى.
گليب سۆنانېن قاپې‌سېندا دوردو. حۆوضدان آيرېلېب سۆنايا ياخېنلاشاندا، دۆداق‌لارېنې قاش گؤزۆنو گؤرۆردۆم. بو قادېن يقين گؤزل ايدى. قۆرخوردوم، همى ده ايسته‌ميرديم بوردا اۆلماغېمې آنلاسېن، بيليردى، بيرى حاجې فانېسېن سۆنا حامامېندا گيزله‌نيب‌مى؟ نييه سۆنا قېزېشمېشدې؟ تر تۆكۆردۆم. بدنيم قاشېنېردې. إوده بو قادېندان باشقا كيمسه يۆخودور. بو قادېنېن سۆنايلا نه ايشى وارېيدې؟ دانېشدې:
" بيليرم اۆرداسان. هئچ واخت آنلامازسان، سنى نه‌جۆر تاپمېشام. بۆيۆن عيده‌م بيتير. نييه حسينى اۆلدۆردۆن؟ او منيم أريم اۆلاجاق ايدى. اوشاغېمېن آتاسې. نييه اونو اۆلدۆردۆن؟
بللېدى، او منيم كيم اۆلدوغومو و حامامدا اۆتورب سۆزلرينى، دينله ديگيمى بيلير.
" اونو اۆلدۆرمه‌سه‌يدين بۆيۆن منيم تويومويدو. بۆيۆن اۆغلوم آتا صاحابې، اۆلوردو. نييه اۆلدۆردۆن؟ نييه؟ سيزين أليزدن او قدر چكديگى زجرلر يئتمزدى‌مى؟ نييه منى اونون وارلېغېندان محروم إتدين؟"
" سن آللاه منى بو جهنمدن قورتار! بير آچار تاپ بوقاپېنې آچ يانېرام!"
" نييه فيريشته‌نى چارمېخا چكدين؟ مرتضانې نييه اۆلدۆردۆن؟ نييه؟"
پس منيم دۆشمنيم حاجې فانېس، جابلونئسكى و يا حاجې جابباربن آدام‌لارې دَگيلدى، بو قادېن‌يدې.!
" سن آللاه حامامې سۆندۆر! يانېرام! بۆغولورام."
" سن منيم حياتېمې اۆتدادېن. من سۆه‌نى اۆلدۆردون. سوچسوز بير كيشينى اۆلدۆردۆن. نييه؟ نييه؟"
" من كيمسه‌نى اۆلدۆرمه‌ديم. قاپېنې آچ چېخېم. او زامان آنلارسان، من قاتيل اۆلا بيلمه‌رم. حامام قېزېب ايستى‌سى چۆخالېر هر نه ايسته‌سن وئررم سنه."
" پس قال يان، من قالېب ياندېغېم كيمى!"

قایپدیب گئتدی. حوزوضون یانیندا اؤ داشین اؤستؤنده اؤتوردو، آرخاسی منه‌یدی. یقین حوزوضون سویونو تاماشا إدیردی.
" یانیرام قورتارین منی."
حامامین ایستی‌سی چؤخالدی. نفسیم چیخمیردی. قیشقیردیم، أللریمی تپیکلریمی حامامین دووارینا چیرپدیم. دفعه‌لرجه باجادان إشیگه باخدیم. قادین اؤتورموشدو. هذیانا باشلادیم. ایستی، دلی إدیردی. حیس إدیردیم آرخاما اوزانمیشام و بیر وحشی حئیوانین دیرناق‌لاری سینهم ده‌دی. یئکه آغزی، تام خوشونت‌له قارنیمی دؤغرویور. باغیردیم،" یانیرام یاردیم إدین! قاپینی آچین! آچین قاپینی! سن آللاه قاپینی آچین!"
دؤردؤنجؤ بؤلؤم
سککیزنجی کیتاب
تهمینه‌نین مکتوبو
مئهربان قارداشیم:
هوشنگین یادداشت‌لارینی اؤخودوقدان سونرا، دؤنن ایلگینج بیر یوخو گؤردؤم. بیر جؤمله‌دن باشقا، یوخودان هئچ نه یادیمدا دَگیل. بیری، نئچه دیقه‌دن بیر تیکرار إدیردی:" دور سمنگاندان، گئت کابؤلا."
چؤخ گؤلؤنجدؤر. أصلن باش چیخارتمیرام. سمنگان هاردا؟ نییه کابؤلا گئدیم. أصلن، نییه یوخودان هئچ بیر شئی یادیمدا قالمامیشدی، تکجه بو نئچه کلمه قالمیشدی. بلکه سن کی، اؤسطوره‌لر، رؤیا و هؤنر دؤنیاسیندا سئیر إدیرسن، اؤنون آنلامینی بیلرسن. من بیلمیرم.
ایسته‌ییرم، سنه بیر سیرری دئییم. کی هوشنگین یادداشت‌لارینی اؤخوماسایدیم دئمزدیم. بو سیر تیمسار شادانین اؤلؤمویله ایلگیلیدی.
منجه هوشنگ تیمسار شادانین سوراغینا گئتمه‌سه‌یدی إحتمالن اؤ دیری قالاردی و ناصیر ده إعدام اولمازدی. ناصیری إعدام إتمه‌گین نه‌دنی بویودو: تیمسار اؤجؤر غریبه شکیلده اؤلدؤرؤلمؤشدؤ. تیمسار شادانی شاققالاماقدا، اؤغلومون ألی یؤخویدو. قارداشیم اؤنو اؤ گؤنه سالمیشدی. سیرریم بودو: کاردی تیمسارین کؤره‌گینه سؤخان ناصیر دَگیلدی، من یدیم.
باخمایاراق، من ناصیری آتا و بؤیؤک باباسیندان، اینتیقام آلماغا تربیه إتمیشدیم، آنجاق شادانین تعقیبینده، شیرازا یئتیشنده قرار وئردیم، اؤزؤم بو ایشی گؤرم. اؤغلوم منه، مانئع اولوردو. اؤزؤ ده تیمسارین اؤلؤمؤنؤ

ايستەييردى، آنجاق دئييردى بيزيم طالئعيميز اوندان آيرىلىبدي. دئييردى، او آتامي اؤلدۆروب، من آدام اؤلدۆرمک ايستەميرم، سن ده آدام اؤلدۆرمه. آنجاق، من گوماشتەلرى‌نين طالئعيندن دانىشېردىم. آذربايجانېن كندلرينده موختليف قتللردن يازان گۆندەليگى ناصيره گؤرستديم، دئديم: تيمسار دان سۆنرا كيمسه بئله قتللر إده بيلمز. بو جنايتلره سۆن قويمالىيىق. اوغلوم دئييردى نييه، پۆليسى خبر إتميرسن؟ دئييردىم، تيمسار اوزۆ پۆليسدى، دئولتين اوزۆدۆر، دئولتين ألى‌له بو جاوان‌لاري اؤلدۆرۆر.

باشقا سۆرون بويودو، منيم قتل إتمەگه، عۆرضەم يۆخودور. اوزل‌ليک له تيمسارېن اوزۆنۆ، گؤزلرينى گؤرسەيدىم، اونو اؤلدۆره بيلمزدىم. نەجۆر اولار، آدام بيرى‌له گؤز گؤزه باخېب اونو اؤلدۆرسۆن. أگر گئچن‌لرده، بير ايكى يۆل موفق اولمامېشدېم، نەدنى بويودو تيمسار گؤزلرينى منيم گؤزۆمه تيكميشدى. بونا گؤره، چادېرا اوزتۆب شيراز دا هۆتئله گئدنده، اومودوم وارېيدي، نهايت تيمسارې إله دورومدا گؤرۆم كى، آرخاسي منه اوزسون. گئتديم تيمسارېن اوتاغېندا، گيزلنديم. تيمسار اوتاغېنا گلنده بير نفر ده، اون‌لايدي. تيمسار شيراز يونيوئرسيته‌سى‌نين اؤرگنجى‌لريندن اولان، بيرى‌نين توتوقلانماسېندان شاشقېن‌يدي. او آدام دا جاواب وئريردى، يوخاربدان أمردى. تيمسار دئييردى: حاضېردي اونو ضيمانت إتسين.او آدام دئييردى: ساواک و يوخاري مقام‌لاري‌نېن راضي‌ليغي اولمازسا او دانيشجونو، آزاد إده بيلمز. نهايت سۆرون حل اولمادي سانكي. دئيەسن، او اؤرگنجى حاقدا دانېشان آدام، شيرازېن ساواكي‌نېن رييس و يا ياردېمجي‌سي ايدى.

نهايت، او گئتدى، تيمسار اوتاقدا تک قالدي. پرده آرخاسېندان گؤرۆردۆم. آرخاسي منه طرف‌يدي، صندل اۆسته اوتورموشدو، آخسايا آخسايا پنجره‌يه ساري گئتدى دوردو و إشيگه تاماشا إتدى. اوزۆم‌له آپاران پيچاغي، حاضېرلادېم. سهو إتمەمه‌لى‌يدىم توتوقلانمامالي ايديم. پيچاغي أليمده مؤحكم توتموشدوم. آياق ياليندېم. بارماق‌لارېم اۆستونده ياخېنلاشدېم، ايكى أليمى قالدېردېم، كارتي مؤحكم سۆخدوم تيمسارېن كۆره‌گينه. تيمسار دنگەسينى، ايتيردى قايېدېب منى گؤردۆ. آغزېني آچدي ياردېم ايستەدى، اوجا سس‌له دَگيل بۆغونتو سس‌له، دابادال دئييردى:" تهمينه، تهمينه نهايت ايشيوى گؤردۆن‌مى؟" سۆنرا دئدى:"

سوسن! سوسن!" گؤزلری قارالیردی دئیه‌سن. من چادیرامی اؤرتدؤم باشیما، قاچدیم هوتئلدن چیخدیم.
موسافیرخانایا قایيتدیغیمدا، ماجراني ناصیره دئدیم. ناصیر دئدی، تیمسار اؤلمزسه یقین آختاریب سنی تاپارلار و تیمسارا سوء قصد ایتاهامیلا توتارلار. او سنی تانییب. دئدیم، اؤنملی دَگیل. اؤنملی اولان بودو، من آتاوین اینتیقامیني آلماغا چالیشدیم. دئدی اونو اؤلدؤرسن، گلیب تاپیب سنی اؤلدؤررلر. دئدیم، پس شیراز دان تئز چیخماغیمیز یاخشي‌دیر. من بو سؤره‌ده، موختلیف آدلارلا یاشامیشدیم. آنجاق کندوان دا، کؤلفتیمین آدام‌لاري‌نین یاردیمي‌یلا، منصوره سهرابی آدینا سیجیللی آلمیشدیم. ناصیرین سیجیللی‌سی ده، ناصیر سهرابی‌یدی. دئدیم، بیزی کیمسه تانیماز، شیراز دان چیخیب گئده‌ریک ایشیمیزین دالینجا. ناصیر دئدی، پس سن چمدان‌لاري باغلا من گئدیم مسافیرخانانین حئسابیني گؤرؤم. چمدان‌لاري باغلادیم، آنجاق چوخ گؤزله‌دیم ناصیر گلمه‌دی. گلدیم مسافیرخانانین مؤدؤرؤنؤن یانینا. دئدی ناصیر، أصلن اونا باش وورمایيب‌دیر. اؤزؤ گؤرؤب، ناصیر تاکسیيا مینیب گئدیب. هارا گئتمیشدی؟
میندیم تاکسیيا، تیمسارین هوتئلی‌نین ، آدرئسینی وئردیم. اؤره‌گیمده دئییردیم ناصیر گئدیب تیمسارین سؤراغینا. گئتمیشدی، أمین اولسون تیمسار اؤلؤبمؤ؟ اؤلمزسه ایشی بیتیرسین‌می؟ بئینیم ایشله‌میردی. هوتئله یئتیشنده، بیر آز آدام بیغیشمیشدي. آمبولانس گلمیشدی. پؤلیس ماشین‌لاري هوتئلین اؤنؤنده، دورموشدولار. بیر ایکی نفردن سؤردوم نؤلوبدور؟ هله او چادیرا باشیمدایدي، دئدیلر، بیری‌نین سسینی إشیدیبلر، یاردیم ایسته‌ییرمیش. دئیه‌سن بیر تیمسارین هوتئلده، باشیني کسیبلر. نه‌جؤر مؤمکؤندؤ باشیني کسسینلر؟ من بیر پیچاق وورموشدوم! سؤنرا اوزاقدان گؤردؤم، جنازه‌نی چیخاردیب قویدولار آمبولانسا. سؤنرا بیردن، گؤردؤم ناصیری قولو باغلي هوتئلدن چیخارتدیلار آپاردیلار پؤلیس ماشین‌لارینا . من جمعیتی قیراغا چکدیم، قاچدیم پؤلیس ماشین‌لارینا ساري. باغیردیم، اوغلومو هارا آپارپرسیز؟ اوغلوم سوچسوزدور. تیمسارین قاتیلی منم!" پؤلیس توتدو منی. کلانتری‌ده و سؤنکو گؤن دادگستری‌ده، منی سؤرغولادیلار دئدیم:هر ایکی ألیمله کاردي تیمسارین کؤره‌گینه سؤخموشام. دئدیلر، هوتئلده

وتيمسارېن بدنينده بير كارد يۆخوموش. دئديم، يقين يانلېش اۆلوبدور. دئديلر جنازەنى، گوسترمەگە حاضېردېلار. آپاردېلار، سۆيودوجودا، جنازەنى گۆرستديلر. هئچ واخت دۆشۆنمزديم ناصير، تيمساري شاققالايېب، باشېني كسسين. آنجاق، هۆتئلين اۆتاغېندا اۆلان تكجه آدام دا ناصيريدي، او لۆتۆيدۆ و تيمسار دا منيم أليمله، او حالا دۆشمەميشدى. هامي بو سۆنوچا چاتدي كى، تيمساري ناصير اۆلدۆرۆبدۆر. ناصير محكمەده اۆزۆنۆ، آتاسي آدېندا معريفى إتدى: ناصير إسفنديارى. بير يۆل زيندانداندا گۆره بيلديم، دئديم:" ناصير نەدن تيمسارېن باشېنا، او بلاني گتيردين؟" دئدى:" آنا من؟ من؟" دا دانېشمادي. هارا گئتديم دئديلر،، سن اۆغلووا گۆره دار آغاجېنا گئتمک ايستەييرسن! هامي بيلير فداكارلېق إديرسن، آنجاق فايداسېزدي. تيمساري شاققالايېبلار، بو ايش بير قادېنېن أليندن گلمز. دئديم: تيمساري من اۆلدۆرمۆشم. بير كاردلا. كيمسه اينانمادي. ناصير گومان إديردى، من تيمساري او حالا سالمېشام، محكمەده إعتيراف إتدى او بلاني او تيمسارېن باشېنا گتيريب‌دير. ماجراني بيليرسن دا. ناصيرين جنازەسينى گتيرديم ساواالاندا قويلادېم. دا اۆندان سۆنرا كيمسەيه دئمەديم، اۆغلوم ناصير إسفنديارى تيمساري اۆلدۆرمەييب‌دير. ايستەييرديم، او تيمسارېن قاتيلى تانېنسېن. ايندى بو يادداشت‌لاردان بللى اۆلور، من‌له قارداشېم تيمسارېن اۆرتاق قاتيلى‌يديک. تيمسارېن قتلى حاقدا، بۆتۆن دئييشلر يالاندي. تيمسارېن قتلى ناصيرين ألى‌له ده، يالان‌يدي. منيم ناصيريم، گۆزل ناصيريم آتاسي‌نېن قاتيلينى ده، اۆلدۆره بيلمزدى. او، آناسي‌نېن جانېني قورتارماغا گۆره، إعدام اۆلدو. ايندى گۆرۆرم روقيه خانېم قارداشېمي، حاجي فانېسېن سۆناسېندا خفه‌لەمەگە، حاقلي ايدى. او هله بيلميردى دۆلايي اۆغلومون إعدامېنا گۆره ده، قارداشېمي اۆلدۆرۆر. قارداشېم شادانېن قتلينه إعتيراف إتسەيدى، شۆبهەسيز ناصير إعدام اۆلمازدى. قارداشېم همشه اۆزۆنۆ پرده آرخاسېندا گيزلتدى. من ده اۆزۆمۆ، باجي قارداشېما گۆرۆستمک ايستەمەديم. دۆشۆنۆردۆم فاسيد باجي قارداشېما قۆوشماق، اۆزل‌ليک‌له اۆغلوم ناصير اۆلندن سۆنرا، فايداسېز ايدى. آدېم تهمينەيدى اۆغلومون آدي ناصير. آدېمي قۆيدوم تهمينه ناصرى. بو آدي و سۆى آدي، حياتېن آشوبلو گۆن‌لرى، منه سۆچميشدى تسليم اۆلمادېم. آدېم آنلاملي ايدى.

مۆمکۆندۆر، بیر نۆکتا سنین گۆزۆندن گیزلی قالسین. نەجۆر سوسن سن‌له تماس توتوب و حاجي فانیسین آدرئسینی سنه وئردی. باشقا سیرري سنه آچیقلاماق زۆروندایام.

سوسنین آدرئسینی تاپیب، اۆن‌لا یازیشان من‌یدیم. ایلک مکتوب‌لاریمدا یازدیم اونون آتاسي شادان دَگیل بیلتموردو. شادان اؤلندن سونرا، یازدیم اؤزۆنۆ شادان عایله‌سی‌نین شرف‌سیزحریمیندن اوزاقلاتسین. اونا یازدیم، گرچک آتاسي شادان کیمی فاسیددی، دئدیم گرچک آتاسي، بیر زامان مندن إلچی‌لیق إتدی، رد إتدیم چۆن تبهکارلارین حریمین بیر زامان، ناصیر کیمی بیر آداما عاشیق اولان آدامین شأنینده، گۆرمۆردۆم.مکتوب‌لاردا او قدر قولاغینا اوخودوم کی، ماهی، فرزام و أطرافیناکي‌لارین حاقیندا دیگرلی بیلگی‌لر منه وئردی. مکتوب‌لاري‌نین بیرینده یازدي، فرزام بیر کابارادا حاجي فانیس آدیندا بیری‌له تانیش اولوب او، اؤز خوصوصی سؤنا حامامیندا، مۆددت‌لر هوشنگی گیزله‌دیب‌دیر. سوسن آناسیني سؤیردی. ألی‌نی، بیر ساده آلدانمیش آدام تانییبردی، کی، شادان کیمی بیری‌نین ألینه دۆشۆبدۆر. آنجاق، فسادین قوخولانمیش فسادي‌نین آرخاسیندا، ألی‌نین وجودوندا بیر یازیق، چاره‌سیز، قادیني گۆرۆردۆ، بو قادین، حیاتین، یاخشي پیسینی سئچمه‌گه، گۆجۆ یوخویدو. دفعه‌لرجه، سوسن منه یازدي: خالاجان منیم سن و آنام دان سونرا کیمسه‌م یوخدور، من گئدیب آمریکادا إعلام إده بیلمه‌رم، من دلی بیلتمورون، حرامزادا قیزییام و اونون أن بؤیۆک ایفتخاری، ویتناملي‌لاري اؤلدۆرمک‌یدي. مکتوب‌لارینی، یاري فارس یاري اینگلیسجه، یازیردي. من اونا یازدیغیمدا، یازیق حسین، هوشنگین ألی‌له نه‌جۆر اؤلۆبدۆر و حسینین اؤز یادداشت‌لارین و سنین او حاقدا یادداشت‌لاریوي، گۆرندن سونرا، اونا یازدیم قتل بیر سیاسی قتل ایدی. چۆن بو قونودا، سیاسی نه‌دندن باشقا هوشنگین بیر دلیلی یوخودور. سونرا یازدي، فرزام و ماهی‌لا دانیشاندان سونرا بو سونوچو آلیب: حسینین قتلینی او آدام‌لار صادیر إدیبلر کی، حیس إدیردیلر اونون علنی محکمه ده شهادتی، گله‌جکده، ایران‌لا آمریکانین ایلیشگی‌سینی ، زده‌لندیرسین. همچنین یازدي ، اومودلودور، گله‌جکده بیر قوللوق إده بیلسین. من سنین آدرئسیوی اونا وئردیم. منه یازدي، بیر مکتوبدا و یادداشت‌لاردا ماهی‌لا، فرزام‌لا علاقه‌لی بیلگی‌لری سنه

يۇللويوبدور. همچنين حاجي فانېس آدلا، بير آدامېن موشخصاتېني يازېپ ايمكان اۇلورسا گلەجكده، قارداشېملا تماس توتاسان. سن ده اۇنون موشخصاتېني روقيه خانېما وئردين، او دا غرييه هوشويله، بير ايكى آى، زحمت چكيب، حاجي فانېس و أطرافېنداكېلارا، كۆلفتليك إدندن سۇنرا، او سۇنادا لعنتليك هوشنگى، تاپدې. بو روقيه خانېم، نه اۆرَكلى، جۆرأتلىيدى!. هوشنگين، فرزامېن قتلينه گۆره تخمينى دۆزدۆر. او جهنملى "بورودا" اۆز حئساب‌لاريلا، فرزام كيمى‌لره يئر يۇخودور. سوسن گيزلنمك مجبوريتينده‌يدى، فرزامې سوسن اۆلدۆرمه دى. فرزامېن مأمورلاري، اۇنون باشېني كسديلر. بير گۆللەيله، ايشى بيتيره بيلردىلر، آنجاق باش كسمك شخصى اينتيقام يا تئرۆريستى عمله داها، ياخېن‌يدې. شوبهه‌سيز فرزاما ياخېن آدام‌لار، ياخۇد مأمورلار من له سوسنين علاقه‌سيندن و اۇنون شاه و آمريكانېن موخاليف‌لرى‌له، ايليشگى‌سيندن خبرلرى وارپيدې. هوشنگين، منه اۇلان ايشاره‌لرى باخمايا‌راق، آيدېن دَگيل، آنجاق آيدېنلادېر او و يا همان "بورو" دئيه‌سن منيم ايش‌لريمدن خبرلرى وارېميش. نه ايسه. شادانېن قتلينى آيارلايان‌لار، قرارلى‌يدى‌لار، فرزامېن قتلينى سوسن كيمى معصوم، بيرى‌نين بۆينونا سالسېنلار و اۇنو زيندانا گۆندرسينلر. باخمايا‌راق، ناصيرين او ذكاوتى اۇلمادې و يا من قۇنودان باش تاپا بيلميردىم و سۇنوچدا ناصير إعدام اۇلدو، سوسن هوشلولوغويلا اۆزۆنۆ، تله‌دن قورتارا بيلدى. يازمېشدې: آياغېني ماهى‌نين إوينه قۇيوب، ياتاق اۇتاغېندا، فرزامېن باشېني كسيك گۆرمك همان، قاچمېشدې. قالسايدې أگر، فرزامېن قتلينى اۇنون آدېنا يازاردېلار. لندن‌دن اوچماغا، اۆچ بيليط آلدې وهئچ بيرى‌له گئتمدى. بير قادېن تانېيېردېم، لندن‌ده كيچيك بير آپارتماني وارپيدې، سوسنه دئديم گئتسين اۇرا. سوسن ايندى اۇردا. يئرى أمن‌دير. آنجاق ماهى. هوشنگين خيالېنا رغمن، ماهينى كيمسه اۇلدۆرمه‌دى. قۇرخودان اينتيحار إتدى.

تأسۆف‌له، من هئچ واخت حسين تنظيفى‌نى، گۆره بيلمه‌ديم. نه‌دن، بير نفر بو قدر بيرينى آختارېردې؟ او منيم وجودومدا، نه آختارېردې. آخې منيم كيمى بير آدام، حسين كيمى بير كيشييه،- نه‌جۆر لاييق اۇلا بيلردى؟ نييه ايفيل ايفيل منى آرايېردې؟ يۇل‌داشېم مريم ، بهمينين ايگيرمى‌ايكى گئجه‌سى، بير كيشينى گۆرمۆشدۆ، او دئييرميش، حسين‌دن، تهمينه

ناصری‌یه، مئساژیم واردی. دئییردی، دؤشؤنؤرم اوکیشی همان حسین یدي. دئییردی، اونا نئجه دئیه بیلردیم، سن دؤرد بئش سنگر اوزیان‌لیق اوتوروبسان، چؤن قوزخوردوم قوزخمادان، بؤتؤن سنگرلردن آتیلیب، گلسین سنین یانینا. نییه؟ او سئویملی اوغلان سهراب، خاطیرینده‌دی‌می؟ او دا منه دئمیشدی، حسین آدینداً بیری، منی آختاریر.نییه؟ روقیه خانیم دئییردی، تامام مؤددتده حسین منی آرایپردي، منه گؤره‌یدی او گئجه اوزلای گئجه‌سی، او اوده قالدي و من‌له سن، اوزا چاتمامیش هوشنگین أل‌له اؤلدؤرؤلدؤ. اونون سؤن کلمه‌لرینی، هوشنگ بیزه ضبط إدیب‌دیر:" شادی! شادی!" یاني نمه‌نه؟ یوخوسونو، منه تعریف إدیبسن. آنجاق بیر یوخو، بو قدر آدامین ذئهنینده، إتگی قوزیا بیلرمی؟ بو شادی نین آنلامي نه ایدی؟ کئشکه سن‌له من، او اوه تئز یئتیشه بیلردیک. نییه او أگرنی او یئکه‌لیقدا، گؤنده‌لیگین اوستؤنده یازمیشدي؟ نزاعة للشوی یاني نمه‌نه؟ منیم بو ماجرادا، نقشیم نمه‌نه‌یدی؟ ایندی، حسینی دؤشؤننده، اؤزؤمؤ دؤشؤنمه‌مه‌گی إده بیلمیرم. او منی تاپمادان اؤلدؤ. حیاتي‌نین سؤن گؤن‌لر و هفته‌لری ، منی آراماقدا گئچمیشدی. بعضن او، مندن نئچه دیقه و یا نئچه آددیم، فاصیله‌سی یوخودور. دؤشؤن. منیم یاشامیمدا، دقیق اوجور اوزلوبدور. من همشه، ایش -ایشدن سؤنرا بیر یئره یئتیشمیشم. بیرینجی ناصیر، منه عاشیق اوزلان یازیق سئویملی جاوان، نئچه دیقه من اوه چاتمادان اؤنجه، شادانین أل‌له اؤلمؤشدؤ. من قاپیدان گیرنده، بدنی هله ایستی‌یدی، آنجاق اؤلمؤشدؤ. شیراز دا هؤتئله یئتیشنده، شادانین جنازه‌سینی آپاربردیلار،آنجاق دؤشؤنمه‌لی‌یدیم ایکینجی ناصیرده، ده ایش- ایشدن گئچیب‌دیر. ایل‌لر سؤنرا، حسینین خواهیش و ایصرار یلا، من‌له سن اونون، اوینه گئدیردیک، بیزدن، نئچه آن اؤنجه، اؤلدؤرؤلمؤشدؤ. منیم ده اؤز حیاتیم، حسینین حیاتي کیمی هدفه چاتمادان نئچه آن اؤنجه‌ده، خولاصه اوزلوبدور. حسینین دیلیندن، منه تعریف إتدیگین یوخودا، من‌له حسینین حیاتي‌نین اورتاق نوکتاسیندا تفسیری تاپیلیر: بیر قیز ایل‌لر بؤیو، نیشانلي‌سیني گؤزلؤیؤر، او آن کی اونو،قوجاقلایا بیلردی، اونون شاققالانمیش بدنینی گؤرؤر. بیر کیشی، مؤددت‌لر بیر قادیني گؤزلؤیؤر اونو گؤرمک ایسته‌دیگی آن، باشقا کیشی‌نین أل‌له شاققالانیر. بلکه ده، من بؤتؤن عؤمرؤم سؤره‌سی، حسینه ساري آددیملایپردیم و او دا، عؤمؤر بؤیو منی آرایپردي. بیر

زامان منه عاشيق ايدى، بير زامان اوغلوموىدو، بير زامان دا بير كيشى يدى، ايچسل خواهيش‌لرى‌نين ديبيندن، مؤصيبت چكميش روحونون ايچيندن، منى آرايېب منه ساري قاچېردي. مثلن، نه‌دن، من سنين يانېوا گلن زامان‌لار، أجنبى اؤلدۆرن قوردو منه گؤرسه‌ده بيلميردين؟ سندن اوزاقلاشاندا، تيكرار اونون سؤزۆنۆ دانېشېردېن. نييه، او قورد منيم يانېما گلميردى؟ نييه همشه‌ليک، من‌له دوست اولموردو؟ بيز، بيربيريميزى گؤرمه‌دن، نه قرارېيدي اون‌لا قويموشدوم. ايلگينج و سيرلى مسافه‌لرين، منيم ياشامېمدا نه آنلامي وارېيدي؟ نه‌دن او جاوان، اؤزۆنۆ سهراب چاغېرماغي سئويردى؟ نه‌دن، من اؤزۆم سئوديک‌لريم آدام‌لارا سانكي هامي‌سېني اؤزۆم ياراتمېشدېم و هامي‌سېني اؤز بطنيمدن چېخارتمېشدېم چاتمېردېم؟ نه‌دن، اونلار اؤلمه‌دن، من باش‌لاري اۆستۆنه گئتميردىم؟ همن بو حسين، نه مانئع وارېيدي من داها تئز، اونون يانېنا گئده بيلمه‌ديم؟ بو سۆرو، بۆغان بير قهر كيمى، منيم نفسيمى كسه‌جک‌دير.

يادېمدا، من اؤنه‌رى وئردىم منيم آدېما آلېنان قبير ده دفن اولسون. قرار بېدي من اوردا دفن اولموش اولام. حسينين يادداشت‌لاري و سنه دئديگي سؤزلر، گؤرسه‌دير اونون فيكرينه يئتيشسه‌يدى، يقين منيم يئريمه اوردا قويلانماغي ايستردى. بيليرسن، بير يۆل او، بۆش قبيرى گؤتۆرۆب گؤرمۆشدۆ، من اوردا يۆخام. گؤرسه‌يدى من اوردايام نه إدردى؟ ايندى او تهمينه ناصرى‌نين اولان، قبرينده ياتېب‌دېر. روقيه خانېمېن ايصراري‌يلا آلان قبير، حاجي گۆلابي آلدي. منيم آدېما آلېنان قبير، حسينى قوجاقلادي. بلكه روقيه خانېم، ايسته‌دى بير گۆن تۆرپاغي حسين‌له قارېشسېن. كئشكه اولاردي، اۆچ آدامېن تۆرپاغي- حسين، من و روقيه خانېم- قارېشاردي. بو بير وصيت‌ديرمى؟ بير ايستک‌ديرمى؟ من، اونو تانېمايان آداما، ايچسل بير چكيم‌ديرمى؟ بونا رغمن، منيم كيمى آدامېن، ايستر –ايسته‌مز اؤزۆندن گؤرسه‌دن چاباليرېن ، مظهرى‌ديرمى. بلكه، من‌له روقيه خانېم، اونون ايكى شاققا اولان شادى‌سيېيق. نه دئييرم؟ ايندى شاققالاري، بير قبير ده قويلويون. منيم مئهربان صبيرلى و ياخشي قارداشېم:

ايندى من دۆنيادان، أمكلى اولموشام بوردا كندواندا، ناصيرين خاطيره‌لرى اؤز ذئهنيمده، أطرافېمدا و هامي‌نېن ذئهنينده داغېلان، بير

یئرده یاشایپرام. کؤلفتیم چوخ قوجالیب‌دیر، اوندان موغایات اوزلوررام. او، بیر زامان من‌له ناصیری قوزویوردو. داغین سینه‌سیندن، بو دیکئی، قوزخمالی و طبیعی کؤلبه‌لری ، عاشیقانه سئویرم. گئجه، چئشمه کنارپندان باخاندا، گئچمیش دؤنیالارین سیرلی خیال‌لاری، سانکی من له دانیشیر. سیرلی دیل‌لری واردیر. چئشمه‌نین سویو، شفا وئریجی‌دیر. خالق، اوسکؤ سردری، ماراغا، قوشاچای و تبریزین أطرافیندان کندوانا گلیرلر، کوزه‌لرینی دؤلدوروب آپاریرلار. بو سو بیزیم کندیمیزین روحودورکی، هنده‌وره آخیر و خسته‌لره شفا وئریر. کندین أهلی اوچ دنه منه، کؤلبه‌لردن وئریبلر. بو کؤلبه‌لری ، ایچه‌ریدن بیر بیرینه باغلییاجاییق، اونلارین طبیعی ترکیبینه، أل وورمادان.
اومارپم، سن روقیه خانیم‌لا و حسین هردن منیم یانیما گله‌سینیز. من یئکه اِوی نئینیرم. روقیه خانیمین اوغلو، بو شفالی سودان یئترینجه ایشمه‌لیدی. روقیه خانیمین گؤزلری بو دیکئی کؤلبه‌لرین سیرلی زمینینده، بیزیم هامیمیزین گله‌جه‌گیمیزی دئیه بیلر. بو کندین سویو و سنین سئویملی داغیوین قوللاسی، گئچمیش پئیغمبرلرین ایلهامی اوزلوبلار، باشقا بیر زامان بیزیم تورپاق‌لارپمیزین قاتقی‌سیندا ، بوردا یا اوردا، آلوزولو بیر جادو قالخاجاق‌دیر. من تهمینه ناصری، او یانان جادونون آناسیپام. بیر زامان، باشقا بیر تهمینه‌نین اوغلو، گؤزل بیر دئوین قارشی‌سیندا دوردو،و اونون أللی‌له تورپاغا دؤشدؤ . او اوغلانین حیاتی‌نین سون آن‌لاری، او گؤزل دئوی کؤله دؤندردی.منیم آلوزولو جادوم ایسته‌میر، گؤزل اوغلوم، باشقا بیر گؤزل دئوین أللی‌له پیخیلسین. نه دئییرم؟ منیم اوشاغیم یوخدور کی. بو ایلکین کندین ایلهام وئریجی سویونون مئساژی، بوندان سونرا، بیر شئی دَگیل: من تهمینه ناصری، او قاینار سویون دیلی و آلوزولو جادونون، آناسیپام.
منیم یاخشی، مئهربان وصبیرلی قارداشیم،
سنین اؤره‌گی سیپیق و اومودلو باجین،
تهمینه
سونونجو دئییش
نه ایلگینج، بیرمکتوب!
ایکی اوچ هفته‌یدی روقیه خانیم دئییردی." هئی تهمینه‌نین یوخوسون گؤرؤرم. نییه؟"

سۇنرا مكتوبو گلدى. همان ايلگينج مكتوب. دۇرد گۈن مكتوبوندان سۇنرا، تئلگېرافي يئتيشدى. روقيه خانېم، دلى اۇلدو." نييه؟" نييه؟" تئلگېرافي دفعەلرجه تيكرار إتدى." نييه؟ نييه؟"
" بو گۈن تهمينه آوار آلتېندا قالېب اۇلدۇ. چوخ تئز كندوانا گلين."
سۇنكو گۈن، تئز دوروب گئتديک. حسين اتوبوسدا، قرارسېز ايدى. روقيه خانېم آغلاېپردي:" نييه؟ نييه؟" من جادەيه باخېردېم. بۇتۇن آداملاري دۇشۇنۇردۇم. دېگرسيز و كيچيک جادەدن، آداملارېن ايليشكيلرينى، دۇشۇنۇردۇم.
تبريزه يئتيشنده، هامي عزادارېيدي. بيزيم تهمينەميزه گۇره، دَگيلدى. اۇندان بير گۈن اۇنجه، تهمينەنين اۇلۇمۇ گۈنۇ، آيتالله طالقانىنين ، اۇلۇم گۈنۇيمۇش. آنجاق تهمينەنين صوراتي، بير آن دا گۇزۇمۇن اۇنوندن گئتميردى.
سۇنرا، تاكسېيا مينديک گئتديک، راه آهن طرفلرينه. وئريلن نيشانەلر، دۇزۇيدۇ. راه آهنه يئتيشمدن، " نيصف راه" مئيدانېن قوزئى طرفيندن، اۇسكۇ، سردرى ماشېنلاري حركت إديردېلر. كاميۇنلار، تيرئلىلر، نفت تانكرلرى، گۈنئى قوزئيدن گليب، مئيداني دۇلانېب گئديردېلر. سۇرۇجۇلرين اۇزلرى، تانېشيدي. نابلد، يۇلارېن توزو، ساچلارېندا، قاش و بوغلاريندن اۇستۇندەيدى. بيزه دئميشديلر، سردرييه يئتيشنده كندوان ماشېنلارېنا مينرسيز. ماشېندان إنديگيميزده، بيلنمەدى سردريدەييک، يۇخسا اۇسكۇده يا آيري يئرده. ساعات ايكى يارېم ايدى، كندوان ماشېنېنا مينديک.
من قاباقجا، كندوانا گئتميشديم. تهمينەيله گئتميشديم. كۇلفتى خستەلنميشدى. تهمينه ساوالاندا، ناصيرله منيم يانېمدايدي. ناصير و تهمينەيله يۇللانمېشدېق. يايېن اۇرتالاري ايدى. كۇلفت آناسي يئرينده يدى. آنا كيمى اۇنو سئويردى. ناصيرى ده سئويردى.او دا آنا كيمى، سئويردى. سانكي تهمينەيله ناصير، تهمينەنين كۇلفتىله علاقه ده، باجي قارداش‌يدېلار و او دا ايكىسين آناسي ايدى.
روقيه خانېم كندوانا گئتمەميشدى. يۇلدا آغلاېپردي. باخمياراق روقيه خانېم او گۇنەجن منيم يانېمدا آغلامامېشدي، آنجاق حسين ميرزانېن شرح حالېن موطاليعه إدندن سۇنرا بيليردېم، او ناواخت و نەجۇر آغلار. حسين آناسينېن دوروموندن، غئيرعادى اۇلماغيني آنلامېشدي. دوروم

عادی دَگیلدی. آغلاییردی، شیلتاق‌لیق إدیردی. فارسجا دانیشان قادین، دئدی:" بلکه اوشاق سانجیدی. منیم بیر شربتیم وار. بیر قاشیق وئرین ساکیت اولار." روقیه خانیم إعتینا إتمه‌دی، آغلاییردی. قادین دئدی:" بیر شئی اولوبمو؟" من جاوابینی وئره بیلمه‌دیم. باشیمی چئویریب پنجره دن إشیگه باخدیم.
جاده، بوروق بوروق، إن‌سیز- إنلی، یئنیش یوخوشا، گئدیردی. أطرافداکی باغلار آشاغا یوخاریدا، قیزیل رنگده‌یدیلر. بورالاردا، پاییز تئز یئتیشر، اوزومو دررلر، پاییز یئتیشر. بعضن درمه‌میش، پاییز گلر. ایندی آغاج‌لارین آراسیندا، بورولان یئل، سانکی قیزیل سیرغالاری، گؤرونمز قولاق‌لارین آلتیندا، تریه‌دیر. اوزاق‌لاردا، قیزیل سیکه‌لرین دنیز ایدی. گؤگ آچیق ماوی‌یدی، بولوت تیکه‌لری ، شکیل‌سیز، سورعت‌له گئدیردیلر.
نییه، تهمینه اؤلموشدو؟ نه اؤلومو؟" بیر شئی اولوبمو؟" نئجه ده، او دیکئی و کله‌قندی کوزلبه‌لری سئویردی. آخی قادین، لازیم دَگیلدی بو ایشی اؤزون گؤره‌سن، نه‌دن اؤزون ایسته‌ییردین کوزلبه‌لری بیر بیرینه باغلایاسان ! دئییردین، بیر دوزگون بنا، گلیب بو ایشی گؤره‌یدی! نییه؟ نییه ؟ بیز نه اؤز وئردیگینی، یاخشی بیلمیردیک.
تهمینه نئچه یاش مندن کیچیک‌یدی. حسین‌له یاشیدیدی. نییه اونلار اؤلوبلر، من دیری قالمیشام؟ بلکه ده من اؤلسه‌یدیم اونلارین داستان‌لاری دئییلمه‌میش قالاردی، او قدر ماجرا خاطیره، اومود و اومودسوزلوق‌لار.
منیم یانیما گلنده، اوغلو ناصیرله‌یدی. چوخ جاوان و گؤزل ایدی. منیم کوزلبمده، ایکی اوتاق وارییدی. تهمینه اوشاغی‌یلا بو اوتاق‌لارین بیرینده یاشاییردی، من ده او بیری اوتاقدا. ایندی اوردا روقیه خانیم‌لا اوغلو یاشییر، من ده او بیری اوتاقدا.
بو فرق‌له کی، من تهمینه‌نی عقد إتمه‌میشدیم. روقیه خانیمی عقد إتمیشم. چاره یوخودو. کندین أهلی، سؤز چیخاردیلار. روقیه خانیم دئدی:" یاخشیدی عقد إدک!" عقد إتدیک، آنجاق اونا أل وورمامیشام. محرم اولسون ایسته‌دیم، بیلیردیم حسینین خاطیره‌سی منه ایذین وئرمز، اونا یاخینلاشیم. بیلیردیم، روقیه خانیم دا ایسته‌میر، کیمسه اونا یاخینلاشسین. حسین وصیتنامه‌سینده، اؤلمه‌دن بیر گئجه قاباق یازیب وئرمیشدی

روقيه خانېمېن ألينه، إو إشيگينى روقيه خانېما باغېشلامېشدي. روقيه خانېم اوندان، بير شئى ايستەميردى. حاجي گۆلابېن إرثيندن محروم اوزلموشدو، ايستەمەدن. حسينين إرثيندن ده اؤزۆنۆ، محروم إتميش‌دير. حسينين، اؤلۆم خبرينى من اونا وئرميشديم. بير هفته سۆنرا گؤرمۆشدۆم، بير قادېن اوغلويلا كۆلبەنين اؤنۆنده دايانېب‌دېر." بيز بوردا قالماق ايستەييريک!"
"قدمينيز گؤزۆم اۆسته."
اوتوبوسون مسافيرلرى‌نين نئچەسى، تهمينەنى تانېيېردېلار. اؤلمەسينى بيلنلر، تعجۆب إديردېلر. بير جاوان قادېن، خبرى إشيتمک همان آغلادي. نييه؟ تهمينه اونا نئينەميشدى؟ مينى‌بوس بورولوردو، گئديردى آشاغا -يوخاري، يئيين - ياواش.
تهمينەنى قويلامېشدېلار. بللىدى، قويلوياجاق ايديلار. حادېثه دۆنن اۆز وئرميشدى. بير اوزېئددى –اوزسككيز ياشدا جاوان دا تهمينەنين يانېندا ايشلەييرميش، او نجات تاپمېشدي. دۆشۆنۆردۆم، تهمينەنين جنازەسينى گؤتۆرۆب آپاررېق تبريزه، اوزداندا تهراندا بهشت زهرايا. أن آزي تهمينه ناصرى، حسين ميرزا ياتان، قبريستاندا قويلانارديِ. تهمينەنين آرزي‌سي بويودو، تۆرپاغي حسين و روقيه خانېمېن تۆرپاغېنا قاتېشسېن. حسين ميرزا ديرى اؤلسايدي، دئييردى:" نزاعة للشوى!"
تهمينەنين تۆرپاغي، ياشيدي. دئيەسن، بوردا رسم دَگيلدى، قبرين اۆستونه گۆل قۆيسونلار. گۆل شاخەسى، باشقا يئرلرين‌كيدى. تهمينەنين تۆرپاغي، يالنېز بير آز اوجالېق ايدى. قبير اۆسته، قۆجا كۆلفتى اؤتورموشدو، مات مات قبره باخېردي.سلام وئرديم اؤتوردوم، روقيه خانېمي معريفى إتديم. روقيه خانېم، اؤزۆنۆۆ سالدي قبرين ياش تۆپراغېنا. فارسجا بير شئى‌لر دئييردى، قۆجا كۆلفت آنلامېردي:" آللاه نييه تهمينەنى، مندن آلدېن؟ نييه؟ نييه؟" و حسين، ياش قبيراۆسته، سرله نن آناسېني گؤرنده، باشلادي آغلاماغا كسمەدن و ياندېرېجي آغلاييردي. خالق يېغېشدي.
مكتوبوندا يازمېشدي، يوخو گؤرۆب. يوخوسو يادېندا قالمامېشدي. يازمېشدي، تكجه بير جۆمله يوخوسوندان يادېندا قالېب‌دېر. دئميشديلر:" دور سمنگاندان گئت كابۆلا." بيز ساوالان أتگيندن، دوروب گلميشديک كندوانا و بير قادېنېن تۆرپاغېنا، او دئميشدى:" من او آلۆولو جادونون،

آناسیپیام" بوردا دیز چؤکمؤشدؤک. ایندی اوردایدي آغ آپپاق ساچلاري، یئکه قارا گؤزلرله، و ناصیرلرینه ایلگینج عئشقلرله، حسینه، سهرابا و اونلار کیمی آداملارا." من تهمینه ناصری، او قاینار سویون دیلی و آلزولو جادونون آناسیپیام.". بودا کیمی گؤزل، جاوان و اوجا بؤی ناصیر، گؤزؤمؤن اؤنؤندهیدی. میه بو گؤزللیکده اینسان یارانا بیلر؟ بویودو، آتاسیڼین اینتیقامیڼي آلماق یئرینه، آناسیڼین وریندن إعدام اوزلسون. آنا اونا گؤرسهدن محبتین مئیوهسی، اینتیقام دَگیلدی، چؤخ محبتیدي. آللاهیم، نه وارلیقلار، وارپیدي. نهدن راحت آغلایا بیلمیردیم؟ روقیه خانیم ناله إدیردی:" نییه؟ نییه؟" تهمینهنین لؤطفدن دؤلو سسی، مکتوبوندان قالخیر، تؤپراغیندان قالخیر قولاغیما، دگیر:" دور، سمنگاندان گئت کابؤلا." یاني نه؟ بلکه ده دؤغوم سمنگانیندان، اؤلؤم کابؤل مقصدیله، گئدیردی. بو سولارین ، تؤپراغیڼین جادو آناسي! نییه اؤلمک واختي ایدیمي؟
سؤنرا روقیه خانیمي قالخیزدیم. کؤلفتین چلیگینی وئردیم آلینه، قؤلوندان یاپیشدیم قالخیزدیم. هامي بیرگه، عزادارلارلا بیرگه و سیزیلدایان روقیه خانیملا، یؤللاندیق تهمینهنین کؤلبهسینه. کؤلبهنین گؤرؤنتؤسؤ خاراباتلیق گؤرؤستمیردی. آنجاق، ایچی داش تؤرپاقلا دؤلویدو. آوار آلتیندان چیخاردان جاوان، دئدی:" داشیدي. منه دئدی کؤلؤنگؤ آل، مؤحکم وور داشین باشینا. یا سوستالار چیخار، یاخود سینار آرادان گئدر. بیردن بو اؤلای اؤز وئردی. داش یوموشاق ایدی، داها یوموشاقلاشدي، سانکي قصدن یوموشادیبسان، بیردن، هر شئی تؤکؤلدؤ باشیمیزا." سؤنرا دئدی:" منه بیر آنا کیمیدی." " من آلزولو جادونون آناسیپیام."
سؤنرا قوجا قادین، تهمینهنین بؤتؤن بلگهلرینی گتیردی. ساختا سیجیللیلرینی، مکتوبلارینی، یادداشتلارینی، شکیللرینی گتیردی. دئدی:" منه دئمیشدی، بیر شئی اولسا اونا، بونلاري سیزه وئرم. دئمیشدی، قویما باشقا آداملارین آلینه دؤشسؤن. تئلگیرافیم داها چوخلو، بوسبهیدی." سندلرین هامیسیني، قویدوم تلیسه. یؤللاندیق. کند أهلی قالماغیمیزا ایصرار إدیردیلر. مینی بوسا مینديک. روقیه خانیم آغلایپردي. حسین اینجیدیردی. تهمینه سویون دیلیدی، سو شفا وئریجیدی. قوجا بلگهلر، شکیللر و یادداشتلاردان علاوه، بیر کؤزه

ده، سو وئردی بیزه. داغ، آدام‌لار و آغاج‌لار مین ایل‌لر اؤنجه، اؤلدوق‌لاري کیمیدیلر. تهمینه‌نین یئری، داغین أته‌گینده و سویون اؤستونده‌یدی. سونرالار قایيتمالي ایدیم. قصدیم بویودو، حسینین یادداشت‌لارینداوالان، بیر جؤمله‌لری داشین اؤستونده قازدیرپب، گتیریب قبیرین اؤستونه قویام. او جؤمله‌لر کی، حسین میرزا، آغا ایبراهیم‌لا دانیشاندا تهمینه ناصری‌دن دئییر و تهمینه آنلامینی، آچیقلاییر. هامي بیلمه‌لیدی، اونلارین تک تکی‌نین وجودوندا، بیر تهمینه ناصری واردیر، و جادوگلو ، جهت او جهت‌دیر کی، هامي اؤزلرینی اوجهتده، آچیقلایالار." من تهمینه ناصری، او قاینار سویون دیلی،. او آلوولو جادونون آناسییام." حسین هرکسدن چوخ، تهمینه‌نین حیات وئریجی نفسی‌نین، ایشیغیندا اوئلموشدور. حسین‌له تهمینه، بیر بیری‌لرینه یارانمیشدیلار. بلکه حسین بیرینجی ناصیرین قارداشي ایدی یاخود اؤزؤیدؤ، یا دا بیرینجی ناصیردن اؤنجه، وارییش.
من ایل‌لر بؤیو سوزاغلاشدیم. نه اولدوغونو آنلاماق ایسته‌ییردیم. اوزیاندان، بویانا گئدیردیم. مکتوب یازیردیم. اون‌لا- بونلا دانیشیردیم. هامینی تانیماق ایسته‌ییردیم. هر شئیی، اولدوغو کیمی تنظیم إله‌مه‌لی یدیم. یابانجیل قوردو گؤرن آندان، تهمینه اؤلنه‌جن، گرچکدن اؤلؤمؤ، منی دلی إتمیشدی، بؤتؤن اولای‌لاري مؤرتب إدیردیم. دؤشرگم، ساوالانین أته‌گی‌یدی و ساوالانین أته‌گیندن گئچن یؤل، او یئرکی، یاخلاشیق یاریم قرن اؤنجه، دئیویسین جنازه‌سینی، جاده‌نین اوتایيندا‌کي، کند أهلی‌له، کامیؤنون آرخاسینا قویموشدوم و میرمهدی‌نین کنارینداً، قبرخ بئش- قبرخ آلتي یاشیندا، آلا گؤز سؤرؤجؤنؤن یانیندا، اوتورموشدوم و تبریزه یؤللانیردیم. آمریکادا یاشایان چئویرمندن، باشقا مکتوب‌لار دا ألیمه چاتدي. سؤن مکتوبوندا، ایچدن وجودونو یئین بیر سرطاندان، صؤحبت إتمیشدی. یازمیشدي دؤکتؤردان سوزدوم، سرطانیم هانسي نؤعداندي. دئدی: إشیدییسن قورد شیکارپني، نه‌جؤر پارچالار؟ دئدیم یؤخ. دئدی: آغزیني قارنینا سوخوب سؤکر. بلکه ده منیم سرطانیم سیزین یابانجیل قوردونوزدو،ایندی دؤنیانین بو باشیندان، چیخیب‌دیر. آنجاق، بیزیم قوردوموز، طؤعمه‌لرین قارنی‌یلا، ایشی یؤخدو. او طؤعمه‌نین چیگین‌لرینداً آشاغاسینا ، أل وورماز. او شاه

دامارا یاخیندي. اونون ایشی، مغزله بدنین، یاپیشان یئری‌له‌دیر. تبعید ده اولان چئویرمه‌نه ده، او نوکتادان حمله إدیب‌دیر.
آدام‌لارین یاشایيش ماجرالارین دا، منیم موداخیله‌م چوخ آز ایدی. بو جزایری‌نین، حسین میرزا و تهمینه ناصری‌نین جادویی حیاتي ایدی کی، یادداشت‌لارینا ، شکیل‌لرینه، مکتوب‌لار و خاطیره‌لرینی یاراتمیش‌دیر. سوسنین تهمینه‌یه یازدیغي مکتوب‌لار، فرزام‌لا ماهی‌نین حیاتینې دقیق بیان إتمیشدی. بو مکتوب‌لار تورکجه، فارسجا و اینگیلیسجه‌نین ترکیبی‌یدی. بعضن سوسن، ماهی‌نین اویندن، یوز صحیفه‌لیک دفترلری، گؤتورؤب تهمینه‌یه یوللامیشدي. موختلیف آدام‌لار، ماهی‌یا یازیلان مکتوب‌لار، او دا بعضی‌لرینی اؤزؤیله لندنه آپاران مکتوب‌لار، سوسن، تهمینه‌یه یوللویان سندلرین ایچینده‌یدیلر. ماهی‌لا فرزامین حیاتي، بو یادداشت‌لاردا، مکتوب‌لار و بلگه‌لرده، آیدینجا گؤرؤنؤردؤ. ماهی دیقتلي، هیجانلي، طناز، و کؤلتورسؤزلؤغونا رغمن، شیدت‌له ایلگینج‌یدیر. سندلرین چوخونو دئولتی مقاماتین یانینا، گئدیب آلدیم. مستشارپدا اولان دوست‌لاردان، آمریکا بلگه‌لرینی جوبودوب، منه یوللادیلار. ماجرانین سونونا یاخینلاشدیقجا، گؤرؤردؤم من بو بلگه‌لرین، تنظیم إده‌نی ده، دگیلم بئله، یادداشت‌لار، منیم حیاتیما یؤل گؤرسه‌دیردیلر و منیم حیاتیمین ماجرالارینې تنظیم إدیردیلر. گؤردؤم حیاتیم، آدام‌لارین حیات و ایلیشگی‌لری‌نین إتگی‌سینده، آنلام تاپیر. آنجاق سانکي بیزیم هامیمیزین ألیمیزدن گؤجلؤ بیر أل، بیزیم حیاتیمیزین اولای‌لارینې، بیر بیری‌نین کنارپندا، قارشي‌سیندا و دالي قاباغیندا دؤزؤردؤ، و إله بیر شبکه‌لر، یارالدیر کی، بیز اونون باجالارپندان، دیشاری‌نین هاواسیندا نفس چکیردیک و همان أل بیر ایچسل هاواني دا، بیزیم ایختیارپمیزدا قویموشدور، بلکه ده، وارلیغیمیزین داوامي اوچون، بو هاوا دیشارپدا اولان هاوادان داها چوخ لازیم ایدیر.
یئر بؤتونلؤکده آغارپب‌دیر. قار هر یئری اؤرتؤب. دؤنن گئجه، بو آدام‌لارین وارلیغی‌نین، سون جؤمله‌سینی تنظیم إتدیم.
و ایندی، بیری یوخودا، کیمسه‌نی چاغیرپر. سسی تانیپیرام. دئییر:" ماهی! ماهی! نییه منی ترک إتدین؟ ماهی!ماهی!" او زامان، مین‌باشي جزایری‌نین ایشیقلي اؤزؤنو یوخودا گؤرؤرم. مؤصیبتلی و تلاطؤملی

حیاتیندان نئچه آن، حسین میرزا، او اوزو گؤرمؤشدؤ. داها اوزو گؤرمؤرم. اویانمیشام. روقیه خانیم إشیکدن چاغیرپر:" بابک! بابک! بابک!" کؤلبه‌دن چیخیرام. حسینی قوجاقلاییب، دوروبدو. گؤزل اوزو، حسین میرزانی بیر باخیشدا روقیه خانیما عاشیق إدن اوز، شاشقین، بیر آز رنگی آتمیش و مؤحکم هیجان‌لا، ساوالانا ساری، باخیردی. حسین آناسی‌نین ، جهتینده باخیردی، گؤگ صافدی و یئر قارلا اؤرتولو. داغ، مؤحکم غورورلو و أبدی باش قالدیریب، دوروبدور. یقین ایلگینج بیر شئی گؤرؤبدؤر کی، بو قدر داغا مات قالیب‌دیر. گئدیب یان‌لاریندا دوروب،تاماشا إدیرم. دئییر:" بابک! من قورخورام! قورخورام!" یئکه‌یر،گؤجلو جاوان داغدان إنیری و کناریندا، قارلی بیر توفان قالخیب‌دیر." قورخورام بابک! قورخورام!"
قورخما، حسین میرزانین عئشقی، قورخما! قارداشیم، یابانجیل قورد، بیزیم گؤرؤشؤمؤزه گلیر."

سئون
۶۳/۱۲/۱۰
تهران.